HAPPINESS . DIGEST

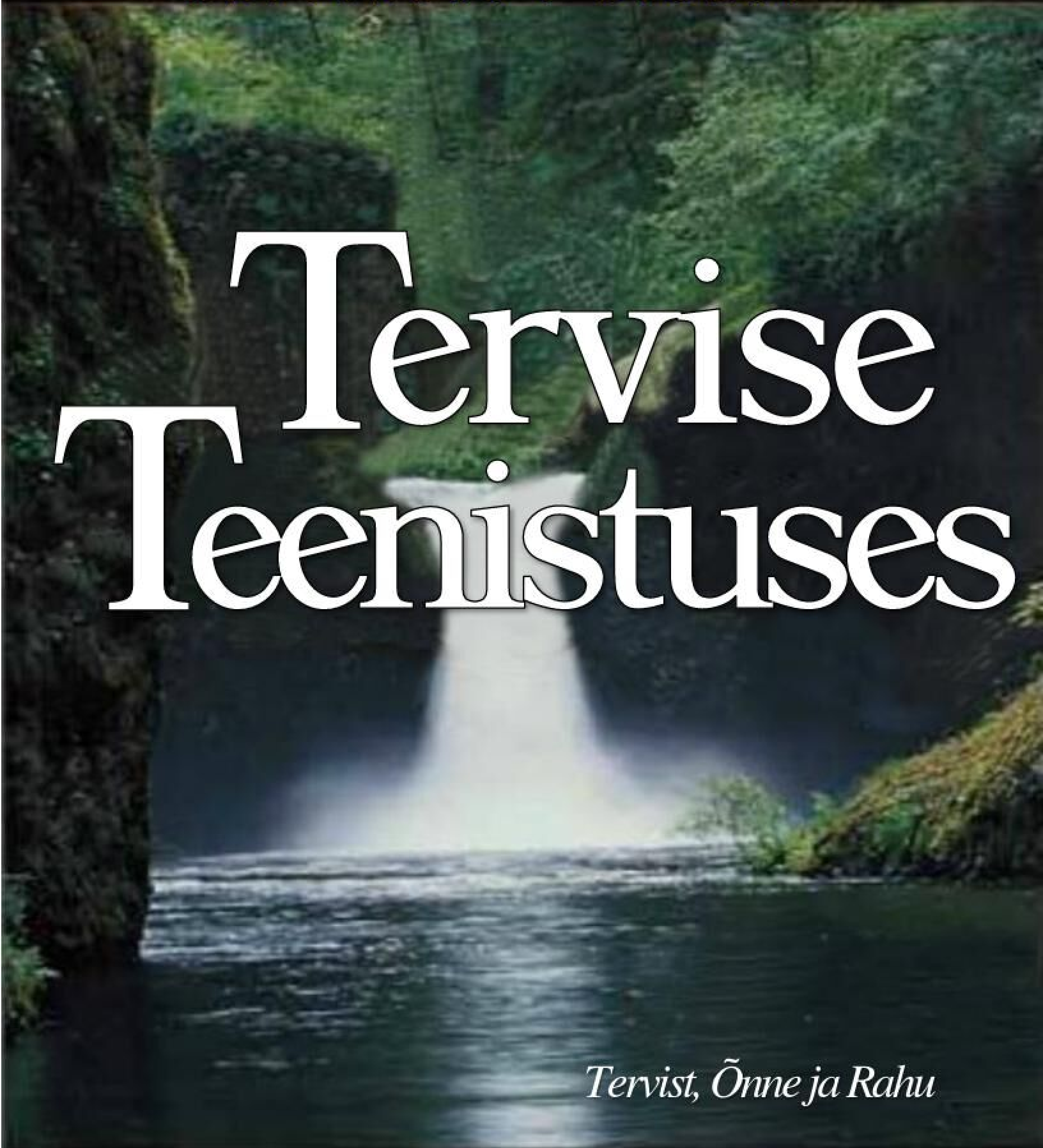

Tervise Teenistuses

Tervist, Õnne ja Rahu

New Covenant Publications International Ltd. Estonian

Autoriõigus © 2020. Uue Lepingu Rahvusvahelised Väljaanded

Kõik õigused kaitstud. Ühtki selle raamatu osa ei tohi reprodutseerida ega edastada ühelgi kujul ega mingil viisil autori kirjaliku loata, välja arvatud kriitilistes artiklites ja läbivaatamiste puhul esitatud lühikeste noteeringute puhul. Palun tutvuge kõigi asjakohaste küsimustega väljaandjale.

Kõik õigused kaitstud. Selle raamatu ühtegi osa ei tohi mingil kujul ega mingil viisil elektrooniliselt ega mehaaniliselt reprodutseerida ega edastada, kaasa arvatud fotokopeerimine, salvestamine, või teabesalvestuse ja otsingusüsteemi abil - välja arvatud arvustaja, kes võib tsiteerida arvustuse lühikesi lõike trükitud ajakirjas või ajalehes - ilma kirjastaja kirjaliku loata.

ISBN: 359-2-85933-609-1

ISBN: 359-2-85933-609-1

Kataloogimine Väljaannete Andmetes

Toimetanud ja Kujundanud: Uue Lepingu Rahvusvaheline Kontsern

Trükitud Ühendkuningriigis.

Esimene trükk 26. mai 2020

Avaldanud : Uue Lepingu Rahvusvaheline Kontsern

New Covenant Publications International Ltd.,

Kemp House, 160 City Road, London, EC1V 2NX

Külastage veebisaiti: www.newcovenant.co.uk

Tervise Teenistuses

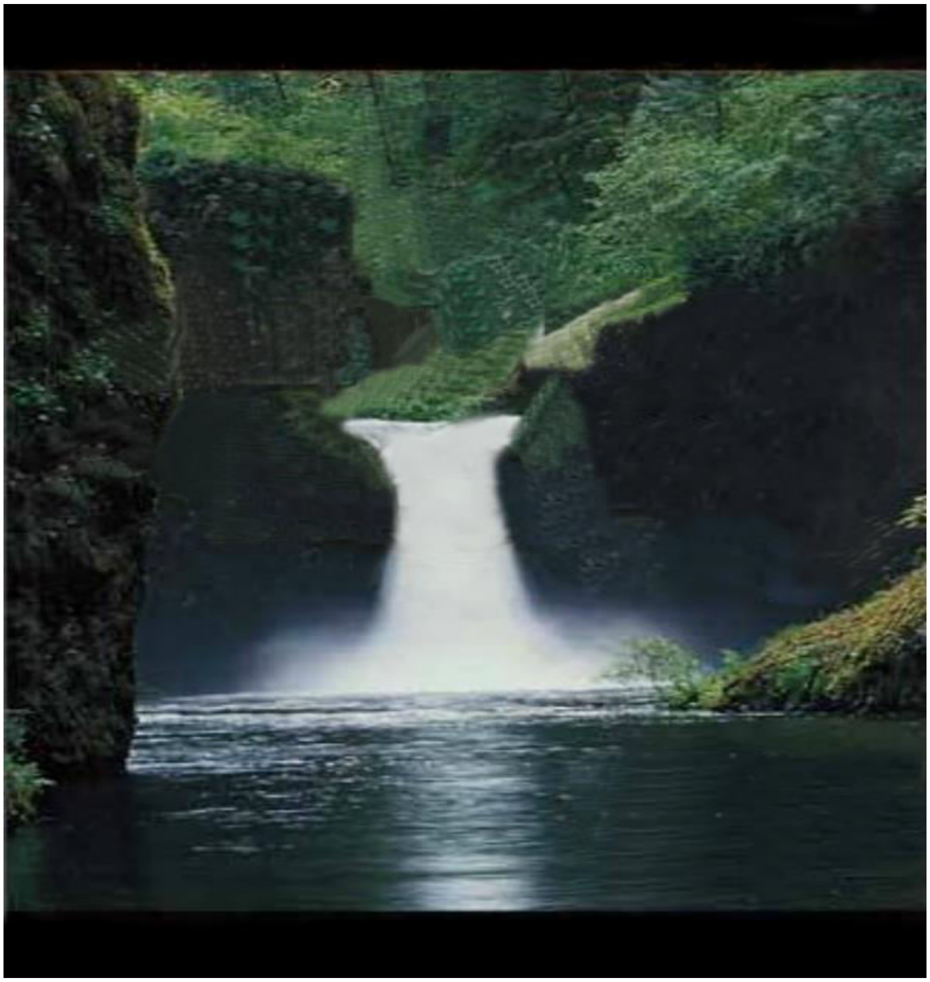

Ellen G. White

Macbeth:

Ravige teda sellest. Kas te ei saa haiget mõistust teenida,
Võtke mälust juurdunud kurbus, hävitage;
Aju kirjalikud mured ja puhastage mõne magusa unustuse.
Hõlma loodava antidoodiga selle ohtliku
Kraami rinnaümbrus, mis südant kaalub?

V Akt, III Stseen

Macbeth, 1606

William Shakespeare

See lehekülg on tahtlikult tühjaks jäetud

New Covenant Publications

International Ltd.

Reformeeritud Raamatud, Ümberkujundatud Mõtted

New Covenant Publications International Ltd.,
Kemp House, 160 City Road, London, EC1V 2NX

Email: newcovenantpublicationsintl@gmail.com

Tunnustused

See raamat on pühendatud Jumalale.

Eessõna

Rahvusvaheline New Covenant Publications ühendab lugeja jumaliku plaaniga, mis seob taeva ja maa ning tugevdab armastuse seaduse püsivust. Logo, lepinguga laegas tähistab Kristuse Jeesuse ja Tema rahva vahelist lähedust ja Jumala seaduse keskset kohta. Nagu on kirjutatud: „See on leping, mille ma teen Iisraeli kojaga, ütleb Issand: ma panen oma seaduse nende sisemistesse osadesse ja kirjutan selle nende südamesse ning nad on minu rahvas ja ma olen nende jumal. ” (Jeremija 31: 31-33; Heebrealastele 8: 8-10). Tõepoolest, uus leping tõendab lunastust, mis on puhkenud vaibumata ja verega suletud.

Lugematute sajandite jooksul on paljud kannatanud räsitavat vaeva ja arusaamatut rõhumist, mille eesmärk on kustutada tõde. Eriti pimedal ajal oli see valgus inimlike traditsioonide ja populaarse teadmatuse tõttu suuresti varjatud, sest maailma elanikud olid tarkust põlganud ja lepingust üle astunud. Kompromissi leidmine vohavate pahedega kutsus esile sellise ohjeldamatu degeneratsiooni ja kuratliku ebainimlikkuse nuhtluse, et paljud elud ohverdati ebaõiglaselt, keeldudes südametunnistuse vabadust loovutamast. Sellegipoolest taaselustati kaotatud teadmised, eriti reformatsiooni ajal.

16. sajandi reformatsiooni ajastu kutsus esile tõe, fundamentaalsete muutuste ja sellest tuleneva turbulentsi, nagu kajastub ka vastureformatsioonis. Selle mahu kaudu saab aga selle ainulaadse revolutsiooni vaieldamatu tähtsuse reformaatorite ja teiste julgete pioneeride vaatenurgast uuesti teada. Nende arvates, saab aru laastavatest lahingutest, mis on sellise fenomenaalse vastupanu ja üleloomulike sekkumiste põhjused.

Meie moto: „Reformeeritud raamatud, ümberkujundatud mõtted“ rõhutab kriitilisel ajastul komponeeritud kirjanduse erilist žanrit ja selle mõju. See kajastab ka isikliku reformatsiooni, uuestisünni ja ümberkujundamise pakilisust. Kuna Gutenbergi trükikoda koos tõlkebürooga levitas reformitud usu põhimõtteid umbes 500 aastat tagasi, siis digitaliseeritud ajakirjandus ja veebimeedia vahendab tõe valgust viimastel aegadel kõigis keeltes.

•

Sisukord

1. Peatükk — Meie Eeskuju ... 6
2. Peatükk — Päevad Täis Teenimist ... 11
3. Peatükk — Looduse ja Jumalaga ... 21
4. Peatükk — Usu Puudutus ... 24
5. Peatükk — Hinge Tervistamine ... 31
6. Peatükk — Päästetud Tenimiseks ... 41
7. Peatükk — Jumala ja Inimese Koostöö ... 50
8. Peatükk — Arst — Õpetaja ... 57
9. Peatükk — Õpetamine ja Ravimine ... 64
10. Peatükk — Kiusatute Aitamine ... 77
11. Peatükk — Karskustöö ... 82
12. Peatükk — Töötute ja Kodutute Aitamine ... 90
13. Peatükk — Abitud Vaesed ... 100
14. Peatükk — Rikaste Teenimine ... 105
15. Peatükk — Haigetoas ... 110
16. Peatükk — Haigete eest Palvetamine ... 113
17. Peatükk — Ravivahendite Kasutamine ... 118
18. Peatükk — Tahtega Ravimine ... 122
19. Peatükk — Ühendus Loodusega ... 136
20. Peatükk — Üldine Tervishoid ... 140
21. Peatükk — Israeli Rahva Tervishoid ... 143
22. Peatükk — Riietus ... 149
23. Peatükk — Toitumine ja Tervis ... 154
24. Peatükk — Liha Toidusena ... 162
25. Peatükk — Äärmused Toitumises ... 165
26. Peatükk — Stimuleerivad ja Uimastavad Ained ... 168
27. Peatükk — Alkoholikaubandus ja Alkoholikeeld ... 174
28. Peatükk — Kodune Teenimistöö ... 180
29. Peatükk — Pere Loomine ... 184
30. Peatükk — Kodu Valimine ja Ettevalmistamine ... 188

31. Peatükk — Ema ... 192
32. Peatükk — Laps ... 196
33. Peatükk — Kodused Mõjud ... 201
34. Peatükk — Tõeline Haridus — Ettevalmistus Misjonitööks ... 205
35. Peatükk — Tõeline Jumala Tundmine ... 213
36. Peatükk — Spekulatiivsete Teadmiste Oht ... 226
37. Peatükk — Vale ja Õige Hariduses ... 238
38. Peatükk — Tõeliste Teadmiste Taotlemise Olulisus ... 246
39. Peatükk — Jumala Sõna Kaudu Saadud Teadmised ... 251
40. Peatükk — Abi Argipäevas ... 257
41. Peatükk — Teistega Suhtlemine ... 265
42. Peatükk — Arenemine ja Teenimine ... 273
43. Peatükk — Kõrgem Kogemus ... 277

1. Peatükk — Meie Eeskuju

Meie Issand Jeesus Kristus tuli siia maailma, et väsimatult teenida inimese vajadusi. „Ta on võtnud ära meie haigused ja kandnud meie tõved“, et ta saaks rahuldada kõik inimkonna vajadused. (Mt 8:17) Ta tuli haiguste, viletsuse ja patu koormat ära võtma. Tema missioon oli inimesed täielikult ennistada. Ta tuli neile tooma tervist, rahu ja iseloomu täiuslikkust. {Tt 9.1}

Temalt abi paluvate inimeste olukorrad ja vajadused olid väga erinevad, kuid keegi Tema juurde tulnutest ei jäänud abita. Temast voogas tervistav vägi ning inimeste keha, mõistus ja hing said terveks. {Tt 9.2}

Päästja tegevust ei piiranud mingi aeg ega koht. Tema kaastunne ei tundnud piire. Tema tervistamise ja õpetamise töö oli nii mastaapne, et Palestiinas polnud piisavalt suurt hoonet, mahutamaks rahvahulki, kes Tema juurde tunglesid. Tema haigla oli Galilea rohelistel mäenõlvadel, elava liiklusega teedel, järve rannas, sünagoogides ja igal pool mujal, kuhu sai tuua haigeid. Igas linnas ja igas külas, millest Ta läbi läks, pani Ta oma käed vaevatute peale ning tervistas nad. Kus iganes olid südamed valmis Tema kuulutust vastu võtma, lohutas Ta neid taevase Isa armastuse tõotusega. Ta teenis kogu päeva neid, kes Tema juurde tulid ja õhtul pööras Ta tähelepanu neile, kes pidid päeval oma pere ülalpidamiseks rasket tööd tegema. {Tt 9.3}

Jeesusel lasus tohutu vastutus inimeste lunastamise eest. Ta teadis, et kui inimkonna põhimõtetes ja eesmärkides ei toimu otsusekindlat muutust, on nad kõik kadunud. See oli Tema hinge koorem ja keegi ei suutnud mõista Temal lasuvat raskust. Ta oli üksinda lapsepõlves, nooruses ja meheeas. Ometi oli taevas Tema ligi. Ta seisis iga päev silmitsi katsumuste ja kiusatustega, Ta puutus iga päev kokku kurjusega ning nägi selle mõju inimestele, keda Ta püüdis lunastada ja päästa. Kuid Ta ei lakanud töötamast ega muutunud araks. {Tt 10.1}

Ta allutas oma soovid kõigis asjus oma ülesandele. Ta ümbritses oma elu aupaistega, tehes kõike Isa tahtele alistudes. Kui ema Teda noorukieas rabide koolist leidis ja ütles: „Poeg, miks sa oled meile nõnda teinud?“, kõlas vastuseks Tema elutöö juhtmõte: „Miks te siis olete mind otsinud? Kas te ei teadnud, et ma pean olema neis paigus, mis on mu Isa päralt?“ (Lk 2:48, 49) {Tt 10.2}

Jeesuse elu oli pidev eneseohverdamine. Tal ei olnud selles maailmas kodu, välja arvatud kohad, kus sõprade lahkus Teda teekäijana vastu võttis. Ta tuli meie pärast elama kõige vaesemat elu ning käima ja töötama abivajajate ja puudusekannatajate keskel. Tunnustuse ja austuseta käis Ta sisse ja välja inimeste seas, kelle jaoks Ta oli nii palju teinud. {Tt 10.3}

Ta oli alati kannatlik ja rõõmus ning vaevatud tervitasid Teda elu- ja rahukuulutajana. Ta nägi meeste ja naiste, laste ja noorte vajadusi ning esitas kõigile kutse: „Tulge minu juurde!“ {Tt 10.4}

Oma teenistustöö jooksul pühendas Jeesus haigete ravimisele rohkem aega kui jutlustamisele. Tema imed tunnistasid Tema sõnade õigsust, et Ta ei tulnud hävitama, vaid päästma. Ükskõik kuhu Ta läks, sõnumid Tema halastusest jõudsid Temast ette. Seal, kus Ta oli käinud, rõõmustasid Tema kaastunde osaliseks saanud inimesed tervise üle ja katsetasid oma taasleitud jõudu. Tema ümber kogunes rahvahulk, et kuulda Tema huulilt Jumala tegudest. Tema hääl oli esimene heli, mida paljud kuulsid, Tema nimi oli esimene sõna, mida nad ütlesid, Tema nägu esimene, mida nad nägid. Miks ei oleks pidanud nad Jeesust armastama ja Teda ülistama? Kui Ta käis läbi külade ja linnade, oli Ta nagu eluandev hoovus, mis levitas elu ja rõõmu. {Tt 10.5}

„Sebulonimaa ja Naftalimaa,

mere teel, sealpool Jordanit,

paganate Galilea,

rahvas, kes istub pimeduses,

on suurt valgust näinud,

ja neile, kes istuvad surma maal ja surma varjus —

neile tõuseb valgus!“

(Mt 4:15, 16) {Tt 11.1}

Päästja muutis iga tervistamise jumalike põhimõtete külvamiseks mõistusesse ja hinge. See oli Tema töö eesmärk. Ta jagas maiseid õnnistusi, et Ta võiks meelestada inimeste südamed vastu võtma Tema armu evangeeliumi. {Tt 11.2}

Kristus oleks võinud olla juuda rahva õpetajate hulgas kõrgeimal kohal, kuid Ta eelistas pigem viia evangeeliumi vaestele. Ta kõndis ühest kohast teise, et need, kes olid teedel ja aedade ääres, võiksid tõesõnu kuulda. Tema hääl selgitas Pühakirja järve ääres, mäeveerul, linnatänavatel ja sünagoogis. Sageli õpetas Ta templi eesõues, nii et ka paganad võisid Tema sõnu kuulda. {Tt 11.3}

Kristuse õpetus oli kirjatundjate ja variseride Pühakirja selgitustest niivõrd erinev, et see köitis inimeste tähelepanu. Rabid rõhutasid traditsiooni, inimeste teooriaid ja spekulatsioone. Tihtipeale asetati Pühakirja kohale see, mida inimesed olid Pühakirja kohta õpetanud või kirjutanud. Kristuse õpetuste teema oli Jumala Sõna. Ta vastas küsijatele lihtsalt: „Kirjutatud on ...“, „Mida ütleb Pühakiri?“ või „Kuidas sa loed?“ Ta esitas Sõna igal võimalusel, ükskõik kas huvi osutajaks oli sõber või vaenlane. Tema sõnad heitsid valgust

patriarhide ja prohvetite õpetustele ning Pühakirjast sai inimestele justkui uus ilmutus. Eales varem polnud Tema kuulajad tajunud Jumala Sõnas niisugust tähenduse sügavust. {Tt 11.4}

Niisugust evangelisti nagu Kristus ei olnud varem olnud. Ta oli taeva Majesteet, kuid Ta alandas end, võttis enda peale meie olemuse, et Ta võiks kohata inimesi seal, kus nad on. Kristus, lepingu Kuulutaja, tõi lunastusesõnumeid kõigile inimestele, nii rikastele kui ka vaestele, nii vabadele kui ka orjadele. Üle kogu Palestiina levis Tema kuulsus Suure Arstina. Haiged tulid paikadesse, kust Ta möödus, et nad võiksid Temalt abi paluda. Tulid ka paljud, kes soovisid kuulda Tema sõnu ja tunda Tema käe puudutust. Nii käis Jeesus linnast linna ja külast külla, kuulutades evangeeliumi ja tervistades haigeid — au Kuningas inimlikkuse tagasihoidlikus rüüs. {Tt 12.1}

Jeesus viibis rahva iga-aastastel suurtel pühadel ning kõneles välisest tseremooniast kütkestatud rahvahulgale taevastest asjadest ja tõi nende pilgu ette igaviku. Ta jagas kõigile aardeid tarkuse varakambrist. Ta rääkis nendega nii lihtsas keeles, et neil oli võimatu mitte aru saada. Talle omaste meetoditega aitas Ta kõiki, kes olid mures ja vaevas. Ta teenis õrna ja lahke armuga patuhaiget hinge, andes tervist ja jõudu. {Tt 12.2}

Ülemõpetajana püüdis Ta jõuda inimesteni neile kõige tuttavamate seoste kaudu. Ta esitas tõde nii, et see oleks sellest ajast peale Tema kuulajate jaoks läbi põimunud nende kõige pühamate mälestuste ja tunnetega. Ta õpetas viisil, mis pani neid tundma, et Ta samastub täielikult nende huvide ja rõõmuga. Tema õpetus oli nii otsene, illustratsioonid nii sobivad ning sõnad nii kaastundlikud ja rõõmsad, et Ta kuulajad olid lummatud. Lihtsus ja tõsidus, millega Ta abivajajate poole pöördus, pühitsesid iga sõna. {Tt 12.3}

Kui tegusat elu Ta elas! Päev päeva järel võis Teda näha sisenemas puudusekannatajate ja kurbade tagasihoidlikesse eluasemetesse, kus Ta kõneles rõhututele lootusest ja õnnetutele rahust. {Tt 12.4}

Lahkelt, hellalt ja kaastundlikult tõstis Ta üles rõhutuid ja lohutas kurbi. Ta viis õnnistust kõikjale, kuhu läks. {Tt 12.5}

Vaestele kuulutades otsis Jeesus mooduseid, kuidas jõuda ka rikasteni. Ta püüdis tutvuda jõukate ja haritud variseride, juuda ülikute ja Rooma ametikandjatega. Ta võttis vastu nende kutsed, külastas nende pidusid, tutvus nende huvide ja tööga, et jõuda nende südameni ja ilmutada neile kadumatuid rikkusi. {Tt 12.6}

Kristus tuli siia maailma näitama, et ülalt jõudu vastu võttes saab inimene elada rikkumatut elu. Ta täitis inimeste vajadusi väsimatu kannatlikkuse ja kaastundliku abivalmidusega. Armu õrna puudutusega peletas Jeesus hingest rahutuse ja kahtlused, muutis vaenu armastuseks ja uskmatuse usuks. {Tt 13.1}

Ta võis öelda ükskõik kellele: „Järgi mind“ ning too tõusis ja järgnes Talle. Maailma nõiduslik lumm oli purustatud. Tema hääle tõttu kadusid südamest saamahimu ja auahnus ning inimesed tõusid vabanenult, et järgida Päästjat. {Tt 13.2}

Vennalik armastus

Kristus ei teinud inimestel vahet rahvuse, klassi või usutunnistuse järgi. Kirjatundjad ja variserid soovisid taeva annid muuta kohalikuks, oma rahva hüveks ning jätta välja ülejäänud Jumala perekonna maailmas. Kuid Kristus tuli, et lõhkuda maha kõik eraldavad seinad. Ta tuli näitama, et Tema halastuse ja armastuse and on sama piiramatu kui õhk, valgus või maad kastvad vihmahood. {Tt 13.3}

Kristuse elu pani aluse religioonile, kus puuduvad klassid, religioonile, kus on juudid ja paganad, vabad ja orjad ühendatud ühisesse osadusse, Jumala ees võrdseteks. Tema tegusid ei mõjutanud ükski poliitiline probleem. Ta ei teinud vahet lähedastel ja võõrastel, sõpradel ja vaenlastel. Tema südamel oli hing, kes janunes eluvee järele. {Tt 13.4}

Ta ei möödunud ühestki inimesest kui väärtusetust, vaid püüdis iga hinge tervistada. Ükskõik missuguses seltskonnas Ta viibis, esitas Ta õppetunni, mis oli ajale ja asjaoludele kohane. Iga kord, kui inimesed oma kaasinimesi hooletusse jätsid või haavasid, teadvustas Ta aina enam nende vajadust Tema jumalik-inimliku kaastunde järele. Ta püüdis lootusega innustada kõige karmimaid ja vähetõotavamaid, andes neile tõotuse, et nad võivad saada veatuks ja puhtaks ning omandada niisuguse iseloomu, mis näitaks selgelt, et nad on Jumala lapsed. {Tt 13.5}

Sageli kohtas Jeesus neid, kes olid Saatana juhtimisel all ning kel polnud jõudu tema köidikutest vabaneda. Niisugustele — heidutatutele, haigetele, kiustatutele, langenutele — kõneles Jeesus kõige õrnema kaastunde sõnu, sõnu, mida oli vaja ja mida mõisteti. Ta kohtas ka neid, kes võitlesid hingevaenlasega otseselt. Neid julgustas Ta vastu pidama, tõotades neile võitu, sest Jumala inglid on nende kõrval ja aitavad neil võita. {Tt 14.1}

Jeesus istus tölnerite lauas aukülalisena, näidates kaastunde ja seltskondliku lahkusega, et Ta tunnustas inimväärikust, ning inimesed igatsesid olla Tema usalduse väärilised. Tema sõnad langesid inimsüdametesse õnnistava, elu andva väega. Virgusid uued ajed ja neile ühiskonna heidikutele avanes võimalus uueks eluks. {Tt 14.2}

Kuigi Jeesus oli juut, suhtles Ta vabalt samaarlastega ega pidanud variserlikke kombeid millekski. Nende eelarvamustest hoolimata kasutas Jeesus nende põlatud inimeste külalislahkust. Ta magas nende katuse all, sõi nendega ühes lauas — võttes osa nende kätega valmistatud ja serveeritud toidust -, õpetas nende tänavatel ning kohtles neid äärmise lahkuse ja viisakusega. Sel ajal, kui Ta köitis nende südameid inimliku kaastundega, tõi Tema jumalik arm neile pääste, mille juudid tagasi lükkasid. {Tt 14.3}

Isiklik teenimistöö

Kristus ei jätnud kasutamata ühtki võimalust päästeevangeeliumi kuulutamiseks. Pane tähele Tema imepäraseid sõnu Samaaria naisele. Jeesus istus Jaakobi kaevu juues, kui naine tuli vett võtma. Naise üllatuseks palus Jeesus temalt teenet. „Anna mulle juua!“ palus Ta. Ta soovis sõõmu jahedat vett, kuid tahtis avada ka tee, kuidas anda naisele eluvett. „Kuidas?“ küsis naine. „Sina, kes oled juut, küsid juua minult, Samaaria naiselt?“ Jeesus vastas: „Kui sa ainult teaksid Jumala kinki ja kes see on, kes sulle ütleb: Anna mulle juua!, siis sa paluksid teda ning tema annaks sulle elavat vett. ... Igaüks, kes joob seda vett, januneb jälle, aga kes iganes joob vett, mida mina talle annan, ei janune enam iialgi, vaid vesi, mille mina talle annan, saab tema sees igavesse ellu voolavaks allikaks.“ (Jh 4:7-14) {Tt 14.4}

Kui suurt huvi osutas Kristus selle naise vastu! Kui tõsised ja paljuütlevad olid Tema sõnad! Kui naine neid kuulis, jättis ta oma veekannu, läks linna ja ütles oma sõpradele: „Tulge vaadake inimest, kes ütles mulle kõik, mis ma olen teinud! Kas mitte tema pole Messias?“ Ja me loeme, et „palju samaarlasi sellest külast uskus Jeesusesse“. (Jh 4:29, 39) Kes suudaks hinnata mõju, mida need sõnad avaldasid hingede päästmiseks hilisematel aastatel pärast seda? {Tt 15.1}

Kus iganes on südamed tõe vastuvõtmiseks avatud, seal on Kristus valmis neid õpetama. Ta ilmutab neile Isa ja näitab teenistust, mis on vastuvõetav Temale, kes näeb südameid. Niisugustele ei räägi Ta tähendamissõnadega. Ta ütleb neile samamoodi nagu naisele kaevu juures: „Mina, kes ma sinuga räägin, olengi see.“ {Tt 15.2}

2. Peatükk — Päevad Täis Teenimist

Kapernaumas kaluri kodus oli Peetruse ämm „haige kõrges palavikus“ ja „otsekohe räägiti Jeesusele temast“. „Jeesus puudutas ta kätt, ning palavik lahkus temast. Ja ämm tõusis üles ning teenis“ Päästjat ja Tema jüngreid. (Lk 4:38; Mk 1:30; Mt 8:15) {Tt 16.1}

Kuuldused levisid kiiresti. Ime oli toimunud hingamispäeval ning hirmust rabide ees ei julgenud inimesed tervistamist paluma tulla enne, kui päike oli loojunud. Siis tungles kodudest, poodidest ja turgudelt linnaelanikke tagasihoidlikku elupaika, kus Jeesus peatus. Haigeid toodi kanderaamidel, nad tulid karkudele või sõpradele toetudes, nad komberdasid jõuetult Päästja juurde. {Tt 16.2}

Tund tunni järele nad tulid ja läksid, sest keegi ei teadnud, kas Tervistaja on ka homme nende keskel. Kapernaum ei olnud iial varem olnud niisuguse päeva tunnistajaks. Õhk kaikus võidurõõmust ja vabanemise hüüetest. {Tt 16.3}

Jeesus ei lõpetanud tööd enne, kui viimane kannataja oli leevenduse saanud. Aeg oli juba öine, kui rahvas lahkus ja Siimona kodule laskus vaikus. Pikk erutav päev oli läbi ja Jeesus soovis puhata. Aga kui linn oli unne mähkunud, tõusis Jeesus „vara hommikul enne valget“, „väljus ning läks tühja paika ja palvetas seal.“ (Mk 1:35) {Tt 16.4}

Varahommikul tulid Peetrus ja ta kaaslased Jeesuse juurde ja ütlesid, et Kapernauma rahvas juba otsib Teda. Üllatusega kuulasid nad Kristuse sõnu: „Ma pean ka teistele linnadele kuulutama evangeeliumi Jumala riigist, sest selleks on mind läkitatud.“ (Lk 4:43) {Tt 16.5}

Ärevus, mis siis Kapernauma täitis, kätkes endas ohtu, et kaob silmist Tema missiooni eesmärk. Jeesus ei olnud rahul sellega, et Ta köitis tähelepanu pelgalt imetegija või füüsiliste haiguste ravijana. Ta püüdis inimesi tõmmata enda kui Lunastaja juurde. Sellal kui inimesed uskusid innukalt, et Ta oli tulnud maist kuningriiki rajama, soovis Tema pöörata nende mõtteid maiselt vaimulikule. Üksnes ilmalik edu oleks Tema tööd häirinud. {Tt 17.1}

Muretu rahvahulga imestus riivas Tema vaimu ebameeldivalt. Tema elus polnud mingisugust enese maksmapanekut. Inimese Pojale oli võõras austus, mida maailm staatusele, jõukusele või andekusele annab. Jeesus ei kasutanud ühtki vahendit, mida inimesed rakendavad lojaalsuse võitmiseks või austuse omandamiseks. Sajandeid enne Tema sündi oli Temast kuulutatud: „Tema ei kisenda ega karju, tema häält ei ole kuulda tänavail. Rudjutud pilliroogu ei murra ta katki ja hõõguvat tahti ei kustuta ta ära, ta levitab ustavalt õigust.“ (Js 4Variserid taotlesid väljapaistvust piinlikult täpse tseremoniaalsusega ning oma jumalateenimise ja heategevusega suurustledes. Nad tõestasid oma religioosset innukust selle üle pidevalt vaieldes. Vaidlused vastassektide vahel olid kärarikkad ja pikad ning polnud midagi ebatavalist, kui tänavatelt kostis õpetatud seadusemeeste vihase sõnasõja häält. {Tt 17.2}

Jeesuse elu moodustas selle kõigega silmatorkava kontrasti. Tema elus polnud kunagi võimalik näha kärarikast vaidlust, suurustlevat jumalateenistust ega ühtki toimingut heakskiidu ärateenimiseks. Kristus oli varjul Jumalas ning Jumala Poja iseloomus avaldus Jumal. Jeesus soovis inimeste meeled suunata sellele ilmutusele. {Tt 17.3}

Õiguse Päike ei murdnud maailma hiilgusega, et meeli oma auhiilgusega pimestada. Kristuse kohta on kirjutatud: „Ta tuleb nagu ilus koidupuna." (Ho 6:3) Vaikselt ja tasapisi nagu päevavalgus tõuseb maa kohale, hajutades pimeduse ja äratades maailma elule. Samamoodi tõusis Õiguse Päike ja „paranemine tema tiibade all". (Ml 3:20) {Tt 17.4}

„Vaata, see on mu sulane,

kellesse ma olen kiindunud,

mu valitu,

kellest mu hingel on hea meel."

(Js 42:1)

{Tt 18.1}

„Sest sa oled kindluseks viletsale

ja pelgupaigaks vaesele ta kitsikuses,

ulualuseks raju eest,

varjuks palavuse eest."

(Js 25:4)

{Tt 18.2}

„Nõnda ütleb Jumal, Issand,

kes on loonud taeva ja on selle võlvinud,

kes on laotanud maa ja sellest võrsuva,

kes on andnud hingeõhu selle rahvale

ja vaimu neile, kes seal peal käivad:

Mina, Issand,

olen õigusega sind kutsunud

ja kinnitan su kätt;

ma kaitsen sind ja panen sinu

rahvale lepinguks, paganaile valguseks,

avama pimedate silmi,

vabastama vange vangistusest,

pimeduses istujaid vangikojast.“

(Js 42:5-7)

{Tt 18.3}

„Ma juhin pimedaid teel,

mida nad ei tunne,

ma lasen neid käia tundmatuid radu;

ma muudan pimeduse nende ees valguseks

ja konara tasaseks.

Need on asjad, mis ma teen

ega jäta tegemata.“

(Js 42:16) {Tt 18.4}

„Laulge Issandale uut laulu

tema kiituseks maailma äärest!

Ilutsegu meri ja mis seda täidab,

saared ja nende elanikud!

Tõstku häält kõrb ja selle linnad,

külad, kus Keedar elab!

Kaljude elanikud hõisaku,

hüüdku valjusti mägede tippudelt!

Andku nad Issandale au

ja kuulutagu saartel tema kiidetavust!“

(Js 42:10-12)

{Tt 19.1}

„Hõisake, taevad,

et Issand seda teeb,

hüüdke, maa sügavused,

rõkatage rõõmust, mäed,

metsad ja kõik metsapuud,

et Issand lunastab Jaakobi

ja ilmutab Iisraelis oma au!“

(Js 44:23) {Tt 19.2}

Heroodese vangikongis oodates jälgis Ristija Johannes Päästja tööd pettumuse ja segadusega ning ta saatis oma kaks jüngrit Jeesuse juurde küsimusega: {Tt 19.3}

„Kas sina oled see, kes pidi tulema, või jääme ootama teist?“ (Mt 11:3) {Tt 19.4}

Päästja ei vastanud jüngrite küsimusele otsemaid. Kui nad Tema vaikimise üle imestasid, tulid Jeesuse juurde vaevatud. Võimsa Tervistaja hääl tungis kurtidesse kõrvadesse. Tema sõna, Tema käte puudutus avas pimedad silmad nägema päevavalgust, looduse ilus, sõpru ja Vabastaja nägu. Tema hääl jõudis surijate kõrvu ning nad tõusid üles tervete ja elujõulistena. Kurjast vaimust vaevatud kuuletusid Tema sõnale — nende hullumeelsus kadus ja nad teenisid Teda. Vaesed maainimesed ja töölised, keda rabid kui roojaseid vältisid, kogunesid Jeesuse ümber ja Ta kõneles neile igavese elu sõnu. {Tt 19.5}

Niiviisi möödus päev ning Johannese jüngrid nägid ja kuulsid kõike. Viimaks kutsus Jeesus nad enda juurde ning palus neil minna ja jutustada Johannesele, mida nad olid näinud ja kuulnud ning lisas: „Õnnis on see, kes ei pahanda ennast minu pärast!“ (Mt 11:6) Jüngrid viisid teate kohale ja sellest piisas. {Tt 20.1}

Johannes meenutas Messia kohta käivat prohvetikuulutust: „Issanda Jumala Vaim on minu peal, sest Issand on mind võidnud; ta on mind läkitanud viima rõõmusõnumit alandlikele, parandama neid, kel murtud süda, kuulutama vabastust vangidele ja avama pimedate silmi, kuulutama Issanda meelepärast aastat ... trööstima kõiki leinajaid.“ (Js 61:1, 2) Naatsareti Jeesus oli Tõotatu. Tema teenimistöö kannatava inimkonna heaks tõendas Tema jumalikkust. Meie madalale seisusele alandumises ilmnes Tema au. {Tt 20.2}

Kristuse teod ei kuulutanud Teda üksnes Messiaks, vaid näitasid ka, mismoodi rajatakse Tema riik. Johannesele avanes sama tõde, milleni oli jõudnud Eelija kõrbes, kui „tugev ning võimas tuul, mis lõhestas mägesid ja purustas kaljusid, käis Issanda ees. Aga Issandat ei olnud tuules. Ja tuule järel tuli maavärisemine, aga Issandat ei olnud maavärisemises. Ja maavärisemise järel tuli tuli, aga Issandat ei olnud tules.“ Pärast tuld kõneles Jumal prohvetiga tasase ja vaikse häälega. (1Kn 19:11, 12) Samamoodi pidi tegema oma tööd

Jeesus — mitte troone ja kuningriike kukutades, mitte hiilguse ja välise paraadiga, vaid halastuse ja eneseohverduse elu kaudu inimeste südamele kõneledes. {Tt 20.3}

Jumala riik ei tule välise toredusega. See tuleb Tema Sõna inspiratsiooni tasadusega, Tema Vaimu sisemise tööga, hinge osaduses Temaga, kes on hinge elu. Tema väe kõige suurem ilming on see, kui inimlik loomus tuuakse Kristuse iseloomu täiusesse. {Tt 20.4}

Kristuse järelkäijad peavad olema maailma valgus, kuid Jumal ei käsi neil säramiseks pingutada. Ta ei kiida heaks mingisugust ennast rahuldavat püüdlust näidata välja ülimat vagadust. Ta soovib, et hing oleks täidetud taeva põhimõtetega, siis ilmutavad nad maailmaga kokku puutudes valgust, mis neis on. Valguse näitamise vahend on vankumatu ustavus igas elu toimingus. {Tt 20.5}

Jumala töö edendamisel ei ole oluline jõukus ega tähtis positsioon, kulukas varustus, arhitektuur ega sisustus. Tähtsust ei ole ka saavutustel, mis võidavad inimeste heakskiidu ja toovad kaasa tühisuse. Ilmalikul uhkeldusel, ükskõik kui imposantne see ka poleks, ei ole Jumala silmis mingit väärtust. Tema hindab nähtamatut ja igavest, mis jääb nähtavast ja ajalikust kõrgemale. Viimane on väärtuslik ainult sel juhul, kui see väljendab esimesena mainitut. Parimail kunstiteoseil ei ole seda ilu, mida saab võrrelda selle iseloomu iluga, mis on hinges tegutseva Püha Vaimu vili. {Tt 21.1}

Kui Jumal andis oma Poja meie maailmale, varustas Ta inimesed hävimatu rikkusega, varaga, millega võrreldes muutub inimeste maailmas algusest peale kalliks peetud jõukus tühisuseks. Kristus tuli maa peale ja seisis inimlaste ees igavese armastuse aardega ning see on aare, mille peame ühenduse kaudu Temaga vastu võtma, seda näitama ja välja jagama. {Tt 21.2}

Inimliku pingutuse tõhusus Jumala töös on võrdne töölise kontsentreeritud pühendumisega, ilmutades Kristuse elu muutva armu väge. Me peame olema maailmast erinevad, sest Jumal on pannud meile oma pitseri, sest Ta näitab meie kaudu oma armastuse iseloomu. Meie Lunastaja katab meid oma õigusega. {Tt 21.3}

Mehi ja naisi oma teenistusse valides ei küsi Jumal, kas neil on ilmalik varandus, haridus või kõneosavus. Ta küsib: „Kas nad käivad niisuguses alandlikkuses, et ma saan neid omal kombel õpetada? Kas ma saan panna nende huultele oma sõnad? Kas nad esindavad mind?“ {Tt 21.4}

Jumal saab kasutada iga inimest vastavalt sellele, kui palju Ta saab panna hingetemplisse oma Vaimu. Töö, mida Tema heaks kiidab, on töö, mis peegeldab Tema kuju. Tema järelkäijatel peavad olema tunnistuseks maailmale Tema surematuid põhimõtteid esitavad jooned, mis ei saa kahe silma vahele jääda. {Tt 21.5}

„Kogub oma käsivarrega tallekesi“

Kui Jeesus linnatänavatel kuulutab, tungivad läbi rahvahulga emad, süles haiged ja surevad lapsed, kes püüavad köita Jeesuse tähelepanu. {Tt 22.1}

Vaata neid emasid — nad on kahvatud, väsinud, peaaegu meeleheitel, kuid ometi otsusekindlad ja visad. Kandes süles oma kannatavat koormat, püüavad nad Päästja juurde jõuda. Kui tunglev rahvahulk neid tagasi tõukab, suundub Kristus sammhaaval nende poole, kuni Ta on nende kõrval. Nende südames tärkab lootus. Rõõmupisarad voolavad, kui Ta pöörab neile tähelepanu ja nad vaatavad silmisse, mis väljendavad suurt kaastunnet ja armastust. {Tt 22.2}

Päästja valib välja ühe ema ning küsib tema usku proovile pannes: „Mida ma peaksin sinu heaks tegema?“ Ema ütleb nuuksudes välja oma suure vajaduse: „Isand, et sa teeksid mu lapse terveks.“ Kristus võtab lapse tema sülest ja haigus põgeneb Tema puudutusest. Surmakahvatus on kadunud. Eluandev hoovus voolab veresoontes. Lihased muutuvad tugevaks. Emale lausutakse lohutuse ja rahu sõnad ning seejärel tuuakse ette järgmine, sama pakiline juhtum. Taas kasutab Kristus oma eluandvat väge ning inimesed kiidavad, ülistavad ja austavad Teda, kes teeb imelisi asju. {Tt 22.3}

Me peatume palju Kristuse elu tähtsusel. Me kõneleme Tema imelistest tegudest, Tema imedest. Kuid veelgi enam tõendab Tema suurust tähelepanu vähetähtsaks peetud asjade suhtes. {Tt 22.4}

Juutidel oli kombeks tuua lapsi mõne rabi juurde, et ta võiks oma käed õnnistades nende peale panna, kuid jüngrid arvasid, et Päästja töö on liiga oluline, et seda sel viisil katkestada. Kui emad tulid sooviga, et Jeesus nende lapsi õnnistaks, vaatasid jüngrid neid vastumeelselt. Nende arvates olid need lapsed liiga väiksed, et neil võiks olla kasu eesõigusest viibida Jeesuse juures, ning nad otsustasid, et laste ligiolek võib Teda pahandada. Kuid Päästja mõistis emade hoolt ja muret, kui nad püüdsid õpetada oma lapsi Jumala Sõna järgi. Ta oli kuulnud nende palveid. Tema ise oli tõmmanud neid endale lähemale. {Tt 22.5}

Üks ema oli tulnud koos lapsega kodust kaugele Jeesust otsima. Teel rääkis ta oma eesmärgist ka naabrile ja naaber soovis, et Jeesus temagi lapsi õnnistaks. Nii tuli koos mitu ema, lapsed kaasas. Mõned lapsed olid juba väikelapse- või noorukieas. Kui emad teatasid oma soovi, kuulas Jeesus arga, pisarsilmil öeldud palvet kaastundlikult. Kuid Ta ootas, et näha, kuidas jüngrid reageerivad. Kui Ta nägi, et jüngrid noomivad emasid ja saadavad neid ära, arvates, et just see Jeesusele meeldib, näitas Ta neile nende eksitust, öeldes: „Laske lapsed minu juurde tulla, ärge keelake neid, sest selliste päralt on Jumala riik!“ (Mk 10:14) Ta võttis lapsed sülle, sirutas oma käed nende kohale ja andis neile õnnistuse, mille järele nad olid tulnud. {Tt 23.1}

See lohutas emasid. Saanud Kristuse sõnadest jõudu ja õnnistust, pöördusid nad koju tagasi. Neil oli julgus võtta koorem uue rõõmuga oma õlgadele ja töötada lootusrikkalt laste heaks. {Tt 23.2}

Kui meie ees avaneks selle väikese seltskonna hilisem elu, siis näeksime, kuidas emad meenutavad lastele seda päeva ja kordavad neile Päästja armastavaid sõnu. Me näeksime ka seda, kui sageli hoiab nende sõnade meenutamine hilisematel aastatel ära eksimise Issanda lunastatute rajalt. {Tt 23.3}

Kristus on täna samasugune kaastundlik Päästja kui siis, kui Ta kõndis inimeste keskel. Ta on praegu sama innukas emade abistaja kui siis, kui Ta võttis lapsi oma sülle Juudamaal. {Tt 23.4}

Meie kodude lapsed on samapalju Tema verega ostetud kui lapsed kaua aega tagasi. {Tt 23.5}

Jeesus tunneb iga ema südame koormat. Tema, kelle ema nägi vaeva vaesuses ja puuduses, tunneb kaasa igale emale tema töödes. Tema, kes tegi pika rännaku Kaanani naise rahutu südame rahustamiseks, teeb sama palju tänapäeva emade heaks. Teda, kes andis Naini linna lesele tagasi tema ainsa poja ja kes pidas ristil agoonias oma ema meeles, puudutab praegugi ema mure. Ta lohutab ja aitab igas mures ja vajaduses. {Tt 23.6}

Tulgu emad oma muredega Jeesuse juurde. Nad leiavad piisavalt armu, mis aitab neil laste eest hoolitseda. Väravad on avatud igale emale, kes paneb oma koorma Päästja jalge ette. Tema, kes ütles: „Laske lapsed minu juurde tulla, ärge keelake neid,“ (Mk 10:14) kutsub ikka veel emasid tooma oma lapsi Temale õnnistada. {Tt 23.7}

Tema juurde toodud lastes nägi Jeesus mehi ja naisi, kellest saavad Tema armu pärijad ja Tema riigi kodanikud ning kellest mõni saab Tema pärast märtriks. Ta teadis, et need lapsed kuulavad Teda ja võtavad Ta Lunastajana vastu palju meelsamini kui täiskasvanud, kellest paljud olid ilmalikult targad ja kõva südamega. Jeesus laskus õpetades laste tasemele. Tema, taeva Kuningas, vastas nende küsimustele ja lihtsustas oma olulisi õppetunde, et lapsed neist aru saaksid. Ta külvas nende meeltesse tõeseemneid, et need hiljem tärkaksid ja kannaksid vilja igaveseks eluks. {Tt 24.1}

Kui Jeesus ütles jüngritele, et nad ei keelaks lastel Tema juurde tulla, kõneles Ta oma järelkäijatele kõigil aegadel — koguduse ametnikele, jutlustajatele, abilistele ja kõigile kristlastele. Jeesus tõmbab lapsi ja palub meid: „Ärge keelake neid!“, nagu öeldes: „Nad tulevad, kui teie neid ei takista.“ {Tt 24.2}

Ära lase oma Kristusele mittesarnaneval iseloomul Jeesust valesti esitada. Ära hoia lapsi külmuse ja karmusega Temast eemal. Ära anna neile kunagi põhjust arvata, et taevas ei ole meeldiv koht, kui sina seal oled. Ära kõnele religioonist kui millestki, mida lapsed ei suuda mõista, ega ära käitu nii, nagu ei tohiks nad lapsepõlves Kristust vastu võtta. Ära jäta neile

vale muljet, et Kristuse religioon on sünge religioon ja et Päästja juurde tulles peavad nad loobuma kõigest, mis muudab elu rõõmsaks. {Tt 24.3}

Kui Püha Vaim liigutab laste südant, tee koostööd. Õpeta neile, et Päästja kutsub neid, et miski ei valmista Talle suuremat rõõmu kui see, et nad annavad end Talle oma nooruse värskuse õitseajal. {Tt 24.4}

Vanemate vastutus

Päästja suhtub piiritu õrnusega hingedesse, kelle Ta on oma verega ostnud. Nad on Tema armastuse kinnitus. Ta vaatab nende peale kirjeldamatu igatsusega. Tema süda sirutub mitte üksnes kõige haritumate ja meeldivamate laste poole, vaid ka nende poole, kel on pärilikult ja hooletusse jätmise tõttu ebameeldivad iseloomujooned. Paljud vanemad ei mõista, kui väga nad vastutavad laste nende iseloomujoonte eest. Neil ei ole õrnust ega tarkust, tegelemaks eksijatega, kelle nad on niisuguseks muutnud. Kuid Jeesus vaatab neid lapsi kaastundlikult. Ta viib kokku põhjuse ja tagajärje. {Tt 24.5}

Kristlasest tööline võib olla Kristuse esindaja nende puudulike ja eksijate tõmbamisel Päästja juurde. Arukuse ja peenetundelisusega võib ta neid köita oma südame külge, anda neile julgust ja lootust ning Kristuse armu läbi võib näha muutusi iseloomus, nii et nende kohta võib öelda: „Selliste päralt on Jumala riik.“ {Tt 25.1}

Rahvahulk saab söönuks viiest väikesest odraleivast

Kogu päeva oli rahvahulk tungelnud Kristuse ja Tema jüngrite ümber, kui Jeesus õpetas järve ääres. Nad olid kuulanud Tema meeldivaid sõnu, mis olid nii lihtsad ja selged, et need olid nende hingele Gileadi palsamiks. Tema jumalik käsi oli toonud tervist haigetele ja elu surijatele. Kogu päev oli olnud nagu taevas maa peal ning rahvas ei aimanudki, kui pikka aega nad polnud midagi söönud. {Tt 25.2}

Päike hakkas juba läände vajuma, kuid inimesed viivitasid ikka veel. Viimaks tulid jüngrid Kristuse juurde, soovitades Tal rahvas minema saata. Paljud olid tulnud kaugelt ega olnud hommikust saadik midagi söönud. Neil õnnestuks ehk ümberkaudsetest linnadest ja küladest toitu hankida. Kuid Jeesus ütles: „Andke teie neile süüa!“ (Mt 14:16) Siis küsis Ta Filippuse poole pöördudes: „Kust me ostame leiba, et need saaksid süüa?“ (Jh 6:5) {Tt 25.3}

Filippus vaatas inimmerd ja mõtles, et nii suurele seltskonnale toidu muretsemine oleks võimatu. Ta vastas, et „isegi kahesaja teenari eest ostetud leibadest ei jätku neile, et igaüks pisutki saaks“. {Tt 25.4}

Jeesus uuris, kui palju võiks olla rahval toitu kaasas. „Siin on üks poiss,“ ütles Andreas, „kellel on viis odraleiba ja kaks kalakest. Kuid mis sellest saab nii paljudele?“ (Jh 6:9) Jeesus andis korralduse need Tema kätte tuua. Siis käskis Ta jüngritel inimesed maha istuma seada. Kui see oli tehtud, võttis Ta toidu, „vaatas üles taevasse, õnnistas ja murdis ning

andis leivad jüngrite kätte, jüngrid aga andsid need rahvale. Ja kõik sõid ja said kõhud täis. Ja ülejäänud palakesi korjati kaksteist korvitäit.“ (Mt 14:19, 20) {Tt 25.5}

Kristus toitis rahvahulga jumaliku väe imega, ometi oli toit tagasihoidlik — ainult kalad ja odraleivad, mis olid Galilea kalurite igapäevane toidus. {Tt 26.1}

Kristus oleks võinud anda inimestele rikkaliku söömaaja, kuid üksnes isu rahuldamiseks valmistatud toit ei oleks sisaldanud õppetundi nende kasuks. Selle ime kaudu soovis Kristus õpetada lihtsuse õppetundi. Kui tänapäeva inimeste harjumused oleksid lihtsad ja nad elaksid samamoodi loodusseadustega kooskõlas nagu Aadam ja Eeva alguses, siis oleks inimkonna vajaduste jaoks küllaldaselt varusid. Kuid isekus ja isu rahuldamine on toonud patu ja häda, ühest küljest ülemäärasusega, teisalt puudusega. {Tt 26.2}

Jeesus ei püüdnud köita inimesi nende luksusejanu rahuldades. Sellele suurele rahvahulgale, kes oli pärast pikka erutavat päeva väsinud ja näljane, kinnitas lihtne toidus Tema väge ja hella hoolitsust nende elu kõige tavapärasemate vajaduste eest. Päästja ei ole oma järgijatele tõotanud maailma naudinguid. Nende osaks võib olla vaesus, kuid Tema Sõnas on tõotatud, et nende vajadused täidetakse. Tema tõotus — Tema pideva ligioleku lohutus — on parem kui ükski maine hüve. {Tt 26.3}

Kui rahvas sai söönuks, jäi ohtralt toitu järele. Jeesus andis jüngritele korralduse: „Koguge ülejäänud palakesed kokku, et midagi ei läheks raisku!“ (Jh 6:12) Need sõnad tähendasid palju enamat kui lihtsalt toidu korvidesse korjamist. Siin oli kaks õppetundi. Midagi ei tohi raisata. Me ei tohi libastuda mingi ilmaliku hüvega. Me ei tohi hooletusse jätta midagi, mida saaks kasutada inimeste hüvanguks. Korjakem kokku kõik, mis saab leevendada maailma näljaste vajadusi. Samasuguse hoolikusega peame koguma taevast leiba, et täita hingede vajadusi. Me elame igast Jumala sõnast. Miski Jumala räägitust ei tohi kaotsi minna. Me ei tohi tähelepanuta jätta ühtki sõna, mis on mõeldud meie igaveseks lunastuseks. Ükski sõna ei tohi kukkuda asjatult maha. {Tt 26.4}

Ime leibadega õpetab Jumalast sõltumist. Kui Kristus toitis viit tuhandet meest, ei olnud toitu käepärast. Tal polnud endal mingeid vahendeid. Ta oli tühermaal viie tuhande mehega, peale nende veel naised ja lapsed. Ta ei olnud rahvast endale järgnema kutsunud. Nad olid tulnud ilma kutse või käsuta, soovides olla Tema ligiduses, kuid Ta teadis, et pärast terve päev Tema õpetuste kuulamist olid nad näljased ja nõrgad. Nad olid kodust kaugel ja õhtu oli lähedal. Paljudel neist polnud midagi, mille eest toitu osta. Tema, kes oli nende pärast kõrbes nelikümmend päeva paastunud, ei lubanud neil koju tagasi minna tühja kõhuga. {Tt 27.1}

Jumala eelhoolitsus oli viinud Jeesuse sinna, kus Ta oli, ning vajaduse täitmise vahendid sõltusid Tema taevasest Isast. Kui meid juhitakse karmidesse paikadesse, peame sõltuma Jumalast. Igas hädaolukorras peame otsima abi Temalt, kelle käsutuses on piiramatud ressursid. {Tt 27.2}

Selles imes võttis Kristus vastu Isalt ja jagas jüngritele, jüngrid jagasid inimestele ning inimesed üksteisele. Nii saavad kõik, kes on Kristusega ühendatud, Temalt eluleiba ja jagavad seda teistele. Tema jüngrid on määratud suhtlusvahendid Kristuse ja rahva vahel. {Tt 27.3}

Kui jüngrid kuulsid Päästja korraldust: „Andke teie neile süüa!“, kerkisid nende mõtetesse kõiksugused probleemid. Nad küsisid: „Kas peame minema küladesse neile süüa ostma?“ Ent mida ütles Kristus? „Andke teie neile süüa.“ Jüngrid tõid Jeesusele kõik, mis neil oli, kuid Tema ei kutsunud neid sööma. Ta käskis neil rahvast teenida. Toit paljunes Tema kätes ning jüngrite Kristuse poole sirutuvad käed ei jäänud täitmata. Väikesest varust piisas kõigile. Kui rahvas oli söönud, sõid jüngrid koos Jeesusega kallihinnalist, taevast antud toitu. {Tt 27.4}

Kui sageli muutub meie süda araks, kui näeme vaeste, harimatute ja vaevatute häda! Me küsime: „Mis kasu on meie nõrgast jõust ja napist varust nende tohutute vajaduste täitmisel? Kas me ei peaks ootama kedagi, kel on suuremad võimed tööd juhtida, või mingit organisatsiooni, mis selle ära teeks?“ Kristus ütleb: „Andke teie neile süüa.“ Kasuta neid vahendeid, seda aega, neid võimeid, mis sul on. Too oma odraleivad Jeesusele. {Tt 27.5}

Kuigi sinu varudest ei pruugi jaguda toiduks tuhandetele, võib neist küllalt olla ühe toitmiseks. Kristuse käes võivad need toita paljusid. Anna sarnaselt jüngritele see, mis sul on. Kristus paljundab andi. Ta ei jäta tasumata ausat, lihtsat usaldust Temasse. See, mis tundus olevat kasin varu, võib osutuda rikkalikuks pidusöögiks. {Tt 28.1}

„Kes kasinasti külvab, see ka lõikab kasinasti, ja kes rohkesti külvab, see ka lõikab rohkesti. ... Jumal on vägev andma teile kogu armu rikkalikult, et teil ikka oleks kõike küllaldaselt ning et te oleksite rikkad iga teo tarvis, nagu on kirjutat„ Ta on jaganud, andnud vaestele, tema õigus kestab igavesti.“ {Tt 28.2}

Tema, kes annab seemne külvajale, annab ka leiva toiduseks, teeb rohkeks teie külvi ja kasvatab teie õiguse vilja. Te saate kõigiti rikkaks igasuguse siira headuse poolest.“ (2Kr 9:6-11) {Tt 28.3}

3. Peatükk — Looduse ja Jumalaga

Päästja elu maa peal oli ühenduses looduse ja Jumalaga. Selles ühenduses näitas Ta meile väega täidetud elu saladust. {Tt 29.1}

Jeesus oli tõsine ja püsiv tööline. Inimeste hulgas pole elanud kedagi, kel oleks nii suur vastutus. Mitte keegi teine pole kandnud nii rasket maailma häda ja patu koormat. Mitte keegi teine ei ole inimeste hüvanguks vaeva näinud niisuguse ennastunustava innuga. Ometi oli Tema elu täis tervist. Teda esitas nii füüsiliselt kui ka vaimulikult laitmatu ja puhas ohvritall. (1Pt 1:19). Ta oli nii ihulikult kui ka hingeliselt eeskuju, missugused pidid Jumala plaani kohaselt olema Tema seadustele kuuletudes kõik inimesed. {Tt 29.2}

Kui inimesed vaatasid Jeesust, nägid nad nägu, millel säras jumalik kaastunne koos teadliku väega. Ta oli nagu ümbritsetud vaimuliku elu õhkkonnaga. Kuigi Tema kombed olid tasased ja vähenõudlikud, avaldas Ta inimestele mõju väega, mis oli varjatud, kuid mida ei saanud ometi täielikult peita. {Tt 29.3}

Kogu teenimisaja kiusasid Teda taga kavalad ja silmakirjalikud inimesed, kes soovisid Talt elu võtta. Tema järele saadeti luurajad jälgima Tema sõnu, et leida midagi Tema vastu. Rahva kõige terasemad ja kõrgemini haritud mõistusega inimesed püüdsid Teda sõnasõjas lüüa. Kuid nad ei saavutanud kunagi edu. Nad pidid lahinguväljalt taanduma, ise segaduses ja alandliku Galilea Õpetaja poolt häbistatud. Kristuse õpetusel oli niisugune värskus ja vägi, mida inimesed polnud varem näinud. Isegi Tema vaenlased olid sunnitud tunnistama: „Ükski inimene ei ole veel kunagi nõnda rääkinud nagu see inimene.“ (Jh 7:46) {Tt 29.4}

Jeesuse lapsepõlv, mis möödus vaesuses, jäi rikutud ajastu ebaloomulikest harjumustest rikkumata. Puusepa tööpingi juures töötamise, koduse majapidamise koorma kandmise ning kuulekuse ja töö õppetundide õppimise juures oli iTalle puhkuseks viibimine looduse vaatepiltide keskel, kus Ta püüdis looduse saladusi mõistes teadmisi koguda. Ta uuris Jumala Sõna ning kõige õnnelikum aeg oli see, kui Ta sai jätta töö ja minna väljadele, et vaiksetes orgudes mõtiskleda ning olla Jumalaga ühenduses mäeveerul või metsapuude keskel. Varajane hommik leidis Ta tihtipeale mõnes eraldatud paigas mõtisklemas, Pühakirja uurimas või palvetamas. Ta tervitas aovalgust lauluhäälega. Tänulauludega muutis Ta oma tööaja rõõmsamaks ning tõi taevalikku rõõmu raskest tööst kurnatuile ja kurbadele. {Tt 30.1}

Oma teenimistöö ajal elas Jeesus väga palju väljas. Ühest kohast teise rändas Ta jalgsi ning suurt osa oma õpetustest kuulutas Ta vabas õhus. Jüngreid ette valmistades kutsus Ta nad sageli linna sekeldustest eemale vaiksetele väljadele, sest Ta soovis õpetada neid kooskõlas lihtsuse, usu ja enesesalgamise õppetundidega. Kaksteist apostlit kutsuti ja mäejutlus peeti mäeveerul varju andvate puude all, Galilea järvest veidi eemal. Kristusele meeldis koguda rahvast enda ümber sinise taeva all, rohelisel mäenõlval või järve ääres. Siin, ümbritsetuna oma loomistööst, sai Ta pöörata nende mõtted kunstlikult loomulikule.

Looduse kasvus ja arengus ilmnesid Tema kuningriigi põhimõtted. Kui inimesed tõstsid oma pilgu Jumala mägedele ja vaatlesid Tema imelist kätetööd, siis õppisid nad hinnalisi jumaliku tõe õppetunde. Niiviisi kordas edaspidi neile jumaliku Õpetaja õppetunde loodus. Mõtted tõstetakse kõrgemale ja süda leiab rahu. {Tt 30.2}

Jeesus lasi Tema tööga seotud jüngrid sageli teatavaks ajaks vabaks, et nad võiksid oma kodu külastada ja puhata, kuid nende püüded tõmmata Jeesust Tema tööst eemale olid asjatud. Ta jutlustas kogu päeva rahvahulkadele, kes Tema juurde tulid, ning õhtul või varahommikul läks Ta eemale mägede pühamusse oma Isaga suhtlema. {Tt 30.3}

Tihtipeale oli Jeesus lakkamatust tööst ning konfliktist rabide vaenulikkuse ja valeõpetustega nii äärmiselt kurnatud, et Tema ema ja vennad ning isegi Tema jüngrid kartsid Ta elu pärast. Aga kui Ta naasis vaevarikast päeva lõpetanud palvehetkelt, märkasid teised Tema näol rahu ning nägid, et kogu Tema olemust täitis värskus, elu ja jõud. Igal hommikul Jumalaga veedetud tundidest tõi Ta inimestele taeva valgust. {Tt 31.1}

Kui jüngrid tulid tagasi oma esimeselt misjonireisilt, ütles Jeesus neile: „Tulge omaette üksildasse paika ja puhake pisut.“ Jüngrid olid naastes tundnud rõõmu edust evangeeliumikuulutajatena, kuid siis jõudsid nendeni kuuldused Ristija Johannese surmast Heroodese käe läbi. See oli kibe kurvastus ja pettumus. Jeesus teadis, et Ristija Johannest vangistusse surema jättes oli Ta jüngrite usu tõsiselt proovile pannud. Ta vaatas kaastundliku õrnusega nende kurbi, pisarais nägusid. Ka Tema enda silmis ja hääles olid pisarad, kui Ta ütles: „Tulge omaette üksildasse paika ja puhake pisut!“ (Mk 6:31) {Tt 31.2}

Galilea järve põhjakaldal Betsaida lähedal oli üksildane, kauni värske rohelusega piirkond, mis sobis Jeesusele ja Ta jüngritele puhkekohaks. Nad suundusid paadiga üle järve sinnapoole. Siin said nad puhata rahvahulga segadusest eemal. Siin said jüngrid kuulata Kristuse sõnu nii, et variseride vastulaused ja süüdistused ei seganud vahele. Siin lootsid nad nautida mõnda aega osadust koos oma Issandaga. {Tt 31.3}

Jeesus sai oma armsatega olla omapead ainult lühikest aega, aga kui kallid olid need vähesed hetked. Nad vestlesid evangeeliumitööst ja võimalusest muuta inimesteni jõudmise töö veelgi tõhusamaks. Kui Jeesus avas neile tõeaardeid, said nad jumalikust väest uut elu, lootust ja julgust. {Tt 31.4}

Kuid peagi otsis rahvahulk Jeesuse üles. Oletades, et Ta läks oma tavalisse puhkekohta, oli rahvas Talle sinna järgnenud. Lootus kas või tund aega puhata luhtus. Kuid puhta ja kaastundliku südame sügavustes oli lammaste Heal Karjasel ainult armastus ja kaastunne nende rahutute ja janunevate hingede vastu. Ta jutlustas vastavalt nende vajadustele kogu päeva ning saatis nad õhtul kodudesse puhkama. {Tt 31.5}

Täielikult teiste hüvanguks pühendatud elus pidas Päästja vajalikuks eemalduda lakkamatust tegevusest ja inimeste vajadustest, et puhata ja olla katkematus ühenduses oma

Isaga. Kui Teda järginud rahvahulk lahkus, läks Ta mägedesse ning valas seal, üksinda Jumalaga, oma hinge välja palves nende kannatajate, patuste ja abivajajate pärast. {Tt 32.1}

Kui Jeesus ütles jüngritele, et lõikust on palju ja töötegijaid vähe, siis ei rõhuta Ta vajadust lakkamatu vaevanägemise järele, vaid käsib: „Paluge siis lõikuse Issandat, et ta saadaks töötegijaid välja oma lõikusele!“ (Mt 9:38) Jeesus lausub need kaastundlikud sõnad tänapäeva kurnatud töölistele sama reaalselt kui oma esimestele jüngritele:„Tulge omaette ... ja puhake pisut!“ {Tt 32.2}

Kõik, kes õpivad Jumalalt, vajavad vaikset aega oma südame, looduse ja Jumalaga. Neis peab ilmnema elu, mis pole kooskõlas maailma ning selle kommete ja tavadega. Neil peab olema isiklik Jumala tahte teadasaamise kogemus. Me peame isiklikult kuulma Teda südamele kõnelemas. Kui kõik teised hääled on vaigistatud ja me ootame vaikselt Tema ees, siis muudab hinge vaikus Jumala hääle kuuldavamaks. Ta ütleb: „Jätke järele ja teadke, et mina olen Jumal.“ (Ps 46:11) See on tõhus ettevalmistus igasuguseks Jumala tööks. Inimest, kes on niimoodi elustatud, ümbritseb kiirustava rahvahulga ja elu pingeliste toimingute keskel valguse ja rahu õhustik. Tema elust kiirgab meeldiv aroom ning ta ilmutab jumalikku väge, mis jõuab inimeste südameni. {Tt 32.3}

4. Peatükk — Usu Puudutus

„Kui ma ainult saaksin puudutada tema kuube, siis ma pääseksin!“ (Mt 9:21) Need sõnad ütles vaene naine, kes oli kaksteist aastat kannatanud haiguse all, mis oli muutnud ta elu koormavaks. Ta oli kulutanud kogu oma vara arstidele ja ravimitele, ent selle tulemusena sai ta üksnes teada, et tema haigus on ravimatu. Aga kui ta kuulis Suurest Arstist, tärkas temas taas lootus. Ta mõtles: „Kui ma ainult saaksin Talle nii lähedale, et Temaga rääkida, siis saaksin ma terveks.“ {Tt 33.1}

Kristus oli teel juudi rabi Jairuse koju, sest rabi oli palunud Tal tulla tema tütart terveks tegema. Südamevaluga lausutud palve: „Mu tütreke on hinge vaakumas. Oh et sa tuleksid, paneksid käed tema peale, et ta saaks terveks ja jääks ellu!“ (Mk 5:23) oli puudutanud Kristuse õrna ja kaastundlikku südant ning Ta hakkas kohe koos ametikandjaga tema kodu poole minema. {Tt 33.2}

Kuid nad jõudsid edasi aeglaselt, sest rahvas trügis Kristusele igast suunast peale. Endale rahvamassis teed tehes jõudis Päästja selle koha lähedale, kus seisis haige naine. Ikka ja jälle oli ta püüdnud asjatult Jeesuse lähedusse jõuda. Nüüd oli tema võimalus. Ta ei näinud võimalust Jeesuse kõnetamiseks. Ta ei tahtnud takistada Tema edasiliikumist. Ent naine oli kuulnud, et Jeesuse riiete puudutamisest tuleb tervis ning, kartes kaotada ainsat võimalust paranemiseks, tungis ta edasi, öeldes endale: „Kui ma saaksin tema kuubegi puudutada, siis ma paraneksin!“ {Tt 33.3}

Kristus teadis naise iga mõtet ning Ta suundus sinnapoole, kus naine seisis. Ta mõistis naise suurt vajadust ja kinnitas Ta usku. {Tt 34.1}

Kui Jeesus mööda läks, sirutas naine käe ja tal õnnestus hädavaevu puudutada Jeesuse kuue äärt. Selsamal hetkel teadis ta, et on terveks saanud. Sellesse ühte puudutusse oli koondatud tema elu usk ning kohe kadusid valu ja nõrkus. Samal hetkel tundis ta värinat, nagu oleks elektrivool läbinud iga tema olemuse kiudu. Seejärel tuli talle täiusliku tervise tunne. „Ta tundis oma ihus, et ta oli paranenud sellest hädast.“ (Mk 5:29) {Tt 34.2}

Tänulik naine soovis väljendada oma tänu võimsale Tervistajale, kes oli ühe puudutusega teinud rohkem kui arstid kaheteistkümne pika aasta jooksul, kuid ta ei julgenud. Tänuliku südamega püüdis ta rahva sekka kaduda. Järsku Jeesus peatus ning küsis ringi vaadates: „Kes puudutas mind?“ {Tt 34.3}

Talle imestunult otsa vaadates vastas Peetrus: „Õpetaja, rahvahulgad lausa tungivad su peale ja rõhuvad sind.“ (Lk 8:45) {Tt 34.4}

„Keegi puudutas mind,“ ütles Jeesus, „sest ma tundsin väge enesest välja minevat.“ (Lk 8:46) Ta suutis eristada usupuudutust hooletu rahvahulga juhuslikust puudutusest. Keegi oli puudutanud Teda tõsise eesmärgiga ja saanud vastuse. {Tt 34.5}

Kristus ei esitanud küsimust selleks, et ise midagi teada saada. Tal oli õppetund rahvale, jüngritele ja naisele. Ta soovis anda vaevatutele lootust. Ta tahtis näidata, et tervistava väe tõi kaasa usk. Naise usku ei võinud tähelepanuta jätta. Jumal pidi saama tema tänuliku tunnistuse kaudu austatud. Kristus soovis naisele mõista anda, et Ta oli tema usuteo heaks kiitnud. Ta ei tahtnud, et naine lahkuks üksnes pooliku õnnistusega. Ta ei pidanud jääma teadmatusse, et Kristus teadis tema kannatusi, et Tal on kaastundlik armastus ning Ta kiidab heaks tema usu väesse päästa kõik, kes Tema juurde tulevad. {Tt 34.6}

Naise poole vaadates nõudis Kristus vastust küsimusele, kes oli Teda puudutanud. Leides, et varjamine on tulutu, tuli naine värisedes esile ja heitis Tema jalge ette maha. Tänupisarad silmis, ütles naine rahva ees Kristusele, miks ta oli Tema kuube puudutanud ja kuidas ta oli kohe terveks saanud. Naine kartis, et tema tegu peetakse ülbuseks, kuid Kristuse huulilt ei tulnud ühtki noomivat sõna. Ainus, mis Ta lausus, oli heakskiit. See tuli armastavast südamest, mis oli täis kaastunnet inimeste hädade suhtes. „Tütar," ütles Ta õrnalt, „sinu usk on su päästnud, mine rahuga!" (Lk 8:48) Kui rõõmustavalt kõlasid need sõnad naisele. Nüüd ei kibestanud tema rõõmu enam hirm, et ta on midagi valesti teinud. {Tt 34.7}

Jeesusele peale suruvale uudishimulikule rahvahulgale ei jagatud elustavat väge. Kuid kannatav naine, kes Teda usus puudutas, sai tervise. Samamoodi erineb juhuslik kontakt usu puudutusest vaimulikes asjades. Hinge ei saa ravida pelgalt usk Kristusesse kui maailma Päästjasse. Usk, mis toob pääste, ei ole üksnes evangeeliumitõega nõustumine. Tõeline usk võtab Kristuse vastu isikliku Päästjana. Jumal andis oma ainusündinud Poja, „et ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu". (Jh 3:16) Kui ma tulen Kristuse juurde, siis pean vastavalt Tema Sõnale uskuma, et saan Tema päästvat armu. Elu, mida ma nüüd elan, „seda ma elan usus Jumala Pojasse, kes mind on armastanud ja on iseenese loovutanud minu eest". (Gl 2:20) {Tt 35.1}

Paljud peavad usku veendumuseks. Päästev usk on tehing, mille kaudu astuvad need, kes Kristuse vastu võtavad, Jumalaga lepingusuhtesse. Elav usk tähendab suuremat elujõudu, usaldavat usku, mille kaudu saab hing Kristuse armu läbi jõu võitmiseks. {Tt 35.2}

Usk on võimsam võitja kui surm. Kui haige saab suunata pilku usus Võimsale Arstile kinnitama, siis näeme imelisi tulemusi. See toob elu kehale ja hingele. {Tt 35.3}

Halbade harjumuste ohvritega töötades pööra nende pilk Jeesusele, selmet näidata neile meeleheidet ja hävingut, kuhu nad tõttavad. Suuna nende pilk taevasele aule. See teeb ihu ja hinge päästmiseks palju enam kui abitutele ja silmanähtavalt lootusetutele surmahirmu näitamine. {Tt 35.4}

„Ta päästis meid ... oma halastust mööda"

Tsentuurio teener oli halvatuna voodis. Roomlastel olid teenijateks orjad, keda osteti ja müüdi turgudel ning keda koheldi sageli halvasti ja julmalt, kuid tsentuurio oli oma teenrisse

kiindunud ja igatses väga tema paranemist. Ta uskus, et Jeesus suudab ta terveks teha. Ta ei olnud Päästjat näinud, kuid kuuldud teated kinnitasid tema usku. Hoolimata juutide vormilikkusest, oli see roomlane veendunud, et juutide religioon oli tema omast parem. Ta oli juba purustanud rahvusliku eelarvamuse ja vihkamise barjäärid, mis eraldasid vallutajaid vallutatutest. Ta oli ilmutanud lugupidamist jumalateenistuse suhtes ja näidanud üles lahkust juutide kui Jumala teenijate vastu. Temani jõudnud Kristuse õpetused rahuldasid ta hinge vajadusi. Kogu tema vaimulikkus vastas Päästja sõnadele. Kuid ta arvas, et ta pole väärt Jeesuse juurde minema, ning ta palus oma teenri tervise pärast palve esitada juuda vanematel. {Tt 36.1}

Vanemad tõid asja Jeesuse ette ja rõhutasid: „Ta on tõesti seda väärt, et sa teda aitaksid, sest ta armastab meie rahvast, ta on ehitanud meile ka sünagoogi." (Lk 7:4, 5) {Tt 36.2}

Ent teel tsentuurio koju saab Jeesus väeülemalt endalt teate: „Issand, ära tee enesele tüli, sest ma ei ole väärt, et sina mu katuse alla tuleksid." (Lk 7:6) {Tt 36.3}

Päästja jätkab ikkagi teekonda ja tsentuurio tuleb isiklikult teadet täiendama, öeldes: „Ma ei ole ka ennast arvanud väärt ise sinu juurde tulema." „Ütle ainult üks sõna ja mu teener paraneb! Minagi olen ju inimene meelevalla all, aga minu käsu all on sõdureid ja kui ma ütlen ühele: „Mine ära!", siis ta läheb, ja teisele: „Tule siia!", siis ta tuleb, ja oma teenijale: „Tee seda!", siis ta teeb." (Lk 7:7; Mt 8:8, 9) {Tt 36.4}

„Mina esindan Rooma võimu ja mu sõdurid tunnistavad minu kõrgemat autoriteeti. Samamoodi esindad sina lõputu Jumala väge ning kogu loodu kuuletub sinu sõnale. Sa võid käskida haigusel lahkuda ja see peab sinule kuuletuma. Ütle ainult sõna ja mu teener paraneb!" {Tt 36.5}

„„Nagu sa oled uskunud," ütles Kristus, „nõnda sündigu sulle! Ja tema teener paranes selsamal tunnil." (Mt 8:13) {Tt 37.1}

Juuda vanemad olid kiitnud tsentuuriot Kristusele teenete eest, mida ta „meie rahvale" on teinud. Nad ütlesid, et ta on väärt, sest „ta on ehitanud meile ka sünagoogi". Kuid tsentuurio ise ütles: „Ma ei ole väärt." Siiski ei kartnud ta Jeesuselt abi paluda. Ta ei lootnud iseenda headusele, vaid Päästja halastusele. Tema ainus argument oli tema suur vajadus. {Tt 37.2}

Samal kombel võib iga inimene Kristuse juurde tulla. „Ta päästis meid — mitte õiguse tegude tõttu, mida meie nagu oleksime teinud, vaid oma halastust mööda." (Tt 3:5) Kas sa tunned, et sa ei saa loota Jumalalt õnnistusi, kuna oled patune? Tuleta meelde, et Kristus tuli maailma patuseid päästma. Meil pole midagi, mis meid Jumalale soovitaks. Me võime nüüd ja alati toetuda oma äärmiselt abitule olukorrale, mistõttu on Tema lunastav vägi hädavajalik. Loobudes endale toetumisest, võime vaadata Kolgata risti ja öelda: {Tt 37.3}

„Midagi ei ole küll

Sulle, Issand, tuua mul.“ {Tt 37.4}

„Kõik on võimalik sellele, kes usub.“ (Mk 9:23) Usk ühendab meid taevaga ning annab meile jõudu pimeduse võimudest jagu saada. Jumal on Kristuses andnud vahendid, et alistada kõik halvad iseloomujooned ja vastu seista kõigile kiusatustele, ükskõik kui tugevad need on. Kuid paljud tunnevad, et neil on usku vähe, ning nad jäävad seepärast Kristusest eemale. Andku need hinged end oma abitus väärtusetuses kaastundliku Päästja halastuse kätte! Ära vaata iseendale, vaid Kristusele! Tema, kes inimeste keskel käies ravis haigeid ja ajas välja kurje vaime, on ikka seesama võimas Lunastaja. Haara siis kinni Tema tõotustest nagu elupuu lehtedest: „Kes minu juurde tuleb, seda ma ei aja välja.“ (Jh 6:37) Kui sa tuled Tema juurde, usu, et Ta sind vastu võtab, sest Ta on seda tõotanud. Sa ei hukku iial, kui sa seda teed, mitte iialgi. {Tt 37.5}

„Jumal teeb nähtavaks oma armastuse meie vastu sellega, et Kristus suri meie eest, kui me olime alles patused.“ (Rm 5:8) {Tt 37.6}

„Kui Jumal on meie poolt, kes võib olla meie vastu? Tema, kes oma Poegagi ei säästnud, vaid loovutas tema meie kõikide eest, kuidas ta ei peaks siis koos Pojaga meile kõike muud kinkima?“ (Rm 8:31, 32) {Tt 38.1}

„Sest ma olen veendunud, et ei surm ega elu, ei inglid ega peainglid, ei praegused ega tulevased, ei väed, ei kõrgus, ei sügavus ega mis tahes muu loodu suuda meid lahutada Jumala armastusest, mis on Kristuses Jeesuses, meie Issandas.“ (Rm 8:38, 39) {Tt 38.2}

„Kui sa tahad, siis sa võid mu puhtaks teha“

Kõigist idamaades tuntud haigustest kardeti kõige enam pidalitõbe. Selle ravimatus ja nakkavus ning kohutav mõju haigele täitis kõige vapramagi hirmuga. Juutide hulgas peeti seda karistuseks pattude eest ning seepärast nimetati seda hoobiks või Jumala sõrmeks. Kuna see haigus oli parandamatu ja surmav, oli see patu sümboliks. {Tt 38.3}

Tseremoniaalseadustes nimetati pidalitõbist roojaseks. Kõik, mida ta puudutas, sai roojaseks. Õhk saastus tema hingeõhust. Ta pääs inimeste elupaikadesse oli välistatud, nagu oleks ta juba surnud. Inimene, kellel arvati see haigus olevat, pidi end näitama preestritele, kes uurisid asja ja tegid otsuse. Kui inimene kuulutati pidalitõbiseks, eraldati ta oma perekonnast, heideti välja Iisraeli kogudusest ning mõisteti suhtlema üksnes nendega, kellel oli sarnane haigus. Erandit ei tehtud isegi kuningatele ega valitsejatele. Valitseja, keda see kohutav haigus tabas, pidi loobuma valitsuskepist ja põgenema ühiskonnast. {Tt 38.4}

Pidalitõbine pidi kandma oma haiguse needust sõpradest ja sugulastest eemal. Ta pidi avalikult oma õnnetusest kuulutama, käristama oma riided lõhki ja hüüdma valju häälega, et kõik teaksid tema nakkavast lähedusest põgeneda. Üksildase pagulase kaeblik hüüd „Roojane! Roojane!“ oli märguanne, mida kuulati hirmu ja jälestusega. {Tt 38.5}

Kristuse tööpiirkonnas oli palju niisuguseid kannatajaid ja kui uudised Tema tööst nendeni jõudsid, tärkas neist ühe südames usk. Kui ta saaks Jeesuse juurde minna, siis saaks ta terveks. Aga kuidas ta saab Jeesust otsida? Kuidas saab tema, igavesse eraldatusesse mõistetu, end Tervistajale näidata? Kas Kristus teeb ta terveks? Kas Ta ei nea teda nagu variserid või isegi arstid ega käsi tal inimeste juurest ära minna? {Tt 38.6}

Ta mõtleb kõigele, mida talle Jeesusest on räägitud. Mitte kedagi, kes otsis Tema abi, ei saadetud minema. Armetu inimhing otsustab Päästja üles otsida. Kuigi ta on linnadest välja aetud, võib ehk tema tee kusagil mägiradadel Jeesuse omaga ristuda või ehk leiab ta Tema kusagil linnast väljas õpetamas. Raskusi on palju, kuid see on tema ainus lootus. {Tt 39.1}

Eemal seistes haarab pidalitõbine mõne sõna Päästja huulilt. Ta näeb, kuidas Päästja paneb käed haigete peale. Ta näeb lombakaid, pimedaid, halvatuid ja erinevatesse haigustesse surijaid tervena üles tõusmas ning Jumalat vabastamise eest kiitmas. Tema usk saab kinnitust. Ta tuleb kuulavale rahvahulgale aina lähemale. Ta on samahästi kui unustanud kõik talle pandud piirangud, inimeste ohutuse, kõigi hirmu tema ees. Ta mõtleb ainult õndsale tervenemislootusele. {Tt 39.2}

Ta kujutab endast jäledat vaatepilti. Haigus on teinud oma kohutavat tööd ja tema kõdunev keha näeb õudne välja. Inimesed kohkuvad tema nägemisest tagasi. Hirmust tunglevad nad üksteise otsa, et pääseda pidalitõbisega kokku puutumast. Mõned püüavad teda takistada Jeesusele lähenemast, kuid asjatult. Ta ei näe ega kuule neid. Tema jaoks lähevad nende jälestushüüded kaotsi. Ta näeb ainult Jumala Poega, ta kuuleb üksnes häält, mis annab surijatele elu. {Tt 39.3}

Jeesuse juurde trüginud, heidab ta Tema jalge ette hüüdega: „Kui sa tahad, siis sa võid mu puhtaks teha Jeesus vastab: „Ma tahan, saa puhtaks!" ja paneb oma käe tema peale. (Mt 8:2, 3) {Tt 39.4}

Pidalitõbine muutub kohe. Tema veri saab terveks, närvid tundlikuks, lihased tugevaks. Ebaloomulikult valge ja kestendav nahk, mis on pidalitõvele iseloomulik, kaob ning tema ihu on nagu väikese lapse oma. {Tt 39.5}

Kui preestrid saaksid teada pidalitõbise tervistamisest, võiks nende viha Kristuse vastu panna neid ebaõiglast otsust tegema. Jeesus soovis tagada erapooletut otsust. Seepärast keelab Ta mehel tervenemisest rääkida ja käsib tal viivitamatult minna ohvrianniga templisse, enne kui kuuldused imest laiali levivad. Enne kui preestrid said niisuguse ohvri vastu võtta, pidid nad uurima ohverdajat ja kinnitama tema täielikku paranemist. {Tt 39.6}

Vastavad uuringud viidi läbi. Preestrid, kes olid pidalitõbise pagendusse saatnud, tunnistasid ta terveks. Paranenud mees lubati taas koju ja ühiskonda. Ta tundis, et tervise and on väga hinnaline. Ta rõõmustas meheea jõu ja perekonna juurde tagasisaamise üle. {Tt 40.1}

Jeesuse hoiatusest hoolimata ei suutnud ta kauem varjata tervendamise fakti ning kuulutas rõõmsalt Selle väest, kes oli ta terveks teinud. {Tt 40.2}

Kui see mees Jeesuse juurde tuli, oli ta „üleni täis pidalitõbe“. Selle surmav mürk oli tunginud kogu kehasse. Jüngrid püüdsid takistada Õpetajat teda puudutamast, sest see, kes pidalitõbist puudutas, sai ise roojaseks. Kuid oma kätt pidalitõbise peale pannes ei saanud Jeesus nakkust. Pidalitõbi kadus. Samamoodi on patu pidalitõvega: see on parandamatu ja surmav ning seda on võimatu inimjõul kõrvaldada. „Pea on üleni haige ja süda täiesti jõuetu. Jalatallast pealaeni ei ole midagi tervet: aina vermed, muhud ja värsked haavad.“ (Js 1:5, 6) Ent Jeesus, kes tuli inimkonna hulka, ei rüvetunud. Tema ligiolekul oli patusele ravitoime. Kes iganes langeb Tema jalge ette ja ütleb usus: „Issand, kui sa tahad, siis sa võid mu puhtaks teha!“, kuuleb vastust: „Ma tahan, saa puhtaks!“ {Tt 40.3}

Mõnel tervistamise juhul ei andnud Jeesus soovitud õnnistust kohe. Kuid pidalitõve korral sai palve vastuse silmapilkselt. Kui me palume maiseid õnnistusi, siis võib vastus meie palvele viibida või annab Jumal meile midagi teistsugust, kui oleme palunud, aga teistmoodi on asi siis, kui palume patust vabanemist. Tema tahe on meid patust puhastada, teha meid oma lasteks ja võimaldada meil elada püha elu. Kristus „andis enese meie pattude eest, et meid välja kiskuda praegusest kurjuse ajastust Jumala ja meie Isa tahtmist mööda“. (Gl 1:4) „Ja see ongi see julgus, mis meil on tema ees, et kui me midagi tema tahtmist mööda palume, siis tema kuuleb meid. Kuna me teame, et ta meid kuuleb, mida tahes me paluksime, siis teame ka, et meil on käes need palved, mis me oleme temalt palunud.“ (1Jh 5:14, 15) {Tt 40.4}

Jeesus vaatas õnnetuid ja südamevalus inimesi, neid, kelle lootused olid purunenud, ning neid, kes püüdsid hinge igatsust maiste rõõmudega vaigistada, ja Ta kutsus neid kõiki Temas rahu leidma. {Tt 41.1}

„Leiate hingamise“

Jeesus kutsus vaeva nägevaid inimesi õrnalt: „Võtke enda peale minu ike ja õppige minult, sest mina olen tasane ja südamelt alandlik ja te leiate hingamise oma hingedele.“ (Mt 11:29) {Tt 41.2}

Nende sõnadega pöördus Kristus kõigi inimeste poole. Kas nad teavad seda või mitte, kuid kõik on vaevatud ja koormatud. Kõik on küürus koorma all, mida saab ainult Kristus ära võtta. Kõige raskem koorem, mida kanname, on patukoorem. Kui meid jäetakse seda koormat kandma, siis see litsub meid laiaks. Kuid Patutu on võtnud meie koha. „Issand laskis meie kõigi süüteod tulla tema peale.“ (Js 53:6) {Tt 41.3}

Tema on kandnud meie süükoorma. Ta võtab kandami meie väsinud õlgadelt. Ta annab meile hingamise. Ta kannab ka mure ja kurbuse koormat. Ta palub meil heita kõik oma mured Tema peale, sest Tema kannab meid oma südamel. {Tt 41.4}

Inimkonna Vanem Vend on igavese trooni juures. Ta vaatab iga hinge, kes pöördub Tema kui Päästja poole. Ta teab oma kogemusest, mida tähendab inimese nõrkus, missugused on meie puudused ning milles on meie kiusatuste jõud, sest Ta „on olnud kõigiti kiusatud nii nagu meie, ja siiski ilma patuta". (Hb 4:15) Ta valvab sinu üle, värisev Jumala laps. Kas sul on kiusatusi? Tema vabastab sind. Kas sa oled nõrk? Tema annab sulle jõudu. Kas sa oled harimatu? Tema õpetab sind. Kas sa oled haavatud? Tema ravib sind. Issand „määrab tähtede arvu", kuid ometi „parandab need, kelle süda on murtud, ja seob kinni nende valusad haavad". (Ps 147:4, 3) {Tt 41.5}

Ükskõik missugused on sinu mured ja katsumused, too oma asi Issanda ette. Sinu vaimu tugevdatakse, et see vastu peaks. Sulle avaneb tee, et saaksid end takistustest ja raskustest vabastada. Mida nõrgema ja abitumana sa end tunned, seda tugevamaks saad sa Tema jõuga. Mida raskemad on su koormad, seda õnnistusrikkam on hingamine, kui paned need oma Koormakandjale. {Tt 41.6}

Olukorrad võivad lahutada sõpru, mäslevad merevood võivad meie ja nende vahel rulluda. Kuid mitte ükski asjaolu ega mitte ükski vahemaa ei saa meid lahutada Päästjast. Ükskõik kus me võime olla, on Tema meie paremal käel aitamas, hoolitsemas, toetamas ja lohutamas. Kristuse armastus lunastatute vastu on suurem kui ema armastus lapse vastu. Meie eesõigus on hingata Tema armastuses ja öelda: „Ma usaldan Teda, sest Ta andis oma elu minu eest." {Tt 42.1}

Inimarmastus võib muutuda, kuid Kristuse armastus ei muutu. Millal iganes me Tema poole abi pärast hüüame, sirutub Tema käsi päästma. {Tt 42.2}

„Mäed liiguvad ja künkad kõiguvad küll,

aga minu heldus ei liigu su juurest

ja minu rahuseadus ei kõigu,

ütleb Issand, su halastaja."

(Js 54:10) {Tt 42.3}

5. Peatükk — Hinge Tervistamine

Paljud neist, kes tulid Kristuselt abi saama, olid oma haiguse ise põhjustanud, kuid Tema ei keeldunud neid tervistamast. Kui raviv mõju Temalt neisse hingedesse tungis, tunnistasid nad pattu ning paljud said terveks nii vaimulikust haigusest kui ka füüsilistest hädadest. {Tt 43.1}

Nende hulgas oli halvatu Kapernaumast. Sarnaselt pidalitõbisega oli see halvatu kaotanud igasuguse paranemislootuse. Tema haigus oli patuelu tagajärg ja tema kannatusi raskendasid süümepiinad. Asjatult palus ta variseridelt ja arstidelt leevendust. Nemad kuulutasid ta ravimatuks, mõistsid hukka kui patuse ja teatasid, et ta sureb Jumala viha all. {Tt 43.2}

Halvatud mees vajus meeleheitesse. Siis kuulis ta Jeesuse tegudest. Teised, sama patused ja abitud kui tema, olid terveks tehtud ning ta sai julgust uskuda, et ka tema võiks terveks saada, kui ta Päästja juurde kantakse. Kuid lootus kustus, kui talle meenus tema hädade põhjus, ometi ei suutnud ta heita kõrvale võimalust paraneda. {Tt 43.3}

Tema suur soov oli vabaneda patukoormast. Ta igatses näha Jeesust, saada andestuse kinnitust ja rahu taevaga. Siis oleks ta rahul kas elades või surres, nii nagu on Jumala tahe. {Tt 43.4}

Aega polnud kaotada, tema kurnatud ihul oli juba surma märke. Ta palus sõpru, et need kannaksid ta koos voodiga Jeesuse juurde, ning sõbrad võtsid selle rõõmuga ette. Kuid Päästja ümber oli majja sisse ja selle ümber kogunenud nii tihedalt rahvast, et haigel mehel ja ta sõpradel oli võimatu Tema juurde jõuda või isegi Tema häält kuulda. Jeesus õpetas Peetruse kodus. Nii nagu neil kombeks oli, istusid jüngrid kohe Jeesuse kõrval ning veel „istus seal ka varisere ja seadusetundjaid, kes olid tulnud kõigist Galilea ja Juudamaa küladest ja Jeruusalemmast“. (Lk 5:17) Paljud neist olid tulnud salakuulajatena, püüdes leida Jeesuse vastu süüdistust. Nende ümber tungles kirju rahvamass — innukad, aupaklikud, uudishimulikud ja uskmatud. Esindatud olid eri rahvused ja kõik ühiskonnaklassid. „Ja Issanda vägi oli Jeesuse peal haigete tervendamiseks.“ (Lk 5:17) Elu vaim lehvis kokkutulnute kohal, ent variserid ja arstid ei tajunud Tema kohalolu. Nad ei tundnud midagi vaja olevat ja tervistamine ei olnud nende jaoks. „Näljaseid on ta täitnud heade andidega, ent rikkad saatnud minema tühjalt.“ (Lk 1:53) {Tt 43.5}

Ikka ja jälle püüdsid halvatu kandjad teha läbi rahvahulga teed, ent asjatult. Haige mees vaatas ringi kirjeldamatus ahastuses. Kuidas loobuda lootusest, kui igatsetud abi on nii lähedal? Tema soovitusel kandsid sõbrad ta maja katusele ning, purustanud katuse, lasid ta alla Jeesuse jalgade ette. {Tt 44.1}

Vestlus katkes. Päästja vaatas kurblikku nägu ja nägi Talle suunatud anuvat pilku. Ta teadis selle koormatud hinge igatsust. Kristus oli toonud tema südametunnistusele

veendumuse, kui ta oli alles kodus. Kui ta kahetses oma patte ja uskus Jeesuse väge teda terveks teha, õnnistas Päästja halastus tema südant. Jeesus oli näinud usu esimest vilksatust kasvamas veendumuseks, et Tema on patuse ainus abi. See veendumus oli kasvanud iga püüdega Jeesusele ligi pääseda. Kristus oli tõmmanud kannatajat enda poole. Nüüd lausus Päästja sõnad, mis kõlasid nende kuuljale muusikana: „Ole julge, poeg, sinu patud on sulle andeks antud!“ (Mt 9:2) {Tt 44.2}

Süükoorem veereb haige mehe hingelt. Pole mingit kahtlust. Kristuse sõnad avaldavad Tema väge südant lugeda. Kes saab eitada Tema väge patte andestada? Lootus võidab meeleheite ning rõõm ängistava sünguse. Mehe füüsiline valu on kadunud ja kogu tema olemus muutunud. Ta ei palu enam midagi, vaid vaikib rahus, olles liiga õnnelik, et kõneleda. {Tt 44.3}

Paljud jälgisid selle kummalise toimingu iga hetke hinge kinni pidades. Paljud tundsid, et Kristuse sõnad kutsuvad neid. Kas nende hing polnud patu tõttu haige? Kas nad ei soovinud sellest koormast vabaneda? {Tt 45.1}

Kuid variserid, kartes kaotada oma mõjuvõimu rahva üle, mõtlesid sisimas: „Ta teotab Jumalat! Kes muu võib patte andeks anda kui Jumal üksi?“ (Mk 2:7) {Tt 45.2}

Jeesus suunas neile pilgu, mille ees nad kössi tõmbusid ja taganesid, ning ütles: „Mispärast te mõtlete kurja oma südames? Sest kumb on kergem, kas öelda: „Sinu patud on andeks antud!“ või öelda: „Tõuse püsti ja kõnni!“? Aga et te teaksite, et Inimese Pojal on meelevald patte andeks anda maa peal,“ — siis ta ütles halvatule — „tõuse püsti, võta oma kanderaam ja mine koju!„“ (Mt 9:4-6) {Tt 45.3}

Siis tõusis see, keda oli kanderaamil Jeesuse juurde kantud, Jeesuse ees nooruse nõtkuse ja jõuga jalgadele. Ja ta tõusis kohe püsti, „võttis oma kanderaami ja läks välja kõigi silma all, nii et kõik hämmastusid ja ülistasid Jumalat, öeldes: „Sellist asja pole me eluilmaski näinud!““ (Mk 2:12) {Tt 45.4}

Selle kõduneva ihu tervise taastamiseks ei olnud vaja midagi muud kui loovat väge. Sama hääl, mis andis elu maapõrmust loodud inimesele, oli andnud elu surevale halvatule. Sama vägi, mis andis elu ihule, uuendas ka südame. Tema, kes loomisel „ütles, ja nõnda see sai“, Tema, kes „käskis, ja see tuli esile“, (Ps 33:9) oli andnud elu üleastumistes ja patus surnud hingele. Ihu tervistamine oli tõendiks sellest väest, mis oli uuendanud südame. Kristus käskis halvatul tõusta ja kõndida, „et te teaksite,“ ütles Ta, „et Inimese Pojal on meelevald patte andeks anda maa peal.“ {Tt 45.5}

Halvatu sai Kristuses nii hinge kui ka ihu tervise. Enne kui ta suutis hinnata ihu tervist, oli tal vaja hinge tervist. Enne kui sai füüsilist häda parandada, pidi Kristus tooma kergendust mõistusele ja puhastama hinge patust. Seda õppetundi ei tohi tähelepanuta jätta. Tänapäeval on tuhandeid füüsilise haiguse all kannatajaid, kes sarnaselt halvatuga igatsevad kuulda sõnu: „Sinu patud on sulle andeks antud! “ Patukoorem oma rahutuse ja

rahuldamatute soovidega on nende hädade põhjus. Nad ei leia leevendust enne, kui tulevad Hingearsti juurde. Rahu, mida üksnes Tema saab anda, taastab mõistuse elujõu ja ihu tervise. {Tt 45.6}

Inimestele mõjus halvatu tervistamine nagu taeva avanemine ja parema maailma au ilmumine. Kui tervistatud mees kõndis läbi rahvahulga, kiites Jumalat igal sammul ja kandes oma koormat, nagu oleks see sulgkerge, astusid inimesed tagasi, et talle teed anda, ning teda aukartusega silmitsedes sosistasid tasakesi isekeskis: „Me oleme täna kummalisi asju näinud!“ (Lk 5:26) {Tt 46.1}

Halvatu kodus valitses suur rõõm, kui ta tuli pere juurde tagasi, kandes kergusega kanderaami, mille peal teda alles veidi aega tagasi aeglaselt nende juurest minema oli kantud. Pereliikmed kogunesid tema ümber rõõmupisarates, söandades vaevu oma silmi uskuda. Ta seisis nende ees, täis meheea elujõudu. Need käsivarred, mida nad olid näinud elutuna, kuuletusid nüüd kiiresti omaniku tahtele. Ihu, mis oli olnud kõhn ja tinakarva, oli nüüd värske ja jumekas. Ta astus kindla ja vaba sammuga. Igasse tema näojoonde oli kirjutatud rõõm ja lootus ning patu ja kannatuse märkide asemel oli puhtuse ja rahu ilme. Sellest kodust tõusis rõõmus tänu ja Jumal sai austatud oma Poja kaudu, kes oli andnud lootusetule taas lootust ja löödule jõudu. See mees ja tema pere olid valmis oma elu Jeesusele andma. Nende usku ei varjutanud ükski kahtlus, mitte mingi uskmatus ei moonutanud nende ustavust Temale, kes oli toonud nende pimedasse kodusse valgust. {Tt 46.2}

„Kiida, mu hing, Issandat,

ja kõik, mis mu sees on, tema püha nime!

Kiida, mu hing, Issandat,

ja ära unusta ainsatki tema heategu!

Tema annab andeks kõik su ülekohtu,

tema parandab kõik su tõved.

Tema lunastab su elu hukatusest ... et su iga saab uueks nagu kotkal.

Issand teeb õigust ja mõistab õiglast kohut

kõigile, kellele liiga tehakse. ...

Tema ei tee meile meie pattu mööda

ega tasu meile kätte meie pahategusid mööda. ...

Otsekui isa halastab laste peale,

nõnda halastab Issand nende peale,

kes teda kardavad.

Sest ta teab, millist tegu me oleme;

tal on meeles, et oleme põrm.“

(Ps 103:1-14) {Tt 46.3}

„Kas sa tahad terveks saada?“

„Aga Jeruusalemmas on Lambavärava juures tiik, mida heebrea keeles hüütakse Betsata; sellel on viis sammaskäiku. Siin lamas suur hulk haigeid, pimedaid, jalutuid, halvatuid, kes ootasid vee liikumist.“ (Jh 5:2, 3) {Tt 47.1}

Teatud ajal vesi selles tiigis liikus ning üldiselt usuti, et seda paneb liikuma üleloomulik jõud ning kes siis esimesena pärast vee segamist vette astub, saab terveks, ükskõik mis haigus tal on. Selles paigas käisid sajad kannatajad, kuid rahvahulk oli nii suur, et kui vesi liikus, tormasid kõik edasi, sõtkudes jalge alla mehi, naisi ja lapsi, endast nõrgemaid. Paljud ei saanud tiigi lähedalegi. Paljud, kes jõudsid tiigi juurde, surid selle ääres. Tiigi lähedusse olid püstitatud varjualused, et haiged oleksid kaitstud päeva palavuse ja öö jaheduse eest. Mõned veetsid öö neis sammaskäikudes, roomates asjatus paranemislootuses päev-päevalt tiigile lähemale. {Tt 47.2}

Jeesus oli Jeruusalemmas. Üksinda, ilmselgelt mõtiskledes ja palvetades jalutades jõudis Ta tiigi juurde. Ta nägi armetuid haigeid ootamas seda, mida nad pidasid oma ainsaks tervenemisvõimaluseks. Ta igatses kasutada oma tervistavat väge ja teha kõik kannatajad terveks. Kuid oli hingamispäev. Rahvamassid oli teel templisse jumalateenistusele ning Ta teadis, et niisugune tervistamine tekitaks paljudes juutides eelarvamuse, mis katkestaks Tema töö. {Tt 47.3}

Kuid Päästja nägi üht eriti viletsat juhtumit. See oli mees, kes oli kolmkümmend kaheksa aastat vigane olnud. Tema haigus oli suurelmääral tema enda halbade harjumuste tagajärg ning seda peeti Jumala karistuseks. Pikad õnnetud aastad olid möödunud üksinda ja sõpradeta ning ta tundis, et on Jumala armust ilma jäetud. Sel ajal, kui oodati vee liikumist, kandsid temale abituse pärast kaasa tundvad inimesed ta sammaskotta. Kuid õigel hetkel polnud kedagi teda aitamas. Ta oli näinud vee virvendamist, kuid ei jõudnud iial kaugemale kui tiigi äärde. Temast tugevamad tormasid enne teda vette. Vaene abitu sant ei suutnud edukalt võistelda rüseleva, iseka rahvahulgaga. Tema visad pingutused ühe eesmärgi nimel ning tema mure ja pidev pettumus kulutasid tema jõujäänuseid kiiresti. {Tt 48.1}

Haige mees lamas oma matil ja tõstis juhuslikult pead, et tiigi poole vaadata, kui tema kohale kummardus õrn ja kaastundlik nägu ning tema tähelepanu köitsid sõnad: „Kas sa tahad terveks saada?“ Tema südamesse tuli lootus. Ta tundis, et mingil moel saab ta abi. Kuid rõõmuhelk kadus peagi. Talle tuli meelde, kui sageli oli ta püüdnud tiiki jõuda, ning nüüd oli tal ainult väike võimalus elada niikaua, kuni vett uuesti segatakse. Ta pöördus

väsinult kõrvale, öeldes: „Isand, mul ei ole kedagi, kes mind aitaks tiiki, kui vesi hakkab liikuma. Sellal kui mina olen alles teel, astub mõni teine sisse enne mind.“ {Tt 48.2}

Jeesus ütleb talle: „Tõuse üles, võta oma kanderaam ja kõnni!“ (Jh 5:6-8) Mees vaatab Jeesusele uue lootusega otsa. Jeesuse näoilme ja hääletoon on kõigist teistest erinev. Pelgalt Tema ligiolekust tundus õhkuvat armastust ja väge. Vigase mehe usk võtab Kristust sõnast. Küsimusi esitamata asub ta oma tahtega kuuletuma ja kui ta seda teeb, reageerib kogu keha. {Tt 48.3}

Iga närv ja lihas tuikab uue eluga ning tema sandistatud liikmed hakkavad terve kombel liikuma. Püsti hüpates astub ta kindla ja vaba sammuga, ülistades Jumalat ja rõõmustades oma taasleitud jõu üle. {Tt 48.4}

Jeesus ei andnud halvatud mehele mingit kinnitust jumalikust abist. Mees oleks võinud öelda: „Issand, kui sa mind terveks teed, siis kuuletun ma sulle.“ Ta oleks võinud kaheldes peatuda ja kaotada niiviisi oma ainsa paranemisvõimaluse. Aga ei, ta uskus Kristuse sõna, ta uskus, et ta oli terveks tehtud. Ta tegi kohe jõupingutuse ning Jumal andis talle jõudu, ta oli valmis kõndima ja ta kõndis. Kristuse sõna kohaselt tegutsedes sai ta terveks. {Tt 49.1}

Patu tõttu oleme Jumala elust lahutatud. Meie hing on halvatud. Me ei suuda iseenesest püha elu elada rohkem kui jõuetu mees oli suuteline kõndima. Paljud mõistavad oma abitust. Nad igatsevad vaimulikku elu, mis tooks neid kooskõlla Jumalaga, ning nad püüavad seda saavutada. Kuid asjatult. Nad hüüavad meeleheites: „Oh mind õnnetut inimest! Kes ostab mu lahti sellest surma ihust?“ (Rm 7:24) Vaadaku need meeleheitel pingutavad inimesed üles. Päästja kummardub nende kohale, keda Ta oma verega on ostnud, öeldes kirjeldamatu õrnuse ja kaastundega: „Kas sa tahad terveks saada?“ Ta käsib sul tervena ja rahus tõusta. Ära oota tunnet, et oled terve. Usu Päästja sõna. Pane oma tahe Kristuse kõrvale. Kui oled valmis Teda teenima ja Tema Sõna kohaselt tegutsema, saad sa jõudu. Ükskõik missugune on halb komme või võimas kirg, mille hellitamine aheldab hinge ja ihu — Kristus on suuteline vabastama ja Ta igatseb seda teha. Ta annab elu hingele, kes on „surnud oma üleastumistes“. (Ef 2:1) Ta vabastab vangi, keda hoiavad kinni nõrkus, ebaõnn ning patuahelad. {Tt 49.2}

Patune meel on mürgitanud elulätted. Kuid Kristus ütleb: „Ma võtan sinu patud ära, ma annan sulle rahu. Ma olen sind oma verega ostnud. Sa oled minu oma. Minu arm kinnitab sinu nõrka tahet, ma võtan ära su süümepiinad patu pärast.“ Kui sind ründavad kiusatused, kui sind piiravad mure ja raskused, kui sa oled masendunult ja heitunult valmis meeleheitesse langema, vaata Jeesusele ning Tema läheduse ere sära hajutab sind ümbritsenud pimeduse. Kui patt võitleb ülemvõimu pärast sinu hinges ja koormab su südametunnistust, vaata Päästjale. Tema armust piisab patu alistamiseks. Pööra Tema poole oma tänulik süda, mis väriseb ebakindlusest. Võta kinni sinu ette asetatud lootusest. Kristus ootab, et sind oma perekonda vastu võtta.

Tema tugevus aitab sinu nõrkust, Ta juhib sind sammhaaval. Pane oma käsi Tema kätte ja lase Tal end juhtida. {Tt 50.3}

Ära iial arva, et Kristus on kaugel. Ta on alati lähedal. Tema armastav lähedus ümbritseb sind. Otsi Teda nagu Seda, kes soovib, et sa Ta leiaksid. Ta ei taha, et sa üksnes Tema riideid puudutaksid, vaid et sa käiksid pidevas ühenduses Temaga. {Tt 50.1}

„Mine ja ära tee enam pattu“

Lehtmajade püha oli just lõppenud. Preestrite ja rabide vandenõu Jeesuse vastu Jeruusalemmas oli nurjunud ning kui õhtu saabus, siis „igaüks läks koju. Aga Jeesus läks Õlimäele.“ (Jh 7:53; 8:1) {Tt 50.2}

Linna elevusest ja segadusest, innukatest rahvamassidest ja reetlikest rabidest eemaldudes läks Jeesus vaiksesse õlipuusallu, kus Ta sai olla üksi koos Jumalaga. Kuid varahommikul pöördus Ta tagasi templisse ja kui inimesed Tema juurde kogunesid, istus Ta maha ja õpetas neid. {Tt 50.3}

Teda katkestati peagi. Talle lähenes seltskond varisere ja kirjatundjaid, kes lohistasid kaasa hirmunud naist, keda nad süüdistasid ägedalt ja valjuhäälselt seitsmenda käsu rikkumises. Naist Jeesuse ette lükates ütlesid nad silmakirjalikku lugupidamist ilmutades: „Õpetaja, see naine tabati abielurikkumiselt. Mooses on Seaduses käskinud niisugused kividega surnuks visata. Mida nüüd sina ütled?“ (Jh 8:4, 5) {Tt 50.4}

Nende teeseldud austus varjas kavalat sepitsust Tema hävitamiseks. Kui Jeesus peaks naise õigeks mõistma, võib Teda süüdistada Moosese Seaduse põlgamises. Kui Ta peab naist surma vääriliseks, võivad roomlased süüdistada Teda neile kuuluvate volituste endale võtmises Jeesus silmitses vaatepilti — häbistatud värisev ohver, karmide nägudega, isegi inimlikust kaastundest ilma jäetud aukandjad. Tema laitmatult puhas vaim kohkus vaatepildist tagasi. Jeesus ei näidanud mingil kombel välja, et Ta oli küsimust kuulnud, vaid kummardus ja hakkas üksisilmi maapinda vaadates tolmu sisse kirjutama. {Tt 50.5}

Süüdistajad olid Tema viivituse tõttu kannatamatud ning tulid näiliku ükskõiksusega lähemale, et köita Jeesuse tähelepanu. Aga kui nende pilk langes Jeesuse jalge ette teele, siis nende hääled vaibusid. Seal oli nende ette maalitud nende enda elu salajased süüteod. {Tt 50.6}

Jeesus tõusis, suunas pilgu salasepitsusi kavandavate vanemate poole ja ütles: „Kes teie seast ei ole pattu teinud, visaku teda esimesena kiviga.“ (Jh 8:7) Ning Ta jätkas kummargil kirjutamist. {Tt 51.1}

Ta ei olnud kõrvale heitnud Moosese Seadust ega astunud vastu Rooma võimule. Süüdistajad olid löödud. Nüüd, kui nende teeseldud pühaduse rüü oli maha rebitud, seisid nad lõpmatu puhtuse ligiolus süüdiolevalt ja hukkamõistetult. Kartes, et nende elu varjatud

ülekohus saab ilmsiks kogu rahvale, hiilisid nad langetatud peade ja mahalöödud silmadega minema, jättes ohvri kaastundliku Päästja juurde. {Tt 51.2}

Jeesus tõusis, vaatas naist ja küsis: „Naine, kus nad on? Kas keegi ei ole sind surma mõistnud?“ Tema ütles: „Ei keegi, Issand!“ Aga Jeesus ütles: „Ega minagi mõista sind surma. Mine, ja nüüdsest peale ära enam tee pattu!“ (Jh 8:10, 11) {Tt 51.3}

Naine oli seisnud Jeesuse ees, hirmust kössis. Tema sõnad: „Kes teie seast ei ole pattu teinud, visaku teda esimesena kiviga!“ kõlasid naise jaoks surmaotsusena. Ta ei söandanud silmi Päästja poole tõsta, vaid ootas vaikselt oma saatust. Oma üllatuseks nägi naine, kuidas tema süüdistajad vaikides ja segadusse viidult lahkusid. Seejärel kostsid tema kõrvu need lootustandvad sõnad: „Ega minagi mõista sind surma. Mine, ja nüüdsest peale ära enam tee pattu!“ Naise süda sulas ja Jeesuse jalge ette langedes väljendas ta nuuksudes tänulikku armastust ja valas kibedaid kahetsuspisaraid oma pattude pärast. {Tt 51.4}

Nii algas naise jaoks uus elu — Jumalale pühendatud elu täis puhtust ja rahu. Seda langenud hinge üles tõstes tegi Jeesus suurema imeteo kui kõige raskemat füüsilist haigust ravides. Ta ravis välja vaimuliku haiguse, mis toob kaasa igavese surma. Sellest pattu kahetsenud naisest sai üks Tema vankumatumatest järelkäijatest. Ta näitas tänulikkust Jeesuse andestava armu eest ennastsalgava armastuse ja pühendumisega. Selle eksinud naise jaoks oli maailmal üksnes hukkamõist ja põlgus, kuid Patutul oli tema nõrkusest hale meel ning Ta sirutas naisele abistava käe. Samal ajal kui silmakirjalikud variserid teda hurjutasid, ütles Jeesus talle: „Mine ja ära tee enam pattu.“ {Tt 51.5}

Jeesus tunneb iga hinge olukorda. Mida suurem on patuse süü, seda enam vajab ta Päästjat. Tema jumaliku armastuse ja kaastundega täidetud süda sirutub kõige rohkem selle poole, kes on lootusetult vaenlase püünistesse takerdunud. Jeesus allkirjastas inimkonna vabastamise dokumendi oma verega. {Tt 52.1}

Jeesus ei taha, et need, keda on nii kalli hinnaga ostnud, saaksid vaenlase kiusatuste mängukanniks. Ta ei taha, et meist jagu saadakse ja me hukkuksime. Tema, kes talitses lõvisid koopas ja käis ustavate tunnistajate kõrval lõõmavates leekides, on samamoodi valmis meie heaks tegutsema, et alistada kõik halb meie olemuses. Ta seisab praegu armualtari ees, esitades Jumala ees nende palveid, kes soovivad Tema abi. Ta ei pöördu kõrvale nutvast kahetsejast. Ta andestab heldelt kõigile, kes tulevad Temalt andestust ja ennistamist otsima. Ta ei räägi kellelegi kõike, mida Ta võiks avaldada, vaid Ta palub igal väriseval hingel olla julge. Kes tahab, võib hoida kinni Jumala tugevusest ja teha Temaga rahu ning Jumal teeb temaga rahu. {Tt 52.2}

Jeesus tõstab hinged, kes tulevad Tema juurde pelgupaika otsima, süüdistamisest ja sõnasõjast kõrgemale. Ükski inimene ega kuri ingel ei saa neid hingi süüdistada. Kristus ühendab nad oma jumalik- inimliku olemusega. Nad seisavad suure Patukandja kõrval Jumala troonilt kiirgavas valguses. {Tt 52.3}

Jeesuse Kristuse veri „puhastab meid kogu patust“. (1Jh 1:7) {Tt 52.4}

„Kes võib süüdistada Jumala valituid? Jumal on see, kes õigeks teeb. Kes võib meid hukka mõista? Kristus Jeesus on, kes suri ja, mis veel enam, kes üles äratati, kes on Jumala paremal käel ja kes palub meie eest.“ (Rm 8:33, 34) {Tt 52.5}

Kristus näitas, et Tema kontrollib täielikult tuult ja laineid ning kurjadest vaimudest vaevatud inimesi. Tema, kes vaigistas tormi ja rahustas mäslevad veed, toob rahu Saatana poolt segi aetud ja rõhutud meeltele. {Tt 52.6}

Kapernauma sünagoogis kõneles Jeesus oma ülesandest vabastada patuorjad. Teda katkestas hirmuhüüd. Hullunud mees tormas rahva seast ettepoole ja kisendas: „Mis on meil asja sinuga, Jeesus Naatsaretlane? Kas sa oled tulnud meid hukkama? Ma tean, kes sa oled: Jumala Püha!“ (Mk 1:24) {Tt 53.1}

Jeesus noomis kurja vaimu: „„Jää vait ja mine temast välja!“ Ja kuri vaim paiskas mehe nende keskele maha ja läks temast välja ega teinud talle mingit kahju.“ (Lk 4:35) {Tt 53.2}

Ka selle mehe probleemide põhjuseks oli tema enda elu. Teda olid lummanud patused naudingud ja ta oli tahtnud teha oma elust ohjeldamatu lõbutsemise. Ohjeldamatus ja kergemeelsus rikkusid ta iseloomu õilsad jooned ning Saatan sai tema üle täieliku kontrolli. Kahetsus tuli liiga hilja. Kui mees oleks ohverdanud varanduse ja naudingud, et saada tagasi kaotatud meheiga, oleks ta vanakurja haardes abitu olnud. {Tt 53.3}

Päästja läheduses kerkis temas igatsus vabaduse järele, kuid deemon pani Kristuse väele vastu. Kui mees püüdis Jeesuselt abi paluda, pani kuri vaim talle sõnad suhu ja ta kisendas hirmupiinas. Kurjast vaimust vaevatu mõistis osaliselt, et ta on Tema lähedal, kes suudab ta vabastada, aga kui ta püüdis jõuda selle võimsa käe ulatusse, hoidis teise tahe teda tagasi ning ta väljendas teise sõnu. {Tt 53.4}

Võitlus Saatana väe ja mehe enda vabanemissoovi vahel oli kohutav. Tundus, et piinatud mees peab kaotama elu võitluses vaenlasega, kes oli hävitanud ta elujõu. Kuid Päästja kõneles autoriteediga, mis vabastas vangi. Mees, kes oli olnud kurjast vaimust vaevatud, seisis imestava rahva ees vabana ja ennast valitsedes. {Tt 53.5}

Ta kiitis Jumalat vabastamise eest rõõmsa häälega. Pilgust, mis oli alles hiljuti hullumeelselt jõllitanud, säras arukus ning ta silmis olid tänupisarad. Inimesed olid hämmastusest tummad. Kui nad kõnevõime tagasi said, arutasid nad omavahel: „Mis see siis on? Kas uus meelevallaga õpetus? Tema vaid käsutab rüvedaid vaime, ja need kuulavad tema sõna!“ (Mk 1:27) {Tt 53.6}

Tänapäeval on paljud kurjade vaimude võimu all sama tõeliselt nagu Kapernauma kurjast vaimust vaevatu. Igaüks, kes ettekavatsetult pöördub Jumala käskudest kõrvale, asetab end Saatana kontrolli alla.Paljud mängivad kurjaga, arvates, et nad suudavad naudingutest loobuda, kuid neid ahvatletakse ikka ja jälle, kuni nad leiavad, et neid

kontrollib tugevam tahe kui nende enda oma. Nad ei pääse selle salapärase väe käest. Salajane patt või võimas kirg võib hoida inimest vangistuses sama abituna, kui oli kurjast vaimust vaevatu Kapernaumas. {Tt 54.1}

Ometi ei ole inimese olukord lootusetu. Jumal ei kontrolli meie mõistust ilma meie nõusolekuta, kuid iga inimene võib vabalt valida, missugusel väel ta laseb enda üle valitseda. Mitte keegi ei ole nii madalale langenud, mitte keegi ei ole nii põlastusväärne, et Kristus ei saaks teda vabastada. Kurjast vaimust vaevatu suutis palve asemel öelda välja ainult Saatana sõnu, kuid ometi kuuldi tema südame sõnatut appihüüdu. Ükski abivajava hinge hüüd ei jää tähelepanuta, kuigi see ei pruugi sõnades väljenduda. Neid, kes nõustuvad astuma Jumalaga lepingusuhtesse, ei jäeta Saatana võimu alla ega nende enda iseloomu jõuetusse. {Tt 54.2}

„Kas sangari käest saab võtta tema saagi või kiskuda vägeva käest tema vange? Tõesti, nõnda ütleb Issand: Küllap võetakse sangari vangid ja pääseb vägeva saak: mina riidlen sellega, kes riidleb sinuga, ja mina päästan su lapsed.“ (Js 49:24, 25) {Tt 54.3}

Imepärane muutus toimub inimeses, kes avab Päästjale usu kaudu südameukse. {Tt 54.4}

„Ma olen andnud teile meelevalla“

Nagu kaksteist apostlit, said ka Kristuse hiljem välja saadetud seitsekümmend jüngrit oma missiooni pitserina üleloomulikud annid. Kui nende töö oli lõpetatud, tulid nad rõõmuga tagasi ja ütlesid: „Issand, ka kurjad vaimud alistuvad meile sinu nime mõjul!“ Jeesus vastas: „Ma nägin saatanat kui välku taevast maha langevat.“ (Lk 10:17, 18) {Tt 54.5}

Siitpeale peavad Kristuse järelkäijad võtma Saatanat kui võidetud vastast. Ristil saavutas Jeesus nende jaoks võidu ning Ta soovib, et nad võtaksid selle võidu vastu nagu enda oma. „Vaata,“ ütles Ta, „ma olen andnud teile meelevalla kõndida madude ja skorpionide peal ja vaenlase kogu väe peal ja miski ei tee teile iial kahju.“ (Lk 10:19) {Tt 55.1}

Kõikvõimas Püha Vaim on iga kahetseva hinge kaitse. Kristus ei luba vaenlase võimu alla jääda kellelgi, kes on patukahetsuses ja usus Tema kaitset palunud. Saatan on tõepoolest võimas olevus, kuid, tänu Jumalale, meil on vägev Päästja, kes ajas kuradi taevast välja. Saatanal on hea meel, kui me tema väge kiidame. Miks mitte rääkida Jeesusest? Miks mitte ülistada Tema väge ja armastust? {Tt 55.2}

Taevatrooni ümbritsev tõotuse vikerkaar on igaveseks tunnistuseks, et „nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu“. (Jh 3:16) See tunnistab universumile, et Jumal ei hülga iialgi oma lapsi võitluses kurjaga. See on meie jõu ja kaitse kinnitus nii kauaks, kuni püsib troon. {Tt 55.3}

6. Peatükk — Päästetud Tenimiseks

On hommik Galilea järve ääres. Jeesus on tulnud jüngritega kaldale pärast tormist ööd vee peal ning tõusva päikese valgus puudutab järve ja maad nagu rahu õnnistusega. Aga kui nad astuvad randa, tervitab neid hoopis hirmsam vaatepilt kui tormine järv. Haudade keskel asuvast peidupaigast tormavad välja kaks hullumeelset, nagu tahaksid neid tükkideks rebida. Nende meeste küljes ripuvad ketid, mille nad on vangistusest pääsemiseks purustanud. Nende ihu on haavu täis ja veritseb, nende silmad jõllitavad pikkade pulstunud juuste vahelt ning sarnasus inimestega on kadunud. Nad näevad välja pigem metsloomade kui inimeste moodi. {Tt 56.1}

Jüngrid ja nende kaaslased põgenevad hirmuga, kuid peagi märkavad nad, et Jeesus ei ole nendega, ning lähevad tagasi Teda otsima. Ta seisab seal, kuhu nad Ta jätsid. Tema, kes vaigistas tormi, kes on varem Saatanaga kohtunud ja teda võitnud, ei põgene nende deemonite eest. Kui mehed hambaid kiristades ja vahtu suust välja ajades Jeesusele lähenevad, tõstab Ta käe, mis oli pannud lained raugema, ning mehed ei saa lähemale tulla. Nad seisavad Tema ees raevutsedes, ent abitult. {Tt 56.2}

Meelevallaga käsib Ta rüvedatel vaimudel lahkuda. Õnnetud mehed mõistavad, et siin on See, kes saab neid piinavate deemonite käest päästa. Nad langevad Päästja jalge ette, et armu paluda, aga kui nende huuled avanevad, kõnelevad hoopis deemonid, kisendades: „Mis on meil sinuga asja, sa Jumala Poeg? Kas sa oled tulnud meid enneaegu piinama?" (Mt 8:29) {Tt 56.3}

Kurjad vaimud on sunnitud ohvritest lahkuma ja vaevatud meestes toimub imeline muutus. Nende mõistusesse paistab valgus. Nende silmad säravad arukusest. Näoilme, mida Saatan oli nii kaua moonutanud, muutub järsku leebeks, vereplekilised käed on rahulikult ja mehed tõstavad häält Jumala ülistamiseks. {Tt 57.1}

Samal ajal on inimeluasemest välja aetud deemonid läinud sigadesse ja kihutanud need hukatusse. Seakarjused ruttavad rahvale uudiseid kõnelema ning kõik tulevad välja Jeesust vaatama. Kaks seestunut on hoidnud maad hirmu all. Nüüd on need mehed riietatud ja selge mõistusega, istuvad Jeesuse jalge ees, kuulavad Tema sõnu ja kiidavad Tema nime, kes nad terveks tegi. Kuid seda imelist vaatepilti nägevad inimesed ei rõõmusta. Sigade kaotus tundub nende jaoks olulisem kui nende Saatana vangide vabanemine. Hirmunult tunglevad nad Jeesuse ümber, paludes Tal nende juurest ära minna, ja Jeesus on nõus. Ta astub kohe paati, et teisele kaldale minna. {Tt 57.2}

Kurjast vaimust vabanenud mehed arvavad hoopis teisiti. Nad igatsevad Vabastaja seltskonda. Nad tunnevad end Tema ligiolekus kaitstult deemonite eest, kes olid neid piinanud ja nende elu raisanud. Kui Jeesus hakkab paati astuma, hoiduvad nad Tema ligi, põlvitavad Ta jalge ette ja anuvad, et saaksid jääda Tema lähedusse ja kuulda Tema sõnu. Ent Jeesus käsib neil minna koju ja rääkida, mis suuri asju Issand on neile teinud. Neil on

vaja ära teha töö: nad peavad minema oma paganlikku koju ja jutustama õnnistustest, mida nad olid Jeesuselt saanud. {Tt 57.3}

Neil on raske Päästjast lahkuda. Seoses paganatest kaasmaalastega tekivad neil suured raskused ning pikaaegne eraldatus ühiskonnast on võib- olla muutnud nad selleks tööks sobimatuks. Aga kohe, kui Jeesus nende tööle osutab, on nad valmis kuuletuma. {Tt 57.4}

Nad ei räägi Jeesusest üksnes oma kodus ja naabritele, vaid nad käivad ringi kogu Dekapolises, kuulutades kõikjal Tema väest päästa ja jutustades, kuidas Ta oli neid kurjadest vaimudest vabastanud. {Tt 57.5}

Kuigi gerasalased ei võtnud Jeesust vastu, ei jätnud Ta neid nende valitud pimedusse. Kui nad palusid Tal lahkuda, ei olnud nad Tema sõnu kuulnud. Nad ei teadnud, mille nad tagasi lükkasid. Seepärast saatis Jeesus neile valgust nende kaudu, keda nad olid nõus kuulama. {Tt 58.1}

Sigade hävitamisega püüdis Saatan keerata inimesi Päästja vastu üles ja takistada evangeeliumi kuulutamist selles piirkonnas. Ent just see sündmus äratas kogu maad rohkem kui miski muu varem ning pööras tähelepanu Kristusele. Kui Päästja ise oli lahkunud, jäid Tema väe tunnistajatena kohale mehed, kelle Ta oli tervistanud. Neist, kes olid olnud pimedusevürsti käsilased, olid saanud valgusekanalid, Jumala Poja käskjalad. Kui Jeesus Dekapolisesse tagasi läks, tunglesid inimesed Tema ümber ja kolm päeva kuulsid tuhanded kogu ümberkaudselt maa-alalt päästekuulutust. {Tt 58.2}

Kaks tervendatud seestunut olid esimesed misjonärid, keda Kristus saatis Dekapolise piirkonda evangeeliumi kuulutama. Need mehed olid ainult veidi aega Tema sõnu kuulnud. Nende kõrvu polnud kostnud ühtki Jeesuse jutlust. Nad ei suutnud inimesi õpetada nii nagu jüngrid, kes olid iga päev Kristusega koos. Kuid nad said rääkida seda, mida nad teadsid: Päästja väest, mida nad olid ise näinud, kuulnud ja tundnud. Seda saab teha igaüks, kelle südant on puudutanud Jumala arm. Niisugust tunnistust nõuab meie Issand ja vajab hukkuv maailm. {Tt 58.3}

Evangeelium tuleb esitada mitte elutu teooriana, vaid elava väena, mis muudab elu. Jumal soovib, et Tema teenijad tunnistaksid seda, et Tema armu kaudu võivad inimesed saada Kristuse-sarnase iseloomu ja saavad rõõmustada Tema suure armastuse kindluses. Ta soovib, et tunnistaksime sellest, et Ta pole rahul enne, kui kõik, kes võtavad pääste vastu, on õigele teele pööratud ning nende pühad eesõigused Jumala poegade ja tütardena on taastatud. {Tt 58.4}

Ta võtab vastu isegi niisuguse inimese, kelle eluviis on Teda kõige enam haavanud. Kui ta kahetseb, annab Jumal talle oma Vaimu ja saadab ta ustavusetute juurde Jumala halastusest kuulutama. Kristuse väe kaudu muudetakse Saatana tööriistadeks alandatud hingi ikka veel õiguse käskjalgadeks ning neid saadetakse rääkima, mis suuri asju on Issand neile teinud ja kuidas Ta on neile kaasa tundnud. {Tt 58.5}

„Sinule kõlab aina mu kiitus“

Pärast seda, kui Kapernauma naine oli usu puudutuse peale terveks saanud, soovis Jeesus, et ta tunnistaks õnnistust, mille oli saanud. Evangeeliumi ande ei tohi hoida vargsi ja nautida salajas, sest {Tt 59.1}

„teie olete minu tunnistajad,

ütleb Issand,

et mina olen Jumal“.

(Js 43:12) {Tt 59.2}

Taevas on valinud Kristuse ilmutamise vahendiks meie tunnistuse Tema ustavusest. Me peame tunnistama Tema armu, nagu see on teatavaks tehtud vana aja pühade meeste kaudu, kuid kõige tõhusam on meie enda kogemuse tunnistamine. Me oleme Jumala tunnistajad, kui näitame, et meis tegutsev vägi on jumaliku päritoluga. Iga inimese elu on kõigi teiste omast erinev ning tema kogemus erineb teiste omadest oluliselt. Jumal soovib, et Tema poole tõusev tänu oleks isikupärane. Kui Kristuse-sarnane elu toetab Tema armu au kiitmist, siis on sel tunnistusel vastupandamatu vägi, mis tegutseb hingede päästmiseks. {Tt 59.3}

Meile endale tuleb kasuks, kui hoiame iga Jumala andi mälus värskena. See kinnitab usku rohkem nõudma ja aina enam vastu võtma. Meie jaoks on väikseim Jumalalt saadud õnnistus suuremaks julgustuseks kui kõik lood, mida teiste usust ja kogemustest loeme. Hing, kes vastab Jumala armule, on nagu kastetud aed. Tema tervis edeneb kiiresti, tema valgus tõuseb pimeduses ning temas on näha Issanda au. {Tt 59.4}

„Kuidas ma tasun Issandale

kõik tema heateod minu vastu?

Ma tõstan üles päästekarika

ja hüüan appi Issanda nime.

Ma tasun oma tõotused Issandale

kogu ta rahva nähes.“

„Ma tahan laulda Issandale oma eluaja

ja mängida oma Jumalale, niikaua kui ma olen elus.

Olgu mu mõlgutus armas tema meelest;

mina rõõmutsen Issandas.“

„Kes jõuab ära rääkida

Issanda vägevaid tegusid
ja kuulutada
kõike tema kiitust?“
„Tänage Issandat, kuulutage tema nime,
tehke teatavaks rahvaste seas tema teod!
Laulge temale, mängige temale,
kõnelge kõigist tema imedest!
Kiidelge tema pühast nimest,
rõõmutsegu nende süda, kes otsivad Issandat!“
„Sest sinu heldus on parem kui elu;
mu huuled ülistavad sind. ...
Nagu rasvast ja õlist täitub mu hing,
mu suu kiidab sind hõiskehuulil,
kui ma sind meenutan oma voodis
ja sinule mõtlen vahikordade ajal.
Sest sina olid mulle abiks
ja su tiibade varju all
ma võin hõisata.“
„Jumala peale ma loodan,
ei ma karda;
mida võibki mulle teha inimene?
Jumal, minu peal on tõotused,
mis ma sinule andsin;
ma tasun sulle tänuohvrid.
Sest sa kiskusid välja mu hinge surmast,
mu jalad libisemisest,
et ma kõnniksin Jumala ees eluvalguses.“

„Sa Iisraeli Püha! Mu huuled hõiskavad, kui ma sulle lauldes mängin,

samuti mu hing, mille sa oled lunastanud.

Minu keelgi kõneleb kogu päeva sinu õiglusest.“

„Sa oled mu kindel lootus mu noorpõlvest. ...

Sinule kõlab aina mu kiitus.“

„Ma teen su nime kuulsaks põlvest põlve;

selle tõttu austavad sind rahvad

ikka ja igavesti.“

(Ps 116:12-14; 104:33, 34; 106:2; 105:1-3; 63:4-8; 56:12-14; 71:22-24, 5, 6; 45:18) {Tt 59.5}

„Muidu olete saanud, muidu andke“

Evangeeliumikutset ei tohi kitsendada ega esitada ainult valitud vähestele, kes meie arvates meile au teevad, kui kutse vastu võtavad. Kuulutus tuleb edastada kõigile. Kui Jumal õnnistab oma lapsi, siis seda mitte üksnes nende endi pärast, vaid maailma pärast. Kui Ta annab meile ande, siis selleks, et me võiksime neid jagades mitmekordistada. {Tt 61.1}

Samaaria naine, kellega Jeesus Jaakobi kaevul vestles, tõi teised Päästja juurde niipea, kui ta ise oli Päästja leidnud. Ta osutus tõhusamaks misjonäriks kui Jeesuse jüngrid. Jüngrid ei näinud Samaarias ühtki märki, et siin oleks soodus pind. Nende mõtted olid suunatud suurele tööle, mis pidi teoks saama tulevikus. Nad ei mõistnud, et just nende ümber ootas saak kokku kogumist. Kuid naise kaudu, keda nemad põlgasid, tuli kogu linn Jeesust kuulama. Ta viis valguse oma kaasmaalastele kohe. {Tt 61.2}

See naine esindab seda, kuidas tegutseb praktiline usk Kristusesse. Iga tõeline järelkäija on sündinud Jumala riiki misjonärina. Kohe, kui ta õpib tundma Päästjat, soovib ta Teda ka teistele tutvustada. Päästvat ja pühitsevat tõde pole võimalik tema südamesse sulgeda. See, kes joob elavat vett, saab eluallikaks. Vastuvõtjast saab andja. Kristuse arm hinges on nagu allikas kõrbes, mis keeb üles kõigi värskendamiseks ning paneb hukkuvad inimesed innukalt eluvett jooma. Selle töö käigus saame suuremad õnnistused, kui üksnes enda kasuks tegutsedes. Me jõuame Päästja ligi heade päästesõnumite levitamisega. {Tt 61.3}

Issand ütleb nende kohta, kes Tema armu vastu võtavad: {Tt 62.1}

„Ja ma annan neile ja sellele, mis on ümber mu künka, õnnistuse, ja ma lasen vihma sadada omal ajal: need on õnnistuse vihmad.“ (Hs 34:26) {Tt 62.2}

„Aga pühade viimasel, suurel päeval seisis Jeesus ja hüüdis valjusti: „Kellel on janu, see tulgu minu juurde ja joogu! Kes usub minusse, nagu ütleb Kiri, selle ihust voolavad elava vee jõed.“ (Jh 7:37, 38) {Tt 62.3}

Need, kes saavad, peavad teistele jagama. Appihüüded kostavad igast suunast. Jumal tahab, et inimesed teeniksid rõõmsalt kaasinimesi. Mängus on surematuse kroon ja taevariik. Teadmatuses hukkuvat maailma tuleb valgustada. {Tt 62.4}

„Eks te ise ütle, et veel on neli kuud, ja siis tuleb lõikus? Vaata, mina ütlen teile: Tõstke silmad ja vaadake põlde: need on juba valged lõikuseks! Nüüd saab lõikaja palka ja kogub vilja igaveseks eluks.“ (Jh 4:35, Kolm aastat oli jüngrite silme ees Jeesuse imeline eeskuju. Päev päeva järel kõndisid ja vestlesid nad Temaga, kuulsid Tema lohutavaid sõnu kurnatutele ja koormatutele ning nägid Tema väe ilmnemist haigete ja vaevatute peal. Kui Jeesusel oli aeg neist lahkuda, andis Ta neile armu ja väge, et jätkata Tema nimel Tema tööd. Nad pidid levitama Tema armastuse ja tervendamise evangeeliumi valgust. Päästja oli tõotanud alati nende juures olla. Püha Vaimu kaudu on Ta neile isegi lähemal, kui nähtavalt inimeste keskel kõndides. {Tt 62.5}

Ka meie peame tegema sama tööd, mida jüngridki. Iga kristlane peab olema misjonär. Me peame teenima osavõtlikkuse ja kaastundega neid, kes abi vajavad, püüdes omakasupüüdmatu tõsidusega leevendada kannatava inimkonna hädasid. {Tt 62.6}

Kõigil on võimalik tegevust leida. Keegi ei pea tundma, et tal pole kohta, kus Kristuse heaks töötada. Päästja samastab end iga inimlapsega. Temast sai maise perekonna liige, et meie võiksime saada taevase perekonna liikmeteks. Ta on inimese Poeg ning seega iga Aadama poja ja tütre vend. Tema järelkäijad ei pea tundma, et nad on neid ümbritsevast hukkuvast maailmast eraldatud. Nad on osa suurest inimkonna kangast ja taevas peab neid nii patuste kui ka pühade õdedeks ja vendadeks. {Tt 62.7}

Miljonid haiged, teadmatud ja patused inimesed ei ole kuulnudki Kristuse armastusest nende vastu. Kui meie ja nende olukord oleks vastupidine, mida me siis soovime, et nad meie heaks teeksid? Kõike seda peaksime meie neile tegema, nii palju kui on meie võimuses. Kristuse reegel, mille alusel kohtupäeval igaüks meist kas jääb seisma või langeb, on: „Kõike siis, mida te iganes tahate, et inimesed teile teeksid, tehke ka nendele!“ (Mt 7:12) {Tt 63.1}

Kõige eest, milles on meile teiste suhtes eelis antud — olgu see haridus ja peened kombed, iseloomu õilsus, kristlik kasvatus, religioosne kogemus -, oleme võlgu neile, kellel pole nii hästi läinud, ning me peame neid aitama nii palju, kui on meie võimuses. Kui me oleme tugevad, peame nõrkade käsi toetama. {Tt 63.2}

Auinglid, kes näevad kogu aeg Isa palet taevas, aitavad Tema lapsi rõõmuga. Inglid on kohal alati, kui neid on kõige enam vaja, nad on nende juures, kel on kõige raskemad lahingud iseendaga ja kelle ümbruskond on kõige heidutavam. Nende erilise hoole all on

nõrgad ja värisevad hinged, kel on palju ebameeldivaid iseloomujooni. Puhaste, patutute taevaste õuede elanike töö — armetute ja igas mõttes alaväärtusliku iseloomuga inimeste abistamine — on niisugune, mida isekas süda peab alandavaks. {Tt 63.3}

Jeesus ei pidanud taevast ihaldusväärseks paigaks, kui meie kadunud olime. Ta lahkus taevastest õuedest, et elada süüdistusi ja solvamist täis elu ning häbistavalt surra. Tema, kes oli rikas hindamatute taevaste aarete poolest, sai vaeseks, et meie võiksime Tema vaesuse kaudu rikkaks saada. Me peame käima sama rada, mida astus Tema. {Tt 63.4}

See, kes saab Jumala lapseks, peab siitpeale pidama end lüliks ahelas, mis on lastud alla maailma päästmiseks, üheks Kristusega Tema halastusplaanis,ning minema koos Temaga otsima ja päästma kadunuid. {Tt 63.5}

Paljud arvavad, et on suur eesõigus külastada Kristuse maapealse eluga seotud paiku: käia seal, kus kõndis Tema, vaadelda järve, mille kaldal Talle meeldis õpetada, ning näha mägesid ja orge, millel Tema pilk nii sageli puhkas. Kuid meil pole vaja minna Naatsaretti, Kapernauma või Betaaniasse, et käia Jeesuse jälgedes. Me leiame Tema jäljed haigevoodi kõrval, vaestes hüttides, suurte linnade rahvarohketel tänavatel ja igal pool, kus on lohutust vajavaid inimsüdameid. {Tt 64.1}

Me peame toitma näljaseid, riietama alastiolijaid ning lohutama kannatajaid ja haigeid. Me peame aitama ahastuses olijaid ja tooma lootust lootusetuile. {Tt 64.2}

Kristuse armastus, mis avaldub omakasupüüdmatus teenimises, on patustajate muutmisel palju tõhusam kui mõõk või kohus. Neid on vaja, et täita seaduserikkujaid hirmuga, kuid armastav misjonär suudab sellest enam. Tihtipeale sulab noomimise tõttu kalestunud süda Kristuse armastuse käes. {Tt 64.3}

Misjonär ei saa üksnes füüsilisi hädasid leevendada, vaid ta saab patuse juhtida ka Suure Arsti juurde, kes võib puhastada hinge patu pidalitõvest. Jumala plaan on, et Tema teenijate kaudu kuulevad haiged, õnnetud ja kurjast vaimust vaevatud Tema häält. Ta soovib olla inimtööriistade kaudu trööstija, millist maailm ei tunne. {Tt 64.4}

Päästja andis oma väärtusliku elu, et rajada kogudus, mis on suuteline teenima kannatajaid, kurbi ja kiusatuid. Usklike seltskond võib olla vaene, hariduseta ja tundmatu, kuid Kristuses võivad nad teha kodus, kogukonnas ning isegi kaugetes maades tööd, mille tulemused ulatuvad igavikku. {Tt 64.5}

Need sõnad on öeldud Kristuse järelkäijatele tänapäeval samapalju kui esimestele jüngritele: {Tt 64.6}

„Minule on antud kõik meelevald taevas ja maa peal. Minge siis, tehke jüngriteks kõik rahvad.“ „Minge kõike maailma, kuulutage evangeeliumi kogu loodule!“ (Mt 28:18, 19; Mk 16:15) {Tt 64.7}

Ka meile kehtib Tema ligioleku tõotus: „Ja vaata, mina olen iga päev teie juures ajastu lõpuni.“ (Mt 28:20) {Tt 65.1}

Tänapäeval ei tungle uudishimulikud rahvahulgad asustamata kohtades, et näha ja kuulda Kristust. Tema hääl ei kõla elava liiklusega tänavatel. Keegi ei hüüa tee äärest: „Jeesus Naatsaretlane läheb mööda.“ (Lk 18:37) Kuid siiski on see ka tänapäeval nii. Kristus kõnnib nähtamatuna meie tänavatel. Ta tuleb halastuskuulutusega meie koju. Ta ootab, et teha koostööd kõigiga, kes püüavad Tema nime kuulutada. Kui me Tema vastu võtame, on Ta meie keskel, et tervistada ja õnnistada. {Tt 65.2}

„Nõnda ütleb Issand: Ma olen sind kuulnud hea meele ajal ja aidanud päästepäeval; ma olen sind hoidnud ja pannud rahvale seaduseks, taastama maad, jagama laastatud pärisosi, ütlema vangistatuile: „Minge välja!“, pimeduses olijaile: „Tulge valguse kätte!““ (Js 49:8, 9) {Tt 65.3}

„Kui armsad on mägede peal

sõnumitooja sammud.

Ta kuulutab rahu,

toob häid sõnumeid,

kuulutab päästet ja ütleb Siionile:

„Sinu Jumal on kuningas!„“

(Js 52:7)

{Tt 65.4}

„Rõõmutsege, hõisake üheskoos ...

sest Issand trööstib oma rahvast ...

Issand paljastab oma püha käsivarre

kõigi rahvaste nähes,

ja kõik maailma ääred

saavad näha meie Jumala päästet.“

(Js 52:9, 10) {Tt 65.5}

Arsti töö

7. Peatükk — Jumala ja Inimese Koostöö

Haigete ravimise töös peab arst olema Kristuse kaastööline. Päästja teenis nii hinge kui ka ihu. Evangeelium, mida Ta õpetas, oli vaimuliku elu ja füüsilise taastamise kuulutus. Patust vabastamine ja haigusest tervendamine olid ühendatud. Samasugune töö on usaldatud kristlasest arstile. Ta peab olema oma kaasinimeste füüsilisi ja vaimulikke vajadusi rahuldades Kristusega ühendatud. Ta peab olema haigele halastuse käskjalg, andes abi nii tõbisele ihule kui ka patuhaigele hingele. {Tt 66.1}

Kristus on meditsiini tõeline tipp. Tema kui Ülemarst on iga jumalakartliku arsti kõrval, kes püüab inimeste kannatusi leevendada. Samal ajal kui arst kasutab looduse vahendeid füüsilise haiguse ravimiseks, peab ta juhtima oma patsiendid Tema juurde, kes suudab tervendada nii hinge kui ka ihu hädad. Selle, mida arstid saavad ainult soodustada, viib Kristus lõpule. Nemad püüavad abistada looduse tervenemistööd, kuid Kristus on ise Tervendaja. Arst püüab elu säilitada, Kristus annab elu. {Tt 66.2}

Paranemise allikas

Päästja avaldas oma imedes väge, mis tegutseb pidevalt inimese heaks, teda ülal pidades ja tervendades. Looduse abil tegutseb Jumal iga päev, iga tund, iga hetk, et hoida meid elus, ehitada meid üles ja taastada. Kui mingi kehaosa saab viga, siis algab kohe paranemisprotsess, looduse vahendid hakkavad toimima, et tervist taastada. Kuid nende vahendite kaudu tegutsev vägi on Jumala vägi. Kogu eluandev vägi tuleb Temalt. Kui inimene paraneb haigusest, siis on Jumal see, kes teda parandab. {Tt 67.1}

Haigus, kannatused ja surm on vaenlase väe töö. Saatan on hävitaja, Jumal on parandaja. {Tt 67.2}

Iisraelile öeldud sõnad kehtivad ka tänapäeval nende kohta, kelle ihu või hinge tervis taastub. „Mina olen Issand, su ravija." (2Ms 15:26) {Tt 67.3}

Jumala soov iga inimeste kohta on väljendatud sõnades: „Armas, soovin sulle, et sul läheks igati hästi ja sa oleksid terve, nõnda nagu läheb hästi su hingel." (3 Jh 2) {Tt 67.4}

„Tema annab andeks kõik su ülekohtu, tema parandab kõik su tõved. Tema lunastab su elu hukatusest ja ehib sind helduse ja halastusega nagu pärjaga." (Ps 103:3, 4) {Tt 67.5}

Kui Kristus inimese haigusest tervendas, hoiatas Ta paljusid: „Ära tee enam pattu, et sinuga ei juhtuks midagi halvemat!" (Jh 5:14) Nii õpetas Ta, et nad olid Jumala seadustest üle astudes ise endale haiguse toonud ning et tervist saab säilitada ainult sõnakuulelikkusega. {Tt 67.6}

Arst peaks õpetama patsientidele, et nad peavad paranemisel tegema koostööd Jumalaga. Arst mõistab aina enam tõsiasja, et haigus on patu tagajärg. Ta teab, et loodusseadused on samamoodi jumaliku päritoluga nagu kümme käsku ja et ainult neile kuuletudes on võimalik

tervist parandada või hoida. Arst näeb kahjulike harjumuste tulemusel kannatamas paljusid, kelle tervis võiks taastuda, kui nad teeksid enda paranemiseks seda, mida võiksid. Neile tuleb õpetada, et iga harjumus, mis hävitab füüsilist, vaimset või vaimulikku energiat, on patt ning et tervist tuleb hoida, kuuletudes seadustele, mille Jumal on kogu inimkonna hüvanguks andnud. {Tt 67.7}

Kui arst näeb patsienti kannatamas haiguse all, mille põhjuseks on valed söömise ja joomise või muud harjumused, kuid ei ütle talle seda, siis kahjustab ta oma kaasinimest. Joodikud, liiderdajad ja kõik teised, kes on ohjeldamatusest loobunud, räägivad arstile, et need kannatused on täiesti selgelt patu tagajärg. Need, kes mõistavad elu põhimõtteid, peaksid tõsiselt pingutama haiguse põhjustele vastu tegutseda. Kuidas saab arst rahulikuks jääda, nähes pidevat võitlust valuga ja töötades kogu aeg kannatuste leevendamiseks? Kas ta on heatahtlik ja armuline, kui ei õpeta ranget mõõdukust kui haiguse ravivahendit? {Tt 68.1}

olgu selge, et Jumala käskude tee on elutee. Jumal on kehtestanud loodusseadused, kuid Tema seadused ei ole meelevaldne sundus. Igas keelus, olgu see siis loodus- või moraaliseaduses, on tõotus. Kui me sellele kuuletume, siis järgivad meid õnnistused. Jumal ei sunni meid kunagi õigesti toimima, kuid Ta igatseb meid päästa kurjast ja juhtida heasse. {Tt 68.2}

Pöörakem tähelepanu Iisraelile antud seadustele. Jumal andis neile täpsed juhised elu harjumuste kohta. Ta andis neile teada nii füüsilise kui ka vaimuliku heaoluga seotud seadused ning neile kuuletumise korral tõotas Ta: „Issand võtab sinult ära kõik haigused.“ (5Ms 7:15)„Võtke südamesse kõik need sõnad, mis ma täna teile kordan.“ „Sest need on eluks sellele, kes need leiab, ja terviseks kogu ta ihule!“ (5Ms 32:46; Õp 4:22) {Tt 68.3}

Jumal soovib, et jõuaksime täiuslikkuseni, mis on meile võimaldatud Kristuse anni kaudu. Ta kutsub meid valima õiget poolt, olema ühenduses taevaste jõududega ja võtma vastu põhimõtted, mis taastavad meis Jumala kuju. Ta on ilmutanud elu põhimõtted kirjutatud Sõnas ja suurepärases looduseraamatus. Meie ülesanne on neid põhimõtteid tundma õppida ja teha Temaga koostööd nii ihu kui ka hinge tervise taastamisel. {Tt 68.4}

Inimesed peavad õppima, et kuulekuse õnnistusi kogu nende täiuses võivad nad saada ainult siis, kui võtavad vastu Kristuse armu. Tema arm annab jõu Jumala seadusi järgida. See võimaldab inimesel purustada halva harjumuse ahelad. See on ainus vägi, mis saab teda õigele teele asetada ja seal vankumatult hoida. {Tt 68.5}

Kui evangeelium võetakse vastu selle puhtuses ja väes, siis ravib see kõik patuhaigused. Õiguse Päike tõuseb ja „paranemine tema tiibade all“. (Ml 3:20) Mitte miski, mida maailm pakub, ei suuda ravida murtud südant, anda meelerahu, kaotada muret ega peletada haigust. Kuulsus, vaimusuurus, andekus — miski neist ei suuda rõõmustada kurba südant ega taastada raisatud elu. Inimese ainus lootus on Jumala elu hinges. {Tt 69.1}

Armastus, mida Kristus kogu olemusse levitab, on elustav vägi. See puudutab tervistavalt iga eluliselt olulist osa — aju, südant, närve. See ergutab olemuse kõrgemat energiat tegevusse. See vabastab hinge süüst ja kurbusest, rahutusest ja murest, mis hävitavad elujõudu. See toob kaasa rahulikkuse ja meelerahu. See paneb hinge rõõmu, mida miski maine ei saa kaotada, rõõmu Pühas Vaimus, tervistava, elu andva rõõmu. {Tt 69.2}

Füüsiliste, vaimsete ja vaimulike haiguste ravis kehtivad retseptina meie Päästja sõnad: „Tulge minu juurde ... ja mina annan teile hingamise.“ (Mt 11:28) Kuigi inimesed on oma vale käitumisega ise endale kannatused toonud, suhtub Päästja neisse kaastundega. Temas võivad nad abi saada. Ta teeb suuri asju neile, kes panevad oma usalduse Temale. {Tt 69.3}

Kuigi patt on kaua aega tugevdanud oma haaret inimkonna ümber, kuigi Saatan on vale ja kavalusega heitnud Jumala Sõnale oma tõlgenduse tumeda varju ja pannud inimesed kahtlema, ei ole Isa halastuse ja armu rikkalikud vood maa suunas katkenud. Kui inimesed avaksid jumalikke ande hinnates hinge aknad taeva poole, siis voolaks sisse tervendava mõju voog. {Tt 69.4}

Arst, kes soovib olla Kristusele vastuvõetav kaastööline, püüab oma töö igas harus tublimaks saada. Ta õpib usinalt, et ta võiks oma ametikohustuste jaoks olla hea kvalifikatsiooniga, ning püüab pidevalt saavutada kõrgemat standardit, taotledes suuremaid teadmisi ja oskusi ning sügavamat taipu. Iga arst peab mõistma, et see, kes teeb nõrka, saamatut tööd, ei tee üksnes kahju haigele, vaid teeb ülekohut ka teistele arstidele. Arst, kes on rahul oskuste ja teadmiste madala tasemega, ei halvusta üksnes arstiametit, vaid häbistab ka Kristust, Ülemarsti. {Tt 69.5}

Need, kes leiavad, et nad ei sobi meditsiinilise töö jaoks, peaksid valima endale teise ameti. Need, kes on hästi kohanenud haigete eest hoolitsemisega, kuid kelle haridus ja meditsiiniline kvalifikatsioon on piiratud, teevad hästi, võttes endale töö tagasihoidlikumaid osi, teenides ustavalt õdedena. Osavate arstide käe all kannatlikult töötades võivad nad pidevalt õppida ning iga võimalust teadmiste hankimiseks kasutades võivad neist aja jooksul saada täielikult sobivad arstid. Nooremad arstid peavad tähele panema, et nad „olles [Ülemarsti] kaasabilised ... Jumala armu ilmaasjata vastu ei võtaks,“ et nad ei annaks „mitte milleski põhjust komistamiseks, et seda ametit [haigete teenimist] ei laimataks,“ vaid et nad näitaksid „end Jumala abilistena kõiges“. (2Kr 6:1-4) Jumala eesmärk meie jaoks on, et me liiguksime kogu aeg ülespoole. Tõeline arst-misjonär on oma töös aina osavam. Andekad kristlastest arstid, kel on paremad kutsealased võimed, tuleb välja valida ja neid tuleb julgustada astuma Jumala teenistusse kohtades, kus nad saavad harida ja koolitada teisi meditsiiniliseks misjonitööks. {Tt 70.1}

Arst peab koguma oma hinge Jumala Sõna valgust. Ta peab pidevalt armus kasvama. Tema puhul ei ole religioon pelgalt üks mõjudest. See on kõigi teiste üle valitsev mõju. Arst peab tegusema kõrgetel ja pühadel motiividel, motiividel, mis on võimsad seetõttu, et need pärinevad Temalt, kes andis oma elu, varustamaks meid väega kurja võita. {Tt 70.2}

Kui arst püüab ustavalt ja hoolikalt saada oma ametis tubliks, kui ta pühendab end Kristuse teenimisele ja võtab aega oma südame uurimiseks, saab ta aru, kuidas mõista püha kutsumuse saladusi. Ta võib end niiviisi distsiplineerida ja harida, et kõik, kes on tema mõjusfääris, näevad, kui hea haridus ja suur tarkus on inimesel, kes on ühenduses tarkuse ja väe Jumalaga. {Tt 70.3}

Mitte kusagil mujal ei ole lähedane osadus Kristusega nii vajalik kui arsti töös. See, kes täidab arsti kohuseid õigesti, peab iga päev ja iga tund elama kristlikku elu. Patsiendi elu on arsti kätes. Üks hooletu diagnoos, üks vale ravim kriitilise juhtumi puhul või üks, kas või juuspeen oskamatu käeliigutus operatsioonil, ja elu võib olla läbi, hing on igavikku saadetud. Kui pühalik mõte! Kui oluline on, et arst oleks kogu aeg jumaliku Arsti kontrolli all! {Tt 71.1}

Päästja on valmis abistama igaüht, kes pöördub Tema poole tarkuse ja mõtteselguse saamiseks. Ja kes vajab tarkust ning mõtteselgust rohkem kui arst, kelle otsustest sõltub nii palju? Vaadaku see, kes püüab elu pikendada, usus Kristusele, et Tema juhiks iga liigutust. Päästja annab talle peenetundelisust ja osavust keeruliste juhtumitega toimetulekuks. {Tt 71.2}

Haigete hooldajatele on antud imelised võimalused. Kõiges, mida haige ravimiseks tehakse, olgu aru saada, et arst püüab aidata nende haigusega võidelda koostöös Jumalaga. Jõudku nad äratundmisele, et iga sammuga, mida tehakse Jumala seadustega kooskõlas, võivad nad oodata jumaliku väe abi. {Tt 71.3}

Haiged ja kannatajad usaldavad palju rohkem arsti, kelle suhtes nad on kindlad, et ta armastab ja kardab Jumalat. Nad loodavad tema sõnadele. Nad tunnevad end selle arsti juuresolekul ja ravi all kaitstult. {Tt 71.4}

Issandat Jeesust tundes on kristlasest arsti eesõigus paluda Tema ligiolekut haigetuppa. Palugu arst enne otsustavat operatsiooni Suure Arsti abi. Kinnitagu ta haigele, et Jumal suudab tuua ta kaitstult läbi raskete olukordade, et Tema on kindel varjupaik igasuguse häda ajal neile, kes Teda usaldavad. Arst, kes ei saa seda teha, kaotab ühe haigusjuhtumi teise järel, mis muidu oleksid võinud hästi minna. Kui ta kõneleks sõnu, mis äratavad usu kaastundlikku Päästjasse, kes tunneb iga valutuiget, ning tooks hinge vajadused palves Tema ette, laheneks kriisid palju sagedamini ohutult. {Tt 71.5}

Ainult Tema, kes näeb südamesse, teab, missuguse värina ja hirmuga paljud patsiendid end kirurgi käe alla usaldavad. Nad mõistavad ohtu. Nad võivad küll olla arsti oskustes kindlad, kuid ometi teavad nad, et arst ei ole eksimatu. Aga kui nad näevad arsti palveks kummardumas ja Jumalalt abi palumas, tärkab neis kindel usaldus. Tänulikkus ja usaldus avavad südame Jumala tervistavale väele, kogu olemuse energia virgub ja elujõud võidutseb. {Tt 71.6}

Ka arsti jaoks on Päästja ligiolek jõuduandev. Tema töö kohustused ja võimalikud juhtumid muudavad vaimu araks. Ebakindluse ja hirmu rahutus võivad käe osavuse kaotada. Kuid kindlustunne, et jumalik Nõuandja on tema kõrval juhtimas ja toetamas, annab rahu ja julguse. {Tt 72.1}

Kui Kristus puudutab arsti kätt, toob see elujõu, rahulikkuse, kindluse ja jõu. Kui kriis on ohutult möödas ja õnnestumine silmanähtav, veeda veel mõni hetk palves koos patsiendiga. Näita oma tänulikkust elu säästmise eest. Kui patsient tänab arsti, siis suuna kiitus ja tänu Jumalale. Räägi patsiendile, et tema elu säästeti sellepärast, et ta oli taevase Arsti kaitse all. {Tt 72.2}

Niimoodi toimiv arst juhib patsiendi Tema juurde, kellest sõltub elu, kes suudab päästa kõik, kes Tema juurde tulevad. {Tt 72.3}

Meditsiinilises misjonitöös peab olema tõsine igatsus hingede järele. Arstile on evangeeliumi kuulutajaga võrdselt antud kõrgeim ülesanne, mida üldse inimestele on antud. Ükskõik kas arst mõistab või mitte, aga temale on usaldatud hingede ravimine. {Tt 72.4}

Haiguste ja surmaga tegelemise töös kaotavad arstid liigagi sageli silmist tulevase elu pühaliku reaalsuse. Pingutades tõsiselt ihu ohust päästmise nimel, unustavad nad hinge hädaohu. Inimene, keda nad aitavad, võib kaotada elu. Viimased võimalused libisevad käest. Arst peab selle hingega Kristuse kohtujärje ees taas kohtuma. {Tt 72.5}

Sageli jääme väärtuslikest õnnistustest ilma seetõttu, et jätame kõnelemata sõna õigel ajal. Kui kuldset võimalust ei valvata, läheb see kaotsi. Haigevoodi kõrval ei tohi väljendada õpetusi ega vaielda. Suuna haige Tema juurde, kes on valmis päästma kõiki, kes usus Tema juurde tulevad. Püüa tõsiselt ja õrnalt aidata hinge, kes ripub elu ja surma vahel. {Tt 72.6}

Arst, kes teab, et Kristus on tema isiklik Päästja, sest teda ennast on varjupaika juhitud, teab ka seda, kuidas kohelda värisevaid, süüdiolevaid, patuhaigeid hingi, kes pöörduvad abi saamiseks tema poole. Ta oskab vastata küsimusele: „Mida ma pean tegema, et päästetud saada?“ Ta oskab rääkida Lunastaja armastuse lugu. Ta oskab kõneleda kahetsuse ja usu väe kogemusest. Ta saab lihtsate ja tõsiste sõnadega esitada hinge vajaduse palves Jumala ette ning oskab haiget julgustada ka palvetama ja kaastundliku Päästja halastust vastu võtma. Kui ta niimoodi haige voodi kõrval püüab kõneleda sõnu, mis toovad abi ja lohutust, töötab Issand koos temaga ja tema läbi. Kui kannataja mõtted on suunatud Päästjale, täidab Kristuse rahu tema südame ning saadav vaimulik tervis on Jumala abistav käsi ihuliku tervise taastamisel. {Tt 73.1}

Haigetega tegelemisel leiab arst tihtipeale võimaluse teenida ka haige lähedasi. Kui nad kannataja voodi juures valvavad ning tunnevad, et ei suuda valuhoogu ära hoida, siis nende süda pehmeneb. Sageli väljendatakse arstile südamevalu, mida teiste eest varjatakse. Siis on võimalus juhtida need kurvastajad Tema juurde, kes kutsus vaevatuid ja koormatuid enda juurde. Tihti võib pakkuda võimalust palvetada nende eest ja nendega koos, et esitada nende

vajadused kõigi hädade Tervendajale, kõigi murede Leevendajale. Jumala tõotused {Tt 73.2}

Arstil on väärtuslikud võimalused juhtida patsiente Jumala Sõna tõotuste juurde. Ta peab tooma varakambrist välja uut ja vana, kõneledes siin ja seal lohutuse ja õpetussõnu, mida igatsetakse. Muutku arst oma mõistus värskete mõtete varamuks. Uurigu ta hoolikalt Jumala sõna, et ta võiks olla selle tõotustega tuttav. Õppigu ta kordama lohutavaid sõnu, mida rääkis Kristus oma maise teenistuse ajal, kui Ta õpetas ja tervistas haigeid. Ta peab jutustama Kristuse tervendamistest, Tema õrnusest ja armastusest. Ta ei tohi iial jätta oma patsientide mõtteid suunamast Kristusele, Ülemarstile. {Tt 73.3}

Sama vägi, mida kasutas Kristus nähtavalt inimeste keskel kõndides, on Tema Sõnas. Jeesus ravis haigusi ja ajas välja kurje vaime oma sõnaga, Tema sõna peale jäi meri vaikseks ja surnud ärkasid ellu ning inimesed tunnistasid, et Tema sõnal oli vägi. Ta rääkis Jumala sõnu, nii nagu Ta oli kõnelenud kõigile Vana Testamendi prohvetitele ja õpetajatele. Kogu Piibel on Kristuse avaldumine. {Tt 73.4}

Me peame Pühakirja vastu võtma Jumala sõnadena, mis pole üksnes kirjutatud, vaid ka räägitud. Kui vaevatud tulid Kristuse juurde, ei näinud Ta üksnes neid, kes tulid abi paluma, vaid kõiki, kes läbi ajastute tulevad Tema juurde samasuguse vajaduse ja samasuguse usuga. Kui Ta ütles halvatule: „Ole julge, poeg, sinu patud on sulle andeks antud!“, kui ta ütles Kapernauma naisele: „Tütar, sinu usk on su päästnud, mine rahuga!“, rääkis Ta seda ka teistele vaevatutele ja patust koormatutele, kes Tema abi otsivad. (Mt 9:2; Lk 8:48) {Tt 74.1}

Nii on kõigi tõotustega Jumala Sõnas. Neis räägib Ta isiklikult meile, kõneledes sama otseselt nagu kuuleksime Tema häält. Kristus annab meile oma armu ja väge just nende tõotuste kaudu. Need on puulehed, mis „annavad tervist rahvastele“. (Ilm 22:2) Kui need on omaks võetud, siis on need iseloomu tugevuseks ning elu innustuseks ja ülalpidamiseks. Mitte millelgi muul ei saa olla niisugust tervistavat väge. Miski muu ei saa anda julgust ja usku, mis toovad eluenergiat kogu olemusele. {Tt 74.2}

Korraku arst võimalusel inimesele, kes seisab värisedes hauaäärel, hingele, kes on kurnatud kannatuste ja patu koorma all, Päästja sõnu — sest kõik Pühakirja sõnad on Temalt pärit : {Tt 74.3}

„Ära karda, sest ma olen sind lunastanud, ma olen sind nimepidi kutsunud, sa oled minu päralt! Kui sa lähed läbi vee, siis olen mina sinuga, ja kui sa lähed läbi jõgede, siis ei uputa need sind; kui sa käid tules, siis sa ei põle ja leek ei kõrveta sind. Sest mina olen Issand, su Jumal, Iisraeli Püha, su Päästja ... Et sa mu silmis oled kallis ja auline ja et ma sind armastan.“ „Mina, mina olen see, kes kustutab su üleastumised iseenese pärast ega pea meeles su patte.“ „Ära karda, sest mina olen sinuga.“ (Js 43:1-4, 25, 5) {Tt 74.4}

„Otsekui isa halastab laste peale, nõnda halastab Issand nende peale, kes teda kardavad. Sest ta teab, millist tegu me oleme; tal on meeles, et oleme põrm.“ (Ps 103:13, 14) {Tt 74.5}

„Aga tunne oma süüd, et sa oled üles astunud Issanda, oma Jumala vastu.“ „Kui me oma patud tunnistame, on tema ustav ja õige, nõnda et ta annab andeks meie patud ja puhastab meid kogu ülekohtust.“ (Jr 3:13; 1Jh 1:9) {Tt 75.1}

„Ma kaotan su üleastumised nagu pilved ja su patud nagu pilvituse. Pöördu minu poole, sest ma lunastan sinu!“ (Js 44:22) {Tt 75.2}

„Tulge nüüd ja seletagem isekeskis, ütleb Issand. Kuigi teie patud on helepunased, saavad need lumivalgeks; kuigi need on purpurpunased, saavad need villa sarnaseks. Kui te tahate ja kuulate, siis te saate süüa maa parimat vilja.“ (Js 1:18, 19) {Tt 75.3}

„Ma olen sind armastanud igavese armastusega, seepärast jääb mu osadus sinuga.“ „Ülevoolavas vihas peitsin ma oma palge silmapilguks su eest, aga ma halastan su peale igavese heldusega, ütleb Issand, su lunastaja.“ (Jr 31:3; Js 54:8) {Tt 75.4}

„Teie süda ärgu ehmugu!“ „Rahu ma jätan teile, oma rahu ma annan teile. Mina ei anna teile nõnda, nagu maailm annab. Teie süda ärgu ehmugu ega mingu araks!“ (Jh 14:1, 27) {Tt 75.5}

„Siis on igaüks neist otsekui pelgupaik tuule või ulualune vihmahoo eest, otsekui veeojad põuases paigas, otsekui võimsa kalju vari märga igatseval maal.“ (Js 32:2) {Tt 75.6}

„Kui viletsad ja vaesed asjata otsivad vett ja nende keel kuivab janust, siis mina, Issand, kuulen neid, mina, Iisraeli Jumal, ei jäta neid maha.“ (Js 41:17) „Nõnda ütleb Issand, sinu Looja“: „Ma valan janusele vett ja kuivale voogusid; ma valan sinu soo peale oma Vaimu ja su järglaste peale oma õnnistuse.“ (Js 44:2, 3) {Tt 75.7}

„Pöörduge minu poole ja laske endid päästa, kõik maailma ääred.“ (Js 45:22) {Tt 75.8}

„Ta on võtnud ära meie haigused ja kandnud meie tõved.“ „Ent teda haavati meie üleastumiste pärast, löödi meie süütegude tõttu. Karistus oli tema peal, et meil oleks rahu, ja tema vermete läbi on meile tervis tulnud.“ (Mt 8:17; Js 53:5) {Tt 75.9}

8. Peatükk — Arst — Õpetaja

Tõeline arst on õpetaja.Ta tunneb oma vastutust mitte üksnes haige ees, kes on tema otsese hoole all, vaid ka kogukonna ees, kus ta elab. Ta on nagu füüsilise ja moraalse tervise kaitsja. Ta ei pea püüdma õpetada ainult õigeid haigete ravimise võtteid, vaid ka innustama õigeid elukombeid ja levitama teadmisi õigetest põhimõtetest. {Tt 76.1}

Vajadus tervise põhimõtete õpetamise järele

Iial varem pole vajadus tervise põhimõtete õpetamise järele olnud nii suur. Hoolimata imelisest progressist paljudel elualadel — alates elumugavustest kuni hügieeni ja haiguste ravini — on füüsilise elujõu ja vastupidavuse vähenemine ärevusse ajav. Selleks on vaja kõigi tähelepanu, kel on südant kaasinimeste heaolu suhtes. {Tt 76.2}

Meie tehislik tsivilisatsioon soodustab halba, mis hävitab tervisepõhimõtteid. Kombed ja mood on loodusega sõjajalal. Harjumused ja naudingud, mida inimesed hellitavad, vähendavad püsivalt nii füüsilist kui ka vaimset jõudu ning kasvatavad üles põlvkonna, mis ei talu koormat. Ohjeldamatus ja kuritegevus, haigused ja viletsus on kõikjal. {Tt 76.3}

Paljud eksivad terviseseaduste vastu teadmatusest ja neid tuleb õpetada. Kuid suurem osa teab väga hästi, mida nad teevad. Neid tuleb mõjutada, et on oluline võtta oma teadmised elu juhtnööriks. Arstil on palju võimalusi nii tervisepõhimõtete jagamiseks kui ka näitamiseks, kui oluline on neid ellu rakendada. Õige õpetustöö korral suudab ta teha ära palju, parandamaks halbu kombeid, mis teevad rääkimata palju kahju. {Tt 76.4}

Tegevus, mis paneb aluse suurele hulgale haigustele ja veelgi tõsisematele pahedele, on mürgiste ravimite takistamatu kasutamine. Kui tuleb haigus, ei vaevu paljud haiguse põhjust kindlaks tegema. Nende peamine mure on vabastada end valust ja ebamugavusest. Nii otsivad nad abi patentravimitest, mille tegelikke omadusi nad eriti ei tunne, või lasevad arstil välja kirjutada mingit ravimit, mis toimiks nende süütegude vastu, ent nad ei mõtlegi teha muutusi oma ebatervislikes harjumustes. Kui kasu ei ole kohe näha, proovitakse järgmist ravimit ja siis veel järgmist. Nii jätkub kahju tegemine. {Tt 77.1}

Inimesi tuleb õpetada, et ravimid1* ei ravi haigust. Tõsi on, et need toovad vahel hetkelist leevendust ja tundub, et patsient paraneb nende kasutamise tõttu. See on nii sellepärast, et loodusel on piisavalt elujõudu väljutada mürk ja parandada haiguse tõttu tekkinud seisund. Tervis paraneb ravimi kiuste. Kuid enamikul juhtudest muudab ravim üksnes haiguse vormi ja asukohta. Tihtipeale tundub, et mürgi toime on aja jooksul võidetud, ent tagajärjed jäävad organismi ning teevad mingi aeg hiljem suurt kahju. {Tt 77.2}

Mürgiste ravimite kasutamisega tekitavad paljud endale eluaegse haiguse ning lõpevad paljud elud, mille oleks võinud looduslike ravimeetoditega päästa. Paljudes niinimetatud arstimites sisalduvad mürgid tekitavad sõltuvusi ja ihasid, mis tähendavad nii hinge kui ka

ihu hävingut. Paljudel populaarsetel imerohtudel, mida nimetatakse patentravimiteks, ning isegi mõnedel neist ravimitest, mida annavad välja arstid, on osa alkoholisõltuvuse, oopiumisõltuvuse ja morfiini sõltuvuse kujunemisel, mis on kohutavaks needuseks ühiskonnale. {Tt 78.1}

Ainus lootus asjade paranemisele on inimestele õigete põhimõtete õpetamine. Õpetagu arstid inimestele, et tervist tagasiandev vägi ei ole ravimites, vaid looduses. Haigus on looduse püüd päästa organism seisundist, mis tuleneb terviseseaduste rikkumisest. Haigestumise korral tuleb kindlaks teha selle põhjus. Tuleb muuta ebatervislikke tingimusi, parandada halbu harjumusi. Seejärel tuleb abistada loodust selle pingutustes väljutada saastatus ja taastada organismi õiged tingimused. {Tt 78.2}

Looduslikud ravivahendid

Puhas õhk, päikesevalgus, mõõdukus, puhkus, liikumine, õige toitumine, vee kasutamine, usaldus Jumala väesse — need on tõelised ravivahendid. Iga inimene peaks tundma looduslikke ravivahendeid ja teadma, kuidas neid kasutada. Oluline on nii mõista haige ravimise põhimõtteid kui ka omada praktilist väljaõpet, mis võimaldab teadmisi õigesti kasutada. {Tt 78.3}

Looduslike ravivahendite kasutamine nõuab suures koguses hoolt ja jõupingutusi, mida paljud ei ole valmis andma. Looduslik tervenemise ja taastumise protsess on järkjärguline ning paistab kannatamatule aeglasena. Kahjulikest naudingutest loobumine nõuab ohvrit. Kuid lõpuks selgub, et kui loodust ei takistata, siis teeb see oma töö arukalt ja hästi. Need, kes jäävad loodusseadustele kuuletumises kindlaks, saavad tasu füüsilise ja vaimse tervise näol. {Tt 78.4}

Tervise säilitamisele pööratakse üldiselt liiga vähe tähelepanu. Palju parem on haigust ära hoida, kui teada, kuidas seda ravida, kui see käes on. Iga inimese kohus on iseenda ja inimkonna pärast teha endale selgeks elu seadused ja teadlikult neile kuuletuda. Kõik peavad tutvuma selle kõige imelisema organismiga, inimkehaga. Inimesed peavad mõistma eri organite funktsioone ja ühe sõltumist teisest, et kõik normaalselt toimiksid. Tuleb uurida mõistuse mõju kehale ja keha mõju mõistusele ning seadusi, mis neid juhivad. {Tt 79.1}

Eluvõitluseks treenimine

Ei ole võimalik liiga sageli meenutada, et tervis ei sõltu juhusest. See on seadusele kuuletumise tulemus. Seda tunnistavad spordivõistlustel ja jõuproovidel osalejad. Need inimesed teevad kõige hoolikamaid ettevalmistusi. Nad treenivad ja alluvad rangele distsipliinile. Kõik füüsilised harjumused on hoolikalt reguleeritud. Nad teavad, et hooletusse jätmine, liialdamine või ettevaatamatus, mis nõrgestab või sandistab ükskõik missugust keha organit või funktsiooni, tagab kindla kaotuse. {Tt 79.2}

Kui palju olulisem on niisugune hoolikus selle nimel, et tagada edu eluvõitluses. Me ei ole haaratud mängulahingutesse. Me peame sõda, millel on igavesed tagajärjed. Me peame vastamisi seisma nähtamatute vaenlastega. Kurjad inglid püüavad valitseda iga inimese üle. Kõik, mis kahjustab tervist, ei vähenda üksnes füüsilist jõudu, vaid nõrgestab ka vaimset ja moraalset jõudu. Igasuguse ebatervisliku harjumuse hellitamine muudab raskemaks vahetegemise õige ja vale vahel ning seetõttu on raskem kurjale vastu panna. See suurendab nurjumise ja lüüasaamise ohtu. {Tt 79.3}

„Kes võidu jooksevad, need jooksevad küll kõik, kuigi auhinna saab ainult üks.“ (1Kr 9:24) Sõjas, millesse oleme kaasatud, võivad võita kõik, kes on end distsiplineerinud õigetele põhimõtetele kuuletuma. Nende põhimõtete rakendamist elu üksikasjades peetakse liiga sageli tähtsusetuks, liiga tühiseks, et sellele tähelepanu pöörata. Ent selle valgel, mis on kaalul, pole vähetähtis miski, millega meil on

tegemist. Iga tegu lisab raskust kaalule, millel määratakse kindlaks elu võit või kaotus. Pühakiri soovitab: „Jookske nõnda, et teie selle saate!“ (1Kr 9:24) {Tt 80.4}

Meie esivanemate puhul viis ohjeldamata soov Eedeni kaotamiseni. Mõõdukus kõigis asjus on Eedenisse tagasisaamisel palju olulisem, kui inimesed mõistavad. {Tt 80.1}

Apostel Paulus kirjutab vanakreeka mängude võistlejate ennastsalgavatest harjumustest: „Ent iga võistleja on kasin kõiges; nemad küll selleks, et saada närtsivat pärga, aga meie, et saada närtsimatut. Sellepärast ma jooksen, aga mitte nagu pimesi; ma võitlen, aga mitte nagu tuult pekstes, vaid ma löön oma ihu ja teen ta oma orjaks, et muile jutlustades ma ise ei muutuks vääarituks.“ (1Kr 9:25-27) {Tt 80.2}

Uuenduse edu sõltub põhitõe selgest äratundmisest. Sellal kui ühest küljest varitseb kitsa mõtteviisi ja karmi, kalgi õigeusklikkuse oht, on teisalt suur hooletu vabameelsuse oht. Igasuguse kestva muutuse alus on Jumala seadus. Me peame esitama selgelt ja tajutavalt sellele seadusele kuuletumise vajadust. Selle põhimõtteid tuleb inimeste silme ees hoida. Need on igikestvad ja järeleandmatud nagu Jumal ise. {Tt 80.3}

Esimese ärataganemise üks kõige kahetsusväärsemaid mõjusid oli inimese enesekontrolli võime kadumine. Tõelist edu on võimalik saavutada üksnes siis, kui see võime on tagasi saadud. {Tt 80.4}

Keha on ainus vahend, mille kaudu saavad vaim ja hing areneda iseloomu kujundamisel. Seepärast suunab hingevaenlane oma kiusatused füüsilise jõu nõrgendamisele ja vähendamisele. Tema edu selles tähendab kogu olemuse loovutamist kurjale. Kui me pole kõrgema väe valitsuse all, viivad meie füüsilise olemuse need kalduvused kahtlemata hävingusse ja surma. {Tt 80.5}

Keha tuleb alistada. Olemuse kõrgemad võimed peavad valitsema. Kirgi peab kontrollima tahe, mis ise on Jumala kontrolli all. Meie elus peab valitsema mõistuse kuninglik jõud, mis on jumaliku armuga pühitsetud. {Tt 80.6}

Jumala nõudmised tuleb südametunnistusele selgeks teha. Mehed ja naised tuleb teha teadlikuks enesevalitsemise kohustusest, vajadusest puhtuse järele ning vabaduse järele kõigist rikkuvatest himudest ja rüvetavatest harjumustest. Inimestele tuleb avaldada sügavat muljet tõsiasjaga, et kõik nende mõistuse ja keha jõud on Jumala and ning neid tuleb hoida parimas võimalikus seisundis Tema teenimiseks. {Tt 81.1}

Vanades kombetalitustes, mis sümboliseerisid evangeeliumi, ei tohtinud Jumala altarile tuua midagi rikutut. Kristust kujutav ohver pidi olema laitmatult puhas. Jumala Sõna osutab sellele kui näitele, missugused peavad olema Tema lapsed: „elavaks, pühaks ja meelepäraseks ohvriks“, et neil „ei oleks plekki ega kortsu“ ning et nende iseloom „oleks püha ja laitmatu“. (Rm 12:1; Ef 5:27) {Tt 81.2}

Ilma jumaliku väeta ei saa toimuda tõelist uuendust. Inimeste kaitse kaasasündinud ja omandatud kalduvuste vastu on üksnes nagu liivamadalik kärestikulise jõevoolu ees. Me ei suuda vastu seista meid seest- ja väljastpoolt ründavatele kiusatustele enne, kui Kristuse elust saab meie elus elustav vägi. {Tt 81.3}

Kristus tuli siia maailma ja elas Jumala seaduse järgi, et inimesel oleks täielik ülemvõim loomupäraste kalduvuste üle, mis rikuvad hinge. Hinge ja ihu Arst annab võidu vaenulike himude üle. Ta on andnud kõik võimalused, et inimene võiks omada iseloomu täielikkust. {Tt 81.4}

Kui inimene alistub Kristusele, tuuakse mõistus seaduse kontrolli alla, ent see seadus on kuninglik seadus, mis kuulutab vabadust kõigile vangistatuile. Kristusega üheks saamine teeb inimese vabaks. Kristuse tahtele alistumine tähendab täiusliku küpsuse taastamist. {Tt 81.5}

Jumalale kuuletumine on vabadus patuorjusest, vabanemine inimlikest kirgedest ja impulssidest. Inimene võib alistada iseennast, alistada oma kalduvused, alistada valitsused ja võimud, võita ära selle pimeduse maailma valitsejad ning taevaalused kurjad vaimud. (vt Ef 6:12) {Tt 81.6}

Pole kohta, kus niisugust õpetust rohkem vaja oleks ja kus see suudaks suuremat kasu teha kui kodu. Vanemad panevad aluse harjumustele ja iseloomule. Uuenduslik moment peab alguse saama Jumala seaduse põhimõtete esitamisega nii füüsilisse kui moraalsesse tervisesse puutuva osaga. Näita, et Jumala Sõnale kuuletumine on meie ainus kaitse kurjuse vastu, mis kihutab maailma laostumisele. Tee vanematele selgeks, et nad ei vastuta üksnes enda, vaid ka oma laste eest. Vanemad annavad lastele eeskuju kas sõnakuulmiseks või üleastumiseks. Nende eeskuju ja õpetus määravad nende pere saatuse. Lapsed on need, kelleks vanemad neid teevad. {Tt 81.7}

Kui vanemad mõistaksid oma tegevuse tagajärgi ja näeksid, kuidas nad oma eeskuju ja õpetusega põlistavad ja suurendavad kas patu või õiguse väge, siis võtaksid nad kindlasti ette muutused. Paljud pöörduksid ära traditsioonidest ja kommetest ning võtaksid vastu jumalikud elupõhimõtted. {Tt 82.1}

Eeskuju võim

Arst, kes teenib inimesi kodudes, valvab haigevoodi äläres, leevendab häda, toob inimesi haua äärelt tagasi ja kõneleb lootusesõnu surijaile, võidab inimeste usalduse ja kiindumuse sel kombel, mis õnnestub vähestel. Isegi evangeeliumi kuulutajatel ei ole nii suured võimalused ega nii kaugeleulatuv mõju. {Tt 82.2}

Arsti eeskuju — ja sugugi mitte vähem tema õpetus — peab olema positiivne vägi õigel poolel. Muutusteks on vaja mehi ja naisi, kelle elukombed näitlikustavad enesekontrolli. Õpetatavate põhimõtete ellurakendamine on see, mis annab põhimõtetele kaalu. Maailmal on vaja praktilist näidet, kuidas Jumala arm suudab inimestes taastada kadunud kuninglikkuse, andes neile kontrolli iseenda üle. {Tt 82.3}

Maailm ei vaja midagi muud nii väga kui evangeeliumi päästva väe tundmist kujul, kuidas see ilmneb Kristuse-sarnases elus. {Tt 82.4}

Arst puutub pidevalt kokku nendega, kel on vaja õige eeskuju jõudu ja julgustust. Paljud on moraalselt nõrgad. Neil puudub enesevalitsus ja nad langevad kergesti kiusatustesse. Arst saab neid hingi aidata ainult nii, et ilmutab oma elus põhimõtete jõudu, mis võimaldavad tal võita kõik kahjulikud harjumused ja rüvetavad himud. Tema elus peab olema näha jumaliku väe tegevus. Kui arst siin äpardub, kõneleb tema mõju kurja kasuks, ükskõik kui jõulised või veenvad ta sõnad ka ei oleks. {Tt 82.5}

Paljud, kes meditsiinilist nõu ja ravi otsivad, on muutunud oma valede harjumuste tõttu moraalselt inimvareks. Nad on muserdatud, nõrgad ja haavatud, nad mõistavad oma rumalust ja tunnevad suutmatust sellest jagu saada. Niisugused inimesed peaksid olema keskkonnas, kus miski ei innusta nende mõtete ja tunnete jätkumist, mis on neid selliseks muutnud. Neil on vaja viibida puhtuse ning kõrgete ja õilsate mõtete õhustikus. Kui kohutav vastutus, kui need, kes peaksid neile õiget eeskuju näitama, on ise kahjulike harjumuste köidikuis ja nende mõju annab kiusatusele jõudu juurde! {Tt 83.1}

Arst ja karskustöö

Paljud neist, kes arsti juurde ravile tulevad, hävitavad oma hinge ja ihu tubaka või joovastavate jookide tarbimisega. Oma kohustustele ustav arst peab näitama neile patsientidele nende kannatuste põhjust. Aga kui ta ise on tubaka või alkoholi tarbija, mis kaalu on siis tema sõnadel? Kas ta ei kõhkle oma pahest teadlik olles patsiendile tema elu mädapaise näitamisel? Kuidas ta saab veenda noori nende ainete kahjulikes mõjudes, kui ta ise neid kasutab? {Tt 83.2}

Kuidas saab arst olla kogukonnas puhtuse ja enesevalitsuse eeskuju, kuidas ta saab olla tõhus karskuse propageerija, kui ta ise põlastusväärset harjumust hellitab? Kuidas ta saab vastuvõetavalt abistada haige või surija voodi juures, kui tema enda hingeõhk on vastik, haisedes alkoholi või tubaka järele? {Tt 83.3}

Kuidas ta saab olla ustav temale usaldatud töös osava arstina, kui ta rikub oma närve ja tuhmistab oma mõistust uimastavate mürkide kasutamisega? Tal on võimatu kiiresti märgata või täpselt tegutseda. {Tt 83.4}

Kui ta ei järgi seadusi, mis valitsevad tema enda olemust, kui ta valib iseka rahulduse mõistuse ja keha tervise asemel, kas ta ei näita siis seega, et ta ei sobi talle usaldatud ametisse inimelude eest vastutama? {Tt 83.5}

Arsti kogemuses on näha palju julgusetust ja nurjumist, ükskõik kui osav ja ustav ta on. Sageli ei õnnestu tema töös soovitu saavutamine. Kuigi tema patsientide tervis taastub, ei pruugi sellest olla tõelist kasu neile ega maailmale. Paljud paranevad üksnes selleks, et korrata naudinguid, mis haiguse esile kutsusid. Nad sööstavad samasuguse innukusega nagu varem enesehellitamise ja rumaluse ringi. Arsti töö nende heaks tundub mahavisatuna. {Tt 83.6}

Kristusel oli samasugune kogemus, kuid siiski ei jätnud Ta pingutusi ühe kannatava hinge nimel. Kümnest puhtaks saanud pidalitõbisest hindas andi ainult üks ning see oli võõramaalane ja samaarlane. Selle ühe pärast tervistas Kristus kümme. Kui arstil ei ole suurem edu kui Päästjal, õppigu ta õppetundi Ülemarstilt. Kristuse kohta on kirjutatud: „Tema ei nõrke ega murdu.“ „Pärast oma hingevaeva saab ta näha valgust ja rahuldust tunda.“ (Js 42:4; 53:11) {Tt 84.1}

Kui vaid üks hing oleks Kristuse armuevangeeliumi vastu võtnud, oleks Kristus selle ühe päästmiseks valinud vaevarikka ja alandava elu ning häbistava surma. Kui meie pingutuste tõttu saab üks inimolevus üles tõstetud ja õilistatud ning sobivaks särama Issanda õuedes, kas meil pole siis põhjust rõõmustamiseks? {Tt 84.2}

Arsti kohustused on rasked, väsitavad ja pingutust nõudvad. Nende edukaks täitmiseks peab tal olema tugev kehaehitus ja hea tervis. Nõrk või tõbine inimene ei talu arstiametiga kaasnevat kurnavat tööd. Inimene, kel puudub täiuslik enesevalitsus, ei suuda omandada kvalifikatsiooni, et toime tulla kõiksuguste haigustega Sagedase magamatuse, isegi söömata olemise, suurel määral seltskondlikest lõbudest ja religioossetest eesõigustest äralõigatuse tõttu tundub arsti elu olevat pidevas varjus. Kannatused, mida ta näeb, sõltuvate surelike igatsus abi järele, kokkupuude paheliste inimestega — kõik see teeb südame haigeks ja peaaegu hävitab usalduse inimkonda. {Tt 84.3}

Lahingus haiguse ja surmaga kurnatakse kogu energiat taluvuse piirini. Selle kohutava pinge vastumõju paneb iseloomu tõsiselt proovile. Siis on kiusatusel suurim võim. Arst vajab rohkem kui ühegi teise ameti esindaja enesevalitsust, vaimu puhtust ja usku, mis

haarab kinni taevast. Teiste ja iseenda pärast ei saa ta lubada füüsikaseaduse eiramist. Hoolimatus füüsiliste harjumuste suhtes kipub olema hoolimatus moraali suhtes. {Tt 84.4}

Antud tingimustes on arsti ainus julgeolek tegutseda põhimõtete kohaselt ning saada jõudu ja õilsust eesmärgi vankumatusest Jumalas. Arstil peab olema Tema iseloomu moraalne kvaliteet. Päev-päevalt, tund-tunnilt, hetk-hetkelt peab ta elama nagu nähtamatut maailma. nähes. Ta peab vastu pidama sarnaselt Moosesega, „otsekui nähes nähtamatut". {Tt 85.1}

Õigluse juured on jumalakartuses. Ükski inimene ei saa vankumatult säilitada kaasinimeste ees puhast ja mõjurikast elu, kui tema elu ei ole Kristusega varjul Jumalas. Mida suurem on aktiivsus inimeste hulgas, seda lähedasem peab olema südame ühendus taevaga. {Tt 85.2}

Mida pakilisemad on kohustused ja suurem vastutus, seda suurem on arsti vajadus jumaliku väe järele. Ajalikest asjadest tuleb võtta aega, et mõtiskleda igaveste asjade üle. Arst peab vastu panema sissetungivale maailmale, mis surub nii kõvasti peale, et lahutada teda jõu Allikast. Ta peab rohkem kui kõik teised inimesed seadma end palve ja Pühakirja uurimisega Jumala kaitsva kilbi alla. Ta peab elama sagedases kokkupuutes ja teadlikus ühenduses tõe, õigluse ja halastuse põhimõtetega, mis ilmutavad hinges Jumala omadusi. {Tt 85.3}

Jumala Sõna avaldab oma mõju ja puudutab eluga iga tegevust ning iseloomu iga etappi täpselt sel määral, mil seda on vastu võetud ja sellele kuuletutud. See puhastab iga mõtte ja valitseb iga soovi. Need, kes panevad usalduse Jumala Sõnale, käituvad mehiselt ning on tugevad. Nad tõusevad madalamatest asjadest kõrgemale, õhustikku, mis on rikutusest vaba. {Tt 85.4}

Kui inimene on Jumalaga osaduses, siis muudab tema elu rikkumatult puhtaks samasugune vankumatu sihikindlus, mis hoidis Joosepit ja Taanieli paganlike õukondade rikutuses. Tema iseloomurüü on plekitu. Tema elus paistab Kristuse valgus tuhmumatult. Tema kohal särab püsivalt muutumatus aus ere Hommikutäht. {Tt 85.5}

Niisugune elu on jõu element kogukonnas. See on tõke kurja vastu, kaitse kiusatuste eest, juhtiv valgus neile, kes otsivad raskuste ja murede keskel õiget teed. {Tt 85.6}

9. Peatükk — Õpetamine ja Ravimine

Meditsiinimisjonärid ja nende töö

Kui Kristus saatis kaksteist jüngrit esimesele misjonireisile, andis Ta neile korralduse: „Ja minnes kuulutage: Taevariik on lähedal! Tehke terveks haigeid, äratage üles surnuid, tehke puhtaks pidalitõbiseid, ajage välja kurje vaime! Muidu olete saanud, muidu andke!“ (Mt 10:7, 8) {Tt 86.1}

Hiljem saadetud seitsmekümnele ütles Ta: „Kui te lähete kuhugi linna ... tehke terveks sealsed haiged ja öelge neile: „Jumala riik on teie lähedal!„“ (Lk 10:8, 9) Kristuse ligiolek ja vägi oli nendega ja „need seitsekümmend pöördusid rõõmuga tagasi ja ütlesid: „Issand, ka kurjad vaimud alistuvad meile sinu nime mõjul!„“ (Lk 10:17) {Tt 86.2}

Pärast Kristuse taevaminemist jätkus sama töö. Kordusid vaatepildid Tema teenimistöö ajast. „Ümbruse linnade rahvas tuli kokku, tuues haigeid ja rüvedatest vaimudest vaevatuid, kes kõik said terveks.“ (Ap 5:16) {Tt 86.3}

„Aga jüngrid läksid välja ja kuulutasid kõikjal, ning Issand toetas neid.“ „Filippus tuli ühte Samaaria linna ja kuulutas rahvale Kristust. Rahvahulk pani üksmeelselt tähele, mida Filippus ütles ... sest paljudest, kel olid rüvedad vaimud, läksid need välja ... palju halvatuid ja jalutuid aga sai terveks. Ja suur rõõm oli selles linnas.“ (Mk 16:20; Ap 8:5-8) {Tt 86.4}

Jüngrite too

Luukas, Luuka evangeeliumi kirjutaja, oli meditsiinimisjonär. Pühakirjas on öeldud tema kohta „armas arst“. (Kl 4:14) Apostel Paulus kuulis tema osavusest arstina ning otsis ta üles kui inimese, kellele Issand on usaldanud erilise töö. Paulus saavutas koostöö temaga ning mõnda aega saatis Luukas teda tema reisidel paikast paika. Mõne aja pärast jättis Paulus Luuka Filippisse Makedoonias. Siin jätkas ta mitme aasta jooksul tööd nii arsti kui ka evangeeliumiõpetajana. Arstitöös abistas ta haigeid ja palvetas siis, et Jumala tervistav vägi tuleks kannatajatele. Nii oli avatud tee evangeeliumi kuulutusele. Luuka edu arstina andis talle palju võimalusi kuulutada paganate keskel Kristusest. Jumala plaan on, et me töötaksime nii nagu jüngrid. Füüsiline ravimine on seotud evangeeliumiga. Evangeeliumitöös ei ole õpetamine ja ravimine kunagi eraldi. {Tt 87.1}

Jüngrite töö oli levitada evangeeliumi tundmist. Neile oli antud töö kuulutada kogu maailmas häid sõnumeid, mille tõi inimestele Kristus. Selle tööga said nad oma aja inimeste hulgas valmis. Ühe põlvkonna jooksul viidi evangeelium igale rahvale taeva all. {Tt 87.2}

Evangeeliumi viimine maailmale on töö, mille Jumal on andnud neile, kes kannavad Tema nime. Ainus vastumürk maailma patule ja hädale on evangeelium. Jumala armukuulutuse teadaandmine kõigile inimestele on nende esmatähtis töö, kes tunnevad selle tervendavat väge. {Tt 87.3}

Kui Kristus saatis jüngrid evangeeliumi kuulutusega välja, oli usk Jumalasse ja Tema Sõnasse maailmast peaaegu kadunud. Juuda rahva hulgas, kes väitsid omavat Issanda tundmist, oli Tema Sõna traditsioonide ja inimeste spekulatsioonide tõttu kõrvale jäetud. inimeste mõtteid täitsid isekas auahnus, suurustlemisarmastus ja saamahimu. Nii nagu kadus jumalakartus, kadus ka kaastunne inimeste vastu. Valitsev põhimõte oli isekus ning Saatan viis inimkonna viletsuses ja alandamises täide oma tahet. {Tt 87.4}

Saatana käsilased võtsid inimesed oma valdusesse. Inimkehad, mis olid tehtud Jumala eluasemeks, said deemonite asupaigaks. Üleloomulikud jõud suunasid inimeste meeled, närvid ja organid kõige põlastusväärsemate himude rahuldamisse. Deemonid olid vajutanud oma templi inimeste nägudele. Inimnäod väljendasid kurjuse leegione, kes olid inimese oma valdusse võtnud. {Tt 88.1}

Missugune on maailma olukord tänapäeval? Kas usk Piiblisse ei ole suure kriitika ja tänapäevaste spekulatsioonidega sama tõhusalt hävitatud kui Kristuse päevil traditsioonide ja rabide õpetusega? Kas saamahimu, auahnus ja lõbuarmastus ei köida inimsüdameid sama tugevalt kui siis? Kui vähe on end kristlikuks nimetavas maailmas, isegi Kristust tunnistavates kirikutes neid, keda juhivad kristlikud põhimõtted! Kui väheste jaoks on Kristuse õpetused äris, seltskonnas, kodus ja isegi religioossetes ringkondades igapäevase elu aluseks! Kas pole tõsi, et „õiglus on tagasi tõrjutud ... nõnda on tõde kadunud ja kes loobub kurjast, laseb ennast paljaks riisuda“? (Js 59:14, 15) {Tt 88.2}

Me elame „kuritegevuse epideemia“ keskel, mis paneb mõistlikud, jumalakartlikud inimesed kõikjal jahmuma. Valitsev korruptsioon on niisugune, et inimese sulg ei suuda seda kirjeldada. Iga päev toob uusi ilmutusi poliitilistest konfliktidest, altkäemaksu võtmisest ja pettusest. Iga päev toob südant haigeks tegevaid teateid vägivallast ja seadusetusest, ükskõiksusest inimeste kannatuste suhtes, inimelu julmast ja kuratlikust hävitamisest. Iga päev tunnistab hullumeelsuse, mõrvade ja suitsiidide arvu kasvu. Kes saab kahelda selles, et Saatana käsilased tegutsevad inimeste hulgas aina kasvava aktiivsusega, et eksitada ja rikkuda mõistust ning rüvetada ja hävitada keha? {Tt 88.3}

Ja sel ajal, kui maailm on neid halbu asju täis, esitatakse evangeeliumi liiga sageli nii ükskõikselt, et see avaldab inimeste teadvusele ja elule ainult vähe mõju. Igal pool on südamed, mis igatsevad midagi sellist, mida neil ei ole. Nad igatsevad väge, mis annaks neile võimu patu üle, väe, mis vabastaks neid kurjuse ahelaist, väge, mis annaks tervise, elu ja rahu. Paljud neist, kes on kord Jumala Sõna väge tundnud, on viibinud seal, kus pole Jumala tundmist, ning nad igatsevad jumalikku ligiolekut. {Tt 88.4}

Maailm vajab tänapäeval sama, mida tuhat üheksasada aastat tagasi: Kristuse ilmutust. Vaja on suurt uuendust ning ainult Kristuse armu läbi saab teostuda füüsiline, vaimne ja vaimulik taastumine. {Tt 89.1}

Üksnes Kristuse meetod tagab inimesteni jõudmises tõelise edu. Päästja seltsis inimestega nagu see, kes soovib neile head. Ta osutas nende vastu kaastunnet, teenis nende vajadusi ja võitis nende usalduse. Siis käskis Ta: „Järgne mulle!“ {Tt 89.2}

Inimestele on vaja läheneda isiklike jõupingutustega. Kui jutlustele kulutatakse vähem ning isiklikule teenimistööle rohkem aega, siis ilmneksid suuremad tulemused. Vaeste olukorda tuleb leevendada, haigete eest hoolitseda, kurvastajaid ja leinajaid lohutada, harimatuid õpetada, kogenematutele nõu anda. Me peame nutma koos nutjatega ja rõõmustama koos rõõmsatega. See töö, mida saadab veenmisjõud, palve ja Jumala armastuse vägi, ei jää, ei saa jääda ilma viljadeta. {Tt 89.3}

Peame alati meeles pidama, et meditsiinilise misjonitöö eesmärk on suunata patuhaiged inimesed Kolgata Mehe juurde, kes võtab ära maailma patu. Teda vaadates muudetakse nad Tema sarnaseks. Me peame innustama haigeid ja kannatajaid Jeesusele vaatama ja elama. Hoidku töölised Kristust, Suurt Arsti, pidevalt nende ees, kelle on ihu ja hinge haigus araks muutnud. Juhi neid Tema juurde, kes suudab ravida nii füüsilist kui ka vaimulikku haigust. Räägi neile Temast, keda nende puudused liigutavad. Innusta neid andma end Tema hoolde, kes andis oma elu, et neil oleks võimalik saada igavene elu. Räägi Tema armastusest, jutusta Tema väest päästa. {Tt 89.4}

See on meditsiinimisjonäri ülev kohus ja hinnaline eesõigus. Ja isiklik teenimine valmistab tihtipeale sellele teed. Jumal jõuab sageli südameteni meie pingutuste kaudu füüsiliste kannatuste leevendamiseks. {Tt 89.5}

Meditsiiniline misjonitöö on evangeeliumitöö teerajaja. Evangeeliumi tuleb kuulutada ja ellu rakendada Sõna teenimises ja meditsiinilises misjonitöös. {Tt 89.6}

Peaaegu igas kogukonnas on palju neid, kes ei kuula Jumala Sõna jutlusi ega käi regulaarselt religioossetel teenistustel. Kui evangeelium peab nendeni jõudma, siis tuleb see viia neile koju. Sageli on füüsiliste vajaduste leevendamine ainus tee, kuidas neile läheneda. Misjonär-õed, kes hoolitsevad haigete eest ja kergendavad vaeste kitsikust, leiavad ohtralt võimalusi nendega koos palvetada, neile Jumala Sõna lugeda ja Päästjast rääkida. Nad võivad palvetada koos abitutega ja nende eest, kel pole tahtejõudu, kontrollimaks himusid, mida kirg on halvendanud. Nad saavad tuua lootusekiire lüüasaanute ja masendunute ellu. Nende isetu armastus, mis väljendub omakasupüüdmatutes lahkusetegudes, muudab kannatajatel Kristuse armastusse uskumise lihtsamaks. {Tt 90.1}

Paljud ei usu Jumalasse ning on kaotanud usalduse inimestesse. Kuid nad võtavad tänulikult vastu kaastundlikud ja abivalmis teod. Kui nad näevad inimest, kel pole maise kiituse ega hüvituse ajendit, tulemas oma koju, teenimas haiget, toitmas näljast, riietamas alasti olijat, lohutamas kurba ning õrnalt juhtimas kõiki Tema juurde, kelle armastust ja kaastunnet inimtööline kuulutab — kui nad seda näevad, saab nende süda liigutatud. Tärkab

tänulikkus. Süttib usk. Nad näevad, et Jumal hoolib neist, ning on valmis kuulama, kui Tema Sõna avatakse. {Tt 90.2}

Kõik misjonärid, nii mehed kui ka naised, ükskõik kas välismisjonipõllul või kodumaal, pääsevad hõlpsamalt inimestele ligi ja nende kasulikkus suureneb tublisti, kui nad suudavad haigeid teenida. Nii võivad paganlikesse maadesse misjonärideks läinud naised leida võimaluse jagada evangeeliumi nende maade naistele, kui kõik muud uksed on suletud. Kõik evangeeliumitöölised peaksid tundma lihtsamaid ravivõtteid, mis aitavad nii palju kaasa valu leevendamisele ja haiguse taandumisele. {Tt 90.3}

Tervisepõhimõtete õpetamine

Evangeeliumitöölised peaksid olema suutelised õpetama ka tervisliku eluviisi põhimõtteid. Haigusi on kõikjal ja suuremat osa neist saaks terviseseadusi järgides ära hoida. Inimesed peavad mõistma tervisepõhimõtete seotust nende heaoluga nii selles kui ka tulevases elus. Neid tuleb teha teadlikuks oma vastutusest selle eest, mille on nende Looja oma elupaigaks teinud ja mille ustavad majapidajad nad peavad olema. Neile tuleb jagada tõde, mis on kirjas Pühakirja sõnades: {Tt 90.4}

„Meie oleme ju elava Jumala tempel, nõnda nagu Jumal on öelnud: „Ma tahan nende seas elada ja käia ja olla nende Jumal, ja nemad on minu rahvas.„“ (2Kr 6:16) {Tt 91.1}

Tuhanded vajavad ja võtavad rõõmuga vastu õpetuse lihtsatest haige ravimise meetoditest — meetoditest, mis asendavad mürgiste arstimite kasutamise. Seoses toitumisreformiga on vaja palju juhendamist. Valed söömisharjumused ja ebatervisliku toidu kasutamine on suurel määral alkoholi tarbimise, kuritegevuse ja viletsuse põhjus, mis on maailmale needuseks. {Tt 91.2}

Tervisepõhimõtteid õpetades pea meeles muutuse tähtsat eesmärki — eesmärk on tagada ihu, vaimu ja hinge parim areng. Näita, et loodusseadused, mis on Jumala seadused, on olemas meie hüvanguks ning et neile kuuletumine soodustab õnne selles elus ja aitab valmistuda tulevaseks eluks. {Tt 91.3}

Juhi inimesi uurima Jumala armastuse ja tarkuse väljendust looduses. Juhi neid uurima seda imepärast organismi — inimkeha — ja seadusi, mis seda juhivad. Need, kes märkavad Jumala armastuse tõendeid, kes mõistavad midagi Tema seaduste arukusest ja kasulikkusest ning kuuletumise tagajärgi, hakkavad oma töödesse ja kohustusse hoopis teistmoodi suhtuma. Selmet pidada terviseseaduse järgimist ohvriks või enesesalgamiseks, peavad nad seda — nagu see tegelikult on — hindamatuks õnnistuseks. {Tt 91.4}

Iga evangeeliumitööline peab tundma, et tervisliku eluviisi põhimõtete õpetamine on osa talle määratud tööst. Selle töö järele on suur vajadus ja maailm on selleks avatud. {Tt 91.5}

Kõikjal on suundumus asendada organisatsioonide töö isiklike jõupingutustega. Inimlik tarkus kipub ühinema, koonduma ning rajama suuri kirikuid ja institutsioone. Suur hulk

jätab heategevuse institutsioonide ja organisatsioonide hooleks. Nad keelduvad maailmaga kokku puutumast ja nende süda läheb külmaks. Nad muutuvad endasse süvenenuks ja tundetuks. Hinges kustub armastus Jumala ja inimese vastu. {Tt 91.6}

Kristus annab oma järelkäijatele isikliku töö — töö, mida ei saa teha voliniku kaudu. Haigete ja vaeste teenimist ning eksinutele evangeeliumi kuulutamist ei tohi jätta komisjonide või heategevusorganisatsioonide hooleks. Evangeelium nõuab isiklikku jõupingutust ja vastutust, isiklikku ohvrit. {Tt 92.1}

„Mine välja teedele ja aedade äärde ja keelita rahvast sisse astuma, et minu koda saaks täis!“ on Kristuse korraldus. Ta viib inimesed kokku nendega, kellele nad püüavad kasu tuua. See tähendab „viia oma kotta viletsad kodutud, kui sa näed alastiolijat ja riietad teda“. „Haiged, kellele nad panevad käed peale, saavad terveks.“ (Lk 14:23; Js 58:7; Mk 16:18) Evangeeliumi õnnistused antakse edasi otsese kontakti, isikliku teenimise kaudu. {Tt 92.2}

Muistsetel aegadel oma rahvale valgust andes ei tegutsenud Jumal üksnes mingi ühe inimklassi kaudu. Taaniel oli Juuda vürst. Ka Jesaja oli kuninglikust soost. Taavet oli karjapoiss, Aamos karjane, Sakarja Babüloonia vang, Eliisa maaharija. {Tt 92.3}

Issand tõstis oma esindajatena esile prohveteid ja vürste, ülemaid ja alamaid ning õpetas neile tõdesid, mida nad pidid maailmale edasi andma. Issand määrab igaühele, kes saab Tema armu osaliseks, töö teiste heaks. Me peame isiklikult seisma oma määratud osal ja kohal, öeldes: „Vaata, siin ma olen, läkita mind.“ (Js 6:8) Vastutus lasub kõigil: Sõna kuulutajal, misjonär-õel, kristlikul arstil, lihtsalt kristlasel, olgu ta kaupmees või põllumees, professionaal või lihttööline. Meie töö on ilmutada inimestele evangeeliumi nende päästmiseks. iga ettevõtmine, millega tegeleme, peab olema selle eesmärgi saavutamise vahend. {Tt 92.4}

Need, kes võtavad neile määratud töö vastu, pole õnnistuseks üksnes teistele, vaid ka nad ise saavad õnnistatud. Teadmine hästi täidetud kohustusest peegeldub tagasi nende enda hinges. Arad unustavad arguse, nõrgad saavad tugevaks, harimatud intelligentseks ning kõik leiavad usaldusväärse abilise Temas, kes on neid kutsunud. {Tt 92.5}

Kristuse kogudus on rajatud teenimiseks. Selle juhtlause on teenimine. Selle liikmed on sõdurid, keda tuleb treenida lahinguks Päästeülema käe all. Kristlikel jutlustajatel, arstidel ja õpetajatel on palju laiem töö, kui paljud tunnistavad. Nad ei pea üksnes inimesi teenima, vaid õpetama ka neid teenima. Neile ei tule üksnes õpetada õigeid põhimõtteid, vaid kuulajaid tuleb harida, kuidas neid põhimõtteid edasi anda. Tõde, mida ei rakendata ellu, mida edasi ei anta, kaotab oma eluandva väe, tervendava mõju. Selle õnnistusi saab ainult siis, kui seda jagatakse. {Tt 93.1}

Tuleb kaotada üksluisus meie Jumala teenimise töös. Iga koguduseliige peab olema seotud Õpetaja heaks teenimise mõne haruga. Mõned ei suuda teha nii palju kui teised, kuid igaüks peab andma oma parima, et tõrjuda tagasi haiguste ja häda lainet, mis levib üle meie

maailma. Paljud oleksid valmis töötama, kui neile õpetatakse, kuidas alustada. Neid on vaja juhendada ja julgustada. {Tt 93.2}

Iga kogudus peab olema kristlike tööliste väljaõppe koht. Koguduseliikmetele tuleb õpetada, kuidas anda piiblitunde, kuidas korraldada ja õpetada hingamispäevakooli klasse, kuidas kõige paremini vaeseid aidata ja haigete eest hoolt kanda, kuidas töötada pöördumata inimeste heaks. On vaja tervise, toiduvalmistamise ja muude kristliku abistamistöö harude kursusi. Need ei tohi sisaldada üksnes õpetamist, vaid ka tegelikku tööd kogenud juhendaja käe all. Näidaku õpetajad teed inimeste hulgas töötamises ja teised, kes nendega ühinevad, õpivad nende eeskujust. Üks eeskuju on rohkem väärt kui palju juhiseid. {Tt 93.3}

Arendagu kõik oma füüsilisi ja vaimseid võimeid maksimaalselt, et nad võiksid töötada Jumala heaks seal, kuhu Tema ettenägevus neid kutsub. Sama armu, mille Paulus ja Apollos Kristuselt said ja mis tõstis neid vaimulike suurkujude seas esile, jagatakse pühendunud kristlikele misjonäridele tänapäevalgi. Jumal soovib, et Tema lastel oleks taibukus ja teadmised, et nad võiksid eksimatu selguse ja väega ilmutada meie maailmas Tema au. {Tt 93.4}

Haritud töölised, kes on Jumalale pühendunud, saavad teenida väga mitmel moel ning teha palju laialdasemat tööd kui need, kel ei ole väljaõpet. Neile annab eelise mõistuse distsipliin. Kuid ka need, kel pole ei suuri talente ega laiapõhjalist haridust, võivad teisi vastuvõetavalt teenida. Jumal kasutab inimesi, kes on valmis, et neid kasutatakse. Kõige suuremaid ja kestvamaid tulemusi ei too mitte kõige targemate ja andekamate inimeste töö. Vaja on mehi ja naisi, kes on kuulnud taevast kuulutust. Kõige tõhusamad töölised on need, kes vastavad kutsele: „Võtke enda peale minu ike ja õppige minult.“ (Mt 11:29) {Tt 94.1}

Vaja on südamega misjonäre. See, kelle südant puudutab Jumal, on täis igatsust nende järele, kes pole kunagi Tema armastusest kuulnud. Nende olukord mõjub neile isikliku murena. Taevast saadetud ja taevast innustust saanud käskjalg läheb eluga riskides tegema tööd, milles inglid saavad kaastöölised olla. {Tt 94.2}

Kui need, kellele Jumal on usaldanud suured intellektuaalsed talendid, kasutavad neid ande isekalt, siis jäetakse nad teatud prooviaja möödudes oma teele omapäi. Jumal võtab inimesed, kes ei paista olevat nii rikkalike andidega, kel pole suurt eneseusaldust, ja teeb nõrgad tugevaks, sest nad usaldavad Teda tegema seda, mida nad ise ei suuda. Jumal võtab vastu siirast südamest tuleva teenistuse ja korvab ise puudujäägid. {Tt 94.3}

Sageli on Issand valinud oma kaastöölisteks inimesi, kel on võimalik olnud saada üksnes piiratud kooliharidus. Need inimesed on rakendanud oma võimeid maksimaalselt ning Issand on tasunud nende ustavuse eest Tema töös, nende usinuse ja teadmistejanu eest. Ta on näinud nende pisaraid ja kuulnud nende palveid. Samamoodi nagu Tema õnnistused langesid vangidele Babüloonia õukonnas, annab Ta tarkust ja teadmisi oma töölistele tänapäeval. {Tt 94.4}

Puuduliku kooliharidusega ja ühiskondlikult madalal positsioonil asetsevad inimesed on vahel Kristuse armu läbi olnud Temale hingede võitmise töös imeliselt edukad. Nad õpivad iga päev Temalt, kes on imeline nõuandja ja kõikväeline. {Tt 94.5}

Niisuguseid töölisi tuleb julgustada. Issand toob nad kokku nendega, kel on silmatorkavamad võimed, et nad täidaksid nende lüngad. Nende taibukus tegevuses, valmisolek abistada hädasolijaid, nende lahked sõnad ja teod avavad kasulikkuse uksed, mis muidu oleksid suletuks jäänud. Nad tulevad nende juurde, kes on raskustes, ning nende sõnade veenval mõjul on vägi tõmmata paljusid värisevaid hingi Jumala juurde. Nende töö näitab, mida tuhandeid teised võiksid teha, kui nad ainult sooviksid. {Tt 95.1}

Avaram elu

Miski ei virguta eneseohverduslikku indu ega arenda ja tugevda iseloomu nii nagu teiste heaks töötamine. Paljud inimesed, kes nimetavad end kristlaseks, otsivad koguduse osadust, mõeldes üksnes iseendale. Nad soovivad tunda rõõmu koguduse osadusest ja pastori hoolitsusest. Neist saavad suurte ja jõukate koguduste liikmed ning nad on rahul, et teevad teiste heaks vaid vähe. Niiviisi röövivad nad endalt kõige hinnalisemad õnnistused. Paljud saaksid suurt kasu oma meeldivate, muretust soodustavate ühenduste ohverdamisest. Neil on vaja minna sinna, kus nende energia kutsutakse välja kristlikule tööle ja nad saavad õppida vastutama. {Tt 95.2}

Puud, mis on tihedasti koos, ei kasva normaalselt ja tugevalt. Aednik istutab nad ümber, et neil oleks ruumi areneda. Sarnasest toimingust saaksid kasu paljude suurte koguduste liikmed. Nad tuleb panna sinna, kus nad peavad oma jõudu kasutama aktiivseteks kristlikeks jõupingutusteks. Nad kaotavad vaimuliku elu, jäävad kängu ja saamatuks, sest neil on puudus ennastohverdavast tööst teiste heaks. Mõnele misjonipõllule istutatult saaksid nad tugevaks ja jõuliseks. {Tt 95.3}

Kuid teiste aitamisega pole vaja oodata, kuni kutsutakse kuhugi kaugele misjonipõllule. Teenimise uksed on avatud igal pool. Kõikjal meie ümber on neid, kes vajavad meie abi. Lesed, orvud, haiged ja surijad, rõhutud, julgusetud, harimatud ja põlatud on kõigile käepärast. {Tt 95.4}

Me peame tundma, et meie eriline kohus on töötada nende heaks, kes elavad meie ümbruskonnas. Uuri, kuidas saaksid kõige paremini aidata neid, kel pole huvi vaimulike asjade vastu. Kui sa külastad sõpru või naabreid, osuta huvi nii nende vaimuliku kui ka ilmaliku heaolu vastu. Räägi neile Kristusest kui patte andestavast Päästjast. Kutsu naabreid oma koju ja loe nendega koos kallist Piiblist ja raamatutest, mis selgitavad piiblitõdesid. Kutsu neid koos laulma ja palvetama. Neil väikestel koosviibimistel on Kristus ise kohal, nagu Ta on tõotanud, ning Tema arm puudutab südameid. {Tt 96.1}

Koguduseliikmed peavad end selle töö jaoks harima. See on sama oluline kui vaimupimeduses hingede päästmine välismaal. Sel ajal kui mõned tunnevad kaugel olevate

hingede koormat, tundku paljud, kes on kodus, nende väärtuslike hingede koormat, kes on nende ümber, ning töötagu nende päästmiseks sama usinalt. Paljud kahetsevad, et elavad piiratud elu. Nad võivad ise oma elu avaramaks ja mõjukamaks muuta, kui soovivad. Neil, kes armastavad Jeesust südame, mõistuse ja hingega ning ligimest nagu iseennast, on avar tööpõld, kus kasutada oma võimeid ja mõjujõudu. {Tt 96.2}

Väikesed võimalused

Ärgu mingu keegi suuremat tööd otsides mööda väikestest võimalustest. Sa võid teha edukalt väikest tööd, kuid suuremat tööd teha püüdes läbi kukkuda ja muutuda araks. Sobivust suuremaks tööks saab arendada, tehes kõigest jõust seda, mida sa leiad vaja olevat.Paljud jäävad viljatuks ja närtsivad igapäevaste võimaluste halvustamise ning käepärast olevate väikeste asjade hooletusse jätmise tõttu. {Tt 96.3}

Ära sõltu inimeste abist. Vaata inimestest kaugemale Temale, kelle Jumal pani meie muresid ja hädasid kandma ning meie vajadusi täitma. Võta Jumalat Tema sõnast ja alusta seal, kus leiad tegemist ootavat tööd, ning liigu edasi vankumatu usuga. Usk Kristuse ligiolekusse annab jõudu ja kindlust. Tööta omakasupüüdmatu huviga, hoolsa pingutusega, sihikindla jõuga. {Tt 96.4}

Misjonipõldudel, kus tingimused on nii vaenulikud ja masendavad, et paljud ei ole nõus sinna minema, saavutavad ennastohverdavad töölised oma pingutustega märkimisväärseid muudatusi. Nad töötavad kannatlikult ja visalt, lootes mitte inimlikule jõule, vaid Jumalale, ning Tema arm toetab neid. Selles maailmas ei saada iial tead, kui palju head korda saadetakse, kuid õnnistatud tulemused on näha suurepärases tulevikus. {Tt 97.1}

Majanduslikult iseseisvad misjonärid

Paljudes kohtades saavad edukalt töötada majanduslikult iseseisvad misjonärid. Paulus tegutses iseennast ülal pidades misjonitöös, levitades Kristuse tundmist kogu maailmas. Aasia ja Euroopa suurtes linnades igapäevase evangeeliumi õpetamise ajal töötas ta käsitöölisena, et ülal pidada end ja oma kaaslasi. Hüvastijätukõnes Efesose vanematele on tema tööviisi kohta väärtuslikud õppetunnid igale evangeeliumitöölisele. {Tt 97.2}

„Te teate,“ ütles ta, „kuidas alates esimesest päevast, mil ma Aasiasse tulin, ma kogu selle aja teie juures olen käitunud ... kuidas ma ei ole teie eest pidanud salajas midagi teile tarvilikku, vaid olen seda kuulutanud ja teid õpetanud avalikult ja kodasid mööda. ... Kellegi hõbedat ega kulda ega riideid ei ole ma himustanud. Te teate ise, et nende kätega olen ma teeninud endale ja oma kaaslastele seda, mis tarvilik. Ma olen teile kõigiti näidanud, et nõnda vaeva nähes tuleb hoolt kanda nõrkade eest, pidades meeles Issanda Jeesuse sõnu, mis ta on öelnud: „Õndsam on anda kui võtta!„“ (Ap 20:18-35) {Tt 97.3}

Paljud võiksid tänapäeval samamoodi head tööd teha, kui nad on täidetud eneseohverduse vaimuga. Alustagu kaks või rohkem inimest koos evangeeliumitööd.

Külastagu nad inimesi, palvetagu, laulgu, õpetagu, selgitagu Pühakirja ja abistagu haigeid. Mõned võivad end ülal pidada kaubaagentidena, teised võivad sarnaselt apostliga olla käsitöölised või tegeleda mõne muu alaga. Kui nad liiguvad töös edasi oma abitust mõistes ja üksnes alandlikult Jumalast sõltudes, saavad nad õnnistatud kogemuse. Issand Jeesus läheb nende eel ning nad leiavad soosingut ja abi rikaste ja vaeste hulgas. {Tt 97.4}

Neid, kes on saanud väljaõppe meditsiiniliseks misjonitööks välismaal, tuleb julgustada viivitamata minema sinna, kus neid oodatakse, ja alustama tööd inimeste keskel, õppides tööd tehes keelt. Üsna pea suudavad nad õpetada Jumala Sõna lihtsaid tõdesid. {Tt 98.1}

Kogu maailmas on vaja halastussõnumi kuulutajaid. Kristlikke peresid kutsutakse üles minema kogukondadesse, mis on pimeduses ja eksituses, minema välismisjonipõldudele, tutvuma oma kaasinimeste vajadustega ja töötama Meistri heaks. Kui niisugused pered asuvad elama maakera pimedatesse paikadesse, kus inimesi ümbritseb vaimulik pimedus, ning nad lasevad Kristuse elu valgusel enda kaudu paista, siis võib saada tehtud suurepärane töö. {Tt 98.2}

See töö nõuab eneseohverdust. Sellal kui paljud ootavad kõigi takistuste kadumist, jääb töö, mida nad võinuks teha, tegemata ja rahvahulgad surevad ilma lootuse ja Jumalata. Äriedu nimel või teaduslike teadmiste kogumiseks riskivad paljud minna ebakindlatesse piirkondadesse ning taluvad rõõmuga raskusi ja toodud ohvrit, ent kui vähesed on valmis oma kaasinimeste nimel kolima koos perega piirkondadesse, kus on vaja evangeeliumi. {Tt 98.3}

Inimesteni jõudmine, ükskõik kus nad on ja missugusel positsioonil või missuguses olukorras, ning nende igakülgne aitamine — see on tõeline teenimistöö. Ainult niisuguste jõupingutustega võid võita südameid ja avada ukse hukkuvatele hingedele. {Tt 98.4}

Kõiges oma töös pea meeles, et sa oled tihedalt seotud Kristusega, sa oled osa suurest lunastusplaanist. Sinu elu kaudu peab voolama Kristuse armastus, tervistav, eluandev hoovus. Kui sa püüad teisi Tema armastuse ringi tõmmata, tunnistagu Tema armu väest sinu sõnade puhtus, teenistuse omakasupüüdmatus ja käitumise rõõmsameelsus. Esita Teda maailma nii puhtalt ja õiglaselt, et inimesed peavad nägema Teda Tema ilus. {Tt 98.5}

Rünnates seda, mida meie peame valedeks harjumusteks, saavutame teiste muutmisel vähe. Niisugused pingutused teevad tihtipeale rohkem kahju kui kasu. Kui Kristus vestles Jaakobi kaevu juures Samaaria naisega, siis halvustamise asemel pakkus Kristus midagi paremat. „Kui sa ainult teaksid Jumala kinki,“ ütles Ta, „ja kes see on, kes sulle ütleb: Anna mulle juua!, siis sa paluksid teda ning tema annaks sulle elavat vett.“ (Jh 4:10) Ta pööras vestluse aaretele, mida Tal oli anda, pakkudes naisele midagi paremat, kui tal oli: elavat vett, evangeeliumi rõõmu ja lootust. {Tt 98.6}

See illustreerib moodust, kuidas peame töötama. Me peame pakkuma inimestele midagi paremat, kui neil on, nimelt Kristuse rahu, mis on ülem kui kogu mõistmine. Me peame

rääkima neile Jumala pühast seadusest, mis on Tema iseloomu koopia ja väljendab seda, missuguseks nad peaksid Tema tahtel saama. Näita neile, kui äärmiselt palju parem on taeva kadumatu au maailma üürikeste rõõmude ja naudingutega võrreldes. Jutusta neile vabadusest ja hingamisest, mis on Päästjas. „Kes iganes joob vett, mida mina talle annan, ei janune enam iialgi," ütles Ta. (Jh 4:14) {Tt 99.1}

Tõsta Jeesust kõrgele, hüüdes: „Vaata, see on Jumala Tall, kes kannab ära maailma patu!" (Jh 1:29) Ainult Tema suudab rahuldada südame igatsuse ja anda hingele rahu. {Tt 99.2}

Kõigist maailma elanikest peavad uuendajad olema kõige omakasupüüdmatumad, kõige lahkemad ja kõige viisakamad. Nende elus peab ilmnema omakasupüüdmatute tegudega tõeline jumalakartlikkus. Tööline, kel on puudu viisakusest, kes on kannatamatu teiste isemeelsusega, kes kõneleb äkiliselt või käitub hoolimatult, võib sulgeda südamete uksed nii, et ta ei jõua iial inimesteni. {Tt 99.3}

Nagu kaste ja vaikne vihm langeb närtsivatele taimedele, nii langegu sõnad õrnalt eksituses olevaid inimesi võitma. Jumala plaan on jõuda kõigepealt südameni. Me peame rääkima tõtt armastuses, usaldades, et Tema annab jõudu elu uuendamiseks. Püha Vaim rakendab hinges Sõna, mis on kõneldud armastuses. {Tt 99.4}

Loomu poolest oleme enesekesksed ja põikpäised. Aga kui õpime õppetunde, mida Kristus soovib meile anda, saame osa Tema loomusest, ja siitpeale elame Tema elu. Kristuse imeline eeskuju, võrratu õrnus, millega Ta teiste tunnetesse suhtus, nuttes koos nutjatega ja rõõmustades koos rõõmsatega, peab sügavalt mõjuma kõigi nende iseloomule, kes Teda siiralt järgivad. Nad püüavad lahkete sõnade ja tegudega teha teeraja väsinud jalgadele mugavaks. {Tt 99.5}

„Issand Jumal on mulle andnud õpetatud keele, et ma oskaksin vastata väsinule, virgutada teda sõnaga." (Js 50:4) {Tt 100.1}

Igal pool meie ümber on vaevatud hinged. Neid võib leida siin ja seal — kõikjal. Otsigem need kannatajad üles ja kõnelegem nende südamele lohutussõnu õigel ajal. Olgem alati kanalid, mille kaudu saavad voolata kaastunde värskendavad veed. {Tt 100.2}

Kõigis oma kokkupuudetes peame meeles pidama, et teiste kogemuses on surelike pilkude eest varjatud peatükke. Mälu lehekülgedel on kurvad lood, mida kiivalt uudishimulike silmade eest kaitstakse. Neis on kirjas pikad rasked võitlused proovile panevate olukordadega, võib-olla koduste probleemidega, mis päev- päevalt nõrgestavad julgust, usaldust ja usku. Neid, kes võitlevad eluvõitlust suurtes raskustes, võib kinnitada ja julgustada väike tähelepanuavaldus, milleks on vaja üksnes armastust. Tõelise sõbra tugev, abivalmis käepigistus on rohkem väärt kui kuld või hõbe. Lahked sõnad on tervitatavad nagu inglite naeratus. {Tt 100.3}

Palju on neid, kes heitlevad vaesusega, kes on sunnitud väikese palga eest rasket tööd tegema ja suudavad muretseda üksnes eluks kõige hädavajalikuma. Raske töö ja puudus ilma lootuseta parematele asjaoludele muudab nende koorma väga rängaks. Kui lisandub valu ja haigus, on koorem peaaegu talumatu. Murest rõhutuna ja masendatuna ei tea nad, kuhu pöörduda abi saamiseks. Tunne neile kaasa nende katsumustes, nende südamevalus ja pettumustes. See avab sulle tee nende aitamiseks. Räägi neile Jumala tõotustest, palveta nendega koos ja nende eest, tiivusta neid lootusega. {Tt 100.4}

Rõõmustavad ja julgustavad sõnad, mis räägitud siis, kui hing on haige ja lootus hääbumas, on nagu Päästja enda kõneletud sõnad. Kui südamed rõõmustuvad, jälgivad taevased inglid seda rõõmsa tunnustusega. {Tt 100.5}

Ajast aega on Issand püüdnud äratada inimeste hingi tunnetama oma jumalikku vendlust. Ole Tema kaastööline. Kui maailma täidavad usaldamatus ja võõrdumine, peavad Kristuse jüngrid ilmutama taevas valitsevat vaimsust. {Tt 101.1}

Kõnele nii, nagu kõneleks Tema, tegutse nii, nagu tegutseks Tema. Ilmuta kogu aeg Tema iseloomu meeldivust. Ilmuta seda armastuse rikkust, mis on aluseks kõigile Tema õpetustele ja Tema suhetele inimestega. Kõige tähtsusetumad töölised võivad Kristusega koos töötades puudutada pillikeeli, mille võnked helisevad kuni maailma lõpuni ja loovad meloodiat läbi igaveste aegade. {Tt 101.2}

Taevased olevused ootavad koostööd inimtööriistadega, et nad võiksid ilmutada maailmale, missuguseks võivad inimesed saada ja mida nad Jumalaga ühenduses olles võivad saavutada hukkuvate hingede päästmisel. Piiritu on selle inimese kasulikkus, kes iseennast kõrvale jättes teeb Pühale Vaimule ruumi südames tegutsemiseks ning elab täielikult Jumalale pühendatud elu. Kõik, kes pühendavad ihu, hinge ja vaimu Tema teenimiseks, saavad pidevalt uut füüsilist, vaimset ja vaimulikku jõudu. Nende käsutuses on ammendamatud taevased varud. Kristus annab neile oma Vaimu hinguse, elu oma elust. Püha Vaim kasutab oma suurimat energiat mõistuses ja südames tegutsemiseks. Meile antud armu kaudu võime saavutada võite, mis meie enda ekslike eelarvamuste, iseloomu puuduste ja usu nõrkuse tõttu tundusid võimatuna. {Tt 101.3}

Kõigile, kes pakuvad end täielikult Issanda teenistusse, antakse vägi mõõtmatute tulemuste saavutamiseks. Jumal teeb nende heaks suuri asju. Ta mõjutab inimeste meeli nõnda, et isegi selles maailmas on nende elus näha tulevase seisukorra tõotuse täitumist. {Tt 101.4}

„Kõrb ja liivik rõõmutsevad,

nõmmemaa hõiskab ja õitseb nagu liilia.

Ta õitseb kaunisti

ja ilutseb rõõmu ning hõiskamisega,

temale antakse Liibanoni toredus,

Karmeli ja Saaroni ilu. Nad saavad näha Issanda toredust,

meie Jumala ilu.

Kinnitage nõrku käsi

ja tehke tugevaks komistavad põlved!

Öelge neile, kel rahutu süda:

Olge kindlad, ärge kartke!

Vaata, teie Jumal! ...

Siis avanevad pimedate silmad

ja kurtide kõrvad lähevad lahti.

Siis hüppab jalutu otsekui hirv

ja keeletu keel hõiskab,

sest veed keevad üles kõrbes

ja ojad nõmmemaal.

Kuumavirvendusest saab järv

ja põuasest pinnast keevad veeallikad üles....

Ja seal on maantee ja tee,

mida nimetatakse pühaks teeks;

ükski rüve ei või sellel käia,

vaid see on tema rahva jaoks:

kes seda teed käib, ei eksi,

rumaladki mitte.

Seal ei ole lõvi

ega lähe sinna murdjad kiskjad,

neid seal ei leidu.

Aga lunastatud käivad.

Ja Issanda vabaksostetud pöörduvad tagasi

ning tulevad Siionisse hõisates.

Nende pea kohal on igavene rõõm:

rõõm ja ilutsemine valdavad neid,

aga kurbus ja ohkamine põgenevad ära.“

(Js 35:1-10) {Tt 101.5}

10. Peatükk — Kiusatute Aitamine

Kristus ei surnud meie eest mitte sellepärast, et meie armastasime Teda kõigepealt, vaid Ta suri, „kui me olime alles patused“. Ta ei kohtle meid vastavalt meie teenetele. Kuigi meie patud väärivad hukkamõistu, ei mõista Ta meid hukka. Aasta-aastalt on Ta olnud meie nõrkuse ja rumaluse, tänamatuse ja isemeelsusega kannatlik. Hoolimata meie ekslemisest, südame kõvadusest ja hoolimatusest Tema Püha Sõna suhtes, on Tema käsi ikka veel välja sirutatud. {Tt 103.1}

Arm on Jumala omadus, mida Ta osutab inimestele teenimatult. Meie ei otsinud seda, vaid see saadeti meid otsima. Jumal annab oma armu meile hea meelega ja mitte sellepärast, et oleksime seda väärt, vaid sellepärast, et oleme täiesti väärtusetud. Meie ainus õigus Tema armule on meie suur vajadus. {Tt 103.2}

Kogu päeva hoiab Issand Jumal Jeesuse Kristuse kaudu kätt väljasirutatult, kutsudes patuseid ja langenuid. Ta võtab kõik vastu. Ta tervitab kõiki rõõmuga. Tal on au andestada suurimale patusele. Ta võtab saagi sangarilt, vabastab vangid, tõmbab tuki tulest välja. Ta laseb oma halastuse kuldse keti inimese viletsuse suurimatesse sügavustesse ja tõstab patuga saastatud hinge üles. {Tt 103.3}

Tema jaoks, kes andis oma elu, et tuua inimesed tagasi Jumala juurde, on iga inimolevus armastava huvi objekt. Süüdiolevate ja abitute hingede eest, keda Saatana kavalused ja püünised kergesti hävitada suudavad, hoolitsetakse nii, nagu karjane hoolitseb oma lambakarja eest. {Tt 103.4}

Päästja eeskuju peab olema standard, kui teenime kiusatuid ja eksijaid. Me peame teiste suhtes ilmutama samasugust huvi, õrnust ja kannatlikkust nagu Tema meie suhtes. „Nõnda nagu mina teid olen armastanud,“ ütleb Ta, „armastage teiegi üksteist.“ (Jh 13:34) Kui Kristus elab meis, näitame Tema omakasupüüdmatut armastust kõigile, kellega kokku puutume. Kui näeme mehi ja naisi kaastunnet ja abi vajamas, ei pea me küsima „Kas nad on väärt?“, vaid „Kuidas ma saan neile kasulik olla?“ {Tt 104.1}

Rikkad ja vaesed, ülemad ja alamad, vabad ja orjad — kõik on Jumala valitud pärisosa. Tema, kes andis oma elu inimeste lunastamiseks, näeb igas inimeses väärtust, mis ületab piiratud arvestuse. Risti saladuse ja auhiilguse kaudu peame tajuma seda, kuidas Ta hindab hinge väärtust. Kui me seda teeme, siis tunneme, et inimolevused, ükskõik kui mandunud, on liiga hinnalised, et neid kohelda külmuse või põlgusega. Me peame mõistma, kui oluline on töötada kaasinimeste heaks, et nad võiksid saada Jumala trooni juurde tõstetud. {Tt 104.2}

Kadunud münt, mis Päästja tähendamissõnas tolmu ja prügi sees vedeles, oli ikkagi hõbedatükk. Omanik otsis seda, sest see oli väärtuslik. Nii on iga hing, ükskõik kui palju patu tõttu mandunud, Jumala silmis väärtuslik. Nagu mündil oli valitseva võimu kujutis ja

pealdis, nii kannab inimene loomisest alates Jumala kujutist ja pealdist. Kuigi patu mõju tõttu moondunud ja tuhmunud, on igale hingele jäänud jäljed sellest pealdisest. Jumal soovib selle hinge tagasi võita ja taastada selles oma õiguse ja pühaduse kujutise. {Tt 104.3}

Kui vähe osaleme Kristuse kaastundes, mis peaks olema tugevaim ühendusside meie ja Tema vahel — kaastundes rikutud, süüdiolevate ja kannatavate hingede vastu, kes on surnud üleastumistes ja pattudes. Meie suurim patt on inimese ebainimlikkus inimese vastu. Paljud arvavad, et nad esindavad Jumala õiglust, kuigi jätavad täiesti esindamata Tema õrnuse ja suure armastuse. Sageli on need, keda nad karmuse ja rangusega kohtlevad, kiusatuste surve all. Saatan heitleb nende hingega ning karmid, osavõtmatud sõnad muudavad nad araks ja seetõttu langevad nad kiusaja väe saagiks. {Tt 104.4}

Mõistusega tegelemine on tundlik teema. Ainult Tema, kes näeb südameid, teab, kuidas tuua inimesi patukahetsusele. Ainult Tema tarkus saab anda meile eksinute otsimisel edu. Sa võid seista jäigalt, arvates: „Ma olen püham kui sina“, ning pole oluline, kui õige on su arutluskäik või kui tõesed on su sõnad — need ei puuduta iial südameid. Kristuse armastus, mis ilmneb sõnades ja tegudes, rajab tee hingeni siis, kui õpetuste ja põhjenduste kordamine ei saavuta midagi. {Tt 105.1}

Meil on vaja rohkem Kristuse-sarnast kaastunnet. Mitte lihtsalt kaastunnet nende vastu, kes tunduvad olevat veatud, vaid kaastunnet vaeste, kannatavate, võitlevate hingede vastu, kes jäävad sageli nõrkusele alla, patustavad ja kahetsevad, satuvad kiusatusse ja muutuvad araks. Me peame minema kaasinimeste juurde liigutatult, tundma neile nende puudustes kaasa nagu meie halastav Ülempreester. {Tt 105.2}

Kristus kutsus heidikuid, tölnereid ja patuseid, keda rahvas vihkas, ning Tema armastav lahkus sundis neid Tema juurde tulema. Inimklass, keda Ta kunagi ei soosinud, olid need, kes eraldasid end eneseaustuses ja vaatasid teistele ülalt alla. {Tt 105.3}

„Mine välja teedele ja aedade äärde ja keelita rahvast sisse astuma,“ käsib Kristus, „et minu koda saaks täis!“ Sellele korraldusele kuuletudes peame minema paganate juurde, kes on meie lähedal, ja nende juurde, kes on kaugel. „Tölnerid ja hoorad“ peavad Päästja kutset kuulma. Tema käskjalgade lahkuse ja kannatlikkuse kaudu saab kutsest vastupandamatu mõju, mis tõstab üles need, kes on vajunud sügavaimasse pattu. {Tt 105.4}

Kristlikud motiivid nõuavad, et me töötame kindla eesmärgi, kustumatu huvi ja aina suurema anumisega hingede nimel, keda Saatan püüab hävitada. Miski ei tohi jahutada tõsist, igatsevat indu eksinute päästmiseks. {Tt 105.5}

Pane tähele, kuidas läbi kogu Jumala Sõna ilmneb tungiv vaimsus, mis anub härdalt mehi ja naisi Kristuse juurde tulema. Me peame kinni haarama igast võimalusest, nii eraviisilisest kui avalikust, et esitada iga väidet, käia peale iga piiritu kaaluga motiiviga ja tõmmata inimesi Päästja juurde. Me peame kogu oma jõuga paluma neil vaadata Jeesusele

ja võtta vastu Tema ennastsalgav elu ja ohver. Me peame näitama lootust, et nad rõõmustavad Kristust, kasutades iga Tema andi Tema nime austamiseks. {Tt 105.6}

Lootuses päästetud

„Sest me oleme päästetud lootuses.“ (Rm 8:24) Langenud tuleb tuua tundmisele, et neil pole liiga hilja otsustada. Kristus austas inimest oma usaldusega ja pani niiviisi temale oma au. Ta kohtleb lugupidamisega isegi neid, kes on kõige madalamale langenud. Kristuse jaoks oli vaenulikkuse, kõlvatuse ja rikutusega kokkupuutumine pidev piin, kuid Ta ei lausunud iial sõnakestki, näitamaks, et Tema tundeerksus oli šokeeritud või kõrgemalt arenenud eelistus haavatud. Ükskõik kui halvad olid inimeste harjumused, kui tugevad eelarvamused või võimutsevad kired, Tema kohtles neid kõiki kaastundliku õrnusega. Kui me saame osa Tema vaimust, peame kõiki inimesi pidama vendadeks ja õdedeks, kel on sarnased kiusatused ja katsumused, kes sageli langevad ja püüavad taas tõusta, kes võitlevad meeleheite ja raskustega ning igatsevad kaastunnet ja abi. Siis kohtleme neid nii, et ei muuda neid araks ega tõrju tagasi, vaid äratame nende südames lootuse. Kui neid on niiviisi julgustatud, ütlevad nad kindlusega: „Ära rõõmusta minu pärast, mu vaenlane! Kui ma langen, siis ma tõusen üles; kui ma istun pimeduses, siis on Issand mulle valguseks. „Ta seletab mu riiuasja ja teeb mulle õigust. Tema toob mind valgusesse, ma saan näha tema õiglust.“ (Mi 7:8, 9)„Oma elamu paigast ta vaatleb kõiki ilmamaa elanikke, tema, kes valmistab nende südamed.“ (Ps 33:14, 15) {Tt 106.1}

Kiusatute ja eksijatega tegelemisel palub Ta jälgida „ennast, et te ise ei satuks kiusatusse“. (Gl 6:1) Oma puudusi tajudes peab meil olema kaastunne teiste puuduste suhtes. {Tt 106.2}

„Sest mis sind siis esile tõstab? Mis sul on, mida sa ei oleks saanud?“ „Üks on teie Õpetaja, teie kõik olete aga vennad.“ „Miks sa mõistad kohut oma venna üle? Või sina, miks sa paned oma venda halvaks?“ „Ärgem siis enam mõistkem kohut üksteise üle, vaid pigem võtkem kohustuseks mitte saada vennale komistuseks või kiusatuseks!“ (1Kr 4:7; Mt 23:8; Rm 14:10, 13) {Tt 106.3}

Inimese jaoks on alati alandav, kui osutatakse tema vigadele. Keegi ei tohi seda kogemust muuta kibedamaks asjatu laitusega. Kedagi ei ole etteheidetega õigele teele pööratud, kuid paljud on seetõttu eemale tõrjutud ja nad on oma südame süüs veendumise suhtes kõvaks teinud. Õrn vaimsus ja leebe, meeldiv käitumine võivad eksija päästa ning kinni katta pattude hulga. {Tt 107.1}

Apostel Paulus leidis, et ülekohut on vaja noomida, aga kui ettevaatlikult püüdis ta näidata, et ta on eksija sõber! Kui murelikult selgitas ta neile oma tegevuse põhjust! Ta andis neile mõista, et tema jaoks oli valus neile valu valmistada. Ta näitas oma usaldust ja kaastunnet nende vastu, kes nägid vaeva, et võita. {Tt 107.2}

„Ma küll kirjutasin teile suures ahistuses ja südamekitsikuses paljude pisaratega," ütles ta, „aga ma ei teinud seda selleks, et teid kurvastada, vaid et te mõistaksite, kui väga ma teid armastan." (2Kr 2:4) „Sest kuigi ma teid kirjaga kurvastasin, ei kahetse ma seda. ... Nüüd ma rõõmustan. Ma ei rõõmusta, et teie kurvastasite, vaid et te kurvastasite meeleparanduseks. ... Sest vaadake, millise innukuse on teis tekitanud just see, et te Jumalale meelepäraselt kurvastasite, millise kaitsekõne, millise meelepaha, millise kartuse, millise igatsuse, millise innu, millise karistuse! Teie olete end kõigiti näidanud puhtana selles asjas. ... Selle tõttu me oleme nüüd julgustatud." (2Kr 7:8-13) {Tt 107.3}

„Olen rõõmus, et võin kõiges teie peale kindel olla." „Ma tänan oma Jumalat iga kord, kui ma teid meenutan, alati igas oma palves teie kõigi eest rõõmuga tehes eestpalvet. Ma tänan Jumalat teie osaduse pärast evangeeliumiga esimesest päevast tänaseni, ja olen veendunud selles, et see, kes teis on alustanud head tööd, lõpetab selle enne Kristuse Jeesuse päeva. Nõnda ju ongi õige mul teist kõigist mõelda, sest teie olete minu südames." „Niisiis, mu armsad ja igatsetud vennad, minu rõõm ja aupärg, püsige nõnda Issandas, armsad." „Sest nüüd me võime elada, kui teie püsite Issandas." (2Kr 7:16; Fl 1:3-7; 4:1; 1Ts 3:8) {Tt 107.4}

Paulus kirjutas neile vendadele kui „pühadele Kristuses Jeesuses", kuid ta ei kirjutanud neile kui nendele, kel oli täiuslik iseloom. Ta kirjutas neile kui meestele ja naistele, kes võitlevad kiusatuste vastu ning kel on oht langeda. Ta pööras nende tähelepanu rahu Jumalale, kes „on surnuist üles toonud lammaste suure Karjase, meie Issanda Jeesuse". Tema kindel soov oli, et „igavese lepingu verega" valmistagu Jumal neid „kõiges heas tegema tema tahtmist ja saatku korda meie sees, mis on tema silmis meelepärane, Jeesuse Kristuse läbi". (Hb 13:20, 21) {Tt 108.1}

Kui inimene saab teenitult teadlikuks oma veast, siis ole ettevaatlik, et sa ei hävitaks tema enesest lugupidamist. Ära muuda teda ükskõiksuse või usaldamatusega araks. Ära ütle: „Enne kui teda usaldan, ootan ja vaatan, kas ta peab vastu." Tihtipeale paneb niisugune umbusaldus kiusatu komistama. {Tt 108.2}

Me peame püüdma teiste nõrkust mõista. Me ei tea suurt midagi nende inimeste südame katsumustest, kes on seotud pimeduse ahelatega ning kel on puudu otsusekindlusest ja moraalsest jõust. Kõige haletsusväärsem on selle olukord, kes kannatab süümepiinade all, ta on nagu oimetuks löödud, ta vaarub ja vajub põrmu. Ta ei suuda midagi selgelt näha. Tema mõistus on tumestatud, ta ei tea, mida teha. Paljud vaesed hinged on vääriti mõistetud ja alahinnatud, ahastuses ja hingepiinas — kadunud, eksinud lambad. Nad ei suuda leida Jumalat, kuid ometi on neil tõsimeelne igatsus andestuse ja rahu järele. {Tt 108.3}

Ärgu öeldagu ühtegi sõna, mis valu suurendaks! Näita kaastundlikku Päästjat patuelust vaevatud hingele, kes ei tea, kust leida leevendust. Võta ta käe kõrvale, tõsta ta üles, räägi talle julgustavaid ja lootusrikkaid sõnu. Aita tal Päästja käest kinni haarata. {Tt 108.4}

Me heitume liiga kergesti hingede tõttu, kes ei reageeri meie pingutustele otsekohe. Me ei tohi iial lõpetada tööd hinge heaks, kui on veel üks lootusekiireke. Väärtuslikud hinged läksid meie ennastohverdavale Lunastajale liiga kalliks maksma, et neid kergesti kiusaja võimu alla loovutada. {Tt 108.5}

Me peame asetama ennast kiusatute kohale. Võta arvesse pärilikkuse mõju, halbade suhete ja keskkonna mõju, halbade harjumuste võimu. Kas me võime imestada, et paljud niisuguste mõjude all manduvad? Kas me võime arvata, et nad reageerivad liiga aeglaselt nende ülestõstmise pingutustele? {Tt 109.1}

Tihtipeale on need evangeeliumile võidetud inimesed, kes paistsid tahumatute ja vähetõotavatena, evangeeliumi kõige ustavamate poolehoidjate ja kaitsjate hulgas. Nad ei ole sootuks rikutud. Eemaletõukava välimuse all on head impulsid, milleni võib jõuda. Ilma abistava käeta ei oleks nad ise kunagi toibunud, kuid kannatliku, visa pingutuse abil saab nad üles tõsta. Niisugused inimesed vajavad õrnu sõnu, lahket kaalutlemist, käegakatsutavat abi. Neil on vaja niisugust nõuannet, mis ei kustuta tuhmi julgusekiirt hinges. Võtku nendega kokku puutuvad töölised seda arvesse. {Tt 109.2}

Mõne kohta võidakse arvata, et nende mõistus on nii kaua mandunud, et nad ei saa selles elus kunagi niisuguseks, nagu nad soodsamates oludes oleks võinud saada. Aga Õiguse Päikese eredad kiired võivad hinge paista. Nende eesõigus on omada elu, mis võrdub Jumala eluga. Külva nende mõistusesse ülendavaid, õilistavaid mõtteid. Lase oma elul neile selgeks teha erinevus patu ja süütuse, pimeduse ja valguse vahel. Lase neil oma eeskujust näha, mida tähendab olla kristlane. Kristus suudab üles tõsta kõige patusemad ning asetada sinna, kus neid tunnustatakse Jumala lastena, Kristuse kadumatu pärandi kaaspärijatena. {Tt 109.3}

Jumaliku armu ime läbi saavad paljud sobilikuks kasulikku elu elama. Põlatult ja hüljatult on nad muutunud äärmiselt araks, nad võivad tunduda külmavereliste ja tuimadena. Kuid Püha Vaimu abil kaob rumalus, mistõttu nende ülestõstmine tundus lootusetu. Tuim, tumestatud mõistus ärkab. Patuori saab vabaks. Pahed kaovad ja teadmatus võidetakse. Usu kaudu, mis tegutseb armastuses, saab süda puhastatud ja mõistus valgustatud. {Tt 109.4}

11. Peatükk — Karskustöö

Iga tõeline uuendus on evangeeliumitöös omal kohal ning see püüab tõsta hinge uuemale ja õilsamale elule. Karskusreform nõuab eelkõige kristlike tööliste toetust. Nad peavad pöörama sellele tööle tähelepanu ja muutma selle eluliseks küsimuseks. Nad peavad igal pool tutvustama inimestele õige karskuse põhimõtteid ning kutsuma üles karskustõotusele alla kirjutama. Nende heaks, kes on halbade harjumuste orjuses, tuleb teha tõsiseid jõupingutusi. {Tt 110.1}

Igal pool on vaja teha tööd nende heaks, kes on alkoholi tarbimise tõttu langenud. Kirikutes, religioossetes institutsioonides ja end kristlaseks nimetavate inimeste kodudes valivad paljud noored hävituse tee. Alkoholi tarbimise harjumus toob kaasa haigused ja patuse naudingu jaoks raha hankimise apluses langevad nad ebaausatesse tegevustesse. Tervis ja iseloom laostuvad. Jumalast võõrdununa ja ühiskonnast väljaheidetuna tunnevad need vaesed hinged, et neil pole lootust ei selleks ega tulevaseks eluks. Vanemate süda on murtud. Inimesed räägivad neist eksijaist kui lootusetuist, kuid Jumal ei suhtu neisse niimoodi. Ta mõistab kõiki asjaolusid, mis on nad muutnud niisugusteks nagu nad on, ning Ta vaatab neid kaastundega. See on inimklass, kes vajab abi. Ära anna neile võimalust öelda: „Keegi ei hooli mu hingest.“ {Tt 110.2}

Alkoholi tarbimise ohvrite seas on inimesi kõigist ühiskonnaklassidest ja elualadelt. Kõrge positsiooniga, väljapaistvate talentidega ja suurte saavutustega inimesed on alistunud himu rahuldamisele, kuni nad ei suuda enam kiusatusele vastu seista. Mõned neist, kes kord oli jõukad, on nüüd koduta ja sõpradeta kannatustes, viletsuses, haiguses ning mandumises. Nad on kaotanud enesevalitsuse. Kui neile abistavat kätt ei sirutata, vajuvad nad üha sügavamale. Niisugune isekate soovide rahuldamine ei ole üksnes moraalne patt, vaid ka füüsiline haigus. {Tt 110.3}

Tihtipeale peame alkoholi küüsi langenuid aidates pöörama kõigepealt sarnaselt Kristusega tähelepanu nende füüsilisele seisundile. Neil on vaja tervislikku, mittestimuleerivat toitu ja jooki, puhtaid riideid ning võimalust füüsilist puhtust hoida. Neid tuleb ümbritseda abivalmi, ülendava kristliku mõju õhustikuga. Igas linnas peaks olema koht, kus halva harjumuse orjad võiks saada abi neid aheldavate köidikute purustamisel. Paljud peavad alkohoolset jooki ainsaks trööstiks mures, kuid see ei pea nii olema, kui end kristlaseks nimetavad inimesed järgivad preestri ja leviidi asemel hea samaarlase eeskuju. {Tt 111.1}

Alkoholi tarbimise ohvritega tegeledes peame meeles pidama, et meil ei ole tegemist tervete inimestega, vaid nendega, kes on mõnda aega olnud kurja vaimu mõju all. Ole kannatlik ja salliv. Ära mõtle vastumeelsele, eemaletõukavale välimusele, vaid väärtuslikule elule, mille lunastamiseks Kristus suri. Kui joodik jõuab arusaamisele oma mandumisest, tee kõik, mis on sinu võimuses, näitamaks, et oled tema sõber. Ära kõnele hukkamõistvaid

sõnu. Ära lase ühelgi teol ega pilgul väljendada etteheidet ega vastumeelsust. Tõenäoliselt kirub vaene hing ise ennast. Aita tal püsti tõusta. Kõnele sõnu, mis õhutavad usku. Püüa tugevdada tema iseloomu iga head omadust. Õpeta, kuidas liikuda ülespoole. Näita talle, et tal on võimalik elada nii, et teenib sellega oma kaasinimeste lugupidamise. Aita tal näha, kui väärtuslikud on Jumala antud talendid, mille täiustamise on ta hooletusse jätnud. {Tt 111.2}

Kuigi tahe on rikutud ja nõrgestatud, on tal Kristuses lootust. Tema südames tärkavad kõrgemad ajed ja pühamad soovid. Julgusta teda haarama kinni lootusest, mis on talle antud evangeeliumis. Ava kiusatu, võitleva inimese ees Piibel ning loe talle ikka ja jälle Jumala tõotusi. Need tõotused on talle nagu elupuu lehed. Jätka kannatlikult oma pingutusi, kuni värisev käsi haarab tänuliku rõõmuga lunastuse lootusest Kristuses. {Tt 111.3}

Sa pead hoidma tugevasti kinni neist, keda soovid aidata, muidu ei saavuta sa võitu. Neil on pidev kiusatus teha halba. Ikka ja jälle saab neist peaaegu võitu iha alkoholi järele, ikka ja jälle võivad nad langeda, kuid ära seepärast oma pingutusi lõpeta. {Tt 112.1}

Nad on otsustanud püüda elada Kristusele, kuid nende tahtejõud on nõrgestatud. Neid peavad hoolikalt suunama need, kes valvavad hingede järele, sest just nemad peavad aru andma. Nad on kaotanud oma inimlikkuse ja peavad selle tagasi võitma. Paljud peavad võitlema tugevate pärilike kalduvustega kurjale. Nende pärandiks on sünnist saati ebaloomulikud ihad ja meelelised himud, mille suhtes tuleb eriti valvas olla. Hea ja halb võitlevad ülemvõimu eest sees- ja väljaspool. Need, kes pole iial niisuguseid kogemusi läbi teinud, ei saa teada, missugune on himu peaaegu vastupandamatu vägi või kui äge võitlus käib isekatele soovidele järeleandmise harjumuste ja otsuse vahel olla kõiges mõõdukas. Võitlust tuleb pidada korduvalt. {Tt 112.2}

Paljudel, keda tõmmatakse Kristuse poole, ei ole moraalset julgust jätkata võitlust himu ja kire vastu. Kuid tööline ei tohi seetõttu julgust kaotada. Kas tagasi langevad ainult need, kes on päästetud kõige suurematest sügavustest? {Tt 112.3}

Pea meeles, et sa ei tööta üksinda. Teenivad inglid löövad kaasa Jumala iga siira poja ja tütre töös. Ja Kristus on taastaja. Suur Arst ise seisab ustavate tööliste kõrval, öeldes kahetsevale hingele: „Laps, sinu patud on sulle andeks antud." (Mk 2:5, ARV) {Tt 112.4}

Paljud heidikud, kes haaravad kinni evangeeliumis nende ette seatud lootusest, sisenevad taevariiki, samal ajal kui teised, keda oli õnnistatud suurte võimaluste ja valgusega, mida nad ei kasutanud, jäetakse välja pimedusse. {Tt 112.5}

Halva harjumuse ohvreid tuleb äratada, et nad tunneksid vajadust ise pingutada. Teised võivad nende ülestõstmiseks teha kõige tõsisemaid pingutusi, Jumala arm võib olla vabalt kättesaadav, Kristus võib paluda, Tema inglid võivad teenida, aga kõik see on asjatu, kui nad ise ei tõuse, et omalt poolt võitlusse astuda. {Tt 112.6}

Taaveti viimased sõnad Saalomonile, kes oli siis noor mees ja kellest pidi peagi saama Iisraeli kuningas, olid: „Ole siis vahva ja ole mees.“ (1Kn 2:2) Igale inimlapsele, kadumatu krooni kandidaadile kõlavad need inspireeritud sõnad: „Ole vahva ja ole mees.“ {Tt 113.1}

Isekate soovide rahuldajad tuleb panna mõistma ja tundma, et neil on vaja suurt moraalset muutust, kui nad tahavad olla vahvad. Jumal kutsub neid virguma ja võitma Kristuse jõuga tagasi Jumala antud inimlikkus, mis on ohverdatud patusele himule järeleandmisega. {Tt 113.2}

Tundes kiusatuse kohutavat jõudu, meelitava iha tõmmet, mis viib himule järeleandmiseni, hüüavad paljud meeleheites: „Ma ei suuda kurjale vastu panna!“ Ütle talle, et ta suudab, et ta peab vastu panema. Ta võib olla korduvalt alla jäänud, kuid see ei pea alati nii olema. Tema moraalne jõud on nõrk, seda kontrollivad patuelu harjumused. Tema lubadused ja otsused on nagu liivast köied. Oma murtud lubaduste ja täitmata tõotuste teadmine nõrgestab tema usaldust iseenda siirusesse ning paneb ta tundma, et Jumal ei saa teda vastu võtta ega tema pingutustele kaasa aidata. Kuid tal ei tarvitse meelt heita. {Tt 113.3}

Need, kes panevad oma usalduse Kristusele, ei pea olema ühegi päriliku ega omandatud harjumuse ega kalduvuse orjad. Madalama loomuse ahelates olemise asemel kontrollivad nad iga himu ja kirge. Jumal ei ole jätnud meid kurjaga võitlema oma piiratud jõus. Ükskõik missugused on meie pärilikud või omandatud kalduvused eksida, me võime võita väe läbi, mida Ta on valmis andma. {Tt 113.4}

Tahtmise Jõud

Kiusatu peab mõistma tahtmise tegelikku jõudu. See on inimese loomuse valitsev jõud — jõud otsustada, valida. Kõik sõltub tahte õigest tegevusest. Soov headuse ja puhtuse järele on õige nii kaua, kui see toimib, aga kui jäämegi siia, siis ei saavuta soov midagi. Paljud lähevad hukatusse, ise lootes ja soovides oma halbu kalduvusi võita. Nad ei alistu Jumala tahtele. Nad ei otsusta Teda teenida. {Tt 113.5}

Jumal on andnud meile võime valida, meie asi on seda rakendada. Me ei saa muuta oma südant, me ei saa kontrollida oma mõtteid, ajesid ja kiindumusi. Me ei saa teha ennast puhtaks, Jumala teenimiseks sobivaks. Kuid me võime otsustada Jumalat teenida, me võime oma tahte Talle anda. Siis tegutseb Tema meis, et me tahame ja toimime Tema hea nõu kohaselt. Siis on kogu meie olemus Kristuse kontrolli all. {Tt 114.1}

Tahte õige rakendamisega võib elus teha täieliku muutuse. Kristuse tahtele alistudes ühendame end jumaliku väega. Me saame ülalt jõu, mis hoiab meid vankumatuna. Puhas ja õilis elu, võit himude ja ihade üle on võimalik igaühele, kes ühendab oma nõrga, kõikuva inimtahte Jumala kõikväelise, kõikumatu tahtega. {Tt 114.2}

Neile, kes võitlevad himu võimu vastu, tuleb õpetada tervisliku eluviisi põhimõtteid. Neile tuleb näidata, et terviseseaduste rikkumine paneb ebatervete tingimuste ja ebaloomulike ihade tekitamisega aluse alkoholisõltuvusele. Ainult tervisepõhimõtete järgi elades elades võivad nad loota, et saavad vabaks ihast ebaloomulike stimulantide järele. Sellal kui nad sõltuvad himu ahelate purustamisel jumalikust jõust, peavad nad Jumalaga koostööd tegema, kuuletudes nii Tema moraali- kui ka füüsikaseadustele. {Tt 114.3}

Neid, kes püüavad end parandada, tuleb varustada tööga. Mitte kedagi, kes on suuteline töötama, ei tohi õpetada ootama tasuta toitu, riideid ja peavarju. Nii iseenda kui ka teiste pärast tuleb välja mõelda moodus, kuidas nad saavad anda tagasi võrdselt sellega, mida nad vastu võtavad. Julgusta iga pingutust ise end ülal pidada. See tugevdab enesest lugupidamist ja üllast sõltumatust. Mõistuse ja keha rakendamine kasulikus töös on oluline kaitse kiusatuse vastu. {Tt 114.4}

Pettumused, ohud

Langenutega töötavad inimesed pettuvad paljudes, kes lubavad muutuda. Paljude harjumused ja kombed muutuvad ainult pealiskaudselt. Neid liigutab aje ja mõnda aega paistavad nad muutunud olevat, kuid nende süda ei ole tõeliselt muutunud. Nad hellitavad sama enesearmastust, sama iha kergemeelsete naudingute järele, sama isekate himude rahuldamise soovi. Neil pole aimugi iseloomu kujundamise tööst ning neid ei saa pidada põhimõttelisteks inimesteks. Nende vaimsed ja vaimulikud võimed on himu ja kire rahuldamise tõttu mandunud ning see teeb nad nõrgaks. Nad on heitlikud ja muutlikud. Nende impulsid kipuvad olema meelelised. Need inimesed on sageli teistele ohu allikaks. Kuna neid peetakse muutunud meesteks ja naisteks, usaldatakse neile kohustusi ja pannakse kohale, kus nende mõju rikub süütuid. {Tt 114.5}

Isegi need, kes püüavad siiralt muutuda, ei ole väljaspool ohtu tagasi langeda. Neid tuleb kohelda suure tarkuse ja õrnusega. Soodumus kõige suuremast sügavusest päästetuid meelitada ja ülendada osutub mõnikord nende hävinguks. Komme kutsuda mehi ja naisi avalikult rääkima oma patuelu kogemusest on ohtlik nii kõnelejale kui ka kuulajatele. Halbadel stseenidel peatumine rikub mõistust ja hinge. Ning päästetutele antud silmapaistvus on neile kahjulik. Paljud pannakse arvama, et nende patune elu on andnud neile teatud väljapaistvuse. Nii õhutatakse kuulsusearmastust ja eneseusaldamise vaimsust, mis osutuvad hingele hukutavaks. Nad võivad seisma jääda ainult ennast mitte usaldades ja Kristuse halastusest sõltudes. {Tt 115.1}

Kõiki, kes näitavad üles tõelist pöördumist, tuleb julgustada teiste heaks töötama. Ärgu keegi keeldugu vastu võtmast hinge, kes jätab Saatana teenimise selle nimel, et teenida Kristust. Kui inimene annab tunnistust sellest, et Jumala Vaim tegutseb koos temaga, siis julgusta teda igati Issanda teenistusse astuma. „Halastage nende peale, kes kahtlevad.“ (Jd 22) Need, kes on arukad tarkusest, mis tuleb Jumalalt, näevad abi vajavaid hingi, neid, kes on siiralt kahetsenud, kuid kes ilma julgustuseta ei söanda lootusest kinni haarata. Issand

paneb oma teenijate südamesse võtta need värisevad, kahetsevad hinged oma armastavasse osadusse. Ükskõik missugused on neid ründavad patud, ükskõik kui madalale nad on langenud, kui nad tulevad kahetsuses Kristuse juurde, võtab Tema neid vastu. Andke siis neile võimalus Tema heaks tegutseda. Kui nad soovivad töötada teisi üles tõstes samast hävituseaugust, kust neid endid päästeti, andke neile võimalus. Juhi neid suhtlema kogenud kristlastega, et nad võiksid saada vaimulikku jõudu. {Tt 115.2}

Täida nende süda ja käed tööga Meistri heaks. {Tt 116.1}

Kui valgus sähvatab hinge, siis võib mõnest, kes tundus olevat täielikult patule andunud, saada edukas tööline samasuguste patuste heaks, nagu ta kord ise oli. Usu kaudu Kristusesse tõusevad mõned kõrgetele teenimistöö kohtadele ja neile usaldatakse kohustused hingede päästmise töös. Nad näevad, kus on nende enda nõrkus, nad mõistavad oma loomuse rikutust. Nad tunnevad patu jõudu, halva harjumuse väge. Nad mõistavad oma võimetust ilma Kristuse abita võita ning nende pidev palve on: „Ma annan oma abitu hinge sinu kätte.“ {Tt 116.2}

Niisugused saavad teisi aidata. Inimene, kes on olnud kiusatud ja proovile pandud, kelle lootus oli samahästi kui kadunud, kuid kes pääses armastuse sõnumit kuuldes, suudab mõista hingede päästmise teadust. Tema, kelle süda on täis armastust Kristuse vastu, sest Päästja on teda otsinud ja karja juurde tagasi toonud, teab, kuidas otsida kadunuid. Ta saab juhtida patused Jumala Talle juurde. Ta on andnud end täielikult Jumalale ja on võetud vastu Armastatus. Käest, mis oli nõrkuses abi palumiseks välja sirutatud, on kinni haaratud. Niisuguste inimeste teenimistöö kaudu tuuakse palju kadunud poegi Isa juurde tagasi. {Tt 116.3}

Iga hinge jaoks, kes püüab tõusta patuelust puhtasse ellu, on suur jõud Kristuses, „sest taeva all ei ole antud inimestele ühtegi teist nime, kelle läbi meid päästetaks“. (Ap 4:12) „Kellel on janu“ rahuliku lootuse ja patustest kalduvustest vabanemise järele, „see tulgu minu juurde ja joogu!“ ütles Kristus (Jh 7:37) Ainus arstim patu vastu on Kristuse arm ja vägi. {Tt 116.4}

Inimese enda jõuga tehtud headest otsustest pole midagi kasu. Isegi mitte kõik tõotused kogu maailmas kokku ei suuda murda halva harjumuse jõudu. Inimesed ei rakenda ellu mõõdukust kõigis asjus, kuni jumalik arm on uuendanud nende südame. Me ei suuda ise hoiduda patust ühekski hetkeks. Me sõltume Jumalast iga hetk. Tõeline muutus algab südame puhastamisega. Meie töö langenute heaks saavutab tõelist edu ainult siis, kui Kristuse arm kujundab iseloomu ümber ja hing tuuakse elavasse ühendusse Jumalaga. {Tt 116.5}

Kristus elas täielikus kuulekuses Jumala Seadusele ja sellega jättis Ta kõigile inimestele eeskuju. Tema väe abil ja Tema juhtimisel peame elama elu, mida Tema siin maailmas elas. {Tt 117.1}

Töös langenute heaks peavad mõistusesse ja südamesse olema vajutatud Jumala Seaduse nõuded ja vajadus olla Talle ustav. Ära iial jäta näitamata, et on märkimisväärne erinevus selle vahel, kes teenib Jumalat, ja selle vahel, kes Teda ei teeni. Jumal on armastus, kuid Ta ei saa vabandada Tema käskude tahtlikku eiramist. Tema valitsusseadused on niisugused, et inimesed ei pääse truudusetuse tagajärgedest. Tema saab austada ainult neid, kes Teda austavad. Inimese eluviis selles maailmas määrab tema igavese saatuse. Nagu ta külvab, nii ta ka lõikab. Põhjusele järgneb tagajärg. {Tt 117.2}

Jumala nõuete standardile vastab üksnes täiuslik kuulekus. Ta ei ole jätnud oma nõudeid määramata. Ta ei ole ette kirjutanud midagi, mida pole vaja selleks, et tuua inimest Temaga kooskõlla. Me peame näitama patustele Tema iseloomu ideaali ja juhtima neid Kristuse juurde, üksnes kelle armu läbi on võimalik selle ideaalini jõuda. {Tt 117.3}

Päästja võttis enda peale inimkonna puudused ja elas patuta elu, et inimesed ei pruugiks karta, et nad ei suuda inimloomuse nõrkuse tõttu võita. Kristus tuli, et teha meist „jumaliku loomuse osalised“, ning Tema elu kinnitab, et inimlikkus koos jumalikkusega ei tee pattu. {Tt 117.4}

Päästja võitis, et näidata inimesele, kuidas tema võib võita. Kristus astus kõigile Saatana kiusatustele vastu Jumala Sõnaga. Jumala tõotusi usaldades sai Ta jõu kuuletuda Jumala käskudele ja kiusaja ei saavutanud edu. Tema vastus igale kiusatusele oli „Kirjutatud on“. Niisiis on Jumal andnud meile oma Sõna, millega kurjale vastu panna. Sel viisil on Jumal meile kinkinud kõige kallimad ja suuremad tõotused, et me nende kaudu võiksime „põgeneda kaduvusest, mis valitseb maailmas himude tõttu, ja saada jumaliku loomuse osaliseks“. (2Pt 1:4) {Tt 117.5}

Käsi kiusatul vaadata Jumala Sõna väele, mitte olukordadele, iseenda nõrkusele või kiusatuse võimule. Meie päralt on kogu Jumala Sõna vägi. „Ma panen su sõna tallele oma südamesse,“ ütleb psalmist, „et ma ei teeks pattu sinu vastu.“ „Inimlikes tegudes olen ma sinu huulte sõnade tõttu hoidunud üleannetuist teeradadest.“ (Ps 119:11; 17:4) {Tt 118.1}

Julgusta inimesi, tõsta neid palves üles Jumala poole. Paljud, kes on kiusatusele alla jäänud, on oma läbikukkumise tõttu häbistatud ning tunnevad, et ei tasu Jumala juurde tulla, kuid see mõte on vaenlase sisendatud. Räägi neile, et kui nad on patustanud ja tunnevad, et ei saa palvetada, siis on just õige aeg palvetada. Nad võivad häbeneda ja olla tõsiselt alandatud, aga kui nad oma patte tunnistavad, on Tema ustav ja õige ning andestab nende patud ja puhastab neid kõigest ülekohtust. {Tt 118.2}

Miski ei ole näiliselt abitum, kuid tegelikult võitmatum, kui hing, kes tunneb enda tühisust ja loodab tervenisti Päästja teenetele. Palve, Tema Sõna uurimise ja usu kaudu Tema pidevasse ligiolekusse võivad nõrgimad inimolevused elada ühenduses elava Kristusega ning Tema hoiab neid käega, mis ei lase iial lahti. {Tt 118.3}

Need kallid sõnad võib enda omaks tunnistada iga hing, kes jääb Kristusesse. Ta võib öelda: {Tt 118.4}

„Aga mina vaatan Issanda poole,

mina ootan oma pääste Jumalat:

küll mu Jumal kuuleb mind.

Ära rõõmusta minu pärast,

mu vaenlane!

Kui ma langen,

siis ma tõusen üles;

kui ma istun pimeduses,

siis on Issand mulle valguseks.“

(Mi 7:7, 8) {Tt 118.5}

Ta „halastab jälle meie peale,

tallab maha meie süüteod.

Sina heidad kõik meie patud

mere sügavustesse.“ {Tt 119.1}

(Mi 7:19)

{Tt 119.2}

Jumal on tõotanud:

„Mina teen inimesed kallimaks puhtast kullast,

inimlapse kallimaks Oofiri kullast.“

(Js 13:12)

{Tt 119.3}

„Kuigi sa oled jäänud sadulakorvide vahele,

ometi oled sa nagu tuvi, tiivad hõbedaga karratud

ja hoosuled vahajaskollase kullaga.“

(Ps 68:13, KJV) {Tt 119.4}

Need, kellele Kristus on kõige rohkem andestanud, armastavad Teda kõige rohkem. Nemad seisavad viimsel päeval Tema troonile kõige lähemal. {Tt 119.5}

„[Nad] näevad tema palet ning tema nimi on nende otsaesisel.“ (Ilm 22:4) {Tt 119.6}

12. Peatükk — Töötute ja Kodutute Aitamine

On suuremeelseid mehi ja naisi, kes mõtlevad rahutusega vaeste olukorrale ning sellele, kust leida vahendeid nende olukorra kergendamiseks. Kuidas aidata töötuid ja kodutuid, et neile oleksid tagatud Jumala eelhoolitsuse igapäevased õnnistused ja elu, mida inimene Tema plaani kohaselt peaks elama, on küsimus, millele paljud püüavad tõsiselt vastust leida. Kuid pole palju inimesi — isegi õpetajate ja riigimeeste hulgas -, kes mõistaksid põhjusi, mis on ühiskonna praeguse seisukorra aluseks. Need, kelle käes on valitsusohjad, ei suuda lahendada viletsuse, vaesuse ja kasvava kuritegevuse probleemi. Nad näevad asjata vaeva, et leida äriettevõtetele ohutumat alust. {Tt 120.1}

Kui inimesed pööraksid rohkem tähelepanu Jumala Sõna õpetustele, siis leiaksid nad lahenduse probleemidele, mis neid vaevavad. Seoses tööhõive küsimuse ja vaeste elu kergendamisega on Vanast Testamendist palju õppida. Jumala plaan Iisraeli jaoks {Tt 120.2}

Jumala plaanis Iisraeli jaoks oli igal perekonnal kodu maatükil, kus oli piisavalt pinda põlluharimiseks. Sellega oli tagatud nii kasuliku, tööka ja ennast elatava elu vahendid kui ka motivatsioon. Ja ükski inimeste väljamõeldis ei ole seda plaani paremaks teinud. Suurel määral tänu sellest plaanist eemaldumisele eksisteerib tänapäeval vaesus ja viletsus. {Tt 120.3}

Iisraeli Kaananisse asumisel jaotati maa kõigi inimeste vahel, võrdsest jaotamisest jäid välja ainult leviidid kui pühamu teenrid. Suguharudes loeti suguvõsad ära ning igale suguvõsale eraldati pärisosa vastavalt tema arvukusele. {Tt 121.1}

Ja kuigi inimene võis mõnda aega oma omandist ilma olla, ei saanud ta oma laste pärisosa loovutada jäävalt. Kui ta oli võimeline oma maad lunastama, oli tal vabadus seda igal ajal teha. Võlad kustutati igal seitsmendal aastal ning igal viiekümnendal aastal ehk juubeliaastal läks kogu maaomand tagasi algsele omanikule. {Tt 121.2}

„Maad ärgu müüdagu igaveseks,“ oli Issanda korraldus, „sest maa on minu päralt; sest te olete ju võõrad ja majalised minu juures! Aga kogu maal, mis on teie valduses, laske maad lunastada! Kui su vend jääb kehvaks ja müüb midagi oma maaomandist, siis tulgu lunastama see, kes temale on kõige lähem, ja lunastagu, mida ta vend on müünud! Kui ... ta hangib nii palju, kui lunastuseks on tarvis ... mingu taas oma maaomandile! Aga kui ta jõud ei suuda hankida nii palju, kui tasumiseks on tarvis, siis jäägu see, mis ta on müünud, ostja kätte kuni juubeliaastani.“ (3Ms 25:23-28) {Tt 121.3}

„Ja pühitsege viiekümnendat aastat ning kuulutage vabakslaskmist kõigile elanikele maal; see olgu teile juubeliaastaks: igaüks teist saab tagasi oma pärisosale ja igaüks pöördub oma suguvõsa juurde.“ (3Ms 25:10) {Tt 121.4}

Nii oli igale suguvõsale tema omand kindlustatud ning see oli kaitse äärmise jõukuse ja äärmise puuduse eest. {Tt 121.5}

Ameti õppimine

Iisraelis peeti ameti õppimist kohustuslikuks. Iga isa pidi oma pojale õpetama mingi kasuliku ameti. Kõige tähtsamatel Iisraeli meestel oli õpitud amet. Majapidamise juurde kuuluvate kohustuste tundmist peeti iga naise jaoks elementaarseks. Osavus neis töödes tegi au kõrgeima positsiooniga naistele. {Tt 121.6}

Prohvetite koolides õpetati mitmeid ameteid ja paljud õpilastest pidasid end füüsilise tööga üleval. {Tt 121.7}

Vaeste eest hoolitsemine

Siiski ei kõrvaldanud need meetmed vaesust täielikult. Jumala eesmärk ei olnud, et vaesus täiesti otsa lõppeks. See on üks Tema vahenditest iseloomu arendamisel. „Sest vaeseid," ütleb Ta, „ei puudu maal kunagi. Seepärast ma käsin sind ja ütlen: Ava heldesti oma käsi oma vennale, hädalisele ja vaesele oma maal." (5Ms 15:11) {Tt 122.1}

„Kui su keskel on mõni vaene, keegi su vendadest mõnes su väravaist sinu maal, mille Issand, su Jumal, sulle annab, siis ära tee oma südant kõvaks ja ära sule kätt oma vaese venna eest, vaid ava temale heldesti oma käsi ja laena temale meelsasti, mida ta vajab." (5Ms 15:7, 8) {Tt 122.2}

„Kui su vend jääb kehvaks ja ta jõud väsib su kõrval, siis toeta teda, ta elagu su juures nagu võõras või majaline." (3Ms 25:35) {Tt 122.3}

„Kui te lõikate oma maa vilja, siis ära lõika oma põlluääri sootuks, ja ära nopi üles, mida su lõikuse järelt saaks noppida." „Kui sa lõikust kogud oma põllult ja unustad põllule ühe vihu, siis ära mine tagasi seda võtma ... Kui sa raputad oma õlipuud, siis pärast ära otsi oksi läbi ... Kui sa koristad oma viinamäge, siis ära lase järel noppida; see jäägu võõrale, vaeslapsele ja lesknaisele." (3Ms 19:9; 5Ms 24:19-21) {Tt 122.4}

Keegi ei pea kartma, et ta satub heldekäelisuse tõttu puudusesse. Jumala käskudele kuuletumise tulemuseks on kindlasti heaolu. „Sest selle asja pärast õnnistab sind Issand, su Jumal, kõigis su töödes ja kõiges, mille külge sa oma käed paned." „Sa võid laenata paljudele rahvastele, sa ise aga ei tarvitse laenata, ja sa valitsed paljude rahvaste üle, aga nemad ei valitse sinu üle." (5Ms 15:10, 6) {Tt 122.5}

Äri põhimõtted

Jumala Sõna ei kiida heaks teguviisi, milles üks inimklass rikastub teise rõhumise ja kannatuste arvel. See õpetab meid kõigis äritehingutes panema ennast nende kohale, kellega me äri ajame, vaatama mitte üksnes oma asjaolusid, vaid ka teise asjaolusid. See, kes kasutab ära teise ebaõnne endale kasu saamiseks või püüab kasu lõigata teise nõrkuse või

asjatundmatuse arvelt, astub üle nii Jumala Sõna põhimõtetest kui ka eeskirjadest. {Tt 122.6}

„Ära vääna võõra ja vaeslapse õigust, ja ära võta pandiks lesknaise riideid." „Kui sa midagi laenad oma ligimesele, siis ära mine ta kotta temalt panti võtma! Jää õue, ja mees, kellele sa laenasid, toogu sulle pant välja õue! Ja kui ta on kehv mees, siis ära heida magama ta pandiga." „Kui sa oled võtnud pandiks oma ligimese üleriide, siis sa pead selle temale tagasi andma, enne kui päike loojub, sest see ta üleriie on tema ihu ainsaks katteks. Millega ta muidu magaks? Ma kuulen, kui ta mind appi hüüab, sest mina olen halastaja." „Ja kui te maaomandi oma ligimesele müüte või oma ligimeselt ostate, siis ärge üksteist tüssake." (5Ms 24:17, 10-12; 2Ms 22:25, 26; 3Ms 25:14) {Tt 123.1}

„Ärge tehke ülekohut kohtus, küünarpuu, kaalu ja vakaga." „Sul ärgu olgu kukrus kahesugust vaenaela, üks suurem ja teine väiksem! Sul ärgu olgu kojas kahesugust vakka, üks suurem ja teine väiksem." „Teil olgu õiged vaekausid, õiged vihid, õige vakk ja õige kann!" (3Ms 19:35; 5Ms 25:13, 14; 3Ms 19:36) {Tt 123.2}

„Anna sellele, kes sinult palub, ja ära pööra selga sellele, kes sinult tahab laenata!" „Õel võtab laenuks ega tasu; aga õige on armuline ja annab." (Mt 5:42; Ps 37:21) {Tt 123.3}

„Anna nõu, tee otsus! Las olla su vari otsekui öö keskpäeval. Varja väljaaetuid, ära reeda põgenikku! Anna enese juures asu ... pillutatuile, ole neile pelgupaigaks hävitaja ees!" (Js 16:3, 4) {Tt 123.4}

Elukorraldus, mille Jumal Iisraelile andis, pidi olema näitlikuks õppetunniks kogu inimkonnale. Kui teistsugune koht oleks see maailm, kui neid põhimõtteid tänapäeval ellu rakendatakse! {Tt 123.5}

Looduse tohutus rüpes on ikka veel ruumi, et kannatajad ja vaesed võiksid kodu leida. Maapõues on piisavalt ressursse, et neid toiduga varustada. Maa sügavustesse on peidetud õnnistused kõigile, kel on julgust ja sihikindlust selle aardeid koguda. {Tt 123.6}

Maa harimine, töö mille Jumal andis inimesele Eedeni aias, avab maardla, millest on paljudel võimalik ära elada. {Tt 123.7}

„Looda Issanda peale ja tee head,

ela oma maal ja sa saad tõesti söönuks."

(Ps 37:3, KJV) {Tt 124.1}

Tuhanded ja kümned tuhanded, kes on hulgi linnadesse kogunenud ja püüavad leida võimalust piskut teenida, võiksid töötada põllul. Paljudel juhtudel ei kasutata seda teenitud piskut leivale, vaid viiakse alkoholimüüja kassasse, et saada seda, mis hävitab hinge ja ihu. {Tt 124.2}

Paljud peavad tööd orjuseks ning püüavad hankida elatist pigem kõveraid teid pidi kui ausat tööd tehes. soov elada ilma töötamata avab ukse peaaegu piiritule viletsusele, pahedele ja kuritegevusele. {Tt 124.3}

Slummid

Suurtes linnades on palju neid, kellest hoolitakse vähem kui mõistmatutest loomadest. Mõtle peredele, kes on kogunenud viletsatesse üürimajadesse, paljud neist pimedatele keldrikorrustele, mis haisevad rõskuse ja mustuse järele. Neis armetutes paikades sünnivad, kasvavad ja surevad lapsed. Nad ei näe midagi looduse ilust, mille Jumal on loonud meeli rõõmustama ja hinge ülendama. Räbalates ja pooleldi nälginult elavad nad kesk pahesid ja rikutust ning nende iseloom on vormitud neid ümbritseva viletsuse ja patu järgi. Lapsed kuulevad Jumala nime üksnes vandesõnades. Nende kõrvu täidavad ropp kõnepruuk, needmine ja sõim. Nende meeli rikuvad alkoholi ja tubaka ving, iiveldama ajav lehk, moraalne mandumine. Nii valmistatakse paljusid ette saama kurjategijateks, kes vaenavad ühiskonda, mis on jätnud neid viletsusse ja alandavasse seisukorda. {Tt 124.4}

Mitte kõik slummide vaesed ei kuulu sellesse klassi. Jumalakartlikud mehed ja naised on sattunud sügavasse vaesusesse haiguse või ebaõnne tõttu, sageli ebaausate sepitsuste tagajärjel, mida kasutavad need, kes elavad kaasinimeste kulul. Paljud õiglased ja heatahtlikud inimesed jäävad vaeseks puudulike ametioskuste tõttu. Teadmiste puudumise tõttu ei sobi nad eluraskustega võitlema. Linnadesse kogunedes ei suuda nad tihtipeale tööd leida. Ümbritsetuna patustest vaatepiltidest ja helidest on nad kohutavate kiusatuste objektid. Kõlvatute ja mandunutega koos viibides ja sageli nendega ühte klassi liigitatuna suudavad nad ainult üliinimliku pingutusega, rohkem kui piiratud jõuga, püsida nii, et ei lange samadesse sügavustesse. Paljud eelistavad jääda ausaks, pigem taludes kannatusi kui patustades. See inimklassi vajab eriliselt abi, kaastunnet ja julgustust. {Tt 124.5}

Kui vaesed, kes praegu on hulgana linnades, leiaksid kodu maal, siis saaks nad elatist teenida ja leiaksid ka tervise ja õnne, mis on neile praegu tundmatu. Raske töö, lihtne toit, kokkuhoidlikkus, sagedased raskused ja puudus on nende osa. Aga missugused õnnistused oleksid nende päralt, kui nad lahkuksid linnast, selle ahvatlustest kurjale, selle segadusest ja kuritegevusest, selle viletsusest ja räpasusest maakoha vaikusesse, rahusse ja puhtusesse. {Tt 125.1}

Kui need, kes elavad linnades, kel pole rohelise muru lapikestki, kuhu astuda, kes aasta aasta järele on vaadanud räpaseid hoove ja kitsaid põiktänavaid, kiviseinu ja sillutist ning taevast, mis on tolmust ja suitsust tuhmunud, saaksid kuhugi põllumajanduspiirkonda, mida ümbritsevad rohelised põllud, metsad, künkad ja ojad, selge taevas ning värske, puhas maaõhk, siis tunduks see neile peaaegu paradiisina. {Tt 125.2}

Suurel määral inimestega kokkupuutest ja nendest sõltumisest ära lõigatuna ning maailmas hukutavatest reeglitest, kommetest ja põnevusest eraldatuna jõuavad nad looduse

südamele lähemale. Jumala ligiolek saab nende jaoks reaalsemaks. Paljud saavad Temast sõltumise õppetunni. Nad kuulevad Tema häält looduse kaudu oma rahu ja armastusega nende südamele rääkimas ning mõistus, hing ja ihu reageerivad tervendavale, elu andvale väele. {Tt 125.3}

Kui nad üldse muutuvad töökaks ja hakkavad ennast ülal pidama, on neil vaja palju abi, julgustust ja õpetust. Palju on vaeseid perekondi, kelle jaoks ei saa teha paremat misjonitööd, kui aidata neil kolida maale ning õpetada, kuidas panna maa endale elatist tootma. {Tt 125.4}

Niisuguse abi ja õpetuse vajadus ei piirdu linnadega. Isegi maal, kus on võimalused paremaks eluks, on palju vaeseid suures puuduses. Terved kogukonnad on ilma ameti- ja hügieenialase hariduseta. Perekonnad elavad hüttides, napi mööbli ja riietusega, ilma tööriistade ja raamatuteta, ilma mugavuste ja pesemisvõimalusteta ning kultuurita. Brutaalsed hinged, nõrgad ja moondunud kehad ilmutavad halva pärilikkuse ja valede harjumuste tagajärgi. Neil inimestel on vaja elementaarset haridust. Nad on elanud hooletut, tegevusetut, pahelist elu ning neile tuleb õpetada õigeid harjumusi. {Tt 125.5}

Kuidas saab neid teha teadlikuks muutumise vajalikkusest? Kuidas juhtida neid elu kõrgema ideaali juurde? Kuidas saab aidata neil tõusta? Mida saab teha, kui vaesus võimutseb ja sellega tuleb igal sammul võidelda? Muidugi on see töö raske. Vajalik muutus ei toimu kunagi, kui mehi ja naisi ei abista väljast tulevad jõud. Jumala eesmärk on, et rikkad ja vaesed oleksid tihedalt seotud kaastunde ja abivalmiduse sidemetega. Need, kel on vahendid, talendid ja suutlikkus, peavad neid ande kasutama kaasinimestele õnnistuseks. {Tt 126.1}

Kristlastest põllumehed saavad teha tõelist misjonitööd, aidates vaestel maal kodu leida ning õpetades neid, kuidas harida maad ja muuta see viljakaks. Õpeta neile, kuidas kasutada põllumajanduslikke tööriistu, kuidas erinevaid kultuure kasvatada, kuidas viljapuid istutada ja nende eest hoolitseda. {Tt 126.2}

Paljudel, kes maad harivad, ebaõnnestub saagi saamine oma hooletuse tõttu. Nende viljapuude eest ei hoolitseta õigesti, kultuure ei külvata õigel ajal ning maa harimisel tehakse üksnes pealiskaudset tööd. Oma ebaedu panevad nad maa viljatuse süüks. Tihtipeale tunnistatakse ekslikult kõlbmatuks maa, mis õige tegevuse korral annaks rohket saaki. Piiratud plaanid, vähene pingutamine ja puudulik parimate meetodite uurimine lausa nõuavad muutmist. {Tt 126.3}

Õpetatagu õigeid meetodeid kõigile, kes on valmis õppima. Kui mõni ei taha, et talle edumeelsetest ideedest räägitakse, saagu õppetunnid antud vaikides. Hoia kultuurid omal maal korras. Ütle oma naabritele sõna, kui saad, ning kõnelegu su saak õigete meetodite kasuks. Näita, mida on võimalik maaga teha, kui seda õigesti harida. {Tt 126.4}

Tähelepanu tuleb pöörata mitmesuguste tegevusharude rajamisele, nii et vaesed perekonnad võiksid tööd leida. Puusepad, sepad ja õigupoolest kõik, kes oskavad mingit kasulikku tööd, peaksid tundma vastutust õpetada ja aidata harimatuid ning töötuid. {Tt 126.5}

Vaeste abistamise töös on avar teenimisväli nii naistele kui ka meestele. Tubli kokk, majapidaja, õmbleja, medõde — kõigi abi on vaja. Õpetatagu vaeste perede liikmeid, kuidas valmistada süüa, kuidas endale riideid valmistada ja neid parandada, kuidas haiget põetada, kuidas kodu eest õigesti hoolitseda. Õpetatagu poistele ja tüdrukutele põhjalikult mõnd kasulikku ametit või elukutset. {Tt 127.1}

Misjoniperekonnad

Vaja on misjoniperekondi, kes asuksid elama unarusse jäetud maale. Mingu põllumehed, rahandustegelased, ehitajad ja need, kes on erinevates kunstides ja käsitöös osavad, hooletusse jäetud põldudele, harigu maad, rajagu ettevõtted, valmistagu endale tagasihoidlikud kodud ning aidaku naabreid. {Tt 127.2}

Jumal on teinud karmid ja metsikud kohad köitvaks, asetades kõige koledama keskele ilusaid asju. Niisugust tööd on meid kutsutud tegema. Isegi maa hüljatud paigad, mille välimus tundub olevat eemaletõukav, võivad saada nagu Jumala aiaks. {Tt 127.3}

„Sel päeval kuulevad

kurdid kirja sõnu

ja pimedate silmad

näevad pilkasest pimedusest.

Siis tunnevad alandlikud

aina rõõmu Issandas

ja kõige vaesemad inimesed

hõiskavad Iisraeli Pühas.“

(Js 29:18, 19) {Tt 127.4}

Praktilistes valdkondades õpetades saame tihtipeale vaeseid kõige efektiivsemalt aidata. Reeglina ei ole neil inimestel, kel puudub tööalane väljaõpe, harjumust töötada, olla sihikindel, kokku hoida ja ennast salata. Nad ei oska toime tulla. Sageli raisatakse hooletuse ja õige otsustusvõime puudumise tõttu see, mis oleks nende peret korralikult ja mugavalt ülal pidanud, kui seda oleks hoolikalt ja säästlikult kasutatud. „Kehvade uudismaa annab palju leiba, aga mõni hukkub otsustusvõime puudumise tõttu.“ (Õp 13:23, KJV) {Tt 127.5}

Me võime vaestele anda ja neile kahju teha, õpetades neid olema sõltuvad. Niisugune andmine soodustab isekust ja abitust. Sageli toob see kaasa tegevusetuse, pillamise ja ohjeldamatuse. Ühelgi inimesel, kes suudab endale ise elatist teenida, ei ole õigust teistest sõltuda. Ütluses „Maailm võlgneb mulle ülalpidamise“ on valskuse, pettuse ja röövimise tuum. Maailm ei võlgne ülalpidamist ühelegi inimesele, kes suudab töötada ja ise endale elatist teenida. {Tt 128.1}

Tõeline heategevus aitab inimesel iseennast aidata. Kui keegi tuleb meie ukse taha ja palub süüa, ei tohiks me teda näljasena ära saata: tema vaesus võib olla ebaõnne tulemus. Kuid tõeline heategemine tähendab rohkem kui ande. See tähendab ehedat huvi teiste heaolu vastu. Me peame püüdma mõista vaeste ja hättasattunute vajadusi ning andma neile abi, mis neile kõige rohkem kasuks tuleb. Hoole, aja ja isiklike pingutuste andmine maksab palju enam kui pelgalt raha andmine. Kuid see on kõige õigem heategevus. {Tt 128.2}

Need, keda õpetatakse saadavat välja teenima, õpivad tõenäolisemalt seda maksimaalselt kasutama. Eneseusalduse õppimisel ei saavuta nad ainult seda, et oskavad end ülal pidada, vaid see võimaldab neil ka teisi aidata. Õpeta elu kohustuste olulisust neile, kes oma võimalusi raiskavad. Näita neile Piibli religiooni, mis ei muuda iial inimesi tegevusetuks. Kristus õhutas töötegemist. „Mis te siin kogu päeva jõude seisate?“ ütles Ta laiskadele. „Ma pean töötama ... niikaua kui on päev. Tuleb öö, mil ükski ei saa midagi teha.“ (Mt 20:6; Jh 9:4, KJV) Kõigi eesõigus on anda oma koduse elu, kommete ja tavade ning korraga maailmale tõend sellest, mida evangeelium võib teha nende heaks, kes sellele kuuletuvad. Kristus tuli maailma, et anda meile eeskuju, missuguseks võime saada. Ta ootab, et Tema järgijad oleksid korrektsuse eeskujuks kõigis elu suhetes. Ta soovib, et jumalik puudutus oleks näha välistest asjadest. {Tt 128.3}

Meie enda kodu ja ümbrus peavad olema näitlikud õppetunnid, muutumise õpetus, et töökus, puhtus, peenetundelisus ja kombekus võivad asendada tegevusetuse, räpasuse, labasuse ja korratuse. Oma elu ja eeskujuga saame aidata teistel märgata, mis on nende iseloomus või ümbruses eemaletõukavat ning kristliku viisakusega võime muutusele kaasa aidata. Kui osutame nende vastu huvi, peame leidma võimaluse, õpetamaks, kuidas oma energiat kõige paremini ära kasutada. {Tt 128.4}

Lootus ja julgus

Julguse ja sihikindluseta ei suuda me midagi teha. Kõnele vaestele ja masendunutele lootuse ja julguse sõnu. Kui vaja, anna neile käegakatsutav tõend oma huvist, aidates neid, kui nad kitsaskohtadesse satuvad. Need, kel on palju eeliseid, peavad meeles pidama, et nad ise eksivad ikka veel paljudes asjades ning et neil on valus, kui nende vigadele osutatakse ja et nende ees on kaunis eeskuju, missugused nad peaksid olema. Ära unusta, et lahkus saavutab palju rohkem kui laitus. Kui püüad teisi õpetada, näita neile oma soovi, et nad jõuaksid kõrgeimale tasemele ning et sa oled valmis neid aitama. Kui nad mõnes asjas äparduvad, ära kiirusta hukkamõistuga. {Tt 129.1}

Lihtsus, enesesalgamine, kokkuhoidlikkus — nii olulised õppetunnid vaestele — tunduvad neile sageli keerulised ja soovimatud. {Tt 129.2}

Maailma eeskuju ja vaimsus ergutavad ja soosivad kogu aeg uhkust, uhkeldamisarmastust, isekatele soovidele järeleandmist, pillamist ja tegevusetust. Need pahed viivad tuhandeid vaesusesse ja takistavad veel tuhandeid mandumusest ja viletsusest tõusmast. Kristlased peavad julgustama vaeseid neile mõjudele vastu hakkama. {Tt 129.3}

Jeesus tuli siia maailma alandlikkuses. Ta oli sünni poolest alamas klassis. Taeva Majesteet, Aukuningas, kõigi inglihulkade Käskija alandas ennast, et võtta vastu inimlikkus, ning valis siis vaese ja alandava elu. Tal ei olnud võimalusi, mida vaestel ei olnud. Vaevarikas töö, raskused ja puudus olid osa igapäevasest kogemusest. „Rebastel on urud," ütles Ta, „ja taeva lindudel pesad, aga Inimese Pojal ei ole, kuhu ta oma pea võiks panna." (Lk 9:58) {Tt 129.4}

Jeesus ei taotlenud inimeste imetlust ega heakskiitu. Ta ei käsutanud sõjaväge. Ta ei valitsenud maist kuningriiki. Ta ei püüdnud saada selle maailma jõukate ja lugupeetute soosingut. Ta ei nõudnud endale positsiooni rahva õpetajate hulgas. Ta elas ühiskondlikult madalate hulgas. Ta ei pidanud ühiskonna kunstlikke vahetegemisi millekski. Ta eiras sünnijärgset ülemkihti kuulumist, jõukust, andekust, õpetatust, auastet. {Tt 130.1}

Ta oli taeva Vürst, kuid ometi ei valinud Ta oma jüngreid õpetatud juristide, ülemate, kirjatundjate ega variseride hulgast. Ta läks neist mööda, sest nad suurustlesid oma õpetatuse ja positsiooniga. Nad olid kinni traditsioonides ja ebausus. Tema, kes nägi kõigi südameid, valis tagasihoidlikud kalamehed, kes olid nõus, et neid õpetatakse. Ta sõi koos tölnerite ja patustega ning seltsis tavaliste inimestega, mitte et saada nendega koos madalaks ja maiseks, vaid et õpetuse ja eeskujuga näidata neile õigeid põhimõtteid ning tõsta nad üles ilmalikkusest ja mandumusest. {Tt 130.2}

Jeesus püüdis korrigeerida maailma vale standardit inimeste väärtuse hindamisel. Ta võttis vaestega sama seisuse, et kõrvaldada vaesuselt häbimärk, mille maailm sellele oli pannud. Ta võttis sellelt igaveseks põlguse häbipleki, õnnistades vaeseid, Jumala riigi pärijaid. Ta näitab meile rada, millel Ta ise käis, öeldes: „Kui keegi tahab käia minu järel, siis ta salaku oma mina ja võtku oma rist päevast päeva enese peale ja järgnegu mulle." (Lk 9:23) {Tt 130.3}

Kristlikud töölised peavad tutvuma inimestega seal, kus nad on, ning õpetama neile mitte uhkust, vaid iseloomu kujundamist. Räägi neile, kuidas Kristus töötas ja ennast salgas. Aita neil õppida Temalt enesesalgamise ja -ohverdamise õppetunde. Õpeta neid hoiduma enesehellitamisest vastavalt moele. Elu on liiga väärtuslik, täis liiga pühalikke, pühi kohustusi, et seda iseenda soovide rahuldamiseks raisata. {Tt 130.4}

Elu parim osa

Mehed ja naised on vaevu hakanud mõistma elu tõelist eesmärki. Neid lummavad sära ja toredus. Elu parimaid asju — lihtsust, ehtsust, tõearmastust, puhtust, ausust — ei saa osta ega müüa. Need on tasuta nii harimatule kui ka haritule, nii tagasihoidlikule töölisele kui ka lugupeetud riigimehele. Jumal on andnud rõõmu, mida võivad nautida rikkad ja vaesed ühtviisi — rõõmu, mis on mõtete puhtuse ja tegevuse omakasupüüdmatuse arendamises, rõõmu, mis tuleb kaastundlike sõnade rääkimisest ja lahkete tegude tegemisest. Neist, kes niimoodi teenivad, paistab Kristuse valgus, mis valgustab elusid, mida on pimendanud paljud varjud. {Tt 130.5}

Vaeseid ilmalikes asjades aidates pea alati silmas ka nende vaimulikke vajadusi. Tunnistagu su enda elu Päästja hoidvast väest. Lase oma iseloomul ilmutada kõrget standardit, mille võivad saavutada kõik. Õpeta evangeeliumi lihtsate näitlike õppetundidega. olgu kõik, millega sa tegeleda, õppetund iseloomu kujundamisel. {Tt 131.1}

Tagasihoidlikus töörutiinis võivad kõige nõrgemad, kõige tähtsusetumad olla Jumala kaastöölised ning nad võivad leida lohutust Tema ligiolekus ja kinnitavas armus. Nad ei pea end vaevama rahutuse ja asjatu murega. Töötagu nad päev-päevalt, täites ustavalt ülesannet, mille Jumala ettenägevus annab, ning Tema hoolitseb nende eest. Ta ütleb: {Tt 131.2}

„Ärge muretsege ühtigi, vaid teie vajadused saagu kõiges Jumalale teatavaks tänuütlemisega palumises ja anumises. Ja Jumala rahu, mis on ülem kui kogu mõistmine, hoiab teie südamed ja mõtted Kristuses Jeesuses.“ (Fl 4:6, 7) {Tt 131.3}

Jumal hoolitseb kõigi loodolevuste eest. Ta armastab neid kõiki ega tee vahet, välja arvatud selles, et Tal on eriti õrn kaastunne nende vastu, kes peavad kandma elu raskeimaid koormaid. Jumala lapsed peavad kokku puutuma katsumuste ja raskustega. Kuid nad peavad oma osa võtma vastu rõõmsa meelega, pidades meeles, et kõik, mida maailm keeldub neile andmast, hüvitab Jumal ise neile kõige kasulikumal moel. {Tt 131.4}

Kui me satume keerulistesse kohtades, siis ilmutab Ta vastusena alandlikule palvele oma väge ja tarkust. Usalda Teda kui palveid kuulvat ja palvetele vastavat Jumalat. Ta ilmutab sulle ennast kui Seda, kes suudab aidata igas hädaolukorras. Tema, kes lõi inimese, kes andis inimesele imelised füüsilised, vaimsed ja vaimulikud omadused, ei hoia tagasi seda, mis on vajalik Tema antud elu säilitamiseks. Tema, kes on andnud meile oma Sõna — elupuu lehed — ei hoia tagasi teadmisi, kuidas hankida toitu oma abivajavatele lastele. {Tt 131.5}

Kuidas saab tarkust see, kes hoiab atra ja juhib härgi? Taotledes seda nagu hõbedat ja otsides nagu peidetud varandust. „Nõnda on temale juhatatud õige viis, tema Jumal õpetab teda.“ „Ka see on tulnud vägede Issandalt; tema nõu on imeline ja tema tarkus suur.“ (Js 28:26, 29) {Tt 132.1}

Tema, kes õpetas Eedenis Aadamat ja Eevat, kuidas hoolitseda aia eest, soovib inimesi õpetada ka tänapäeval. Kündja ja seemne külvaja jaoks on tarkus. Jumal avab edasiliikumise tee neile, kes Teda usaldavad ja Talle kuuletuvad. Liikugu nad edasi julgelt ja usaldades, et Tema muretseb nende vajaduste eest oma headuse rikkust mööda. {Tt 132.2}

Tema, kes söötis suure rahvahulga viie odraleiva ja kahe väikese kalaga, on võimeline andma meile tänapäeval meie töö vilja. Tema, kes ütles Galilea kaluritele: „Laske oma võrgud vette loomuse katseks“ ja kes kuuletunud kalurite võrgud rebenemiseni täitis, soovib, et Tema rahvas näeks selles tõendust, mida Ta tahab tänapäeval nende heaks teha. Jumal, kes andis kõrbes Iisraeli lastele taevast mannat, elab ja valitseb ikka veel. Ta juhib oma rahvast ning annab oskusi ja mõistmist töös, mida nad on kutsutud tegema. Ta annab tarkust neile, kes püüavad vastutustundlikult ja arukalt oma kohust täita. Temal, kelle oma on maailm, on rikkalikult ressursse ning Ta õnnistab igaüht, kes püüab teistele õnnistuseks olla. {Tt 132.3}

Me peame vaatama usus taeva poole. Me ei tohi muutuda araks näilise ebaõnnestumise tõttu ega heituda viivituse pärast. Me peame töötama rõõmsalt, lootusrikkalt, tänulikult, uskudes, et maa hoiab oma põues ustavatele töölistele varaaita kogumiseks rikkalikke aardeid, varusid, mis on uhkemad kui kuld ja hõbe. Mäed ja künkad muutuvad, maa vananeb nagu kuub, aga Jumala õnnistused, mis katavad Tema rahvale laua kõrbes, ei lõpe iial {Tt 132.4}

13. Peatükk — Abitud Vaesed

Kui on tehtud kõik võimalik, et aidata vaestel iseend aidata, jäävad ikkagi lesed ja orvud, vanurid, abitud ja haiged, kes vajavad kaastunnet ja hoolitsust. Neid ei tohi hooletusse jätta. Jumal ise on nad andnud nende halastuse, armastuse ja õrna hoolitsuse kätte, kellest Ta on oma majapidajad teinud. {Tt 133.1}

Usukaaslased

„Kuni meil on veel aega, tehkem head kõikidele, eriti aga usukaaslastele." (Gl 6:10) {Tt 133.2}

Kristus on erilises mõttes pannud oma kogudusele kohustuse kanda hoolt abivajajate eest liikmete hulgas. Ta lubab iga koguduse seas olla vaeseid. Neid on alati meie hulgas ning Tema paneb koguduseliikmetele isikliku vastutuse nende eest hoolitseda. {Tt 133.3}

Nagu tõelise perekonna liikmed hoolitsevad üksteise eest, teenides haigeid, abistades nõrku, õpetades rumalaid ja kogenematuid, nii peavad usukaaslased hoolitsema oma vaeste ja abivajajate eest. Neid ei tohi mingil juhul tähelepanuta jätta. {Tt 133.4}

Lesed ja orvud

Lesed ja orvud on Issanda erilise hoolitsuse objektid. {Tt 134.1}

„Ta on vaeslaste isa

ja lesknaiste asjaajaja,

Jumal oma pühas elamus."

„Sest sinu Looja on su mees,

vägede Issand on tema nimi;

sinu lunastaja on Iisraeli Püha,

teda nimetatakse kogu maailma Jumalaks."

„Jäta oma vaeslapsed minu elatada

ja su lesknaised lootku minu peale."

(Ps 68:6; Js 54:5; Jr 49:11) {Tt 134.2}

Paljud isad, keda on oma armsate juurest ära kutsutud, on läinud puhkama usus Jumala tõotusse hoolitseda nende eest. Issand hoolitseb leskede ja orbude eest, mitte ime kaudu mannat taevast ega kaarnate kaudu toitu saates, vaid ime kaudu inimsüdames, ajades välja isekuse ja avades Kristuse-sarnase armastuse allikad. Vaevatud ja lähedase kaotanud

inimesed annab Jumal oma järgijatele kui väärtusliku vara. Neil on kõige suurem õigus meie kaastundele. {Tt 134.3}

Kodud, kus on elumugavused, rikkaliku saagiga täidetud salved ja varaaidad, laohooned, mis on täis rõivakaupa ning varakambrid kulla ja hõbedaga — kõik need on Jumal varustanud vahenditega nende abivajajate ülalpidamiseks. Ta kutsub meid üles olema Tema helduse kanalid. {Tt 134.4}

Paljud lesestunud emad, kelle lapsed on isata, püüavad vapralt oma topeltkoormat kanda, töötades sageli üle oma jõu, et hoida lapsi enda juures ja täita nende vajadused. Neil on laste õpetamiseks ja juhendamiseks vähe aega, vähe võimalusi ümbritseda neid mõjudega, mis nende elu helgemaks muudaks. Need emad vajavad julgustust, kaastunnet ja käegakatsutavat abi. {Tt 134.5}

Jumal kutsub meid üles asendama neile lastele, nii palju kui suudame, isaliku hoolitsuse puudumist. Selmet eemal seista ning kaevata nende vigade üle ja probleemide üle, mida nad võivad põhjustada, aita neid igal võimalikul moel. Püüa murest murtud ema abistada. Kergenda tema koormaid. {Tt 134.6}

Siis on veel hulga lapsi, kes on üleüldse vanemlikust juhendusest ja kristliku kodu pehmendavast mõjust ilma jäänud. Avagu kristlased neile abitutele oma süda ja kodu. Tööd, mille Jumal on neile isiklikuks kohustuseks andnud, ei tohi üle anda mingile heategevuslikule institutsioonile või jätta maailma juhusliku heategevuse hoolde. Kui lastel ei ole sugulasi, kes suudaksid nende eest hoolitseda, siis andku koguduseliikmed neile kodu. Tema, kes meid tegi, määras, et peaksime olema perekondadesse ühendatud ning lapse iseloom areneb kõige paremini kristliku kodu armastavas õhustikus. {Tt 135.1}

Paljud, kel pole oma lapsi, võivad teha head tööd teiste laste eest hoolitsedes. Selmet pühendada tähelepanu ja pillavat kiindumust mõistmatutele lemmikloomadele, pööraku nad tähelepanu väikestele lastele, kelle iseloomu nad võivad jumaliku sarnasuse järgi kujundada. Suuna oma armastus inimperekonna kodututele liikmetele. Vaata, kui paljusid neist lastest suudad sa hoolitsuses ja Issanda manitsuses üles kasvatada. Paljud saavad niimoodi ise suurt kasu. {Tt 135.2}

Vanurid

Ka vanurid vajavad perekonna kasulikku mõju. Viibimine koguduse vendade ja õdede kodus suudab peaaegu hüvitada oma kodu kaotuse. Kui õhutada neid majapidamisest huvituma ja töödest osa võtma, siis aitab see neil tunda, et nad on veel kasulikud. Pane neid tundma, et nende abi hinnatakse, et on veel midagi, mida nad saavad teiste heaks teha. See rõõmustab nende südant ja muudab nende elu huvitavamaks. {Tt 135.3}

Need, kelle hallinevad juuksed ja ebakindel kõnnak näitavad, et nad lähenevad hauale, jäägu nii kauaks kui võimalik sõprade ja tuttavate seltskonda. Teenigu nad Jumalat nende

hulgas, keda nad tunnevad ja armastavad. Hoolitsegu nende eest armastavad ja õrnad käed. {Tt 135.4}

Mil iganes on pereliikmed selleks suutelised, peaks see olema iga pere eesõigus teenida oma sugulasi. Kui see pole võimalik, kuulub töö kogudusele, ning seda tuleb võtta nii eesõiguse kui ka kohustusena. Kõik, kellel on Kristuse vaimsus, suhtuvad nõrkadesse ja eakatesse õrnusega. {Tt 136.1}

Ühe niisuguse abitu inimese viibimine meie kodus on väärtuslik võimalus teha Kristusega koostööd Tema halastustöös ja arendada temasarnaseid iseloomujooni. Vanade ja noorte ühenduses on õnnistus. Noored võivad eakate südamesse ja ellu tuua päikesepaistet. Need, kelle elu hakkab hääbuma, vajavad eesõigust puutuda kokku noorte lootusrikkuse ja elavusega. Ning vanade tarkus ja kogemused võivad olla noortele abiks. Eelkõige on neil vaja õppida omakasupüüdmatu teenimise õppetundi. Kaastunnet, kannatlikkust ja ennastohverdavat armastust vajava inimese ligiolek on paljudele kodudele hindamatu õnnistus. See muudab koduse elu meeldivamaks ja paremaks ning arendab nii eakates kui ka noortes neid Kristuse-sarnaseid omadusi, mis annavad neile jumaliku ilu ja taevase hävimatu aarde rikkuse. {Tt 136.2}

Iseloomu proov

„Vaeseid on teie juures ju alati," ütles Kristus, „ning kui te tahate, võite teha neile head — mind aga ei ole teil alati." „Jumala ja Isa silmis puhas ja laitmatu jumalateenistus on käia vaatamas vaeslapsi ja lesknaisi nende viletsuses ja hoida iseennast maailma poolt määrimata." (Mk 14:7; 1:27) {Tt 136.3}

Kristus paneb end Tema järelkäijaks nimetavate inimeste hulka abituid ja vaeseid, kes sõltuvad nende hoolitsusest, selleks et neid läbi katsuda. Tema abivajavaid lapsi armastades ja teenides tõestame, et meie armastus Tema vastu on tõeline. Abivajajate hooletusse jätmine näitab, et oleme valejüngrid ega tunne Kristust ja Tema armastust. {Tt 136.4}

Kui on tehtud kõik, mis võimalik, et hankida orbudele kodud peredes, jääb siiski veel palju neid, kes vajavad hoolitsust. Paljud neist on saanud halva pärandi. Nad on vähetõotavad, ebameeldivad, pahelised, kuid nad on Kristuse verega ostetud ning Tema silmis sama väärtuslikud nagu meie enda lapsed. Kui neile ei sirutata abistavat kätt, siis kasvavad nad üles teadmatuses ning triivivad pahedesse ja kuritegevusse. Paljusid neist lastest saaks orbudekodude tööga päästa. {Tt 136.5}

Niisugused institutsioonid tuleb ülima tõhususe saavutamiseks kujundada võimalikult kristliku kodu sarnaseks. Suurte asutuste asemel, kuhu koguneb suur hulk, olgu eri paikades väikesed asutused. Suure linna lähedal olemise asemel peaksid need olema maakohas, kus saaks hankida harimiseks maad ning lapsed puutuksid kokku loodusega ja saaksid kasulikku ametiõpet. {Tt 137.1}

Niisuguse kodu eest peavad vastutama mehed ja naised, kes on suuremeelsed, haritud ja ennastohverdavad, mehed ja naised, kes võtavad töö ette armastusest Kristuse vastu ja kasvatavad lapsi Temale. Niisuguse hoole all võivad paljud kodutud ja hüljatud saada kasulikeks ühiskonnaliikmeteks, tuua Kristusele au ja aidata omakorda teisi. {Tt 137.2}

Paljud põlgavad kokkuhoidu, ajades selle segi ihnsuse ja kitsidusega. Kuid kokkuhoid sobib kokku kõige suurema heldekäelisusega. Õigupoolest ei saa ilma kokkuhoiuta olla tõelist heldekäelisust. Me peame säästma, et võiksime anda. {Tt 137.3}

Mitte keegi ei saa tegeleda tõelise heategevusega ilma ennast salgamata. Ainult lihtsa, ennastsalgava ja hoolika kokkuhoiuga on meil võimalik teha tööd, mille on Kristus meile kui oma esindajatele määranud. Meie südamest tuleb kõrvaldada uhkus ja ilmalik auahnus. Kogu meie töös peab rakenduma omakasupüüdmatuse põhimõte, mis ilmnes Kristuse elus. Meie kodu seintele, piltidele ja sisustusele peab olema kirjutatud: „Too oma kotta viletsad kodutud!“ Meie riidekappidesse peaks olema kui Jumala sõrmega kirjutatud „Riieta alastiolijat!“ Söögitoas, rikkalikult toiduga kaetud laual, peaks olema kiri: „Murra oma leiba näljasele!“ (Js 58:7) {Tt 137.4}

Meie ees on avatud tuhanded kasulikkuse uksed. Tihti kurdame kasutada olevate vahendite nappuse üle, aga kui kristlastel oleks tõesti tõsi taga, suudaksid nad vahendeid paljundada tuhat korda. Isekus ja enesehellitamine tõkestavad tee meie kasulikkusele. {Tt 137.5}

Kui palju vahendeid kulutatakse asjadele, mis on pelgalt iidolid, asjadele, mis tõmbavad endale mõtted, aja ja jõu, mida tuleks kasutada kõrgemaks otstarbeks! Kuipalju raha kulutatakse kallitele majadele ja mööblile, isekatele lõbustustele, luksuslikule ja ebatervislikule toidule, kahjulikele naudingutele! Kui palju raisatakse kingitustele, millest ei tule kellelegi kasu! End kristlaseks nimetavad inimesed kulutavad tänapäeval tarbetutele, sageli kahjulikele asjadele rohkem, palju kordi rohkem, kui nad kulutavad selleks, et püüda päästa hingi kiusaja käest. {Tt 138.1}

Paljud, kes nimetavad end kristlaseks, kulutavad riietele nii palju, et neil pole midagi tagavaraks teiste vajaduste jaoks. Nad arvavad, et neil peavad olema hinnalised ehted ja kallid riided, hoolimata nende vajadustest, kes suudavad suurte raskustega hankida endale kõige lihtsama riietuse. {Tt 138.2}

Mu õed, kui te oma riietumisviisi viiksite Piiblis antud juhtnööridega vastavusse, siis oleks teil küllaldaselt seda, millega oma vaesemaid õdesid aidata. Teil poleks üksnes vahendeid, vaid ka aega. Tihti on seda kõige enam vaja. Palju on neid, keda võiksid aidata soovituste, peenetundelisuse ja vilumusega. Näita neile, kuidas lihtsalt, ent maitsekalt riietuda. Paljud naised jäävad Jumala kojast eemale seepärast, et nende kulunud, halvasti istuvad rõivad on silmatorkavas kontrastis teiste riietega. Paljud tundlikud hinged kannavad

selle kontrasti tõttu südames valusa alanduse tunnet. Ning seetõttu on paljud hakanud kahtlema religiooni tõelisuses ja nende süda kivineb evangeeliumi suhtes. {Tt 138.3}

Kristus käsib: „Koguge ülejäänud palakesed kokku, et midagi ei läheks raisku.“ Sel ajal kui iga päev hukkuvad tuhanded näljahäda, verevalamise, tulekahjude ja haiguste tõttu, peab iga inimesearmastaja hoolitsema selle eest, et ei raisatakse ega kasutatakse asjatult midagi, millega saaks inimestele kasu tuua. {Tt 138.4}

Vale on raisata aega, vale on raisata mõtteid. Me kaotame iga hetke, mille pühendame omakasu otsimisele. Kui iga hetk oleks väärtustatud ja õigesti kasutatud, siis oleks meil aega kõigeks, mida on vaja teha enda või maailma heaks. Otsigu iga kristlane raha kulutamisel ning aja, jõu ja võimaluste kasutamisel Jumala juhtimist. „Kui kellelgi teist jääb vajaka tarkust, siis ta palugu Jumalalt, kes kõigile annab heldelt ega tee etteheiteid, ja talle antakse.“ (Jk 1:5) {Tt 138.5}

Andke, ja teile antakse

„Tehke head ning laenake ilma midagi tagasi lootmata, ja teie palk on suur ja te olete Kõigekõrgema lapsed, sest tema on helde tänamatute ja kurjade vastu.“ (Lk 6:35) {Tt 139.1}

„Kes oma silmad suleb, saab palju sajatusi“, kuid „kes annab kehvale, sellele ei tule puudust“. (Õp 28:27) {Tt 139.2}

„Andke, ja teile antakse — hea, tihedaks vajutatud, raputatud, kuhjaga mõõt antakse teie rüppe.“ (Lk 6:38) {Tt 139.3}

14. Peatükk — Rikaste Teenimine

Rooma tsentuurio Korneelius oli jõukas mees ja kõrgemast soost. Tema positsioon oli usaldusväärne ja austav. Sünnilt, kasvatuselt ja hariduselt pagan, oli juutidega kokku puutudes õppinud tundma tõelist Jumalat ning ta teenis Teda, näidates oma usu siirust kaastundega vaeste vastu. „Ta jagas rahvale palju almuseid ja palus alati Jumalat.“ (Ap 10:2) {Tt 140.1}

Korneelius ei tundnud evangeeliumi, nagu see avaldus Kristuse elus ja surmas, ning Jumal saatis talle sõnumi otse taevast ja teise sõnumiga saatis apostel Peetruse teda külastama ja õpetama. Korneelius ei olnud juudi kogudusega ühinenud, sest rabid oleksid teda pidanud paganaks ja roojaseks, kuid Jumal nägi tema südame siirust ja saatis oma trooni juurest käskjalad koos maapealse teenijaga, et õpetada evangeeliumi sellele Rooma ametnikule. {Tt 140.2}

Samamoodi otsib Jumal tänapäeval hingi nii kõrgete kui ka madalate hulgast. Paljud on nagu Korneelius — mehed, keda Jumal soovib oma kogudusega liita. Nad elavad Issanda rahvale kaasa. Kuid sidemed, mis seovad neid maailmaga, hoiavad neid kõvasti kinni. Neil meestel on vaja moraalset julgust, et võtta vastu madalal positsioonil olevatega sama seisukoht. Nende hingede nimel, kes on oma vastutuse ja seoste tõttu suures ohus, tuleb teha erilisi jõupingutusi. {Tt 140.3}

Palju on räägitud meie kohustustest hooletusse jäetud vaeste suhtes, kas ei tuleks samasugust tähelepanu pöörata ka hooletusse jäetud rikastele? Paljud peavad seda inimklassi lootusetuks ning nad ei tee suurt midagi, et avada nende silmad, kes maise hiilguse särast pimestatult ja nüristatult on igaviku oma arvepidamisest välja jätnud. Tuhanded jõukad inimesed on läinud hauda hoiatust saamata. Aga kuigi nad võivad paista ükskõiksed, on rikaste hulgas palju koormatud hingi. „Ei küllastu iialgi rahast, kes armastab raha, ja tulust, kes armastab rikkust.“ See, kes ütleb kalleimale kullale: „Ma usaldan sind!“, on „salanud Jumala, kes on ülal“. „Ükski ei või venna eest anda luna ega tema eest maksta Jumalale lunastushinda, sest nende hinge luna on liiga kallis ja peab jääma igavesti tasumata.“ (Kg 5:9; Ii 31:24, 28; Ps 49:8, 9) {Tt 140.4}

Varandus ja ilmalik au ei suuda hinge rahuldada. Paljud rikaste hulgas igatsevad mingit jumalikku kinnitust, mingit vaimulikku lootust. Paljud igatsevad midagi, mis lõpetaks nende sihitu elu üksluisuse. Paljud tunnevad teenistuselus vajadust millegi järele, mida neil ei ole. Neist vähesed käivad kirikus, sest nad tunnevad, et sellest on vähe kasu. Õpetus, mida nad kuulevad, ei puuduta nende südant. Kas me ei peaks esitama neile isiklikku üleskutset? {Tt 141.1}

Puuduse ja patu ohvrite hulgas on neid, kes kord olid jõukad. Eri ametitest ja seisusest inimesed on jäänud alla maailma rüvetusele, alkoholi tarbimisele ja himude rahuldamisele ning andnud kiusatusele järele. Kui need langenud vajavad kaastunnet ja abi, kas ei peaks

me samasugust tähelepanu pöörama neile, kes ei ole veel neisse sügavustesse jõudnud, kuid kelle jalad astuvad samal rajal? {Tt 141.2}

Tuhanded usaldusväärsetel ja austavatel positsioonidel olevad inimesed hellitavad harjumusi, mis hävitavad hinge ja ihu. Evangeeliumikuulutajad, riigimehed, kirjanikud, jõukad ja andekad inimesed, tohutute äriliste võimete ja kasuliku mõjuga inimesed on surmaohus, sest nad ei näe enesevalitsemise vajadust kõigis asjus. Nende tähelepanu on vaja pöörata karskuse põhimõtetele, mitte kitsarinnalisel ega meelevaldsel moel, vaid Jumal suure eesmärgi valguses inimkonnale. Kui tõelise karskuse põhimõtteid niiviisi nende ette asetada, on kõrgemates klassides palju neid, kes nende väärtust tunnistaksid ja võtaksid need siiralt vastu. {Tt 141.3}

Me peame näitama neile inimestele kahjulike naudingute tagajärgi füüsilise, vaimse ja moraalse jõu vähenemise näol. Aita neil mõista oma vastutust Jumala andide majapidajana. Näita neile seda head, mida nad võiksid teha rahaga, mille nad praegu kulutavad sellele, mis ainult kahjustab. Paku välja täieliku karskuse tõotus, paludes, et raha, mis muidu kuluks alkoholile, tubakale või sarnastele naudingutele, saaks eraldatud haigete vaeste olukorra leevendamiseks või laste ja noorte õpetamiseks maailmas kasulik olema. Niisugust üleskutset ei keeldu just paljud kuulamast. {Tt 142.1}

Rikastel on eriti veel üks oht ja ka siin on meditsiinimisjonäri tööpõld. Hulgad, kes on maailmas edukad ja kes iial ei lasku pahede tavaliste vormideni, satuvad ometi hävingusse varandusearmastuse tõttu. Kõige raskem ei ole kanda tühja karikat, vaid karikat, mis on ääreni täis. Seda tuleb kõige hoolikamalt tasakaalus hoida. Häda ja ebaõnn toovad pettumust ja muret, kuid jõukus on see, mis on vaimulikule elule kõige ohtlikum. {Tt 142.2}

Neid, kes kannatavad saatuselöökide all, esitab põõsas, mida Mooses nägi kõrbes põlevat, kuid mis ei põlenud ära. Issanda ingel oli põõsas. Samamoodi on Nähtamatu ligioleku sära meiega puuduses ja hädas meid lohutamas ning toetamas. Sageli palutakse palvetada nende eest, kes kannatavad haiguse või ebaõnne tõttu, kuid meie palveid vajavad enim inimesed, kellele on usaldatud heaolu ja mõjuvõim. {Tt 142.3}

Alanduseorus, kus inimesed tunnevad oma vajadust ja nende sammud sõltuvad Jumalast, on suhteliselt ohutu. Kuid inimesed, kes seisaksid nagu kõrgel mäetipul ning kel arvatakse oma positsiooni tõttu olevat palju tarkust — need on suurimas ohus. Kui need inimesed ei pane oma usaldust Jumalale, siis langevad nad kindlasti. {Tt 142.4}

Piibel ei mõista ühtki inimest hukka rikas olemise pärast, kui ta on oma varanduse ausalt soetanud. Mitte raha, vaid rahaarmastus on kõige kurja juur. Jumal on see, kes annab inimestele võime saada rikkaks, ning selle käes, kes tegutseb Jumala majapidajana, kasutades oma vahendeid omakasupüüdmatult, on rikkus õnnistuseks nii selle omanikule kui ka maailmale. Kuid paljud muutuvad oma ilmaliku varanduse huvidesse haaratult tundetuks Jumala nõudmiste ja kaasinimest vajaduste suhtes. Nad peavad jõukust iseenda

austamise vahendiks. Nad lisavad majale maja, maale maa, täidavad oma kodu luksusega, samal ajal kui kõikjal nende ümber on inimesed viletsuses ja kuritegevuses, haigustes ja suremas. Need, kes niiviisi pühendavad oma elu enese teenimisele, arendavad endas mitte Jumala, vaid kuradi omadusi. {Tt 142.5}

Need inimesed vajavad evangeeliumi. Nende pilk tuleb pöörata materiaalsete asjade kaduvuselt vaatama jääva varanduse väärtuslikkusele. Nad peavad õppima andmisrõõmu, Jumala kaastööliseks olemise õnnistatust. {Tt 143.1}

Jumala korraldus on: „Neid, kes on nüüdsel ajal rikkad, käsi, et nad ei oleks ülbed ega loodaks ebakindlale rikkusele, vaid Jumalale, kes valmistab meile kõike rikkalikult maitsmiseks; käsi neil teha head, saada rikkaks headelt tegudelt, olla lahke ja helde käega, talletades enesele vara heaks aluskiviks tuleviku tarvis, et haarata kinni tõelisest elust." (1Tm 6:17-19) {Tt 143.2}

Jõukaid, maailma armastavaid ja maailma teenivaid hingi ei saa Kristuse juurde tõmmata hooletu, juhusliku puudutusega. Neile inimestele on tihtipeale kõige keerulisem ligi pääseda. Nende nimel peavad isiklikult pingutama misjonivaimuga täidetud inimesed, need, kes ei lakka töötamast ega muutu araks. {Tt 143.3}

Mõned on eriti sobilikud kõrgemate klasside jaoks töötama. Need peavad paluma Jumalalt tarkust, kuidas nende inimesteni jõuda, mitte olla üksnes nende juhututtavad, vaid isikliku pingutuse ja elava usuga äratada nende hinge vajadusi, juhtida neid tundma tõde, nii nagu see on Kristuses. {Tt 143.4}

Paljud oletavad, et kõrgemate klassideni jõudmiseks tuleb omaks võtta eluviis ja töömeetod, mis sobiks nende nõudliku maitsega. Arvatakse, et oluline on jõukas välimus, kallid ehitised, hinnalised riided, saatjaskond ja ilmalikele tavadele vastav ümbrus, moeka seltskonna kunstlik sära, klassikaline kultuur. See on vale. Ilmalik teguviis ei ole Jumala moodus kõrgemate klassideni jõudmiseks. Tagajärjekalt jõuab nendeni Kristuse evangeeliumi järjekindel, omakasupüüdmatu esitamine. {Tt 143.5}

Apostel Pauluse kogemus Ateena filosoofidega kohtumisel on meile õppetund. Areopaagi konsiiliumi ees evangeeliumi esitades vastas Paulus loogikale loogikaga, teadusele teadusega, filosoofiale filosoofiaga. Kõige arukamad kuulajad olid hämmastunud ja vaikisid. Tema sõnu ei saanud kummutada. Kuid pingutus kandis vähe vilja. Evangeeliumi võtsid vastu vähesed. Siitpeale võttis Paulus omaks teistsuguse töömeetodi. Ta vältis keerulisi väitlusi ja teooriate üle vaidlemist ning näitas lihtsalt meestele ja naistele Kristust kui patuste Päästjat. Kirjutades korintlastele oma tööst nende keskel, ütles ta: {Tt 144.1}

„Kui ma teie juurde tulin, vennad, ei tulnud ma eriti üleva kõne või tarkusega kuulutama teile Jumala saladust. Sest ma otsustasin teada teie keskel ainuüksi Jeesusest Kristusest ja temast kui ristilöödust. ... Mu kõne ja mu kuulutus ei püüdnud veenda tarkusega, vaid

Vaimu ja väe osutamisega, et teie usk ei oleks inimlikus tarkuses, vaid Jumala väes.“ (1Kr 2:1-5) {Tt 144.2}

Kirjas roomlastele ütleb ta taas: {Tt 144.3}

„Sest ma ei häbene evangeeliumi, see on ju Jumala vägi päästeks igaühele, kes usub, juudile esmalt ja siis kreeklasele.“ (Rm 1:16) {Tt 144.4}

Kandku need, kes kõrgemate klasside heaks töötavad, endas tõelist väärikust, pidades meeles, et nende kaaslasteks on inglid. Olgu nende mõistuse ja südame varakamber täidetud sellega, mis „on kirjutatud“. Riputa mõistuse ruumidesse Kristuse kallid sõnad. Neid tuleb pidada väärtuslikumaks kui kulda ja hõbedat. {Tt 144.5}

Kristus ütles, et lihtsam on kaamelil läbi nõelasilma minna kui rikkal inimesel Jumala riiki pääseda. Selle inimklassiga töötamisel esineb palju heidutavat ja südant kurvastavat. Kuid Jumalal on kõik võimalik. Ta suudab tegutseda ja tegutseb inimtööriistade kaudu nende inimeste mõistuses, kelle elu on pühendatud raha hankimisele. {Tt 144.6}

Tõeliseks pöördumiseks on vaja imesid, imesid, mida praegu ei märgata. Maailma tähtsaimad inimesed ei käi Jumala imettegevale väele üle jõu. Kui need, kes on Tema kaastöölised, täidavad oma kohust vapralt ja ustavalt, siis pöörab Jumal inimesi, kes on vastutavatel kohtadel, arukaid ja mõjuvõimsaid inimesi. Püha Vaimu väe kaudu juhitakse paljud jumalikke põhimõtteid vastu võtma. {Tt 144.7}

Kui tehakse selgeks, et Issand ootab, et nad Tema esindajatena leevendaksid inimkonna kannatusi, vastavad paljud ning annavad oma vahendid ja kaastunde vaeste hüvanguks. Kui nende mõistus niiviisi isekatest huvidest eemale tõmmatakse, annavad paljud end Kristusele. Nad ühinevad oma mõjukate talentide ja vahenditega rõõmsalt heategevustöös tagasihoidlike misjonäridega, kes olid Jumala tööriistad nende pöördumisel. Maise varanduse õige kasutamisega muretsevad nad enesele „kahanematu aarde taevas, kuhu varas ei saa ligi ja kus koi pole rikkumas“ {Tt 145.1}

Kristuse poole pöördunult saavad paljudest neist tööriistad Jumala käes, tegutsemaks teiste heaks oma klassis. Nad tunnevad, et peavad levitama evangeeliumi neile, kes on teinud endale kõige tähtsamaks selle maailma. Aeg ja raha pühendatakse Jumalale, andekus ja mõjuvõim pühendatakse Kristusele hingede päästmise tööks. {Tt 145.2}

Alles igavikus selgub, mida saavutati seda tüüpi teenimistööga — kui palju kahtlustest vaevatud ning ilmalikkusest ja rahutusest väsinud hingi toodi suure Taastaja juurde, kes igatseb päästa kõiki, kes Tema juurde tulevad. Kristus on ülestõusnud Päästja ja Tema tiibade all on paranemine. {Tt 145.3}

15. Peatükk — Haigetoas

Haigete eest hoolitsemine

Need, kes hoolitsevad haigete eest, peavad mõistma, kui oluline on pöörata tähelepanu terviseseadustele. Mitte kusagil ei ole neile seadustele kuuletumine olulisem kui haigetoas. Mitte kusagil ei sõltu abistaja ustavusest väikestes asjades nii palju. Tõsise haiguse puhul võib väike hooletus, patsiendi erivajaduste või ohtude tähelepanuta jätmine, hirmu, ärrituse või pahuruse ilmutamine, isegi kaastunde puudumine, kallutada elu ja surma piiril kõikuvat vaekaussi nii, et patsient, kes muidu oleks võinud paraneda, läheb alla hauda. {Tt 146.1}

Haigepõetaja võimelisus sõltub suurel määral füüsilisest jõust. Mida parem on tema tervis, seda paremini suudab ta taluda haige eest hoolitsemise pinget ja seda edukamalt suudab ta oma kohustusi täita. Need, kes haigete eest hoolitsevad, peavad pöörama erilist tähelepanu toitumisele, puhtusearmastusele, värskele õhule ja füüsilisele liikumisele. Samasugune hool pere poolt võimaldab neil taluda neile pandud lisakoormat ning aitab neil hoiduda haigestumast. {Tt 146.2}

Kui haigus on nii tõsine, et vajatakse põetaja hoolitsust ööpäevaringselt, siis tuleb see jagada vähemalt kahe tubli põetaja vahel, et kummalgi oleks võimalik puhata ja värskes õhus liikuda. See on eriti oluline juhtudel, kui haigetoas on raske tagada piisava värske õhu olemasolu. Värske õhu olulisust tundmata piiratakse vahel tuulutamist ning nii patsiendi kui ka hooldaja elu on sageli ohus. {Tt 146.3}

Kui rakendatakse õigeid ettevaatusabinõusid, siis mittenakkavad haigused ei pruugi teistele külge hakata. Olgu harjumused õiged ning puhtuse hoidmise ja õige tuulutamisega hoia haigetuba mürgistest elementidest vaba. Niisugustes tingimustes paraneb haige palju tõenäolisemalt ning enamikul juhtudest ei jää ei hooldajad ega pereliikmed haigeks. {Tt 147.1}

Päikesevalgus, tuulutamine ja temperatuur

Et pakkuda patsiendile kõige paremaid paranemistingimusi, peab tuba, milles ta viibib, olema suur, valge ja rõõmus, piisava tuulutamise võimalusega. Haigetoaks tuleb valida majas niisugune tuba, mis vastab kõige paremini neile nõuetele. Paljudes hoonetes ei ole tehtud spetsiaalseid ettevalmistusi õigeks tuulutamiseks ning seda on keeruline tagada, kuid tuleb teha kõik võimalikud jõupingutused, korraldamaks nii, et haigetuba läbib värske õhu vool ööpäevaringselt. {Tt 147.2}

Nii palju kui võimalik, tuleks haigetoas hoida ühtlast temperatuuri. Tuleb jälgida termomeetrit. Need, kes haige eest hoolitsevad, on tihti magamata või peavad öösel patsiendi hooldamiseks ärkama, tunnevad kergesti jahedust ning nemad pole tervisliku temperatuuri puhul head otsustajad. {Tt 147.3}

Toitumine

Põetaja kohustuse oluline osa on hoolitseda patsiendi toitumise eest. Patsiendil ei tohi lubada kannatada toidu puudumise tõttu või seepärast liigselt nõrgaks muutuda, samuti ei tohi nõrgestatud seedeorganeid üle koormata. Tuleb hoolt kanda, et toit valmistatakse ja serveeritakse nii, et see on maitsev, kuid nii selle kogust kui ka kvaliteeti tuleb arukalt kohandada patsiendi vajadustega. Paranemise ajal, kui isu on suur, kuid seedeorganite jõud ei ole veel taastunud, on suur oht toitumisvigade tõttu kahjustuda. {Tt 147.4}

Hooldajate kohustused

Põetajad ja kõik, kel on haigetoas tegemist, peavad olema rõõmsameelsed, rahulikud, ennastvalitsevad. Tuleb vältida igasugust kiirustamist, ärritust ja segadust. Uksi tuleb avada ja sulgeda hoolikalt ning kogu majapidamine peab olema vaikne. Palaviku korral on vaja erilist hoolt siis, kui tuleb kriis, ja siis, kui palavik alaneb. Siis on tihtipeale vajalik pidev jälgimine. Teadmatus, unustamine ja hoolimatus on põhjustanud surma paljudel, kes oleksid võinud elama jääda, kui nad oleksid saanud mõistlike, tähelepaneliku põetajate õiget hoolitsust. {Tt 148.1}

Haigete külastamine

Valesti suunatud lahkus, vale arusaam viisakusest paneb haigeid palju külastama. Neil, kes on väga haiged, ei tohiks olla külastajaid. Külaliste vastuvõtmisega seotud erutus kurnab patsienti ajal, mil ta vajab kõige enam vaikust, häirimatut puhkust. {Tt 148.2}

Haigusest paranejal või kroonilise haiguse põdejal on sageli hea meel ja kasulik teada, et teda peetakse lahkelt meeles, kuid selle kinnituseks saadetud kaastundesõnum või väike kingitus teenivad eesmärki paremini kui isiklik külastus, nii pole kahju tegemise ohtu. {Tt 148.3}

Põetajad asutustes

Sanatooriumides või haiglates, kus põetajad peavad pidevalt paljude haigete inimestega suhtlema, on vaja otsustavat pingutust olla alati meeldiv ja rõõmsameelne ning osutada igas sõnas ja teos tähelepanelikku hoolivust. Neis asutustes on äärmiselt oluline, et põetajad püüaksid teha oma tööd arukalt ja hästi. Nad peavad alati meeles pidama, et oma igapäevaseid kohustusi täites teenivad nad Issandat Kristust. {Tt 148.4}

Haiged vajavad mõistlikke sõnu. Põetajad peavad iga päev uurima Piiblit, et nad suudaksid kõneleda sõnu, mis valgustaksid ja aitaksid kannatajaid. Jumala inglid on ruumis, kus neid kannatajaid teenitakse, ning raviva inimese hinge ümbritsev õhustik peab olema puhas ja healõhnaline. Arstid ja põetajad peavad pidama kalliks Kristuse põhimõtteid. Nende elus peavad olema näha Tema voorused. Siis tõmbavad nad oma tegude ja sõnadega haigeid Päästja juurde. {Tt 148.5}

Kristlik õde tõmbab tervise taastamise nimel ravides patsiendi mõistust meeldivalt ja edukalt Kristuse, nii hinge kui ka ihu Tervendaja poole. Vähehaaval siin ja seal esitatud mõtetel on mõju. Vanemad põetajad ei tohi kaotada soodsaid võimalusi haige tähelepanu Kristusele juhtimiseks. Nad peavad alati olema valmis ühendama vaimulikku tervendamist füüsilise paranemisega. {Tt 149.1}

Põetajad peavad kõige lahkemal ja õrnemal kombel õpetama terveks saanut, et ta peab lõpetama Jumala seadustest üleastumise. Ta peab jätma patuelu. Jumal ei saa õnnistada seda, kes jätkab endale haiguste ja kannatuste põhjustamist taeva seaduste tahtliku rikkumisega. Kuid Kristus tuleb Püha Vaimu kaudu tervistava väena nende peale, kes jätavad kurja tegemise ja õpivad õigesti tegutsema. {Tt 149.2}

Need, kel pole Jumala armastust, töötavad pidevalt hinge ja ihu parimate huvide vastu. Kuid need, kes saavad teadlikuks Jumalale kuuletudes elamise tähtsusest siin kurjas maailmas, on valmis kõrvaldama kõik valed harjumused. Nende südant täidab tänulikkus ja armastus. Nad teavad, et Kristus on nende sõber. Paljudel juhtudel tähendab haigete paranemisel teadmine, et neil on niisugune sõber, rohkem kui parim ravi, mida nad võivad saada. Kuid mõlemad tööharud on vajalikud. Need peavad käima käsikäes. {Tt 149.3}

16. Peatükk — Haigete eest Palvetamine

Pühakiri ütleb, et me peame „ikka palvetama ega tohi tüdida“. (Lk 18:1) Kui üldse millalgi on aeg, mil inimesed tunnevad palve vajadust, on see siis, kui jõud üles ütleb ja elu ise tundub nende haardest välja libisevat. Tihtipeale unustavad need, kes on terved, imelise halastuse, mida nad päev-päevalt ja aasta-aastalt saavad, ega anna Jumalale tänu Tema abi eest. Aga kui tuleb haigus, siis meenub Jumal. Kui inimlik jõud lõpeb, tunnevad inimesed vajadust jumaliku abi järele. Meie halastaja Jumal ei pöördu iial ära hingest, kes siiralt Tema abi otsib. Ta on meie pelgupaik nii haiguses kui ka tervises. {Tt 150.1}

„Otsekui isa halastab laste peale,

nõnda halastab Issand nende peale,

kes teda kardavad.

Sest ta teab, millist tegu me oleme;

tal on meeles, et oleme põrm.“ {Tt 150.2}

(Ps 103:13, 14)

{Tt 150.3}

„Nad said näha vaeva oma pahategude pärast.

Iga toit oli neile jäle

ja nad olid juba surmaväravate lähedal.

Aga oma ahastuses nad kisendasid Issanda poole

ja tema päästis nad nende kitsikustest. Ta läkitas neile oma sõna ja tervendas nad

ning päästis nad haua veerelt.“

(Ps 107:17-20) {Tt 150.4}

Jumal on praegu sama tahtlik haigete tervist taastama, kui sel ajal, mil Püha Vaim need sõnad Laulja kaudu rääkis. Ja Kristus on praegu sama kaastundlik arst, kui Ta oli oma maapealse teenistuse ajal. Temal on ravivat palsamit iga haiguse vastu, taastavat väge iga nõrkuse jaoks. Tema praeguse aja jüngrid peavad haigete pärast sama kindlalt palvetama nagu palvetasid vana aja jüngrid. Ja paranemine tuleb, sest „usupalve päästab tõbise“. Meil on Püha Vaimu vägi, rahulik usukindlus, mis saab toetuda Jumala tõotustele. Issanda tõotus „haiged, kellele nad panevad käed peale, saavad terveks“ (Mk 16:18) on praegu sama usaldusväärne kui apostlite päevil. See näitab Jumala laste eesõigust ja meie usk peab haarama kinni kõigest, mida see hõlmab. Kristuse teenijad on Tema tegude kanalid ja Ta

soovib kasutada nende kaudu oma tervistavat väge. Meie töö on tõsta haiged ja kannatajad usukätel Jumala poole. Me peame õpetama neid uskuma Suurde Tervendajasse. {Tt 151.1}

Päästja tahab, et me julgustaksime haigeid, lootusetuid ja vaevatuid Tema jõust kinni haarama. Usu ja palve kaudu võib haigetuba muutuda Peeteliks. Arstid ja põetajad võivad sõna ja teoga väljendada nii selgelt, et seda ei saa vääriti mõista: „Issand on tõesti selles paigas“ selleks et päästa, mitte hävitada. Kristus soovib ilmutada oma kohalolekut haigetoas, täites arstide ja põetajate südame oma armastuse meeldivusega. Kui haige hooldaja elu on niisugune, et Kristus saab temaga koos patsiendi voodi juurde minna, siis jõuab patsient veendumusele, et kaastundlik Päästja on kohal, ning see veendumus ise teeb väga palju nii hinge kui ka ihu paranemiseks. {Tt 151.2}

Jumal kuuleb palveid. Kristus ütles: „Kui te midagi minult palute minu nimel, siis ma teen seda.“ Ja taas ütleb Ta: „Kes iganes mind teenib, seda austab mu Isa.“ (Jh 14:14; 12:26) Kui me elame Tema Sõnaga kooskõlas, siis täitub meie jaoks iga Tema kallihinnaline tõotus. Me ei ole Tema halastust ära teeninud, aga kui me anname end Temale, võtab Ta meid vastu. Ta tegutseb nende heaks ja nende kaudu, kes Teda järgivad. {Tt 151.3}

Ent Tema tõotuste täitumist võime nõuda alles siis, kui elame Tema Sõnale kuuletudes. Laulja ütles: „Kui oleksin näinud oma südames nurjatust, ei oleks Issand mind kuulnud.“ (Ps 66:18) Kui me oleme Talle ainult osaliselt, pooliku südamega sõnakuulelikud, siis ei täitu meie jaoks Tema tõotused. Jumala Sõnas on antud juhtnöörid eriliseks palveks haige paranemise palumisel. Ent niisugune palve on kõige pühalikum toiming ning seda ei tohi teha hooletult. Paljudel haige paranemise eest palvetamise juhtudel pole see, mida nimetatakse usuks, mitte midagi enamat kui liigne enesekindlus. {Tt 152.1}

Paljud inimesed põhjustavad oma haiguse isekatele soovidele järeleandmisega. Nad ei ole elanud kooskõlas loodusseaduste ega range puhtuse põhimõtetega. Teised on eiranud terviseseadusi seoses söömis-, joomis-, riietumis- või töötamisharjumustega. Sageli on mõistuse või keha jõuetuse põhjuseks mingi pahe. Kui need inimesed saaksid terviseõnnistuse, jätkaksid paljud samasugust hoolimatut Jumala looduse ja vaimulike seaduste eiramise teguviisi, järeldades, et kui Jumal neid palve peale tervistab, on neil vabadus jätkata oma ebatervislikke eluviise ja rahuldada oma moondunud himusid piiramatult. Kui Jumal teeks imet ja taastaks nende inimeste tervise, siis soodustaks Ta patustamist. {Tt 152.2}

Asjatu vaev on õpetada inimesi vaatama Jumalale kui nende nõrkuse parandajale, kui neid ei õpetata oma ebatervislikke eluviise maha jätma. Palve vastusena Tema õnnistuste saamiseks peavad nad lõpetama halva tegemise ja õppima head tegema. Nende ümbrus peab olema tervist kosutav, nende eluharjumused õiged. Nad peavad elama kooskõlas nii Jumala vaimulike kui ka loodusseadustega. {Tt 152.3}

Patu tunnistamine

Neile, kes soovivad tervise taastumise pärast palvet, tuleb selgeks teha, et Jumala seaduste, nii vaimulike kui ka loodusseaduste rikkumine on patt ning Tema õnnistuste saamiseks tuleb pattu tunnistada ja see maha jätta. {Tt 152.4}

Pühakiri käsib: „Tunnistage siis üksteisele patud üles ja palvetage üksteise eest, et te saaksite terveks!“ (Jk 5:16) Sellele, kes eestpalvet palub, esitatagu niisugused mõtted: „Meie ei näe südant ega tea sinu elu saladusi. Ainult sina ise ja Jumal teate neid. Kui sa kahetsed oma patte, siis on sinu kohus need üles tunnistada.“ Isikliku iseloomu patt tuleb tunnistada Kristusele, kes on ainus vahemees Jumala ja inimese vahel. Sest „kui keegi patustab, siis on meil eestkostja Isa juures, Jeesus Kristus, kes on õige“. (1Jh 2:1) Iga patt on eksimus Jumala vastu ning see tuleb Kristuse kaudu Talle üles tunnistada. Iga avalikku pattu tuleb avalikult tunnistada. Eksimus kaasinimese vastu tuleb heastada sellele, kelle vastu on eksitud. Kui tervist sooviv inimene on süüdi laimamises, kui ta on külvanud lahkhelisid kodus, ümbruskonnas või koguduses ning on õhutanud segadust ja lahkarvamusi, kui ta on mingisuguse vale teguviisiga juhtinud teisi patustama, siis tuleb niisugused asjad tunnistada Jumala ees ja nende ees, kelle vastu on eksitud. „Kui me oma patud tunnistame, on tema ustav ja õige, nõnda et ta annab andeks meie patud ja puhastab meid kogu ülekohtust.“ (1Jh 1:9) {Tt 153.1}

Kui ülekohus on heastatud, siis võime haige vajadused Issandale rahulikus usus esitada, nii nagu Tema Vaim suunab. Ta teab igaüht nimepidi ja hoolib igaühest nii, nagu ei oleks maa peal kedagi teist, kelle eest Ta oma armsa Poja andis. Kuna Jumala armastus on nii suur ja lakkamatu, tuleb haiget julgustada Teda usaldama ja rõõmus olema. Murelikkus iseenesest toob kaasa nõrkuse ja haiguse. Kui ta tõuseb kõrgemale masendusest ja süngusest, siis on tema väljavaated paraneda palju paremad, sest „Issanda silm on nende peal“, kes „tema heldust ootavad“. (Ps 33:18) {Tt 153.2}

Haige eest palvetades peame meeles pidama, et „me ju ei tea, kuidas palvetada nagu peab“. (Rm 8:26) Me ei tea, kas soovitud õnnistus on meile parim. Seepärast peaksid meie palved sisaldama seda mõtet: „Issand, sina tead iga hinge saladust. Sa tunned seda inimest. Jeesus, tema Kaitsja, andis oma elu tema eest. Tema armastus selle inimese vastu on suurem kui meie oma võib olla. Seepärast, kui see tuleb sinule auks ja haigele kasuks, palume Jeesuse nimel, et tema tervis võiks taastuda. Kui see ei ole sinu tahtmine, et ta terveks saab, siis palume, et sinu arm võiks teda tema kannatustes lohutada ja sinu ligiolek kinnitada. {Tt 153.3}

“ Jumal teab lõppu juba algusest. Ta tunneb kõigi inimeste südant. Ta näeb hinge iga saladust. Ta teab, kas see, kelle eest palvetatakse, suudab seista vastu kiusatustele, mis teda elama jäädes tabavad, või mitte. Ta teab, kas tema elu oleks iseendale ja maailma õnnistuseks või needuseks. See on üks põhjus, miks peame oma palveid tõsimeelselt esitades ütlema: „Ometi ärgu sündigu minu tahtmine, vaid sinu oma.“ (Lk 22:42) Jeesus

ütles need Jumala tarkusele ja tahtele alistumise sõnad, kui Ta Ketsemani aias anus: „Minu Isa, kui see on võimalik, siis möödugu see karikas minust.“ (Mt 26:39) Kui need sõnad olid kohased Temale, Jumala Pojale, kui palju enam peaksid need tulema meie surelikelt, ekslikelt huultelt! {Tt 154.1}

Sobiv teguviis on esitada oma soovid meie kõiketeadjale taevasele Isale ja siis kõik täielikus usus Temale usaldada. Me teame, et Jumal kuuleb meid, kui me palume Tema tahte kohaselt. Kuid pole õige esitada oma anumist ilma allaheitliku vaimsuseta. Meie palved peavad olema mitte käskivas, vaid paluvas vormis. {Tt 154.2}

On juhtumeid, kus Jumal tegutseb tervise taastamiseks jumaliku väega otsustavalt. Kuid mitte kõik haiged ei saa terveks. Paljud lähevad Jeesuses magama. Johannesel kästi Patmose saarel kirjutada: „Õndsad on surnud, kes nüüdsest peale surevad Issandas! Jah, Vaim ütleb, et nad võivad hingata oma vaevadest, sest nende teod lähevad nendega kaasa.“ (Ilm 14:13) Seepärast on meie arusaam, et kui inimest ei tervistata, ei tohi sellepärast tema üle kohut mõista, nagu oleks tal usust puudus. {Tt 154.3}

Me kõik soovime oma palvetele kohest ja otsest vastust ning meil on kiusatus kaotada julgus, kui vastus viibib või tuleb ootamatul moel. Ent Jumal on liiga tark ja hea, et vastata meie palvetele alati kohe ja just niisugusel kombel, nagu soovime. Ta teeb meie heaks rohkem ja paremini, kui on meie soovide täitmine. Kuna me võime usaldada Tema tarkust ja armastust, ei tohi me Temalt nõuda meie tahtele järeleandmist, vaid me peame püüdma Tema eesmärki sisse elada ja seda teostada. Meie soovid ja huvid peavad Tema tahtesse kaduma. Meie usku proovile panevad kogemused tulevad meile kasuks. Nende kaudu ilmneb, kas meie usk on tõeline ja siiras ning toetub üksnes Jumala Sõnale või sõltub see asjaoludest, on ebakindel ja muutlik. Usku saab harjutamisega kasvatada. Me peame laskma kannatlikkusel oma head tööd teha, pidades meeles, et Pühakirjas on kallid tõotused neile, kes Issandat ootavad. {Tt 154.4}

Kõik ei mõista neid põhimõtteid. Paljud, kes otsivad Issanda tervistavat halastust, arvavad, et nad peavad saama oma palvetele otsese ja kohese vastuse, muidu on nende usk puudulik. Seepärast tuleb haigusest nõrgestatuile arukat nõu anda, et nad võiksid ettevaatlikult tegutseda. Nad ei tohi jätta hooletusse kohustusi sõprade ees, kes võivad neist kauem elada, ega eirata looduse abivahendeid tervise taastamisel. {Tt 155.1}

Sageli on siin eksimise oht. Uskudes, et nad saavad palve vastusena terveks, kardavad mõned teha midagi, mis näitaks usu puudumist. Kuid nad ei tohi jätta korda seadmata oma asju, nagu nad tahaksid teha, kui ootaksid surma. Nad ei tohi karta väljendada julgustavaid ja nõuandvaid sõnu, mida nad sooviksid oma lähedastele lahkumise tunnil öelda. {Tt 155.2}

Need, kes soovivad palve peale terveks saada, ei tohi jätta kasutamata nende käsutuses olevaid ravivahendeid. Niisuguste vahendite kasutamine, mille Jumal on andnud valu leevendamiseks ja looduse abistamiseks paranemisel, ei ole usu salgamine. Jumalaga

koostöö tegemine ning endale paranemiseks võimalikult soodsate tingimuste loomine ei ole usu salgamine. Jumal on andnud meile võime hankida teadmisi loodusseadustest. Need teadmised on antud meile kasutamiseks. Me peame rakendama iga võimalust tervise parandamiseks, kasutades iga võimalikku hüve, tegutsedes kooskõlas loodusseadustega. Kui me oleme palvetanud haige paranemise pärast, võime tegutseda seda suurema energiaga, tänades Jumalat, et meil on eesõigus Temaga koostööd teha, ning paludes Tema õnnistusi vahenditele, mille Ta ise on andnud. {Tt 155.3}

Jumala Sõnas on meil heakskiit ravivahendite kasutamisele. Iisraeli kuningas Hiskija oli haige ja Jumala prohvet tõi talle sõnumi, et ta peab surema. Ta nuttis Issanda ees ning Issand kuulis oma sulast ja saatis talle teate, et talle antakse veel viisteist aastat elada. Hiskija oleks võinud nüüd Jumala ühe sõna peale koheselt paraneda, kuid anti hoopis spetsiaalsed juhtnöörid: „Tooge viigimarjakakk ja asetage paisele, et ta saaks terveks." (Js 38:21) {Tt 156.1}

Ükskord võidis Kristus pimeda mehe silmi mudaga ja käskis: „Mine pese end Siiloahi tiigis. ... Siis pime läks ja pesi ning tuli tagasi nägijana." (Jh 9:7) Arstimiks oleks piisanud üksnes Suure Arsti väest, kuid ometi kasutas Kristus lihtsaid looduslikke vahendeid. Kuigi Ta ei võtnud omaks ravimist uimastavate arstimitega, kiitis Ta heaks lihtsate ja looduslike ravivahendite kasutamise. {Tt 156.2}

Kui me oleme palvetanud haige paranemise pärast, siis ei tohi me kaotada usku Jumalasse, ükskõik missugune on selle juhtumi lahendus. Kui meile on ette nähtud raske kaotus, võtkem kibe karikas vastu, pidades meeles, et seda hoiab meie huulil isa käsi. Aga kui tervis taastatakse, ei tohi unustada, et tervistava halastuse saaja on Loojale taas võlgu. Kui kümme pidalitõbist puhtaks said, tuli ainult üks tagasi, et Jeesust tänada. Ärgu keegi meist olgu mõtlematu üheksa moodi, kelle südant Jumala halastus ei puudutanud. „Iga hea and ja iga täiuslik kink tuleb ülalt, valguste Isalt, kelle juures ei ole muutust ega varjutuste varju." (Jk 1:17) {Tt 156.3}

17. Peatükk — Ravivahendite Kasutamine

Haigus ei tule iial ilma põhjuseta. Terviseseaduste eiramisega on rajatud tee ja haigus välja kutsutud. Paljud kannatavad oma vanemate üleastumise tulemusena. Kuigi nad ei vastuta oma vanemate tegude eest, peavad nad sellest hoolimata välja selgitama, missugused on ja missugused ei ole terviseseaduse rikkumised. Nad peavad vältima oma vanemate halbu harjumusi ning seadma end õige eluviisiga paremasse olukorda. {Tt 157.1}

Suur osa kannatab siiski iseenda vale teguviisi tagajärjel. Nad eiravad tervise põhimõtteid söömi-, joomis-, riietumis- ja töötamisharjumustes. Loodusseadustest üleastumine toob kaasa kindla tagajärje ning kui neid tabab haigus, ei tunnista paljud oma kannatuste tõelist põhjust, vaid nurisevad oma hädade tõttu Jumala vastu. Kuid Jumal ei vastuta kannatuste eest, mis tulenevad loodusseaduse eiramisest. {Tt 157.2}

Jumal on varustanud meid teatud hulga elujõuga. Ta kujundas meie organid sobivaks mitmesuguste elufunktsioonide jaoks ning Ta on määranud, et need elundid peavad töötama kooskõlas. Kui me hoiame elujõudu hoolikalt ning keha peent mehhanismi korras, siis on tulemuseks hea tervis. Aga kui elujõudu kurnatakse liiga kiiresti, siis laenab närvisüsteem hetke kasutuseks jõudu jõuvarudest ja kui üks organ on kahjustatud, mõjutab see kõiki. Loodus talub ohtralt väärtarvitamist ilma nähtava vastupanuta, kuid siis see virgub ja teeb otsustavaid jõupingutusi, et kõrvaldada talutud väärkohtlemisi mõjusid. Looduse pingutused neid tingimusi parandada ilmnevad tihtipeale palavikus ja mitmetes teistes haigusevormides. {Tt 157.3}

Otstarbekohased ravivahendid

Kui tervise väärkohtlemine on jõudnud nii kaugele, et tulemuseks on haigus, siis saab selle all kannataja ise teha tihtipeale enda heaks seda, mida keegi teine ei saa. Kõigepealt tuleb kindlaks teha haiguse tõeline olemus ning siis jätkata arukat tegevust põhjuse kõrvaldamiseks. Kui organismi harmooniline toimimine on ületöötamise, ülesöömise või muu korrapäratuse tõttu tasakaalust välja viidud, siis ära püüa probleeme lahendada mürgiste ravimite koorma lisamisega. {Tt 158.1}

Haiguse põhjuseks on sageli ülemäärane söömine ning loodusel on kõige enam vaja just vabaneda asjatust koormast, mis on talle pandud. Paljudel haigusjuhtudel on patsiendi jaoks parim ravivahend jätta üks või kaks söögikorda vahele, et ületöötanud seedeelundid saaksid puhata. Mõnepäevane puuviljadieet on sageli toonud suurt kergendust vaimutöö tegijaile. Paljudel juhtudel on lühike täielikult toidust loobumise periood, millele järgneb lihtne, mõõdukas toitumine, toonud kaasa paranemise looduse enda taastumispingutuste abil. Mõõdukas toitumine kuu või kahe jooksul veenab paljusid, et enesesalgamise tee on tervise tee. {Tt 158.2}

Puhkamine kui ravivahend

Paljud toovad endale haiguse ületöötamisega. Nende jaoks on tervise taastamisel oluline puhkamine, murest vaba olemine ning kasin toit. Nende jaoks, kelle aju on koormatud ja kes on pideva töö ja rangete piirangute tõttu närvilised, on kõige kasulikum minna maale, kus nad saavad elada lihtsat, muretut elu ning puutuda tihedalt kokku looduse objektidega. Põldude ja metsade keskel uitamine, lillede noppimine ja linnulaulu kuulamine teevad nende tervise taastumiseks palju enam kui ükski muu asi. {Tt 158.3}

Puhas vesi on üks taeva parimatest õnnistustest nii tervises kui ka haiguses. Selle õige kasutamine edendab tervist. See on jook, mille Jumal on andnud loomade ja inimeste janu kustutamiseks. Joo vabalt, see aitab täita organismi vajadused ja toetab loodust haigusega võitlemisel. Vee välispidine kasutamine on üks kõige lihtsamaid ja rahuldust pakkuvamaid mooduseid vereringe reguleerimiseks. Külm või jahe kümblus on suurepärane toonikum. Soe kümblus avab poorid ja aitab niiviisi jääkaineid kõrvaldada. Nii soe kui ka leige kümblus rahustavad närve ja tasakaalustavad vereringet. {Tt 159.1}

Kuid paljud ei ole õppinud kogemustest vee õige kasutamise kasulikke mõjusid ning nad kardavad vett. Vesiravi ei hinnata nii nagu peaks. Selle osav kasutamine nõuab tööd, mida paljud ei taha teha. Kuid keegi ei tohi tunda, et teadmatus või ükskõiksus selle teema suhtes teda välja vabandab. On palju mooduseid, kuidas saab vett kasutada valu leevendamiseks ja haiguse tõkestamiseks. Kõik peaksid saama arukaks selle kasutamisel lihtsas koduses ravis. Eriti emad peavad teadma, kuidas hoolitseda oma pere eest nii tervises kui ka haiguses. {Tt 159.2}

Tegutsemine on meie olemuse seadus. Igale kehaorganile on määratud töö, mille täitmisest sõltub keha areng ja jõud. Kõigi elundite normaalne töö annab vastupidavust ja jõudu, samas kui mittetöötamine viib kõdunemise ja surma poole. Seo üks käsi kinni, kas või ainult nädalaks, seejärel vabasta see ja sa näed, et see on nõrgem kui käsi, mida sa oled samal ajal mõõdukalt kasutanud. Tegevusetus kutsub sama efekti esile kogu lihaskonnas. {Tt 159.3}

Tegevusetus on haigusele viljakas pinnas. Füüsiline liikumine kiirendab ja tasakaalustab vereringet, kuid tegevusetuses ei ringle veri vabalt ning eluks ja terviseks nii vajalikud muutused ei toimu. Ka nahk muutub loiuks. Jääkaineid ei väljutata nii nagu siis, kui vereringet on jõuliste harjutustega kiirendatud, nahk normaalses seisundis ja kopsudesse voolab ohtralt puhast, värsket õhku. Organismi niisugune olek paneb erituselunditele kahekordse koormuse ning tulemuseks on haigus. {Tt 159.4}

Invaliide ei tohi julgustada olema tegevuseta. Kui on olnud tõsine ülekoormus igas asjas, siis võib täielik puhkus mõne aja jooksul hoida ära tõsise haiguse, aga ametlikult kinnitatud invaliidsuse puhul on väga harva vaja hoiduda igasugusest tegevusest. {Tt 160.1}

Need, kes on murdunud vaimse töö all, peavad puhkama väsitavatest mõtetest, kuid neid ei tohi panna arvama, et neil on üleüldse ohtlik oma vaimseid võimeid kasutada. Paljusid pannakse arvama, et nende olukord on hullem, kui see tegelikult on. Niisugune meeleseisund ei soodusta paranemist ja sellele ei tohi kaas aidata. {Tt 160.2}

Jutlustajad, õpetajad, õpilased ja teised vaimse töö tegijad kannatavad sageli haiguse all, mis tuleneb raskest vaimsest koormusest, mis on jäänud füüsilise liikumisega leevendamata. Need inimesed vajavad aktiivsemat elu. Rangelt mõõdukad harjumused, kombineerituna õige füüsilise koormusega, tagavad nii vaimse kui ka füüsilise jõu ning annavad vastupidavuse kõigile vaimse töö tegijaile. {Tt 160.3}

Neid, kes on oma füüsilist jõudu ülekoormanud, ei tohi õhutada füüsilisest tööst täielikult loobuma. Ent töö — et sellest oleks kõige rohkem kasu — peab olema süstemaatiline ja sobiv. Kõige parem on füüsiline tegevus vabas õhus. Seda tuleb kavandada nii, et see tugevdaks nõrgestatud organite kasutamist ja sellesse peab olema kaasatud süda; kätega tehtav töö ei tohi manduda pelgalt tööorjuseks. {Tt 160.4}

Kui invaliidide aega ja tähelepanu ei hoia miski tegevuses, siis keskenduvad nende mõtted iseendale ning nad muutuvad haiglaseks ja ärrituvaks. Nad mõtlevad oma halbadele tunnetele nii palju, kuni arvavad endast palju hullemini, kui asi tegelikult on, ning nad ei suuda üldse midagi teha. {Tt 160.5}

Igal juhul on hästi läbimõeldud füüsiline tegevus efektiivne ravivahend. Mõnel juhul on see tervise paranemisel asendamatu. Tahe käib koos kätetööga ning invaliididel ongi vaja tahet äratada. Kui tahe uinub, muutub kujutlusvõime ebanormaalseks ja haigusele on võimatu vastu panna. {Tt 160.6}

Tegevusetus on kõige suurem needus, mis suurema osa invaliidide peale võib tulla. Kerge rakendatus kasulikus töös, kui see ei korma mõistust ega keha, mõjub õnnestavalt mõlemale. See tugevdab lihaseid, parandab vereringet ning annab invaliidile rahuldustunde teadmisest, et ta ei ole selles askeldavas maailmas täiesti kasutu. Ta võib olla võimeline esialgu ainult vähe tegema, kuid peagi leiab ta, et tema jõud kasvab ja vastavalt suureneb ka töö hulk, mida ta suudab teha. {Tt 160.7}

Füüsiline tegevus abistab seedehäirete all kannatajaid, andes seedeorganitele normaalset toonust. Kohe pärast söömist tõsise õppimise või raske füüsilise tegevusega tegelemine takistab seedimist, kuid lühikesest jalutuskäigust, pea püsti ja õlad taga, on pärast sööki suuresti kasu. {Tt 161.1}

Hoolimata kõigest, mis on räägitud ja kirjutatud füüsilise tegevuse olulisusest, on siiski palju neid, kes selle hooletusse jätavad. Paljud muutuvad tüsedaks, sest organism on ummistunud, teised muutuvad kõhnaks ja nõrgaks, sest nende elujõud on liigset toitu hävitades kurnatud. Maksa kurnavad pingutused puhastada verd jääkainetest ning tulemuseks on haigus. {Tt 161.2}

Need, kelle harjumused on väheliikuvad, peaksid, kui ilm lubab, liigutama end vabas õhus iga päev nii suvel kui ka talvel. Ratsutamisele ja sõitmisele tuleb eelistada kõndimist, sest see kasutab liikumisel rohkem lihaseid. Kopsud on sunnitud normaalselt toimima, kuna ilma kopse täis võtmata on võimatu kärmelt kõndida. {Tt 161.3}

Niisugused harjutused on paljudel juhtudel tervisele paremad kui ravimid. Arst soovitab sageli patsientidel minna merereisile, mineraalvee allikatele või külastada erinevaid paiku kliima vahetamiseks, kuigi enamikul juhtudest võiksid nad mõõdukalt süüa ja rõõmsalt, tervislikult liikuda ning nende tervis paraneks ja nad hoiaksid kokku nii aega kui ka raha. {Tt 161.4}

18. Peatükk — Tahtega Ravimine

Mõistus ja keha on väga tihedalt seotud. Kui üks on kahjustatud, elab teine sellele kaasa. Mõistuse seisukord mõjutab tervist palju suuremal määral, kui paljud mõistavad. Paljud neist haigustest, mille all inimesed kannatavad, on vaimse depressiooni tagajärg. Kurbus, mure, rahulolematus, süümepiinad, süütunne, usaldamatus — kõik need murendavad elujõudu ning kutsuvad esile lagunemist ja surma. {Tt 162.1}

Vahel tekitab haigusi kujutlusvõime ning sageli raskendab see neid suurel määral. Paljud eluaegsed invaliidid võiksid olla terved, kui nad ainult niiviisi mõtleksid. Paljud kujutavad ette, et iga kergem mõju põhjustab haigestumist, ning halvad tagajärjed tulevad seepärast, et neid oodatakse. Paljud surevad haiguse tõttu, mille põhjustab täielikult ettekujutus. {Tt 162.2}

Julgus, lootus, usk, osavõtlikkus ja armastus edendavad tervist ning pikendavad elu. Rahulolev mõtteviis ja rõõmus vaim on terviseks ihule ning tugevuseks hingele. „Rõõmus süda on kasulik nagu arstim.“ (Õp 17:22, KJV) {Tt 162.3}

Haige ravimisel ei tohi vaimse mõju toimet tähelepanuta jätta. Õigesti kasutatuna annab selle mõju haigusega võitlemiseks kõige tõhusama vahendi. {Tt 162.4}

Ühe tahte kontroll teise tahte üle

Kuid siiski on olemas tahtega ravimise vorm, mis on Saatana üks kõige efektiivsemaid tööriistu. Selle niinimetatud teaduse kaudu viiakse üks mõistus teise mõistuse kontrolli alla, nii et nõrgema isiksus neeldub tugevama mõistusega isiksusse. Üks inimene teostab teise tahet. Niiviisi väidetakse, et mõtete suund on muudetud, nii et eralduvad tervistavad impulsid ning patsiendid on suutelised haigusele vastu panema ja seda võitma. {Tt 163.1}

Seda ravimeetodit on kasutanud inimesed, kes ei tea selle tegelikku olemust ja suundumust ning kes usuvad, et see toob haigele kasu. Kuid see niinimetatud teadus tugineb valedele põhimõtetele. See on Kristuse olemusele ja vaimsusele võõras. See ei juhi Tema juurde, kes on elu ja pääste. Inimene, kes köidab mõistuse enda külge, juhib selle eemale tõelisest jõu Allikast. {Tt 163.2}

Jumala plaan ei ole, et ükski inimene allutaks oma mõistuse ja tahte teise kontrolli alla ning saaks teise kätes passiivseks tööriistaks. Keegi ei pea oma isiksust teise omaga kokku sulada laskma. Tervise allikaks ei tohi pidada ühtegi inimest. Inimene peab sõltuma Jumalast. Jumalalt antud inimväärikuses peab inimene olema üksnes Jumala enda, mitte ühegi inimmõistuse kontrolli all. {Tt 163.3}

Jumal soovib, et inimesed oleksid Temaga otseses suhtes. Jumal tunnustab inimese isiklikku vastutust kõiges temaga seonduvas. Jumal püüab soodustada isikliku sõltumise tunnet ning sisendada vajadust isikliku juhendamise järele. Ta soovib tuua inimesed

läbikäimisse jumalikuga, et inimesed võiksid muutuda jumaliku sarnaseks. Saatan tegutseb usinalt, et seda eesmärki nurjata. Ta püüab soodustada inimestest sõltumist. Kui mõtted on Jumalast eemale suunatud, saab kiusaja inimesed oma võimu alla. Ta saab inimesi kontrollida. {Tt 163.4}

Mõistuse kontrollimine teise mõistusega on algselt saatana idee, et esitleda ennast tähtsaimana ning panna inimeste filosoofia sinna, kus pidi olema jumalik tarkus. End kristlaseks nimetavate inimeste hulgas leiduvatest eksitustest pole ükski pettus ohtlikum ega lahuta inimest kindlamalt Jumalast kui see. Kuigi see võib tunduda süütuna, viib see patsiendid hukatusse, mitte ei too paranemist. See avab ukse, mille kaudu siseneb Saatan, et võtta oma valdusesse nii see mõistus, mis on antud teise kontrolli alla, kui ka see mõistus, mis teist kontrollib. {Tt 163.5}

Seega on kurja mõtteviisiga inimestele antud võim hirmuäratav. Missuguseid võimalusi pakub see neile, kes elavad sellest, et kasutavad ära teiste nõrkusi ja rumalust! Kui paljud osutuvad nõrga või ebaterve mõistuse kontrolli all olemise tõttu himurate kirgede või saamahimu rahuldamise vahenditeks! {Tt 164.1}

Meil on midagi paremat kui inimlikkuse kontroll inimlikkuse üle. Arst peab suunama inimesi vaatama inimestelt Jumalale. Selmet õpetada haiget hinge ja ihu ravis sõltuma inimestest, peab ta juhtima neid Tema juurde, kes suudab päästa kõik, kes Tema juurde tulevad. Tema, kes lõi inimese mõistuse, teab, mida mõistus vajab. Jumal on ainus, kes suudab ravida. Need, kelle vaim ja ihu on haigusest haaratud, peavad nägema Kristuses taastajat, kes on öelnud: „Sest mina elan ja ka teie peate elama.“ (Jh 14:19) Niisugust elu peame esitama haigele, rääkides, et kui nad usuvad Kristusesse kui taastajasse, kui nad teevad Temaga koostööd terviseseadustele kuuletudes ja Tema kartuses täiuslikku pühadust taotledes, siis annab Tema neile oma elu. Kui me näitame neile niimoodi Kristust, jagame väge ja jõudu, mis on väärtuslikud, sest pärinevad ülalt. See on tõeline ihu ja hinge ravimise teadus. {Tt 164.2}

Kaastunne

Mõttemaailma tõttu põhjustatud haigustega tegelemisel on vaja suurt tarkust. Valutav, haige süda ja heitunud vaim vajavad leebet kohtlemist. Sageli närib tõsine kodune mure hinge nagu haavand ning nõrgestab elujõudu. Vahel on tegemist patukahetsusega, mis õõnestab tervist ja viib vaimu tasakaalust välja. Seda tüüpi kannatajatele saab kasu tuua õrna kaastundega. Arst peab kõigepealt äratama nende usalduse ja seejärel suunama neid Suure Arsti juurde. Kui nende usk on suunatud Tõelisele Arstile ja nad usuvad, et Tema on nende asja enda kätte võtnud, toob see nende vaimule leevendust ja annab tihtipeale ihule tervise. {Tt 164.3}

Kaastundest ja peenetundelisusest on haigele sageli rohkem kasu kui kõige osavamast ravist, mida tehakse jahedalt ja ükskõikselt. Kui arst tuleb haigevoodi juurde tuima, hooletu

hoiakuga ning vaatab haiget osavõtmatult ja jätab sõna või teoga mulje, et see juhtum ei vääri rohkem tähelepanu, ning laseb seejärel patsiendil oma mõtetega omapäi olla, on arst teinud patsiendile tegelikult kahju. Tema ükskõiksuse tõttu tekkinud kahtlused ja segadus toimivad pahatihti vastupidiselt väljakirjutatud ravimite heale toimele. {Tt 165.1}

Kui arst suudaks panna end selle inimese asemele, kelle vaim on murtud ja tahe kannatuste tõttu nõrgenenud ning kes igatseb kaastundlikke ja julgustavaid sõnu, siis oleks ta paremini valmis patsiendi tunnetest lugu pidama. Kui arsti teadmistega ühendatakse armastus ja kaastunne, mida Kristus haigete suhtes ilmutas, siis oleks juba arsti ligiolek õnnistuseks. {Tt 165.2}

Avameelsus patsiendiga suhtlemisel äratab temas usaldust ning on oluliseks abiks paranemisel. On arste, kes peavad mõistlikuks varjata patsiendi eest tema haiguse olemust ja põhjust. Kartuses patsienti erutada või araks muuta pakuvad nad valelootust paranemiseks ning lasevad patsiendil isegi hauda minna, ilma et oleks teda sellest ohust teavitanud. See ei ole mõistlik. Alati ei pruugi olla ohutu või parim selgitada patsiendile tema ohu täit ulatust. See võib teda ärevusse ajada ning paranemist aeglustada või isegi takistada. Samuti ei saa täit tõde rääkida neile, kelle vaevused on suures osas kujuteldavad. Paljud neist inimestest on mõistmatud ega ole harjunud ennast valitsema. Neil on omapärased pettekujutlused ning nad kujutavad enda ja teiste kohta ette asju, mis on valed. Nende jaoks on need reaalsed ning nende eest hoolitsevad inimesed peavad osutama lakkamatut lahkust, väsimatut kannatlikkust ja peenetundelisust. Kui neile patsientidele rääkida nende kohta tõtt, siis mõned solvuvad, teised masenduvad. Kristus ütles oma jüngritele: „Mul on teile veel palju öelda, aga teie ei suuda seda praegu taluda.“ (Jh 16:12) Aga kuigi tõde ei pruugi igal juhul olla võimalik rääkida, ei ole petmine kunagi vajalik ega õigustatud. Arst ega põetaja ei tohi kunagi alanduda tõeväänamiseni. Kes niiviisi toimib, paneb end olukorda, kus Jumal ei saa temaga koostööd teha, ning patsientide usalduse kaotamine jätab ta ilma ühest kõige tõhusamast inimlikust abinõust nende tervenemisel. {Tt 165.3}

Tahtmise jõudu ei hinnata nii nagu peaks. Tahet tuleb hoida erksana ja õigesti suunatuna, siis annab see energiat kogu olemusele ning aitab imehästi kaasa tervise säilitamisele. See on ka vägi haigusega võitlemisel. Õiges suunas juhituna kontrollib see kujutlusvõimet ning on tõhus abivahend nii vaimu kui ka ihu haigustele vastupanemisel ja nende võitmisel. Patsiendid, kes hakkavad tahtejõu abil ellu õigesti suhtuma, saavad koostöös arstiga teha tervise taastamisel palju ära. On tuhandeid, kes võiksid paraneda, kui nad tahaksid. Issand ei taha, et nad haiged on. Ta soovib, et nad oleksid terved ja õnnelikud, ning nad peavad otsustama olla terved. Tihtipeale saavad invaliidid haigusele vastu panna lihtsalt sellega, et keelduvad vaevustele järele andmast ja tegevusetusse jäämast. Valudest ja vaevast kõrgemale tõustes tegelegu nad millegi kasulikuga, mis on neile jõukohane. Niisuguse rakendatuse abil ning õhu ja päikesevalguse ohtra kasutamisega võib kõhetunud invaliidi tervis ja jõud taastuda. {Tt 166.1}

Ravimise piibellikud põhimõtted

Neile, kes on tervise tagasi saanud või seda hoida suutnud, on õppetund Pühakirja sõnades: „Ärge joovastuge veinist, millest tuleb liiderlikkus, vaid saage täis Vaimu.“ (Ef 5:18) Ihu või hinge tõeline tervenemine või kosumine ei tule ebaloomulike ja ebatervislike stimulantide tekitatud erutusest või unustusest ega madalate himude ja kirgede hellitamisest. Haigete hulgas on palju neid, kel pole Jumalat ega lootust. Nad kannatavad rahuldamata soovide, rikutud kirgede ja enda südametunnistuse hukkamõistu all; nad on kaotamas seda elu ja neil puuduvad väljavaated tulevaseks eluks. Ärgu haigete hooldajad lootku patsientidele kasu tuua, lubades neile tühiseid, erutavaid mõnusid. Need on olnud nende elu needus. Näljane, janune hing on näljas ja janus nii kaua, kui otsib rahuldust siin. Need, kes joovad isekate naudingute allikast, pettuvad. Nad peavad lõbusust ekslikult jõuks ning kui erutus lakkab, lõpeb neil inspiratsioon ja neile jääb rahulolematus ja meeleheide. {Tt 166.2}

Püsiv rahu, hinge tõeline hingamine tuleb vaid ühest Allikast. Sellest kõneles Kristus, kui Ta ütles: „Tulge minu juurde kõik, kes olete vaevatud ja koormatud, ja mina annan teile hingamise!“ (Mt 11:28) „Rahu ma jätan teile, oma rahu ma annan teile. Mina ei anna teile nõnda, nagu maailm annab.“ (Jh 14:27) See rahu ei ole midagi niisugust, mida Ta endast eraldi annab. See on Kristuses ning me saame selle vastu võtta ainult Teda vastu võttes. {Tt 167.1}

Kristus on ammendamatu eluläte. Paljud vajavad just selgemaid teadmisi Temast. Neile tuleb kannatlikult ja lahkelt, ent siiski tõsimeelselt õpetada, kuidas saab avada kogu olemuse taeva tervistavale mõjule. Kui Jumala armastuse päikesevalgus valgustab hinge pimenenud soppe, kaob rahutu väsimus ja rahulolematus ning rahuldust pakkuv rõõm annab jõudu vaimule ning tervist ja energiat ihule. {Tt 167.2}

Me oleme kannatusi täis maailmas. Raskused, katsumused ja mure ootab meid kogu teekonna vältel taevasesse koju. Kuid palju on neid, kes muudavad elukoormad topeltraskeks, pidevalt eeldades probleemide esilekerkimist. Kui nad kohtavad ebaõnne või pettumust, arvavad nad, et kõik variseb kokku, et nende osaks on raskeim saatus, et nad satuvad kindlasti puudusesse. Nii toovad nad ise endale viletsuse ja tõmbavad enda kohale varju. Elu ise saab neile koormaks. Ent see ei pea nii olema. Nende mõttesuuna muutmiseks on vaja otsusekindlat pingutust. Kuid muutus on võimalik. Nende õnn nii selles kui ka tulevases elus sõltub mõtete kinnitamisest rõõmsate asjade külge. Nad peavad vaatama kaugemale pimedast pildist, mis on kujuteldav, et saada kasu sellest, mida Jumal on nende teele puistanud, ja selle abil nähtamatust ning igavesest. {Tt 167.3}

Jumal on määranud iga katsumuse jaoks abi. Kui Iisrael jõudis kõrbes Maara kibedate vete juurde, hüüdis Mooses Issanda poole. Issand ei andnud mingit uut vahendit, vaid pööras tähelepanu sellele, mis oli käepärast. Tema loodud puu tuli allikasse visata, et vesi muutuks puhtaks ja maitsvaks. Kui seda tehti, jõid inimesed vett ja said kosutust. Kristus aitab meid igas katsumuses, kui me Teda otsime. Meie silmad avanevad märkama Tema

Sõnas kirja pandud terveks saamise tõotusi. Püha Vaim õpetab meid, kuidas võtta vastu kõik õnnistused, mis ravivad kurbust. Igast meie huulile pandud kibedast sõõmust leiame tervendava oksa. {Tt 167.4}

Me ei tohi lasta tulevikul koos selle raskete probleemide ja ebarahuldavate väljavaadetega muuta oma südant nõrgaks, panna jalgu värisema või käsi jõuetult rippu laskma. „Haaraku ta kinni minu kaitsest,“ ütleb Kõikväeline, „et ta võiks teha minuga rahu; ja tal on minuga rahu.“ (Js 27:5, KJV) Need, kes annavad oma elu Tema juhtimise alla ja Tema teenimisse, ei satu iial olukorda, mille jaoks ei ole Tema muretsenud väljapääsu. Ükskõik missugune on meie olukord — kui me oleme Tema Sõna tegijad, on meil Teejuht. Ükskõik missuguses segaduses me oleme, meil on kindel Nõuandja. Ükskõik missugune on meie mure, kaotus või üksindus, meil on kaastundlik sõber. {Tt 168.1}

Kui me oma teadmatuses teeme vigu, ei hülga Päästja meid. Me ei pea iial tundma, et oleme üksi. Inglid on meie kaaslased. Lohutaja, kelle Kristus lubas saata enda nimel, viibib meie juures. Teel, mis viib Jumala linna, ei ole nendel, kes Teda usaldavad, ühtegi raskust, mida nad ei suudaks võita. Pole ühtegi ohtu, millest nad ei pääseks. Pole ühtegi muret, häda ega inimlikku nõrkust, mille vastu ei oleks Temal abi. {Tt 168.2}

Keegi ei pea jääma meeleheitesse ja ahastusse. Saatan võib tulla sinu juurde julma sisendusega: „Sa oled lootusetu juhtum. Sa oled parandamatu.“ Kuid Kristuses on sul lootus. Jumal ei käsi meil oma jõuga võita. Ta palub meil tulla Tema juurde. Ükskõik missugused on raskused, mis meie hinge ja ihu rõhuvad, Tema ootab, et meid vabastada. {Tt 168.3}

Tema, kes võttis endale inimlikkuse, oskab inimeste kannatustele kaasa tunda. Kristus mitte üksnes ei tunne iga hinge ning selle vajadusi ja katsumusi, vaid Ta teab ka kõiki asjaolusid, mis ärritavad ja eksitavad vaimu. Tema käsi on kaastundliku õrnusega välja sirutatud iga kannatava lapse poole. Need, kes kõige enam kanntavad, saavad Tema suurima kaastunde ja halastuse osaliseks. Teda liigutab meie nõrkuste tundmine ning Ta soovib, et paneksime oma kimbatuse ja probleemid Tema jalge ette ning jätaksimegi need sinna. {Tt 168.4}

Pole mõistlik vaadata endale ja süüvida oma emotsioonidesse. Kui me seda teeme, siis esitab vaenlane raskusi ja kiusatusi, mis nõrgestavad usku ning hävitavad julguse. Teraselt oma emotsioone uurides ja tunnetele voli andes hellitame kindlalt kahtlusi ning mässime end kimbatusse. Me peame tõstma pilgu endalt Jeesusele. {Tt 169.1}

Kui sind ründavad kiusatused, kui tundub, et su hinge piiravad mure, segadus ja pimedus, siis vaata sinna, kus sa viimati valgust nägid. Toetu Kristuse armastusele ja Tema kaitsvale hoolitsusele. Kui patt võitleb ülemvõimu pärast südames, kui süü rusub hinge ja rõhub südametunnistust, kui uskmatus tumestab meeli, siis tuleta meelde, et Kristuse armust

piisab patu alistamiseks ja pimeduse eemalepeletamiseks. Päästjaga osadusse astumisel siseneme rahu valdustesse. {Tt 169.2}

Paranemise tõotused

„Issand lunastab oma sulaste hinge

ja süüdi ei mõisteta ühtki,

kes tema juures pelgupaika otsib.“

(Ps 34:23)

{Tt 169.3}

„Issanda kartuses on tugeva lootus

ja varjupaik tema lastele.“

(Õp 14:26)

{Tt 169.4}

„Aga Siion ütleb:

„Issand on mu maha jätnud,

Jumal on mu unustanud.“

Kas naine unustab oma lapsukese

ega halasta oma ihuvilja peale?

Ja kui nad ka unustaksid,

ei unusta mina sind mitte. vaata, ma olen sind märkinud

oma peopesadesse.“

(Js 49:14-16)

{Tt 169.5}

„Ära karda, sest mina olen sinuga;

ära vaata ümber, sest mina olen su Jumal:

ma teen su tugevaks, ma aitan sind,

ma toetan sind oma õiguse parema käega!“

(Js 41:10)

{Tt 170.1}

„Kuulge mind, ... [teie],

keda mul on tulnud kanda emaihust peale,

sülle võtta emaüsast alates.

Teie vana eani ma olen seesama

ja teie hallide juusteni ma kannan teid;

mina olen teinud ja mina tõstan üles,

mina kannan ja päästan.“

(Js 46:3, 4) {Tt 170.2}

Miski ei aita ihu ja hinge tervisele rohkem kaasa kui tänulikkuse ja kiitmise vaimsus. Melanhooliale, rahulolematutele mõtetele ja tunnetele vastupanemine on positiivne kohustus, samamoodi nagu on kohustus palvetada. Kui me oleme taevaga ühendatud, kuidas saame siis käia ringi nagu leinajate seltskond, ägades ja kaeveldes teel Isa koju? {Tt 170.3}

Neil inimestel, kes nimetavad end kristlaseks, kuid kaeblevad pidevalt ja tunduvad pidavat rõõmsameelsust ja rõõmu patuks, ei ole tõelist religiooni. Need, kes tunnevad kurblikku naudingut kõigest, mis on loodusmaailmas melanhoolset, kes otsustavad vaadata pigem surnud lehti kui koguda kauneid elavaid lilli, kes ei näe võimsates mäetippudes ja elavasse rohelusse rüütatud orus ilu, kes sulgevad oma meele rõõmurohkele häälele, mis kõneleb nendega looduses ning mis on kõrvale meeldiv ja musikaalne kuulata — need ei ole Kristuses. Nad koguvad endale süngust ja pimedust, kui nad võiksid olla eredas valguses, kui nende südames võiks tõusta tervistavate kiirtega Õiguse Päike. Sinu mõistus võib sageli olla valu tõttu varjutatud. Püüa siis mitte mõelda. Sa tead, et Jeesus armastab sind. Tema mõistab sinu nõrkust. Sa võid täita Tema tahet lihtsalt Tema kätel puhates. Loodusseadus on, et meie mõtted ja tunded saavad julgust ning kindlust, kui me need kuuldavale toome. {Tt 170.4}

Kuna sõnad väljendavad mõtteid, siis on tõsi ka see, et mõtted järgivad sõnu. Kui me väljendame rohkem usku, rõõmustame rohkem õnnistuste üle, mida teame saanud olevat — Jumala suurt halastust ja armastust -, siis peaks meil olema rohkem usku ja suurem rõõm. Ükski keel ei suuda väljendada ega piiratud mõistus ette kujutada õnnistusi, mis tulevad Jumala headuse ja armastuse hindamisest. Isegi maa peal võib meil olla lõppematu rõõm nagu allikas, sest seda toidavad veed, mis voolavad välja Jumala troonist. {Tt 171.1}

Õpetagem siis oma südant ja huuli kiitma Jumalat Tema võrratu armastuse eest. Õpetagem oma hinge olema lootusrikas ning viibima valguses, mis paistab Kolgata ristilt.

Me ei tohi iial unustada, et oleme taevase Kuninga lapsed, vägede Issanda pojad ja tütred. Meie eesõigus on hoida vaikset rahu Jumalas. {Tt 171.2}

„Teie südameis valitsegu Kristuse rahu ... Ja olge tänulikud! “ (Kl 3:15) Kiitkem Jumalat võimaluse eest elada Tema nime auks ning unustagem enda raskused ja probleemid. Äratagu iga uue päeva värsked õnnistused meie südames tänu Tema armastava hoolitsuse andide eest. Kui sa avad hommikul silmad, täna Jumalat, et Ta on sind öösel hoidnud. Täna Teda rahu eest südames. Tõusku tänulikkus meeldiva lõhnana taevasse hommikul, päeval ja õhtul. {Tt 171.3}

Kui keegi küsib, kuidas sa end tunned, siis ära püüa mõelda millelegi kurblikule, et seda kaastunde saavutamiseks rääkida. Ära jutusta oma usu puudumisest, muredest ega kannatustest. Kiusajal on hea meel niisuguseid sõnu kuulda. Süngeist asjust kõneledes austad sa teda. Me ei tohi mõelda Saatana suurele väele meid võita. Sageli anname end tema kätte just tema väest kõneledes. Rääkigem selle asemel Jumala suurest väest siduda meie huvid enda omadega. Jutusta Kristuse võrratust väest ja räägi Tema aust. Kogu taevas on meie päästmisest huvitatud. Jumala inglid, tuhat korda tuhat ja kümme tuhat korda kümme tuhat, on volitatud teenima neid, kellest saavad pääste pärijad. Nad kaitsevad meid kurja eest ja löövad tagasi pimeduse väed, mis püüavad meid hävitada. Kas meil pole siis põhjust olla tänulik iga hetk, tänulik isegi siis, kui meie teel on silmanähtavaid raskusi? {Tt 171.4}

Laula kiitust

Väljenda laulus kiitust ja tänu. Kui oled kiusatuses, siis selmet

oma tundeid väljendada, võta usus üles laul Jumala tänamiseks.

Kiida Jeesust, mu hing! Tema päästnud on mind.

Patuori kord olin, nüüd olen Ta vend.

Olin vaene ma küll. Tema arm on nüüd mul.

Kõik mu vara ja rikkus on Jumala Tall.

Vahel murelik meel käies õiguseteel.

Siiski tean, et mind ootab rõõm taevalik ees.

Jeesus maksnud mu süüd. Teda kiita mu püüd.

Tema õigusekuuega kaetud ma nüüd. {Tt 172.1}

Kordus: {Tt 172.2}

„Halleluuja! Au ja kiitus! Halleluuja!“ mu hüüd.

Halleluuja! Issand Jeesus, Su oma ma nüüd. {Tt 172.3}

Laul on relv, mida võime alati julgusetuse vastu kasutada. Kui me niiviisi oma südame Päästja ligioleku päikesepaistele avame, saame tervise ja Tema õnnistused. {Tt 172.4}

„Tänage Issandat, sest tema on hea,

sest tema heldus kestab igavesti!

Nõnda öelgu Issanda lunastatud,

keda tema on lunastanud kitsikusest."

„Laulge temale, mängige temale,

kõnelge kõigist tema imedest!

Kiidelge tema pühast nimest,

rõõmutsegu nende süda, kes otsivad Issandat!"

„Et ta kosutas janunevat hinge

ja täitis nälgiva hinge heaga. {Tt 172.5}

Nad istusid pimeduses ja surmavarjus,

olid vangis viletsuses ja raudus ...

Aga oma ahastuses nad kisendasid Issanda poole

ja tema päästis nad nende kitsikustest.

Ta viis nad välja pimedusest ja surmavarjust

ning rebis katki nende köidikud.."

„Tänagu nad Issandat ta helduse eest

ja tema imeliste tegude eest inimlastele!"

„Miks sa oled nii rõhutud, mu hing,

ja nii rahutu mu sees?

Oota Jumalat,

sest ma tahan teda veel tänada,

oma abi ja oma Jumalat!"

(Ps 107:1, 2; 105:2, 3; 107:8,15; 42:12) {Tt 173.1}

„Tänage kõige eest — sest see on, mida Jumal teilt tahab Jeesuses Kristuses." (1Ts 5:18) See korraldus on tõotus, et isegi need asjad, mis tunduvad meie vastu olevat, tulevad meile kasuks. Jumal ei käsi meil olla tänulik selle eest, mis tuleb meile kahjuks. {Tt 173.2}

„Issand on mu valgus ja mu pääste,

keda ma peaksin kartma?

Issand on mu elu võimas kaitse,

kelle ees ma peaksin värisema?"

„Sest ta peidab mind oma majasse

kurjal ajal,

ta peab mind salajas

oma telgi pelgupaigas ...

ma tahan tema telgis

ohverdada hõiskamisohvreid,

ma tahan laulda ja mängida Issandale!"

„Ma ootasin Issandat suure ootusega;

ta kummardus mu poole

ja kuulis mu appihüüdmist ja tõmbas mind üles õuduse august

ja paksust porist

ning asetas mu jalad kaljule

ja kinnitas mu sammud.

Ta pani mu suhu uue laulu,

kiituslaulu meie Jumalale."

„Issand on mu tugevus ja mu kilp,

tema peale lootis mu süda

ja ma sain abi.

Sellepärast ilutseb mu süda

ja ma tänan teda oma lauluga."

(Ps 27:1, 5, 6; 40:2-4; 28:7) {Tt 173.3}

Üks kõige kindlamaid haige paranemise takistusi on tähelepanu koondamine iseendale. Paljud invaliidid tunnevad, et kõik peaksid neile kaasa tundma ja neid aitama, kuigi tegelikult on neil vaja oma tähelepanu iseendalt ära pöörata, mõelda teistele ja teiste eest hoolitseda. {Tt 174.1}

Sageli esitatakse palveid haigete, kurbade ja julgusetute pärast ning see on õige. Me peame palvetama, et Jumal heidaks nende pimenenud mõistusesse valgust ja lohutaks kurba südant. Kuid Jumal vastab palvetele nende pärast, kes annavad end Tema õnnistuste kanaliks. Samal ajal kui palvetame nende kurbade pärast, peame innustama neid püüdma abi anda neile, kel on suurem vajadus. Kui püüame teisi lohutada selle lohutusega, millega meid lohutatakse, siis tulevad õnnistused meile tagasi. {Tt 174.2}

Jesaja raamatu 58. peatükk kirjeldab ihu ja hinge hädasid. Kui me soovime tervist ja tõelist elurõõmu, peame Pühakirjas antud juhised ellu rakendama. Issand ütleb Temale meelepärase teenimise ja selle õnnistuste kohta: {Tt 174.3}

„Eks see ole murda oma leiba näljasele

ja viia oma kotta viletsad kodutud,

kui sa näed alastiolijat ja riietad teda

ega hoidu oma ligimesest? Siis ilmub su valgus otsekui koit

ja su paranemine edeneb jõudsasti.

Sinu õigus käib su ees,

Issanda auhiilgus järgneb sulle.

Siis sa hüüad ja Issand vastab,

kisendad appi ja tema ütleb:

„Vaata, siin ma olen!“

Kui sa oma keskelt eemaldad ikke,

sõrmega näitamise ja nurjatu kõne,

kui sa pakud näljasele sedasama,

mida sa ka ise himustad,

ja toidad alandatud hinge,

siis koidab sulle pimeduses valgus

ja su pilkane pimedus on otsekui keskpäev.

Ja Issand juhatab sind alati

ning toidab su hinge põuasel maal;

ta teeb tugevaks su luud-liikmed

ja sa oled otsekui kastetud rohuaed,

veelätte sarnane, mille vesi

ei valmista iial pettumust.“

(Js 58:7-11) {Tt 174.4}

Head teod on kahekordne õnnistus, mis toob kasu nii hea tegijale kui ka vastuvõtjale. Teadlikkus õigesti toimimisest on üks paremaid arstimeid haigele ihule ja vaimule. Kui vaim on vaba ja õnnelik hästi täidetud kohustuse pärast ning rahul teistele rõõmu toomise pärast, siis toob rõõmustav, ülendav mõju uut elu kogu olemusele. {Tt 175.1}

Püüdku invaliid pideva kaastunde nõudmise asemel seda jagada. Heida oma nõrkuse, mure ja valu koorem kaastundlikule Päästjale. Ava süda Tema armastusele ja lase sel teistele voolata. Pea meeles, et kõigil on raskeid katsumusi, mida kanda, ja kiusatusi, millele vastu panna, ning sina võid teha midagi nende koormate kergendamiseks. Väljenda tänulikkust õnnistuste eest, mis sul on; näita, et hindad tähelepanu, mida saad. Hoia süda täis Jumala kalleid tõotusi, nii et saaksid sellest varakambrist esile tuua sõnu, mis lohutavad ja kinnitavad teisi. See ümbritseb sind õhustikuga, mis on kasulik ja ülendav. Olgu sinu eesmärk õnnistada neid, kes on sinu ümber, ja sa leiad võimalusi olla kasulik nii oma pere liikmetele kui ka teistele. {Tt 175.2}

Kui need, kel on kehv tervis, unustavad teiste vastu huvi tundes iseenda, kui nad täidavad Issanda käsku hoolitseda nende eest, kel on suurem vajadus, siis tunnevad nad, kui tõesed on prohvetliku tõotuse sõnad: „Siis ilmub su valgus otsekui koit ja su paranemine edeneb jõudsasti. “ {Tt 176.1}

Mara ja Elim {Tt 176.2}

Tänane Elim, ta palmid ja allikad

kosutust pakkumas leitsaku eest,

oli Mara veel eile, täis õudust ja üksindust,

viljatut liiva ja kaljusid teel.

Ometi ükssama kõrb neile koduks,

sama kuumad on päike ja tuul,

ükssama org pakub kaitset neil mõlemal,

samad on mäed varjuks ohtude eest.

Nii on ka meiega, nii on ka täna

ja nii — nagu mäletan — olnud on see:

mõru ja magus, lein ja rõõm käsikäes käivad

vahel päev vaid lahutab neid.

Vahel Jumal teeb magusaks mõru,

vahel janusel allika kingiks loob,

vahel pilvesambas Ta meile on varjuks,

vahel palme varjates kosutust toob.

Kuid mis vahet? Ei kesta see kaua —

nii Mara kui Elim mööduvad pea;

möödanikuks me kõrbeallikad saavad

ja „oma Jumala linna" me jõuame taas.

Oo õnnelik maa! Nende küngaste taga

on igavest rõõmu täis allikad.

Oo paradiis püha! Nende taevaste taga meie kõrberännak kord otsa saab.

(Horatius Bonar, tõlge A. V)

Õnnelik olen — Jeesus mul on!

Julgesti ütlen: suur on mu õnn!

Taevaseid aardeid pärida võin,

kui minus elab Jumala Vaim. {Tt 176.3}

Kordus: {Tt 177.1}

Sellest ma räägin, see on mu laul.

Jeesust ma kiidan, annan Tall' au.

Sellest ma räägin, see on mu laul.

Jeesust ma kiidan, annan Tall' au.

Kõiges ma Teda usaldan siin.

Tormidest läbi kindlalt Ta viib.

Hinges mul rahu pühalik, suur.

Hõiskab mu süda, laulab mu suu.

Armastus püha, jumalik, õrn,

andestab üha — teab, et ma põrm.

Maailma öös mul näitab Ta veel

kõrguste poole säravat teed.

(Fanny J. Crosby) {Tt 177.2}

19. Peatükk — Ühendus Loodusega

Looja valis meie esivanemate jaoks keskkonna, mis oli nende tervise ja õnne jaoks parim. Ta ei pannud neid paleesse ega ümbritsenud neid kunstlike ehete ja luksusega, mida paljud tänapäeval saavutada püüavad. Ta asetas nad tihedasse kokkupuutesse loodusega ning lähedasse suhtesse taeva pühadega. {Tt 178.1}

Aias, mille Jumal oma lastele koduks valmistas, tervitasid iga nurga taga kaunid põõsad ja õrnad lilled. Seal oli igasuguseid puid, paljud täis lõhnavaid ja isuäratavaid vilju. Nende okstel lõõritasid linnud tänulaule. Nende varjus mänglesid maa loomad koos ilma mingi hirmuta. {Tt 178.2}

Aadam ja Eeva rõõmustasid rikkumata puhtuses Eedeni aia vaatepiltidest ja helidest. Jumal määras neile aias töö, Ta pani nad „Eedeni aeda harima ja hoidma“. (1Ms 2:15) Igapäevane töö tõi neile tervist ja rõõmu ning õnnelik paar tervitas rõõmuga oma Looja külaskäike, kui Ta õhtujaheduses nendega jalutas ja vestles. Jumal õpetas neile iga päev oma õppetunde. {Tt 178.3}

Elukava, mille Jumal meie esivanematele määras, on meile õppetunniks. Kuigi patt on maale oma varju heitnud, soovib Jumal, et Tema lapsed leiaksid Tema kätetööst rõõmu. Mida täpsemalt Tema elukava järgitakse, seda imelisemalt tegutseb Ta kannatava inimkonna ennistamiseks. Haiged tuleb tuua lähedasse ühendusse loodusega. Elu vabas õhus, looduskeskkonnas, teeb imesid paljude abitute ja peaaegu lootusetute invaliididega. {Tt 178.4}

Linnade müra, ärevus ja segadus, nende ebaloomulik ja kunstlik elu on haige jaoks kõige väsitavam ja kurnavam. Õhk, mis on täis suitsu ja tolmu, mürgiseid gaase ja haigusepisikuid, on elule ohtlik. Haiged, kes on suurema osa ajast nelja seina vahele aheldatud, tunnevad end oma toas peaaegu vangina. Nad näevad aknast maju, tänavasillutist ja kiirustavat rahvahulka ega pruugi silmanurgastki näha sinist taevast ega päikesepaistet, lilli ega puude rohelust. Niiviisi vangistuses viibides mõtisklevad nad oma kannatustest ja murest ning langevad oma kurbade mõtete ohvriks. {Tt 179.1}

Linnad on täis ohte nende jaoks, kes on moraalselt nõrgad. Linnas puutuvad patsiendid, kes peavad võitma ebaloomulikke himusid, pidevalt kokku kiusatustega. Neil on vaja olla uues keskkonnas, kus nende mõtete suund muutub. Nad peavad saama mõjude alla, mis on täiesti erinevad neist, mis nende elu on hävitanud. Olgu nad teatud aeg puhtamas õhkkonnas, eemal mõjudest, mis juhivad Jumalast kaugemale. {Tt 179.2}

Juhised haigete eest hoolitsemiseks osutuksid hoopis tõhusamaks, kui neid saaks järgida linnadest eemal. Ja nii palju kui võimalik, peaksid kõik, kes soovivad tervise paranemist, minema maapiirkonda, kus nad saavad kasu vabas õhus viibimisest. Loodus on Jumala arst. {Tt 179.3}

Puhas õhk, rõõmus päikesepaiste, lilled ja puud, viljapuuaiad ja viinamäed ning selles keskkonnas vabas õhus liikumine annavad tervist ja elu. {Tt 179.4}

Arstid ja hooldajad peavad innustama patsiente rohkem vabas õhus viibima. Väljas olemine on ainus arstim, mida paljud invaliidid vajavad. Sel on imeline vägi parandada haigusi, mille on põhjustanud moodsa elu ärritused ja liialdused, sest niisugune elu nõrgestab ja hävitab ihu, vaimu ja hinge jõudu. {Tt 179.5}

Kui nauditav on linnaelust, paljude tulede särast ja tänavate mürast väsinud invaliidile maapiirkonna vaikus ja vabadus! Kui innukalt vaatlevad nad loodust! Kui rõõmsalt istuvad nad vabas õhus, tundes rõõmu päikesepaistest ning hingates sisse puude ja lillede lõhna! Männivaigus, seedrite ja kuuskede lõhnas ning ka teistel puudel on tervist taastavaid ja eluandvaid omadusi. {Tt 179.6}

Kroonilise haige tervist ja õnne ei taasta miski paremini kui elu meeliköitvas maakeskkonnas. Kõige abitumad saavad siin istuda või lamada päikese käes või puude varjus. Neil tarvitseb ainult pilku tõsta, et näha enda kohal kaunist lehestikku. Nad tunnevad meeldivat rahu ja kosutust, kui kuulavad kerge tuule kahinat. Norgu vajunud vaim elustub. Nõrgenenud jõud taastub. Vaim muutub alateadlikult rahulikuks, erutatud pulss rahuneb ja saab korrapäraseks. Kui haiged saavad tugevamaks, söandavad nad teha mõne sammu, et korjata paar ilusat lille, Jumala armastuse hinnalist saadikut Tema vaevatud maapealsele perekonnale. {Tt 180.1}

Tuleb koostada plaan patsientide väljas viibimiseks. Neile, kes suudavad töötada, antagu lihtsat ja meeldivat tegevust. Näita neile, kui mõnus ja kasulik on vabas õhus tegutseda. Innusta neid värsket õhku hingama. Õpeta neid sügavalt hingama ning kasutama hingamisel ja kõnelemisel kõhulihaseid. See on nende jaoks hindamatu õpetus. {Tt 180.2}

Vabas õhus liikumine tuleb ette kirjutada kui eluandev tungiv vajadus. Niisuguseks liikumiseks pole midagi paremat kui maa harimine. Olgu patsientidel lillepeenraid, mille eest hoolitseda, või töö puuvilja- või köögiviljaaias. Kui neid innustatakse toast välja minema ning mõnda aega vabas õhus viibima, lilli kasvatama või muud kerget ja meeldivat tööd tegema, siis pöördub nende tähelepanu eemale iseendalt ja oma kannatustelt. {Tt 180.3}

Mida enam saab patsienti väljas hoida, seda vähem hoolitsust ta vajab. Mida rõõmsam on keskkond, seda kasulikum on see patsiendile. Siseruumides vangisolek, olgu see maja ükskõik kui elegantselt sisustatud, muudab patsiendi pahuraks ja süngeks. Ümbritse teda kaunite loodusobjektidega, organiseeri ta sinna, kust ta näeb lilli kasvamas ja linde laulmas ning tema süda hakkab laulma kooskõlas lindude lauluga. Ihu ja vaim saavad leevendust. Mõistus virgub, kujutlusvõime elavneb ning vaim on valmis hindama Jumala Sõna ilu. {Tt 180.4}

Looduses on alati võimalik leida midagi, millega pöörata haige tähelepanu ära iseendalt ja suunata mõtted Jumalale. Jumala imelisest kätetööst ümbritsetuna tõuseb tema vaim nähtavalt nähtamatu juurde. Looduse ilu paneb teda mõtlema taevasele kodule, kus miski ei hävita ilu, miski ei nakata ega hävita, miski ei põhjusta haigust ega surma. {Tt 181.1}

Leidku arstid ja hooldajad loodusest Jumala õpetusi. Näidaku nad patsientidele Teda, kelle käsi on teinud kõrged puud, rohu ja lilled, ning innustagu neid nägema igas pungas ja õies Jumala armastuse väljendust oma laste vastu. Tema, kes hoolitseb lindude ja lillede eest, hoolitseb olendite eest, kes on tehtud Tema näo järgi. {Tt 181.2}

Vabas õhus, Jumala looduse keskel, värsket, tervendavat õhku hingates saab haigele kõige paremini rääkida uuest elust Kristuses. Siin saab lugeda Jumala Sõna. Siin saab Kristuse õiguse valgus paista patust pimenenud südamesse. {Tt 181.3}

Kui päevast päeva ma jääda saaks

oma Jumala kõrvale,

oo, kui armas on iga hetk elada

lootes Ta Sõnale.

Ma igatsen olla koos Sinuga,

mu Issand, nii iga päev.

Ja seda rõõmu maailm ei saa

iialgi võtta mu käest.

Mu Jeesus, tule ja juhi mind

ja enda omaks mind tee,

et eales ei eksiks ma Sinu teelt,

ega jääks Sinust kaugele.

(Benjamin Cleveland, tõlge A. V.) {Tt 181.4}

Seepärast tuleb füüsilist ja vaimulikku tervenemist vajavad inimesed tuua ühendusse niisuguste sõnade ja tegudega, mis tõmbavad neid Kristuse poole. Nad tuleb tuua suure Arst-misjonäri mõju alla, kes suudab tervistada nii hinge kui ka ihu. Nad peavad kuulma Päästja armastusest, andestusest, mida jagatakse tasuta kõigile, kes tulevad patte tunnistades Tema juurde. {Tt 181.5}

Niisuguste mõjude abil saab palju kannatajaid eluteele tuua. Taeva inglid teevad koostööd inimtööriistadega, et tuua haigete ja kannatajate südamele julgustust, lootust, rõõmu ja rahu. Niisugustes tingimustes saavad haiged kahekordse õnnistuse ja võivad

terveks saada. Nõrga sammu nõtkus taastub. Silmad saavad selgeks. Lootusetu saab lootust. Kord masendunud ilme asendub rõõmu väljendusega. Kaeblevad helid annavad ruumi rõõmsameelsetele ja rahulolevatele helidele. {Tt 182.1}

Kui füüsiline tervis on taastunud, suudavad mehed ja naised paremini rakendada ellu usku Kristusesse, mis tagab hinge tervise. Teadlikkus andestatud pattudest toob väljendamatu rahu, rõõmu ja hingamise. Kristlase varjutatud lootus saab eredaks. Sõnades väljendub veendumus: „Jumal on meie varjupaik ja tugevus, meie abimees kitsikuses ja kergesti leitav.“ „Ka kui ma kõnniksin pimedas orus, ei karda ma kurja, sest sina oled minuga; su karjasekepp ja su sau, need trööstivad mind.“ „Tema annab rammetule rammu ja jõuetule jõudu.“ (Ps 46:2; 23:4; Js 40:29) {Tt 182.2}

Su poole ülesse vaatab mu usk,

Sina — Kolgata Tall, Päästja jumalik.

Sa kuule mu palveid, võta ära mu süü,

luba, et Sulle vaid kuulun ma nüüd.

Las Su arm annab tugevust, julgustab mind.

Kui nõrken, mind tõsta ja tiivusta mind.

Sa surid mu eest, ma tean, mis mu hind,

luba, siiralt ja jäädavalt armastan Sind

Kui labürint pime on rada, kus käin,

mu ümber vaid lein — Sinus lootust vaid näen.

Ole Sina mu juht, tee mu ööst jälle päev,

mu pisarad pühi, mu kõrvale jää.

(Ray Palmer, tõlge A. V.) {Tt 182.3}

Tervise põhimõtted

20. Peatükk — Üldine Tervishoid

Teadmine, et inimene on Jumala tempel, Tema au eluase, peaks olema suurim motiiv oma füüsiliste võimete eest hoolitsemiseks ja nende arendamiseks. Looja on teinud inimkeha kardetavalt imeliselt ning Ta käsib meil teha see oma uurimisobjektiks, et mõista selle vajadusi ning teha oma osa, hoidmaks seda kahjustamata ja rüvetamata. {Tt 183.1}

Vereringe

Hea tervise jaoks on vajalik hea veri, sest veri on eluhoovus. See kõrvaldab jääkained ja toidab organismi. Kui seda varustatakse õigete toitainetega ning puhastatakse ja ergutatakse värskes õhus, siis kannab see elu ja jõudu igasse organismi osasse. Mida täiuslikum on vereringe, seda paremini saab töö tehtud. {Tt 183.2}

Iga südamelöögiga peab veri minema kiiresti ja kergesti kõigi kehaosade suunas. Vereringet ei tohi takistada kitsaste riiete või paeladega või jäsemete ebapiisava riietusega. Kõik, mis takistab vereringet, sunnib vere voolama tagasi elutähtsatesse organitesse ning põhjustab vere paisu. Selle tagajärjeks on sageli peavalu, köha, südamepekslemine või seedehäired. {Tt 183.3}

Hingamine

Hea vere jaoks on oluline korralik hingamine. Täielik, sügav värske õhu sissehingamine, mis täidab kopsud hapnikuga, puhastab verd. See annab verele ereda värvuse ning saadab selle eluandva hoovuse igasse kehaossa. Korralik hingamine rahustab närve, soodustab isu ja muudab seedimise paremaks, see annab sügava, rahuliku ja värskendava une. {Tt 184.1}

Kopsudele tuleb anda võimalikult suur vabadus. Nende maht areneb vaba toimimisega. Kui kopsud on kokku tõmmatud ja kokku surutud, siis maht väheneb. Sellest ka nii tavalised ebaterved mõjud, eriti istuva eluviisi puhul, kui töö kohal kummargil ollakse. Selles asendis on võimatu sügavalt hingata. Pealiskaudne hingamine muutub peagi harjumuseks ja kopsud kaotavad paisumise võime. Selline efekt on [riiete] tihedal kinninöörimisel. Rinnakorvi alumisel osal, kõhulihastel, mis on ettenähtud hingamise abistamiseks, ei ole piisavalt ruumi, nad ei saa täielikult liikuda ning kopsude tegevus on piiratud. {Tt 184.2}

Niiviisi ei ole piisavat hapnikuvarustust. Veri liigub aeglaselt. Jääkained, mürgised ained, mis peaksid väljahingamisega kopsudest eralduma, jäävad alles ning veri ei ole puhas. See ei mõjuta üksnes kopse, vaid ka magu, maksa ja aju. Nahk muutub kahkjaks, seedimine aeglustub, süda on loid, aju tuhmunud, mõtted segaduses, vaim muutub süngeks, kogu organism on allasurutud ja tegevusetu ning haigustele eriti vastuvõtlik. {Tt 184.3}

Kopsud eritavad pidevalt ebapuhtaid aineid ning neid tuleb kogu aeg värske õhuga varustada. Saastunud õhk ei anna vajalikku hapnikku ning veri läheb elu saamata tagasi ajusse ja teistesse organitesse. Sellest tuleneb põhjaliku õhutamise vajadus. Elamine suletud,

halva ventilatsiooniga ruumides, kus õhk on seisev ja rikutud, nõrgestab kogu organismi. Organism muutub eriti tundlikuks külmetamise mõjule ning väikseimgi asi kutsub esile haiguse. Siseruumidesse vangistatus muudab paljud naised kahvatuks ja nõrgaks. Nad hingavad ikka ja jälle sama õhku, kuni see on täis kopsudest ja pooridest eraldunud mürkaineid ning saaste viiakse niiviisi verre tagasi. {Tt 184.4}

Ventilatsioon ja päikesevalgus

Nii avalike kui ka eluruumideks mõeldud hoonete ehitamisel tuleb hoolitseda, et neis oleks hea ventilatsioon ja rohkelt päikesevalgust. Selles suhtes on kirikud ja kooliruumid sageli puudulikud. Õige ventilatsiooni puudumine on suures osas süüdi unisuses ja loiduses, mis hävitavad paljude jutluste mõju ning muudavad õpetaja töö vaevaliseks ja mõjutuks. {Tt 185.1}

Nii palju kui on võimalik, tuleb kõik inimeste elamiseks mõeldud hooned ehitada kõrgele, korralikult kuivendatud pinnale. See tagab kuiva koha ning hoiab ära niiskusest ja sooõhust tekkivate haiguste ohu. Sellesse probleemi suhtutakse liiga sageli kergekäeliselt. Pidev kehv tervis, tõsised haigused ja paljud surmajuhtumid tulenevad niiskusest ning madala ja halvasti kuivendatud asukoha halvast õhust. {Tt 185.2}

Majade ehitamisel on eriti oluline hoolitseda põhjaliku ventilatsiooni ja ohtra päikesevalguse eest. Igas toas peab olema õhuvool ja küllaldane valgus. Magamistoad peavad olema korraldatud nii, et neis on vaba õhuvool päeval ja öösel. Magamistoaks ei sobi ükski ruum, mida ei saa iga päev õhule ja päikesepaistele avada. Enamikus maades peab magamistubades olema küttekeha, et ruum oleks jaheda või rõske ilmaga soe ja kuiv. {Tt 185.3}

Külaliste toa eest tuleb hoolt kanda samamoodi nagu pidevas kasutuses tubade eest. Nagu teistes magamistubades, peab ka siin olema õhku ja päikesepaistet ning mingi kütmise vahend, et kuivatada niiskust, mis alati koguneb ruumi, mida pidevalt ei kasutata. Ilma päikeseta ruumis magamine või viibimine voodis, mida ei ole põhjalikult kuivatatud ja tuulutatud, kujutab endast ohtu tervisele ja sageli ka elule. {Tt 185.4}

Hoones nähakse hoolikalt vaeva taimede ja lillede pärast. Kasvuhoone või taimede päralt olev aken on alati soe ja päikeseline, sest ilma soojuse, õhu ja päikesepaisteta taimed ei ela ega kasva. Kui niisugused tingimused on vajalikud taimedele, kui palju enam on neid vaja meie enda ning meie pereliikmete ja külaliste tervisele! {Tt 185.5}

Kui me soovime, et meie kodu oleks koht, kus viibivad tervis ja õnn, siis peame kodu rajama kõrgemale madala maa õhust ja udust ning võimaldama vaba sissepääsu taeva eluandvatele mõjudele. Loobu rasketest kardinatest, ava aknad ja rulood, ära lase aknaid varjutada ronitaimedel, ükskõik kui ilusad nad ka pole, ning ära lase maja lähedal olla puudel, mis varjavad ära päikesepaiste. Päikesevalgus võib pleegitada eesriideid ja vaipu ning muuta pildiraamid tuhmiks, kuid see toob laste palgeile terve õhetuse. {Tt 186.1}

Need, kes hooldavad vanureid, peavad meeles pidama, et eakad vajavad eriliselt sooje ja mugavaid ruume. Aastate möödudes jõud väheneb ning kahjulikele mõjudele vastupanemiseks on vähem elujõudu. Seda enam on eakatele vaja ohtralt päikesevalgust ja värsket, puhast õhku. {Tt 186.2}

Piinlik puhtus on oluline nii füüsilise kui ka vaimse tervise seisukohalt. Jääkaineid eemaldatakse organismist läbi naha kogu aeg. Miljonid poorid ummistuvad kiiresti, kui neid ei hoita sagedase pesemisega puhtana, ning jääkained, mis peaksid naha kaudu erituma, jäävad teistele erituselunditele lisakoormuseks. {Tt 186.3}

Suuremal osal inimestest on kasu jahedast või leigest kümblusest iga päev, ükskõik kas hommikul või õhtul. Selmet suurendada külmetusele vastuvõtlikkust, tugevdab õige kümblus külmetuse vastu, sest parandab vereringet. Veri tuuakse nahapinnale lähemale ning saavutatakse kergem ja regulaarsem vool. Samas ergutatakse ka vaimu ja keha. Lihased muutuvad nõtkemaks, mõistus terasemaks. Kümblus rahustab närve. See aitab sisikonda, magu ja maksa, andes neile tervist ja energiat, ning soodustab seedimist. {Tt 186.4}

Samamoodi on oluline hoida riided puhtad. Kantavad rõivad imevad endasse pooridest väljuvaid jääkained ning kui rõivaid sagedasti ei vahetata ega pesta, siis imenduvad jääkained organismi tagasi. {Tt 186.5}

Igasugune ebapuhtus soodustab haigusi. Surma toovaid pisikuid esineb rohkesti pimedates, hooletusse jäetud nurkades, kõdunevates jäätmetes, niiskuses, hallituses ja kopituses. Maja juurde ei tohi jätta äravisatud aedvilju või lehehunnikuid kõdunema ja õhku mürgitama. Kodus ei tohi sallida midagi ebapuhast või kõdunevat. Linnades, mida peetakse täielikult tervislikuks, on paljud epideemiad alguse saanud mõne hooletu majapidaja kõdunevast kraamist. {Tt 186.6}

Ideaalne puhtus, ohtralt päikesevalgust ning tervishoiureeglite hoolikas järgimine igas koduse elu üksikasjas on väga olulised haigustest vabanemiseks ning majaelanike rõõmsameelsuse ja elujõu seisukohalt. {Tt 187.1}

21. Peatükk — Israeli Rahva Tervishoid

Õpetustes, mida Jumal Iisraeli rahvale jagas, sai tervise säilitamine hoolika tähelepanu osaliseks. Inimesed, kes tulid orjusest, mis oli tekitanud ebapuhtaid ja kahjulikke harjumusi, pidid enne Kaananisse jõudmist saama kõrbes rangeima ettevalmistuse. Õpetati tervisepõhimõtteid ja kehtestati tervishoiuseadused. {Tt 188.1}

Haiguste ennetamin Vahet puhta ja ebapuhta vahel ei järgitud üksnes religioosses teenistuses, vaid ka kõigis igapäevaelu asjades. Kõik, kes puutusid kokku külgehakkava või nakkava haigusega, eraldati leerist ning neid ei lubatud tagasi enne, kui nii inimene kui ka riided olid puhastatud. Kui inimene põdes nakkavat haigust, anti selleks puhuks juhtnöörid: „Iga ase, millel magab see, ... saab roojaseks, ja iga ese, millel ta istub, saab ka roojaseks. Igaüks, kes puudutab tema aset, peab pesema oma riided ja loputama ennast veega ning olema õhtuni roojane. Ja kes istub esemel, millel on istunud see, ... peab pesema oma riided ja loputama ennast veega ning olema õhtuni roojane. Ja kes puudutab selle ihu, ... see peab pesema oma riided ja loputama ennast veega ning olema õhtuni roojane. Ja igaüks, kes puudutab midagi, mis on olnud tema all, on õhtuni roojane, ja kes kannab neid asju, peab pesema oma riided ja loputama ennast veega ning olema õhtuni roojane. Ja igaüks, keda puudutab see, ... ilma et oleks oma käsi veega loputanud, peab pesema oma riided ja loputama ennast veega ning olema õhtuni roojane. Ja saviastja, mida puudutab see, ... tuleb puruks lüüa; aga kõiki puuriistu tuleb veega loputada.“ (3Ms 15:4-12) {Tt 188.2}

Ka pidalitõvega seotud seadused illustreerivad põhjalikkust, millega tuli need määrused kehtestada. {Tt 189.1}

„Niikaua kui tal on lööve, olgu ta roojane; ta on roojane, ta elagu üksinda, ta eluase olgu väljaspool leeri! Ja kui pidalitõve nakatus on riide küljes, olgu villasel riidel või linasel riidel või lõimel või koel linasest ja villasest, või nahal või mõnel nahkesemel, ... siis ... seda tuleb näidata preestrile. ... Ja kui ... lööve riidel või lõimel või koel või nahal, mõnel nahast tehtud esemel, on laienenud, siis on see pahaloomuline pidalitõbi; see asi on roojane! Ja ta põletagu riie või lõim või kude, olgu see villane või linane, või kõik nahkesemed, millel on lööve, sest see on pahaloomuline pidalitõbi, see tuleb põletada tulega!“ (3Ms 13:46-52) {Tt 189.2}

Samamoodi tuli hävitada maja, mille tingimused näitasid, et see ei ole elamiseks ohutu. „Koda kistagu maha, selle kivid, puud ja kogu koja savi, ja see viidagu väljapoole linna ühte roojasesse paika! Ja kes läheb kotta kõigil neil päevil, mil see on suletud, on õhtuni roojane. Ja kes selles kojas magab, pesku oma riided, ja kes kojas sööb, pesku oma riided!“ (3Ms 14:45-47) {Tt 189.3}

Puhtusepidamine

Isikliku puhtusepidamise vajadust õpetati kõige mõjuvamal moel. Enne Siinai mäe juures Jumala häälega väljakuulutatava seaduse kuulamisele kogunemist pidid inimesed pesema nii iseenda kui ka oma riided. Selle korralduse järgimist nõuti surmanuhtluse ähvardusel. Jumala ligiolekus ei tohtinud sallida midagi ebapuhast. {Tt 189.4}

Kõrbes viibimise ajal olid iisraellased peaaegu kogu aeg vabas õhus, kus ebapuhtusel on vähem kahjulik mõju kui majades elamise korral. Kuid nii telkides sees kui ka nende ümber pidi olema range puhtus. Leeris või selle ümbruses ei tohtinud olla jäätmeid. Issand ütles: „Issand, su Jumal, kõnnib keset su leeri, et päästa sind ja anda 280 sinu vaenlased su kätte; seepärast olgu su leer püha.“ (5Ms 23:15) {Tt 189.5}

Toitumine

Kõiges, mis oli seotud toitumisega, oli selge vahe puhta ja ebapuhta vahel: {Tt 190.1}

„Mina olen Issand, teie Jumal, kes teid on eraldanud teistest rahvastest! Tehke siis vahet puhta ja roojase looma vahel ning roojase ja puhta linnu vahel, ja ärge tehke endid põlastusväärseiks loomadega ja lindudega ja kõigi maa peal roomajatega, keda ma teile olen eraldanud kui roojased!“ (3Ms 20:24, 25) {Tt 190.2}

Paljud toiduained, mida paganad vabalt sõid, olid iisraellastele keelatud. See ei olnud meelevaldselt tehtud vahe. Keelatud asjad olid ebatervislikud. Ning tõsiasi, et need kuulutati roojaseks, andis õppetunni, et kahjustava toidu kasutamine rüvetab. See, mis rikub ihu, rikub ka hinge. Seetõttu ei ole selle kasutaja sobilik osaduseks Jumalaga ega kõrgeks, pühaks teenimiseks. {Tt 190.3}

Kõrbes alanud distsipliin jätkus Tõotatud maal, kus asjaolud olid õigete harjumuste kujunemiseks soodsamad. Inimesed ei kogunenud linnadesse, vaid igal suguvõsal oli maaomand, mis tagasi kõigile loomuliku ja rikkumata elu tervist toovad õnnistused. {Tt 190.4}

Iisrael pidi ära ajama kaananlased, kelle julmade ja liiderlike kommete kohta ütles Issand: „Te ei tohi käia selle rahva seaduste järgi, kelle ma ajan ära teie eest, sest nemad on teinud kõike seda ja on saanud mulle vastikuks!“ (3Ms 20:23) {Tt 190.5}

„Ära vii niisugust jäledust oma kotta, et sinagi ei saaks neetuks nagu see.“ (5Ms 7:26) {Tt 190.6}

Kõigis igapäevaellu puutuvais asjus õpetati iisraellastele Püha Vaimu õppetundi: {Tt 190.7}

„Eks te tea, et te olete Jumala tempel ja teie sees elab Jumala Vaim? Kui keegi rikub Jumala templi, siis Jumal rikub ka tema, sest Jumala tempel on püha, ja see olete teie.“ (1Kr 3:16, 17) {Tt 190.8}

Rõõmustamine

„Rõõmus süda toob head tervenemist.“ (Õp 17:22) Tänulikkus, rõõmustamine, heatahtlikkus, usaldus Jumala armastusse ja hoolitsusse — need on parimad tervise kaitsmise vahendid. Iisraellaste jaoks pidid need olema elu juhtmõtteks. {Tt 191.1}

Kolm korda aastas pidid kõik minema Jeruusalemma iga- aastastele pühadele. Nädalapikkune onnides elamine lehtmajade püha ajal pakkus võimalusi vabas õhus puhata ja seltsielu elada. Need pühad olid rõõmsad sündmused, mille muutis meeldivamaks ja südamlikumaks külalislahkus, mida osutati võõrastele, leviitidele ja vaestele. {Tt 191.2}

„Tunne rõõmu kõigest heast, mida Issand, su Jumal, on andnud sulle ja su perele, sina ja leviit ja võõras, kes on su keskel!“ (5Ms 26:11) {Tt 191.3}

Hilisematel aastatel, kui Jumala Seadust loeti Babüloonias Jeruusalemma tagasi tulnud vangidele ja inimesed nutsid oma üleastumiste pärast, öeldi need kaunid sõnad: {Tt 191.4}

„Ärge leinake ja ärge nutke! ... Minge sööge rasvaseid roogi ja jooge magusaid jooke, ja läkitage osa neile, kellel midagi ei ole valmistatud! Sest see päev on pühitsetud meie Issandale. Ja ärge kurvastage, sest rõõm Issandast on teie ramm!“ (Ne 8:9, 10) {Tt 191.5}

„Kõigis nende linnades ja Jeruusalemmas pidi kuulutatama ja hüütama, öeldes: „Minge mägedele ja tooge õlipuu või metsõlipuu oksi ja mürdi, palmi või muu leherikka puu oksi lehtmajade tegemiseks, nagu on kirjutatud!“ Ja rahvas läks ja tõi ning tegi enesele lehtmaju, igaüks oma katusele ja õue ja Jumala koja õuedesse, Veevärava väljakule ja Efraimi värava väljakule. Ja terve kogudus, kes vangist 283 oli tagasi tulnud, tegi lehtmaju ja elas lehtmajades ... Ja rõõm oli väga suur.“ (Ne 8:15-17) {Tt 191.6}

Jumal andis Iisraelile juhtnöörid kõigi põhimõtete kohta, mis olid olulised nii füüsilisele kui ka moraalsele tervisele, ning Tema korraldused käisid niihästi nende [tsiviilseaduste] kui ka moraaliseaduse kohta. {Tt 191.7}

„Ja need sõnad, mis ma täna sulle annan, jäägu su südamesse! Kinnita neid oma lastele kõvasti ja kõnele neist kojas istudes ja teed käies, magama heites ja üles tõustes! Seo need märgiks oma käe peale ja olgu need naastuks su silmade vahel! Kirjuta need oma koja piitjalgadele ja väravatele!“ (5Ms 6:6-9) {Tt 192.1}

„Kui su poeg sinult tulevikus küsib, öeldes: Mis tunnistused ja määrused ja seadlused need on, mis Issand, meie Jumal, teile on andnud, siis vasta oma pojale: ... Issand käskis meid teha kõigi nende seadluste järgi, karta Issandat, meie Jumalat, et meie käsi alati hästi käiks, et ta hoiaks meid elus, nagu see tänapäeval ongi.“ (5Ms 6:20- 24) {Tt 192.2}

Kui iisraellased oleksid saadud juhiseid järginud ja neist kasu saanud, siis oleks neist saanud maailmale näitlik õppetund tervisest ja heaolust. Kui nad rahvana oleksid elanud Jumala plaani kohaselt, siis oleks neid hoitud haiguste eest, mis teisi rahvaid vaevasid. Neil

oleks olnud kõigist teistest rahvaist suurem füüsiline ja vaimujõud. Neist oleks saanud maailma võimsaim rahvas. Jumal ütles: {Tt 192.3}

„Õnnistatud oled sa rohkem kui kõik rahvad.“ (5Ms 7:14) {Tt 192.4}

„Ja Issand on täna lasknud sind öelda, et sa tahad olla temale omandrahvaks, nõnda nagu ta sulle on rääkinud, ja et sa tahad pidada kõiki tema käske, et ta tõstaks sind kõrgemale kõigist rahvaist, keda ta on loonud, kiituseks, kuulsuseks ja iluks, ja et sa oleksid pühaks rahvaks Issandale, oma Jumalale, nagu ta on rääkinud.“ (5Ms 26:18, 19) {Tt 192.5}

„Ja kõik need õnnistused saavad sulle osaks ja tabavad sind, kui sa võtad kuulda Issanda, oma Jumala häält. Õnnistatud oled sa linnas ja õnnistatud oled sa väljal. Õnnistatud on su ihuvili, su maapinna saak, su karja juurdekasv, su veiste vasikad ning su lammaste ja kitsede talled. Õnnistatud on su korv ja su leivaküna. Õnnistatud oled sa tulles ja õnnistatud oled sa minnes.“ (5Ms 28:2-6) {Tt 192.6}

„Issand käsib seda õnnistust olla sinuga su aitades ja kõiges, mille külge sa oma käe paned, ja ta õnnistab sind maal, mille Issand, su Jumal, sulle annab. Issand ülendab sind enesele pühitsetud rahvaks, nagu ta sulle on vandega tõotanud, kui sa pead Issanda, oma Jumala käske ja käid tema teedel. Ja kõik maailma rahvad näevad, et sinule on pandud Issanda nimi, ja nad kardavad sind. Ja Issand annab sulle külluses head su ihuvilja, karja kasvu ja maapinna saagi poolest maal, mille Issand, su Jumal, vandega su vanemaile on tõotanud sulle anda. Issand avab sulle oma rikkaliku varaaida, taeva, andes su maale vihma õigel ajal ja õnnistades kõiki su kätetöid ... Ja Issand paneb sind peaks ja mitte sabaks, sa lähed ikka ülespoole, aga mitte allapoole, kui sa kuulad Issanda, oma Jumala käske, mida ma täna sind käsin pidada ja täita,“ (5Ms 28:8-13) {Tt 192.7}

Ülempreester Aaronile ja tema poegadele anti korraldus: {Tt 193.1}

„Õnnistades Iisraeli lapsi, öelge neile nõnda: {Tt 193.2}

Issand õnnistagu sind ja hoidku sind! Issand lasku oma pale paista sinu peale ja olgu sulle armuline! Issand tõstku oma pale sinu üle ja andku sulle rahu! Nõnda pandagu minu nimi Iisraeli laste peale ja mina õnnistan neid!“ {Tt 193.3}

„„Niikaua kui sul on päevi,

kestku su jõud!“

Ükski ei ole nagu Jesuruni Jumal,

kes sõidab sulle appi taevas ja

pilvedes oma ülevas toreduses.

Varjupaigaks on iidne Jumal,

kes sirutab välja igavesed käsivarred. ...

Ja Iisrael elab julgesti,

Jaakobi allikas on üksinda

vilja ja veini maal —

tema taevas piserdab alla kastet.

Õnnis oled sa, Iisrael! Kes on su sarnane?

Rahvas, keda Issand on päästnud?

Tema on kilp, kes sind aitab,

mõõk, kes sind ülendab.“

(4Ms 6:23-27; 5Ms 33:25-29) {Tt 193.4}

Iisraellased ei täitnud Jumala eesmärki ning seepärast ei saanud nad õnnistusi, mis oleksid võinud nende omad olla. Ent meil on üllaid näiteid õige eluviisi tulemustest: Joosep, Taaniel, Mooses, Eliisa ja paljud teised. Samasugune ustavus tänapäeval toob kaasa samasugused tagajärjed. Meile on kirjutatud: {Tt 194.1}

„Teie aga olete „valitud sugu, kuninglik preesterkond, püha rahvas, omandrahvas, et te kuulutaksite tema kiidetavust“, kes teid on kutsunud pimedusest oma imelisse valgusse.“ (1Pt 2:9) {Tt 194.2}

„Õnnistatud on mees,

kes loodab Issanda peale,

kelle lootuseks on Issand.“

Ta „lokkab nagu palmipuu,

ta kasvab kõrgeks nagu seedripuu Liibanonil.

Kes Issanda kotta on istutatud,

need lokkavad meie Jumala õuedes.

Veel vanas eas nad kannavad vilja,

on tüsedad ja haljad.“

„Ära unusta mu õpetust,

vaid su süda hoidku alal mu käsud,

sest need lisavad sulle pikka iga,

eluaastaid ja rahu!“

„siis sa võid käia oma teed julgesti,

su jalg ei tarvitse komistada.

Kui sa heidad puhkama,

siis pole sul vaja karta,

vaid sa saad magada

ja su uni on magus.

Ei sa siis karda äkilist hirmutust

ega õelate õnnetust, kui see tuleb.

Sest Issand on kõigil su teedel

ja hoiab su jalga püünise eest.“

(Jr 17:7; Ps 92:13-15; Õp 3:1, 2, 23-26) {Tt 194.3}

22. Peatükk — Riietus

Piibel õpetab riietuses tagasihoidlikkust. „Niisamuti ka naised, kombekalt rõivastatuna...“ (1Tm 2:9) See keelab uhkustamise riietega, maitsetult kirevate värvidega, ohtrate kaunistustega. Jumala Sõnas ettekirjutatud tagasihoidlikkus välistab kõik selle, mis tõmbab tähelepanu kandjale või ergutab imetlust. {Tt 195.1}

Meie riietus peab olema odav — „mitte soengute ega kulla ega pärlite ega kallite riietega“. (1Tm 2:9) {Tt 195.2}

Raha on Jumalalt meile usaldatud. See ei ole meie oma, et seda kulutada uhkuse või auahnuse rahuldamisele. See on Jumala laste käes, et toita näljaseid ja riietada alastiolijaid. See on kaitse rõhumise vastu, haigete ravimise ja vaestele evangeeliumi kuulutamise vahend. Sa võid tuua rõõmu paljudesse südametesse, kui kasutad arukalt vahendeid, mida praegu kulutatakse enese näitamisele. Mõtle Kristuse elule. Uuri Tema iseloomu ja saa Temast osa enesesalgamises. {Tt 195.3}

End kristlikuks nimetavas maailmas kulutatakse väärisehetele ja tarbetult kallile riietusele nii palju, et sellest piisaks kõigi näljaste toitmiseks ja alastiolijate riietamiseks. Mood ja uhkeldamine neelavad vahendid, mis võiksid lohutada vaeseid ja kannatajaid. Nad röövivad maailmalt Päästja armastuse evangeeliumi. Misjonitöö kidub. Rahvahulgad hukkuvad kristliku õpetuses puuduses. Meie enda naabrid ja kaugete maade paganad pole saanud õpetust ning on päästmata. Sellal kui Jumal on täitnud maa oma rikkustega ja varakambrid elumugavustega ning on nii vabalt andnud meile oma päästva tõe tundmise, kuidas võime vabandada seda, et lubame taeva poole tõusta leskede ja orbude, haigete ja kannatajate, harimatute ja päästmata inimeste appihüüdeid? Kuidas vabandavad end Jumala kohtupäeval — kui me seisame Tema ees, kes andis oma elu abivajajate eest — need, kes kulutavad oma aja ja raha naudingutele, mida Jumal on keelanud? Kas Kristus ei ütle niisugustele „Mul oli nälg ja te ei andnud mulle süüa, mul oli janu ja te ei andnud mulle juua, ... ma olin alasti ja te ei riietanud mind, ma olin haige ja vangis ja te ei tulnud mind vaatama“? (Mt 25:42, 43) {Tt 195.4}

Kuid meie riietus, kuigi tagasihoidlik ja lihtne, peab olema kvaliteetne, nägusates värvides ja teenistuseks sobilik. Seda tuleb valida pigem vastupidavuse kui väljanägemise järgi. Riietus peab andma sooja ja pakkuma sobivat kaitset. Õpetussõnades kirjeldatud arukas naine ei karda „lund oma pere pärast, sest kogu ta perel on kahekordsed riided“. (Õp 31:21) {Tt 196.1}

Meie riided peavad olema puhtad. Määrdunud rõivad on ebatervislikud ning rüvetavad ihu ja hinge. „Te olete Jumala tempel ... Kui keegi rikub Jumala templi, siis Jumal rikub ka tema.“ (1Kr 3:16, 17) {Tt 196.2}

Riietus peab olema igas mõttes tervislik. Jumal soovib üle kõige, et me oleksime terved nii ihult kui ka hingelt. Me peame nii ihu kui ka hinge tervise pärast Temaga koostööd tegema. Tervislik riietus aitab kaasa mõlemale. {Tt 196.3}

Riietus peab olema meeldiv ja kaunis ning loomulikus lihtsuses sobiv. Kristus hoiatas meid uhkuse eest, kuid mitte meeldivuse ja loomuliku ilu eest. Ta osutas põllulilledele, puhtuses avanevale lilleõiele, ja ütles: „Isegi Saalomon kogu oma hiilguses ei olnud nõnda ehitud nagu igaüks neist." (Mt 6:29) Niimoodi, looduse objektide kaudu, illustreerib Kristuse ilu, mida taevas väärtustab, tagasihoidlikku meeldivust, lihtsust, puhtus, sündsust, mis muudavad meie riietuse Temale meeldivaks. {Tt 196.4}

Ta käsib meil hinge rüütada kõige kaunimasse rüüsse. Mitte mingisugust välist ehet ei saa võrrelda „tasase ja vaikse vaimu kadumatuse ilu" väärtuse ega kaunidusega, „mis on Jumala silmis palju väärt". (1Pt 3:4) {Tt 197.1}

Neile, kes võtavad Päästja põhimõtted oma teejuhiks, on kallid Tema tõotuse sõnad: {Tt 197.2}

„Ja rõivastuse pärast, mis te muretsete? ... Kui aga Jumal nõnda rüütab väljal rohtu, mis täna on ja homme visatakse ahju, eks siis veelgi enam teid? ... Ärge siis hakake muretsema, öeldes: ... „Millega me riietume?" ... Teie taevane Isa teab ju, et te seda kõike vajate. Aga otsige esmalt Jumala riiki ja tema õigust, siis seda kõike antakse teile pealegi!" (Mt 6:28-33) {Tt 197.3}

„Kindlameelsele sa hoiad rahu, rahu, sest ta loodab sinu peale." (Js 26:3) {Tt 197.4}

Missugune kontrast on see väsimuse, rahutuse, haiguse ja viletsusega, mis tulenevad moenormist! Kui vastupidised Pühakirja põhimõtetele on paljud riided, mida mood ette kirjutab! Mõtle stiilidele, mis on domineerinud viimasel mõnel sajal aastal või isegi mõnel viimasel aastakümnel. Kui paljusid neist võiks pidada häbituks, kui need poleks moes! Kui paljusid võiks nimetada ebasobivaks peenekombelisele, jumalakartlikule ja enesest lugupidavale naisele! {Tt 197.5}

Jumala Sõna ei toeta riietuse muutmist pelgalt moe pärast. Stiilide muutmine ning keerulised ja kallid kaunistused raiskavad rikaste aega ja raha ning kulutavad vaimu ja hinge energiat. Need asetavad raske koorma kesk- ja vaesematele klassidele. Paljud, kes suudavad vaevu elatist teenida ja võiksid lihtsat tüüpi riietuse ise valmistada, on sunnitud kasutama õmbleja teenuseid, et olla moekas. Paljud vaesed tütarlapsed on stiilse kleidi nimel jätnud end ilma soojast aluspesust ning maksnud selle eest eluga. Paljud teised on rikaste uhkeldust ja elegantsi ihaldades meelitatud ebaaususe ja häbi teele. Paljud kodud on jäänud ilma mugavustest, paljud mehed on aetud vargile või pankrotti, et rahuldada naise või laste ekstravagantseid nõudmisi. {Tt 197.6}

Paljud naised on endale või lastele stiilseid, moe nõutavaid kostüüme valmistades mõistnud end lakkamatusse tööorjusesse. Paljud emad näevad tuikavate närvide ja värisevate sõrmedega vaeva hilise ööni, et lisada laste riietele kaunistusi, mis ei anna juurde tervislikkust, mugavust ega tegelikku ilu. Moe nimel ohverdavad nad tervise ja vaimu rahulikkuse, mis on laste õigel õpetamisel nii oluline. Vaimu ja südame harimine jäetakse hooletusse. Hing kängub. {Tt 198.1}

Emal ei ole aega uurida füüsilise arengu põhimõtteid, et ta oskaks hoolitseda laste tervise eest. Tal pole aega hoolitseda laste vaimsete või vaimulike vajaduste eest, tal pole aega nende väikestele pettumustele või katsumustele kaasa elada ega jagada nende huvisid ja püüdlusi. {Tt 198.2}

Peaaegu kohe, kui lapsed ilmale tulevad, on nad moe mõju all. Nad kuulevad riietusest rohkem kui Päästjast. Nad näevad, et emad uurivad moelehti tõsisemalt kui Piiblit. Riiete väljanägemist peetakse olulisemaks kui iseloomu arendamist. Vanematelt ja lastelt võetakse ära see, mis on elus parim, meeldivaim ja õigeim. Moe nimel jäetakse nad ilma ettevalmistustest tulevaseks eluks. {Tt 198.3}

Kõige hea vaenlane ajendas pidevalt muutuva moe leiutamist. Ta ei soovi midagi muud nii väga, kui tuua inimesi viletsusse ja hävingusse tõugates kurbust ja häbi Jumalale. Üks vahendeid, mida ta kõige edukamalt kasutab, on mood, mis nõrgestab ihu, nõrgendab vaimu ja jätab hinge kängu. {Tt 198.4}

Naistel on tihti tõsiseid haigusi ning riietusviis suurendab tublisti nende kannatusi. Selmet hoida tervist niikuinii tekkivate, proovile panevate hädaolukordade eest, ohverdavad nad valede harjumuste tõttu sageli mitte üksnes tervise, vaid ka elu ning jätavad lastele viletsa pärandi kehva tervise, rikutud harjumuste ja valede elupõhimõtete näol. {Tt 198.5}

Üks moe raiskavaid ja pahandust tekitavaid leiutisi on seelik, mis pühib põrandat. Ebapuhas, ebamugav, tülikas, ebatervislik — maad mööda käiv seelik on kõike seda ja veel rohkemgi. See on ekstravagantne, nii sellepärast et vaja läheb ülearu palju materjali kui ka sellepärast, et pikkuse tõttu kulub see tarbetult. Kes iganes on näinud pikas seelikus naist, kel on käed kompse täis ja kes püüab minna trepist üles või alla, astuda trammi, kõndida rahvahulgas, käia vihma ajal või porisel teel, sel pole vaja mingit muud tõestust niisuguse seeliku tülikusele ja ebamugavusele. {Tt 198.6}

Teine tõsine kahju tekib seelikute kandmisest sel moel, et nende raskus toetub puusadele. See raskus surub kokku siseorganid, vajutab neid allapoole ning põhjustab maoprobleeme ja väsimustunnet, mistõttu kandja vajub küüru. See omakorda surub kopsud kokku ja muudab õige hingamise raskeks. {Tt 199.1}

Viimastel aastatel on talje kokkusurumise ohtudest nii täielikult räägitud, et keegi ei saa selles suhtes teadmatuses olla, kuid ometi on moel nii suur vägi, et kahjutegemine jätkub. Niiviisi teevad naised ja neiud endale äraarvamatut kahju. Tervise seisukohalt on oluline, et

rindkerel on ruumi maksimaalselt laieneda, et kopsud saaksid täielikult sisse hingata. Kui kopse piiratakse, siis väheneb sissehingatava hapniku kogus. Veri ei saa korralikult värskendatud ning mürgised jääkained, mis peaksid kopsude kaudu eralduma, jäävad alles. Peale selle on takistatud vereringe ning siseelundid on nii kokku surutud ja kohalt ära pressitud, et nad ei saa enam oma tööd korralikult teha. {Tt 199.2}

Tihedalt kinninööritud vöökoht ei paranda vormi. Üks füüsilise ilu põhielemente on sümmeetria, kehaosade harmoonilised proportsioonid. Õiget füüsilise arengu eeskuju ei saa mitte Prantsuse moekunstnike modellidelt, vaid inimkehalt, mis on arenenud kooskõlas Jumala loodusseadustega. Jumal on kogu ilu looja ning ainult Tema ideaaliga vastavuses olles jõuame tõelise ilu standardi lähedale. {Tt 199.3}

Veel üks halb komme on riietuse ebaühtlane jaotumine, nii et sellal kui mõned kehaosad on rõivastatud rohkem kui vaja, on teistel ebapiisav kate. Jalgu ja jäsemeid tuleb eriliselt külma eest rohke riietusega kaitsta, sest need on elulistest organitest kaugel. Võimatu on olla terve, kui jäsemed on harilikult külmad, sest kui neis on verd liiga vähe, siis teistes kehaosades on seda liiga palju. Perfektse tervise jaoks on vaja perfektset vereringet, kuid see pole võimalik, kui kehal, kus asuvad elutähtsad organid, on kolm-neli korda rohkem rõivaid kui kätel Paljud naised on närvilised ja murest murtud, sest jätavad end ilma puhtast õhust, mis annaks puhta vere, ning liikumisvabadusest, mis suunaks vere virgalt läbi veresoonte, andes elu, tervist ja energiat. Paljudest naistest on saanud parandamatud invaliidid, kuigi nad oleksid võinud tervisest rõõmu tunda, ning paljud on surnud tuberkuloosi ja teistesse haigustesse, kuigi nad oleksid võinud elada neile määratud elu, kui nad oleksid riietunud vastavalt tervisepõhimõtetele ja liikunud vabalt värskes õhus. {Tt 199.4}

Kõige tervislikuma riietuse tagamiseks tuleb hoolikalt uurida iga kehaosa vajadusi. Arvesse tuleb võtta kliimatingimusi, keskkonda, tervise seisukorda, vanust ja tegevust. Iga riideese peab lahedasti sobima, et see ei takistaks ei vereringet ega vaba, loomulikku, täiel rinnal hingamist. Kõik seljasolev peab olema nii avar, et kui käed üles tõstetakse, liiguks ka riietus vastavalt ülespoole. {Tt 200.1}

Kehva tervisega naised võivad enda heaks palju ära teha mõistlikult riietudes ja liikudes. Kui nad on vabaõhutegevuse jaoks sobivalt riides, liikugu nad vabas õhus, alguses ettevaatlikult, kuid suurendades liikumist, kui nad suudavad seda taluda. Niiviisi toimides võivad paljud tervise tagasi saada ja elada, kandes oma osa maailma tööst. {Tt 200.2}

Sõltumatu mood

Selmet pingutada moenõuetele vastamiseks, olgu naistel julgust riietuda tervislikult ja lihtsalt. Üksnes majapidamiskohustustesse süvenemise asemel võtku naine ja ema aega lugemiseks, enda teadlikuna hoidmiseks, abikaasale kaaslaseks olemiseks ja oma laste areneva mõistusega ühenduses olemiseks. Kasutagu ta arukalt võimalusi, mis tal on praegu, mõjutamaks oma armsaid kõrgema elu poole. Võtku ta aega teha kallist Päästjast oma

igapäevane kaaslane ja tuttav sõber. Võtku ta aega Tema Sõna uurida, võtku ta aega minna lastega välja ja õppida Jumalast Tema kätetöö ilu kaudu. {Tt 200.3}

Olgu ta rõõmus ja elav. Selmet veeta iga hetke lõputult õmmeldes, muuda õhtu meeldivaks seltskondlikuks ajaks, pere koosviibimiseks pärast päevaseid kohustusi. Nii valiksid paljud mehed klubi või kõrtsi asemel seltskonnaks oma kodu. Paljud poisid oleksid hoitud eemal tänavatest või nurgapoodidest. Paljud tüdrukud pääseksid kergemeelsest, eksitavast seltskonnast. Kodu mõju oleks nii vanematele kui ka lastele niisugune, nagu Jumal seda kavandas — elukestev õnnistus. {Tt 200.4}

23. Peatükk — Toitumine ja Tervis

Meie keha taastatakse toidu abil, mida me sööme. Organismi koed lagunevad pidevalt; iga elundi iga liigutus kurnab ning seda kadu parandatakse meie toidu abil. Iga kehaorgan nõuab oma osa toitainetest. Ajule on tarvis oma osa, luudele, lihastele ja närvidele oma. See on imeline protsess, mis muundab toidu vereks ning kasutab verd eri kehaosade taastamiseks, kuid see protsess toimub kogu aeg, varustades pidevalt iga närvi, lihast ja kude elu ja jõuga. {Tt 202.1}

Toidu valimine

Valida tuleb need toiduained, millest saab kõige paremini keha ülesehitamiseks vajalikke elemente. Siin ei ole isu ohutu teenäitaja. Valede söömisharjumuste tõttu on isu rikutud. Sageli nõuab see toitu, mis kahjustab tervist ja jõu andmise asemel hoopis nõrgestab. Me ei saa ohutult juhinduda ühiskonna tavadest. Kõikjal valitsevad haigused ja kannatused on suures osas populaarsete eksimuste tõttu toitumises. {Tt 202.2}

Selleks et teada, missugused on parimad toiduained, peame uurima Jumala algset plaani inimese toitumise jaoks. Tema, kes lõi inimese ja kes mõistab tema vajadusi, määras Aadamale toidu. „Vaata,“ ütles Ta, „mina annan teile kõik seemet kandvad taimed ... ja kõik puud, mis kannavad vilja ... need olgu teile roaks!“ (1Ms 1:29) Pärast Eedenist lahkumist, kui inimene pidi elatise saamiseks harima patust neetud maad, anti talle toiduks ka „põllutaimed“. (1Ms 3:18) {Tt 202.3}

Meile Looja poolt valitud toidu moodustasid teraviljad, puuviljad, pähklid ja aedviljad. Need toiduained, võimalikult lihtsal ja loomulikul viisil valmistatuna, on kõige tervislikumad ja toitvamad. Need annavad jõudu, vastupidavust ning mõistusejõudu, mida ei saavutata keerulisema ja stimuleeriva toiduga. {Tt 203.1}

Kuid mitte kõik iseenesest tervislikud toiduained ei sobi võrdselt meie vajadustele kõigis olukordades. Tuleb hoolitseda toiduainete valiku eest. Meie toit peab sobima aastaajaga, kliimaga, kus elame, ning tööga, mida teeme. Mõni toiduaine, mis on kohane ühel aastaajal või ühes kliimas kasutamiseks, ei sobi teise. Samamoodi sobivad eri tööalade esindajatele erinevad toiduained. Tihtipeale ei sobi toit, millest raske füüsilise töö tegija kasu saab, istuva eluviisiga inimesele või intensiivse vaimse töö tegijaile. Jumal on andnud meile küllaldase valiku tervislikke toiduaineid ning iga inimene peab valima sellest need, mis kogemuse ja terve otsustusvõime järgi osutuvad tema vajadustele kõige sobivamaks. {Tt 203.2}

Looduse rikkalik puuviljade, pähklite ja teraviljade varamu on küllaldane ning aasta-aastalt levitatakse kõigi maade saadusi transpordivõimaluste suurenemise tõttu laialdasemalt. Selle tulemusena on paljud toiduained, mida alles mõni aasta tagasi kalliks luksuseks peeti, praegu igapäevaseks kasutuseks käepärast. See puudutab eelkõige

kuivatatud ja konserveeritud puuvilju. Pähkleid ja pähklitoite hakatakse suurel määral lihatoitude asemel kasutama. {Tt 203.3}

Pähklitega võib kombineerida teravilju, puuvilju ja juurvilju, et valmistada tervislikku ja toitvat rooga. Kuid tuleb hoolitseda selle eest, et pähkleid ei kasutataks liiga suures proportsioonis. Need, kes tunnevad, et pähklitoidud mõjuvad halvasti, võivad leida, et seda ettevaatusabinõu järgides probleem kaob. Samuti tuleb meeles pidada, et mõned pähklid ei ole nii tervislikud kui teised. Maapähklitele tuleb eelistada mandleid, kuid maapähklid on piiratud koguses ja koos teraviljadega kasutades toitvad ning seeditavad. {Tt 203.4}

Õigesti valmistatuna asendavad oliivid sarnaselt pähklitega või ja lihatoidud. Õli, oliivide kujul tarbituna, on loomsest õlist ja rasvast palju parem. See kõlbab kõhulahtistiks. Sellest on kasu tuberkuloosihaigetele ning see ravib põletikulist, ärritunud magu. {Tt 203.5}

Inimestel, kes on harjutanud end rammusa, äärmiselt stimuleeriva toiduga, on ebaloomulik maitsemeel ning nad ei suuda lihtsat ja kerget toitu kohe nautida. Läheb aega, et maitsemeel muutuks loomulikuks ning magu taastuks kuritarvitamisest. Kuid need, kes jäävad tervisliku toidu kasutamisele kindlaks, leiavad mõne aja pärast selle maitsva olevat. Nad hindavad selle peeneid ja isuäratavaid maitseid ning seda süüakse suurema naudinguga, kui võib saada ebatervislikest hõrgutistest. Ning magu, mis on terve, mitte ärritatud ega ülekoormatud, täidab oma ülesannet hõlpsasti. {Tt 204.1}

Tervise säilitamiseks on tarvis piisavas koguses head, toitvat toitu. {Tt 204.2}

Kui me arukalt kavandame, siis on tervisele kõige kasulikumat toitu võimalik hankida peaaegu igal maal. Riisi, nisu, maisi ja kaera erinevaid tooteid saadetakse kõikjale välismaale, samuti ube, herneid ja läätsi. Need koos kodumaiste või imporditud puuviljade ja igal pool kohapeal kasvatatud aedviljadega annavad võimalused valida dieedi, mis on terviklik ilma lihatooteid kasutamata. {Tt 204.3}

Kus saab ohtralt puuvilju kasvatada, seal tuleb neid heldekäeliselt talveks valmistada konserveerimise või kuivatamise teel. Väiksemaid vilju, nagu sõstraid, karusmarju, maasikaid, vaarikaid ja põldmurakaid, võib edukalt kasvatada paljudes kohtades, kus neid üksnes vähe kasutatakse ja nende kasvatamisest on loobutud. {Tt 204.4}

Majapidamises tuleb konserveerimiseks kasutada pigem klaas- kui plekkpurke. Eriti oluline on, et konserveeritavad viljad oleksid heas seisukorras. Kasuta vähe suhkrut ja keeda vilju ainult nii palju, kui on säilitamiseks vaja. Niiviisi valmistatult asendavad need suurepäraselt värskeid puuvilju. {Tt 204.5}

Kus on kuivatatud puuviljad, nagu rosinad, ploomid, õunad, pirnid, virsikud ja aprikoosid mõõduka hinna eest saadaval, leitakse, et neid võib kasutada peamise toiduainena palju rohkem kui tavaliselt, ning neil on parimad tagajärjed kõigi klasside tööliste tervisele ja jõule. {Tt 204.6}

Ühe toidukorra ajal ei tohi olla suurt mitmekesisust, sest see soodustab ülesöömist ja põhjustab seedehäireid. {Tt 205.1}

Ei ole hea süüa puuvilju ja aedvilju sama söögikorra ajal. Kui seedimine on nõrk, siis mõlema kasutamine põhjustab sageli vaevusi ja suutmatust vaimselt pingutada. Parem on, kui puuviljad on ühe toidukorra ajal ja aedviljad teise ajal. {Tt 205.2}

Toidukorrad peavad olema erinevad. Samad road, samamoodi valmistatult, ei tohi olla laual igal toidukorral päev päeva järel. Kui toit varieerub, siis süüakse suurema naudinguga ning organism saab paremini toidetud. {Tt 205.3}

Toidu valmistamine

Vale on süüa pelgalt isu rahuldamiseks, kuid toidu kvaliteedi või selle valmistusviisi suhtes ei tohi olla ükskõikne. Kui söödavat toitu ei naudita, siis organism ei saa nii hästi toidetud. Toitu tuleb hoolikalt valida ning taibukalt ja osavalt valmistada. {Tt 205.4}

Leiva tegemisel ei ole ülipeen valge jahu parim. Selle kasutamine pole ei tervislik ega kasulik. Peenest jahust leivas ei ole toitaineid, mida on täistera nisujahust tehtud leivas. Selle sage kasutamine põhjustab kõhukinnisust ja teisi ebatervislikke seisundeid. Sooda või küpsetuspulbri kasutamine leiva tegemisel on kahjulik ja tarbetu. {Tt 205.5}

Sooda põhjustab maopõletikku ja mürgitab sageli kogu organismi. Paljud koduperenaised arvavad, et nad ei suuda teha ilma soodata head leiba, kuid see on vale. Kui nad vaevuksid paremaid meetodeid õppima, siis oleks nende leib tervislikum ja loomulikule maitsemeelele maitsvam. {Tt 205.6}

Juuretisega või pärmiga nisuleiva puhul ei tohiks kasutada vee asemel piima. Piima kasutamine on lisakulutus ning see muudab leiva vähem tervislikuks. Piima sisaldav leib ei püsi pärast küpsemist nii kaua värske kui veega tehtud leib ning see hakkab maos kergemini käärima. {Tt 205.7}

Leib peab olema kerge ja ilma mingisuguse hapususeta. Pätsid peavad olema väikesed ja nii põhjalikult läbi küpsenud, et pärmiseened oleksid võimalikult hävitatud. Igasugune kergitusega kuum või värske leib on seedimisele raske. Seda ei tohiks kunagi laual olla. Kuid see ei kehti hapnemata leiva kohta. Värsked nisujahusaiakesed, mis on ilma pärmi või juuretiseta ning on ahjus korralikult küpsetatud, on nii tervislikud kui ka maitsvad. {Tt 205.8}

Pudru jaoks kasutatavaid teravilju on vaja mitu tundi küpseda lasta. Kuid pehmed või vedelad road on vähem tervislikud kui kuivad toidud, mis vajavad põhjalikku läbinärimist. Saiakuivikud ehk kaks korda küpsetatud leib on üks kõige kergemini seeditavamaid ja maitsvamaid toite. Lõika tavaline kergitusega nisuleib viiludeks ja kuivata ahjus, kuni viimanegi niiskusejälg kaob. Siis lase see läbinisti kergelt pruuniks. Kuivas kohas saab

niisugust leiba hoida palju kauem kui tavalist leiba ning kui seda enne kasutamist soojendada, on see sama värske kui äsjaküpsetatult. {Tt 206.1}

Tavaliselt kasutatakse toidus liiga palju suhkrut. Koogid, magusad pudingud, kondiitritooted, tarretised ja moosid on aktiivsed seedehäirete põhjustajad. Eriti kahjulikud on magusad kastmed ja pudingud, kus põhikomponentideks on piim, munad ja suhkur. Piima ja suhkru heldekäelist koos kasutamist tuleks vältida. {Tt 206.2}

Kui piima kasutatakse, siis tuleb see põhjalikult steriliseerida; selle ettevaatusabinõuga on väiksem oht piima kasutamisest nakkust saada. Või on vähem kahjulik külmal leival söömisel kui leiva küpsetamisel kasutades, kuid üldse parem on ilma selleta läbi ajada. Juust kutsub esile veelgi rohkem vastuväiteid, see ei sobi üldse toiduks. {Tt 206.3}

Napp, valesti valmistatud toit rikub verd, sest nõrgestab vereloomeelundeid. See häirib organismi ja tekitab haigusi, sellega kaasnevad kergesti ärrituvad närvid ja halb tuju. Halva toiduvalmistamise ohvreid on tuhandeid ja kümneid tuhandeid. Paljudele haudadele võiks kirjutada „Suri halva toidu tõttu“ või „Suri mao kuritarvitamise tõttu“. {Tt 206.4}

Toiduvalmistajate püha kohus on õppida valmistama tervislikku toitu. Paljud hinged on kadunud kehva kokakunsti tõttu. Hea leiva valmistamiseks on vaja hoolt ja muret, kuid heas leivas on rohkem religiooni, kui paljud arvata oskavad. Vähe on tõeliselt häid kokki. Noored naised arvavad, et toiduvalmistamine ja teiste kodutööde tegemine on alandav, ning sel põhjusel on paljudel abielluvatel neidudel, kes peavad hakkama pere eest hoolitsema, vähe aimu, missugused kohustused on naisel ja emal. {Tt 206.5}

Toiduvalmistamine ei ole vähetähtis teadus, see on praktilises elus üks olulisemaid. See on teadus, mida peaksid õppima kõik naised ning seda tuleb õpetada viisil, et sellest saaksid kasu vaesemad klassid. Isuäratava, kuid samal ajal lihtsa ja toitva toidu valmistamine vajab osavust, kuid see on teostatav. Kokad peaksid teadma, kuidas valmistada lihtsat toitu lihtsal ja tervislikul moel ning nii, et see oleks oma lihtsuse tõttu nii maitsvam kui ka tervislikum. {Tt 207.1}

Iga naine, kes on pere eesotsas, kuid ometi ei tunne tervisliku toiduvalmistamise kunsti, peab otsustama õppida, mis on tema pere heaolu jaoks oluline. Paljudes kohtades võimaldavad kokanduskoolid sellesuunalist õpet. Naisel, kel pole niisuguste asutuste abi, peab õppima mõnelt healt kokalt ning jääma oma pingutustele kindlaks, kuni temast saab kokakunsti valitsejanna. {Tt 207.2}

Söömise korrapärasus on eluliselt oluline. Iga toidukorra jaoks peab olema kindlaksmääratud aeg. Sel ajal söögu igaüks seda, mida organism nõuab, ning ärgu kuni järgmise toidukorrani midagi võtku. Palju on neid, kes söövad siis, kui organism ei vaja toitu, ebakorrapäraste vahedega ja toidukordade vahepeal, sest neil pole piisavalt tahtejõudu soovile vastu panna. Reisimise ajal näkitsevad mõned kogu aeg, kui on midagi söödavat

käepärast. See on väga kahjulik. Kui reisijad sööksid regulaarselt lihtsat ja toitvat toitu, siis ei tunneks nad nii suurt väsimust ega kannataks südamepöörituse all. {Tt 207.3}

Veel üks hukutav harjumus on söömine vahetult enne magamaminekut. Korrapärased toidukorrad on olnud, aga kuna on jõuetuse tunne, süüakse veel. Selle vale kombe hellitamine muutub harjumuseks ning on sageli nii tugevasti juurdunud, et ilma toiduta on võimatu uinuda. Hiliste einete söömise tulemusel jätkub seedimisprotsess magamise ajal. Aga kuigi magu töötab pidevalt, ei saa selle töö korralikult tehtud. Und segavad sageli ebameeldivad unenäod ning hommikul ärkab inimene väljapuhkamatult ja kehva isuga hommikusöögi järele. Kui me heidame puhkama, siis peaks magu oma tööga valmis olema, see tähendab, et ka teised kehaorganid saavad puhata. Istuva eluviisiga inimestele on hilised eined eriti kahjulikud. Niimoodi tekitatud häirete tõttu algab sageli haigus, mis lõpeb surmaga. {Tt 207.4}

Paljudel juhtudel tuntakse jõuetust, mis põhjustab söömissoovi, sellepärast, et seedeorganeid on päeva jooksul liiga raskelt koormatud. Toidukorra töötlemise järel vajavad seedeorganid puhkust. Söögikordade vahel peaks olema vähemalt viis või kuus tundi ning enamik inimestest, kes seda katsetavad, leiavad, et kaks söögikorda päevas on parem kui kolm. {Tt 208.1}

Valed söömistingimused

Toitu ei tohi süüa väga kuumalt ega väga külmalt. Kui toit on külm, siis peab mao oluline jõud seda soojendama, enne kui seedimine saab alata. Külmad joogid on samal põhjusel kahjulikud, samas on kuumade jookide ohter tarbimine nõrgestav. Õigupoolest on nii, et mida rohkem vedelikku toidukorra ajal tarbitakse, seda raskem on toidul seedida, sest enne, kui seedimine saab alata, peab vedelik imenduma. Ära söö palju soola, väldi marineeritud aedvilja ja vürtsikat toitu, söö rikkalikult puuvilja ning ärritus, mis paneb söögiajal palju jooma, kaob suurel määral. {Tt 208.2}

Toitu tuleb süüa aeglaselt ja põhjalikult närida. See on vajalik selleks, et sülg saaks toiduga korralikult seguneda ning seedemahlad aktiveeruksid. {Tt 208.3}

Tõsiselt halb on süüa valel ajal, nagu näiteks pärast ägedat või liigset treenimist, kui inimene on kurnatud või ülekuumenenud. Kohe pärast söömist on vaja närvienergiat ja kui vaimu või keha on vahetult enne või pärast söömist raskelt koormatud, siis on seedimine häiritud. Kui inimene on ärritatud, mures või kiirustab, siis on parem enne kergenduse leidmist mitte süüa. {Tt 208.4}

Magu on ajuga tihedalt seotud ja kui magu on haige, kutsutakse ajust närvijõud nõrgestatud seedeelunditele appi. Kui niisugused juhtumid on liiga sagedased, siis aju ummistub. Kui aju pidevalt üle koormatakse ja puudub füüsiline liikumine, siis tuleb isegi lihtsat toitu kasinalt süüa. Peleta söögiajaks eemale ärevad ja muremõtted, ära kiirusta, vaid

söö aeglaselt ja rõõmuga, süda täidetud tänulikkusest Jumala vastu kõigi Tema õnnistuste eest. {Tt 209.1}

Paljud, kes loobuvad lihatoitudest ning muudest rammusatest ja kahjulikest toodetest, arvavad, et kuna nende toit on lihtne ja tervislik, võivad nad piiranguteta oma isu rahuldada ning nad söövad liiga palju, vahel lausa täitmatult. See on vale. Seedeelundeid ei tohi koormata toidu niisuguse koguse või kvaliteediga, mille omastamine organismi üle koormab. {Tt 209.2}

Komme on nõudnud, et toitu tuuakse lauale käikudena. Inimene, kes ei tea, mis järgmisena tuleb, võib süüa ohtralt toitu, mis talle võib- olla kõige paremini ei sobi. Kui tuuakse viimane käik, siis astub ta sageli üle piiri ja võtab vastu ahvatleva magustoidu, mis ometi ei tee talle midagi head. Kui kõik söögikorraks kavandatud toit pannakse lauale kohe alguses, siis on inimesel võimalik teha parim valik. {Tt 209.3}

Vahel tuntakse ülesöömise tagajärgi kohe. Teistel juhtudel ei ole valutunnet, kuid seedeelundid kaotavad oma elujõu ning füüsilise jõu alus on õõnestatud. {Tt 209.4}

Ülemäärane toit koormab organismi ning kutsub esile haiglaslikke, palavikulisi seisundeid. See nõuab makku liigset verehulka, mistõttu muutuvad ihuliikmed ja jäsemed kiiresti jahedaks. See paneb seedeelunditele raske koorma ning kui need elundid oma töö lõpetavad, siis on jõuetuse või rammetuse tunne. Paljud, kes pidevalt üle söövad, nimetavad seda tunnet näljaks, kuid selle põhjus on seedeorganite ületöötamine. Mõnikord on aju tuim ning on vastumeelsus vaimsete või füüsiliste pingutuste suhtes. {Tt 209.5}

Neid ebameeldivaid sümptomeid tuntakse sellepärast, et loodus on oma töö teinud asjatult elujõudu kulutades ning on täiesti kurnatud. Magu ütleb: „Lase mul puhata!“ Kuid paljud tõlgendavad jõuetust vajadusena toidu järele, nii et maole puhkuse andmise asemel pannakse sellele uus koorem. Selle tulemusena on seedeelundid sageli kurnatud, kuigi nad peaksid olema suutelised korralikult töötama. {Tt 209.6}

Me ei peaks hingamispäevaks muretsema suuremat varu või mitmekesisemat toitu kui teistel päevadel. Selle asemel peaks toit olema lihtsam ja tuleks vähem süüa, et mõistus võiks olla selge ning tarmukas, mõistmaks vaimulikke asju. Ummistunud magu tähendab kammitsetud aju. Kõige väärtuslikumaid sõnu võidakse kuulda ja mitte hinnata, sest mõistus on ebasobivast toidust segaduses. Liigsöömisega muudavad paljud end hingamispäeva pühadest võimalustest kasu saamiseks kõlbmatuks. {Tt 210.1}

Hingamispäeval tuleks vältida toidu valmistamist, kuid seepärast ei pea veel külma toitu sööma. Jaheda ilmaga tuleb eelmisel päeval valmistatud toitu soojendada. Ning olgu roog, kuigi lihtne, maitsev ja isuäratav. Eriti lastega peredes on hea hingamispäevaks hankida midagi, mida saab pidada maiuspalaks, midagi, mida pere iga päev ei saa. {Tt 210.2}

Seal, kus on hellitatud valesid toitumisharjumusi, ei tohi reformiga viivitada. Kui mao kuritarvitamise tõttu on tekkinud düspepsia, siis tuleb teha hoolikaid jõupingutusi, säilitamaks allesjäänud elujõudu igasuguse liigse koorma eemaldamisega. Magu ei pruugi pärast pikka kuritarvitamist enam iial täielikult paraneda, kuid õige toitumisega hoitakse ära edasine jõuetus ning paljud paranevad enam või vähem täielikult. Pole lihtne kirjutada ette reegleid, mis sobiksid igasse olukorda, kuid õigeid toitumispõhimõtteid järgides saab teha suuri uuendusi ning kokk ei pea pidevalt isu ahvatlemiseks vaeva nägema. {Tt 210.3}

Mõõduka toitumise tasuks on vaimne ja moraalne jõud, samuti aitab see kirgi kontrolli all hoida. Liigsöömine on eriti kahjulik neile, kel on pikatoimeline temperament — nemad peaksid sööma kasinalt ja tegema palju füüsilisi harjutusi. On palju suurepäraste kaasasündinud võimetega mehi ja naisi, kes ei tee pooltki, mida võiksid, kui nad praktiseeriksid enesevalitsemist isu salgamisega. {Tt 210.4}

Siin eksivad paljud kirjanikud ja kõnelejad. Pärast isukat söömist hakkavad nad istuvat tööd tegema, lugema, uurima või kirjutama ega võta aega füüsilisteks harjutusteks. Selle tulemusena on mõtete ja sõnade vaba vool tõkestatud. Nad ei suuda kirjutada või kõneleda jõu ja intensiivsusega, mis on vajalik südameni jõudmiseks, nende pingutused on loiud ja viljatud. {Tt 211.1}

Need, kellele on pandud olulised kohustused, eelkõige need, kes on vaimulike huvide kaitsjad, peavad olema terase tundmise ja kiire taibuga. Nemad peavad olema söömises mõõdukamad kui teised. Nende laual ei peaks kohta olema rammusal ja luksuslikul toidul. {Tt 211.2}

Iga päev peavad vastutavatel kohtadel olevad inimesed tegema otsuseid, millest sõltuvad väga olulised tulemused. Sageli peavad nad mõtlema kiiresti ning seda saab edukalt teha ainult see, kes praktiseerib ranget mõõdukust. Füüsiliste ja vaimsete võimete õige kohtlemine tugevdab mõistust. Kui pinge ei ole liiga suur, tuleb iga ülesandega uus jõud. Kuid sobimatu toitumise tulemused mõjutavad sageli halvasti nende tööd, kes peavad arutama tähtsaid plaane ja tegema olulisi otsuseid. Rikutud magu põhjustab rikutud, ebakindlat meeleseisundit. Sageli tekitab see ärrituvust, kalkust ja ebaõiglust. Paljud plaanid, mis oleksid olnud maailmale õnnistuseks, on jäetud kõrvale ning paljud ebaõiglased, rõhuvad, isegi julmad abinõud on rakendatud just valedest toitumisharjumustest tekkinud haiglaslike seisundite tõttu. {Tt 211.3}

Siin on soovitus kõigile, kel on istuv või peamiselt vaimne töö. Proovigu seda kõik, kel on piisavalt moraalset julgust ja enesekontrolli: võta iga söögikord ainult kaht või kolme sorti lihtsat toitu ning ära söö rohkem, kui on vaja nälja kustutamiseks. Tee iga päev aktiivselt füüsilisi harjutusi ning vaata, kas saad sellest kasu. {Tt 211.4}

Tugevad mehed, kes tegelevad aktiivselt füüsilise tööga, ei pea toidu koguse ega kvaliteediga olema nii hoolikad kui istuva eluviisiga inimesed, aga isegi neil oleks parem tervis, kui nad praktiseeriksid söömises ja joomises enesevalitsemist. {Tt 211.5}

Mõned soovivad, et nende toitumise jaoks oleks ette kirjutatud täpne reegel. Nad söövad liiga palju, seejärel kahetsevad ning muudkui mõtlevad sellele, mida nad söövad ja joovad. Nii ei peaks see olema. Üks inimene ei saa teise jaoks täpset reeglit kindlaks määrata. Kõik peavad harjutama mõistust ja enesevalitsust ning tegutsema põhimõtte kohaselt. {Tt 212.1}

Meie ihu on Kristuse ostetud omandus ning meil pole vabadust sellega teha, mida iganes soovime. Kõik, kes saavad aru terviseseadustest, peavad mõistma oma kohustust kuuletuda Jumala seadustele, mis on kehtestatud nende olemuse jaoks. Terviseseadustele kuuletumine tuleb teha isikliku vastutuse küsimuseks. Me ise peame rikutud seaduse tagajärgi kannatama. Me peame isiklikult andma Jumalale vastust oma harjumuste ja kommete kohta. Seepärast ei ole meie küsimus „Missugune on maailma teguviis?“, vaid „Kuidas kohtlen mina isiklikult eluaset, mille Jumal on mulle andnud?“ {Tt 212.2}

24. Peatükk — Liha Toidusena

Inimesele alguses määratud menüü ei sisaldanud midagi loomset. Inimene sai loa süüa liha alles pärast veeuputust, kui kõik roheline oli maa pealt hävitatud. {Tt 213.1}

Inimese jaoks Eedeni aias toitu valides näitas Issand, mis on parim ja Iisraeli jaoks tehtud valikus õpetas Ta sama õppetundi. Ta tõi iisraellased Egiptusest välja ja õpetas neid, et nad võiksid olla Tema omandrahvas. Ta soovis nende kaudu maailma õnnistada ja õpetada. Ta varustas neid toiduga, mis sobis selleks otstarbeks kõige paremini: mitte lihaga, vaid mannaga, „taeva leivaga“. Loomset toidust anti neile üksnes nende rahulolematuse tõttu ja nende nurisemise pärast Egiptuse lihapottide järele, ning sedagi ainult lühikest aega. Selle tarbimine tõi tuhandetele haiguse ja surma. Ometi ei võetud liha mittesisaldava dieedi piirangut kunagi südamest vastu. See oli jätkuvalt rahulolematuse ja nurina põhjuseks, avalikult või salaja, ning sellist toitumisviisi ei muudetud püsivaks. {Tt 213.2}

Pärast Kaananisse asumist lubati iisraellastel süüa loomset toitu, kuid hoolikate piirangutega, mis pidid halbu tagajärgi vähendama. Keelatud oli sealiha, samuti teiste ebapuhtaks nimetatud loomade, lindude ja kalade liha. Lubatud liha puhul oli rasva ja vere söömine rangelt keelatud. {Tt 213.3}

Toiduks võis kasutada ainult neid loomi, kes olid heas seisukorras. Toidusena ei tohtinud kasutada ühtki looma, kes oli maha murtud, kes oli ise surnud või kellest polnud veri korralikult välja lastud. {Tt 214.1}

Jumala määratud toitumisplaanist kõrvale kaldudes kandsid iisraellased suurt kahju. Nad soovisid süüa liha ja lõikasid selle tagajärgi. Nad ei jõudnud Jumala iseloomu täiuseni ega täitnud Tema eesmärki. Issand andis neile, „mida nad palusid, aga läkitas tõve nende sekka“. (Ps 106:15) Nad pidasid maist väärtuslikumaks kui vaimulikku ning nad ei saavutanud püha kõrgust, mis oli Jumala eesmärk nende jaoks. {Tt 214.2}

Lihatoitudest loobumise põhjused

Need, kes söövad liha, söövad juba pruugitud teravilja ja aedvilja, sest loom saab neist kasvamiseks vajalikke toitaineid. Tera- ja aedviljades peituv elu läheb üle nende sööjale. Meie saame seda looma liha süües. Kui palju parem on saada seda otse, süües toitu, mille Jumal on meile tarbimiseks andnud! {Tt 214.3}

Liha pole kunagi olnud parim toidus, kuid nüüd on selle kasutamine mitmekordselt vastuväiteid tekitav, sest loomade haigestumine suureneb kiiresti. Need, kes tarvitavad toiduks liha, ei tea eriti, mida nad söövad. Tihti on nii, et kui nad näeksid neid loomi ja teaksid, mis kvaliteediga on liha, mida nad söövad, siis pöörduksid nad jälestusega sellest ära. Inimesed söövad jätkuvalt liha, mis on täis tuberkuloosi ja vähktõve pisikuid. Nii antakse edasi tuberkuloosi, vähki ja teisi surmavaid haigusi. {Tt 214.4}

Sea koed on täis parasiite. Jumal ütles sea kohta: „Ta olgu teile roojane! Nende liha ärge sööge ja nende korjuseid ärge puudutage." (5Ms 14:8) {Tt 214.5}

See korraldus anti sellepärast, et sea liha ei sobi toiduks. Sead on raipesööjad ja ainult selle jaoks nad ongi mõeldud. Mitte mingil juhul ei pidanud inimesed nende liha sööma. Ühegi elusolendi lihal on võimatu olla tervislik, kui mustus on selle loomulik keskkond ja kui see toitub jälestatavatest asjadest. {Tt 214.6}

Sageli viiakse turule ja müüakse toiduks loomad, kes on nii haiged, et omanikud kardavad neid kauem pidada. Ning mõni nende turu jaoks nuumamise protsess tekitab haigusi. Valgusest ja värskest õhust ära lõigatuna ning räpase lauda õhku hingates, võib-olla mädanenud toiduga nuumamisel, saastub peagi kogu keha roiskunud kraamiga. {Tt 215.1}

Loomi transporditakse sageli kaugele ning nad peavad läbima turule jõudmiseks palju kannatusi. Nad võetakse ära roheliselt karjamaalt ning veetakse väsitavalt pikka maad mööda kuuma, tolmust teed räpastes, loomi liiga täis veokites, kus nad on kuumuses ja kurnatud, tihtipeale tundide kaupa ilma vee ja toiduta — nii aetakse vaeseid loomi surma poole, et inimesed saaksid nende korjustega pidusööki nautida. {Tt 215.2}

Paljudes kohtades on kalad niivõrd saastunud sopast, millest nad toituvad, et nad on haiguse tekitajad. See on eelkõige nii juhul, kui kala puutub kokku suurte linnade reoveega. Roiskveetorustikus toitunud kala võib ujuda kaugetesse vetesse ning ta püütakse kinni puhtas, värskes vees. Niiviisi toiduks kasutatuna toovad nad haigust ja surma neile, kes ohtu ei aima. {Tt 215.3}

Lihasöömise mõjud ei pruugi olla kohe arusaadavad, kuid see ei tõenda selle ohutust. Mõnda on võimalik panna uskuma, et nende söödud liha mürgitas nende vere ja põhjustas kannatusi. Paljud surevad haigustesse, mis on täielikult lihasöömise tagajärg, kuigi tegelikku põhjust ei aima nad ise ega teised. {Tt 215.4}

Lihasöömise moraalne kahju pole vähem märkimisväärne kui füüsiline kahju. Lihasöömine on tervisele kahjulik ning kõigel, mis mõjutab keha, on vastav mõju vaimule ja hingele. Mõtle, missugust julmust sisaldab lihasöömine. Mõtle, kuidas see mõjub asjaosalistele ja neile, kes seda vaatavad. Kuidas see hävitab õrnuse, mida peaksime nende Jumala loodute suhtes osutama! {Tt 215.5}

Paljudel tummadel loomadel ilmnev arukus on inimese intelligentsile nii lähedane, et see on mõistatuslik. Loomad näevad ja kuulevad, armastavad, kardavad ja kannatavad. Nad kasutavad oma elundeid palju ustavamalt kui inimene enda omi. Nad ilmutavad kaastunnet ja õrnust oma kannatavate kaaslaste suhtes. Paljud loomad näitavad kiindumust nende vastu, kes nende eest hoolitsevad, ning see kiindumus on palju ülem sellest, mida paljud inimsoo esindajad ilmutavad. Neil kujuneb inimese suhtes poolehoid, mis ei hävi ilma suuri kannatusi põhjustamata. {Tt 215.6}

Missugune inimene, kel on inimlik süda ja kes on kunagi koduloomade eest hoolitsenud, suudab vaadata nende usaldavatesse ja kiindunud silmadesse ning anda nad hea meelega lihuniku kätte? Kuidas saab ta süüa nende liha nagu magusat pala? {Tt 216.1}

Ekslik on arvata, et lihasjõud sõltub loomsest toidust. Ilma seda tarvitamata saab organismi vajadusi paremini rahuldada ja tugevamat tervist nautida. Teraviljad koos puuviljade, pähklite ja aedviljadega sisaldavad kõiki toitaineid, mida on hea vere jaoks vaja. Lihasöömine ei varusta nende elementidega nii hästi ega nii täielikult. Kui liha tarbimine oleks tervisele ja jõule oluline, siis oleks seda sisaldanud juba alguses inimesele määratud toit. {Tt 216.2}

Kui lõpetatakse liha kasutamine toiduks, siis on sageli nõrkuse ja jõu puudumise tunne. Paljud toonitavad seda kui tõendit, et liha söömine on oluline, kuid sellest tuntakse puudust hoopis sellepärast, et seda sorti toit on stimuleeriv, see ärritab verd ja erutab närve. Mõned leiavad, et lihasöömisest on sama raske loobuda kui joodikul alkoholist, kuid muutusest hakkab neil parem. {Tt 216.3}

Kui lihasöömisest loobutakse, tuleb selle asemel kasutada mitmesuguseid teravilju, pähkleid, aedvilju ja puuvilju, mis on nii toitvad kui ka maitsvad. See on eriti vajalik nende puhul, kes on nõrgad või kes on pideva tööga koormatud. Mõnedes riikides, kus on suur vaesus, on liha kõige odavam toidus. Neis tingimustes on väga raske muutust teha, kuid see võib õnnestuda. Kuid siiski peame arvestama inimeste olukorda ja eluaegse harjumuse jõudu ning tuleb olla ettevaatlik, et isegi õigeid põhimõtteid liialdatult peale ei surutaks. Kedagi ei tohi sundida äkilist muutust tegema. Liha tuleb asendada tervislike toiduainetega, mis ei ole kallid. Sellisel juhul sõltub väga palju kokast. Hoole ja osavusega võib valmistada roogi, mis on nii toitvad kui ka isuäratavad ning mis suurel määral asendavad lihatoite. {Tt 216.4}

Igal juhul õpeta südametunnistust, kaasa tahe, hangi head ja tervislikku toitu ning muutus toimub hõlpsasti ja soov liha järele kaob peagi. {Tt 217.1}

Kas pole aeg, mil kõik peaksid võtma eesmärgiks liha söömisest loobuda? Kuidas saavad need, kes püüavad saada puhtaks, peenekombeliseks ja pühaks, et nad võiksid sobida taevainglite seltskonda, jätkata niisuguse toidu kasutamist, millel on nii kahjulik toime hingele ja ihule? Kuidas nad saavad võtta elu Jumala loomadelt selleks, et võiksid tarbida liha luksuslikuks naudinguks? Pöördugu nad parem tagasi tervisliku ja maitsva toidu juurde, mis anti inimesele alguses, ning praktiseerigu ise ja õpetagu oma lastele halastust tummade loomade vastu, kelle Jumal on loonud ja meie valitsuse alla andnud. {Tt 217.2}

25. Peatükk — Äärmused Toitumises

Mitte kõik, kes väidavad end uskuvat toitumisreformi, pole tõelised uuendajad. Paljude inimeste puhul on uuendus üksnes teatavatest ebatervislikest toiduainetest loobumine. Nad ei mõista selgelt tervisepõhimõtteid ning nende lauad, mis on kahjulike maiuspalade all lookas, on kristliku kasinuse ja mõõdukuse eeskujust kaugel. {Tt 218.1}

Teine seltskond läheb oma sooviga õiget eeskuju näidata vastupidisesse äärmusse. Mõned ei suuda hankida kõige soovitatavamaid toiduaineid ning selmet kasutada parimat olemasolevat, toituvad nad hoopis kehvemalt. Nende toit ei sisalda hea vere jaoks vajalikke elemente. Nende tervis kannatab, kasulikkus vähendab ja nende eeskuju räägib pigem toitumisreformi vastu kui selle poolt. Mõned arvavad, et kuna tervise jaoks on vaja lihtsalt toituda, pole vaja eriti toidu valimise või valmistamisega vaeva näha. {Tt 218.2}

Mõned piiravad ennast väga napi dieediga, nii et pole piisavalt mitmekesist varu, mida organism vajab, ning nad kannatavad tagajärgede all. {Tt 218.3}

Need, kes mõistavad reformi põhimõtteid ainult osaliselt, on tihtipeale kõige jäigemad mitte üksnes ise neid ellu rakendades, vaid ka neid oma perele ja lähedastele peale surudes. Nende ekslike uuenduste mõju, mis paistab välja nende enda halvast tervisest, ja nende pingutused oma arusaamu teistele peale suruda jätavad paljudele toitumisreformist vale mulje ning paneb neid sellest üldse loobuma. {Tt 218.4}

Need, kes mõistavad terviseseadusi ja juhinduvad põhimõttest, hoiduvad äärmustest nii endale lubamises kui enese piiramises. Nad valivad toidu mitte üksnes isu rahuldamiseks, vaid keha ülesehitamiseks. Nad püüavad hoida iga võimet parimas seisukorras Jumala ja inimese ülimaks teenimiseks. Isu on mõistuse ja südametunnistuse kontrolli alla ning selle tasuks on keha ja vaimu tervis. Kuigi nad ei sunni oma arusaamu teistele ründavalt peale, tunnistab nende eeskuju õigete põhimõtete kasuks. Neil inimestel on kaugeleulatuv hea mõju. {Tt 219.1}

Toitumisreform on tõeliselt terve mõtlemine. Seda teemat tuleb laialt ja sügavalt uurida ning keegi ei tohi teisi kritiseerida, kui nende elu ei ole kõigis asjus tema omaga kooskõlas. Võimatu on teha muutumatu reegel, mis reguleeriks kõigi harjumusi, ning keegi ei tohi ennast mõõdupuuks pidada. Kõik ei saa süüa samu asju. Toiduained, mis ühele on maitsvad ja tervislikud, võivad teisele olla vastumeelsed või isegi kahjulikud. Mõned ei saa piima kasutada, teised tarbivad seda edukalt. Mõne jaoks on jämedamateralised teraviljatooted söömiseks head, teised ei saa neid kasutada. {Tt 219.2}

Neid, kes elavad uutes riikides või vaesusest haaratud piirkondades, kus puuviljad ja pähklid on raskesti kättesaadavad, ei tohi sundida piima ja mune oma toidusedelist välja jätma. Tõsi on, et inimesed, kes on täidlased ja kelle loomalikud kired on tugevad, peavad vältima stimuleerivate toiduainete kasutamist. Eriti peredes, kus lapsed annavad järele

meelelistele harjumustele, ei tohiks mune kasutada. Aga juhul kui inimese vereloomeelundid on nõrgad — eriti kui teistest kättesaadavatest toiduainetest ei saada vajalikke elemente -, ei tohiks piima ja mune täielikult kõrvale jätta. Kuid tuleb olla väga tähelepanelik, et piim oleks pärit tervetelt lehmadelt ja munad tervetelt kodulindudelt, keda toidetakse hästi ja kelle eest korralikult hoolitsetakse. Ning mune tuleb valmistada nii, et neid oleks kõige kergem seedida. {Tt 219.3}

Toitumisreform peaks olema arenev. Kui loomade haigestumine suureneb, muutub piima ja munade kasutamine järjest ohtlikumaks. Tuleb püüda asendada neid teiste asjadega, mis on tervislikud ja odavad. Inimesi tuleb kõikjal õpetada, kuidas valmistada süüa nii palju kui võimalik ilma piima ja munadeta ning et toit oleks ikkagi tervislik ja maitsev. {Tt 219.4}

Vaid kahe toidukorra praktiseerimine päevas on üldiselt osutunud tervisele kasulikuks, kuid mõnel juhul võib olla inimestel vaja kolmandat toidukorda. Kuid see, kui seda üldse süüakse, peab olema väga kerge ning toit kõige hõlpsamini seeditav. Kreekerid ehk laevakuivikud või kuivikleivad ja puuvili või viljakohv sobivad õhtueineks kõige paremini. {Tt 220.1}

Mõned muretsevad ikkagi, et nende toit, kuigi lihtne ja tervislik, võib neile kahju teha. Neile ütlen ma: ärge mõelge, et toit teid kahjustab. Ärge üldse sellele mõelge. Sööge vastavalt oma parimale äranägemisele ja kui te olete palunud Issandal õnnistada toitu, et see tugevdaks keha, siis uskuge, et Ta kuuleb teie palvet, ja olge rahulikud. {Tt 220.2}

Kuna põhimõte käsib meil loobuda neist asjust, mis ärritavad magu ja kahjustavad tervist, peame meeles pidama, et kehv toitumine muudab vere kehvaks. Selle tulemuseks võivad olla kõige raskemini ravitavad haigused. Organism ei saa piisavalt toitaineid ning tagajärjeks on düspepsia ja üldine nõrkus. Need, kes niiviisi toituvad, ei tee seda alati vaesuse sunnil, vaid teadmatusest või hooletusest või teostavad oma ekslikku arvamust reformist. {Tt 220.3}

Jumal ei ole austatud, kui keha hooletusse jäetakse või seda kuritarvitatakse ning on seetõttu Tema teenimiseks kõlbmatu. Perepea üheks tähtsamaks kohustuseks on hoolitseda keha eest, varustades seda toiduga, mis on maitsev ja jõuduandev. Parem veidi odavamad rõivad ja mööbel kui toiduga koonerdamine. {Tt 220.4}

Mõned perepead hoiavad perekonna toidulaualt kokku, et pakkuda külalistele kallist kosti. See pole mõistlik. Külalisi tuleb võõrustada suurema lihtsusega. Olgu perekonna vajadused esmatähtsad. {Tt 220.5}

Rumal kokkuhoid ja ebaloomulikud kombed takistavad sageli külalislahkuse osutamist seal, kus seda oleks vaja ja kus see oleks õnnistuseks. Meie toidulaua tavapärane varu peaks olema niisugune, et ootamatut külalist saaks tervitada ilma perenaisele erilise ettevalmistuse koormat panemata. {Tt 220.6}

Kõik peaksid õppima, mida süüa ja kuidas seda valmistada. Nii mehed kui ka naised peavad oskama valmistada lihtsat ja tervislikku toitu. Meeste tööasjad viivad neid sageli sinna, kus nad ei saa tervislikku toitu, siis saavad nad heal eesmärgil kasutada oma toiduvalmistamisoskust. {Tt 221.1}

Kaalu hoolikalt oma toidusedelit. Uuri põhjust ja tagajärge. Arenda enesevalitsust. Hoia isu mõistuse kontrolli all. Ära kuritarvita magu liigsöömisega, kuid ära jäta end ilma tervislikust ja maitsvast toidust, mida on tervisel vaja. {Tt 221.2}

Mõne isehakanud tervisereformija piiratud arvamused on teinud tervishoiuüritusele suurt kahju. Tervishoiu edendajad peavad meeles pidama, et toitumisreformi üle otsustatakse suurel määral toidu järgi, mis on nende laual, ning selmet võtta suund, mis toob halva kuulsuse, peaksid nad selle põhimõtteid niimoodi näitlikustama, et see soovitaks neid siirastele inimestele. On suur inimklass, kes on vastu igasugusele reformimisliikumisele, ükskõik kui mõistuspärane see ka poleks, kui see piirab nende isu. Nad arvestavad mõistuse ja terviseseaduste asemel maitsemeelega. Nad peavad kõiki, kes sissetallatud rajalt kõrvale astuvad ja reformi kaitsma hakkavad, äärmuslasteks, ükskõik, kas see nende käitumisega kokku sobib või mitte. Et need inimesed ei annaks põhjust kriitikaks, peavad tervishoiu edendajad hoolitsema mitte selle eest, kui palju nad võivad teistest erineda, vaid peavad neile tulema nii lähedale, kui on võimalik ilma põhimõtet ohverdamata. {Tt 221.3}

Kui tervishoiureformi pooldajad lähevad äärmustesse, siis pole ime, et paljud, kelle arvates need inimesed esindavad tervisepõhimõtteid, lükkavad reformi üldse tagasi. Need äärmused teevad sageli lühikese ajaga rohkem kahju, kui on võimalik eluaegse järjekindla eluga heastada. {Tt 221.4}

Tervishoiureform põhineb laiaulatuslikel ja kaugeleulatuvatel põhimõtetel ning me ei tohi seda piiratud arvamuste ja teguviisidega pisendada. Ent keegi ei tohi lubada vastupanu või naeruvääristamist või soovi teistele meeldida või neid mõjutada, et pöörata neid ära tõelistest põhimõtetest või panna neisse kergelt suhtuma. Need, keda juhivad põhimõtted, on kindlad ja seisavad otsustavalt õige asja eest, kuid ometi ilmutavad nad kõigis suhetes suuremeelset, Kristuse- sarnast vaimsust ja tõelist mõõdukust. {Tt 221.5}

26. Peatükk — Stimuleerivad ja Uimastavad Ained

Stimuleerivate ja uimastavate ainete alla liigitatakse väga erinevaid asju, mis üldiselt toidu või joogina tarbides ärritavad magu, mürgitavad verd ja erutavad närve. Nende kasutamine on kindlasti halb. Inimesed otsivad stimulantide erutust, sest ajutiselt on tulemused meelepärased. Kuid alati on vastumõju. Ebaloomulike stimulantide kasutamine kaldub alati liialdustesse ning see on tõhus füüsilist mandumist ja laostumist soodustav vahend. {Tt 223.1}

Teravad maitseained

Käesoleval kiirel ajastul on nii, et mida vähem erutav toit, seda parem. Teravad maitseained on iseenesest kahjulikud. Sinep, pipar, vürtsid, marineeritud toiduained ja muud sarnased asjad ärritavad magu ning muudavad vere rahutuks ja ebapuhtaks. Joodiku mao põletikulist seisundit kasutatakse sageli alkohoolsete jookide mõju illustreerimiseks. Ärritavate maitseainete kasutamine tekitab samasugust põletikulist seisundit. Peagi ei rahulda tavaline toit enam isu. Organism tunneb puudust, iha millegi stimuleerivama järele. {Tt 223.2}

Tee ja kohv

Tee toimib stimulandina ja tekitab teatud määral joovet. Kohvi ja teiste populaarsete jookide toime on samasugune. Esimene efekt on elustav. Maonärvid on erutatud, see ärritus kandub edasi ajju ning see omakorda erutub, kiirendab südametegevust ja annab lühiajalist energiat kogu organismile. Väsimus on unustatud, jõud tundub suurenevat. Mõistus virgub, kujutlusvõime muutub elavamaks. {Tt 223.3}

Nende tulemuste pärast arvavad paljud, et tee või kohv teeb neile palju head. Kuid see on eksitus. Tee ja kohv ei toida organismi. Nende toime esineb enne, kui on olnud aega seedimiseks ja imendumiseks, ning see, mis tundub olevat jõud, on üksnes närvide erutus. Kui stimulandi mõju on möödas, siis ebaloomulik jõud kaob ning tulemuseks on vastaval määral roidumus ja jõuetus. {Tt 224.1}

Nende närviärritite pidev kasutamine põhjustab peavalu, unetust, südamepekslemist, seedehäireid, värisemist ja muud kahju, sest need kulutavad elujõudu. Väsinud närvid vajavad stimuleerimise ja ületöötamise asemel rahu ja vaikust. Keha vajab kurnatud energia kosutamiseks aega. Kui selle jõudusid stimulantide kasutamisega tagant kihutatakse, saab hetkeks rohkem tehtud, aga kui organism nende pideva kasutuse tõttu nõrgaks muutub, siis on järjest keerulisem energiat soovitud punktini ergutada. Vajadust stimulantide järele on aina raskem kontrollida, kuni tahe on alla surutud ja tundub, et ebaloomuliku iha tagasitõrjumiseks pole enam jõudu. Stimulante nõutakse üha tugevamini, kuni kurnatud keha ei suuda enam reageerida. {Tt 224.2}

Tubaka tarvitamine

Tubakas on aeglane ja salakaval, kuid kõige õelam mürk. See avaldab mõju tervisele ükskõik mis kujul ning see on seda ohtlikum kuna selle toime on aeglane ja esialgu vaevu tajutav. See erutab ja seejärel halvab närve. See nõrgestab ja tumestab mõistust. Sageli mõjutab see närve võimsamalt kui joovastav jook. See on salakavalam ning selle mõju on organismist raske välja saada. Selle kasutamine tekitab janu alkohoolse joogi järele ja paljudel juhtudel on see alkoholismi aluseks. {Tt 224.3}

Tubaka kasutamine on kasutajale tülikas, kallis, ebapuhas ja rüvetav ning teistele vastumeelne. Selle innukaid austajaid kohtab kõikjal. Harva saab mööduda rahvahulgast, kui ükski suitsetaja oma mürgitatud hingeõhku sulle näkku ei hinga. Ebameeldiv ja ebatervislik on viibida vagunis või ruumis, mis on täis alkoholiaure ja tubakasuitsu. Mis õigus on inimestel rikkuda õhku, mida teised peavad hingama, kuigi nad jätkavad visalt iseenda mürgitamist? {Tt 225.1}

Tubaka kasutamine teeb laste ja noorte hulgas ütlemata palju kahju. Eelmiste põlvkondade ebatervislikud kombed mõjutavad tänapäeva lapsi ja noori. Vaimne suutmatus, füüsiline nõrkus, rikutud närvid ja ebaloomulikud ihad antakse vanematelt pärandina lastele. Lapsed jätkavad samade kommetega ning suurendavad ja põlistavad halbu tagajärgi. See on suurel määral süüdi füüsilises, vaimses ja moraalses mandumises, mis saab ärevuse põhjuseks. {Tt 225.2}

Poisid alustavad tubaka kasutamist väga varases nooruses. Harjumus, mis kujuneb välja ajal, kui keha ja vaim on eriti vastuvõtlikud selle mõjule, vähendab füüsilist jõudu, jätab keha kängu, juhmistab mõistust ja rikub moraali. {Tt 225.3}

Aga mida on võimalik teha, et õpetada lastele ja noortele selle kombe kahjulikkust, milles vanemad, õpetajad ja jutlustajad eeskuju näitavad? Sigaretti suitsetamas võib näha väikesi poisse, kes on vaevu imikueast välja saanud. Kui keegi neile selle kohta midagi ütleb, siis vastavad nad: „Minu isa kasutab tubakat.“ Nad osutavad jutlustajale või pühapäevakooliõpetajale ning ütlevad: „Niisugune mees suitsetab. Mis kahju on minul, kui teen samamoodi?“ Paljud karskustööga tegelevad inimesed on tubaka kasutamisest sõltuvuses. Mis võim saab olla niisugustel inimestel takistada ohjeldamatuse progressi? {Tt 225.4}

Ma pöördun nende poole, kes väidetavalt usuvad Jumala Sõna ja kuuletuvad sellele: kas te võite kristlastena hellitada harjumust, mis halvab intellekti ja röövib võime igavesi asju õigesti hinnata? Kas te saate iga päev lubada endal röövida Jumalalt teenistus, mis kuulub Talle, ning röövida kaasinimestelt nii teenistus, mida saate neile osutada, kui ka eeskuju võim? {Tt 225.5}

Kas te olete mõelnud, et Jumala majapidajatena vastutate teie kätte antud vahendite eest? Kui palju Issanda raha on kulutatud tubaka peale? Arvutage kokku, kui palju te niiviisi elu

jooksul kulutate. Missugune on see summa, mis on raisatud selle rüvetava himu peale, võrreldes sellega, mida olete andnud vaeste olukorra kergendamiseks ja evangeeliumi kuulutamiseks? {Tt 226.1}

Ükski inimene ei vaja tubakat, kuid rahvahulgad hukkuvad vahendite puuduse tõttu, sest tubaka kasutamisega on need veel rohkem kui raisatud. Kas te ei ole Issanda vara kõrvaldanud? Kas te ei ole Jumala ja oma kaasinimeste ees süüdi röövimises? „või kas te ei tea, ... et teie ei ole iseenese päralt? Sest te olete kallilt ostetud. Austage siis Jumalat oma ihus!“ (1Kr 6:19, 20) {Tt 226.2}

Joovastavad joogid

„Vein paneb pilkama, vägijook lärmama, ja ükski, keda see paneb taaruma, pole tark.“ {Tt 226.3}

„Kellel on häda? Kellel on halb?

Kellel on tüli? Kellel on kaebus?

Kellel on haavad põhjuseta?

Kellel on tuhmid silmad?

Neil, kes viibivad veini juures,

kes lähevad maitsma segatud veini.

Ära vaata veini,

kuidas see punetab,

kuidas see karikas sädeleb,

hõlpsasti sisse läheb:

see salvab viimaks maona

ja mürgitab otsekui rästik!“

(Õp 20:1; 23:29-32) {Tt 226.4}

Inimkäsi pole iial joonistanud elavamat pilti joovastavate jookide ohvri mandumisest ja orjusest. Orjastatult, mandunult, isegi kui ta tajub oma viletsust, ei ole tal jõudu püünisest välja murda; ta tahab „veelgi otsida sedasama“. (Õp 23:35) {Tt 226.5}

Joovastavate jookide halva mõju näitamiseks pole vaja ühtki argumenti. Ähmaste silmadega, silmini täis inimvared — hinged, kelle eest Kristus suri ja kelle pärast inglid nutavad — on kõikjal. Nad on meie ennasttäis tsivilisatsiooni häbiplekk. Nad on iga riigi häbi, needus ja oht. {Tt 227.1}

Ja kes suudaks kujutleda viletsust, valu, meeleheidet, mis on varjul joodiku kodus? Mõtle naisele, kes on sageli peene kasvatusega, tundlik, kultuurne ja kombekas, kuid kes on seotud inimesega, keda joomine muudab lakkekrantsiks või deemoniks. {Tt 227.2}

Mõtle lastele, kellelt on võetud kodu mugavused, haridus ja kasvatus ning kes elavad hirmus selle ees, kes peaks olema nende uhkus ja kaitse. Nad on maailma tõugatud, kannavad häbimärki ning neil on tihtipeale joodiku pärilik januneedus. Mõtle koledatele õnnetustele, mis iga päev alkoholi mõju tõttu juhtuvad. Keegi ametnik rongis jätab tähelepanuta signaali või tõlgendab korraldust valesti. Rong sõidab edasi, toimub kokkupõrge ja palju elusid hukkub. Või jookseb aurik madalikule ning reisijad ja meeskond leiavad märja haua. Kui asja uuritakse, leitakse, et keegi tähtsalt ametipostil oli alkoholi mõju all. Mil määral saab inimene alkoholismi hellitada ja tema kätte võib ohutult inimelud usaldada? Teda võib usaldada ainult siis, kui ta keeldub alkoholist täielikult. {Tt 227.3}

Lahjemad joovastavad joogid

Inimestel, kel on pärilik isu ebaloomulike stimulantide järele, ei tohiks mingil juhul olla käepärast veini, õlut või siidrit, sest nii on kiusatus pidevalt käeulatuses. Pidades magusat siidrit2* ohutuks, ei kõhkle paljud seda vabalt ostmast. Kuid see on magus ainult üsna lühikest aega, siis algab käärimine. Terav maitse, mille jook siis omandab, muudab selle paljude maitsmismeelele veelgi vastuvõetavamaks ning tarbija ei taha tunnistada, et see on käärinud ehk muutunud alkoholiks. {Tt 227.4}

Isegi tavaliselt toodetud magusa siidri tarvitamine on tervisele ohtlik. Kui inimesed näeksid ostetud siidrit mikroskoobi all, siis jooksid seda vaid vähesed. Sageli ei hooli turu jaoks siidri tootjad kasutatud puuviljade seisukorrast ning tihti pressitakse mahla ussitanud ja mädanevatest õuntest. Need, kes mingil muul moel ei kasutaks mürgiseid, mädanenud õunu, joovad neist tehtud siidrit ja nimetavad seda luksuseks, kuid mikroskoop näitab, et see meeldiv jook on juba pressimisest peale joomiseks täiesti kõlbmatu. 3** {Tt 228.1}

Vein, õlu ja siider tekitavad joovet samamoodi nagu kangemad alkohoolsed joogid. Nende jookide tarbimine virgutab maitsemeelt kangemate jookide jaoks ja nii pannakse alus alkoholismile. Mõõdukas alkoholi tarbimine on kool, mis valmistab inimesed ette joodiku karjääriks. Kuid nende lahjemate stimulantide toime on nii salakaval, et ohver on alkoholismi kiirteel enne, kui ta ohtu oskab karta. {Tt 228.2}

Mõned, kellest pole kunagi arvatud, et nad purjus on, on alati lahja alkoholi mõju all. Nad on rahutu, ebastabiilse vaimuga, tasakaalutud. Nad kujutavad ette, et nad pole ohus ja lähevad aina edasi, kuni kõik barjäärid on maha lõhutud, kõik põhimõtted ohverdatud. Kõige rangemad otsused saavad õõnestatud ja kõrgeimadki mõtted ei ole piisavad, hoidmaks mandunud himu mõistuse kontrolli all. {Tt 228.3}

Piibel ei kiida kusagil heaks joovastava veini joomist. Vein, mille Kristus Kaana pulmas veest valmistas, oli puhas viinamarjamahl. See on „värske vein kobarates“, mille kohta ütleb Pühakiri: „Ära seda riku, sest selles on õnnistus!“ (Js 65:8, KJV) {Tt 228.4}

Kristus oli see, kes andis Vanas Testamendis Iisraeli rahvale hoiatuse: „Vein paneb pilkama, vägijook lärmama, ja ükski, keda see paneb taaruma, pole tark.“ (Õp 20:1) Tema ei andnud niisugust jooki. Saatan ahvatleb inimesi hellitama neid asju, mis varjutavad mõistust ja nüristavad vaimulikku taipu, kuid Kristus õpetab meid madalamat loomust alistama. Ta ei aseta inimeste ette kunagi seda, mis oleks kiusatus. Kogu Tema elu oli enesesalgamise eeskuju. Ta pidi himu jõu murdmiseks paastuma kõrbes nelikümmend päeva, mil Ta kannatas meie pärast raskeimat katsumust, mis inimesel võib ette tulla. Kristus andis juhtnöörid, et Ristija Johannes ei jooks veini ega kangemaid jooke. Tema oli see, kes andis samasuguse loobumiskorralduse Maanoahi naisele. Kristus ei rääkinud enda õpetustele vastu. Kääritamata vein, mida Ta pulmakülalistele valmistas, oli tervislik ja värskendav jook. Niisugust veini kasutas meie Päästja koos oma jüngritega esimesel osasaamisteenistusel. See on vein, mida tuleb alati osasaamislaual Päästja vere sümbolina kasutada. Sakramentaalne teenistus peab olema hinge kosutav ja elu andev. See ei tohi olla seotud millegagi, mis võib halvale kaasa aidata {Tt 229.1}

Kuidas saavad kristlased selle valguses, mida õpetab Pühakiri, loodus ja mõistus joovastavate jookide tarbimise kohta, tegeleda humala kasvatamisega õlle jaoks või toota veini või siidrit müümise jaoks? Kui nad armastavad ligimest nagu iseennast, kuidas nad saavad talle kasulikud olla, kui seavad talle püüdepaela? {Tt 229.2}

Sageli saab ohjeldamatus alguse kodust. Seedeelundeid nõrgestatakse rammusa, ebatervisliku toiduga ning tekib soov toidu järele, mis on veelgi stimuleerivam. Nii harjutatakse isu ihaldama pidevalt midagi kangemat. Vajadus stimulantide järele muutub sagedasemaks ning sellele on aina raskem vastu panna. Organism on suuremal või vähemal määral mürgitatud ning mida nõrgemaks see muutub, seda suurem on soov nende asjade järele. Üks samm vales suunas rajab teed järgmisele. Paljud, kes pole süüdi oma lauale veini või muu alkoholi panemises, kuhjavad lauale toitu, mis loob niisuguse janu alkohoolse joogi järele, et sellele kiusatusele on peaaegu võimatu vastu panna. Valed söömise ja joomise harjumused hävitavad tervise ja rajavad teed alkoholismile. {Tt 229.3}

Karskusliikumise järele oleks peagi vähe vajadust, kui noortesse, kes vormivad ja kujundavad ühiskonda, istutatakse õiged karskuspõhimõtted. Alustagu vanemad karskusliikumist oma kodust, õpetades õigeid põhimõtteid lastele juba imikueast peale — nii võivad nad loota edu. {Tt 230.1}

Emade töö on aidata lastel kujundada õigeid harjumusi ja puhast maitsemeelt. Harjuta isu, õpeta lapsi stimulante vihkama. Kasvata lapsed üles nii, et neil oleks moraalset visadust panna vastu neid ümbritsevale kurjusele. Õpeta neile, et nad ei tohi teiste järgi end kallutada

lasta, et nad ei tohi järele anda tugevatele mõjudele, vaid peavad ise teisi hea suunas mõjutama. {Tt 230.2}

Alkoholi tarbimise vähendamiseks tehakse suuri jõupingutusi, kuid paljud neist pingutustest ei ole suunatud õigesse kohta. Karskusreformi edendajad peaksid olema teadlikud kahjust, mida toob kaasa ebatervisliku toidu, teravate maitseainete, tee ja kohvi tarbimine. Me soovime edu kõigile karskustöölistele, kuid kutsume neid heitma pilku sügavamale probleemi, mille vastu nad võitlevad, ning veenduma, et nad on reformis järjepidevad. {Tt 230.3}

Inimestele tuleb rõhutada, et vaimsete ja moraalsete jõudude õige tasakaal sõltub suurel määral füüsilise olemuse õigest seisukorrast. Kõik uimastavad ained ja ebaloomulikud stimulandid, mis nõrgestavad ja halvendavad füüsilist olemust, vähendavad intellekti ja moraali toonust. Maailma moraalse rikutuse alus on ohjeldamatus. Rikutud isu hellitamisega kaotab inimene jõu kiusatusele vastu seista. Karskusreformi edendajatel on inimeste selles suhtes harimisels teha töö. Õpetage neile, et tervist, iseloomu ja isegi elu ohustab nende stimulantide kasutamine, mis ergutavad kurnatud energia ebaloomulikult, puhanguliselt tegutsema. {Tt 230.4}

Mis puutub teesse, kohvi, tubakasse ja alkohoolsetesse jookidesse, siis ainus ohutu moodus on mitte puudutada, mitte maitsta, mitte tegemist teha. Tee, kohvi ja teiste sarnaste jookide tendents on samasugune nagu alkohoolsetel jookidel ja tubakal ning mõnel juhul on neist harjumustest sama raske lahti saada kui alkohoolikul alkoholist loobuda. Need, kes püüavad neist stimulantidest loobuda, tunnevad mõnda aega kaotust ja kannatavad ilma nendeta. Kuid järjepidevusega saavad nad ihast jagu ning ei tunne enam puudust. Organismil võib minna veidi aega, et kuritarvitusest taastuda, kuid anna võimalus ja see toibub taas ning teeb oma tööd õilsalt ja hästi. {Tt 230.5}

27. Peatükk — Alkoholikaubandus ja Alkoholikeeld

„Häda sellele, kes ehitab oma koja ebaõiglusega ja oma ülakambrid ülekohtuga ... kes ütleb: Ma ehitan enesele ruumika koja, avarad ülakambrid, raiudes aknad, vooderdades seedritega ja võõbates punase värviga. Kas sa selleks oled kuningas, et hoobelda seedritega? ... Aga sinu silmad ja su süda ei näe muud kui omakasu, kuidas valada süütut verd ning teostada vägivalda ja rõhumist.“ (Jr 22:13-17) {Tt 232.1}

Alkoholimüüja töö

See Pühakirja tekst maalib pildi nende tegevusest, kes toodavad ja müüvad joovastavat jooki. Nende äri tähendab röövimist, sest raha eest, mida nad võtavad, ei anta samaväärset vastu. Iga dollar, mille nad oma kasumisse lisavad, tõi selle kulutajale needuse. {Tt 232.2}

Jumal on inimestele andnud heldekäeliselt õnnistusi. Kui Tema ande arukalt kasutada, kui vähe teaks maailm siis vaesusest ja viletsusest! Inimeste kurjus muudab Tema õnnistused needuseks. Saamahimu ja söögiisu tõttu muudetakse meie toiduseks mõeldud teraviljad ja puuviljad mürkideks, mis toovad õnnetust ja hukatust. {Tt 232.3}

Iga aasta tarbitakse miljoneid ja miljoneid liitreid alkohoolseid jooke. Miljoneid dollareid kulutatakse selleks, et osta viletsust, vaesust, haigust, mandumist, himu, kuritegevust ja surma. Kasu nimel jagab alkoholimüüja oma ohvritele seda, mis rikub ja hävitab vaimu ja keha. Ta toob alkohooliku perele vaesust ning viletsust. {Tt 232.4}

Kui tema ohver on surnud, ei lõpe vägijoogimüüja väljapressimine. Ta röövib leske ja saadab lapsed kerjama. Ta võtab kõhklemata vaeselt perelt eluks vajaliku, et tasuda abikaasa ja isa alkoholiarve. Kannatavate laste nutt ja ahastava ema pisarad ainult ärritavad teda. Mis temal sellest, et need kannatajad on näljas? Mis temal sellest, kui ka nemad on hukutatud? Tema rikastub nende sandikopikatest, keda ta hävingusse tõukab. {Tt 233.1}

Lõbumajad, patuurkad, kriminaalkohtud, vanglad, vaestemajad, hullumajad, haiglad — kõik need on suurel määral täidetud alkoholimüüja töö tulemusena. Nagu salapärane maailmalõpu Baabülon, kaupleb ta „orjade ja inimhingedega“. Alkoholimüüja taga seisab võimas hingede hävitaja ning kõik kavalused, mis on välja mõeldud, on rakendatud selleks, et tõmmata inimesi tema võimu alla. Tema lõksud on seatud linna ja maale, rongidesse ja laevadele, ärikeskustesse ja meelelahutuskohtadesse, apteeki ja isegi kirikusse, püha osasaamislaua peale. Midagi ei jää kasutamata, et tekitada ja edendada soovi alkohoolsete jookide järele. Peaaegu iga nurga peal on kõrts, mis oma säravate tulede ja lõbususega kutsub nii tööinimesi, jõukaid jõudeolijaid kui ka pahaaimamatuid noori. {Tt 233.2}

Erasöögitubades ja moekates kuurortides pakutakse naistele meeldivate nimetuste all populaarseid jooke, mis tegelikult on alkohoolsed joogid. Haigete ja kurnatute jaoks on laialt reklaamitud bitter, mis koosneb suurel määral alkoholist. {Tt 233.3}

Tekitamaks väikestes lastes isu alkoholi järele, tutvustatakse seda maiustustes. Selliseid maiustusi müüakse poodides. Niisuguseid maiustusi jagades ahvatleb alkoholimüüja lapsi sageli oma poes käima. {Tt 233.4}

Töö jätkub päev päeva, kuu kuu ja aasta aasta järel. Isad, abikaasad ja vennad, riigi tugi, lootus ja uhkus, käivad kogu aeg alkoholimüüjate juures, et minna sealt ära purjuspäi ja laostunult. {Tt 233.5}

Mis veelgi koledam, needus ründab kodu südant. Aina rohkematel naistel kujuneb välja alkoholism. Paljudes peredes on väikesed lapsed, isegi süütud ja abitud imikud, iga päev ohus hooletusse jätmise, kuritarvitamise ja purjus ema alatuse pärast. Pojad ja tütred kasvavad üles selle kohutava pahe varjus. Mis väljavaated on neil tulevikus peale selle, et vajuvad veelgi sügavamale kui nende vanemad? {Tt 233.6}

Niinimetatud kristlikest maadest kandub needus ebajumalakummardajate piirkondadesse. Vaeseid, harimatuid metslasi õpetatakse alkoholi tarbima. Isegi paganate hulgas tunnevad intelligentsed inimesed, et see on surmav mürk ning protestivad selle vastu, kui nad on asjatult püüdnud oma maad selle rüüstamise eest kaitsta. Metslaste ohjeldamatud kired, mida toetab alkohol, veavad neid ennekuulmatusse allakäiku ning neisse maadesse misjonäride saatmine on peaaegu lootusetu ettevõtmine. {Tt 234.1}

Kokkupuude inimestega, kes peaksid neile andma edasi Jumala tundmist, viib paganaid pahedesse, mis põhjustavad tervete hõimude ja rasside hävimist. Sellepärast vihatakse maakera pimedates paikades tsiviliseeritud riikide elanikke. {Tt 234.2}

Koguduse vastutus

Alkohol on maailma võim. Selle poolel on koos raha, harjumuse ja isu jõud. Selle võimu on tunda isegi koguduses. Inimesed, kelle raha on pärit kas otseselt või kaudselt alkoholikaubandusest, on korralikud ja lugupeetavad koguduseliikmed. Paljud neist annetavad heldekäeliselt populaarsete heategevuste heaks. Nende panus abistab koguduse ettevõtmisi ja toetab selle jutlustajaid. Neil on tähelepanu, mida osutatakse raha võimule. Kogudused, mis võtavad niisugused liikmed vastu, toetavad põhimõtteliselt alkoholikaubandust. Liiga sageli pole jutlustajal julgust õiguse eest seista. Ta ei teata neile inimestele, mida Jumal on alkoholimüüja töö kohta öelnud. Otsekoheselt rääkimine tähendaks koguduse haavamist, populaarsuse ohverdamist, oma palga kaotamist. {Tt 234.3}

Kuid koguduse kohtust kõrgem on Jumala kohus. Tema, kes ütles esimesele mõrvarile: „Sinu venna vere hääl kisendab maa pealt minu poole!“ (1Ms 4:10), ei võta oma altaril vastu alkoholiga kaubitseja

ande. Tema viha süttib niisuguste vastu, kes püüavad oma süüd heldekäelisuse rüüga kinni katta. Nende raha on vereplekiline. Selle peal on needus. {Tt 235.4}

„Milleks mulle teie tapaohvrite hulk?

ütleb Issand. ...

Kui te tulete vaatama mu palet,

kes nõuab siis teilt

mu õuede tallamist?

Ärge tooge enam tühiseid ande ...

Kui te käsi sirutate,

peidan ma oma silmad teie eest,

kui te ka palju palvetate,

ei kuule ma mitte,

sest teie käed on täis verd!“

(Js 1:11-15) {Tt 235.1}

Alkohoolik on suuteline paremaks. Talle on usaldatud talendid, millega austada Jumalat ja tuua õnnistust maailmale, kuid kaasinimesed on tema hingele pannud püüdepaela ning saanud tema mandumisest kasu. Nad elavad luksuses, sel ajal kui vaesed ohvrid, keda nad on röövinud, elavad vaesuses ja viletsuses. Ent Jumal nõuab seda tema käest, kes on aidanud alkohooliku laostumist kiirendada. Tema, kes valitseb taevaid, ei ole kaotanud silmist alkoholismi esimest põhjust ega viimast tagajärge. Tema, kes hoolitseb varblase eest ja rüütab väljad rohelusega, ei lähe mööda neist, kes on Tema näo järgi tehtud ja keda Ta on oma verega ostnud, ega jäta nende appihüüdeid tähelepanuta. Jumal paneb kirja kõik selle kurjuse, mis põlistab kuritegevust ja viletsust. {Tt 235.2}

Maailm ja kogudus võivad heaks kiita inimese, kes on oma jõukuse hankinud inimhinge alandades. Nad võivad naeratada talle, kelle tõttu juhitakse inimesi sammhaaval häbi ja mandumise teel. Kuid Jumal paneb kõike tähele ja mõistab õiglast kohut. Alkoholimüüja võib maailma mõistes olla hea ärimees, kuid Issand ütleb: „Häda sulle!“ Teda süüdistatakse abituses, viletsuses ja kannatustes, mis on tulnud maailma alkoholikaubanduse tõttu. Ta peab andma vastust emade ja laste puuduse ja häda eest, kui nad kannatasid toidu, riietuse ja peavarju pärast ning olid maha matnud kogu lootuse ja rõõmu. Ta peab vastutama hingede eest, kelle ta ettevalmistamata igavikku saatis. Ja need, kes toetavad alkoholimüüjat tema töös, on kaassüüdlased. Neile ütleb Jumal: „Teie käed on täis verd.“ {Tt 235.3}

Müügiloa seadused

Alkoholi müügiloa nõuet kaitsevad paljud, viidates, et see piirab alkoholismipahet. Kuid müügiloa nõue asetab selle hoopis seaduse kaitse alla. Valitsus toetab selle olemasolu ning soodustab niiviisi pahet, mida ta väidetavalt piirab. Müügiloa seaduste kaitse all rajatakse

õlle- ja viinavabrikud ning veinikeldreid kõikjale üle maa ning alkoholimüüja seab oma töö üles meie elukoha kõrval. {Tt 236.1}

Sageli keelatakse müüa alkoholi inimesele, kes on purjus, või kellest on teada, et ta on alkohoolik, kuid noortest alkohoolikute tegemine kestab edasi. Alkoholikaubanduse elu sõltub alkoholi tarbimise harjumuse kujundamisest noorte hulgas. Noori juhitakse sammhaaval edasi, kuni on tekkinud alkoholism ning janu, mis nõuab iga hinna eest rahuldamist. Palju ohutum oleks anda alkoholi paadunud joodikule, kelle häving on enamasti juba kindel, kui lubada meie nooruse õisi ahvatleda hukatusse selle kohutava harjumuse tõttu. {Tt 236.2}

Alkoholimüügile loa määramisega hoitakse kiusatust pidevalt nende ees, kes püüavad midagi muuta. On rajatud asutusi, kus alkoholismi ohvritel saab aidata nende himu võita. See on õilis töö, aga nii kaua kui alkoholimüüki seadusega toetatakse, on alkohoolikutel pilgeni täis varjupaikadest vähe kasu. Nad ei saa sinna alatiseks jääda. Nad peavad taas minema oma kohale ühiskonnas. Himu alkohoolse joogi järele, kuigi allasurutud, ei ole täielikult kadunud ja kui kiusatus neid ründab, nagu see on kõikjal, langevad nad kerge saagina liiga sageli. {Tt 236.3}

Inimest, kel on kuri loom ja kes looma iseloomu teades laseb sel vabalt ringi joosta, peetakse maaseaduste järgi vastutavaks kahju eest, mida loom teeb. Iisraelile antud seadustes andis Issand korralduse, et kui teadaolevalt kuri loom põhjustab inimese surma, siis selle hooletuse või pahatahtlikkuse hind on looma omaniku elu. Samal põhimõttel peab vastutama alkoholimüügi seadustanud valitsus müügi tagajärgede eest. Kui kurja looma vabalt hoidmine on surma väärt kuritegu, siis kui palju suurem on alkoholimüüja töö toetamine! {Tt 236.4}

Müügilube jagatakse ettekäändel, et need toovad riigikassasse raha sisse. Aga mida tähendab see sissetulek võrreldes tohutute kulutustega, mida tekitavad kurjategijad, hullumeelsed ja puruvaesed, kes on alkoholimüügi vili! Alkoholi mõju all olev inimene sooritab kuriteo. Ta viiakse kohtusse ja need, kes seadustasid alkoholimüügi, on sunnitud tegelema omaenda töö tagajärgedega. Nad andsid õiguse müüa jooki, mis muudab normaalse inimese hulluks, ja nüüd on ta vaja saata vanglasse või võlla, samas kui tema naine ja lapsed jäävad tihtipeale ilma raha ja elupaigata kogukonna hoole alla. {Tt 237.1}

Mõeldes üksnes küsimuse rahalisele aspektile — missugune rumalus on sallida niisugust äri! Kuid missugune sissetulek saaks kompenseerida inimmõistuse kadumist, Jumala kuju rikkumist ja moonutamist inimeses, vaesusesse ja allakäiku viidud laste hävimist ning purjus isade halbade kalduvuste põlistamist nende lastes? {Tt 237.2}

Alkoholikeeld

Inimene, kellel on välja kujunenud alkoholi tarbimise harjumus, on lootusetus olukorras. Tema aju on haige, tema tahtejõud nõrgestatud. Mis puutub tema enda jõusse, siis on himu

kontrollimatu. Teda ei saa veenda ega keelitada ennast salgama. Patuurkasse tõmmatuna pannakse inimene, kes on otsustanud alkoholist loobuda, taas klaasi haarama ning esimese alkoholisuutäiega on igasugune otsustusvõime allutatud, iga tahte jäänus hävitatud. Üks sõõm hulluks tegevat jooki ja kõik mõtted tagajärgedest kaovad. Murtud südamega naine on unustatud. Halvale teele meelitatud isa ei hooli enam sellest, et ta lapsed on näljas ja riieteta. Alkoholimüügi legaliseerimise seadus toetab seda hinge kokkuvarisemist ja keeldub peatamast kaubandust, mis täidab maailma halvaga. {Tt 237.3}

Kas see peab alatiseks nii jääma? Kas hinged peavad alati võitlema võidu pärast nii, et kiusatuste uks on nende ees pärani lahti? Kas alkoholismi needus jääb tsiviliseeritud maailmale alatiseks nagu nuhtlus? Kas see peab jätkuvalt, igal aastal, tuhandeid õnnelikke kodusid minema pühkima nagu hävitav tuli? Kui kaldalt on näha laevahukk, siis ei vaata inimesed tegevusetult pealt. Nad riskivad eluga, püüdes mehi ja naisi märjast hauast päästa. Kui palju suuremat pingutust on vaja, päästmaks inimesi alkohooliku saatusest! {Tt 238.1}

Alkoholimüüja tegevuse tõttu ei sattu ohtu üksnes alkohoolik ja tema pere ega ole maksude koorem peamine kahju, mida see kogukonnale toob. Me oleme inimkonna kangas kokku punutud. Halb, mis tabab üht osa suurest inimkonnast, saadab ohtu kõik. {Tt 238.2}

Paljud inimesed, kel saamahimu või muretuse tõttu pole mingit pistmist alkoholimüügi piiramisega, on liiga hilja avastanud, et sel müügil on pistmist nende endiga. Nad on näinud oma lapsi joobnuna ja laostununa. Seadusetus vohab. Omand on ohus. Elu ei ole turvaline. Õnnetused merel ja maal mitmekordistuvad. Haigused, mis tekkivad räpastes ja viletsates majades, jõuavad ülikute luksuslikesse kodudesse. Pahed, mida harrastavad joodikute ja kurjategijate lapsed, nakatavad peenekombeliste ja haritud perede poegi ja tütreid. {Tt 238.3}

Pole ühtki inimest, kelle huvisid alkoholikaubandus ei kahjustaks. Pole ühtki inimest, kes oma ohutuse nimel ei peaks asuma seda hävitama. {Tt 238.4}

Palju enam, kui kõiki teisi, üksnes ilmalike huvidega kohti, tuleb alkoholismi needusest vabastada seadusandlik kogu ja kohtukoda. Kubernerid, senaatorid, rahvaesindajad, kohtunikud — inimesed, kes jõustavad ja annavad välja riigi seadusi, inimesed, kes hoiavad oma kaasinimeste elu, head nime ja omandit — peavad olema rangelt karsked. Ainult nii saab nende mõistus olla selge, et eristada õiget valest. Ainult nii saab neil olla eesmärgikindlus ning arukus valitseda õiglaselt ja osutada armulikkust. Aga mida näitab tegelikkus? Kui paljudel neist inimestest on alkohoolse joogi tõttu mõistus tumestatud, õige ja vale tunnetus segamini aetud! Kui palju rõhuvaid seadusi on vastu võetud, kui palju süütuid inimesi surma mõistetud alkoholi tarbivate seadusandjate, tunnistajate, vandekohtunike, advokaatide ja isegi kohtunike ebaõigluse tõttu! Paljud on „vägevad veini jooma ja vahvad mehed vägijooki segama“, nii et nad „hüüavad kurja heaks ja head kurjaks“ ning „meelehea eest annavad õiguse süüdlastele ja võtavad õiguse õigetelt“. Niisuguste kohta ütleb Jumal: {Tt 238.5}

„Häda neile ...

nagu tulekeel sööb kõrsi

ja kuluhein vajub kokku leegis,

nõnda kõduneb nende juur

ja nende õied muutuvad tolmuks,

sest nad on hüljanud vägede Issanda Seaduse

ja on põlanud Iisraeli Püha sõna.“

(Js 5:22-24) {Tt 239.1}

Jumala au, riigi stabiilsus, kogukonna, kodu ja üksikisiku heaolu nõuavad, et tehakse kõik võimalikud jõupingutused, äratamaks inimesi mõistma alkoholismi kahjulikkust. Peagi näeme selle kohutava pahe tagajärgi nii, nagu me seda praegu ei näe. Kes võtab ette otsustava jõupingutuse, et takistada hävitustööd? Seni on võitlus vaevu alanud. Moodustatagu armee, peatamaks mürgitava, inimesi hulluks ajava alkoholi müük. Saagu alkoholimüügiga loodud oht selgeks ja koostatagu avalik taotlus, mis nõuab selle keelamist. Antagu alkoholist segi läinud inimestele võimalus orjusest vabaneda. Nõudku rahva hääl seadusandjatelt sellele häbiväärsele kauplemisele piiri panemist. {Tt 239.2}

„Päästa need, keda viiakse surma,

ja peata, kes vanguvad tapmisele!

Kui sa ütled: „vaata, me ei teadnud seda“,

kas siis südamete läbikatsuja ei saa sellest aru?

Su hinge hoidja teab seda.“

„Mida sa siis ütled, kui ta sind karistab?“

(Õp 24:11, 12; Jr 13:21, KJV) {Tt 239.3}

Kodu

28. Peatükk — Kodune Teenimistöö

Inimkonna ennistamine ja ülendamine saab alguse kodust. Vanemate töö on kõigest muust olulisem. Ühiskond koosneb perekondadest ning see on niisugune, nagu perepead selle teevad. Südamest „lähtub elu“. (Õp 4:23) ning kogukonna, koguduse ja riigi süda on perekond. Ühiskonna heaolu, koguduse edu ja riigi õitseng sõltuvad kodu mõjudest. {Tt 240.1}

Koduse elu olulisust ja võimalusi illustreerib Jeesuse elu. Tema, kes tuli taevast meile eeskujuks ja õpetajaks, veetis kolmkümmend aastat Naatsaretis pereliikmena. Nende aastate kohta on Piibli aruanne väga lühike. Võimsad imed ei köitnud rahva tähelepanu. Innukad hulgad ei järginud Teda ega kuulanud Tema sõnu. Ometi täitis Jeesus nende aastate jooksul oma taevast missiooni. Ta elas nagu üks meist, jagades kodust elu, alistudes selle korrale, täites selle kohustusi ja kandes selle koormaid. Tagasihoidliku kodu kaitsva hoole all ja saades osa meie tavapärastest kogemustest, kasvas Ta „tarkuses ja pikkuses ja armus Jumala ja inimeste juures“. (Lk 2:52) {Tt 240.2}

Kõigi nende üksildaste aastate jooksul voolasid Tema elust välja kaastunde ja abivalmiduse vood. Tema omakasupüüdmatu ja kannatlik vastupidavus, Tema julgus ja ustavus, Tema kiusatustele vastuseismine, Tema vankumatu rahu ja vaikne rõõm olid pidevaks inspiratsiooniks. Ta tõi koju puhta, meeldiva õhkkonna ning Tema elu toimis ühiskonna elementide hulgas nagu juuretis. Keegi ei öelnud, et Ta tegi imet, ometi lähtus Temast tervistav toime, armastuse eluandev vägi kiusatutele, haigetele ja masendunutele. Juba varajasest lapsepõlvest peale teenis Ta tagasihoidlikult teisi ja seepärast kuulasid paljud Teda meeleldi, kui Ta alustas avalikku teenistust. {Tt 240.3}

Päästja noorusaastad on noortele rohkem kui eeskuju. Need on õppetund, mis peaks julgustama iga lapsevanemat. Pereringi ja ümbruskonna kohustused on esimene tööpõld neile, kes tegutsevad kaasinimeste ülendamiseks. Pole olulisemat tööpõldu kui see, mis on antud kodu rajajatele ja selle eest hoolitsejatele. Ühelgi inimestele usaldatud tööl ei ole suuremaid ega kaugemale ulatuvaid tagajärgi kui isade ja emade tööl. {Tt 241.1}

Ühiskonna tuleviku määravad praegused noored ja lapsed ning need noored ja lapsed sõltuvad kodust. Õige koduse kasvatuse puudumise tagajärjeks on suur osa haigustest, viletsusest ja kuritegevusest, mille all inimkond kannatab. Missugust muutust võiks maailmas näha, kui kodune elu oleks puhas ja õige ning kui selle hoolitsusest väljuvad lapsed oleksid ette valmistatud silmitsi seisma elu kohustuste ja ohtudega! {Tt 241.2}

Halbade harjumuste ohvrite muutmiseks rajatud ettevõtetes ja asutustes tehakse suuri jõupingutusi ning kulutatakse peaaegu piiritult aega, raha ja tööd. Ja isegi neist pingutustest ei piisa suure vajaduse rahuldamiseks. Aga kui väike on ometi tulemus! Kui vähesed pööratakse püsivalt õigele teele tagasi! {Tt 241.3}

Paljud igatsevad paremat elu, kuid neil puudub julgus ja otsustusvõime harjumuse võimu murdmiseks. Nad kohkuvad tagasi vajalikust pingutusest, võitlusest ja ohvrist ning nende elu on hävitatud ja laostatud. Isegi säravaima mõistusega inimesed, kellel on kõrged taotlused ja suurepärased võimed ning kes muidu sobiksid olemuse ja hariduse poolest usaldust nõudvatele ja vastutusrikastele kohtadele, on mandunud ning kaotanud selle ja tulevase elu. {Tt 241.4}

Kui karm on võitlus inimlikkuse tagasisaamiseks neil, kes teevad läbi muutuse. Ja kogu elu jooksul lõikavad paljud oma pahelise külvi saaki hävitatud tervise, kõhkleva tahte, rikutud intellekti ja nõrgestatud vaimujõu näol. Kui palju enam võiksid nad saavutada, kui nad ei oleks alguses halvaga tegelenud! {Tt 242.1}

See töö on suurel määral vanemate õlul. Kui pingutustes peatada alkoholism ja teised pahed, mis närivad ühiskonda nagu vähktõbi, pööratakse rohkem tähelepanu vanemate õpetamisele, kuidas kujundada oma laste harjumusi ja iseloomu, siis oleksid tulemused sada korda paremad. Nende käes on võim muuta headusejõuks harjumus, millel on kohutav jõud teha halba. Neil on tegemist jõe lättega ja nemad peavad selle õigesse suunda juhtima. {Tt 242.2}

Vanemad võivad panna aluse laste tervele ja õnnelikule elule. Nad võivad nad saata kodust välja moraalse jõuga seista vastu kiusatustele ning julguse ja tugevusega võidelda elu probleemidega edukalt. Nad võivad innustada lapsi võtma eesmärgiks ja arendama võimet muuta oma elu Jumalale austuseks ja maailmale õnnistuseks. Nende jalad võivad olla päikesepaistes ja varjus sirgel teel auliste kõrguste poole. {Tt 242.3}

Kodu missioon ulatub palju kaugemale selle liikmetest. Kristlik kodu peab olema näitlik õppetund mis illustreerib elu õigete põhimõtete suurepärasust. Niisugune näide on maailmas hea võim. Õige kodu mõju inimsüdametele ja -eludele on palju võimsam kui ükski jutlus, mida on võimalik pidada. Kui noored niisugusest kodust välja tulevad, siis annavad nad saadud õppetunde edasi. Elu õilsamaid põhimõtteid tutvustatakse teistele peredele ning kogukonnas toimib ülendav mõju. {Tt 242.4}

On palju teisi, kelle jaoks võime oma kodu õnnistuseks muuta. Meie seltskondlikke koosviibimisi ei tohi juhtida ilmalike kommete ettekirjutused, vaid Kristuse Vaim ja Tema Sõna õpetused. Iisraellased kaasasid kõigisse pidudesse vaesed, võõrad ja leviidid, kes olid nii preestrite abilised pühamus kui ka religioossed õpetajad ja misjonärid. Nemad pidid olema inimeste külalised, et saada osa külalislahkusest kõigil seltskondlikel sündmustel ja religioossetel pidustustel. Nende eest tuli õrnalt hoolitseda haiguses ja puuduses. Niisuguseid peame oma kodus vastu võtma. Kui palju rõõmu ja julgustust annab niisugune vastuvõtt misjonär-õele või õpetajale, muredest koormatud ja rasket tööd tegevale emale või nõrkadele ja eakatele, kes on sageli ilma koduta ning võitlevad vaesuse ja paljude probleemidega. {Tt 242.5}

„Kui sa teed lõuna- või õhtusöömaaja,“ ütleb Kristus, „siis ära kutsu oma sõpru ega oma vendi ega oma sugulasi ega rikkaid naabreid, et nemadki sind vastu kutsuks enda poole ja sellest tuleks sulle tasu, vaid kui sa teed võõruspeo, siis kutsu vaeseid, küürakaid, jalutuid, pimedaid, siis oled sa õnnis, sest neil ei ole millegagi sulle tasuda, vaid see tasutakse sulle õigete ülestõusmisel.“ (Lk 14:12-14) {Tt 243.1}

Need külalised ei pane sulle mingit suurt vastuvõtmise koormat. Sul pole vaja neile pakkuda keerulist või kulukat võõruspidu. Lahke tervituse südamlikkus, koht sinu kolde juures, tool sinu pere laua ääres, eesõigus osa saada palvehetke õnnistustest on paljude niisuguste inimeste jaoks nagu põgus pilk taevasse. {Tt 243.2}

Meie osavõtlikkus peab voolama üle oma mina piiride ja perekonna suletud seinte. Neile, kes muudavad oma kodu teistele õnnistuseks, on väärtuslikke võimalusi. Seltskondlikul mõjul on imeline võim. Kui tahame, võime seda kasutada meid ümbritsevate inimeste aitamiseks. {Tt 243.3}

Meie kodu peaks olema varjupaigaks kiusatud noortele. Paljud seisavad teelahkmel. Iga mõju, iga mulje määrab valiku, mis kujundab nende saatuse selles ja tulevases elus. Kurjus kutsub neid. Selle võimalused muudetakse säravaks ja ahvatlevaks. Neid tervitatakse igal nurgal. Kõikjal meie ümber on noori, kel pole kodu, ja palju neid, kelle kodul pole abistavat, ülendavat mõju, ning noored triivivad pahedesse. Nad lähevad hukatuse poole meie enda kodu lähedal. {Tt 243.4}

Neile noortele on vaja kaastundes välja sirutatud kätt. Lahked, lihtsalt räägitud sõnad ja väikesed tähelepanuavaldused pühivad eemale kiusatuste pilved, mis hinge kohale kogunevad. Tõelisel, taevase päritoluga kaastunde väljendumisel on vägi avada südameid, mis vajavad Kristuse-sarnaste sõnade meeldivat lõhna ja Kristuse armastuse vaimu lihtsat, õrna puudutust. Kui me näitame noorte vastu üles huvi, kutsume neid oma koju ja ümbritseme neid rõõmustava, abivalmis mõjuga, siis pöörduvad paljud rõõmsalt ülespoole suunduvale rajale. {Tt 243.5}

Elu võimalused

Meie aeg siin on lühike. Me saame sellest maailmast läbi käia ainult ühe korra, seepärast võtkem elust kõik võimalik. Töö, mida meid on kutsutud tegema, ei vaja rikkust, ühiskondlikku positsiooni ega suurt võimekust. Selleks on vaja lahket, ennastohverdavat vaimsust ning vankumatut sihikindlust. Ükskõik kui väike lamp võib olla paljude teiste lampide valgustamise vahendiks, kui seda pidevalt põlemas hoitakse. Meie mõjusfäär võib tunduda kitsas, meie võimekus väike, võimalused napid, teadmised ja oskused piiratud, kuid ometi on meil oma kodu soodsate juhuste ustava kasutamisega imelised võimalused. Kui me avame oma südame ja kodu jumalikele elupõhimõtetele, siis muutume eluandva väe kanaliteks. Meie kodust voolavad tervistavad vood, mis toovad elu, ilu ja viljakust sinna, kus praegu on viljatus ja põud. {Tt 244.1}

29. Peatükk — Pere Loomine

Tema, kes andis Eeva Aadamale kaaslaseks, tegi oma esimese imeteo pulmapeol. Kristus alustas oma avalikku teenistust peosaalis, kus sõbrad ja sugulased koos rõõmustasid. Nii toetas Ta abielu, tunnustades seda kui institutsiooni, mille Ta ise oli rajanud. Tema määras, et mehed ja naised peavad olema ühendatud pühasse abiellu, moodustamaks perekondi, mille liikmetest saavad aukrooniga pärjatult taevase perekonna liikmed. {Tt 245.1}

Kristus austas abielusuhet, muutes selle enda ja oma lunastatute vahelise ühenduse sümboliks. Tema ise on peigmees, kogudus on pruut, Tema valitu, kelle kohta Ta ütleb: „Sa oled täiuslikult ilus, mu kullake, ja sul pole ühtegi viga!“ (Ül 4:7) {Tt 245.2}

„Kristus on armastanud kogudust ja loovutanud iseenese tema eest, et teda pühitseda ... et ta oleks püha ja laitmatu. Nõnda peavad mehedki armastama oma naisi.“ (Ef 5:25-28) {Tt 245.3}

Peresidemed on maa peal kõige lähedasemad, õrnemadja pühamad. See oli mõeldud inimkonnale õnnistuseks. Ja see on õnnistuseks, kui abieluleping sõlmitakse arukalt, jumalakartuses ja kohustusi arvesse võttes. {Tt 245.4}

Need, kes mõtlevad abielluda, peavad kaaluma, missugune saab olema selle kodu olemus ja mõju, mida nad rajada kavatsevad. Kui neist saavad lapsevanemad, usaldatakse neile püha ülesanne. Nendest sõltub suurel määral nende laste heaolu siin maailmas ja õnn tulevases maailmas. Nad määravad suures osas nii füüsilise kui ka moraalse märgi, mille nende väikesed saavad. Kodu olemusest sõltub ühiskonna seisund: iga pere mõju vajutab kaalukaussi kas üles- või allapoole. {Tt 245.5}

Elukaaslane tuleb valida niisugune, et oleks tagatud vanemate ja laste füüsiline, vaimne ja vaimulik heaolu ning et see võimaldaks nii vanematel kui ka lastel olla õnnistuseks kaasinimestele ja austada oma Loojat. {Tt 246.1}

Enne abieluga kaasnevate kohustuste endale võtmist peab noortel meestel ja naistel olema niisugune praktilise elu kogemus, mis valmistab neid ette abielu kohuste ja koormate jaoks. Varajasi abielusid ei tohi soodustada. Nii olulisse ja nii kaugeleulatuvate tagajärgedega suhtesse nagu abielu ei tohi astuda kiirustades, ilma piisava ettevalmistuseta ning enne, kui vaimsed ja füüsilised võimed on välja arenenud. {Tt 246.2}

Asjaosalistel ei pruugi olla ilmalikku jõukust, kuid neil peab olema tervise õnnistus. Ja enamikul juhtudest ei tohiks olla suurt vanusevahet. Selle reegli hooletusse jätmine võib noorema tervisele tõsist kahju teha. Ning sageli jäetakse lapsed ilma füüsilisest ja vaimsest tervisest. Nad ei saa eakalt vanemalt hoolitsust ja seltsi, mida nende noor elu nõuab, ning nad võivad surma tõttu ilma jääda isast või emast just sel ajal, kui armastust ja juhendust on kõige enam vaja. {Tt 246.3}

Abieluliidu saab ohutult sõlmida ainult Kristuses. Inimarmastus peab saama lähedasimad sidemed jumalikust armastusest. Ainult seal, kus valitseb Kristus, saab olla sügav, tõeline, omakasupüüdmatu kiindumus. {Tt 246.4}

Armastus on kallihinnaline and, mille saame Jeesuselt. Puhas ja püha kiindumus ei ole tunne, vaid põhimõte. Need, keda ajendab tõeline armastus, ei ole arutud ega pimedad. Püha Vaimu juhatusel armastavad nad Jumalat üle kõige ja oma ligimest nagu iseennast. {Tt 246.5}

Need, kes kaaluvad abiellumist, peavad vaagima iga arvamust ja jälgima iga iseloomuarengut selle inimese juures, kellega nad kavatsevad oma elusaatuse ühendada. Iseloomustagu iga sammu abieluliidu suunas tagasihoidlikkus, lihtsus, siirus ning tõsine eesmärk Jumalale meele järele olla ja Teda austada. Abielu mõjutab hilisemaid eluaastaid nii selles kui ka tulevases maailmas. Siiras kristlane ei tee plaane, mida Jumal ei saa heaks kiita. {Tt 246.6}

Kui sind on õnnistatud jumalakartlike vanematega, küsi neilt nõu. Avalda neile oma lootused ja plaanid, kuula õppetunde, mida elukogemus on neile andnud, ning sind säästetakse suurest südamevalust. Mis kõige olulisem, võta oma nõuandjaks Kristus. Uuri palves Tema Sõna. {Tt 247.1}

Niisuguse juhenduse abil võtku noor naine oma elukaaslaseks ainult see, kel on puhtad, mehelikud iseloomujooned, kes on töökas, edasipüüdlik ja aus ning kes armastab ja kardab Jumalat. Noor mees otsigu enda kõrvale niisugust naist, kes on sobilik elukoormast oma osa kandma, kelle mõju ülendab ja täiustab ning kes teeb teda oma armastusega õnnelikuks. {Tt 247.2}

„Arukas naine on Issandalt.“ „Ta mehe süda loodab tema peale ... Kogu oma eluaja teeb ta mehele head ja mitte kurja.“ „Ta avab oma suu targasti ja tema keelel on sõbralik õpetus. Ta valvab tegevust kojas ega söö laiskuse leiba. Ta pojad tõusevad ja nimetavad teda õnnelikuks, ja ta mees ülistab teda: „Palju on tütarlapsi, kes töös on tublid, aga sina ületad nad kõik!„“ Mees, kes leiab niisuguse naise, „leiab õnne ja saab Issanda hea meele osaliseks“. (Õp 19:14; 31:11, 12, 26-29; 18:22) {Tt 247.3}

Ükskõik kui hoolikalt ja arukalt abiellu astutakse, saavad vähesed paarid täielikult üheks abielutseremoonia läbiviimisega. Kahe inimese üheks saamine abielus on aastatepikkune töö. {Tt 247.4}

Kui vastabiellunud seisavad silmitsi elu probleemide ja mure koormaga, siis kaob romantika, millesse kujutlusvõime nii sageli abielu rüütab. Mees ja naine õpivad teineteise iseloomu tundma sel kombel, mil see oli nende eelmises suhtes võimatu. See on nende kogemuses kõige kriitilisem periood. Kogu nende tuleviku õnn ja kasulikkus sõltuvad sellest, kas nad võtavad praegu õige suuna. Tihtipeale märkavad nad teineteisel ootamatuid nõrkusi ja puudusi, kuid südamed, mis on armastuses üheks saanud, märkavad ka seni

tundmatuid voorusi. Püüdku kõik avastada pigem voorusi kui puudusi. Sageli määrab meie enda suhtumine, meid ümbritsev õhkkond selle, mis meile teineteises avaldub. Paljud peavad armastuse väljendamist nõrkuseks ja hoiavad distantsi, mis tõrjub teisi tagasi. Niisugune vaimsus takistab osavõtlikkust. Kui sotsiaalsed ja suuremeelsed impulsid maha surutakse, siis need närbuvad ning süda muutub üksikuks ja jahedaks. Me peame end selle eksituse eest hoidma. Armastus ei saa kaua ilma väljendumata eksisteerida. Ära lase sinuga ühendatud südant nälgida lahkuse ja osavõtlikkuse puuduses. {Tt 247.5}

Kuigi võivad tekkida raskused, probleemid ja heidutavad olukorrad, ärgu ei mees ega naine hellitagu mõtet, et nende liit on eksitus või pettumus. Otsustage olla teineteisele kõik mis võimalik. Jätkake varajasi tähelepanuavaldusi. Julgustage igal moel teineteist elu lahingutes võitlema. Õppige teineteise õnne edendama. Olgu vastastikune armastus, vastastikune kannatlikkus. Siis saab abielust armastuse lõpu asemel just armastuse algus. Tõelise sõpruse südamlikkus, armastus, mis seob südameid, on taevarõõmude eelmaitse. {Tt 248.1}

Iga pere ümber on püha ring, mis tuleb hoida tervena. Selle ringi sisse ei ole kellelgi teisel õigust tulla. Ärgu mees ega naine jagagu teistega saladusi, mis kuuluvad üksnes neile. {Tt 248.2}

Igaüks pigem jagagu armastust, kui nõudku seda. Arendage seda, mis on teis enestes õilsat, ja olge usinad tunnustama teineteise häid omadusi. Teadmine, et sind hinnatakse, on imeline stiimul ja rahuldustunne. Osavõtlikkus ja lugupidamine innustavad täiuslikkuse poole püüdlema ning õilsamaid eesmärke ergutades armastus kasvab. {Tt 248.3}

Ei mees ega naine tohi oma isiksust teise omasse sulandada. Igaühel on Jumalaga isiklik suhe. Tema käest tuleb küsida: „Mis on õige?“ „Mis on vale?“ „Kuidas saan ma kõige paremini oma elu eesmärki täita?“ Voolaku teie kiindumus rohkelt Tema poole, kes andis teie eest oma elu. Tehke Kristus kõiges esimeseks, viimaseks ja parimaks. Kui teie armastus Tema vastu muutub sügavamaks ja tugevamaks, siis on teie armastus teineteise vastu puhtam ja tugevam. {Tt 248.4}

Vaimsus, mida Kristus ilmutab meie suhtes, on vaimsus, mida peavad abikaasad teineteise suhtes ilmutama. „Nagu Kristus meid on armastanud“, „käige armastuses“. „Nagu kogudus alistub Kristusele, nõnda alistugu ka naised meestele kõigis asjus. Mehed, armastage naisi, otsekui Kristus on armastanud kogudust ja loovutanud iseenese tema eest.“ (Ef 5:2, 24, 25) {Tt 249.1}

Ei mees ega naine ei tohi püüda teise üle meelevaldset kontrolli haarata. Ärge püüdke teineteisele oma soove peale suruda. Te ei saa seda teha ja teineteise armastust hoida. Olge lahked, kannatlikud ja sallivad, tähelepanelikud ja viisakad. Jumala armu läbi õnnestub teil teineteist õnnelikuks teha, nii nagu te abielutõotuses lubasite. {Tt 249.2}

Õnn omakasupüüdmatus teenimises

Kuid pidage meeles, et õnn ei ole teineteisega piirdumises, rahuldudes teineteisele kiindumuse väljendamisega. Haarake kinni võimalusest jagada oma õnne ümbritsevatele inimestele. Pidage meeles, et tõelist rõõmu saab leida ainult omakasupüüdmatus teenimises. {Tt 249.3}

Kannatlikkus ja omakasupüüdmatus tähistavad kõigi nende sõnu ja tegusid, kes elavad uut elu Kristuses. Kui te püüate elada Tema elu, püüate võita oma mina ja isekuse ning teenida teiste vajadusi, siis saavutate võidu võidu järel. Nii on teie mõju maailmale õnnistuseks. {Tt 249.4}

Mehed ja naised võivad saavutada Jumala ideaali nende jaoks, kui nad võtavad Kristuse oma abimeheks. Seda, mida inimlik tarkus ei suuda, viib täide Tema arm nende jaoks, kes annavad end armastavas usalduses Temale. Tema hoolitsus võib ühendada südamed sidemetega, mis on taevase päritoluga. Armastus pole pelgalt leebete ja meelitavate sõnade vahetamine. Taevastel kangastelgedel kootakse lõimede ja lõngadega peenemalt, kuid tugevamalt, kui on võimalik maapealsetega kududa. Tulemuseks ei ole kootud kangas, vaid kude, mis talub kulumist, läbiproovimist ja katsumusi. Süda seotakse südamega kuldse armastuseahela abil, mis on vastupidav. {Tt 249.5}

Parem kui kuld on rahu täis maja,

kus kolde ümber on headus maine.

See on kui maa peale laskunud taevas,

kui altar, mille pühitsend ema, õde või naine.

Olgu kuitahes tagasihoidlik see kodu,

just siia on koondunud õnnistus see,

mida iial ei osta või müüa saa keegi,

kuid mis kullast siiski on kallim veel.

(Anonüümne autor, tõlge A. V.) {Tt 250.1}

30. Peatükk — Kodu Valimine ja Ettevalmistamine

Evangeelium on imepärane eluprobleemide lihtsustaja. Kui selle juhtnööre järgida, teeb see selgeks kõik keerulised asjad ja säästab meid paljudest vigadest. See õpetab hindama asjade õiget väärtust ja pingutama kõige enam suurima väärtusega asjade pärast, nende pärast, mis jäävad kestma. Seda õppetundi on vaja neil, kes vastutavad kodu valimise eest. Nad ei tohi endale lubada kõrvalekaldumist kõrgeimast eesmärgist. Pidagu nad meeles, et maapealne kodu peab sümboliseerima taevast kodu ja selleks ette valmistama. Elu on kool, mille lõpetamisel saavad vanemad ja lapsed Jumala õuede kõrgemasse kooli. Kui otsitakse kodu jaoks asukohta, siis suunaku valikut see eesmärk. Ära lase end kontrollida jõukuseihalusel, moesuundadel ega ühiskonna tavadel. Mõtle sellele, mis on kõige lihtsam, puhtam, tervislikum ja tõeliselt väärtuslik. {Tt 251.1}

Kogu maailma linnadest saavad pahede kasvulavad. Igal pool on näha ja kuulda halba. Kõikjal on ahvatlused himurusele ja liiderlikkusele. Korruptsiooni ja kuritegevuse laine paisub vahetpidamata. Iga päev toob teateid vägivallast — röövidest, mõrvadest, enesetappudest ja teistest kuritegudest. {Tt 251.2}

Elu linnades on võlts ja kunstlik. Kirglik iha raha hankimise järele, erutuse keeris ja lõbuotsimine, uhkeldamisjanu, vajadus luksuse ja ekstravagantsuse järele — kõik need jõud koos tohutute inimmassidega pööravad mõtted elu tõeliselt eesmärgilt ära. Nad avavad ukse tuhandele pahele. Neil on peaaegu vastupandamatu võim noorte üle. {Tt 251.3}

Üks kõige salakavalamaid ja ohtlikumaid kiusatusi, mis lapsi ja noori linnades ründab, on lõbuarmastus. Puhkepäevi on palju, mängud ja hobuste võiduajamised tõmbavad tuhandeid ning erutuse ja naudingute keeris ahvatleb neid eemale elu kainetest kohustustest. Raha, mida tuleks säästa paremaks otstarbeks, raisatakse lõbustustele. {Tt 252.1}

Suurkorporatsioonide ning ametiühingute ja streikide tõttu muutuvad elutingimused linnas pidevalt aina raskemaks. Meid ootavad tõsised probleemid ja paljudel peredel on hädavajalik linnast ära kolida. {Tt 252.2}

Linnade füüsiline keskkond on tihtipeale tervisele ohtlik. Pidev haigustega kokkupuutumine, saastunud õhu üldine levik, saastunud vesi, saastunud toit, ülerahvastatud, pimedad ja ebatervislikud eluasemed on paljudest halbadest asjadest mõned. {Tt 252.3}

Jumala eesmärk ei olnud, et inimesed peaksid kogunema linnadesse, elama kokkukuhjatult ridaelamutes ja üürimajades. Alguses asetas Ta meie esivanemad kaunite vaatepiltide ja helide keskele, millest peaksime ka meie tänapäeval rõõmu tundma. Mida suuremasse kooskõlla tuleme Jumala algse plaaniga, seda soodsam on meie positsioon ihu, vaimu ja hinge tervise tagamisel. {Tt 252.4}

Kallis elukoht, keeruline sisustus, uhkeldamine, luksus ja hõlbuelu ei moodusta tingimusi, mis on õnnelikuks ja kasulikuks eluks olulised. Jeesus tuli siia maa peale, et teha

suurimat tööd, mida inimeste hulgas eal on tehtud. Ta tuli Jumala saadikuna näitama meile, kuidas elada nii, et tagada elu parimad tulemused. Missugused olid tingimused, mille valis kõikväeline Isa oma Poja jaoks? Tagasihoidliku kodu Galilea küngastel ja majapidamise, mida peeti üleval ausa, väärika tööga. See oli lihtne elu, kus tuli iga päev võidelda probleemide ja raskustega, see oli ennastohverdav, kokkuhoidlik, kannatlik, rõõmutoov teenistus. Õppimine ema kõrval avatud Pühakirja rulli juures, koidu ja videviku vaikus rohelises orus, looduse püha funktsioneerimine, loodu ja Looja uurimine ning hinge osadus Jumalaga — need olid Jeesuse nooruse tingimused ja võimalused. {Tt 252.5}

Nii on olnud suurema osa parimate ja õilsamate inimestega kõigil aegadel. Loe Aabrahamist, Jaakobist ja Joosepist, Moosesest, Taavetist ja Eliisast. Uuri, kuidas elasid hilisemate aegade inimesed, kes kõige väärilisemalt täitsid usaldust ja vastutust nõudvaid ametikohti, inimesed, kelle mõju on maailma õilistamisel kõige tõhusam olnud. {Tt 253.1}

Kui paljud neist kasvasid üles maakodus. Nad ei teadnud suurt midagi luksusest. Nad ei kulutanud oma noorust lõbustustele. Paljud olid sunnitud võitlema vaesuse ja raskustega. Nad õppisid varakult tööd tegema ning aktiivne elu vabas õhus andis kõigile nende võimetele elujõu ja nõtkuse. Olles sunnitud sõltuma oma vahenditest, õppisid nad raskustega võitlema ja takistusi ületama ning omandasid julguse ja sihikindluse. Nad õppisid enesekindluse ja enesevalitsemise õppetunde. Suurel määral halbade kaaslaste eest kaitstult olid nad rahul loomulike naudingute ja tervisele kasuliku seltskonnaga. Nende maitse oli lihtne ja harjumused mõõdukad. Nad juhindusid põhimõttest ning nad kasvasid puhtaks, tugevaks ja ustavaks. Kui neid kutsuti elutööle, panid nad sellesse füüsilise ja vaimse jõu, vaimu elavuse, võime kavandada ja otsustada ning panna vankumatult vastu kurjale. Kõik see tegi neist kindla headuse jõu maailmas. {Tt 253.2}

Parem kui ükskõik missugune varanduslik pärand, mida saad oma lastele anda, on terve keha ja vaimu ning õilsa iseloomu and. Need, kes mõistavad, mis määrab elu tõelise edu, on aegsasti arukad. Nad hoiavad kodu valikul silme ees elu parimaid asju. {Tt 253.3}

Selmet elada seal, kus on näha ainult inimeste kätetööd, kus vaatepildid ja helid sisendavad sageli halbu mõtteid, kus rahutus ja segadus toovad väsimust ja erutust, mine sinna, kus saad näha Jumala kätetööd. Leia vaimule rahu looduse ilus, segamatuses ja rahus. Lase pilgul puhata rohelistel väljadel, metsadel ja küngastel. Vaata üles sinisesse taevasse, mida ei varjuta linna tolm ja suits, ning hinga sisse taeva elustavat õhku. Mine sinna, kus sa saad linnaelu meelelahutustest ja lõbustustest eemal pakkuda lastele oma seltskonda, kus sa saad õpetada neid Jumalat tundma õppima Tema kätetöö kaudu ning harjutada rikkumatuks ja kasulikuks eluks. {Tt 253.4}

Lihtsus sisustuses

Meie ebaloomulikud harjumused jätavad meid ilma paljudest õnnistustest ja rõõmust ning muudavad meid kõlbmatuks elama kõige kasulikumat elu. Keeruline ja kallis sisustus

ei ole üksnes raha, vaid ka selle raiskamine, mis on tuhat korda väärtuslikum. See toob koju raske hoolitsemise, töö ja probleemide koorma. {Tt 254.1}

Missugused on tingimused paljudes kodudes, isegi seal, kus vahendeid on piiratult ja majapidamistööd lasuvad peamiselt emal? Parimad toad on sisustatud stiilis, mis ületab elanike võimalused ega ole sobilikud nendes mugavaks ja rõõmsaks elamiseks. On kallid vaibad, keeruliste nikerduste ja elegantse polstriga mööbel ning peened eesriided. Lauad, kaminasimsid ja kõik muud vabad kohad on ohtrate kaunistustega ning seinad on kaetud piltidega, nii et vaatepilt on väsitav. Ja kui palju tööd on vaja teha, et hoida kõik need asjad korras ja tolmust puhtad! See töö ja teised pere ebaloomulikud harjumused moega kaasaskäimiseks nõuavad perenaiselt lõputut rügamist. {Tt 254.2}

Paljudes kodudes pole naisel ja emal aega lugeda, end informeerituna hoida, pole aega olla oma abikaasale kaaslaseks, pole aega olla oma laste areneva mõistusega ühenduses. Pole aega ega kohta, et kallis Päästja saaks lähedaseks, armsaks kaaslaseks. Vähehaaval vajub ta üksnes majapidamise orjusesse, tema jõu, aja ja huvi neelavad asjad, mis kaovad kasutamisel. Ta ärkab liiga hilja, avastades, et on omaenda kodus peaaegu võõras. Väärtuslikud võimalused, mis tal kord olid, et mõjutada oma armsaid kõrgema elu suunas, jäid kasutamata ja on igaveseks möödas. {Tt 254.3}

Otsustagu kodurajajad elada arukama plaani järgi. Olgu sinu esmane eesmärk luua meeldiv kodu. Hangi kindlasti seadmed, mis kergendavad tööd ning aitavad kaasa tervisele ja mugavusele. Kavanda nii, et saaksid võõrustada külalisi, keda Kristus on käskinud vastu võtta ja kelle kohta Ta ütleb: „Mida te iganes olete teinud kellele tahes mu kõige pisematest vendadest, seda te olete teinud mulle.“ (Mt 25:40) {Tt 254.4}

Sisusta oma kodu tagasihoidlike ja lihtsate asjadega, mis taluvad käsitsemist, mida saab hõlpsasti puhastada ja ilma suuremate kulutusteta asendada. Maitsemeelt kasutades võid teha väga lihtsa kodu kütkestavaks ja meelitavaks, kui seal valitseb armastus ja rahulolu. {Tt 255.1}

Ilus ümbrus

Jumal armastab ilu. Ta on rüütanud maa ja taevad iluga ning isaliku rõõmuga vaatab Ta oma laste heameelt Tema loodud asjade üle. Ta soovib, et meie kodu ümbritseks looduslike asjade ilu. {Tt 255.2}

Peaaegu kõik maal elavad inimesed, ükskõik kui vaesed, saavad võimaldada oma kodu juurde veidi rohelist muru, mõned varjuandvad puud, õitsevad põõsad või lõhnavad õied. Ning need aitavad pere õnnele kaasa palju enam kui ükski kunstlik kaunistus. Need toovad kodusesse ellu pehmendavat, õilistavat mõju, tugevdavad armastust looduse vastu ning tõmbavad pereliikmeid lähemale üksteisele ja Jumalale. {Tt 255.3}

31. Peatükk — Ema

Lapsed muutuvad suurel määral samasuguseks nagu vanemad. Vanemate füüsiline seisukord, nende kalduvused ja himud, nende vaimsed ja moraalsed suunitlused antakse suuremal või vähemal määral edasi lastele edasi. {Tt 256.1}

Mida õilsamad on vanemate eesmärgid, mida kõrgemad vaimsed ja vaimulikud anded ja mida paremini on vanemate füüsilised võimed välja kujunenud, seda parem on varustus eluks, mille nad lastele annavad. Arendades endas seda, mis on parim, avaldavad lapsevanemad mõju, mis kujundab ühiskonda ja ülendab tulevasi põlvkondi. {Tt 256.2}

Isad ja emad peavad mõistma oma vastutust. Maailma on täis püüdepaelu noorte jalgadele. Paljusid köidab isekate ja meeleliste naudingute elu. Nad ei märka varjatud ohte ega selle raja hirmsat lõppu, mis tundub nende jaoks õnneteena. Himu ja kire rahuldamise tõttu raisatakse energiat ning miljonid on hävinud selle ja tulevase maailma jaoks. Vanemad peavad meeles pidama, et nende lastel tuleb kiusatustega silmitsi seista. Juba enne lapse sündi peab algama ettevalmistus, mis võimaldab lapsel edukalt kurja vastu võidelda. {Tt 256.3}

Eriti suur vastutus lasub emal. Tema, kelle südameveri toidab last ja moodustab tema füüsilise keha, jagab lapsele ka vaimseid ja vaimulikku mõjusid, mis kujundavad vaimu ja iseloomu. Heebrea ema Jookebed oli tugev usus „ega kartnud kuninga korraldust“ (Hb 11:23) ja temast sündis Mooses, Iisraeli vabastaja. Hannale, kes oli ennastohverdav, taevase inspiratsiooniga palveinimene, sündis Saamuel, taevast juhtnööre saav laps, äraostmatu kohtunik, Iisraeli prohvetikoolide rajaja. Naatsaretist pärit Maarja lihane ja hingesugulane Eliisabet oli Päästja tuleku kuulutaja ema. {Tt 256.4}

Mõõdukus ja enesevalitsemine

Pühakirjas õpetatakse, missuguse hoolikusega peab ema oma eluharjumusi valvama. Kui Issand soovis, et Simsonist saaks Iisraeli vabastaja , siis „Issanda ingel“ ilmus emale, andes erilisi juhtnööre nii tema enda harjumuste kui ka lapse kohtlemise kohta. „Vaata,“ ütles ta, „ära siis nüüd joo veini ega vägijooki ja ära söö midagi roojast.“ (Km 13:13, 7) {Tt 257.1}

Paljud vanemad peavad sünnieelsete mõjude toimet väikese tähtsusega asjaks, kuid taevas ei suhtu sellesse nii. Jumala ingli toodud kahekordne sõnum, mis anti kõige pühalikumal moel, näitab, et see väärib meie kõige hoolikamat tähelepanu. {Tt 257.2}

Heebrea emale räägitud sõnades kõneleb Jumal kõigile emadele igal ajal. „Olgu ta ettevaatlik,“ ütles ingel, „ta peab järgima kõike, mida mina käskisin.“ Ema harjumused mõjutavad lapse heaolu. Põhimõte peab valitsema ema himusid ja kirgi. Kui ema täidab Jumala eesmärki, millega antakse talle laps, siis peab ta millestki hoiduma, millegagi võitlema. Kui ema on enne lapse sündi ennasthellitav, isekas, kannatamatu ja nõudlik, siis

peegelduvad need jooned lapse iseloomus. Seega saavad paljud lapsed sünniõigusena peaaegu võitmatud kalduvused kurjale. {Tt 257.3}

Aga kui ema jääb vankumatult õigete põhimõtete juurde, kui ta on mõõdukas ja ennastsalgav, kui ta on lahke, tasane ja omakasupüüdmatu, võib ta anda oma lapsele needsamad väärtuslikud iseloomujooned. Väga selgesõnaline oli korraldus, mis keelas emal veini tarbimise. Iga tilk alkohoolset jooki, mille ema oma himu rahuldamiseks võtab, ohustab tema lapse füüsilist, vaimset ja moraalset tervist ning on otsene patt Looja vastu. {Tt 257.4}

Paljud nõuandjad toonitavad, et ema iga soovi tuleks rahuldada, et kui ta soovib mingit toiduainet, ükskõik kui kahjulik see ka poleks, peaks ta vabalt oma isu rahuldama. Niisugune nõuanne on vale ja pahandust tekitav. Ema füüsilisi vajadusi ei tohi mingil juhul eirata. Temast sõltub kaks elu ning tema soovidesse tuleb suhtuda hellalt, tema vajadused tuleb heldelt täita. Kuid sel ajal peab ta üle kõige vältima nii toidus kui ka kõiges muus kõike, mis vähendab füüsilist või vaimset jõudu. Jumala enda korraldusega on talle pandud kõige pühalikum enesevalitsemise kohustus. {Tt 258.1}

Ületöötamine

Ema jõudu tuleb kalliks pidada. Selmet kulutada tema väärtuslikku jõudu kurnavale tööle, tuleb tema muret ja koormaid vähendada. Sageli ei ole abikaasa ja isa tuttav füüsikaseadustega, mida ta pere heaolu nimel teadma peaks. Elatise teenimisse süvenenult või varanduse hankimiseks pingutades ning muredest ja probleemidest rõhutult jätab ta naisele ja emale koormad, mis kurnavad tema jõudu kõige kriitilisemal perioodil liiga palju ning põhjustavad nõrkust ja haigust. {Tt 258.2}

Paljud abikaasad ja isad võiksid õppida kasulikku õppetundi ustava karjase hoolikusest. Kui Jaakobil soovitati ette võtta kiire ja raske teekond, siis vastas ta: {Tt 258.3}

„Lapsed on väetid ja minu hooleks on imetajad lambad ja lehmad; kui neid liiga kiiresti aetakse ühegi päeva, siis sureb kogu kari. ... Mina liigun pikkamisi oma ees käiva karja kannul ja laste kannul.“ (1Ms 33:13, 14) {Tt 258.4}

Liikugu abikaasa ja isa elu vaevarikkal teel edasi pikkamisi, nii nagu tema teekaaslane suudab vastu pidada. Õppigu ta maailma innuka jõukuse ja võimu pärast kiirustamise keskel peatama oma samme, lohutama ja toetama teda, keda on kutsutud käima tema kõrval käima kutsutud. {Tt 258.5}

Rõõmsameelsus

Ema peab arendama rõõmsat, rahulolevat, õnnelikku meelelaadi. iga pingutus selles suunas saab rikkalikult tasutud nii tema laste füüsilise heaolu kui ka moraalse iseloomuga. Rõõmus vaim aitab kaasa perekonna õnnele ja parandab väga suurel määral tema enda tervist. {Tt 259.1}

Aidaku mees oma naist osavõtlikkuse ja lakkamatu kiindumusega. Kui mees tahab, et naine oleks reibas ja rõõmus, nii et ta oleks kodus nagu päikesepaiste, siis aidaku mees tema koormaid kanda. Tema lahkus ja armastav viisakus on naisele väärtuslik julgustus ning õnn, mida mees jagab, toob tema enda südamesse rõõmu ja rahu. {Tt 259.2}

Abikaasa ja isa, kes on tusane, isekas ja käskiv, pole üksnes ise õnnetu, vaid ta heidab sünguse ka kõigile oma kodus viibijaile. Ta lõikab tagajärgi, nähes oma naist masenduses ja haiglasena ning lapsi, kes on rikutud tema enda ebameeldiva meelelaadiga. {Tt 259.3}

Kui ema on jäetud ilma hoolitsusest ja mugavustest, mis tal peaksid olema, kui tal lubatakse oma jõudu kurnata liigse töö või mure ja süngusega, siis võetakse tema lastelt elujõud ning vaimne nõtkus ja rõõmsameelsus, mille nad peaksid pärima. Palju parem on muuta ema elu helgeks ja rõõmsaks, kaitsta teda puuduse, kurnava töö ja masendava mure eest ning lasta lastel pärida hea tervis, nii et nad võivad minna läbi elu energilise jõuga. {Tt 259.4}

Isadele ja emadele on antud suur au ja vastutus — nad peavad olema oma lastele Jumala asemel. Nende iseloom, igapäevane elu ja kasvatusmeetodid tõlgendavad lastele Tema sõnu. Nende mõju võidab või tõrjub eemale lapse usu Jumala tõotustesse. {Tt 259.5}

Vanemate eesõigus lapsi õpetada

Õnnelikud on vanemad, kelle elu on tõeline jumalikkuse peegeldus, nii et Jumala tõotused ja korraldused äratavad lapses tänu ja aukartust; vanemad, kelle õrnus, õiglus ja kannatlikkus vahendavad lapsele Jumala armastust, õiglust ja kannatlikkust ning kes last ennast armastama ja usaldama ning endale kuuletuma õpetades õpetavad teda armastama ja usaldama taevast Isa ning Temale kuuletuma. Vanemad, kes annavad lapsele niisuguse kingi, on varustanud ta aardega, mis on väärtuslikum kui kõigi aegade jõukus — aardega, mis kestab läbi igaviku. {Tt 259.6}

Igal emal, kelle hoolde on antud lapsed, on püha korraldus Jumalalt. „Võta see poeg, võta see tütar," ütleb Ta, „õpeta teda minu jaoks. Anna talle iseloom, mida on lihvitud taevaliku sarnasuse järgi, et see võiks igavesti Issanda õuedes särada." {Tt 260.1}

Emale tundub sageli tema töö ebaolulisena. Seda tööd hinnatakse harva. Teised teavad vähe ema muredest ja koormast. Tema päevad on täidetud väikeste kohustuste ringiga, mis kõik nõuavad kannatlikke jõupingutusi enesevalitsemiseks, taktitundeks, arukuseks ja ennastohverdavaks armastuseks. Ometi ei saa ta kiidelda tehtust kui mingist suurest saavutusest. Ta on hoidnud ainult asjad kodus sujuvalt toimimas. Sageli on ta kurnatud ja raskustes olles püüdnud kõneleda lastega lahkelt, et neil oleks tegevust ja nad oleksid õnnelikud, ning üritanud juhtida väikesi jalgu õigele teele. Ema tunneb, et ta pole midagi saavutanud. Aga see pole nii. Taevainglid näevad murest vaevatud ema ja märkavad koormaid, mida ta iga päev kannab. Maailm ei pruugi tema nime kuulda, kuid see on kirjutatud Talle eluraamatusse. {Tt 260.2}

Ema võimalus

Taevas on Jumal ning Tema trooni valgus ja auhiilgus hingab ustava ema peal, kui ta püüab õpetada oma lapsi kurjuse mõjudele vastu panema. Ükski töö ei ole tähtsuselt sellega võrdne. Ema ei pea sarnaselt kunstnikuga maalima ilu lõuendile ega sarnaselt skulptoriga seda marmorist välja raiuma. Ta ei pea kirjaniku moodi ühendama õilsaid mõtteid mõjuvõimsateks sõnadeks ega muusiku kombel väljendama kauneid tundeid meloodias. Ema ülesanne on Jumala abiga kujundada inimhing jumaliku sarnasuse järgi. {Tt 260.3}

Ema, kes seda mõistab, peab oma võimalusi hindamatuteks. Ta püüab tõsimeelselt oma iseloomu ja kasvatusmeetoditega esitada lastele kõrgeimat ideaali. Ta taotleb tõsiselt, kannatlikult ja vapralt oma võimete täiustumist, et ta võiks laste kasvatamisel vaimu kõrgeimaid jõude õigesti kasutada. Ta uurib tõsimeelselt igal sammul: „Mida Jumal on öelnud?“ Ta uurib hoolikalt Jumala Sõna. Ta hoiab oma pilgu Kristusel, et tema enda igapäevane kogemus — tagasihoidlike murede ja kohustuste ringis — võiks olla ainsa tõelise Elu tõene peegeldus. {Tt 261.1}

32. Peatükk — Laps

Heebrea vanematele antud ingli juhtnöörid ei hõlmanud üksnes ema harjumusi, vaid ka lapse õpetamist. Simsonile, lapsele, kes pidi Iisraeli vabastama, ei piisanud sündimisel saadavast heas pärandist. Sellele pidi järgnema hoolikas õpetamine. Imikueast alates tuli talle õpetada range mõõdukuse harjumusi. {Tt 262.1}

Sarnased juhtnöörid anti seoses Ristija Johannesega. Enne lapse sündi isale taevast saadetud sõnum oli: {Tt 262.2}

„Ja temast on sul rõõmu ja hõiskamist ning paljud rõõmustavad tema sündimisest, sest ta saab suureks Issanda silmis. Ta ei tohi juua veini ega muud vägijooki, ja ta täidetakse Püha Vaimuga.“ (Lk 1:14, 15) {Tt 262.3}

Taevases õilsate meeste aruandes teatas Päästja, et ei ole olnud suuremat meest kui Ristija Johannes. Temale usaldatud töö ei nõudnud üksnes füüsilist energiat ja vastupidavust, vaid ka vaimu ja hinge parimaid omadusi. Õige füüsiline ettevalmistus selleks tööks oli nii oluline, et lapse vanemate juurde saadeti õpetuskuulutusega taeva kõrgeim ingel. {Tt 262.4}

Heebrea laste kohta antud juhised õpetavad meile, et mitte midagi, mis mõjutab lapse füüsilist heaolu, ei tohi jätta tähelepanuta. Miski pole tähtsusetu. Igal mõjul, mis puudutab ihu tervist, on seos vaimu ja iseloomuga. {Tt 262.5}

Laste varajast õpetamist pole võimalik pidada liiga oluliseks. Imiku- ja väikelapseeas õpitud õppetunnid ja kujunenud harjumused mõjutavad iseloomu kujundamist ja elu suunda rohkem kui kõik hilisemate aastate juhised ja õpetused. Vanemad peavad seda arvesse võtma. Nad peavad mõistma põhimõtteid, millel rajaneb laste eest hoolitsemine ja nende õpetamine. {Tt 263.1}

Vanemad peavad olema suutelised kasvatama lapsi füüsiliselt, vaimselt ja moraalselt terveteks. Vanemad peavad uurima loodusseadusi. Nad peavad olema tuttavad inimkeha korraldusega. Nad peavad aru saama eri organite funktsioonidest, nende vahekorrast ja sõltumisest. Nad peavad uurima vaimsete ja füüsiliste jõudude seoseid ning tingimusi, mida on vaja nende normaalseks toimimiseks. Lapsevanemaks olemise kohustuste vastuvõtmine niisuguse ettevalmistuseta on patt. {Tt 263.2}

Liiga vähe pööratakse tähelepanu põhjustele, mis toovad kaasa suremuse, haigused ja mandumise, mis eksisteerib praegu isegi kõige tsiviliseeritumates ja enamsoodustatud riikides. Inimsugu käib alla. Rohkem kui kolmandik inimesi sureb imikueas 4*. Neist, kes jõuavad täiskasvanuikka, kannatab väga suur osa mingit sorti haiguse all ja ainult vähesed jõuavad inimelu piirväärtuseni. {Tt 263.3}

Suurem osa pahesid, mis toovad inimkonnale viletsust ja hävingut, võiksid olla ära hoitud ja nendega tegelemise võim on suurel määral vanemate osa. Väikesi lapsi ei vii ära „müstiline eelhoolitsus“. Jumal ei soovi nende surma. Ta annab neile vanemad, kes õpetaksid neile kasulikkust praeguse ja tulevase taevase elu jaoks. Missugust paremaks muutumist võiks maailma näha, kui isad ja emad teeksid lastele hea pärandi andmiseks seda, mida nad võiksid, ja püüaksid siis õigesti toime tulla laste sünni valede tingimuste korrigeerimisega! {Tt 263.4}

Imikute eest hoolitsemine

Mida vaiksem ja lihtsam on lapse elu, seda soodsam on see nii füüsilisele kui ka vaimsele arengule. Ema peab püüdma olla kogu aeg vaikne, rahulik ja ennastvalitsev. Paljud imikud on närvierutusele äärmiselt vastuvõtlikud ning ema tasasel ja rahulikul käitumisviisil on rahustav mõju, millest on lapsele äraarvamatu kasu. {Tt 264.1}

Imikutele on vaja soojust, kuid tõsine viga tehakse sageli sellega, et hoitakse neid ülekõetud ruumides ja jäetakse suurel määral ilma värskest õhust. Lapse näo kinnikatmine magamise ajal on kahjulik, kuna see takistab vaba hingamist. {Tt 264.2}

Imikut tuleb hoida eemal kõigist mõjudest, mis võiksid organismi nõrgestada või mürgitada. Äärmiselt täpselt tuleb hoolitseda selle eest, et kõik imiku ümber oleks meeldiv ja puhas. Kuigi võib olla vajalik hoida väikesi äkiliste või liiga suurte temperatuurimuutuste eest, tuleb hoolt kanda, et nad saaksid magades ja ärkvel olles, päeval ja ööl hingata puhast, kosutavat õhku. {Tt 264.3}

Lapse riietust ette valmistades tuleb taotleda pigem sobivust, mugavust ja tervislikkust kui moodi või soovi äratada imetlust. Ema ei peaks kulutama aega tikkimisele ja väljaõmblemisele, et teha väikesed riided ilusaks, sest nii koormab ta end tarbetu tööga enda ja oma lapse tervise arvelt. Ema ei peaks kummarduma õmblustöö kohale, mis kurnab tõsiselt silmi ja närve, sel ajal, mil ta vajab rohkem puhkust ja meeldivat liikumist. Ta peab mõistma kohustust hinnata oma jõudu, et ta võiks täita nõudmised, mis temale pannakse. {Tt 264.4}

Kui lapse riietus on soe, kaitsev ja mugav, siis on üks peamisi ärrituse ja rahutuse põhjusi kõrvaldatud. Lapsel on parem tervis ja ema ei pea lapse eest hoolitsemist oma jõule ja ajale nii raskeks koormaks. {Tt 264.5}

Tihedad paelad või pihikud takistavad südame ja kopsude tööd ning neid tuleb vältida. Ühelegi kehaosale ei tohi mingil ajal tekitada ebamugavust riietusega, mis surub mingi elundi kokku või takistab selle vaba liikumist. Kõigi laste riietus peab olema piisavalt avar, et võimaldada kõige vabamat ja täielikumat hingamist, ning seatud nii, et õlad kannavad riietuse raskust. {Tt 264.6}

Mõnedes maades valitseb ikka veel komme jätta väikeste laste õlad ja jäsemed paljaks. Seda kommet pole võimalik liiga karmilt hukka mõista. Jäsemed, mis on vereringe keskpunktist kaugel, vajavad suuremat kaitset kui teised kehaosad. Arterid, mis jäsemetesse verd transpordivad, on suured ja tagavad soojendamiseks ja toitmiseks piisava verehulga. Aga kui jäsemed jäetakse kaitsmata või on ebapiisavalt rõivastatud, siis arterid ja veenid tõmbuvad kokku, keha tundlikud osad muutuvad jahedaks ja vereringe on takistatud. {Tt 265.1}

Kasvavate laste olemuse iga jõud vajab kõiki eeliseid, et võimaldada füüsilist keha täiustada. Kui jäsemed on ebapiisavalt riietatud, siis lapsed, eriti tüdrukud, ei saa väljas olla muidu kui ainult pehme ilmaga. Nii hoitakse neid külmetumise hirmus. Kui lapsed on korralikult riietatud, siis on neil kasulik liikuda vabalt väljas nii suvel kui ka talvel. {Tt 265.2}

Emad, kes soovivad, et nende poistel ja tüdrukutel oleks tervise jõud, peavad neid sobivalt riietama ja innustama neid igasuguse mõistliku ilmaga rohkem vabas õhus viibima. Kommete ahelate murdmiseks võib vaja olla jõupingutust, et lapsi tervise seisukohalt riietada ja õpetada, kuid tulemused tasuvad pingutused rikkalikult. {Tt 265.3}

Lapse toit

Parim toit imiku jaoks on see, mida loodus annab. Sellest ei tohi last asjatult ilma jätta. Emast on südametu püüda mugavusest või seltskondliku lõbu tõttu vabastada end oma väikese lapse imetamise hellast ülesandest. {Tt 265.4}

Ema, kes lubab kellelgi teisel oma last toita, peab hoolikalt kaaluma, missugused võivad olla tulemused. Amm annab imetatavale lapsele suuremal või vähemal määral oma meelelaadi ja temperamendi. {Tt 265.5}

Lastele õigete toitumisharjumuste õpetamise olulisust ei saa üle hinnata. Lapsed peavad õppima, et nad söövad selleks, et elada, mitte ei ela selleks, et süüa. Õpetamine peab algama juba ema süles olevast imikust. Lapsele tuleb süüa anda ainult korrapäraste vahedega ja kui ta suuremaks saab, siis harvemini. Lapsele ei tohi anda maiustusi või vanemate inimeste toitu, mida ta ei suuda seedida. Hool ja regulaarsus imikute toitmisel ei edenda üksnes tervist ega muuda neid seetõttu vaikseks ja lahkeloomuliseks, vaid see paneb ka aluse harjumustele, mis tuleb neile hilisematel aastatel õnnistuseks. {Tt 265.6}

Kui lapsed jõuavad imikueast välja, tuleb ikka pöörata suurt tähelepanu nende maitsemeele ja isu harimisele. Sageli lubatakse neil süüa seda, mida nad ise valivad ja millal nad ise tahavad, tervisest hoolimata. Vaev ja raha, mida nii tihti ebatervislikele maiustustele kulutatakse, panevad noori arvama, et elu kõrgeim eesmärk ja see mis toob suurima õnne, on suutlikkus isu rahuldada. Niisuguse õpetuse tulemus on õgardlikkus, seejärel haigus, millele tavaliselt järgneb mürgiste ravimite annustamine. {Tt 266.1}

Vanemad peavad oma laste isu harjutama ega tohi lubada ebatervisliku toidu tarbimist. Kuid toitumist korrastada püüdes peame olema ettevaatlikud, et ei nõuaks lastelt ekslikult selle söömist, mis ei ole maitsev, või vajalikust suurema koguse söömist. Lastel on õigused, neil on eelistused ja kui need eelistused on mõistlikud, tuleb neid austada. {Tt 266.2}

Söömise korrapärasust tuleb hoolikalt jälgida. Toidukordade vahel ei tohi süüa midagi, ei komme, pähkleid, puuvilju ega mingisugust söödavat. Ebaregulaarsus söömises hävitab seedeelundite tervisliku toonuse ning on kahjuks tervisele ja rõõmsameelsusele. Ja kui lapsed laua juurde tulevad, ei maitse neile tervislik toit — nende isu nõuab seda, mis on neile kahjulik. Emad, kes rahuldavad laste soove tervise ja õnneliku meelelaadi arvelt, külvavad halbu seemneid, mis tärkavad ja kannavad vilja. Laste kasvades suureneb enesehellitamine ning ohverdatakse nii vaimne kui ka füüsiline jõud. {Tt 266.3}

Emad, kes nii toimivad, lõikavad külvatud seemnete kibedust. Nad näevad, et lapsed kasvavad üles nii, et nende vaim ja iseloom on kõlbmatud õilsalt tegutsema ja ühiskonnas või kodus kasulikud olema. Ebatervisliku toidu mõju all kannatavad nii vaimulikud kui ka vaimsed ja füüsilised võimed. Südametunnistus muutub tuimaks ja vastuvõtlikkus headele muljetele on rikutud. {Tt 266.4}

Sellal kui lapsi tuleb õpetada isu kontrollima ja tervist silmas pidades sööma, tuleb selgeks teha, et nad salgavad ennast ainult selles, mis teeb neile kahju. Nad loobuvad kahjulikest asjadest millegi parema nimel. Olgu laud kutsuv ja ahvatlev, kui see on täidetud heade asjadega, mida Jumal on rikkalikult andnud. Olgu söögiaeg rõõmus, õnnelik aeg. Kui me tunneme Jumala andidest rõõmu, kiitkem tänulikult Andjat. {Tt 267.1}

Laste eest hoolitsemine haiguses

Paljudel juhtudel võib laste haiguse põhjuse leida nende kohtlemise vigades. Probleemi põhjuseks võivad olla ebakorrapärane söömine, ebapiisav riietus jahedal õhtul, jõuliste harjutuste puudumine normaalse vereringe tagamiseks või vere puhastamiseks vajaliku õhu puudumine. Uurigu vanemad välja haiguse põhjused ja kõrvaldagu valed tingimused võimalikult kohe. {Tt 267.2}

Kõik vanemad suudavad õppida palju haiguste ennetamise, haige eest hoolitsemise ja isegi haiguste ravi kohta. Eelkõige ema peaks teadma, mida teha oma pere tavapärasemate haiguste korral. Ta peab teadma, kuidas teenida haiget last. Armastuse ja intuitsiooni tõttu sobib ta paremini tegema asju, mida ei saa nii hästi võõra kätte usaldada. {Tt 267.3}

Füsioloogia uurimine

Vanemad peavad varakult püüdma äratada lastes huvi füsioloogia vastu ja õpetama neile selle lihtsamaid põhimõtteid. Õpeta neile, kuidas füüsilisi, vaimseid ja vaimulikke võimeid kõige paremini hoida ning kuidas kasutada oma ande nii, et laste elu võiks olla õnnistuseks üksteisele ja austada Jumalat. Need teadmised on noortele hädavajalikud. Haridus elu ja

tervist puudutavais asjus on neile palju olulisem kui paljude koolis õpetavate teaduste tundmine. {Tt 267.4}

Vanemad peavad elama rohkem oma laste ja vähem ühiskonna jaoks. Uuri terviseteemasid ja rakenda teadmised praktilisse ellu. Õpeta lapsi põhjusest tagajärgi järeldama. Õpeta neile, et kui nad soovivad tervist ja õnne, siis peavad nad loodusseadustele kuuletuma. Kuigi sa ei pruugi näha nii kiireid edusamme kui soovid, ära heida meelt, vaid jätka oma tööd kannatlikult ja sihikindlalt. {Tt 267.5}

Õpeta oma lastele hällist alates enesesalgamist ja enesevalitsemist. Õpeta neid rõõmu tundma looduse ilust ning rakendama kõiki ihu ja vaimu võimeid süstemaatiliselt kasulikus töös. Kasvata neid nii, et neil oleks hea tervis ja veatu moraal, rõõmsameelne iseloom ja meeldiv meelelaad. Vajuta nende õrnadesse meeltesse tõde, et Jumal ei ole määranud meid elama mitte üksnes praeguseks meeleheaks, vaid meie igaveseks kasuks. Õpeta neile, et kiusatusele järeleandmine on nõrk ja halb, sellele vastupanemine õilis ja vapper. Need õppetunnid on nagu heasse pinnasesse külvatud seemned ja kannavad vilja, mis teeb su südame rõõmsaks. {Tt 268.1}

Kõigest muust olulisem on, et vanemad ümbritseksid oma lapsed rõõmsameelsuse, viisakuse ja armastuse õhustikuga. Kodu, kus elab armastus ning kus seda väljendatakse pilkude, sõnade ja tegudega, on koht, kus inglid ilmutavad oma ligiolekut rõõmuga. {Tt 268.2}

Vanemad, laske armastuse, rõõmsameelsuse ja õnneliku rahulolu päikesepaiste oma südamesse ning täitku kodu selle meeldiv, rõõmustav mõju. Ilmuta lahket, kannatlikku vaimsust ning innusta sama lastes, arendades kõiki omadusi, mis muudavad koduse elu säravamaks. Niiviisi loodud õhustik on lastele sama mis õhk ja päikesepaiste taimedele, soodustades vaimu ja keha tervist ning jõudu. {Tt 268.3}

33. Peatükk — Kodused Mõjud

Kodu peab olema laste jaoks maailma kõige kütkestavam koht ning ema ligiolek kõige meeldivam asjaolu. Lastel on tundlik, armastav olemus. Neile saab kergesti heameelt valmistada ja neid saab kergesti õnnetuks teha. Hella distsipliiniga ning armastavate sõnade ja tegudega saavad emad lapsi oma südame külge köita. {Tt 269.1}

Väikesed lapsed armastavad seltskonda ja suudavad harva end ise lõbustada. Nad igatsevad osavõtlikkust ja õrnust. Nad arvavad, et see, mis neile rõõmu valmistab, meeldib ka emale ning nende jaoks on loomulik minna oma väikeste rõõmude ja muredega ema juurde. Ema ei tohi haavata nende tundlikku südant, koheldes ükskõikselt seda, mis tema jaoks on tühine, kuid laste jaoks väga oluline. Tema osavõtlikkus ja heakskiit on väärtuslikud. Heakskiitev pilk, julgustav sõna või soovitus on nende südamele nagu päikesepaiste, mis muudab sageli kogu päeva õnnelikuks. {Tt 269.2}

Selmet saata lapsi minema, et nad ei häiriks teda käraga ega vaevaks väikeste soovidega, kavandagu ema aktiivsetele kätele ja mõistusele rakenduseks ajaviidet või kerget tööd. {Tt 269.3}

Laste tunnetesse sisse elades ning nende ajaviidet ja tegevusi suunates saavutab ema oma laste usalduse ning saab tõhusamalt korrigeerida valesid harjumusi või pidurdada isekuse või himude ilmnemist. Õigel ajal öeldud hoiatus- või noomitussõnadel on suur väärtus. Kannatliku ja valvsa armastusega saab ema pöörata laste mõtted õigesse suunda ning arendada lastes kauneid ja meeldivaid iseloomujooni. {Tt 269.4}

Emad peavad valvama, et nad ei harjutaks oma lapsi olema sõltuvad ja tegelema liigselt iseendaga. Ära lase neil arvata, et nemad on keskpunkt ja kõik peab nende ümber keerlema. Mõned vanemad pühendavad palju aega ja tähelepanu, et oma lapsi lõbustada, kuid lapsi tuleb harjutada end ise lõbustama, oma leidlikkust ja oskusi kasutama. Nii õpivad nad rahul olema väga lihtsate rõõmudega. Neid tuleb õpetada taluma vapralt väikesi pettumusi ja katsumusi. Selmet pöörata tähelepanu igale tühisele valule või haiget saamisele, juhi nende mõtted mujale ja õpeta neid väikesi ebameeldivusi või ebamugavusi kergelt võtma. Õpi soovitama mooduseid, kuidas lapsed saavad õppida teiste suhtes tähelepanelikud olema. {Tt 270.1}

Kuid lapsi ei tohi hooletusse jätta. Paljude muredega koormatud emad tunnevad vahel, et nad ei saa võtta aega, et kannatlikult oma lapsi juhendada ning jagada neile armastust ja osavõtlikkust. Ent nad peavad meeles pidama, et kui lapsed ei leia vanematelt ja kodust seda, mis rahuldaks nende osavõtlikkuse ja seltskonna soove, otsivad nad teisi allikaid, mis võivad ohustada nii vaimu kui ka iseloomu. {Tt 270.2}

Aja ja arusaamise puudusel ütlevad paljud emad ära oma laste süütutest rõõmudest, kuid kurnatud sõrmed ja väsinud silmad on usinalt hõivatud tööga, mis on mõeldud üksnes

kaunistamiseks, millekski niisuguseks, mis parimal juhul sobib üksnes noorte südames tühisuse ja ekstravagantsuse õhutamiseks. Kui lapsed jõuavad täiskasvanuikka, siis kannavad need õppetunnid uhkuse ja moraalse kõlvatuse vilja. Ema kurvastab laste vigade pärast, kuid ei mõista, et ta lõikab saaki, mis on pärit tema enda külvatud seemnest. {Tt 270.3}

Mõned emad ei ole laste kohtlemises püsivad. Vahel hellitavad nad lapsi nende kahjuks, teine kord keelavad mõnda süütut meelehead, mis teeks laste südame väga õnnelikuks. Niiviisi ei jäljenda nad Kristust. Kristus armastas lapsi, Ta mõistis nende tundeid ning elas kaasa nende rõõmudele ja katsumustele. {Tt 270.4}

Isa vastutus

Abikaasa ja isa on perepea. Naine ootab temalt armastust ja osavõtlikkust ning abi laste õpetamisel — ja see on õige. Lapsed on isa omad sama palju kui ema omad ning isa on samaväärselt nende heaolust huvitatud. Lapsed ootavad isa toetust ja juhtimist. Tal peab olema õige arusaam elust ning mõjudest ja seostest, mis peavad tema peret ümbritsema. Eelkõige peavad teda juhtima Jumala armastus ja kartus ning Tema Sõna õpetused, et ta suudaks juhtida oma laste jalad õigele teele. {Tt 271.1}

Isa on pere reeglite kehtestaja ja sarnaselt Aabrahamiga peab ta tegema Jumala seaduse oma kodu normiks. Jumal ütles Aabrahami kohta: „Ma tean temast, et ta käsib oma poegi ja järeltulevat sugu.“ (1Ms 18:19) Ei mingit kurja piiramise patust hooletusse jätmist, ei mingit nõrka, rumalat, järeleandlikku soosimist, ei mingit järeleandmist veendumuses kohuse kohta eksliku kiindumuse tõttu. Aabraham ei andnud üksnes õigeid juhtnööre, vaid hoidis alal õigete ja õiglaste seaduste autoriteeti. Jumal on andnud eeskirjad meile juhenduseks. Lapsi ei tohi jätta uitama eemale Jumala Sõnas tähistatud ohutust rajast teedele, mis viivad kõikjal avanevatesse ohtudesse. Nende valesid soove tuleb lahkelt, kuid kindlalt, sihikindlate, palvemeelsete pingutustega piirata, nende kalduvusi tagasi tõrjuda. {Tt 271.2}

Isa peab perekonnas maksma panema vankumatud voorused: tarmukuse, siiruse, ausameelsuse, kannatlikkuse, julguse, usinuse ja praktilise kasulikkuse. Seda, mida ta nõuab lastelt, peab ta praktiseerima ka ise, näitlikustades neid voorusi omaenda mehelikus suhtumises. {Tt 271.3}

Kuid, isad, ärge muutke oma lapsi julgusetuks. Ühendage autoriteediga kiindumus, vankumatu vaoshoidmisega lahkus ja osavõtlikkus. Pühenda mõned tööst vabad tunnid lastele, saa nendega sõbraks, ühine nendega töös ja sportimises ning võida nende usaldus. Arenda nendega, eriti poegadega, sõprust. Nii on sul tugev mõju headuse suunas. {Tt 271.4}

Isa peab tegema kodu õnnelikuks muutmises oma osa. Ükskõik missugused on tema mured ja tööprobleemid, neil ei tohi lasta varjutada perekonda. Ta peab tulema koju naeratuse ja meeldivate sõnadega. {Tt 272.1}

Isa on teatud mõttes perekonna preester kes toob perealtarile hommikuse ja õhtuse ohvri. Kuid naine ja lapsed ühinevad palves ja kiituslauludes. Enne kui isa hommikul kodust igapäevasele tööle lahkub, kogugu ta lapsed enda ümber ning usaldagu nad Jumala ette kummardades taevase isa hoole alla. Kui päeva askeldused on möödas, kogunegu perekond tooma tänulikke palveid ja võtma üles tänulauluviisi, tunnustamaks Jumala hoolitsust päeva kestel. {Tt 272.2}

Isad ja emad, ükskõik kui pakilised on teie tööasjad, äge jätke oma peret Jumala altari ümber kogumata. Paluge oma kodule pühade inglite kaitset. Pidage meeles, et teie armsad puutuvad kokku kiusatustega. Igapäevased pahandavad asjaolud piiravad nii noori kui ka vanu. Need, kes tahavad elada kannatlikku, armastavat, rõõmsameelset elu, peavad palvetama. Ainult Jumalalt pidevat abi saades võime saavutada võidu iseenda üle. {Tt 272.3}

Kodu peab olema koht, kus on rõõmsameelsus, viisakus ja armastus, ning seal, kus elavad need meeldivad omadused, on õnn ja rahu. Probleemid võivad sisse tungida, kuid need on inimkonna osa. Hoidku kannatlikkus, tänulikkus ja armastus südames päikesepaistet, kuigi päev võib olla väga pilvine. Niisuguses kodus elavad Jumala inglid. {Tt 272.4}

Hoolitsegu mees ja naine teineteise õnne eest, ärgu unustatagu väikesi viisakusavaldusi ja lahkeid tegusid, mis toovad ellu rõõmu ja helgust. Mehe ja naise vahel peab valitsema täielik usaldus. Nad peavad koos kaaluma oma kohustusi. Nad peavad koos tegutsema oma laste hüvanguks. Nad ei tohi kunagi laste juuresolekul kritiseerida teineteise plaane või seada kahtluse alla teineteise otsuseid. Olgu naine ettevaatlik, et ta ei muudaks lastega tegelemist mehe jaoks raskemaks. Toetagu mees naist, andes talle arukat nõu ja armastavat julgustust. {Tt 272.5}

Vanemate ja laste vahele ei tohi lasta mingisuguseid külmuse ega kinnisuse barjääre. Õppigu vanemad oma lapsi tundma, püüdes mõista nende maitset ja kalduvusi, elades kaasa nende tunnetele ning uurides välja, mis on nende südames. {Tt 273.1}

Vanemad, laske oma lastel näha, et te armastate neid ja teete kõik, mis teie võimuses, et nad oleksid õnnelikud. Kui te nii käitute, siis on teie vajalikel piirangutel noorte meeltes palju suurem tähtsus. Valitsege oma lapsi õrnuse ja kaastundega, pidades meeles, et „nende inglid taevas näevad alati minu Isa palet, kes on taevas“. (Mt 18:10) Kui te soovite, et inglid teeksid teie laste heaks seda tööd, mille Jumal on neile andnud, siis tehke nendega koostööd ja andke oma osa. {Tt 273.2}

Ustava kodu aruka ja armastava juhenduse all üles kasvanud lapsed ei soovi minna mujale lõbu ja seltskonda otsima. Kurjus ei kütkesta neid. Kodus valitsev vaimsus vormib nende iseloomu. Neil kujunevad harjumused ja põhimõtted, mis on tugev kaitse kiusatuste vastu ajaks, mil nad lahkuvad kodu varjust ja võtavad sisse oma koha maailmas. {Tt 273.3}

Nii lastel kui ka vanematel on kodus tähtsad kohustused. Lastele tuleb õpetada, et nad on osa perekonnast. Neid toidetakse ja riietatakse, neid armastatakse ja nende eest hoolitsetakse ning nad peavad nende paljude heade asjade eest vastutasuks kandma oma osa kodustest koormatest ja tooma võimalikult palju õnne perekonnale, mille liikmed nad on. {Tt 273.4}

Lastel on vahel kiusatus piirangute tõttu ärrituda, kuid hilisemas elus õnnistavad nad vanemaid ustava hoolitsuse ja range valvsuse eest, mis jälgis ja juhendas neid kogenematuse aastatel. {Tt 273.5}

34. Peatükk — Tõeline Haridus — Ettevalmistus Misjonitööks

Tõeline haridus on ettevalmistus misjonitööks. Iga Jumala poega ja tütart kutsutakse misjonäriks, meid kutsutakse teenima Jumalat ja kaasinimesi ning õpetamise eesmärk peab olema selleks teenimiseks sobivaks saamine. {Tt 274.1}

Teenimiseks õppimine

Seda eesmärki tuleb kogu aeg hoida kristlike vanemate ja õpetajate silme ees. Me ei tea, millises valdkonnas meie lapsed teenima hakkavad. Nad võivad oma elu veeta kodus, nad võivad tegutseda tavalistes ametites või minna evangeeliumi õpetajatena paganlikesse maadesse, kuid kõiki kutsutakse ühtviisi olema Jumala misjonärid, halastuse kuulutajad maailmale. {Tt 274.2}

Jumal armastab lapsi ja noori nende värske talendi, energilisuse, julguse ning kiire vastuvõtlikkusega. Ta soovib tuua neid taevaste jõududega kooskõlla. Nad peavad saama hariduse, mis aitab neil seista omakasupüüdmatus teenistuses Kristuse kõrval. {Tt 274.3}

Kristus ütles nii esimestele jüngritele kui ka oma lõpuaja lastele: „Nii nagu sina läkitasid minu maailma, läkitan ka mina nemad maailma.“ (Jh 17:18), et nad oleksid Jumala esindajad, näitaksid Tema vaimsust, ilmutaksid Tema iseloomu ja teeksid Tema tööd. {Tt 274.4}

Meie lapsed seisavad nii-öelda teelahkmel. Igal pool kutsuvad maailma omakasupüüdlikud ja enesehellitamise ahvatlused neid eemale rajalt, mis on seatud Issanda lunastatute ette. Kas nende elust saab õnnistus või needus, sõltub sellest, missuguse valiku nad teevad. Ülevoolava energiaga ja soovides innukalt oma katsetamata võimeid proovile panna, peavad nad leidma oma elule väljundi. Nad hakkavad tegusema headuse või kurjuse poolel. {Tt 275.1}

Jumala Sõna ei suru aktiivsust maha, vaid suunab seda õigesti. Jumal ei käsi noortel olla vähem edasipüüdlikud. Ei tohi alla suruda iseloomu elemente, mis muudavad inimese tõeliselt edukaks ja inimeste hulgas austatuks — vastupandamatut soovi teha midagi suurt head, visa tahet, pingelist usinust, väsimatut sihikindlust. Jumala armu läbi tuleb need suunata niisuguste eesmärkide saavutamiseks, mis on omakasupüüdlikest ja ilmalikest huvidest niivõrd palju kõrgemal, kuivõrd taevad on kõrgemal maast. {Tt 275.2}

Meist kui lapsevanematest ja kristlastest sõltub oma lastele õige suuna andmine. Neid tuleb hoolikalt, arukalt ja õrnalt juhtida Kristuse- sarnase teenimise radadele. Meil on Jumalaga pühalik leping, et kasvatame oma lapsed Tema teenimiseks. Meie tähtsaim kohus on ümbritseda neid mõjudega, mis juhivad neid valima teenimiselu, ning andma neile vajalikku õpetust. {Tt 275.3}

Jumal armastas nii väga, et Ta andis oma ainusündinud Poja, et me ei peaks hukkuma, vaid meil oleks igavene elu. „Nõnda nagu Kristus meid on armastanud ja on iseenese loovutanud meie eest.“ Kui me armastame, siis peame andma. Oluline õppetund, mida peame õppima ja õpetama, on, et meid pole vaja teenida, vaid me ise peame teenima. (Jh 3:16; Ef 5:2; Mt 20:28) {Tt 275.4}

Rõhutatagu noortele mõtet, et nad ei ole iseenese omad. Nad kuuluvad Kristusele. Nad on Tema verega ostetud, Tema armastuse õigus. Nad elavad sellepärast, et Tema hoiab neid oma väega. Nende aeg, jõud ja võimed on Tema omad, et neid arendada ja harjutada Tema jaoks kasutamiseks. {Tt 275.5}

Inglite kõrval on Jumala õilsama loomingu hulgas Jumala näo järgi vormitud inimperekond. Jumal soovib, et neist saaks kõik see, mille jaoks Ta on nad suuteliseks teinud ning et nad annaksid parima nende võimetega, mis Ta neile on andnud. {Tt 276.1}

Elu on saladuslik ja püha. See on Jumala enda, kogu elu allika ilmnemine. Selle võimalused on väärtuslikud ning neid tuleb tõsiselt kasutada. Kui need on kord kaotatud, on need igavesti läinud. {Tt 276.2}

Jumal asetab meie ette igaviku koos selle püha tõelisusega ning annab meile aimu surematutest, kadumatutest teemadest. Ta esitab väärtuslikku, õilistavat tõde, et me võiksime liikuda edasi ohutul ja kindlal rajal, taotledes eesmärki, mis on väärt meie kõigi võimete tõsimeelset kaasamist. {Tt 276.3}

Jumal vaatab tillukest seemet, mille Ta ise on teinud, ning näeb sellesse mähitud kaunist lilleõit, põõsast või kõrget, laia võraga puud. Nii näeb Ta potentsiaali igas inimeses. Me oleme siin asja pärast. Jumal on andnud meile oma plaani elu jaoks ja Ta soovib, et me jõuaksime arengu kõrgeimale tasemele. {Tt 276.4}

Ta soovib, et kasvaksime jätkuvalt pühaduses, õnnes ja kasulikkuses. Kõigil on võimed, mida tuleb õpetada pidama pühadeks andideks, hindama neid kui Looja kingitusi ja neid õigesti kasutama. Ta soovib, et noored arendaksid iga oma olemuse võimet ning rakendaksid iga omaduse aktiivsesse tegevusse. Ta soovib, et nad tunneksid rõõmu kõigest, mis on selles elus kasulik ja väärtuslik, et nad oleksid head ja teeksid head, kogudes tulevaseks eluks taevaseid aardeid. {Tt 276.5}

Nende püüdlus peab silma paistma kõiges, mis on omakasupüüdmatu, kõrge ja õilis. Vaadaku nad Kristusele kui eeskujule, kelle järgi nad peavad kujunema. Nad peavad kalliks pidama püüdlust, mida Tema oma elus ilmutas — püüdlust muuta maailm sellevõrra paremaks, et nad siin elavad. see on töö, milleks nad on kutsutud. {Tt 276.6}

Lai alus

Hingede päästmise teadus on kõige kõrgem teadus. Olulisim töö, mida inimesed saavad ihaldada, on inimeste patust pühadusse võitmise töö. Selle töö teostamiseks tuleb rajada lai

alus. Vaja on igakülgset haridust — haridust, mis nõuab vanematelt ja õpetajalt niisugust hoolt ja pingutust, mida tavaline teaduste õpetamine ei nõua. Selleks on vaja midagi enamat kui mõistuse haritust. Haridus ei ole täielik, kui keha, vaim ja süda ei ole võrdselt haritud. Iseloom peab alluma sobilikule distsipliinile, et see saaks kõige täielikumalt ja kõrgemalt areneda. Kõiki vaimu ja keha võimeid tuleb arendada ja õigesti harjutada. Kohustus on arendada ja harjutada iga võimet, mis muudab meid tõhusamateks Jumala töölisteks. {Tt 277.1}

Tõeline haridus hõlmab kogu olemust. See õpetab meid ennast õigesti kasutama. See võimaldab meil kõige paremini kasutada oma aju, luid ja lihaseid, ihu, vaimu ja südant. Vaimu omadused kui kõrgeimad võimed peavad ihu kuningriiki valitsema. Kaasasündinud himud ja kired tuleb allutada südametunnistuse ja vaimulike kiindumuste alla. Kristus seisab inimkonna eesotsas ja Tema eesmärk on meid juhtida Tema teenimisse, puhtuse kõrgematele ja pühamatele radadele. Tema armu imelise tegutsemise kaudu peame saama Temas täielikuks. {Tt 277.2}

Jeesus sai oma hariduse kodus. Ema oli Tema esimene inimesest õpetaja. Ema suust ja prohvetite kirjarullidest õppis Ta taevalikke asju. Ta elas talupoja kodus ning tegi ustavalt ja rõõmsameelselt oma osa majapidamiskoormate kandmisel. Tema kes oli olnud taeva ülemjuhataja, oli abivalmis teenija, armastav ja sõnakuulelik poeg. Ta õppis ametit ja töötas koos Joosepiga puusepatöökojas. Tavalistes tööriietes kõndis Ta väikese linna tänavaid pidi oma tagasihoidlikule töökohale ja tagasi. {Tt 277.3}

Tolle aja inimesed hindasid asjade väärtust välise ilme järgi. Samavõrra kui oli kahanenud religiooni vägi, oli suurenenud selle toredus. Tolle aja õpetajad püüdsid panna austama uhkel dust ja suurustlemist. Jeesuse elu moodustas kõige sellega silmatorkava kontrasti. Tema elu näitas nende asjade väärtusetust, mida inimesed pidasid elus oluliseks. Ta ei ihaldanud oma aja kooli, kus suurendati väikesi asjuja vähendati oluliste asjade tähendust. Tema hankis hariduse taeva määratud allikatest: kasulikust tööst, Pühakirja uurimisest, loodusest ja elukogemustest, mis on Jumala õpperaamatud, täis juhiseid kõigile, kes tulevad nende juurde abivalmis käte, märkavate silmade ja mõistva südamega. {Tt 277.4}

„Laps aga kasvas ja sai tugevaks ning täitus tarkusega. Ja Jumala arm oli tema peal.“ (Lk 2:40) {Tt 278.1}

Niiviisi ettevalmistatuna alustas Ta oma missiooni, avaldades igal inimestega kokkupuutumise hetkel neile niisugust mõju õnnistuseks ja väge muutmiseks, mida maailm polnud kunagi varem näinud. {Tt 278.2}

Kodu on lapse esimene kool ja siin tuleb panna alus teenimiselule. Selle põhimõtteid tuleb õpetada mitte üksnes teoorias. Kogu nende elu tuleb kujundada õppimiseks. {Tt 278.3}

Lapsele tuleb väga varakult õpetada abivalmiduse õppetundi. Kohe kui jõud ja mõistus on piisavalt arenenud, tuleb anda talle kodus kohustusi. Teda tuleb julgustada püüdma isa ja ema aidata, ennast salgama ja valitsema, seadma teiste õnne ja mugavust enda omast ettepoole, otsima võimalusi vendi, õdesid ja mängukaaslasi rõõmustada ja aidata ning osutama lahkust eakate, haigete ja õnnetute suhtes. Mida täielikumalt tungib tõelise teenimise vaim koju, seda täielikumalt areneb see laste elus. Nad õpivad leidma rõõmu teenimises ja teiste heaks ohverdamises. {Tt 278.4}

Kooli ülesanne

Kooli tegevus peab kodust õpetust täiendama. Pidevalt tuleb nähtaval hoida kogu füüsilise, vaimse ja vaimuliku olemuse arengut ning teenimise ja ohverdamise õpetamist. {Tt 278.5}

Kõigist teistest tegevustest enam on Kristuse nimel igapäevastes väikestes asjades teenimises väge vormida iseloomu ja suunata elu omakasupüüdmatu teenimistöö radadele. Vanemate ja õpetajate ülesanne on see vaimsus äratada, seda julgustada ja õigesti suunata. Neil ei saaks olla enam olulisemat tööd. Teenimise vaimsus on taeva vaimsus ja inglid teevad koostööd iga pingutusega seda arendada ja soodustada. {Tt 278.6}

Niisugune haridus peab põhinema Jumala Sõnal. Ainult siin on selle põhimõtted nende täielikkuses. Piibel tuleb teha uurimise ja õppimise aluseks. Oluline tarkus on tunda Jumalat ja Teda, kelle Ta on läkitanud. {Tt 279.1}

Iga laps ja noor peab tundma iseennast. Ta peab mõistma seda füüsilist eluaset, mille Jumal on talle andnud, ning seadusi, mis seda tervena hoiavad. Kõiki tuleb põhjalikult ette valmistada hariduse tavapärastes valdkondades. Ning nad peavad saama kutseõpet, mis teeb neist praktilise oskusega inimesed, kes on kõlblikud igapäevaelu kohustusi täitma. Sellele peab lisanduma õpetus ja praktilised kogemused misjonitöö erinevatel aladel. {Tt 279.2}

Jagamise kaudu õppimine

Edenegu noored teadmiste omandamises nii kiiresti ja nii kaugele kui võimalik. Olgu nende uurimisala nii lai, kui nende võimed suudavad haarata. Ja kui nad õpivad, jagagu nad oma teadmisi. Nii omandab nende vaim distsipliini ja väe. Nende hariduse väärtuse määrab see, kuidas nad oma teadmisi kasutavad. Pikk õppides veedetud aeg ilma püüdeta omandatut jagada on tegelikule arengule sageli pigem takistuseks kui abiks. Õpilane peaks nii kodus kui ka koolis püüdma teada saada, kuidas õppida ja kuidas omandatud teadmisi jagada. Ükskõik missugune on tema amet, ta on kuni elu lõpuni nii õpilane kui ka õpetaja. Nii võib ta pidevalt edasi areneda, usaldades kindlalt Jumalat ja klammerdudes Tema külge, kel on piiritu tarkus, kes võib avaldada ajastute varjatud saladused ning lahendada kõige keerulisemad probleemid vaimu jaoks, kes Teda usub. {Tt 279.3}

Jumala Sõna rõhutab oluliselt inimestega suhtlemise mõju. Kui palju tähtsam on selle mõju laste ja noorte arenevale vaimule ja iseloomule! Seltskond, milles nad viibivad, põhimõtted, mille nad omaks võtavad, harjumused, mida nad kujundavad — kõik see otsustab nende kasulikkuse siin ja igavesed huvid tulevikus. {Tt 279.4}

Kohutav tõsiasi, mis peaks panema vanemate südame värisema, on see, et nii paljudes koolides ja kolledžites, kuhu noored saadetakse vaimset kultuuri ja distsipliini saama, valitsevad mõjud, mis moonutavad iseloomu, juhivad mõtted elu tõelistest eesmärkidest kõrvale ja halvendavad moraali. Puutudes kokku uskmatute, lõbu armastavate ja rikutud inimestega, kaotavad väga paljud noored lihtsuse ja puhtuse, usu Jumalasse ning eneseohverdamise vaimsuse, mida kristlikud isad ja emad on kalliks pidanud ning hoolika õpetamise ja tõsise palvega valvanud. {Tt 280.1}

Paljud, kes astuvad kooli eesmärgiga muuta end sobilikuks omakasupüüdmatu teenimistöö mingis valdkonnas, süüvivad ilmalikesse õpingutesse. Tärkab soov võita silmapaistvus teadmistes ning saavutada positsioon ja austus maailmas. Silmist kaob eesmärk, mille pärast nad kooli astusid ning elu allutatakse omakasupüüdlikele ja ilmalikele taotlustele. Sageli kujunevad välja harjumused, mis rikuvad elu nii selle kui ka tulevase maailma jaoks. {Tt 280.2}

Meestel ja naistel, kel on kaugeleulatuvad ideed, omakasupüüdmatud eesmärgid ja õilsad taotlused, on reeglina need omadused välja arenenud lapseea suhetes. Kõigis kokkupuudetes Iisraeliga rõhutas Jumal neile oma laste suhete jälgimise olulisust. Kõik riiki, religioosset ja ühiskondlikku elu puudutavad korraldused anti sel otstarbel, et hoida lapsi kahjulikust seltskonnast eemal ning tutvustada neile juba varasest noorusest Jumala seaduse eeskirju ja põhimõtteid. Rahvuse sünni juures antud näitlik õppetund pidi südamele sügavat muljet avaldama. Enne viimast kohutavat kohtuotsust, mis langes egiptlastele esmasündinute surma näol, käskis Jumal oma rahval lapsed kodudesse koguda. Iga maja uksepiit tuli tähistada verega ja kõik pidid viibima selle märgiga tagatud kaitse all. Samamoodi peavad vanemad, kes armastavad ja kardavad Jumalat, hoidma oma lapsi „lepingusidemes“ — Kristuse lunastava verega võimaldatud pühade mõjude kaitse all. {Tt 280.3}

Kristus ütles oma jüngrite kohta: „Mina olen andnud neile sinu sõna ning ... nemad ei ole maailmast, nii nagu minagi ei ole maailmast.“ (Jh 17:14) {Tt 280.4}

„Ärge muganduge praeguse ajaga,“ käsib Jumal meid, „vaid muutuge meele uuendamise teel.“ (Rm 12:2) {Tt 281.1}

„Ärge hakake vedama võõras ikkes koos uskmatutega! Mis ühist on õigusel ja ülekohtul või mis osadust valgusel pimedusega? ... Kuidas sobib Jumala tempel kokku ebajumalatega? Meie oleme ju elava Jumala tempel, nõnda nagu Jumal on öelnud: „Ma tahan nende seas elada ja käia ja olla nende Jumal, ja nemad on minu rahvas. {Tt 281.2}

Seepärast minge ära nende keskelt

ja eralduge neist ...

ja ärge puudutage rüvedat,

siis ma võtan teid vastu

ja olen teile Isaks,

ja teie olete mulle poegadeks ja tütardeks,"

ütleb Kõigeväeline Issand."

(2Kr 6:14-18) {Tt 281.3}

„Koguge lapsed." Tee neile „teatavaks Jumala määrused ja tema Seadus". (Jl 2:16; 2Ms 18:16) {Tt 281.4}

„Nõnda pandagu minu nimi Iisraeli laste peale ja mina õnnistan neid!" (4Ms 6:27) {Tt 281.5}

„Ja kõik maailma rahvad näevad, et sinule on pandud Issanda nimi, ja nad kardavad sind." (5Ms 28:10) {Tt 281.6}

„Siis on Jaakobi jääk

paljude rahvaste keskel

otsekui kaste Issandalt,

nagu vihmapiisad rohu peal,

mis ei oota inimest

ega looda inimlaste peale."

(Mi 5:6) {Tt 281.7}

Meid arvatakse Iisraeli hulka. Kõik vanaaja Iisraelile antud juhised laste kasvatamise ja õpetamise kohta, kõik sõnakuulmise kaudu tõotatud õnnistused on meie jaoks. {Tt 281.8}

Meile kõlavad Jumala sõnad: „Ma ... õnnistan sind, ... et sa oleksid õnnistuseks!" (1Ms 12:2) {Tt 282.1}

Esimeste jüngrite kohta ja kõigi kohta, kes nende sõna kaudu usuvad Kristusesse, on öeldud: „Mina olen andnud neile selle kirkuse, mille sina oled andnud mulle, et nad oleksid üks, nii nagu meie oleme üks: mina neis ja sina minus, et nad oleksid täielikult üks, nii et maailm tunneks ära, et sina oled minu läkitanud ja et sa oled armastanud neid, nii nagu sa oled armastanud mind." (Jh 17:22, 23) {Tt 282.2}

Imelised, imelised sõnad, peaaegu võimatud uskuda! Kogu maailma Looja armastab neid, kes annavad end Tema teenistusse, täpselt samamoodi nagu Ta armastab oma Poega. Juba siin ja praegu on meile antud Tema armulist poolehoidu sel imelisel määral. Ta on andnud meile taeva Valguse ja Kuninga ning Temas on Ta andnud kõik taevased aarded. Paljut, mida Ta on lubanud meile tulevase elu jaoks, annab Ta kuninglike andidena juba selles elus. Ta soovib, et Tema armu osalistena tunneksime rõõmu kõigest, mis õilistab, avardab ja ülendab meie iseloomu. Ta ootab, et saaks noori taevase väega innustada, et nad võiksid seista Kristuse verega määritud lipu all, töötada nii, nagu Tema töötas, juhtida hingi ohutule teele ning seada paljude jalad Ajastute Kaljule. {Tt 282.3}

Kõik, kes püüavad töötada kooskõlas Jumala kasvatusplaaniga, saavad Tema toetava armu, Tema pideva ligioleku, Tema kaitsva väe osaliseks. Ta ütleb kõigile: „Ole vahva ja tugev! Ära kohku ja ära karda, sest Issand, su Jumal, on sinuga.“ „Ma ei lahku sinust ega jäta sind maha.“ (Jos 1:9, 5) {Tt 282.4}

„Sest otsekui vihm ja lumi

tulevad taevast alla

ega lähe sinna tagasi,

vaid kastavad maad

ja teevad selle sigivaks ning kandvaks,

et see annaks külvajale seemet

ja sööjale leiba,

nõnda on ka minu sõnaga,

mis lähtub mu suust: see ei tule tagasi mu juurde tühjalt,

vaid teeb, mis on mu meele järgi,

ja saadab korda, milleks ma selle läkitasin.

Jah, te lähete rõõmsasti välja

ja teid tuuakse rahus.

Mäed ja künkad rõkatavad rõõmust teie ees

ning kõik väljapuud plaksutavad käsi.

Kibuvitste asemel kasvavad küpressid,

nõgeste asemel kasvavad mürdid.

See sünnib Issanda auks,

igaveseks, hävimatuks märgiks.“

(Js 55:10-13) {Tt 282.5}

Kogu maailma ühiskond on korrast ära ja vajab põhjalikku muutust. Noortele antud haridus peab vormima kogu ühiskonna struktuuri. {Tt 283.1}

„Nad ehitavad üles muistsed varemed,

taastavad esivanemate rüüstatud paigad

ja uuendavad hävitatud linnad,

mis põlvede jooksul on olnud laastatud.“

Neist „räägitakse kui meie Jumala sulastest. ...

teil on igavene rõõm,

sest mina, Issand, armastan õiglust.“

„Ma annan neile ustavalt töötasu

ja teen nendega igavese lepingu.

Nende sugu saab tuntuks paganate juures

ja nende järglaskond rahvaste keskel;

kõik, kes neid näevad, tunnevad ära,

et nad on Issanda õnnistatud sugu. ...

Sest nagu maa toob esile oma kasvud

ja aed laseb võrsuda oma külvi,

nõnda laseb ka Issand Jumal

võrsuda õigust ja kiitust kõigi rahvaste ees.“

(Js 61:4, 6-9, 11) {Tt 283.2}

Olulised teadmised

35. Peatükk — Tõeline Jumala Tundmine

Nagu meie Päästja, nii oleme meiegi siin maailmas selleks, et teha Jumala tööd. Me oleme siin, et saada endale Jumala-sarnane iseloom ning ilmutada Teda maailmale teenimist täis eluga. Et olla Jumala kaastöölised, muutuda Tema sarnaseks ja ilmutada Tema iseloomu, peame Teda õigesti tundma. Me peame tundma Teda niisugusena, nagu Ta ennast ilmutab. {Tt 284.1}

Jumala tundmine on kogu tõelise hariduse ja tõelise teenimise alus. See on ainus reaalne kaitse kiusatuste vastu. Ainult see saab muuta meie iseloomu Jumala sarnaseks. {Tt 284.2}

Seda tundmist vajavad kõik, kes töötavad kaasinimeste kõrgemale tõstmiseks. Iseloomu muutumine, elu puhtus, teenimise tõhusus, õigete põhimõtete järgmine — kõik see sõltub Jumala õigest tundmisest. See tundmine on oluline ettevalmistus nii käesolevaks kui ka tulevaseks eluks. {Tt 284.3}

„Kõigepühama tundmine on arusaamine.“ (Õp 9:10, KJV) {Tt 284.4}

Tema tundmise kaudu on antud meile kõik, „mis on vajalik eluks ja vagaduseks“. (2Pt 1:3) {Tt 284.5}

„Aga igavene elu on see,“ ütles Jeesus, „et nad tunneksid sind, ainsat tõelist Jumalat, ja Jeesust Kristust, kelle sina oled läkitanud.“ (Jh 17:3) {Tt 285.1}

„Nõnda ütleb Issand:

Ärgu kiidelgu tark oma tarkusest,

ärgu kiidelgu vägev oma vägevusest,

ärgu kiidelgu rikas oma rikkusest,

vaid kes kiitleb, kiidelgu sellest,

et ta on arukas ja tunneb mind,

et mina olen Issand, kes teeb head,

õigust ja õiglust maal.

Sest seesugused asjad on mu meele järgi,

ütleb Issand.“

(Jr 9:22, 23) {Tt 285.2}

Me peame uurima ilmutusi, mida Jumal on enda kohta andnud. {Tt 285.3}

„Saa siis Jumalaga sõbraks ja ole rahul,

nõnda sa saavutad õnne!

>Võta ometi tema suust õpetust

ja pane tema sõnad oma südamesse! ...

Siis on Kõigevägevam sulle kullaks

ja puhtaimaks hõbedaks,

sest siis sa võid rõõmu tunda Kõigevägevamast

ja tõsta oma palge Jumala poole.

Kui sa ta poole palvetad, siis ta kuuleb sind,

ja sina saad tasuda oma tõotused.

Kui sa midagi ette võtad, siis läheb see sul korda ja

sinu teede peale paistab valgus.

Kui kedagi alandatakse, ütleb ta: „Üles!“

ja ta aitab neid, kes silmad maha löövad.“

(Ii 22:21-29) {Tt 285.4}

„Tema nähtamatu olemus, tema jäädav vägi ja jumalikkus on ju maailma loomisest peale nähtav, kui mõeldakse tema tehtule.“ (Rm 1:20) {Tt 285.5}

Loodusobjektid, mida me praegu näeme, annavad vaid kahvatu arusaama Eedeni aust. Patt on maa ilu moonutanud, kõigis asjus võib näha kurjuse töö märke. Ometi on palju ilust säilinud. Loodus tunnistab, et Keegi, kel on piiritu vägi, võrratu headus, halastus ja arm, on loonud maa ning täitnud selle elu ja rõõmuga. Isegi rikutud seisukorras ilmutavad kõik asjad suure Meisterkunstniku kätetööd. Ükskõik kuhu pöördume, võime kuulda Jumala häält ja näha Tema headuse tõendeid. {Tt 286.1}

Sügavakõlalise äikese pühalikust mürinast ja iidse ookeani lõputust mühast kuni rõõmsate lauludeni, mis täidavad metsa viisidega, kõneleb loodus kümnel tuhandel häälel Tema kiituseks. Näeme Tema au maas, meres ja taevas, nende imetlusväärseid värve ja varjundeid, mis on suurepärases kontrastis või harmooniliselt segunenud. Igikestvad mäed jutustavad Tema väest. Puud, kes lehvitavad päikesepaistes oma rohelisi lippe, ja lilled oma hapras ilus osutavad Loojale. Elav rohelus, mis katab vaibana pruuni maad, jutustab Jumala hoolitsusest kõige tagasihoidlikuma loodu eest. Mere sügavikud ja maa sügavused ilmutavad Tema aardeid. Tema, kes pani pärlid ookeani ning ametüsti ja krüsoliidi kividesse, armastab ilu. Taevas tõusev päike esindab Teda, kes annab elu ja valguse kõigele,

mille Ta on loonud. Kogu sära ja ilu, mis kaunistab maad ja süttib taevas, kõneleb Jumalast. {Tt 286.2}

„Tema aulikkus katab taevaid.“

„Maa on täis sinu looduid.“

„Päev peab päevale kõnet

ja öö kuulutab ööle Jumala tarkust.

Ei ole see kõne ega sõnad,

mille hääl ei kostaks.

Üle kogu ilmamaa käib nende kõla,

maailma otsani nende sõna.“

(Ha 3:3; Ps 104:24; 19:3-5) {Tt 286.3}

Kõik jutustab Tema õrnusest, isalikust hoolitsusest ja soovist teha oma lapsed õnnelikuks. {Tt 286.4}

Võimas jõud, mis toimib kogu looduses ja hoiab kõiki asju toimimas, ei ole, nagu mõned teadlased kirjeldavad, üksnes kõikjal viibiv ürgollus, liikumapanev energia. Jumal on Vaim, kuid ometi on Ta isik, sest nii on Ta end ilmutanud. {Tt 287.1}

„Aga Issand on tõeline Jumal,

ta on elav Jumal ja igavene kuningas. ...

Jumalad, kes ei ole teinud taevast ja maad,

kaovad maa pealt ja taeva alt.“

„Nende sarnane ei ole see,

kes on Jaakobi rikkuseks.“

„Tema on oma rammuga rajanud maa,

oma tarkusega loonud maailma

ja mõistusega laotanud taeva.“

(Jr 10:10, 11, 16, 12) {Tt 287.2}

Loodus ei ole jumal

Jumala kätetöö looduses ei ole iseenesest jumal. Loodusobjektid väljendavad Jumala iseloomu ja väge, kuid me ei tohi pidada loodust jumalaks. Inimeste kunstiline osavus

valmistab väga kauneid teosed, asju, mis rõõmustavad silma, ning need asjad ilmutavad meile midagi selle kujundaja mõtetest, kuid valmistatud asi ei ole valmistaja. Tasu vääriliseks peetakse töötegijat, mitte tööd. Niisiis, kuna loodus on Jumala mõtete väljendus, siis ei tohi ülistada loodust, vaid looduse Jumalat. {Tt 287.3}

„Tulge, kummardagem ja põlvitagem,

heitkem maha Issanda, oma Looja palge ette!“

„Tema käes on maa sügavused

ja tema päralt on mägede tipud.

Tema oma on meri, sest tema on selle teinud,

ja tema käed on valmistanud kuiva maa.“

(Ps 95:6, 4, 5) {Tt 287.4}

„Otsige teda, kes on teinud Plejaadid ja Orioni,

kes muudab pimeduse hommikuks

ja pimendab päeva ööks.“

„Tema on see,

kes valmistab mäed ja loob tuule,

kes ilmutab inimesele oma mõtteid.“

„Tema, kes ehitab oma hoone taevasse

ja püstitab maa kohale oma võlvi,

kes kutsub mereveed

ja valab need maa peale —

Issand on tema nimi.“

(Am 5:8, ARV; 4:13; 9:6) {Tt 288.1}

Maa loomine

Loomistööd ei saa teadusega seletada. Missugune teadus suudab seletada elu mõistatust? {Tt 288.2}

„usus me mõistame, et maailmad on valmistatud Jumala sõna läbi, nii et nägematust on sündinud nähtav.“ (Hb 11:3) {Tt 288.3}

„Mina valmistan valguse ja loon pimeduse ...

mina, Issand, teen seda kõike. ...

Mina tegin maa

ja lõin inimesed selle peale;

minu käed võlvisid taeva

ja ma käsutasin kõiki tema vägesid.“

„Kui ma neid hüüan,

siis nad astuvad üheskoos ette.“

(Js 45:7-12; 48:13) {Tt 288.4}

Maa loomisel ei sõltunud Jumal eelnevalt eksisteerinud ainest. „Sest tema ütles, ja nõnda see sai; tema käskis, ja see tuli esile.“ (Ps 33:9) Kõik asjad, nii materiaalsed kui ka vaimulikud, tulid Issanda ette Tema hääle peale ja on Tema loodud. Taevad ja kõik nende väed, maa ja kõik sellel olevad asjad tulid esile Tema suu hinguse peale. {Tt 288.5}

Inimese loomises avaldus Jumala isiklik tegevus. Kui Jumal oli inimese oma näo järgi teinud, siis oli inimese kuju igakülgselt täiuslik, kuid see oli elutu. Siis puhus isikuline, iseseisvalt eksisteeriv Jumal selle kuju sisse hingeõhku ning inimesest sai elav, intelligentne olevus. Kõik inimorganismi osad pandi tööle. Süda, arterid, veenid, keel, käed, jalad, meeled, mõistuse võimed — kõik alustasid tööd ja allusid seadusele. Inimesest sai elav hing. Isikuline Jumal lõi Kristuse — Sõna — kaudu inimese ning andis talle mõistuse ja jõu. {Tt 289.1}

Meie aines ei olnud Tema eest varjatud, kui meid salajas valmistati. Tema silmad nägid meid, kuigi me polnud täiuslikud, ning Tema raamatusse olid kõik meie ihuliikmed kirja pandud, kui ühtki neist veel polnudki. {Tt 289.2}

Jumal lõi kõigist madalamatest olevustest kõrgema inimese, et Tema loomistöö kroon väljendaks Tema mõtteid ja ilmutaks Tema au. Kuid inimene ei tohi ülistada ennast kui Jumalat. {Tt 289.3}

„Hõisake Issandale ...

Teenige Issandat rõõmuga,

tulge tema palge ette hõiskamisega!

Teadke, et Issand on Jumal!

Tema on meid teinud ja tema omad me oleme,

tema rahvas ja tema karjamaa kari.

Tulge sisse ta väravaist tänuga,

tema õuedesse kiitusega;

ülistage teda

ja andke tänu ta nimele!“

Ülistage Issandat, meie Jumalat,

ja kummardage tema püha mäe ette!

Sest püha on Issand, meie Jumal!“

(Ps 100:1-4; 99:9) {Tt 289.4}

Jumal on pidevalt tegevuses ülevalhoidmisega ning Ta kasutab meid oma loodu teenijatena. Ta tegutseb loodusseaduste kaudu, kasutades neid oma tööriistadena. Need ei toimi iseenesest. Loodus oma toimimises tunnistab selle olendi mõistuslikku ligiolekut ja aktiivset tegutsemist, kes liigutab kõiki asju oma tahte kohaselt. {Tt 289.5}

„Igavesti, Issand,

jääb püsima sinu sõna taevas.

Põlvest põlve kestab su ustavus.

Sina oled kinnitanud maa ja see seisab.

Sinu seaduste kohaselt nad püsivad tänapäev,

sest need kõik on sinu sulased.“

„Kõik, mis Issandale meeldib,

teeb ta taevas ja maa peal,

meredes ja kõigis mere sügavikes.“

„Kui tema käskis, siis nad loodi!

Ja ta püstitas nad alatiseks ja igaveseks;

tema andis määruse, ja sellest nad ei astu üle.“

(Ps 119:89-91; 135:6; 148:5, 6) {Tt 290.1}

Maa ei anna oma ande ega jätka päikese ümber tiirlemist mitte loomupäraselt omase energiaga. Kõikväelise käsi on lakkamatult tegevuses, et seda planeeti juhtida. Jumala pidevalt avalduv vägi hoiab maa selle kohal pöörlemas. Jumal on see, kes paneb päikese taevas tõusma. Tema avab taeva akna ja annab vihma. „Ta annab lundnagu villa, ta külvab

halla nagu tuhka.“ „Kui tema teeb häält, siis on taevas vete kohin, ja ta kergitab pilved maa äärest; tema teeb vihmale välgud ja toob tuule välja selle aitadest.“ (Ps 147:16; Jr 10:13) {Tt 290.2}

Tema vägi paneb taimkatte kasvama, nii et iga leht tuleb välja, iga õis avaneb, iga vili valmib. {Tt 290.3}

Inimkeha mehhanismi ei suudeta täielikult mõista, see on mõistatus, mis teeb nõutuks kõige targemaid. See ei ole mehhanism, mis kord liikuma pandult oma tööd jätkab, nii et süda lööb ja üks hingetõmme järgneb teisele. Jumalas me elame ja liigume ja oleme. Südamelöögid, pulsi tuikamine, iga elava organismi närv ja lihas püsib korras ja aktiivsena kõikjal viibiva Jumala väe abil. {Tt 290.4}

Piibel näitab meile Jumalat Tema kõrges ja pühas kohas mitte tegevusetult, mitte vaikuses ja üksinda, vaid ümbritsetuna kümme tuhat korda kümnest tuhandest ja tuhat korda tuhandest pühast olevusest, kes ootavad, et täita Tema tahet. Nende käskjalgade abil suhtleb Ta aktiivselt oma võimupiirkonna iga osaga. Ta on oma Vaimu kaudu igal pool. Ta teenib inimlapsi oma Vaimu ja inglite abil. {Tt 291.1}

Ta istub troonil kõigist maapealsetest segadustest kõrgemal. Tema pilgule on kõik avatud ning oma suurest ja rahulikust igavikust korraldab Ta asju nii, nagu Tema ettenägevus näeb parima olevat. {Tt 291.2}

„Inimese tee ei olene temast enesest,

ei ole ränduri käes juhtida oma sammu.“

„Looda Issanda peale kõigest südamest ...

Õpi teda tundma kõigil oma teedel,

siis ta teeb su teerajad tasaseks!“

„Issanda silm on nende peal,

kes teda kardavad ja tema heldust ootavad,

et tema tõmbaks nende hinge välja surmast

ja hoiaks neid elus näljaajal.“

„Kui kallis on su heldus, Jumal!

Sellepärast otsivad inimlapsed pelgupaika

su tiibade varju all.“

„Õnnis on see, kelle abi on Jaakobi Jumal,

kelle lootus on Issanda peale,

oma Jumala peale.“

„Ilmamaa on täis sinu heldust, Issand.“

„Tema armastab õigust ja õiglust;

Issanda heldus täidab maa.“

„Sa kõige ilmamaa otsade ja kauge mere lootus,

kes kinnitad mäed oma rammuga

ja oled vöötatud vägevusega,

kes vaigistad mere kohisemise ... ja rahvaste möllu.

Päikese tõusu ja loojaku maad

sa paned rõõmsasti hõiskama.“

„Sa ehid aasta oma headusega

ja su jäljed tilguvad õli.“

„Issand toetab kõiki, kes on langemas,

ja tema tõstab püsti kõik, kes on küüru vajutatud.

Kõikide silmad ootavad sind

ja sina annad neile nende roa omal ajal;

sina avad oma käe

ja täidad kõik, mis elab, hea meelega.“

(Jr 10:23; Õp 3:5, 6; Ps 33:18, 19; 36:8; 146:5; 119: 64; 33:5; 65:6-9, 12; 145:14-16) {Tt 291.3}

Kristuses ilmutatud Jumala isik

Jumal ilmutas end oma Pojas isikuna. Jeesus, Isa au hiilgus „ ja tema olemuse kuju“ tuli isikulise Päästjana maailma. Isikulise Päästjana tõusis Ta taevasse. Isikulise Päästjana on Ta eestkostja taevastes õuedes. „Inimese Poja sarnasena“ teenib Ta meie eest Jumala trooni ees. (Hb 1:3, Ilm 1:13) {Tt 292.1}

Kristus, maailma Valgus, looritas oma jumalikkuse pimestava hiilguse ja tuli inimesena elama inimeste keskele, et inimesed võiksid saada oma Loojaga tuttavaks ise seejuures

hukkumata. Kuna patt tõi inimese ja Looja vahele eraldatuse, ei ole ühelgi ajastul keegi Jumalat näinud, välja arvatud see, kui Ta ilmutas end Kristuse kaudu. {Tt 292.2}

„Mina ja Isa oleme üks," teatas Kristus. „Keegi muu ei tunne Poega kui vaid Isa, ega ükski tunne Isa kui vaid Poeg ja see, kellele Poeg seda iganes tahab ilmutada.„(Jh 10:30; Mt 11:27) {Tt 292.3}

Kristus tuli inimestele õpetama, mida Jumal soovib, et nad teaksid. Me näeme Jumala kätetööd taeva kõrgustes, maa peal ja ookeani veeavarustes. Kõik loodu tunnistab Tema väest, tarkusest ja armastusest. Ometi ei saa me tähtedelt, ookeanilt või kärestikelt õppida Jumala isikut tundma nii, nagu see ilmutati Kristuses. {Tt 292.4}

Jumal nägi, et Tema isiksuse ja iseloomu kujutamiseks oli vaja selgemat ilmutust kui loodus. Ta saatis oma Poja maailmale ilmutama nähtamatu Jumala olemust ja omadusi nii palju, kui inimese nägemisvõime lubab. {Tt 293.1}

Jüngritele ilmutatud

Uurigem sõnu, mida Kristus kõneles ülemises toas õhtul enne ristilöömist. Tema katsumusetund oli lähedal ning Ta püüdis lohutada jüngreid, keda pidi nii tõsiselt kiusatama ja proovile pandama. {Tt 293.2}

„„Teie süda ärgu ehmugu!" ütles Ta. „Uskuge Jumalasse ja uskuge minusse! Minu Isa majas on palju eluasemeid. Kui see nõnda ei oleks, kas ma siis oleksin teile öelnud, et ma lähen teile aset valmistama? ... {Tt 293.3}

Toomas ütles talle: „Issand, me ei tea, kuhu sa lähed, kuidas me siis võime teada teed?" Jeesus ütles talle: „Mina olen tee ja tõde ja elu. Ükski ei saa minna Isa juurde muidu kui minu kaudu. Kui te oleksite tundnud mind, siis te tunneksite ka mu isa. Nüüd te tunnete teda ja olete teda näinud." ... {Tt 293.4}

Filippus aga ütles talle: „Issand, näita meile Isa, ja me jääme rahule!" Jeesus ütles talle: „Nii kaua aega olen ma teie juures, ja sa ei ole mind veel ära tundnud, Filippus? Kes on näinud mind, see on näinud Isa. Kuidas sa siis ütled: Näita meile Isa!? Kas sa ei usu, et mina olen Isas ja Isa on minus? Neid sõnu, mida ma teile ütlen, ei räägi ma iseenesest, vaid Isa, kes asub minus, teeb oma tegusid.„" (Jh 14:1-10) {Tt 293.5}

Jüngrid ei mõistnud veel Kristuse sõnu Tema suhte kohta Jumalaga. Suur osa Tema õpetustest oli nende jaoks ikka salapärane. Kristus soovis, et neil oleks selgem, arusaadavam Jumala tundmine. {Tt 293.6}

„Seda ma olen rääkinud teile võrdumites," ütles Ta. „Tuleb tund, mil ma ei räägi teile enam võrdumites, vaid kuulutan teile Isast avalikult." (Jh 16:25) {Tt 293.7}

Kui nelipüha päeval valati jüngritele Püha Vaimu, siis mõistsid nad täielikumalt tõdesid, mida Kristus oli võrdumites rääkinud. Suur osa õpetustest, mis olid nende jaoks

mõistatuslikud olnud, sai selgeks. Ent isegi mitte siis ei saanud nad Kristuse tõotuse täieliku täitumise osaliseks. Nad said Jumala kohta kogu tundmise, mida nad suutsid taluda, kuid täielik tõotuse täitumine, et Kristus näitab neile selgelt Isa, oli veel ees. Nii on ka tänapäeval. Meie teadmised Jumalast on osalised ja ebatäiuslikud. Kui võitlus lõpeb ja Inimene Kristus Jeesus tervitab Isa ees ustavaid töölisi, kes kandsid patuses maailmas Tema tunnistust, siis mõistavad nad selgelt kõike, mis praegu on saladuslik. {Tt 294.1}

Kristus viib austatud inimkonna koos endaga taevastesse õuedesse. Neile, kes Teda vastu võtavad, annab Ta meelevalla saada Jumala lasteks, et Jumal võiks nad viimaks enda omana vastu võtta, elama koos endaga läbi igaveste aegade. Kui nad on selles elus Jumalale ustavad, siis lõpuks nad „näevad tema palet ning tema nimi on nende otsaesisel“. (Ilm 22:4) Ja mis on taevane õnn muud, kui näha Jumalat? Mis rõõm saaks Kristuse armu kaudu päästetud patuse jaoks olla suurem, kui näha Jumalat näost näkku ja tunda Teda kui Isa? {Tt 294.2}

Pühakiri näitab selgelt, mis suhe on Jumalal ja Kristusel ning see kirjeldab selgelt mõlema isikut ja isiksust. {Tt 294.3}

„Jumal, kes muiste palju kordi ja mitmel viisil rääkis esivanematele prohvetite kaudu, on nüüd päevade lõpul meile rääkinud Poja kaudu ... kes, olles tema kirkuse kiirgus ja tema olemuse kuju ning kandes kõiksust oma väe sõnaga, on pärast seda, kui ta oli täide viinud pattudest puhastamise, istunud Ausuuruse paremale käele kõrgeimas taevas ning saanud ülemaks inglitest, kuivõrd ta on pärinud neist ülevama nime. Sest missugusele inglile on Jumal kunagi öelnud: {Tt 294.4}

„Sina oled mu Poeg,

täna ma sünnitasin sinu.“? {Tt 294.5}

Ja veel: {Tt 294.6}

„Mina olen temale Isaks

ja tema saab minule Pojaks!“?“

(Hb 1:1-5) {Tt 294.7}

Johannese evangeeliumi 17. peatükis, Kristuse palves oma jüngrite pärast, on esitatud Isa ja Poja isiksus ning nende vahel eksisteeriv ühtsus: {Tt 295.1}

„Aga ma ei palu üksnes nende eest, vaid ka nende eest, kes nende sõna läbi hakkavad minusse uskuma, et kõik oleksid üks, nii nagu sina, Isa, minus ja mina sinus, et nemadki oleksid meis, et maailm usuks, et sina oled minu läkitanud.“ (Jh 17:20, 21) {Tt 295.2}

Kristuse ja Tema järelkäijate vahel valitsev üksmeel ei hävita kellegi isiksust. Neil on üks eesmärk, üks vaim, üks iseloom, kuid mitte üks isiksus. Nõnda on Jumal ja Kristus üks. {Tt 295.3}

Kristuses ilmutatud Jumala iseloom

Kristus võttis endale inimlikkuse ja tuli, et olla inimestega üks, ning ilmutada samal ajal patustele inimolevustele meie taevast Isa. Üksnes Tema, kes oli olnud Isa juures algusest peale, Tema, kes oli nähtamatu Jumala väljendus, suutis ilmutada inimkonnale Jumaluse iseloomu. Ta oli kõigis asjus nagu Tema vennad. Ta tuli lihasse just niisugusena nagu meie. Ta tundis nälga, janu ja väsimust. Tal oli eluspüsimiseks vaja toitu ja puhkuseks und. Ta jagas inimeste saatust, ometi oli Ta veatu Jumala Poeg. Ta oli maa peal võõras ja majaline - maailmas, kuid mitte maailmast; kiusatud ja läbi katsutud nagu kiusatakse ja katsutakse läbi mehi ja naisi tänapäeval — ometi elas Ta patuta elu. Õrna, kaastundliku, osavõtliku ja alati teistega arvestavana esitas Ta Jumala iseloomu ning oli pidevalt tegevuses Jumala ja inimese teenimisega. {Tt 295.4}

„Issand on mind võidnud," ütles Ta,

„kuulutama vaestele rõõmusõnumit,

kuulutama vangidele vabakslaskmist

ja pimedatele nägemist,

laskma vabadusse rõhutuid,

kuulutama Issanda meelepärast aastat ...

trööstima kõiki leinajaid."

(Js 61:1; Lk 4:18; Js 61:2) {Tt 295.5}

„Armastage oma vaenlasi," käsib Ta meid, „tehke head ja palvetage nende eest, kes teid taga kiusavad, et te saaksite oma taevase Isa lasteks," „sest tema on helde tänamatute ja kurjade vastu." „Tema laseb ju oma päikest tõusta kurjade ja heade üle ning vihma sadada õigete ja ülekohtuste peale." „Olge armulised, nagu teie Isa on armuline!" (Mt 5:44, 45; Lk 6:35; Mt 5:45; Lk 6:36) {Tt 296.1}

„Meie Jumala südamliku halastuse läbi,

millega meile tuleb päikesetõus kõrgustest.

See paistab nende peale, kes elavad pimeduses

ja surmavarjus,

see suunab meie jalgu rahuteele."

(Lk 1:78, 79) {Tt 296.2}

Risti auhiilgus

Ilmutus Jumala armastusest inimese vastu koondub ristile. Selle täielikku tähendust ei suuda keel väljendada, sulg kirjeldada ega inimmõistus haarata. Kolgata ristile vaadates võime üksnes öelda: „Nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu.“ (Jh 3:16) {Tt 296.3}

Meie pattude pärast risti löödud Kristus, surnuist üles tõusnud Kristus, taevasse läinud Kristus — see on päästmise teadus, mida peame õppima ja õpetama. {Tt 296.4}

See oli Kristus

„Kes, olles Jumala kuju, ei arvanud osaks olla Jumalaga võrdne, vaid loobus iseenese olust, võttes orja kuju, saades inimese sarnaseks; ja ta leiti välimuselt inimesena. Ta alandas iseennast, saades kuulekaks surmani, pealegi ristisurmani.“ (Fl 2:6-8) {Tt 296.5}

„Kristus Jeesus on, kes suri ja, mis veel enam, kes üles äratati, kes on Jumala paremal käel.“ „Seepärast ta võibki päriselt päästa neid, kes tulevad Jumala ette tema läbi, elades aina selleks, et nende eest paluda.“ (Rm 8:34; Hb 7:25) {Tt 296.6}

„Meil pole niisugune ülempreester, kes ei suuda kaasa tunda meie nõrkustele, vaid selline, kes on olnud kõigiti kiusatud nii nagu meie, ja siiski ilma patuta.“ (Hb 4:15) {Tt 297.1}

Kristuse anni kaudu saame kõik õnnistused. Selle anni kaudu tuleb meile iga päev Issanda headuse lakkamatu voog. Iga lill oma õrnade värvide ja lõhnaga on antud meile rõõmu valmistamiseks selle ühe Anni kaudu. Tema tegi päikese ja kuu. Taevast ei kaunista ükski täht, mida Tema pole teinud. Iga langev vihmapiisk, iga meie tänamatule maailmale paistev valguskiir tunnistab Jumala armastusest Kristuses. Kõik on meile antud ühe sõnulseletamatu Anni, Jumal ainusündinud Poja kaudu. Ta naelutati risti külge, et kõik need rikkused võiksid voolata Jumala töölistele. {Tt 297.2}

„Vaadake, kui suure armastuse isa on meile andnud: meid hüütakse Jumala lasteks.“ (1Jh 3:1) {Tt 297.3}

„Ükski kõrv ei ole kuulnud,

ükski silm ei ole näinud

muud Jumalat peale sinu,

kes tema ootajale

seesugust võiks teha.“

(Js 64:3) {Tt 297.4}

Teadmine, mis toob esile muutuse

Jumala tundmine, nagu see on ilmutatud Kristuses, on teadmine, mis peab olema kõigil päästetutel. See on teadmine, mis muudab iseloomu. Kui see teadmine vastu võetakse, luuakse hing uuesti Jumala kuju järgi. See annab kogu olemusele vaimuliku väe, millel on jumalik päritolu. {Tt 297.5}

„Meid kõiki, kes me katmata palgega vaatleme Issanda kirkust peegeldumas, muudetakse samasuguseks kujuks kirkusest kirkusesse.“ (2Kr 3:18) {Tt 297.6}

Päästja ütles oma elu kohta: „Mina olen pidanud oma Isa käske.“ (Jh 15:10) „Ta ei ole jätnud mind üksi, kuna ma teen alati seda, mis talle meeldib.“ (Jh 8:29) Jumal soovib, et Tema järelkäijad oleksid samasugused nagu Kristus inimolemuses. Me peame Tema jõus elama puhast ja õilist elu nagu Päästja. {Tt 298.1}

„Sellepärast,“ ütleb Paulus, „ma põlvitan Isa ees, kelle käest iga suguvõsa taevas ja maa peal saab nime, et ta teile oma kirkuse rikkust mööda annaks väge saada tema Vaimu läbi tugevaks seesmise inimese poolest, et Kristus usu kaudu elaks teie südameis ning te oleksite juurdunud ja kinnitatud armastuses, et te suudaksite koos kõigi pühadega tunnetada, milline on armastuse laius ja pikkus ja sügavus ja kõrgus, ning ära tunda Kristuse armastust, mis ületab iga tunnetuse, et te oleksite täidetud Jumala kogu täiusega.“ (Ef 3:14-19) {Tt 298.2}

Me ei ole „lakanud teie eest palvetamast ega palumast, et teid täidetaks tema tahtmise tundmisega kogu tarkuses ja vaimulikus mõistmises, et te käiksite Issanda vääriliselt talle kõigiti meeldida püüdes, kandes vilja igasuguses heas töös ja kasvades Jumala tundmises ning saaksite vägevaks kogu väega tema kirkuse tugevust mööda kõigeks püsivuseks ja pikaks meeleks, rõõmuga“. (Kl 1:9-11) {Tt 298.3}

See on teadmine, mida Jumal kutsub meid omandama, ning selle kõrval on kõik muu tühine ja väärtusetu. {Tt 298.4}

36. Peatükk — Spekulatiivsete Teadmiste Oht

Üks suuremaid pahesid, mis segab teadmiste hankimist ja teadu se uurimistööd, on kalduvus tõsta inimlikku seletuskäiku kõrgemale selle tõelisest väärtusest ja sobivast ulatusest. Paljud püüavad otsustada Looja ja Tema kätetöö üle oma ebatäiusliku teaduse teadmistega. Nad üritavad kindlaks määrata Jumala olemust, omadusi ja eelisõigusi ning lubavad endale Kõikväelisega seoses spekulatiivseid teooriaid. Need, kes niisuguse uurimissuunaga tegelevad, käivad keelatud pinnal. Nende uuringutel ei ole väärtuslikke tulemusi ning neid võib taotleda ainult hinge hukkumise hinnaga. {Tt 299.1}

Meie esivanemad patustasid seepärast, et hellitasid soovi teada seda, mida Jumal oli nende eest varjul hoidnud. Selle teadmise poole püüdlemisel kaotasid nad kõik, mis oli omamist väärt. Kui Aadam ja Eeva ei oleks kunagi keelatud puud puudutanud, oleks Jumal jaganud neile teadmisi — teadmisi, millel ei lasunud patu needus, teadmisi, mis oleksid toonud neile igikestvat rõõmu. Kõik, mida nad kiusaja kuulamise tõttu saavutasid, oli tutvus patu ja selle tagajärgedega. Nende sõnakuulmatuse tõttu võõrandus inimkond Jumalast ning maa eraldati taevast. {Tt 299.2}

See on meie jaoks õppetund. Ala, kuhu Saatan meie esivanemad juhtis, on seesama, millega ta tänapäeval inimesi ahvatleb. Ta ujutab maailma üle meeldivate väljamõeldistega. Ta püüab kõigi tema käsutuses olevate vahenditega kiusata inimesi Jumala suhtes spekuleerima. Nii püüab ta hoida neid omandamast Jumala kohta neid teadmisi, milles on pääste. {Tt 299.3}

Panteistlikud teoo Tänapäeval tuleb haridusasutustesse ja kogudustesse kõikjal spiritualistlikke õpetusi, mis õõnestavad usku Jumalasse ja Tema Sõnasse. Paljud, kes väidavad end uskuvat Pühakirja, võtavad vastu teooria, et kogu loodus on täis Jumalat. Aga ükskõik kui kaunilt esitatult on see teooria kõige ohtlikum pettus. See esitab Jumalat vääralt ning häbistab Tema suurust ja majesteetlikkust. Ning see mitte üksnes ei eksita, vaid kahtlemata ka alandab inimesi. Selle algaine on pimedus, selle toimimisala sensuaalsus. Selle vastuvõtmise tulemus on eraldatus Jumalast. Ning langenud inimolemuse jaoks tähendab see hävimist. {Tt 300.1}

Meie seisukord on patu tõttu ebaloomulik ning meid taastav vägi peab olema üleloomulik, muidu pole sel mingit väärtust. On ainult üks vägi, mis suudab purustada kurjuse haarde inimsüdameis ning see on Jumala vägi Jeesuses Kristuses. Pattudest puhastamine toimub ainult Ristilöödu vere kaudu. Üksnes Tema armu abil saame oma langenud olemuse kalduvustele vastu seista ja need alistada. Spiritualistlikud teooriad Jumala kohta muudavad Tema armu mõjutuks. Kui kogu loodus on Jumalat täis, siis elab Ta kõigis inimestes ning pühaduse saavutamiseks peab inimene arendama kõigest tema enda sees olevat väge. {Tt 300.2}

Need teooriad ja nende loogilised järeldused pühivad minema kogu kristliku korralduse. Nad kaotavad vajaduse lepituse järele ja teevad inimese iseenda päästjaks. {Tt 300.3}

Need teooriad Jumala kohta teevad Tema Sõna tühiseks ning inimesed, kes need vastu võtavad, on suures ohus pidada kogu Piiblit väljamõeldiseks. Nad võivad pidada voorust paremaks kui pahet, ent olles Jumala Tema õigusjärgselt valitsuskohalt taandanud, panevad nad oma usalduse inimese jõule, mis on ilma Jumalata väärtusetu. Ilma abita pole inimesel tegelikku jõudu kurjale vastu seista ja seda võita. Hinge kaitsemehhanismid on maha lõhutud. Inimesel ei ole patu ees mingit barjääri. Kui Jumala Sõna ja Tema Vaimu piirangud tagasi lükatakse, ei tea me, missugustesse sügavustesse võib inimene vajuda. {Tt 300.4}

„Jumala iga sõna on selge,

tema on kilbiks neile,

kes otsivad kaitset temalt.

Ära lisa midagi tema sõnadele,

et ta ei võtaks sind vastutusele

ja sina ei jääks valelikuks!“

„Õelat tabavad tema enese süüteod

ja teda peetakse kinni tema enese patuköitega.“

(Õp 30:5, 6; 5:22) {Tt 301.1}

Jumalike saladuste uurimine

„Varjatu kuulub Issandale, meie Jumalale, aga mis on ilmutatud, kuulub igavesti meile ja meie lastele.“ (5Ms 29:28) Ilmutus, mille Jumal on enda kohta oma Sõnas andnud, on meile uurimiseks. Seda võime püüda mõista. Kuid me ei tohi tungida sellest kaugemale. Kõrgeim intellekt võib end koormata, kuni ta on tüdinenud oletustest Jumala olemuse kohta, kuid pingutused ei kanna vilja. Meile pole antud selle probleemi lahendust. Ükski inimmõistus ei suuda mõista Jumalat. Keegi ei tohi hellitada spekulatsioone Tema olemuse kohta. Siin on vaikimine kõneosavus. Kõigevägevam on aruteludest kõrgemal. {Tt 301.2}

Isegi inglitel ei lubatud osa saada Isa ja Poja vahelistest nõupidamistest, kui koostati lunastusplaan. Inimolevused ei tohi tungida Kõigekõrgema saladustesse. Me oleme Jumala suhtes teadmatuses nagu väikesed lapsed, kuid väikeste lastena võime Teda armastada ja Talle kuuletuda. {Tt 301.3}

Tema olemuse või eesõiguste suhtes spekuleerimise asemel pangem tähele sõnu, mida Ta on öelnud. {Tt 301.4}

„Kas sa suudad leida Jumala sügavuse?

Või tahad sa jõuda Kõigevägevama täiuseni? Need on kõrgemad kui taevad — mida sina suudad teha?

Sügavamad kui surmavald — mida sina sellest tead?

Nende mõõt on pikem kui maa

ja laiem kui meri.“

„Aga tarkus — kust seda leitakse?

ja kus on arukuse asupaik?

Ei tunne inimene selle hinda

ja seda ei leidu elavate maal.

Sügavus ütleb: „Minu sees seda pole.“

Ja meri ütleb: „Ei ole minu juures.“

Puhta kulla eestki ei saa seda osta

ega hõbedaga selle hinda vaagida.

See pole makstav Oofiri kullaga,

ei kalli oonüksi ega safiiriga.

Sellega pole võrreldav ei kuld ega klaas,

ka pole see vahetatav kuldriista vastu.

Koralle ja mägikristalli ei maksa mainidagi —

omandatud tarkus on enam väärt kui pärlid.

Sellega pole võrreldav Etioopia krüsoliit,

puhta kullagagi ei saa selle eest maksta.

Kust tuleb siis tarkus

ja kus on arukuse asupaik? ... {Tt 301.5}

Kadupaik ja surm ütlevad: {Tt 302.1}

„Meie kõrvus on sellest ainult kuuldus.“

Jumal, tema tunneb teed sinna

ja tema teab selle asupaika.

Sest tema ulatub vaatama maa äärteni,

tema näeb kõike, mis taeva all on. ...

Kui ta andis vihmale seaduse

ja kõuepilvele tee,

siis ta nägi seda ja seletas,

valmistas ta ja uuris läbi. {Tt 302.2}

Ja ta ütles inimesele: {Tt 302.3}

„Vaata, Issanda kartus — see on tarkus, ja hoidumine kurjast on arukus!„“

(Ii 11:7-9; 28:12-28) {Tt 302.4}

Tarkust ei ole ei maa salakohtade uurimises ega asjatutes püüdlustes tungida Jumala olemuse saladustesse. See on hoopis alandlikult vastu võtta see ilmutus, mille Tema on heaks arvanud anda, ning kohandada oma elu Tema tahtega. {Tt 303.1}

Kõige suurema intellektiga inimesed ei suuda mõista Issanda saladusi, nagu need on ilmutatud looduses. Jumalik inspiratsioon esitab palju küsimusi, millele ei suuda vastata kõige põhjalikumad õpetlased. Neid küsimusi ei esitata selleks, et me neile vastaksime, vaid selleks, et tõmmata meie tähelepanu Jumala sügavatele saladustele ning õpetada meile, et meie tarkus on piiratud, et meie igapäevase elu keskkonnas on palju asju, mis ületavad piiratud olevuste mõistuse. {Tt 303.2}

Skeptikud keelduvad Jumalasse uskumast, sest nad ei suuda mõista piiritut väge, millega Ta end ilmutab. Ent Jumalat ei tule hinnata niivõrd selle järgi, mida Ta enda kohta ei ilmuta, kuivõrd selle järgi, mis on meie piiratud mõistusele avatud. Nii jumalikus ilmutuses kui ka looduses on Jumal meie usu käsutusse andnud saladusi. See peab nii olema. Me võime üha otsida, üha uurida, üha õppida, kuid ikka jääb lõpmatus. {Tt 303.3}

„Kes on mõõtnud pihuga vee?

Või määranud vaksaga taeva?

Või kogunud vakaga maa põrmu?

Või vaaginud margapuuga mäed

ja kaalukaussidega künkad?

Kes on juhatanud Issanda Vaimu

või teda õpetanud tema nõuandjana? ...

Vaata, rahvad on otsekui tilk ämbris
ja neid peetakse kübemeks kaalukaussidel.
Vaata, ta tõstab saared üles kui tolmukübemed.
Ja Liibanonist ei jätku tulepuudeks
ega selle loomadest põletusohvriks. Kõik rahvad on tema ees nagu eimiski,
ta peab neid vähemaks kui olematus ja tühjus.
Kellega te siis võrdlete Jumalat
ja missuguse kujutise võiksite temast teha? ...
Kas te ei tea? Kas te ei ole kuulnud?
Kas teile ei ole algusest peale kuulutatud?
Kas te ei ole taibanud maailma alustest,
et see on tema, kes istub maasõõri kohal,
mille elanikud on nagu rohutirtsud;
kes laotab taevad laiali kui loori
ja venitab neid otsekui telki selles elamiseks ...
Kellega te siis võrdlete mind? ...
ütleb see, kes on Püha.
Tõstke oma silmad ja vaadake kõrgusse:
kes on loonud need seal?
Tema, kes nende väe viib välja täiearvuliselt,
kes nimetab neid kõiki nimepidi.
Tema suure väe ja võimsa jõu tõttu
ei puudu neist ainsatki.
Mispärast ütled sina, Jaakob,
ja räägid sina, Iisrael:
„Minu tee on varjul Issanda eest
ja mu õigus läheb mööda mu Jumalast?

“ Kas sa ei tea? Kas sa ei ole kuulnud?

Igavene Jumal, Issand,

on maailma äärte Looja;

tema ei väsi ega tüdi,

tema mõistus on uurimatu.“

(Js 40:12-28) {Tt 303.4}

Õppigem oma Jumala suurust sellest, mida on Püha Vaim prohvetite kaudu andnud. Prohvet Jesaja kirjutab: {Tt 304.1}

„Sel aastal, kui kuningas Ussija suri, nägin ma Issandat istuvat suurel ja kõrgel aujärjel, ja tema kuue palistused ulatusid templi seinast seina. Temast kõrgemal seisid seeravid; igaühel neist oli kuus tiiba: kahega ta kattis oma palet, kahega ta kattis oma jalgu ja kahega ta lendas. Ja need hüüdsid üksteisele ning ütlesid: „Püha, püha, püha on vägede Issand! Kogu maailm on täis tema au!“ Ja uksepiidad vabisesid hüüdjast häälest ning koda täitus suitsuga. {Tt 304.2}

Ja ma ütlesin: „Häda mulle, sest ma olen kadunud! Sellepärast et ma olen roojane mees huultelt ja elan roojaste huultega rahva keskel; sellepärast et mu silmad on näinud kuningat, vägede Issandat.“ {Tt 305.1}

Siis lendas mu juurde üks seeravitest ja tal oli käes elav süsi, mille ta oli pihtidega altarilt võtnud. Ja ta puudutas mu suud ning ütles: „Vaata, see puudutas sinu huuli ja su süü on lahkunud ning su patt lepitatud.„“ (Js 6:1-7) {Tt 305.2}

„Ei ole sinu sarnast, Issand!

Sina oled suur, ja suur on su nimi

vägevuse poolest.

Kes ei peaks sind kartma,

rahvaste kuningas?“

„Issand, sa uurid mind läbi

ja tunned mind.

Sina tead, millal ma maha istun

ja millal ma tõusen;

sa mõistad kaugelt ära mu mõtted.

Sa mõõdad ära mu käimise

ja mu pikali-olemise,

ja kõik mu teed on sulle tuttavad.

Sõna ei ole veel mu keelel,

kui ennäe — sina, Issand, tead selle kõik ära.

Tagant ja eest sa ümbritsed mind

ja paned oma pihu mu peale.

See tundmine on minule imeline,

see on liiga kõrge,

et saaksin sellest jagu."

(Jr 10:6, 7; Ps 139:1-6) {Tt 305.3}

„Meie Issand on suur ja vägev rammult; tema mõistus on määratu." (Ps 147:5) {Tt 306.1}

„Sest mehe teed on Issanda silme ees ja tema paneb tähele kõiki ta jälgi." (Õp 5:21) {Tt 306.2}

„Tema paljastab sügavused ja saladused, tema teab, mis on pimeduses, sest tema juures elab valgus." (Tn 2:22) {Tt 306.3}

„Issand, kes teeb seda, mis on teada igavikust alates." „Kes on ära tundnud Issanda meele? Või kes on olnud talle nõuandjaks? Või kes on talle midagi enne andnud, et talle tuleks tasuda? Jah, temast ja tema läbi ja temasse on kõik. Temale olgu kirkus igavesti!" (Ap 15:18; Rm 11:34-36) {Tt 306.4}

„Ajastute Kuningale, surematule, nähtamatule," „kellel ainsana on surematus, kes elab ligipääsmatus valguses, keda ükski inimene pole näinud ega suudagi näha. Tema päralt olgu au ja igavene võimus!" (1Tm 1:17; 6:16) {Tt 306.5}

„Kas tema auväärsus ei teegi teile hirmu

ja kartus tema ees ei valda teid?"

„Eks ole Jumal kõrgel taevas?

Ja vaata ülemaid tähti — kui kõrgel need on!"

„Kas on määra tema väehulkadel?

Ja kellele tema valgus ei tõuse?"

„Ta teeb suuri tegusid, mida meie ei mõista.

Sest ta ütleb lumele: „Lange maa peale!“

ja vihmasabin ning vihmavaling on tema tugevus.

Ta paneb siis igamehe käe kinni otsekui pitseriga,

et kõik inimesed tunneksid ta tegu. ...

Ta koormab ka pilvi niiskusega,

pilved pilluvad tema välku.

Need rändavad ringi tema juhtimisel,

et teha kõike, mida ta neil käsib

maailmas ja maa peal,

olgu vitsana, kui ta maale tarvis, olgu armuna, kui ta seda osutab.

Kuule seda, Iiob, peatu

ja pane tähele Jumala imetegusid!

Kas sa mõistad, kuidas Jumal annab neile käsu

ja laseb oma pilvest välgu sähvatada?

Kas sa mõistad pilvede sõudu,

ülima tarkuse imetegu? ...

Kas sa koos temaga laotad pilvekatet,

vastupidavat nagu valatud peeglit?

Õpeta meid, mida me peaksime temale ütlema;

pimeduse tõttu ei saa me millestki aru. ...

Kui nüüd ei nähta valgust, mis hiilgab pilvedes,

siis puhub tuul ja toob selguse.

Põhja poolt tuleb kuldne hiilgus —

Jumala ümber on hirmuäratav aupaiste.

Kõigevägevam — temani me ei jõua,

tema on suur jõult ja rikas õiglusest ...

Seepärast peavad inimesed teda kartma."

„Kes on nagu Issand, meie Jumal,

kes kõrgel istub,

kes alandub vaatama,

mis taevas ja maa peal on."

„Tema tee on tuulekeerises ja tormis

ja pilved on tema jalgade tolm."

„Suur on Issand ja kõrgeks kiidetav,

tema suurus on uurimatu!

Rahvapõlv ülistab rahvapõlvele sinu tegusid,

ja nad kuulutavad sinu suurt vägevust.

Sinu võimsuse toredat hiilgust

ja su imeasju tahan ma meeles mõlgutada.

Sinu kardetavast jõust räägitagu

ja ma jutustan sinu suurtest töödest.

Su suure headuse mälestust kuulutatagu ja su õiguse üle hõisatagu! ...

Sind ülistavad, Issand, kõik sinu teod,

ja su vagad tänavad sind.

Nemad kõnelevad sinu riigi auhiilgusest

ja nad räägivad su vägevusest,

et teada anda inimlastele tema vägevust

ja tema riigi auhiilguse ilu.

Sinu riik on kõigi ajastute riik

ja sinu valitsus kestab rahvapõlvest rahvapõlve. ...

Issanda kiitust rääkigu mu suu

ja kõik liha andku tänu tema pühale nimele

ikka ja igavesti!"

(Ii 13:11; 22:12; 25:3; 37:5-24; Ps 113:5, 6; Na 1:3; Ps 145:3-21) {Tt 306.6}

Kui me üha enam õpime tundma, missugune on Jumal ja missugused oleme meie Tema silmis, siis peaksime Tema ees kartma ja värisema. Võtku tänapäeva inimesed hoiatuseks nende saatus, kes vanal ajal söandasid vabalt ümber käia sellega, mida Jumal oli kuulutanud pühaks. Kui iisraellased tihkasid avada vilistite maalt tagasi tulnud seaduselaegast, siis sai aukartusetu uljus märkimisväärselt karistatud. {Tt 308.1}

Mõtle veel kohtuotsusele, mis sai osaks Ussale. Kui Taaveti valitsemise ajal toodi seaduselaegast Jeruusalemma, pani Ussa oma käe selle külge, et seda paigal hoida. Jumala ligioleku sümboli puudutamise julguse eest nuheldi teda kohese surmaga. {Tt 308.2}

Kui Mooses põleva põõsa juures ei tundnud Jumala ligiolekut ja pöördus imestust äratavat vaatepilti vaatama, anti korraldus: {Tt 308.3}

„„Ära tule siia, võta jalatsid jalast, sest paik, kus sa seisad, on püha maa!“ ... Aga Mooses kattis oma näo, sest ta kartis Jumalale otsa vaadata.“ (2Ms 3:5, 6) {Tt 308.4}

„Jaakob aga lahkus Beer-Sebast ja läks Haarani poole. Ta sattus ühte paika ja ööbis seal, sest päike oli loojunud; ta võttis selle paiga kividest ühe, pani enesele peaaluseks ja heitis sinna paika magama. {Tt 308.5}

Ja ta nägi und, ja vaata, maa peal seisis redel, mille ots ulatus taevasse, ja ennäe, Jumala inglid astusid sedamööda üles ja alla. Ja vaata, Issand seisis tema ees ning ütles: {Tt 309.1}

„Mina olen Issand, su isa Aabrahami Jumal ja Iisaki Jumal. Maa, mille peal sa magad, ma annan sinule ja su soole. ... Ja vaata, mina olen sinuga ja hoian sind kõikjal, kuhu sa lähed, ning toon sind taas sellele pinnale, sest ma ei jäta sind maha, kuni olen teinud, mis ma sulle olen öelnud!“ {Tt 309.2}

Siis Jaakob ärkas unest ja ütles: „Issand on tõesti selles paigas, mina aga ei teadnud seda!“ Ja ta kartis ning ütles: „Küll on see paik kardetav! See pole muud midagi kui Jumala koda ja taeva värav!„“ (1Ms 28:10-17) {Tt 309.3}

Kõrbe kogudusetelgi pühamus ja templis, mis olid Jumala eluaseme sümbolid, oli üks osa pühitsetud Tema ligiolekule. Selle sissepääsu ees olevat eesriiet, millele olid tikitud keerubid, ei tohtinud tõsta mitte kellegi käsi. Selle eesriide kergitamine ja kõige pühama paiga pühasse salapärasse keelatult sisenemine tähendas surma. Armutrooni kohal viibis Kõigepühama au — au, mida ükski inimene ei saa vaadata ja elama jääda. Ühel päeval aastas sisenes ülempreester määratud teenistuseks kõige pühamasse paika, Jumala ligiolekusse, sellal kui viirukipilved varjutasid tema pilgu eest auhiilguse. Templiõuedes pidi vaikima iga hääl. Ükski preester ei teeninud altarite juures. Jumala teenijate hulk, kummardunud vaikses aukartuses, anus Jumala armu. {Tt 309.4}

„Aga kõik see sai neile osaks näite pärast ning on kirjutatud hoiatuseks meile, kelle ajal jõuab kätte ajastu lõpp.“ (1Kr 10:11) {Tt 309.5}

„Issand on oma pühas templis,

tema palge ees vaikigu kogu maa!“

„Issand on kuningas!

Värisegu rahvad! Ta istub keerubite peal.

Vabisegu maa!

Issand on suur Siionis

ja ta on kõrge üle kõigi rahvaste.

Andku nad au sinu suurele

ja kardetavale nimele:

see on püha!“

„Issand, kelle aujärg on taevas;

tema silmad näevad igale poole,

ta pilgud katsuvad läbi inimlapsi.“

„Ta on vaadanud oma pühast kõrgusest.“

„Oma elamu paigast ta vaatleb

kõiki ilmamaa elanikke,

tema, kes valmistab nende südamed,

paneb tähele kõiki nende tegusid.“

„Kartku Issandat kogu ilmamaa,

tema ees värisegu kõik maailma elanikud!“

(Ha 2:20; Ps 99:1-3; 11:4; 102:20; 33:14, 15, 8) {Tt 309.6}

Inimene ei suuda juurdlemisega Jumalat leida. Ärgu keegi püüdku jultunud käega kergitada loori, mis varjab Tema auhiilgust. „Ei suudeta uurida tema kohtumõistmisi ega jälgida tema teed!“ (Rm 11:33) Tema vägi on varjatud ning see tõendab Tema halastust, sest jumaliku ligioleku loori kergitamine tähendab surma. Ükski surelik mõistus ei suuda mõista salajasust, milles Kõigevägevam elab ja tegutseb. Me suudame mõista Tema kohta ainult

seda, mida Ta näeb sobiliku olevat ilmutada. Mõistus peab tunnustama endast kõrgemat autoriteeti. Süda ja mõistus peavad kummarduma suure MINA OLEN ees. {Tt 310.1}

37. Peatükk — Vale ja Õige Hariduses

Kurjuse vandenõu juhtfiguur tegutseb kogu aeg, et varjata pilgu eest Jumala sõnu ja tuua esile inimeste arvamused. Ta ei taha, et kuuleksime Jumala häält ütlemas: „See on tee, käige seda!“ (Js 30:21) Kõige enam teeb ta taeva valguse tumestamiseks moonutatud kasvatusprotsesside kaudu. {Tt 311.1}

Filosoofiline spekulatsioon ja teaduslikud uuringud, mis ei tunnusta Jumalat, muudavad tuhandeid skeptikuteks. Tänapäeva koolides õpetatakse hoolikalt ja selgitatakse täielikult järeldusi, millele on õpetatud mehed oma teaduslike uurimiste tulemusena jõudnud, kusjuures jäetakse selge mulje, et kui neil õpetatud inimestel on õigus, siis Piiblil ei saa õigus olla. Skeptitsism on inimmõistuse jaoks kütkestav. Noored näevad selles sõltumatust, mis köidab kujutlusvõimet ja nad saavad petetud. Saatan võidutseb. Ta hoolitseb iga kahtluseseemne eest, mis on noorte südamesse külvatud. Ta paneb selle kasvama ja vilja kandma ning peagi on koristada rikkalik uskmatuse saak. {Tt 311.2}

Kuna inimsüda on kalduv kurjale, siis on väga ohtlik külvata noorte meeltesse skeptitsismi seemneid. Kõik, mis nõrgestab usku Jumalasse, röövib hingelt jõu kiusatustele vastu seista. See võtab ära ainsa tõelise kaitse patu eest. Me vajame koole, kus noortele õpetatakse, et õilsus tähendab Jumala austamist, ilmutades Tema iseloomu igapäevases elus. Me peame õppima Jumala kohta Tema Sõnast ja Tema kätetööst, et Tema eesmärk meie elus võiks täituda. {Tt 311.3}

Uskmatud autorid

Paljud arvavad, et hariduse omandamiseks on vaja uurida uskmatute autorite kirjutisi, sest need teosed sisaldavad mitmeid mõttepärleid. Aga kes oli nende pärlite looja? See oli Jumal ja üksnes Jumal. Tema on kogu valguse allikas. Miks peaksime siis mõne intellektuaalse tõe nimel kahlama läbi eksituse hulgast uskmatute teostes, kui meie käsutuses on kogu tõde? {Tt 312.1}

Kuidas on siis inimesed, kes on Jumala valitsusega sõjajalal, omandanud tarkuse, mida nad mõnikord näitavad? Saatan ise sai õpetust taevastes õuedes ning temal on teadmised nii heast kui ka kurjast. Ta segab väärtusliku tühisega ja see annab talle väe petta. Aga kas peaksime Saatana siis valguseinglina vastu võtma, kui ta on riietanud end taevase ereduse rüüsse? Kiusajal on oma tööriistad, tema meetodite kohaselt välja õpetatud, tema vaimsusest inspireeritud ja tema töö jaoks kohandatud. Kas peaksime nendega koostööd tegema? Kas peaksime võtma nende tööriistade teosed vastu kui hariduse omandamisel olulised? {Tt 312.2}

Kui aeg ja jõud, mis kulutatakse uskmatute tarkade mõtete taipamiseks, oleks kulutatud Jumala Sõna väärtuslike asjade uurimiseks, siis rõõmustaksid elu Valguse auhiilguses tuhanded, kes praegu istuvad pimeduses ja surma varjus. {Tt 312.3}

Ajaloolised ja teoloogilised õpetused

Paljud arvavad, et kristliku töö ettevalmistuseks on oluline omandada laialdased teadmised ajaloolistest ja teoloogilistest kirjutistest. Nad oletavad, et see aitab neid evangeeliumi õpetamisel. Kuid vaevaline inimeste arvamuste uurimine pigem nõrgestab nende teenimistööd kui annab sellele midagi juurde. Kui ma näen raamatukogusid täitvaid mahukaid ajalooliste ja teoloogiliste õpetuste köiteid, siis ma mõtlen: „Miks kulutada raha sellele, mis pole leib?“ Johannese evangeeliumi kuuendas peatükis räägitakse meile rohkem, kui võib leida neis teostes. Kristus ütleb: „Mina olen eluleib. Kes minu juurde tuleb, see ei nälgi iialgi, ja kes minusse usub, see ei janune enam iialgi.“ „Mina olen taevast alla tulnud elav leib. Kui keegi sööb seda leiba, siis ta elab igavesti.“ „Kes usub, sellel on igavene elu.“ „Sõnad, mis ma teile olen rääkinud, on vaim ja elu.“ (Jh 6:35, 51, 47, 63) {Tt 312.4}

On ajalugu, mille uurimist ei tohi hukka mõista. Püha ajalugu oli prohvetite koolide üks uurimisteemasid. Aruandes selle kohta, kuidas Jumal rahvastega suhtles, otsiti Issanda jälgi. Samamoodi peame tänapäeval vaatlema, kuidas Jumal toimib maa rahvastega. Me peame nägema ajaloos prohvetikuulutuste täitumist, uurima Kõikväelise tegusid suures reformatsiooniliikumises ning mõistma sündmuste kulgu, kui rahvad seavad end üles suure võitluse viimaseks lahinguks. {Tt 313.1}

Niisugune uurimine annab avara, igakülgse arusaama elust. See aitab mõista midagi elu seostest ja sõltuvustest, sellest, kui imeliselt me olema ühiskonna ja rahvaste suures vennaskonnas ühendatud ning kuidas ühe liikme rõhumine ja mandumine tähendab kaotust kõigile. {Tt 313.2}

Kuid tavapäraselt uuritavas ajaloos peetakse silmas inimese saavutusi, tema võite lahingutes, tema edu võimu ja tähtsuse omandamisel. Kaotatakse silmist Jumala mõju inimeste tegemistes. Vähesed uurivad rahvaste tõusudes ja langustes Tema eesmärki. {Tt 313.3}

Ning suurel määral on õpitav ja õpetatav teoloogia üksnes inimeste spekulatsiooni aruanne, mis tahab mõistmatute sõnadega varjutada Jumala nõu. Liiga sageli pole nende raamatute kogumise soovi taga leida toitu vaimule ja hingele, vaid see on püüdlus tutvuda filosoofide ja teoloogidega, soov esitada inimestele kristlust õpitud sõnade ja väidetega. {Tt 313.4}

Mitte kõik kirjutatud raamatud ei saa teenida püha elu eesmärki. „Õppige minult,“ ütles Suur Õpetaja, „võtke enda peale minu ike, õppige minu tasadust ja alandlikkust.“ Sinu intellektuaalne uhkus ei aita sind suhtlemises hingedega, kes hukkuvad eluleiva puuduses. Neid raamatuid uurides lubad sa neil võtta praktiliste õppetundide koha, mida peaksid õppima Kristuselt. Selle õppimise tulemustest ei saa inimesed toidetud. Väga vähe õpetustest, mis mõistust nii väga koormavad, varustavad sellega, mis aitab inimesel töös hingedega edukas olla. {Tt 313.5}

Päästja tuli „kuulutama vaestele rõõmusõnumit“. (Lk 4:18) Ta kasutas oma õpetustes kõige lihtsamaid mõisteid ja kõige selgemaid sümboleid. Ning on öeldud, et „suur rahvahulk kuulas Jeesust meeleldi“. (Mk 12:38) Need, kes püüavad praegusel ajal Tema tööd teha, vajavad sügavamat pilguheitu Tema antud õppetundidesse. {Tt 314.1}

Elava Jumala sõnad on kõrgeim haridus. Need, kes kuulutavad inimestele, peavad sööma eluleiba. See annab neile vaimulikku jõudu ja siis on nad valmis teenima inimesi kõigist ühiskonnaklassidest. {Tt 314.2}

Klassikaline filoloogia

Kolledžites ja ülikoolides pühendavad tuhanded noored suure osa parimatest aastatest kreeka ja ladina keele õppimisele. Sellal kui nad on nende õpingutega hõivatud, vormitakse mõistust ja iseloomu paganliku kirjanduse halbade arvamuste järgi, sest selle kirjanduse lugemist nõutakse keelte õppimise olulise osana. {Tt 314.3}

Need, kes on klassikalise kirjandusega tuttavad, väidavad, et kreeka tragöödiad on täis verepilastust, mõrvu ja inimohvreid himuratele ning kättemaksuhimulistele jumalatele. Maailma jaoks oleks palju parem, kui aetakse läbi ilma niisugustest allikatest hariduse omandamiseta. „Kas keegi võib käia tuliste süte peal, ilma et ta jalad kõrbeksid?“ (Õp 6:28) „Kes võib roojasest teha puhta? Mitte keegi!“ (Ii 14:4) Kas me võime siis oodata, et noored arendaksid kristlikku iseloomu, kui nende haridust kujundavad õpetused neilt inimestelt, kes trotsivad Jumala seaduse põhimõtteid? {Tt 314.4}

Piiranguid kõrvale heites ning hoolimatusse lõbustusse, liiderlikkusesse ja pahedesse sukeldudes jäljendavad õpilased üksnes seda, mida õpingute ajal nende ees hoitakse. On elukutseid, kus on vaja kreeka ja ladina keelt osata. Mõned peavad neid keeli õppima. Kuid nende praktiliseks kasutuseks vajaminevaid teadmisi saab hankida ilma rikutud ja rikkuva kirjanduse uurimiseta. {Tt 314.5}

Paljudele ei ole kreeka ja ladina keele oskus vajalik. Surnud keelte õppimine peaks olema vähem tähtis, kui nende ainete õppimine, mis õpetavad kõiki keha ja vaimu võimeid õigesti kasutama. Õpilastel on rumal pühendada aega surnud keelte või ükskõik missuguste raamatuteadmiste omandamiseks, nii et elu praktiliste kohustuste õppimine jääb hooletusse. Mida kannavad õpilased endaga kaasas, kui nad koolist lahkuvad? Kuhu nad suunduvad? {Tt 315.1}

Mida nad peavad tegema? Kas neil on teadmised, mis võimaldavad teisi õpetada? Kas neid on õpetatud olema õiged isad ja emad? Kas nad suudavad olla pere eesotsas aruka juhendajana? Ainus haridus, mis on oma nime väärt, on see, mis paneb noori mehi ja naisi olema Kristuse-sarnased ning muudab neid sobilikuks kandma elu kohustusi ja olema oma pere eesotsas. Niisugust haridust ei omandata paganalikke klassikuid uurides. {Tt 315.2}

Põnevuskirjandus

Paljud tänapäeva populaarsed väljaanded on täis põnevuslugusid, mis harivad noori kurjuses ja juhivad neid hukatuseteele. Vanuselt noored lapsed on kuritegevuse tundmises vanad. Neid õhutavad kurjale lood, mida nad loevad. Kujutlusvõimes elavad nad läbi kirjeldatud tegusid, kuni neil tekib soov näha, kuidas nad suudavad kuriteo sooritada ja karistusest mööda hiilida. {Tt 315.3}

Laste ja noorte aktiivse mõistuse jaoks on tuleviku kujuteldavad stseenid reaalsus. Kui ennustatakse revolutsioone ja kirjeldatakse igasuguseid asju, mis murravad seaduse ja enesepiiramise barjäärid, taipavad paljud nende piltide vaimsust. Neid juhitakse sooritama võimalusel veelgi hullemaid kuritegusid, kui need põnevuskirjanikud on kirjeldanud. Niisuguste mõjude tõttu laostub ühiskonna kõlblus. Seadusetuse seemneid külvatakse igale poole. Keegi ei peaks imestama, et tulemuseks on kuritegevuse lõikus. {Tt 315.4}

Romantilised, kergemeelsed, põnevad lood ei ole lugejale eriti vähem needuseks. Autor võib väita, et õpetab moraaliõppetundi, ta võib oma teosesse põimida religioosseid mõtteavaldusi, kuid sageli on need ainult rumaluse ja kõlvatuse varjamiseks. {Tt 316.1}

Maailm on üle ujutatud raamatutega, mis on täis ahvatlevat eksitust. Noored võtavad tõe pähe seda, mida Piibel nimetab vääraks, ning nad armastavad pettust ja klammerduvad selle külge, mis tähendab hinge hävimist. {Tt 316.2}

On ilukirjandusteoseid, mis on kirjutatud eesmärgiga õpetada tõde või paljastada mingit suurt pahet. Mõned neist teostest on teinud head. Ometi on need teinud ka äraarvamata palju kahju. Need sisaldavad väiteid ja üksikasjalikult kirjeldatud pilte, mis erutavad kujutlusvõimet ning panevad aluse mõttekäigule, mis on täis ohte, eriti noorte jaoks. Nad elavad mõtetes ikka ja jälle läbi kirjeldatud stseene. Niisugune lugemine muudab mõistuse vaimulike ülesannete jaoks ebasobivaks ja kõlbmatuks. See hävitab huvi Piibli vastu. Taevased asjad leiavad mõtetes vähe ruumi. Kui mõte viibib stseenide juures, kus kujutatakse rikutust, virgub kirg ja lõpptulemus on patt. {Tt 316.3}

Isegi niisugune ilukirjandus, mis ei sisalda vihjeid rikutusele ja mis võib olla mõeldud heade põhimõtete õpetamiseks, on ohtlik. See soodustab kiire ja pealiskaudse lugemise harjumust pelgalt jutustuse pärast. Nii kipub see hävitama seostatud ja jõulise mõtlemise võimet, see muudab hinge kõlbmatuks mõtlema suurtele kohuse ja saatusega seotud probleemidele. {Tt 316.4}

Lihtsalt ajaviiteks ilukirjanduse lugemise armastuse soosimine tekitab vastumeelsuse elu praktiliste kohustuste suhtes. Erutava, joovastava mõju tõttu on see sageli nii vaimsete kui ka füüsiliste haiguste põhjustaja. Paljud õnnetud, hooletusse jäetud kodud, paljud eluaegsed invaliidid, paljud hullumajade asukad on niisugused just romaanide lugemise harjumuse tõttu. {Tt 316.5}

Sageli on soovitatud, et noorte põnevus- või rämpskirjanduse juurest ärameelitamiseks peame pakkuma neile paremat väljamõeldist. See on nagu alkohooliku ravimine, andes talle viski või brändi asemel lahjemaid alkohoolseid jooke nagu vein, õlu või siider. Nende tarbimine turgutab himu tugevamate stimulantide järele. Ainus julgeolek joodiku jaoks ja ainus kaitse mõõdukale inimesele on täielik loobumine. Ilukirjanduse armastaja kohta kehtib sama reegel. Tema ainus julgeolek on täielik loobumine. {Tt 316.6}

Müüdid ja muinasjutud

Praegu antakse laste ja noorte harimisel suur osa muinasjuttudele, müütidele ja teistele väljamõeldud lugudele. Niisuguse sisuga raamatuid kasutatakse koolides ja neid leidub paljudes kodudes. Kuidas saavad kristlikud vanemad lubada oma lastel kasutada raamatuid, mis on niivõrd täis valskust? Kui lapsed esitavad küsimuse lugude kohta, mis on vastuolus vanemate õpetusega, siis vastatakse, et need lood ei ole tõde, kuid see ei tühista nende kasutamise halbu tagajärgi. Neis raamatuis esitatud ideed viivad lapsed eksiteele. Need annavad elust vale arusaama ning tekitavad ja edendavad soovi ebareaalse järele. {Tt 317.1}

Niisuguste raamatute laialdane kasutamine praegusel ajal on üks Saatana kavalatest vahenditest. Ta püüab pöörata vanade ja noorte tähelepanu eemale suurest iseloomu kujundamise tööst. Ta tahab, et meie lapsed ja noored saaksid teelt kõrvale juhitud hinge hävitavate pettustega, millega ta maailma täidab. Seepärast püüab ta nende mõtted juhtida eemale Jumala Sõnast ja nii takistada neil omandada teadmisi neist tõdedest, mis neid kaitseksid. {Tt 317.2}

Laste ja noorte kätte ei tohi anda iial raamatuid, mis sisaldavad rikutud tõde. Ärgem laskem oma lastel hariduse omandamise käigus saada mõtteid, mis osutuvad patu seemneteks. Kui küpse mõistusega inimesed ei teeks niisuguste raamatutega tegemist, siis oleksid nad palju kaitstumad ning nende eeskuju ja mõju õiges suunas muudaks noorte kiusatuste eest kaitsmise kergemaks. {Tt 317.3}

Meil on rohkelt seda, mis on tõeline, seda, mis on jumalik. Need, kes janunevad teadmiste järele, ei pea minema saastatud allikate juurde. Issand ütleb: {Tt 317.4}

„Pööra kõrv ja kuule tarkade sõnu

ja pangu su süda tähele minu tundmist ...

Et Issand võiks olla su lootus,

selleks ma õpetan täna sind, just sind.

Kas ma ei ole sulle kirjutanud

kolm korda nõuandeid ja teadmisi,

et õpetada sulle tõde, tõe sõnu,

et võiksid vastata oma läkitajale tõe sõnu?“

„Ta asetas tunnistuse Jaakobisse

ja seadis Iisraelisse Seaduse,

mida ta käskis meie esivanemail

teatada oma lastele.“

„Me jutustame tulevasele põlvele

Issanda kiitusväärt tegudest,

tema vägevusest ja tema imedest,

mis ta on teinud.“

„Et tulevane põlv seda tunneks,

lapsed, kes sünnivad,

et nemadki tõuseksid

seda jutustama oma lastele,

ja et nad paneksid oma lootuse Jumala peale.“

„See on Issanda õnnistus, mis teeb rikkaks,

ja oma vaev ei lisa sellele midagi juurde.“

(Õp 22:17-21; Ps 78:5, 4, 6, 7; Õp 10:22) {Tt 318.1}

Kristuse õpetus

Nii esitas ka Kristus tõe põhimõtteid evangeeliumis. Tema õpetuses võime juua puhtast ojast, mis voolab Jumala troonilt. Kristus oleks võinud anda inimestele teadmisi, mis oleks ületanud kõik eelnevalt avalikuks tulnu ning panustada kõigi avastuste taustaandmetesse. Ta oleks võinud paljastada ühe saladuse teise järel ning koondada nende imeliste ilmutuste ümber edukate põlvkondade aktiivse, tõsise mõtiskelu kuni aegade lõpuni. Kuid Ta ei kulutanud hetkegi muule kui lunastuse teaduse õpetamisele. Tema aega, võimeid ja elu hinnati ning Ta kasutas neid ainult inimhingede päästmise vahendina. Ta oli tulnud otsima ja päästma kadunut ning Ta ei pöördunud oma eesmärgist kõrvale. Ta ei lubanud millelgi tähelepanu kõrvale juhtida. {Tt 318.2}

Kristus jagas ainult neid teadmisi, mida sai kasutada. Tema juhtnöörid inimestele piirdusid nende olukorra vajadustega praktilises elus. Ta ei rahuldanud uudishimu, mis tõi nad Talle uurivaid küsimusi esitama. Kõik niisugused kõnelused muutis Ta pühalikeks, tõsisteks, elulisteks üleskutseteks. Neile, kes soovisid innukalt noppida teadmiste puult,

pakkus Kristus elupuu vilja. Kõik teised teed olid suletud, välja arvatud see, mis viib Jumala juurde. Kõik teised allikad olid kinni pitseeritud, välja arvatud igavese elu allikas. {Tt 319.1}

Meie Päästja ei soovitanud kellelgi minna tolle aja rabide kooli, sest nende mõistus saaks rikutud pidevast kordamisest: „Nemad ütlevad nii“ või „Räägitakse, et...“ Miks peaksime siis meie võtma inimeste ebakindlaid sõnu üleva tarkusena, kui meie käsutuses on suurem ja kindlam tarkus? {Tt 319.2}

See, mida ma olen näinud igavestest asjadest, ja see, mida olen näinud inimkonna nõrkusest, on minu mõistusele sügavat muljet avaldanud ning mõjutanud mu elutööd. Ma ei näe midagi, mille eest tuleks inimest kiita või ülistada. Ma ei näe mingit põhjust, miks peaks usaldama ja ülendama ilmaliku tarkusega niinimetatud suurte meeste arvamusi. Kuidas saavad neil, kel pole jumalikku valgustust, olla õiged arusaamad Jumala plaanidest ja teedest? Nad kas üldse salgavad Teda ja eiravad Tema olemasolu või piiravad Tema väge oma piiratud käsitusviisiga. {Tt 319.3}

Valigem oma õpetajaks Tema, kes lõi taevad ja maa, Tema, kes pani tähed taevalaotusesse ning määras päikese ja kuu oma tööd tegema. {Tt 319.4}

Noortel on õige tunda, et nad peavad jõudma oma vaimsete võimete kõrgeima arengutasemeni. Me ei saa piirata haridust, millele Jumal ei ole piire pannud. Kuid meie teadmised ei maksa midagi, kui neid ei kasutata Jumala austamiseks ja inimkonna hüvanguks. {Tt 319.5}

Pole hea koormata mõistust õpingutega, mis nõuavad pingelist tööd, kuid mida praktilises elus ei rakendata. Niisugune haridus on õpilase jaoks kadunud. Need õpingud vähendavad soovi ja tahet õppida selliseid asju, mis muudavad ta kasulikuks ja võimaldavad oma kohustusi täita. Praktiline õpe on palju enam väärt kui ükskõik kui palju teooriat. Ei piisa pelgalt teadmiste omamisest. Me peame suutma teadmisi õigesti rakendada. {Tt 320.1}

Aeg, vahendid ja õppimine, mida nii paljud kulutavad suhteliselt kasutule haridusele, tuleks pühendada niisuguse hariduse omandamisele, mis muudab õpilased praktilisteks meesteks ja naisteks, sobilikeks täitma elu kohustusi. Niisugune haridus on kõige enam väärt. {Tt 320.2}

Meil on vaja teadmisi, mis tugevdavad vaimu ja hinge, mis muudavad meid paremateks inimesteks. Südame haridus on palju olulisem kui üksnes raamatutarkus. On hea, isegi oluline, omada teadmisi maailmast, milles me elame, aga kui me jätame igaviku arvestusest välja, siis teeme vea, millest me kunagi ei taastu. {Tt 320.3}

Õpilane võib pühendada kõik oma võimed teadmiste hankimisele, aga kui ta ei tunne Jumalat, kui ta ei kuuletu seadustele, mis tema olemust valitsevad, siis hävitab ta enese. Valede harjumuste tõttu kaotab ta eneseväärikuse, kaotab enesevalitsuse. Ta ei suuda teha

õigeid otsuseid valdkondades, mis temasse kõige sügavamalt puutuvad. Ta kohtleb oma keha ja vaimu hooletult ja otstarbetult. Kuna ta on hooletusse jätnud õigete põhimõtete arendamise, on ta hukkunud nii selle kui ka tulevase maailma jaoks. {Tt 320.4}

Kui noored mõistaksid oma nõrkust, siis otsiksid nad oma tugevust Jumalas. Kui nad otsivad Tema õpetust, saavad nad Tema tarkuses arukaks ja nende elu on täis õnnistusi maailmale. Aga kui nad allutavad oma vaimu üksnes ilmalikele ja spekulatiivsetele õpingutele ning eemalduvad nii Jumalast, kaotavad nad kõik, mis elu rikastab. {Tt 320.5}

38. Peatükk — Tõeliste Teadmiste Taotlemise Olulisus

Peame palju selgemini kui seni mõistma, mis on kaalul suures võitluses, millesse oleme haaratud. Me peame mõistma täielikumalt Jumala sõna tõdede väärtust ning seda, kui ohtlik on lasta suurel petisel oma mõtteid neilt ära pöörata. {Tt 321.1}

Meie lunastamiseks vaja läinud ohvri hindamatu väärtus näitab tõsiasja, et patt on kohutavalt halb. Patu tõttu on kogu inimorganism segi aetud, mõistus on pahupidi pööratud, kujutlusvõime rikutud. Patt on alandanud hinge võimeid. Väljastpoolt tulevad kiusatused leiavad südames vastukaja ning sammud pööravad hoomamatult kurjuse suunas. {Tt 321.2}

Kuna meie eest toodud ohver oli täielik, peab meie ennistamine patu rüvedusest olema täielik. Jumala seadus ei vabanda ühtki kurjuse tegu, ükski ülekohus ei pääse selle hukkamõistust. Evangeeliumi õpetus ei tunnusta ühtki muud standardit peale jumaliku iseloomu täiuslikkuse. Kristuse elu oli seaduse iga sätte täiuslik täitmine. Ta ütles: „Mina olen pidanud oma Isa käske.“ Tema elu on meie sõnakuulelikkuse ja teenimise eeskuju. Ainult Jumal suudab südant uuendada. „Sest Jumal on see, kes teis tegutseb, et te tahate ja toimite tema hea nõu kohaselt.“ Ent meile antakse korraldus: „Valmistage endile päästet kartuse ja värinaga.“ (Jh 15:10, Fl 2:13, 12) {Tt 321.3}

Töö, mis nõuab hoolt

Mõne nõrga, katkendliku pingutusega ei saa parandada ülekohut ega teha muudatusi. Iseloomu kujundamine on töö, mitte ühe päeva ega ühe aasta, vaid terve elu töö. Võitlus oma mina allutamiseks, pühaduse ja taeva saavutamiseks on eluaegne võitlus. Ilma lakkamatute jõupingutuste ja pideva aktiivsuseta ei saa jumalik elu edeneda, ei saavutata võidukrooni. {Tt 322.1}

Kindlaim tõend inimese kõrgemast seisusest langemise kohta on fakt, et tagasipöördumine maksab nii palju. Tagasi võib saada ainult raske võitlusega, sentimeeter sentimeetri, tund tunni järel. Ühe hetkega võime end äkilise, ettevaatamatu teoga asetada kurjuse võimu alla, kuid köidikute purustamiseks ja pühama elu saavutamiseks läheb vaja rohkem kui ühte hetke. Me ei või endale lubada impulsiivset käitumist. {Tt 322.2}

Me ei tohi hetkekski valvsust kaotada. Arvutute kiusatuste poolt sissepiiratult peame neile kindlalt vastu seisma või alistuma. Kui me läheneksime oma elu lõpule, aga töö on tegemata, siis tähendaks see igavest kaotust. {Tt 322.3}

Apostel Pauluse elu oli pidev võitlus iseendaga. Ta ütles: „Ma suren iga päev.“ (1Kr 15:31) Tema tahe ja soovid olid iga päev konfliktis kohustuste ja Jumala tahtega. Oma kalduvuste järgimise asemel tegi ta Jumala tahte järgi, ükskõik kui ränk oli see tema loomusele. {Tt 322.4}

Oma eluvõitluse lõpus lahingutele ja võitudele tagasi vaadates võis ta öelda: „Olen võidelnud head võitlemist, lõpetanud elujooksu, säilitanud usu. Nüüd on mulle valmis pandud õiguse pärg, mille Issand, õiglane kohtunik, oma päeval mulle annab.“ (2Tm 4:7, 8) {Tt 322.5}

Kristlik elu on lahing ja edasimarssimine. Selles sõjas ei ole vaba hetke; jõupingutused peavad olema pidevad ja sihikindlad. Lakkamatu püüdlemisega saavutame võidu Saatana kiusatuste üle. Kristlikku täielikkust tuleb taotleda vastupandamatu energiaga ning hoida resoluutse otsusekindlusega. {Tt 322.6}

Keegi ei sünni ülalt omapoolse karmi, püsiva pingutuseta. Selles sõjas iseenda eest peab igaüks ise võitlema, keegi teine ei saa meie võitlusi võidelda. Me vastutame isiklikult võitluse tulemuse eest. Kui Noa, Iiob ja Taaniel elasid maapeal, ei saanud nad oma õigusega päästa ei poega ega tütart. {Tt 322.7}

Teadus, mida omandada

Teadus, mis tuleb omandada, on kristluse teadus — teadus, mis on igast inimlikust teadusest sügavam, laiem ja kõrgem nagu taevad on kõrgemad maast. Mõistust tuleb distsiplineerida, harida, õpetada, sest me peame teenima Jumalat niiviisi, et see pole kooskõlas meie kaasasündinud kalduvustega. Pärilikud ja omandanud kalduvused kurjale tuleb võita. Tihtipeale tuleb kõrvale jätta eluaegne haridus ja koolitus, et inimesest võiks saada õpilane Kristuse koolis. Meie süda tuleb õpetada kindlaks Jumalas. Me peame kujundama mõtlemisharjumused, mis võimaldavad meil vastu seista kiusatustele. Me peame õppima ülespoole vaatama. Me peame mõistma Jumala Sõna põhimõtete — põhimõtete, mis on sama kõrged kui taevas ja näitavad teed igavikku — suhet meie igapäevaellu. Iga tegu, iga sõna ja iga mõte peab olema nende põhimõtetega kooskõlas. Kõik tuleb tuua kooskõlla Kristusega ja alistada Talle. {Tt 323.1}

Püha Vaimu väärtuslikud omadused ei arene hetkega. Julgus, meelekindlus, alandlikkus, usk ja kõikumatu usaldus Jumala väesse päästa saavutatakse aastatepikkuse kogemusega. Jumala lapsed peavad pitseerima oma saatuse eluga, mis on täis püha püüdlust ja vankumatut poolehoidu õigusele. {Tt 323.2}

Pole aega kaotada

Meil pole aega kaotada. Me ei tea, kui varsti lõpeb armuaeg. Kõige enam on meil vaid siinne lühike eluaeg ning me ei tea, millal võib surmanool meie südant tabada. Me ei tea, kui varsti kutsutakse meid loobuma maailmast ja selle huvidest. Meie ees laiub igavik. Eesriie tõstetakse üles. Vaid mõned lühikesed aastad ja kõik, kes praegu arvatakse elavate hulka, saavad korralduse: {Tt 323.3}

„Kes teeb ülekohut, tehku veel enam ülekohut ... Õige tehku veel enam õigust ning püha pühitsegu ennast veel enam!“ (Ilm 22:11) {Tt 323.4}

Kas me oleme valmis? Kas me tunneme Jumalat, taeva Valitsejat, Seaduseandjat, ja Jeesust Kristust, kelle Ta oma esindajana maailma saatis? Kui meie elutöö lõpeb, kas me oleme valmis ütlema samamoodi nagu Kristus, meie eeskuju: {Tt 324.1}

„Mina olen sind kirgastanud maa peal, lõpetanud töö, mille sa mulle andsid teha ... Ma olen teatavaks teinud sinu nime“ ? (Jh 17:4-6) {Tt 324.2}

Jumala inglid püüavad meid tõmmata iseendast ja maistest asjadest eemale. Ärgem laskem neil asjata vaeva näha. {Tt 324.3}

Ohjeldamatusele andunud mõistus peab muutuma. „Seepärast, vöötanud oma mõistuse niuded ja olles täiesti kained, lootke armule, mida teile pakutakse Jeesuse Kristuse ilmumises. Nii nagu kuulekad lapsed ärge ka teie kohanege oma kunagise teadmatuseaja himudega, vaid saage pühaks kogu oma käitumisega, nii nagu on püha see, kes teid on kutsunud; sest kirjutatud on: „Olge pühad, sest mina olen püha!„“ (1Pt 1:13-16) {Tt 324.4}

Mõtted peavad koonduma Jumalale. Me peame tegema tõsiseid jõupingutusi, et võita lihaliku südame halvad kalduvused. Meie pingutused, enesesalgamine ja sihikindlus peavad olema proportsionaalsed selle eesmärgi väärtusega, mille poole me püüdleme. Ainult Jeesuse kombel võites saame elukrooni. {Tt 324.5}

Vajadus enesest loobuda

Inimese suur oht on petta iseennast ja hellitada eneseusaldust ning eemalduda nii Jumalast, oma jõu allikast. Kui Jumala Püha Vaim meie loomupäraseid kalduvusi ei paranda, siis on neis moraalse surma seemned. Kui me ei ole Jumalaga auliselt ühendatud, ei suuda me vastu panna enesehellitamise, enesearmastuse ja patu kiusatuse pühitsemata mõjudele. {Tt 324.6}

Kristuselt abi saamiseks peame oma vajadust mõistma. Me peame ennast tõeliselt tundma. Kristus saab päästa ainult selle, kes tunneb ennast patusena. Ainult siis, kui mõistame oma äärmist abitust ja loobume igasugusest eneseusaldusest, saame kinni haarata jumalikust väest. {Tt 324.7}

Enesest ei tule loobuda üksnes kristliku elu alguses. Seda tuleb uuendada igal sammul taeva poole. Kõik meie head teod sõltuvad meist väljastpoolt tulevast väest, seepärast peab süda kogu aeg sirutuma Jumala poole, kahetsema pidevalt ja tõsiselt pattu ning alandama hinge Tema ees. Meid ümbritsevad hädaohud ja me oleme kaitstud ainult siis, kui tunneme oma nõrkust ning klammerdume usus oma võimsa Päästja külge. {Tt 325.1}

Kristus — tõeliste teadmiste algallikas

Me peame pöörduma ära tuhandest teemast, mis meie tähelepanu nõuavad. On asju, mis võtavad aega ja tekitavad küsimusi, kuid tulemuseks pole midagi. Kõrgeimad huvid

nõuavad hoolikat tähelepanu ja energiat, mida nii sageli jagatakse suhteliselt tähtsusetutele asjadele. {Tt 325.2}

Uute teooriate vastuvõtmine ei too iseenesest hinge uut elu. Isegi iseenesest oluliste faktide ja teooriate tundmine pole eriti väärtuslik, kui seda praktiliselt ei kasutata. Me peame tundma oma vastutust anda hingedele toitu, mis toidab ja virgutab vaimulikku elu. {Tt 325.3}

Kui sa „lased oma kõrva tarkust tähele panna,

pöörad südame arukuse poole ...

kui sa seda otsid nagu hõbedat

ja püüad leida nagu peidetud varandust,

siis sa mõistad Issanda kartust

ja leiad Jumala tunnetuse. ...

Siis sa mõistad õiglust ja õigust,

ja seda, mis õige on —

kõiki häid teid.

Sest siis tuleb tarkus su südamesse

ja tunnetus hakkab meeldima su hingele.

Otsustusvõime valvab su üle,

arukus kaitseb sind.“

Tarkus „on elupuuks neile,

kes sellest kinni haaravad, õnnis, kes seda suudab hoida.“

(Õp 2:2-11; 3:18) {Tt 325.4}

Küsimus, mida peame uurima, on: „Mis on tõde — tõde, mida tuleb kalliks pidada, armastada ja austada ning millele tuleb kuuletuda?“ Teadusele pühendunud inimesed on püüdlustes Jumalat leida lüüa saanud ja meelt heitnud. Nad peaksid praegusel ajal küsima hoopis: „Missugune on tõde, mille abil saame oma hingele päästmise?“ {Tt 326.1}

Kõige olulisem küsimus on: „Mida sa arvad Kristusest?“ Kas sa võtad Ta vastu isikliku Päästjana? Kõigile, kes Teda vastu võtavad, annab Ta meelevalla saada Jumala lasteks. {Tt 326.2}

Kristus ilmutas oma jüngritele Jumalat sel viisil, et see tegi nende südames erilist tööd, samasugust, nagu Ta soovib meie südames teha. Palju on neid, kes on liiga suurel määral peatunud teoorial ning on kaotanud silmist Päästja eeskuju elava väe. Nad on kaotanud silmist Tema kui alandliku, ennastsalgava töölise. Neil on vaja vaadata Jeesusele. Me vajame iga päev Tema ligioleku uut ilmutust. Me peame veelgi täpsemalt järgima Tema eeskuju enesest loobumises ja eneseohverdamises. {Tt 326.3}

Meil on vaja Pauluse kogemust, mille kohta ta kirjutas: „Ma olen ühes Kristusega risti löödud; nüüd ei ela enam mina, vaid Kristus elab minus. Ja mida ma nüüd elan ihus, seda ma elan usus Jumala Pojasse, kes mind on armastanud ja on iseenese loovutanud minu eest.“ (Gl 2:19, 20) {Tt 326.4}

Iseloomus väljenduv Jumala ja Jeesuse Kristuse tundmine on ülendus, mida hinnatakse maa peal ja taevas kõigest kõrgemalt. See on kõrgeim haridus. See on võti, mis avab taevalinna väravad. See tundmine on Jumala eesmärk kõigi jaoks, kes on Kristuses. {Tt 326.5}

39. Peatükk — Jumala Sõna Kaudu Saadud Teadmised

Kogu Piibel on Jumala au ilmutus Kristuses. Kui see vastu võetakse, seda usutakse ja sellele kuuletutakse, siis on see suurepärane iseloomu muutmise vahend. See on suur stiimul, sundiv jõud, mis elustab füüsilisi, vaimseid ja vaimulikke võimeid ning suunab elu õigetesse kanalitesse. {Tt 327.1}

Põhjus, miks noored ja isegi küpsemas eas inimesed nii kergesti kiusatusse ja pattu satuvad, on see, et nad ei uuri Jumala Sõna ega mõtiskle selle üle nii palju kui peaks. Elus ja iseloomus ilmneva kindla, otsustava tahtejõu puudumise tulemus on Jumala Sõna pühade juhtnööride hooletusse jätmine. Nad ei suuna mõistust tõsiste jõupingutustega sellele, mis sisendaks puhtaid ja pühi mõtteid ning juhiksid need eemale kõigest, mis on ebapuhas ja vale. Vähe on neid, kes valivad parema osa, kes istuvad sarnaselt Maarjaga Jeesuse jalge ees, et õppida jumalikult Õpetajalt. Vähesed talletavad Tema sõnu südames ja rakendavad neid ellu. {Tt 327.2}

Vastu võetud Piibli tõed ülendavad vaimu ja hinge. Kui Jumala sõna tunnustatakse nii, nagu peaks, siis oleks nii noortel kui ka vanadel sisemine kindlameelsus, põhimõtte jõud, mis teeks nad suuteliseks kiusatustele vastu panema. {Tt 327.3}

Õpetagu ja kirjutagu inimesed Pühakirja väärtuslikke asju. Olgu mõtted, võimed ja innukas mõistusejõu kasutamine suunatud Jumala mõtete uurimisele. Ära uuri inimeste oletuste filosoofiat, vaid uuri Tema mõttetarkust, kes on tõde. Selle väärtusega ei saa võrrelda mingisugust muud kirjandust. Maine mõistus ei leia Jumala Sõna üle mõtisklemisest rõõmu, kuid Püha Vaimu läbi uuendatud mõistusele paistavad pühadelt lehekülgedelt jumalik ilu ja taevalik valgus. See, mis maisele mõistusele oli trööstitu kõrb, saab vaimulikule mõistusele elavate veeojade maaks. {Tt 328.1}

Jumala tundmine, nagu see on ilmutatud Tema Sõnas, on teadmised, mida tuleb anda meie lastele. Kohe kui mõistus arenema hakkab, tuleb neile tutvustada Jeesuse nime ja elu. Esimesed õppetunnid peavad neile õpetama, et Jumal on nende isa. Esimene õpetus peab olema armastav kuulekus. Loetagu ja korratagu neile Jumala Sõna aukartlikult ja õrnalt niisuguste osadena, mis sobib nende arusaamisvõimega ja on kohandatud nende huvi äratamiseks. Ja eelkõige õppigu nad Tema armastusest, mis on ilmutatud Kristuses, ja selle suurest õppetunnist: {Tt 328.2}

„Kui Jumal meid nõnda on armastanud, siis oleme ka meie kohustatud armastama üksteist.“ (1Jh 4:11) {Tt 328.3}

Tehku noored Jumala Sõnast omale vaimu ja hinge toit. Saagu Kristuse rist kogu hariduse teaduseks, kõigi õpetuste ja uurimiste keskpunktiks. Rakendatagu see praktilise elu igapäevasesse kogemusse. Niiviisi saab Päästjast noorte igapäevane kaaslane ja sõber. Iga

mõte on Kristuse sõnakuulmise alla vangistatud. Nad võivad koos apostel Paulusega öelda: {Tt 328.4}

„Mulle olgu olemata, et ma kiitleksin muu kui meie Issanda Jeesuse Kristuse risti üle, mille läbi maailm on minule risti löödud ja mina maailmale.“ (Gl 6:14) {Tt 328.5}

Nii õpivad nad usu kaudu Jumalat kogemuslikult tundma. Nad on endale tõestanud Tema Sõna reaalsust, Tema tõotuste õigsust. Nad on maitsnud ja nad teavad, et Issand on hea. {Tt 328.6}

Armastatud Johannesel olid oma kogemuse kaudu saadud teadmised. Ta võis tunnistada: {Tt 329.1}

„Mis algusest peale on olnud, mida me oleme kuulnud, mida me oleme oma silmaga näinud, mida me oleme vaadelnud ja mida meie käed on katsunud — seda me kuulutame Elu Sõnast. Jah, Elu on saanud avalikuks, ja me oleme näinud ja me tunnistame ja kuulutame teile igavest elu, mis oli Isa juures ja on saanud meile avalikuks. Mida me oleme näinud ja kuulnud, seda me kuulutame ka teile, et teilgi oleks osadus meiega. Meie osadus on osadus Isaga ja tema Poja Jeesuse Kristusega.“ (1Jh 1:1-3) {Tt 329.2}

Nii võib igaüks oma kogemuse kaudu kinnitada pitseriga, „et Jumal on tõeline“. (Jh 3:33) Ta võib olla tunnistaja, et ta on Kristuse väge ise näinud ja kuulnud ja tundnud. Ta saab tunnistada: {Tt 329.3}

„Ma vajasin abi ja leidsin selle Jeesuses. Kõik vajadused täideti, minu hinge nälg rahuldati. Piibel on minu jaoks Kristuse ilmutus. Ma usun Jeesusesse, sest Ta on minu jaoks jumalik Päästja. Ma usun Piiblit, sest olen leidnud sellest Jumala hääle oma hingele.“ {Tt 329.4}

See, kes on omandanud isikliku kogemusega teadmised Jumalast ja Tema Sõnast, on valmis uurima loodusteadust. Kristuse kohta on kirjutatud: „Temas oli elu, ja elu oli inimeste valgus.“ (Jh 1:4, KJV) Enne pattulangemist olid Aadam ja Eeva Eedeni aias ümbritsetud selge ja kauni valgusega, Jumala valgusega. See valgus valgustas kõike, millele nad liginesid. Nende arusaama Jumala iseloomust ja kätetöödest ei varjutanud miski. Aga kui nad alistusid kiusajale, siis lahkus valgus neist. Pühaduse rüüd kaotades kaotasid nad valguse, mis oli loodust valgustanud. Nad ei suutnud seda enam õigesti mõista. Nad ei suutnud enam märgata Jumala iseloomu Tema kätetöös. Seega ei suuda inimene tänapäeval ise looduse õpetusi õigesti lugeda. Kui teda ei juhi jumalik tarkus, tõstab ta looduse ja loodusseadused looduse Jumalast kõrgemale. Sestap ongi üksnes inimeste ideed teaduses nii sageli Jumala Sõna õpetusega vastuolus. Kuid nende jaoks, kes võtavad Kristuse elu valguse vastu, on loodus taas valgustatud. Ristilt säravas valguses võime looduse õpetusi õigesti tõlgendada. {Tt 329.5}

Inimesel, kel on isikliku kogemuse kaudu teadmised Jumalast ja Tema Sõnast, on kindel usk Pühakirja jumalikkusesse. Ta on järele proovinud, et Jumala Sõna on tõde ning ta teab, et tõde ei saa iial iseenesega vastuolus olla. Ta ei katseta Piiblit inimeste teaduslike ideedega, ta proovib need ideed läbi eksimatu mõõdupuuga. Ta teab, et tõelises teaduses ei saa olla midagi sõna õpetusega vastuolus olevat. Kuna mõlemal on sama Autor, tõestab mõlema õige mõistmine, et nad on kooskõlas. Mis iganes on niinimetatud teaduslikus õpetuses Jumala sõna tunnistusega vastuolus, see on pelgalt inimeste oletus. {Tt 330.1}

Niisugusele õpilasele avab teaduslik uurimine ääretu mõtisklemise ja teabe valdkonna. Kui ta vaatleb loodusobjekte, tulvab temasse uus arusaam tõest. Looduse raamat ja kirjutatud Sõna heidavad teineteisele valgust. Mõlemad tutvustavad talle paremini Jumalat, õpetades talle Tema iseloomu ja seadusi, mille kaudu Ta tegutseb. {Tt 330.2}

Psalmisti kogemus on kogemus, mille võib omandada igaüks Jumala Sõna looduses ja ilmutuses vastu võttes. Ta ütleb: {Tt 330.3}

„Sina, Issand,

oled mind rõõmsaks teinud oma tegudega,

ma hõiskan sinu kätetööde pärast.“

„Issand, sinu heldus on taevas

ja su ustavus ulatub ülemate pilvedeni.

Sinu õigus on nagu Jumala mäed,

su kohtuotsused on nagu suur ürgvesi ...

Kui kallis on su heldus, Jumal!

sellepärast otsivad inimlapsed pelgupaika

su tiibade varju all. ...

Sa joodad neid oma rõõmujoovastuse ojast.

Sest sinu juures on eluallikas,

sinu valguses me näeme valgust.“

„Õndsad on need, kelle elutee on laitmatu,

kes käivad Issanda Seaduse järgi!

Õndsad on need, kes peavad tema tunnistusi

ja nõuavad teda kõigest südamest.“ „Kuidas hoiab noor inimene oma teeraja selge?

Kui ta seda peab sinu sõna järgi.“

„Ma olen valinud ustavuse tee,

ma olen pannud enese ette sinu seadused.“

„Ma panen su sõna tallele oma südamesse,

et ma ei teeks pattu sinu vastu.“

„Ma tahan ... avaruses käia,

sest ma nõuan sinu korraldusi.“

„Ava mu silmad nägema

su Seaduse imesid!“

„on ju sinu tunnistused

mu rõõmustajad ja mu nõumehed.“

„Seadus su huultelt on mulle kallim

kui tuhanded kulda ja hõbedat.“

„Kuidas ma armastan sinu Seadust!

Iga päev mõlgutan ma mõttes seda.“

„Imelised on sinu tunnistused,

sellepärast hoiab neid minu hing.“

„Su määrused on mu kiituslauluks

mu võõraspõlve majas.“

„Mis sa oled öelnud, on sulatatud väga selgeks,

ja su sulane armastab seda.“

„Sinu sõna sisu on tõde ja kõik su õiguse seadused jäävad igavesti.“

„Elagu mu hing, et ta sind kiidaks,

ja su seadused aidaku mind!“

„Sinu Seaduse armastajail on suur rahu

ja nad ei komista.

Ma ootan päästet sinult, Issand,

ja teen su käske mööda. Mu hing hoiab su tunnistusi

ja ma armastan neid väga.“

„Kui su sõnad avanevad, annavad nad valgust,

tehes arukaks kohtlasi.“

„Sinu käsud teevad mind targemaks mu vaenlastest,

sest nad on minu päralt igavesti.

Ma olen mõistlikum kui kõik mu õpetajad,

sest ma olen mõlgutanud mõttes su tunnistusi.

Ma olen arukam kui vanad,

sest ma panen tähele su korraldusi.“

„Su korraldustest ma olen saanud arukaks,

sellepärast ma vihkan kõiki vale teeradu.“

„Su tunnistused ma olen saanud pärandiks igavesti,

sest nad on mu südame rõõm.“

(Ps 92:5; 36:6-10; 119:1, 2, 9, 30, 11, 44-45, 18, 24, 72, 97, 129, 54, 140, 160, 175, 165-167, 130, 98-100, 104, 111) {Tt 330.4}

Selgemad ilmutused Jumalast

Meie eesõigus on sirutuda Jumala iseloomu selgemateks ilmutusteks üha kõrgemale ja kõrgemale. Kui Mooses palus: „Näita siis mulle oma auhiilgust!“, ei noominud Issand teda, vaid täitis ta palve. Jumal ütles oma sulasele: „Ma lasen sinu eest mööduda kogu oma ilu ja kuulutan sinu ees Issanda nime. Ja ma olen armuline, kellele olen armuline, ja halastan, kelle peale halastan.“ (2Ms 33:18, 19) {Tt 332.1}

Patt tumendab meie mõistust ja ähmastab meie arusaamist. Kui patt meie südamest välja aetakse, siis valgustab Jumala auhiilguse tundmise valgus Jeesuse Kristuse näol Tema Sõna ja peegeldub looduse ilmest, mis kuulutab aina täielikumalt, et Tema on „halastaja ja armuline Jumal, pika meelega ja rikas heldusest ning tõest“. (2Ms 34:6) {Tt 332.2}

Tema valguses näeme valgust, kuni mõistus, süda ja hing on muudetud Tema pühaduse kujuks. {Tt 333.1}

Neil, kes hoiavad kinni Jumala Sõna jumalikest tõotustest, on imelised võimalused. Nende ees laiub mõõtmatu tõeväli, väe tohutud ressursid. Ilmutatakse aulisi asju. Eesõigused ja kohustused, mida nad isegi ei arvanud Piiblis olevat, tehakse avalikuks. Kõik,

kes käivad alandliku sõnakuulmise rada ja täidavad Jumala eesmärki, mõistavad Jumala ettekuulutusi üha paremini. {Tt 333.2}

Võtku õpilane Piibel oma teejuhiks ja seisku kindlalt põhimõtte eest ning ta võib pürgida ükskõik missugustesse saavutuste kõrgustesse. Kui Jumalat ei ole tunnistatud kõiges kõigeks, on kõik inimolemuse filosoofiad lõppenud segaduses ja häbis. Kuid Jumala sisendatud kallis usk annab jõudu ja iseloomu õilsust. Kui peatutakse Jumala headusel, halastusel ja armastusel, siis muutub tõe taipamine üha selgemaks ning igatsus südame puhtuse ja mõtete selguse järele kõrgemaks ja pühamaks. Pühade mõtete puhtas õhustikus viibiv hing muudetakse Jumalaga suhtlemisel Tema Sõna uurimise kaudu. Tõde on nii suur, nii kaugeleulatuv, nii sügav ja lai, et oma mina kaob silmist. süda pehmeneb ja alistatakse alandlikkusesse, lahkusesse ning armastusse. {Tt 333.3}

Püha kuulekuse tõttu suurendatakse loomupäraseid võimeid. Elu Sõna uurimisest võivad õpilased saada arenenud, ülendatudja õilistatud mõistuse. Kui nad on sarnaselt Taanieliga Jumala Sõna kuuljad ja tegijad, saavad nad kindlaloomuliseks. Kõiki intellektuaalseid võimeid elavdatakse. Nad võivad end nii harida ja distsiplineerida, et kõik nende mõjusfääris näevad, missugune võib inimene olla ja mida ta võib teha, kui ta on ühenduses tarkuse ja väe Jumalaga. {Tt 333.4}

Õppimine igaveses elus

Meie elutöö siin on ettevalmistus igaveseks eluks. Siin alustatud õppimine ei saa selles elus lõpetatud, see jätkub läbi igaviku — alati edenedes, mitte iialgi lõpule jõudes. Aina täielikumalt ilmneb Jumala tarkus ja armastus lunastusplaanis. Päästja jagab oma lapsi eluvee allikatele viies külluslikke teadmiste varusid. Päev-päevalt avanevad mõistuse ees uues ilus Jumala imelised teod, Tema väe tõendid universumi loomisel ja ülalhoidmisel. Troonilt paistvas valguses kaovad saladused ning hing täitub hämmastusega, kui lihtsad on asjad, mida iial varem ei mõistetud. {Tt 333.5}

Praegu me näeme aimamisi nagu peeglist, siis aga palgest palgesse; praegu tunnetame poolikult, aga siis tunnetame täiesti, nagu meid tunnetatakse. {Tt 334.1}

40. Peatükk — Abi Argipäevas

Töölise vajadused

Sõnadest palju võimsam kõneosavus on puhta, tõelise kristlase vaikses, järjekindlas elus. Sellel, missugune inimene on, on suurem mõju kui sellel, mida ta räägib. {Tt 335.1}

Ametnikud, kes saadeti Jeesuse juurde, tulid tagasi teatega, et ükski inimene pole veel iial niimoodi rääkinud. Kuid selle põhjus oli, et iial polnud elanud niisugust inimest nagu Tema. Kui Tema elu oleks olnud teistsugune, kui see oli, siis ei oleks Ta saanud nii rääkida, nagu Ta rääkis. Tema sõnad kätkesid veenvat jõudu, sest need tulid puhtast ja pühast südamest, mis oli täis armastust ja osavõtlikkust, heatahtlikkust ja tõde. {Tt 335.2}

Meie enda iseloom ja kogemus määravad ära meie mõju teistele inimestele. Selleks et veenda teisi Kristuse armu väes, peame tundma selle väge oma südames ja elus. Evangeelium, mida esitame hingede päästmiseks, peab olema evangeelium, mille kaudu on päästetud meie enda hing. Meie mõju saab skeptilises maailmas tunda olla ainult elava usu kaudu Kristusesse kui isiklikku Päästjasse. Kui me tahame tõmmata patuseid kiirevoolulisest hoovusest välja, peavad meie enda jalad toetuma kindlalt Kaljule, Kristusele Jeesusele. {Tt 335.3}

Kristluse tunnus ei ole väline märk, mitte risti või krooni kandmine, vaid see, mis ilmutab inimese ühendust Jumalaga. Tema armu väe kaudu, mis ilmneb muudetud iseloomus, veendub maailm, et Jumal on saatnud oma Poja Lunastajaks. Ühelgi teisel mõjul, mis võib inimhinge ümbritseda, ei ole niisugust väge nagu omakasupüüdmatu elu mõjul. Tugevaim argument evangeeliumi kasuks on armastav ja armastusväärne kristlane. {Tt 336.1}

Katsumuste distsiplineeriv mõju

Niisuguse elu elamine ja niisuguse mõju avaldamine nõuab igal sammul pingutust, eneseohverdust ja distsipliini. Kuna seda ei mõisteta, satuvad paljud kristlikus elus nii lihtsalt ahastusse. Paljud, kes pühendavad siiralt oma elu Jumala teenimisele, on üllatunud ja pettunud, kui leiavad end silmitsi seismas takistustega ning piiratuna katusumustest ja probleemidest nagu ei iial varem. Nad paluvad Kristuse-sarnast iseloomu ja sobivust Jumala tööks ning neid asetatakse olukordadesse, mis tundub nende olemuses esile kutsuvat kõik halva. Ilmnevad vead, mille olemasolust neil polnud aimugi. Nad küsivad sarnaselt vanaaja Iisraeliga: „Kui Jumal meid juhib, miks siis tulevad meile kõik need asjad?“ {Tt 336.2}

Just sellepärast need asjad neile tulevadki, et Jumal neid juhib. Katsumused ja takistused on Issanda valitud distsiplineerimismeetodid ja Tema määratud edutingimused. Tema, kes näeb inimsüdameid, tunneb nende iseloomu paremini kui nad ise. Ta näeb, et mõnel on võimeid ja vastuvõtlikkust, mida õigesti suunatuna saaks kasutada Tema töö edendamiseks. Ta seab oma ettenägelikkuses need inimesed erinevatele positsioonidele ja mitmetesse

olukordadesse, et nad võiksid avastada oma iseloomupuudused, mis on nende eest varjatud olnud. Ta annab neile võimaluse neid puudusi parandada ja muuta end Tema teenimise jaoks sobilikuks. Sageli lubab Ta kannatuste tulel neid rünnata, et nad võiksid puhtaks saada. {Tt 336.3}

Tõsiasi, et meid kutsutakse katsumusi taluma, näitab, et Issand Jeesus näeb meis midagi väärtuslikku, mida Ta soovib arendada. Kui Ta ei näeks meis midagi, millega võiks Tema nime austada, siis ei kulutaks Ta meie puhastamisele aega. Ta ei viska väärtusetuid kive sulatusahju. Ta puhastab väärtuslikku maaki. Sepp paneb raua ja terase tulle, et näha, mis liiki metallid need on. Issand lubab oma valitutel sattuda kannatuste sulatusahju, et kindlaks teha, missugune on nende meelelaad ja kas neid saab Tema töö jaoks vormida. {Tt 336.4}

Pottsepp võtab savi ja vormib seda oma tahte järgi. Ta mudib ja töötleb seda. Ta rebib selle mitmeks ja surub kokku tagasi. Ta niisutab ja seejärel kuivatab seda. Ta laseb sel mõnda aega olla nii, et ei puuduta seda. Kui see on täiuslikult vormitav, jätkab ta tööd ja teeb sellest anuma. Ta annab sellele kuju ning silub ja lihvib seda potikedral. Ta kuivatab seda päikese käes ja kuumutab ahjus. Nii saab sellest anum, mis sobib kasutamiseks. Samamoodi soovib suur Meistertööline meid vormida ja kujundada. Ja nagu savi on pottsepa käes, nii peame olema meie Tema käes. Me ei tohi püüda teha pottsepa tööd. Meie osa on allutada end Meistri vormimisele. {Tt 337.1}

„Armsad, ärge võõrastage enestes tulekuumust, millega teid pannakse proovile, nii nagu sünniks teile midagi võõrast, vaid rõõmustage, et nii nagu te olete Kristuse kannatuste osalised, võite rõõmuga hõisata ka tema kirkuse ilmumisel.“ (1Pt 4:12, 13) {Tt 337.2}

Päevavalguses ja teisi muusikahelisid kuulates ei laula puurilind laulu, mida isand talle õpetada püüab. Ta laulab katke siit, jupikese sealt, kuid mitte kunagi eraldi tervet meloodiat. Isand katab puuri kinni ja paneb selle kuhugi, kus lind kuuleb ainult seda ühte laulu, mida ta peab laulma. Pimedas püüab ta üha uuesti laulda laulu, kuni see on selge, ning ta toob kuuldavale täiusliku meloodia. Seejärel tuuakse lind välja ja sellest ajast peale suudab ta ka valguse käes seda laulu laulda. Samamoodi käitub Jumal oma lastega. Tal on meile õpetada üks laul ning kui me oleme selle kannatusevarjude keskel ära õppinud, suudame seda sestpeale laulda kogu aeg. {Tt 337.3}

Paljud ei ole oma elutööga rahul. Võib olla nii, et nende ümbrus ei ole soodus. Nende aja võib hõivata tavaline töö, kuigi nad arvavad, et on suutelised suuremaks vastutuseks. Tihtipeale tundub neile, et nende pingutused on alahinnatud või viljatud ja tulevik ebakindel. {Tt 337.4}

Pidagem meeles, et kuigi töö, mida peame tegema, ei pruugi olla meie valik, peame aktsepteerima seda kui Jumala valikut meie jaoks. {Tt 338.1}

Me peame täitma kohust, ükskõik kas meeldivat või ebameeldivat, mis on kõige lähemal. „Tee oma jõudu mööda kõike, mida su käsi suudab korda saata, sest surmavallas, kuhu sa lähed, ei ole tööd ega toimetust, tunnetust ega tarkust!“ (Kg 9:10) {Tt 338.2}

Kui Issand soovib, et viiksime kuulutuse Niinivesse, siis ei ole Talle meelepärane, kui läheme Jaafosse või Kapernauma. Tal on põhjus saata meid sinna, kuhupoole meie jalad on juhitud. Just selles kohas võib olla keegi, kes vajab abi, mida meie saame anda. Tema, kes saatis Filippuse Etioopia valitsusametniku juurde, Peetruse Rooma sõjaväepealiku juurde ning väikese iisraeli tüdruku Süüria väepealik Naamanit aitama, saadab tänapäeval mehi, naisi ja noori oma esindajatena nende juurde, kes vajavad jumalikku abi ja juhatust. {Tt 338.3}

Jumala plaanid on parimad

Meie plaanid ei ole alati Jumala plaanid. Ta võib näha, et meie ja Tema töö jaoks on parim meie parimatest kavatsustest keelduda, nii nagu Ta tegi Taaveti puhul. Kuid ühes asjas võime olla täiesti kindlad: Ta õnnistab ja kasutab oma töö edendamiseks igaüht, kes siiralt pühendab ennast ja kõik, mis tal on, Tema auks. Kui Jumal näeb parima olevat nende soove mitte täita, tasakaalustab Ta keeldumise nii, et annab neile märgi oma armastusest ja usaldab neile teise töö. {Tt 338.4}

Oma armastavas hoolitsuses ja huvis meie vastu keelab sageli Tema, kes mõistab meid paremini kui me ise, meie enda ambitsioonide omakasupüüdlikku rahuldamist. Ta ei luba meil mööda minna lihtsatest, kuid pühadest kohustustest. Sageli pakuvad need just seda treeningut, mida on vaja meie ettevalmistamiseks kõrgemaks tööks. Tihtipeale ebaõnnestuvad meie plaanid selleks, et Jumala plaanid meie jaoks võiksid õnnestuda. {Tt 338.5}

Meilt ei nõuta kunagi Jumala jaoks tõelist ohvrit. Ta palub meil paljud asjad Talle loovutada, kuid seda tehes loobume sellest, mis takistab meid taevateel. Isegi kui meilt nõutakse nende asjade üleandmist, mis on iseenesest head, võime olla kindlad, et Jumal kutsub selle läbi esile midagi meie jaoks paremat. {Tt 338.6}

Tulevases elus avaldatakse saladused, mis meid siin on häirinud ja meile pettumust valmistanud. Me näeme siis, et meie näiliselt vastuseta palved ja petetud lootused on olnud meie suurimate õnnistuste hulgas. {Tt 339.1}

Me peame pidama iga kohustust, ükskõik kui tagasihoidlikku, pühaks, sest see on osa Jumala teenimisest. Meie igapäevane palve peab olema: „Issand, aita mul teha oma parim. Õpeta mind, kuidas teha tööd paremini. Anna mulle energiat ja rõõmsameelsust. Aita mul tuua oma töösse Päästja armastav teenimine.“ {Tt 339.2}

Õppetund Moosese elust

Mõtle Moosese kogemusele. Egiptuse kuninga tütrepoja ja tulevase troonipärijana sai ta väga põhjaliku hariduse. Hooletusse ei jäetud midagi, mis pidi teda tegema egiptlaste tarkuse kohaselt arukaks meheks. Ta sai kõrgeima tsiviil- ja sõjandusväljaõppe. Ta tundis, et on Iisraeli orjusest vabastamise tööks täielikult ette valmistatud. Ent Jumal otsustas teistmoodi. Tema ettenägelikkus määras Moosese neljakümneks aastaks kõrbesse lambakarjusena õppima. {Tt 339.3}

Egiptuses saadud haridusest oli Moosesele mitmes mõttes kasu, kuid kõige väärtuslikuma ettevalmistuse elutööks sai ta karjasena töötades. Mooses oli loomu poolest keevaline. Egiptuses edukas sõjaväejuht ning kuninga ja rahva lemmik olles oli ta harjunud saama kiitust ja meelitusi. Ta oli inimesi kütkestanud. Ta lootis Iisraeli vabastamise töö oma võimetega ära teha. Jumala esindajana pidi ta õppima hoopis teistsuguseid õppetunde. Kui ta mägisel kõnnumaal ja rohelistel orukarjamaadel lambaid karjatas, õppis ta usku ja alandlikkust, kannatlikkust, tagasihoidlikkust ja omakasupüüdmatust. Ta õppis nõrkade eest hoolt kandma, haigete eest hoolitsema, eksinuid otsima, tõrksaid taluma, lambaid talitama ning vanu ja jõuetuid toitma. {Tt 339.4}

Selle töö käigus jõudis Mooses lähemale Ülemkarjasele. Ta sai Iisraeli Pühaga lähedaseks. Ta ei kavandanud enam suurt tööd. Ta püüdis teha talle usaldatud tööd ustavalt nagu Jumalale. Ta tundis Jumala ligiolu oma ümbruses. Kogu loodus rääkis talle Nähtamatust. Ta tundis Jumalat isikliku Jumalana ning Tema iseloomu üle mõtiskledes tajus ta aina täielikumalt Tema ligiolekut. Ta leidis varjupaiga igavestes kätes. {Tt 339.5}

Pärast seda kogemust kuulis Mooses taevast kutset vahetada karjasekepp valitsuskepi vastu, jätta lambakari ja võtta endale Iisraeli juhtimine. Taevane korraldus leidis eest ennast mitteusaldava, kehva kõneoskusega ujeda mehe. Teda valdas enda suutmatuse tunne olla Jumala eestkõneleja. Kuid ta võttis töö vastu, pannes kogu usalduse Issandale. Tema missiooni tähtsus pani tegevusse ta mõistuse parimad võimed. Jumal õnnistas tema nõusolevat sõnakuulelikkust ning temast sai kõneosav, paljutõotav, ennastvalitsev mees, kes sobis suurimaks ülesandeks, mis inimesele kunagi on antud. Tema kohta on kirjutatud: „Aga Iisraelis ei tõusnud enam niisugust prohvetit nagu Mooses, keda Issand tundis palgest palgesse.“ (5Ms 34:10) {Tt 340.1}

Mõelgu need, kes tunnevad, et nende tööd ei hinnata, ja kes igatsevad suurema vastutusega positsiooni, et „ei idast ega läänest ega kõrbe poolt tule ülendamist, vaid Jumal on, kes mõistab kohut; ta alandab ühte ja ülendab teist“. (Ps 75:7, 8) Igal inimesel on taeva igaveses plaanis oma koht. See, kas me täidame selle koha, sõltub meie ustavusest koostöös Jumalaga. {Tt 340.2}

Me peame hoiduma enesehaletsusest. Ära iial hellita tunnet, et sind ei austata nii, nagu peaks, et sinu pingutusi ei hinna, et sinu töö on liiga raske. Vaigistagu igasugused nurisevad

mõtted meenutus sellest, mida talus Kristus meie pärast. Meid koheldakse paremini kui meie Issandat. „Sina nõuad enesele suuri asju! Ära nõua!“ (Jr 45:5) Issandal ei ole oma töös kohta neile, kellel on suurem soov võita kroon kui kanda risti. Ta soovib inimesi, kes on andunud pigem oma kohustustele kui tasu saamisele — inimesi, kes on põhimõtte pärast rohkem mures kui edutamise pärast. {Tt 340.3}

Need, kes on tagasihoidlikud ja teevad oma tööd nagu Jumalale, ei pruugi niivõrd silma paista kui need, kes muudkui askeldavad ja on enesest liiga heal arvamusel. Nende tööl, kes teevad tööd nagu Jumalale, on suurem tähendus. Nende töö, kes uhkeldavad, et endale tähelepanu tõmmata ning astuvad inimeste ja Jumala vahele, osutub sageli ebaõnnestunuks. „Tarkuse algus on see: taotle tarkust ja taotle arukust kogu oma varanduse hinnaga. Pea seda kõrgeks, siis see ülendab sind, kui sa seda süleled, siis see austab sind!“ (Õp 4:7, 8) {Tt 340.4}

Kuna neil pole otsusekindlust ennast käsile võtta ja parandada, kivineb paljudel vale tegutsemissuund. Ent see ei pea nii olema. Nad võivad arendada oma võimeid tegema teenimises oma parimat ja siis on nad alati nõutud. Neid väärtustatakse kõige selle järgi, mida nad on väärt. {Tt 341.1}

Kui kellelgi on kõrgemaks positsiooniks sobiv väljaõpe, siis ei pane Issand koormat üksnes neile, vaid ka neile, kes on neid läbi proovinud, kes teavad nende väärtust ja kes innustavad mõistvalt neid edasi liikuma. Need, kes teevad neile määratud tööd iga päev ustavalt, kuulevad õigel ajal Jumala kutset: „Astu kõrgemale“ {Tt 341.2}

Kui karjased Petlemma küngastel oma karja valvasid, külastasid neid inglid taevast. Samamoodi on ka praegu: kui alandlik Jumala tööline täidab oma kohustusi, on Jumala inglid tema kõrval, kuulavad tema sõnu, panevad tähele, mismoodi ta oma tööd teeb, et näha, kas tema kätesse võib usaldada suuremat vastutust. {Tt 341.3}

Jumal ei hinda inimesi nende jõukuse, hariduse ega positsiooni järgi. Ta hindab neid nende motiivide puhtuse ja iseloomu ilu alusel. Ta vaatab, et näha, kui palju on neil Tema Vaimu ja kui palju ilmutab nende elu Tema sarnasust. Jumala riigis suur olemine tähendab olla nagu väike laps — alandlik, usus lihtne ja armastuses puhas. {Tt 341.4}

„Te teate,“ ütles Kristus, „et rahvaste valitsejad peremehetsevad nende üle ja suured meelevallatsevad nende kallal. Nõnda ei tohi olla teie seas, vaid kes iganes teie seas tahab saada suureks, olgu teie teenija.“ (Mt 20:25, 26) {Tt 341.5}

Kõigist andidest, mida taevas saab inimestele anda, on kõige suurem usaldus ja kõrgeim austus osadus Kristusega Tema kannatustes. Ei Eenok, kes võeti taevasse, ega Eelija, kes viidi tulises vankris taevasse, ole suuremad ega rohkem austatud kui Ristija Johannes, kes suri üksinda vangikongis. „Sest teile ei ole ju kingitud ainult armu uskuda Kristusesse, vaid ka kannatada tema pärast.“ (Fl 1:29) {Tt 342.6}

Tulevikuplaanid

Paljud ei ole suutelised tulevikuks kindlaid plaane tegema. Nende elu on ebakindel. Nad ei suuda märgata asjade lõpptulemust ning see täidab neid sageli mure ja rahutusega. Pidagem meeles, et Jumala laste elu selles maailmas on palveränduri elu. Meil ei ole tarkust oma elu kavandada. Meie asi ei ole tulevikku kujundada. „Usus oli Aabraham kuulekas, kui teda kutsuti minema paika, mille ta pidi saama pärandiks, ja ta läks välja, teadmata, kuhu ta läheb.“ (Hb 11:8) {Tt 342.1}

Maa peal elades ei teinud Kristus enda jaoks plaane. Ta aktsepteeris Jumala plaane enda joaks ning Isa avas Talle need päev päeva järel. Seega peame sõltuma Jumalast, et meie elu võiks olla Tema tahte lihtne täideviimine. Kui me pühendame oma teed Temale, siis juhib Ta meie samme. {Tt 342.2}

Liiga paljud teevad säravat tulevikku kavandades suure vea. Lase Jumalal enda eest kavandada. Usalda nagu väike laps Tema juhtimist, kes „hoiab oma vagade jalgu“. (1Sm 2:9) Jumal ei juhi oma lapsi iial muudmoodi, kui nad ise valiksid, kui nad näeksid lõppu algusest ja mõistaksid selle eesmärgi au, mida nad koostöös Temaga täidavad. {Tt 342.3}

Tasu

Kui Kristus kutsus jüngreid endale järgnema, ei pakkunud Ta neile meelitavaid väljavaateid selles elus. Ta ei lubanud neile kasu ega ilmalikku au. Nad ei sõlminud kokkulepet selle kohta, mida nad pidid saama. Päästja ütles Matteusele, kes istus tollipunktis: „„Järgne mulle!“ Ja ... [ta] tõusis, jättis kõik maha ja järgnes Jeesusele.“ (Lk 5:27, 28) Matteus ei oodanud enne teenima asumist, et nõuda kindlat tasu, mis oleks võrdne tema endisest ametist saadava summaga. Ta järgnes Jeesusele küsimusi esitamata ja kõhklemata. Talle piisas sellest, et ta sai olla koos Päästjaga, et ta võis kuulda Tema sõnu ja liituda Tema tööga. {Tt 342.4}

Nii oli see ka eelnevalt kutsutud jüngritega. Kui Jeesus käskis Peetrusel ja ta kaaslastel enda järel tulla, jätsid nad kohe oma paadid ja võrgud sinnapaika. Mõnel neist jüngritest olid sõbrad, kes nende abist sõltusid, aga kui nad kuulsid Päästja kutset, ei kahelnud nad ega küsinud: „Kuidas ma elan ja kuidas ma oma peret ülal pean?“ Nad kuuletusid kutsele ja kui Jeesus neilt hiljem küsis: „Kui ma läkitasin teid kukruta ja paunata ja jalatsiteta, kas teil oli midagi puudu?“, võisid nad vastata: „Ei midagi.“ (Lk 22:35) {Tt 343.1}

Täna kutsub Päästja meid oma tööle, nagu Ta kutsus Matteust, Johannest ja Peetrust. Kui Tema armastus meie südant puudutab, siis ei ole meie mõtetes tähtsaimal kohal tasu küsimus. Me oleme rõõmuga Kristuse kaastöölised ega karda usaldada Tema hoolitsust. Kui me teeme Jumala oma jõuks, siis mõistame selgelt kohustusi, meil on omakasupüüdmatud taotlused, meie elu ajendab õilis eesmärk, mis tõstab meid räpastest motiividest kõrgemale. {Tt 343.2}

Jumal hoolitseb

Paljudel, kes nimetavad end Kristuse järelkäijateks, on murelik ja rahutu süda, sest nad kardavad end Jumalale usaldada. Nad ei alistu Temale täielikult, sest kohkuvad tagasi tagajärgedest, mille niisugune alistumine võib kaasa tuua. Kui nad ei alistu, siis nad ei leia rahu. {Tt 343.3}

Palju on neid, kelle süda valutab murekoorma all, sest nad püüavad jõuda maailma standardini. Nad on valinud selle teenimise, võtnud endale selle probleemid, võtnud omaks selle kombed. Nii on nende iseloom rikutud ja elu muutunud kurnavaks. Pidev muretsemine kurnab elujõudu. Meie Issand soovib, et nad paneksid selle orjuseikke maha. Ta soovitab neil vastu võtta Tema ike. Ta ütleb: „Minu ike on hea ja minu koorem on kerge!“ Mure on pime ega näe tulevikku, kuid Jeesus näeb lõppu algusest. Ta on igas raskuses valmistanud kergenduse toomise tee. „Armu ja au annab Issand ega keela head neile, kes laitmatult elavad.“ (Mt 11:30; Ps 84:12) {Tt 343.4}

Meie taevasel Isal on meie eest hoolitsemiseks tuhat moodust, millest meie ei tea midagi. Need, kes võtavad vastu põhimõtte pidada Jumala teenimist esmatähtsaks, leiavad, et probleemid kaovad ja nende jalge ees on sile tee. {Tt 343.5}

Tänaste kohustuste ustav täitmine on parim ettevalmistus homseteks katsumusteks. Ära kogu kokku kõiki homseid kohustusi ja muresid ega lisa neid tänase koormale. „Igale päevale piisab oma vaevast.“ (Mt 6:34) {Tt 344.1}

Olgem lootusrikkad ja julged. Meeleheide Jumala teenimisel on patune ja mittemõistlik. Tema teab kõiki meie vajadusi. Meie lepingut pidava Jumala kuningate Kuninga kõikvõimsusega on ühendatud hella karjase õrnus ja hoolitsus. Tema vägi on absoluutne ning see on Tema tõotuste kindla täitumise tagatis kõigile, kes Teda usaldavad. Tal on vahendid kõigi raskuste kõrvaldamiseks, et pidada ülal neid, kes Teda teenivad ja austavad Tema kasutatavaid vahendeid. Tema armastus on igast muust armastusest kõrgemal nagu taevad on kõrgemal maast. Ta valvab oma lapsi armastusega, mis on mõõtmatu ja igavene. {Tt 344.2}

Kõige pimedamatel päevadel, kui väline tundub olevat kõige heidutavam, usu Jumalasse. Tema teostab oma tahte, tehes oma rahvale kõik asjad hästi. Nende jõudu, kes Teda armastavad ja teenivad, uuendatakse iga päev. {Tt 344.3}

Ta on suuteline ja tahtlik andma oma teenijatele kogu abi, mida nad vajavad. Ta annab neile tarkust, mida on vaja nende erinevates vajadustes. {Tt 344.4}

Läbi katsutud apostel Paulus ütles: „Kuid tema ütles mulle: „Sulle piisab minu armust, sest nõtruses saab vägi täielikuks.“ Nii ma siis kiitlen meelsamini oma nõtrusest, et Kristuse vägi laskuks elama minu peale. Seepärast mul ongi hea meel nõtruses, vägivalla all,

hädades, tagakiusamistes ja ahistustes Kristuse pärast, sest kui ma olen nõder, siis ma olen vägev.“ (2Kr 12:9, 10) {Tt 344.5}

41. Peatükk — Teistega Suhtlemine

Igasugune teistega läbikäimine nõuab enesevalitsemist, kannatlikkust ja osavõtlikkust. Meil on nii erinevad kalduvused, harjumused ja haridus, et meie arusaam asjadest on erinev. Me hindame erinevalt. Meie arusaamine tõest, meie ideed seoses eluviisiga ei ole kõigis asjus samasugused. Pole olemas kahte inimest, kelle kogemus oleks igas üksikasjas ühesugune. Ühe inimese katsumused ei ole katsumused teise jaoks. Kohustused, mis ühe jaoks on kerged, on teise jaoks kõige raskemad ja keerulisemad. {Tt 345.1}

Inimloomus on nii habras, nii asjatundmatu ja nii aldis vääritimõistmisele, et igaüks peab olema ettevaatlik hinnangutes, mida ta teise kohta annab. Me ei tea eriti midagi oma tegude mõjust teiste kogemusele. See, mida ütleme või teeme, võib meile paista vähetähtsana, aga kui meie silmad oleks avatud, näeksime, et sellest sõltuvad kõige olulisemad head või halvad tulemused. {Tt 345.2}

Koormakandjatega arvestamine

Paljud on kandnud nii vähe koormaid, nende süda on tundnud nii vähe tõelist ahastust, neil on teiste pärast olnud nii vähe probleeme ja kitsikust, et nad ei suuda mõista tõelise koormakandja tööd. Nad ei suuda tema koormaid hinnata rohkem kui suudab laps mõista oma koormatud isa muret ja vaeva. Laps võib oma isa hirmude ja probleemide üle imestust tunda. Need tunduvad tema jaoks asjatuna. Aga kui tema ellu lisanduvad kogemuste aastad, kui ta ise peab koormaid kandma, siis vaatab ta tagasi oma isa elule ja mõistab, mis kord oli nii arusaamatu. Kibe kogemus on andnud talle teadmised. {Tt 345.3}

Paljude koormakandjate tööd ei mõisteta, nende tööd ei hinnata enne, kui surm nad maha võtab. Kui teised võtavad nende jäetud koormad üles ja puutuvad kokku nende probleemidega, siis mõistavad nad, kuidas koormakandjate usku ja julgust proovile pannakse. Siis kaotatakse tihtipeale silmist vead, mida nad nii nobedasti noomisid. Kogemus õpetab neile osavõtlikkust. Jumal lubab inimesi panna vastutavatele kohtadele. Kui nad eksivad, on Temal vägi neid parandada või kõrvaldada. Peame oleme ettevaatlikud, et me ei võtaks endale kohtumõistmise tööd, mis kuulub Jumalale. {Tt 346.1}

Taaveti käitumine Sauliga on õppetund. Saul oli Jumala korraldusel Iisraeli kuningaks võitud. Tema sõnakuulmatuse tõttu ütles Issand, et kuningriik võetakse temalt ära, aga kui õrn, viisakas ja kannatlik oli Taavet ikkagi temaga käitumisel! Taavetilt elu võtta püüdes tuli Saul kõrbesse ja sisenes kaaslasteta koopasse, kus Taavet oma sõja kaaslastega redutas. „Ja Taaveti mehed ütlesid talle: „Näe, see on päev, millest Issand sulle on kõnelnud: Vaata, ma annan su vaenlase su kätte ja talita temaga, nagu su silmis hea on!“ ... ja ta ütles oma meestele: „Issanda pärast jäägu minust kaugele, et ma seda teeksin oma isandale, Issanda võitule, et pistaksin oma käe tema külge! Sest tema on Issanda võitu!„“ Päästja palub meid: „Ärge mõistke kohut, et teie üle ei mõistetaks kohut, sest mis kohtuga teie kohut mõistate, sellega mõistetakse kohut teiegi üle, ja mis mõõduga teie mõõdate, sellega mõõdetakse ka

teile!“ Pea meeles, et peagi vaatab Jumal üle sinu eluaruande. Pea meeles ka seda, et Ta on öelnud: „Seepärast, oh kohut mõistev inimene, ole sa kes tahes: sa ei saa ennast vabandada ... Sina, kes sa mõistad kohut, teed ju sedasama!“ (1Sm 24:5-7; Mt 7:1, 2; Rm 2:1) {Tt 346.2}

Kannatlikkus ülekohtu all

Me ei saa lubada oma vaimul ärrituda iga tegeliku või oletatava ülekohtu peale, mis meile osaks saab. Oma mina on vaenlane, keda peab kartma kõige enam. Ühelgi teisel pahe vormil ei ole iseloomule hukutavamat mõju kui inimlikul kirel, mis ei ole Püha Vaimu kontrolli all. Ükski võit, mida võime saavutada, pole nii hinnaline kui võit iseenda üle. {Tt 347.1}

Me ei tohi lasta oma tunnetel kergesti haavuda. Me peame elama mitte selleks, et kaitsta oma tundeid või mainet, vaid selleks, et päästa hingi. Kui meid hakkab huvitama hingede päästmine, siis ei pane me enam tähele väikesi lahkhelisid, mis nii tihti meie suhetes teistega esile kerkivad. Ükskõik mida teised võivad meist arvata või meile teha, see ei tohi häirida meie üksolemist Kristusega, osadust Vaimuga. „Sest mis kuulsus see on, kui teid süü pärast pekstakse ja teie seda peate taluma? Aga kui te head tehes ja kannatades talute peksu, siis on see arm Jumalalt.“ (1Pt 2:20) {Tt 347.2}

Ära tasu kätte. Nii palju kui sinust oleneb, kõrvalda kõik vääritimõistmise põhjused. Väldi seda, mis näib halb. Tee kõik, mis sinu võimuses, et ilma põhimõtet ohverdamata teistega lepitust leida. „Kui sa nüüd oma ohvriandi altarile tood ja sulle tuleb meelde, et su vennal on midagi sinu vastu, siis jäta oma and altari ette ja mine lepi esmalt ära oma vennaga ja alles siis tule ja too oma and!“ (Mt 5:23, 24) {Tt 347.3}

Kui sulle öeldakse kannatamatuid sõnu, ära vasta kunagi samas vaimus. Pea meeles, et „rahulik vastus vaigistab raevu“. (Õp 15:1) Ning vaikimises on imeline võim. Vihasele inimesele öeldud sõnad võivad mõnikord olukorda ainult hullemaks muuta. Aga kui viha koheldakse vaikusega, õrna, kannatliku vaimsusega, siis kaob see kiiresti. {Tt 347.4}

Hoia mõtted torkavate, vigu otsivate sõnade tormi all Jumala Sõnal. Varusta mõistus ja süda Jumala tõotustega. Kui sind koheldakse halvasti või süüdistatakse ülekohtuselt, siis vihaselt vastamise asemel korda endale neid kalleid tõotusi. {Tt 347.5}

„Ära lase kurjal võitu saada enese üle, vaid võida sina kuri heaga!“ (Rm 12:21) {Tt 348.1}

„Anna oma tee Issanda hooleks ja looda tema peale; küll ta toimetab kõik hästi! Ta toob esile su õiguse nagu valguse ja su õigluse nagu lõuna selguse.“ (Ps 37:5, 6) {Tt 348.2}

„Ei ole midagi varjatut, mis ei tuleks ilmsiks, ega peidetut, mida ei saadaks teada.“ (Lk 12:2) {Tt 348.3}

„Sa lasksid inimesi sõita meie pea peal, me sattusime tulle ja vette. Kuid sina viisid meid välja küllusesse.“ (Ps 66:12) {Tt 348.4}

Me kaldume otsima osavõtlikkust ja abi kaasinimestelt, selmet vaadata Jeesusele. Jumal lubab oma halastuses ja ustavuses sageli neil inimestel, kellele me oma usalduse paneme, meile pettumust valmistada, et me võiksime õppida, kui rumal on usaldada inimest ja toetuda lihalikule käsivarrele. Usaldagem täielikult, alandlikult ja omakasupüüdmatult Jumalat. Tema teab muresid, mida tunneme sügaval sisimas, kuid ei suuda väljendada. Kui kõik tundub pime ja selgusetu, tuleta meelde Kristuse sõnu: „Mida mina teen, seda sina praegu ei tea, aga küll sa pärast saad aru.“ (Jh 13:7) {Tt 348.5}

Uuri Joosepi ja Taanieli lugu. Issand ei takistanud nende inimeste salasepitsusi, kes püüdsid neile kahju teha, kuid Ta tegi nii, et kõigist neist asjust tuli kasu Tema teenijatele, kes säilitasid katsumuste ja konfliktide keskel usu ja ustavuse. {Tt 348.6}

Niikaua kui me oleme maailmas, puutume kokku vaenulike mõjudega. On ärritusi, mis proovivad meelelaadi ning kui neid õige vaimsusega vastu võtta, arenevad kristlikud omadused. Kui Kristus elab meis, oleme pahameele ja ärrituste keskel kannatlikud, lahked, sallivad ja rõõmsameelsed. Me peame päev-päevalt ja aasta-aastalt võitma iseennast ning kasvama õilsas kangelaslikkuses. See on meile määratud ülesanne, kuid seda ei saa täita ilma abita Jeesuselt, ilma vankumatu kindlameelsuse, kõikumatu eesmärgi, pideva valvsuse ja lakkamatu palveta. Igaühel on oma isiklik võitlus võidelda. Isegi Jumal ei saa muuta meie iseloomu õilsaks või elu kasulikuks, kui me ei saa Tema kaastöölisteks. Need, kes keelduvad võitlusest, kaotavad jõu ja võidurõõmu. {Tt 348.7}

Me ei pea ise arvet pidama katsumuste ja probleemide, kurbuse ja mure üle. Kõik need asjad on kirjutatud raamatutesse ja taevas hoolitsetakse nende eest. Kui me loetleme ebameeldivaid asju, jäävad meenutamata paljud asjad, millele oleks meeldiv mõelda, nagu näiteks Jumala halastusrikas lahkus, mis meid igal hetkel ümbritseb, ja armastus, mis andis oma Poja meie eest surma ning mida inglidki imetlevad. Kui sa Kristuse töölisena tunned, et sul on suuremad mured ja katsumused, kui on teistele osaks saanud, siis tuleta meelde, et sul on rahu, mis on tundmatu neile, kes neist koormaist kõrvale hoiavad. Kristuse teenimises on lohutus ja rõõm. Nähku maailm, et elu koos Temaga ei ole ebaõnnestumine. {Tt 349.1}

Kui sa ei tunne muretust ja rõõmu, siis ära räägi oma tunnetest. Ära heida teiste elule varju. Jahe, päikeseta religioon ei tõmba kunagi hingi Kristuse juurde. See ajab neid Temast eemale võrku, mille Saatan on eksijate jalgade jaoks välja laotanud. Selmet mõelda heidutavatele asjadele, mõtle väele, mida saad Kristuse nimel. Lase oma kujutlusvõimel haarata kinni nähtamatutest asjadest. Suuna oma mõtted sellele, mis tõendab Jumala suurt armastust sinu vastu. Usk suudab taluda katsumusi, panna vastu kiusatustele, jääda kindlaks pettumuses. Jeesus on meie eestkostja. Tema vahetalitus kindlustab meile kõik. {Tt 349.2}

Kas sa ei arva, et Kristus hindab neid, kes elavad täielikult Temale? Kas sa ei arva, et Ta külastab neid, kes — sarnaselt armastatud Johannesega eksiilis — on Tema pärast rasketes ja proovile panevates teenistuskohtades? Jumal ei luba, et keegi Tema ustavatest töölisteks oleks jäetud üksi suurde ebavõrdsusesse võitlema ja võidetud saama. Ta hoiab nagu kallihinnalist juveeli igaüht, kelle elu on Kristusega Temas varjul. Kõigi niisuguste kohta ütleb Ta: „Ma ... teen su pitserisõrmuse sarnaseks; sest ma olen valinud sinu.“ (Hg 2:23) {Tt 349.3}

Räägi siis tõotustest, räägi Jeesuse valmisolekust õnnistada. Ta ei unusta meid hetkekski. Kui me ebameeldivatest oludest hoolimata hingame usaldavalt Tema armastuses ja oleme Temast ümbritsetud, siis annab Tema ligioleku tunnetus sügava, rahuliku rõõmu. Kristus ütles enda kohta: „Ma ei tee midagi iseenesest, vaid räägin nõnda, nagu Isa mind on õpetanud. Ja minuga on tema, kes minu on saatnud, ta ei ole jätnud mind üksi, kuna ma teen alati seda, mis talle meeldib.“ (Jh 8:28, 29) {Tt 349.4}

Isa ligiolek ümbritses Kristust ja Temale ei juhtunud midagi peale selle, mida piiritu armastus maailmale õnnistuse toomiseks lubas. Siin oli Tema lohutuse allikas ja see on ka meie jaoks. See, keda täidab Kristuse Vaim, elab Kristuses. Kõik, mis teda tabab, tuleb Päästjalt, kes teda oma ligiolekuga ümbritseb. Miski ei saa teda ilma Issanda loata puudutada. Kõik meie kannatused ja mured, kõik kiusatused ja katsumused, kogu kurbus ja südamevalu, kõik tagakiusamised ja puudused — ühe sõnaga, kõik asjad toimivad meile kasuks. Kõik kogemused ja olukorrad on Jumala tööriistad, mille abil tehakse meile head. {Tt 350.1}

Kui me tunneme Jumala pikameelsust meie vastu, siis ei mõista me teisi hukka ega süüdista neid. Kui üllatunud oleksid Kristuse kaaslased siin maa peal olnud, kui pärast Temaga tutvumist oleksid nad Tema suust ühegi süüdistava, vigu otsiva või kannatamatu sõna kuulnud. Ärgem kunagi unustagem, et need, kes Teda armastavad, peavad iseloomus Teda esindama. {Tt 350.2}

„Vennaarmastuses olge üksteise vastu hellad, vastastikuses austuses jõudke üksteisest ette!“ „Ärge tasuge kurja kurjaga ega sõimu sõimuga, vaid hoopis õnnistage — sest õnnistamiseks te olete kutsutud -, et ka teie võiksite pärida õnnistuse.“ (Rm 12:10; 1Pt 3:9) {Tt 350.3}

Issand Jeesus nõuab, et tunnustaksime iga inimese õigusi. Arvesse tuleb võtta inimeste sotsiaalseid õigusi ja nende õigusi kristlasena. Kõiki tuleb kohelda peenetundeliselt ja delikaatselt nagu Jumala poegi ja tütreid. {Tt 350.4}

Kristlus teeb mehest džentelmeni. Kristus oli viisakas isegi oma tagakiusajate vastu ning Tema tõelised järelkäijad peavad ilmutama samasugust vaimsust. Vaata Paulust, kui ta toodi valitsejate ette. Tema kõne Agrippa ees on näide nii tõelisest viisakusest kui ka veenvast

kõneosavusest. Evangeelium ei soodusta formaalset viisakust, mis kehtib maailmas, vaid viisakust, mis lähtub südame tõelisest lahkusest. {Tt 350.5}

Ka kõige hoolikam elu väliste omaduste arendamine ei suuda välistada kogu ärrituvust, karmi kohtumõistmist ja ebasobivat kõnepruuki. Tõeline peenetundelisus ei ilmu seni, kuni ennast peetakse ülimaks eesmärgiks. Südames peab elama armastus. Inimene, kes on läbi ja lõhki kristlane, saab tegutsemismotiivi sügavast südamlikust armastusest oma Meistri vastu. Tema Kristusesse kiindumise juurtest võrsub omakasupüüdmatu huvi teiste vastu. Armastus annab selle omanikule meeldiva, sobiliku ja sündsa käitumisviisi. See kaunistab nägu ja pehmendab häält, see täiustab ja õilistab kogu olemust. {Tt 351.1}

Elu ei koosne peamiselt suurtest ohvritest ja imetlusväärsetest saavutustest, vaid väikestest asjadest. Kõige sagedamini toovad meie ellu palju head või halba väikesed asjad, mis tunduvad märkamiseks liiga tühised. Proovide kaudu, mis tulevad meile just väikestes asjades ja milles me läbi kukume, vormitakse harjumused ja kujundatakse iseloom ning kui tulevad suuremad proovid, siis ei ole me valmis. Ainult igapäevastes proovides põhimõtte järgi tegutsedes võime omandada jõu seista kindlalt ja ustavalt kõige ohtlikumates ja keerulisemates olukordades. {Tt 351.2}

Me ei ole kunagi üksinda. Ükskõik, kas me valime Tema või mitte, meil on kaaslane. Pea meeles, et ükskõik kus sa oled ja ükskõik mida sa teed, Jumal on kohal. Mitte miski, mida öeldakse, tehakse või mõeldakse, ei pääse Tema tähelepanust. Igal sinu sõnal ja teol on tunnistaja — püha, pattu vihkav Jumal. Mõtle sellele alati enne, kui räägid või tegutsed. Kristlasena oled sa kuningliku perekonna liige, taevase Kuninga laps. Ära ütle ühtki sõna ega tee ühtki tegu, mis häbistaks „seda kaunist nime, mis on nimetatud teie üle“. (Jk 2:7) {Tt 351.3}

Uuri hoolikalt jumalik-inimlikku iseloomu ja esita alati küsimus: „Mida teeks Jeesus minu asemel?“ See peab olema meie kohustuse mõõdupuu. Ära aseta end asjatult nende seltskonda, kes oma kavalustega nõrgestaksid su eesmärki teha õigust või määriksid su südametunnistuse. Ära tee võõraste hulgas, tänaval, autos, kodus midagi sellist, mis vähimalgi määral halb paistab. Tee iga päev midagi selleks, et täiustada, kaunistada ja õilistada elu, mille Kristus on oma verega ostnud. {Tt 351.4}

Tegutse alati põhimõtte, mitte impulsi alusel. Pehmenda oma loomupärast ägedust alandlikkuse ja tasadusega. Ära luba endale kergemeelsust ega tühisust. Ärgu tulgu su huulilt labast teravmeelsust. Isegi mõtetel ei tohi lasta ohjeldamatult vohada. Neid tuleb piirata, vangistada Kristuse sõnakuulmise alla. Olgu need suunatud pühadele asjadele. Siis on need Kristuse armu läbi puhtad ja õiged. {Tt 352.1}

Me peame pidevalt tunnetama puhaste mõtete õilistavat väge. Iga hinge ainus julgeolek on õige mõtlemine. Kuidas inimene „oma südames mõtleb, niisugune ta on“. (Õp 23:7, KJV) Enesepiiramise võime muutub harjutamisega tugevamaks. See, mis esialgu paistab

raskena, muutub pideva kordamisega lihtsaks, kuni õiged mõtted ja teod saavad harjumuseks. Kui me tahame, võime pöörduda ära kõigest, mis on labane ja alaväärtuslik, ning tõusta kõrgele tasemele, nii et inimesed meist lugu peavad ja Jumal meid armastab. {Tt 352.2}

Arenda harjumust rääkida teistest head. Mõtle nende inimeste headele omadustele, kellega sa suhtled, ning vaata võimalikult vähe nende vigadele ja eksimustele. Kui sul on kiusatus kaevata selle üle, mida keegi on öelnud või teinud, kiida midagi selle inimese elus või iseloomus. Arenda tänulikkust. Kiida Jumalat Tema imelise armastuse eest, mis andis Kristuse meie eest surema. Kunagi ei tasu mõelda oma nurisemise põhjustele. Jumal kutsub meid üles mõtlema Tema halastusele ja võrratule armastusele, et see innustaks meid kiitma. {Tt 352.3}

Tõsimeelsetel töölistel ei ole aega peatuda teiste vigadel. Me ei saa lubada endale elada teiste vigade või eksimuste välisel kestal. Laimamine on kahekordne needus, mis mõjub rääkijale raskemalt kui kuulajale. See, kes puistab lahkarvamuste ja tüli seemneid, lõikab oma hinges surmatoovaid vilju. Teistes halva otsimine arendab otsijas endas halba. Kuid Jeesusele vaadates, Tema armastusest ja iseloomu täiuslikkusest rääkides muudetakse meid Tema sarnaseks. Mõtiskledes kõrgest ideaalist, mille Tema on meie ette pannud, tõstetakse meid üles puhtasse ja pühasse õhustikku, Jumala ligiolekusse. Kui me seal viibime, paistab meist valgus, mis särab kõigile, kellega kokku puutume. {Tt 352.4}

Teiste kritiseerimise ja hukkamõistmise asemel ütle: „Ma pean oma päästmise nimel vaeva nägema. Kui ma teen koostööd Temaga, kes soovib mu hinge päästa, pean end hoolikalt valvama. Pean kõrvaldama oma elust kõik halva. Pean võitma iga vea. Ma pean saama uueks looduks Kristuses. Siis suudan halvaga võitlevate inimeste nõrgestamise asemel neid julgustavate sõnadega kinnitada.“ Me oleme üksteise suhtes liiga ükskõiksed. Liiga sageli unustame, et meie kaastöölised vajavad jõudu ja virgutust. Hoolitse selle eest, et kinnitad neid oma huvi ja osavõtlikkusega. Aita neid oma palvetega ja anna neile teada, et sa seda teed. {Tt 353.1}

Mitte kõik, kes nimetavad end Kristuse töölisteks, pole õiged jüngrid. Nende hulgas, kes kannavad Tema nime ja kuuluvad isegi Tema tööliste hulka, on neid, kes ei esinda Teda iseloomus. Neid ei juhi Tema põhimõtted. Need inimesed põhjustavad sageli segadust ja julgusetust kaastöölistele, kes on kristlikus kogemuses noored. Kuid keegi ei pea eksiteele sattuma. Kristus on andnud meile täiusliku eeskuju. Ta palub meil seda järgida. {Tt 353.2}

Umbrohi on nisu hulgas kuni aegade lõpuni. Kui majaperemehe sulased küsisid tema austust ära teenida püüdes luba umbrohud välja tõmmata, ütles isand: „Ei, ... sest muidu te kisuksite raiheina korjates üles ka nisu. Laske mõlemaid ühtmoodi kasvada lõikuseni.“ (Mt 13:29, 30) {Tt 353.3}

Jumal kannatab oma halastuses ja pikameelsuses kannatlikult põikpäiste ja isegi valelikega. Kristuse valitud apostlite hulgas oli reetur Juudas. Kas peaks siis olema üllatav või heidutav, et Tema praeguste tööliste hulgas on valelikke? Kui Tema, kes näeb südameid, suutis kannatada temaga, keda Ta teadis olevat reetur, missuguse kannatlikkusega peaksime siis sallime meie neid, kes on eksituses! {Tt 353.4}

Ja mitte kõik, isegi need, kes paistavad kõige valelikumad olevat, ei ole nagu Juudas. Peetrus, kes oli tormakas, äkiline ja enesekindel, tundus olevat sageli Juudast ebasoodsamas olukorras. Päästja noomis teda tihti. Kuid missugune oli tema teenimiselu ja ohver! Missugust tunnistust annab see Jumala armu väest! Nii palju kui oleme suutelised, peame teiste jaoks olema niisugune nagu Jeesus oma jüngritele, kui Ta käis ja rääkis nendega maa peal. {Tt 353.5}

Pea ennast misjonäriks eeskätt kaastööliste hulgas. Tihtipeale on vaja palju aega ja tööd, et ühte hinge Kristusele võita. Ja kui see hing pöördub patust õigusesse, siis valitseb inglite hulgas rõõm. Kas sa arvad, et teenijatele vaimudele, kes neid hingi valvavad, meeldib see, kui neid kohtleb ükskõikselt see, kes väidab end olevat kristlane? Kui Jeesus kohtleks meid samamoodi nagu meie liiga sageli üksteist, kes meist siis päästetud saaks? {Tt 354.1}

Ära unusta, et sina ei näe südamesse. Sa ei tea motiive, mis ajendasid tegevust, mida sina valeks pead. Palju on neid, kes ei ole saanud õiget kasvatust; nende iseloom on vildakas, nad on karmid ja okslikud ning tunduvad igapidi kõverad olevat. Ent Kristuse arm saab neid muuta. Ära heida neid kunagi kõrvale, ära aja neid meeleheitesse või ahastusse, öeldes: „Sa valmistasid mulle pettumuse ja ma ei püüa sind enam aidata.“ Mõned äkilised, ärrituse tõttu öeldud sõnad — mille nad meie arvates ära olid teeninud — võivad lõigata läbi mõjupaelad, mis oleksid pidanud nende südame meie oma külge siduma. {Tt 354.2}

Järjekindel elu, kannatlik sallivus ning ärrituses rahulikuks jääv vaimsus on alati kõige otsustavam argument ja kõige pühalikum üleskutse. Kui sul on võimalused ja eelised, mis ei ole teistele osaks saanud, arvesta seda ning ole alati arukas, tähelepanelik ja tasane õpetaja. {Tt 354.3}

Selleks et vaha moodustaks selge, tugeva pitsatijäljendi, ei löö sa pitsatit sellele äkiliselt ja kõva hooga, vaid sa asetad pitsati vahale ja surud seda vaikselt ja rahulikult alla, kuni vaha on vormis tahkeks muutunud. Kohtle inimhingi samamoodi. Kristliku mõju järjepidevus on selle väe saladus ning see sõltub sellest, kui vankumatult ilmutad sa Kristuse iseloomu. Aita neid, kes on eksinud, jutustades neile oma kogemustest. Näita, kuidas kaastööliste kannatlikkus, lahkus ja abivalmidus andis sulle julgust ja lootust, kui olid teinud tõsiseid vigu. {Tt 354.4}

Kuni kohtupäevani ei tea sa lahke, hooliva käitumise mõju järjekindlusetutele, mõistmatutele ja vääritutele. Kui me kohtame tänamatust ja pühade kohustuste reetmist, tahame näidata põlgust või nördimust. Seda süüdlased ootavadki, nad on selleks valmis.

Kuid lahke kannatlikkus tabab neid üllatusena ning äratab sageli nende parimad impulsid ja innustab igatsema õilsamat elu. {Tt 355.1}

„Vennad, kui inimest peaks ka tabatama mingilt üleastumiselt, siis teie, vaimusaanud, parandage niisugust tasase vaimuga, jälgides ennast, et te ise ei satuks kiusatusse. Kandke üksteise koormaid, nõnda te täidate Kristuse seadust.“ (Gl 6:1, 2) {Tt 355.2}

Kõik, kes nimetavad end Jumala lasteks, peavad meeles pidama, et misjonäridena viiakse neid kokku igasuguste inimtüüpidega. On peenekombelisi ja labaseid, alandlikke ja uhkeid, usklikke ja skeptikuid, harituid ja harimatuid, rikkaid ja vaeseid. Neid erinevaid inimesi ei saa ühtmoodi kohelda, kuigi kõik vajavad lahkust ja osavõtlikkust. Vastastikuse kokkupuute tulemusena peame saama lihvitud ja rafineeritud. Me sõltume üksteisest, me oleme inimliku vendluse sidemetega tihedalt kokku seotud. {Tt 355.3}

On üksteisest sõltuma taevas meid teind —

olgu isand või teener, olgu sõber või vend —

kui nad üksteist on kandma ja aitama nõus,

siis saab nõrkusest väiksest kõiki ühendav jõud.

(Alexander Pope, „Essay on Man“, Epistle II. Tõlge A. V ja K. V) {Tt 355.4}

Kristlus puutub maailmaga kokku sotsiaalsete suhete kaudu. Iga inimene, kes on saanud taevast valgust, peab valgustama nende pimedat teerada, kes ei tunne paremat teed. Hingede Päästja juurde toomiseks tuleb kasutada sotsiaalset mõju, mille on pühitsenud Kristuse Vaim. Kristust ei tohi peita südames nagu ihaldatud püha, kallist varandust, et seda saaks nautida ainult selle omanik. Kristus peab meie sees olema nagu veeallikas, mis voolab igavesse ellu, kosutades kõiki, kes meiega kokku puutuvad. {Tt 355.5}

42. Peatükk — Arenemine ja Teenimine

Kristlik elu tähendab enamat, kui paljud arvavad. See ei koosne tervenisti tasadusest, kannatlikkusest, alandlikkusest ja lahkusest. Need omadused on olulised, kuid vaja on ka julgust, jõudu, energiat ja sihikindlust. Rada, mille Kristus on ära märgistanud, on kitsas enesesalgamise rada. Sellele rajale astumiseks ning läbi raskuste ja probleemide edasi tungimiseks on vaja inimesi, kes pole nõrgukesed. {Tt 356.1}

Iseloomu jõud

Vaja on visasid inimesi, inimesi, kes ei oota, et nende tee tasaseks tehakse ja kõik takistused kõrvaldatakse, inimesi, kes innustavad värske agarusega rõhutud tööliste nõrgenevaid jõupingutusi, inimesi, kelle süda on kristlikust armastusest soe ja kelle käed on tugevad tegema Meistri tööd. {Tt 356.2}

Mõned, kes tegelevad misjonitööga, on nõrgad, jõuetud, julgusetud, kergesti heituvad. Neil on puudu ettevõtlikkusest. Neil ei ole neid positiivseid iseloomujooni, mis annavad jõu midagi teha, vaimu ja energiat, mis süütavad entusiasmi. Need, kes tahavad edu saavutada, peavad olema julged ja lootusrikkad. Nad ei tohi arendada üksnes passiivseid voorusi, vaid peavad arendama ka aktiivseid voorusi. Sellal kui nad peavad andma maheda vastuse, mis pöörab ära viha, peab neil olema kangelase julgus kurjale vastu panna. Koos halastusega, mis talub kõiki asju, on neil vaja iseloomujõudu, mis muudab nende mõju positiivseks väeks. {Tt 356.3}

Mõnel ei ole iseloomukindlust. Nende plaanid ja eesmärgid ei ole kindlas vormis ega järjekindlad. Neist on maailmale vaid veidi praktilist kasu. See nõrkus, otsustamatus ja võimetus tuleb ära võita. Tõelises kristlikus iseloomus on visadus, mida ei saa vaenulikud olukorrad vormida ega alistada. Meil peab olema moraalset selgroogu. Vajame ausameelsust, mida pole võimalik meelitada, ära osta ega hirmutada. {Tt 357.1}

Jumal soovib, et kasutaksime iga võimalust Tema töö ettevalmistamiseks. Ta ootab, et paneme sellesse kogu oma energia ning hoiame südame erksana selle pühaduse ja hirmutavate kohustuste suhtes. {Tt 357.2}

Paljud, kellel on oskused teha suurepärast tööd, saavutavad üksnes vähe, sest nad üritavad vähe. Tuhanded lähevad läbi elu, nagu ei oleks neil suurt eesmärki, mille nimel elada, ega kõrget standardit, milleni jõuda. Selle üks põhjusi on enese madal hindamine. Kristus tasus meie eest lõpmatult suure hinna ning Ta soovib, et väärtustaksime ennast Tema makstud hinna järgi. {Tt 357.3}

Ära ole rahul madala standardini jõudmisega. Me ei ole niisugused, nagu võiksime olla või nagu me Jumala tahte kohaselt peaksime olema. Jumal on andnud meile mõtlemisvõime mitte selleks, et see oleks tegevuseta või maiste ja alatute püüdlustega moonutatud, vaid et

neid arendatakse maksimaalselt, need saaksid rafineerituks, pühitsetuks ja õilistatuks ning neid kasutatakse Tema kuningriigi huvide edendamiseks. {Tt 357.4}

Keegi ei tohiks olla rahul sellega, et ta on masin, mille paneb tööle teise inimese mõistus. Jumal on andnud meile võime mõelda ja tegutseda ning hoolikalt ja Temalt tarkust otsides saada võimeliseks koormaid kandma. Jää niisuguseks isiksuseks, nagu Jumal on sulle andnud. Ära ole teise inimese vari. Arvesta sellega, et Issand tegutseb sinus, sinu kaudu ja sinu läbi. {Tt 357.5}

Ära kunagi arva, et sa oled piisavalt õppinud ja võid nüüd pingutustes järele anda. Arenenud mõistus on inimese mõõdupuu. Sinu haridus peab jätkuma kogu eluaja: sa pead iga päev õppima ja saadud teadmised praktilisse ellu rakendama. {Tt 358.1}

Pea meeles, et ükskõik missugusel positsioonil sa töötad, sa ilmutad motivatsiooni, arendad iseloomu. Ükskõik missugune on su töö, tee seda täpselt ja hoolikalt ning võida kalduvus otsida kergemat ülesannet. {Tt 358.2}

Sama vaimsus ja põhimõtted, mida inimene igapäevatöösse rakendab, kohaldatakse kogu elule. Need, kes soovivad teha kindla hulga tööd fikseeritud tasu eest ning kes soovivad täpselt sobida, ilma kohanemise või koolituse vaevata, ei ole need, keda Jumal kutsub oma töösse. Need, kes uurivad, kuidas anda oma füüsilistest, vaimsetest ja moraalsetest võimetest võimalikult vähe, ei ole töölised, kellele Jumal saab valada oma rikkalikud õnnistused. Nende eeskuju on nakatav. Omakasupüüdlikkus on määrav ajend. Need, keda on vaja jälgida ja kes töötavad ainult siis, kui kohustus on spetsiaalselt neile määratud, ei ole inimesed, keda nimetatakse heaks ja ustavaks. Vaja on töölisi, kes ilmutavad energiat, ausameelsust ja hoolikust ning on valmis tegema kõike, mida tuleb teha. {Tt 358.3}

Paljud muutuvad saamatuks, hoidudes kohustustest kõrvale hirmust ebaõnnestumise ees. Nii ebaõnnestub neil selle hariduse saamine, mis tuleneb kogemustest ning mida ei saa neile anda lugemine, uurimine ega muud saavutatud eelised. {Tt 358.4}

Inimene võib kujundada olukordi, kuid olukordadel ei tohi lubada kujundada inimest. Me peame haarama olukordadest kinni nagu instrumentidest, mille abil tegutseda. Meie peame neid valitsema, mitte ei tohi lasta neil meie üle valitseda. {Tt 358.5}

Jõudu on neil inimestel, kelle vastu on võideldud, keda on takistatud ja kellele on vastu astutud. Kui nad suunavad oma energia tegevusse, siis osutuvad takistused, millega nad silmitsi seisavad, neile positiivseteks õnnistusteks. Nad omandavad enesekindluse. Konfliktide ja probleemide tõttu on vaja harjutada usaldust Jumalasse ja vankumatusse, mis arendab jõudu. {Tt 358.6}

Kristus ei teeninud piiratult. Ta ei mõõtnud oma tööd tundides. Ta andis oma aja, südame, hinge ja jõu inimkonna heaolu nimel töösse. Ta nägi väsitavatel päevadel vaeva ja kummardus pikki öid palves, paludes armu ja vastupidavust, et Ta võiks teha suuremat tööd.

Ta saatis oma palved taeva poole nuttes ja pisaratega, paludes, et Tema inimolemus saaks jõudu, et Ta võiks kinnitatult kavala vaenlase kõigi pettustega silmitsi seista ning tugevdatult täita oma missiooni inimkonna õilistamisel. Ta ütleb oma töölistele: „Ma olen teile andnud eeskuju, et teiegi teeksite nõnda, nagu mina olen teile teinud.“ (Jh 13:15) {Tt 359.1}

„Kristuse armastus sunnib meid,“ ütles Paulus. (2Kr 5:14) See oli tema eluviisi liikumapanev põhimõte, see oli tema motivatsioonijõud. Kui tema innukus kohustuste rajal hetkeks nõrgenes, pani üks pilk ristile teda taas oma mõistust kokku võtma ja enesesalgamise teel edasi tungima. Oma töös õdede ja vendade heaks toetus ta väga palju lõputule armastusele, mis ilmes Kristuse ohvris, ning selle alistavale, sundivale väele. {Tt 359.2}

Kui tõsine ja liigutav on tema palve: „Te ju teate meie Issanda Jeesuse Kristuse armu, et tema, kuigi ta oli rikas, sai teie pärast vaeseks, et teie saaksite rikkaks tema vaesusest.“ (2Kr 6:9) Sa tead, missugusest kõrgusest Ta alla kummardus ja missugusesse alanduse sügavusse Ta laskus. Tema jalad astusid ohverduse rajale ega pöördunud kõrvale, kuni Ta andis oma elu. Taevase trooni ja risti vahel ei saanud Ta puhata. Tema armastus inimese vastu pani Teda rõõmuga vastu võtma iga teotust ja kannatama igasugust sõimu. {Tt 359.3}

Paulus manitseb meid, „et ükski ei pea silmas mitte ainult oma, vaid ka teiste kasu“. Ta palub meil mõelda sama, „mida Kristuses Jeesuses: kes, olles Jumala kuju, ei arvanud osaks olla Jumalaga võrdne, vaid loobus iseenese olust, võttes orja kuju, saades inimese sarnaseks; ja ta leiti välimuselt inimesena. Ta alandas iseennast, saades kuulekaks surmani, pealegi ristisurmani.“ (Fl 2:4-8) {Tt 359.4}

Paulus soovis väga, et inimesed näeksid ja mõistaksid Kristuse alandust. Ta oli veendunud, et kui inimesed hakkaksid mõtlema taeva Kuninga toodud hämmastavale ohvrile, siis kaoks nende südamest isekus. Apostel peatub sellel punkt punkti järel, et me võiksime mingil määral mõista Päästja imelist alandumist patuste pärast. Ta juhib mõtted esmalt positsioonile, millel Kristus oli taevas oma Isa süles. Seejärel näitab ta Teda jätmas maha au, allutamas end vabatahtlikult inimese elu tagasihoidlikele tingimustele, võtmas omaks teenija kohustusi ning saamas sõnakuulelikuks surmani, kõige häbistavama, eemaletõukavama ja piinavama surmani — ristisurmani. Kas me saame vaadelda seda imelist Jumala armastuse avaldust ilma tänulikkuse ja armastuseta ning tunnetamata sügavalt fakti, et me pole iseeneste omad? Niisugust Isandat ei tohi teenida vastumeelselt, isekatel ajenditel. {Tt 360.1}

„Te teate,“ ütleb Peetrus, „et teid pole lunastatud kaduvate asjadega, hõbeda või kullaga teie tühisest esiisadelt päritud eluviisist.“ (1Pt 1:18) Kui sellest oleks piisanud inimese lunastuse ostmiseks, kui kergesti oleks saanud seda siis teha Tema, kes ütleb: „Minu on hõbe ja minu on kuld.“ (Hg 2:8) Kuid patust sai lunastada ainult Jumala Poja kalli verega.

Need, kes ei hinda seda imelist ohvrit ja hoiduvad Kristuse teenimisest kõrvale, hukkuvad oma isekuses. {Tt 360.2}

Üksainus eesmärk

Kristuse elus oli kõik allutatud Tema tööle — suurele lunastustööle -, mida Ta tuli tegema. Samasugune pühendumine, samasugune enesesalgamine ja eneseohverdus, samasugune Jumala Sõna nõuetele kuuletumine peab ilmnema Tema järelkäijates. {Tt 360.3}

Igaüks, kes võtab Kristuse oma isiklikuks Päästjaks, igatseb eesõigust Jumalat teenida. Mõtiskledes selle üle, mida taevas on tema heaks teinud, saab süda liigutatud piiritust armastusest ja jumaldavast tänulikkusest. Ta soovib tänulikkust näidata nii, et pühendab oma võimed Jumala teenimiseks. Ta igatseb näidata oma armastust Kristuse ja Tema ostetud omandi vastu. Ta ihaldab rasket tööd, raskusi ja ohvrit. {Tt 360.4}

Tõeline Jumala tööline annab oma parima, sest nii tehes saab ta oma Meistrit austada. Ta teeb õigust selleks, et Jumala nõudmistele vastata. Ta püüab täiustada kõiki oma võimeid. Ta täidab iga kohust nii nagu Jumalale. Tema ainus soov on, et Kristusele saaks osaks austus ja täiuslik teenimine. {Tt 361.1}

On üks pilt, millel kujutatakse härga seismas adra ja altari vahel ning pildiallkiri on: „Valmis mõlemaks“, mis tähendab, et härg on valmis nii vagusid vedama kui ka altarile ohvriks saama. Niisugune on tõelise Jumala lapse positsioon — valmis minema sinna, kuhu kohustused kutsuvad, valmis Lunastaja töö nimel end salgama ja ohverdama. {Tt 361.2}

43. Peatükk — Kõrgem Kogemus

Meil on vaja kogu aeg uut Kristuse ilmutust, igapäevast kogemust, mis on kooskõlas Tema õpetustega. Meie käeulatuses on kõrged ja pühad saavutused. Jumala eesmärk meie jaoks on pidev edenemine teadmistes ja vooruses. Tema seadus on Tema hääle kaja, mis kutsub kõiki: „Astu kõrgemale! Ole püha, saa veel pühamaks!“ Me võime iga päev jõuda kristliku iseloomu täiustamises edasi. {Tt 362.1}

Need, kes on Meistri töös tegevad, vajavad palju kõrgemat, sügavamat ja laiemat kogemust, kui paljud arvanud on. Paljud, kes on juba Jumala suure perekonna liikmed, ei tea suurt midagi sellest, mida tähendab vaadata Tema au ja muutuda aust ausse. Paljudel on Kristuse suurepärasusest ähmane arusaam ja nende südant haarab rõõm. Nad igatsevad Päästja armastust täielikumalt ja sügavamalt tunnetada. Hinnaku need inimesed hinge iga igatsust Jumala järele. Püha Vaim töötab nendega, kellega saab töötada, vormib neid, keda saab vormida, kujundab neid, keda saab kujundada. Andu vaimulikele mõtetele ja pühale suhtlemisele. Sa oled näinud kõigest Tema au varajase koidu esimesi kiiri. Kui sa õpid Issandat rohkem tundma, siis saad teada, et „õigete rada on otsekui valgusepaistus, mis muutub üha selgemaks, kuni päev on saabunud“. (Õp 4:18) {Tt 362.2}

„Seda ma olen teile rääkinud,“ ütles Kristus, „et minu rõõm oleks teis ja teie rõõm saaks täielikuks.“ (Jh 15:11) {Tt 362.3}

Kristus nägi enda ees kogu aeg oma missiooni tulemust. Tema maist elu, mis oli täis rasket tööd ja eneseohverdust, rõõmustas mõte, et Ta ei näe seda vaeva asjata. Oma elu inimeste elu eest andes taastab Ta inimkonnas Jumala kuju. Ta tõstab meid põrmust üles, vormib iseloomu oma iseloomu eeskuju järgi ja teeb selle oma auga kauniks. {Tt 363.1}

Kristus nägi oma hinge vaeva ja oli rahul. Ta nägi igavikku ning nende õnne, kes Tema alanduse kaudu saavad andestuse ja igavese elu. Teda haavati nende üleastumiste tõttu, vigastati nende ülekohtu tõttu. Tema peal oli karistus, et nemad saaksid rahu, ning Tema vermete läbi on neile tervis tulnud. Ta kuulis lunastatute hõiskamist. Ta kuulis päästetuid laulmas Moosese ja Talle laulu. Kuigi Ta pidi kõigepealt vastu võtma vere ristimise, kuigi maailma patud lasusid raskelt Tema süütul hingel, kuigi Tal oli sõnulväljendamatu kurbuse vari, ometi valis Ta Tema ette seatud rõõmu nimel kannatada risti ja taluda häbi. {Tt 363.2}

Seda rõõmu peavad jagama kõik Tema järgijad. Kuigi meie tasu on tulevikus suur ja auline, ei ole vaja seda hoida lõpliku vabastamise ajaks. Juba siin võime usu kaudu siseneda Päästja rõõmusse. Sarnaselt Moosesega peame vastu pidama nagu nähes Nähtamatut. {Tt 363.3}

Praegu on kogudus võitlev. Praegu seisame vastamisi maailmaga, mis on pimeduses ja peaaegu tervenisti andunud ebajumalakummardamisele. {Tt 363.4}

Issanda rõõm

Lambaid üheksakümmend üheksa
kõrbes rahulikult sõi.
Üks eksis, eemale jooksis ta
ja kaugele karjast jäi.
Ta süngetes laantes eksis siis,
tee kaugele karjast viis.
„Veel on üheksakümmend üheksa:
vaata, küllalt neid ju on!“
„Ei,“ vastab karjane, kurb on Ta,
„kus eksinud tall küll on? Kui ohtlik mu tee küll olgugi,
ma otsin ja toon ta tagasi.“
Ega aimanud ükski ohte küll,
ei ka süngeid okasteid,
mis karjast ootasid urkais all
ja raskusi ränki tõid.
Kuid viimaks Ta kuulis nõrka häält
ja hukkuva lamba leidis sealt.
Miks on verega tee nii kastetud?
Seda teinud karjane,
kes talle pärast on haavatud,
et kanda ta kodusse.
Tõi vaeva ja haavu sünge öö,
sest raske nii oli päästetöö.
„Sõbrad, naabrid, nüüd laulge kõigest väest!
Olge rõõmsad minuga,
et suutsin kiskuda surma käest

nüüd eksinud talle ma!“

Teeb inglidki taevas rõõmsaks see,

et kadunud hing sai päästmise.

(Elizabeth C. Clephane) {Tt 363.5}

Kuid tuleb päev, mil võitlused on võideldud ja võit saavutatud. Jumala tahe saab teostatud nii maa peal kui ka taevas. Päästetute hulk ei tunne ühtki muud seadust peale taevase seaduse. Kõik on üks õnnelik, ühendatud perekond, riietatud kiituse ja tänu rõivastesse — Kristuse õiguse rüüsse. Kogu loodus oma erakordses ilus toob Jumalale kiitust ja austust. Maailm ujutatakse üle taevase valgusega. Kuupaiste on nagu päikesevalgus ja päike särab seitse korda enam kui praegu. Aastad mööduvad rõõmus. Selle vaatepildi tõttu laulavad hommikutähed koos ning Jumala lapsed hõiskavad rõõmust, kui Jumal ja Kristus koos kuulutavad: „Pattu ei ole enam ja ka surma ei ole enam.“ {Tt 364.1}

Need tulevase au pildid, Jumala käega kujutatud stseenid peaksid Tema lastele kallid olema. {Tt 365.1}

Seisa igaviku lävel ja kuula nende lahket tervitust, kes on selles elus Kristusega koostööd teinud, pidades eesõiguseks ja auks Tema nimel kannatada. Nad viskavad koos inglitega oma kroonid Lunastaja jalge ette ja hüüavad: „Tall, kes on tapetud, on väärt võtma väge ja rikkust ja tarkust ja võimu ja au ja kirkust ja õnnistust! ... Sellele, kes istub troonil, ja Tallele — õnnistus ja au ja kirkus ja võimus olgu igavesest ajast igavesti!“ (Ilm 5:12-14) Seal tervitavad lunastatud neid, kes juhtisid neid ülestõstetud Päästja juurde. Nad kiidavad koos Teda, kes suri, et inimesed võiksid saada elu, mis on samasugune nagu Jumala elu. Võitlus on läbi. Kõik katsumused ja heitlused on lõppenud. Võidulaulud täidavad kogu taeva, kui lunastatud seisavad Jumala trooni ümber. Kõik võtavad üles rõõmsa viisi: „Väärt on Tall, kes oli tapetud ja lunastas meid Jumalale.“ {Tt 365.2}

„Pärast seda ma nägin, ennäe: suur rahvahulk, keda ükski ei suutnud loendada, kõigist paganahõimudest ja suguharudest ja rahvastest ja keeltest seisis trooni ees ning Talle ees, valged rüüd üll ja palmioksad käes. Nad hüüdsid suure häälega: „Pääste on meie Jumalal, kes istub Troonil, ja Tallel!„“ (Ilm 7:9, 10) {Tt 365.3}

„Need on need, kes tulevad suurest viletsusest ning on pesnud oma rüüd ja teinud need valgeks Talle veres. Sellepärast nad on Jumala trooni ees ning on teenimas teda ööd ja päevad tema templis. See, kes istub troonil, laotab oma telgi nende üle. Neile ei tule iial enam nälga ega iial enam janu, ka ei lange nende peale päikest ega mingit lõõska, sest Tall, kes on trooni keskel, hoiab neid kui karjane ja juhatab nad eluvee allikaile; ning Jumal pühib ära iga pisara nende silmist.“ „Surma ei ole enam ega leinamist ega kisendamist, ning valu ei ole enam, sest endine on möödunud.“ (Ilm 7:14-17; 21:4) {Tt 365.4}

Me peame kogu aeg hoidma silme ees nägemust nähtamatutest asjadest. Nii suudame hinnata õigesti igavest ja ajalikku. See annab meile jõudu mõjutada teisi kõrgema elu poole. {Tt 365.5}

Mäel koos Jumalaga

„Tule üles mäele minu juurde," kutsub meid Jumal. Enne kui Moosesest sai Jumala tööriist Iisraeli vabastamisel, määrati talle mägede üksinduses nelikümmend aastat osadust Jumalaga. Enne Jumala sõnumi vaaraole viimist kõneles ta ingliga põlevas põõsas. Enne Jumala rahva esindajana Jumala seaduse saamist kutsuti ta mäele ja ta nägi Jumala au. Enne ebajumalakummardajate üle õigusemõistmist peideti ta kaljulõhesse ja Issand ütles: „[Ma] kuulutan sinu ees Issanda nime. ... Issand on halastaja ja armuline Jumal, pika meelega ja rikas heldusest ning tõest ... kes siiski ei jäta süüdlast karistamata." (2Ms 33:19; 34:6, 7) Enne kui Mooses oma elu lõpetas ja koorma Iisraeli pärast maha pani, kutsus Jumal ta Pisgaa tippu ning laotas Tema ette Tõotatud maa ilu. {Tt 366.1}

Enne kui jüngrid läksid välja misjonitööd tegema, kutsus Jeesus nad mäele. Enne nelipüha väge ja auhiilgust oli õhtu osaduses Päästjaga, koosolemine mäe peal Galileas, lahkumisstseen Õlimäel koos ingli tõotusega ning palveid ja osadust täis päevad ülemises toas. {Tt 366.2}

Kui Jeesus valmistus suuremaks katsumuseks või oluliseks tööks, viibis Ta mägede üksinduses ja veetis öö oma Isa poole palvetades. Palveöö eelnes apostlite määramisele ja mäejutlusele, muutmisele, piinadele kohtusaalis ja ristil ning ülestõusmise aule. {Tt 366.3}

Eesõigus palvele

Ka meil peab olema aeg, mis on eraldatud mõtisklemiseks ja palveks ning vaimuliku kosutuse saamiseks. Me ei hinda palve väe ja tõhususe väärtust nii nagu peaksime. Palve ja usk teevad seda, mida mitte ükski vägi maailmas ei suuda korda saata. Meid asetatakse harva kaks korda igas suhtes samasugusesse olukorda. Meil on pidevalt uued stseenid ja me peame läbima uusi katsumusi, kus eelmine kogemus ei pruugi olla piisav teejuht. Meil peab olema pidev valgus, mis tuleb Jumalalt. {Tt 366.4}

Kristus saadab kogu aeg sõnumeid neile, kes Tema häält kuulavad. Raskel heitluse ööl Ketsemanis ei kuulnud magavad jüngrid Jeesuse häält. Neil oli ähmane tunnetus inglite ligiolekust, kuid nad jäid ilma vaatepildi väest ja aust. Unisuse ja uimasuse tõttu jäi neil saamata tõend, mis oleks nende hinge eesseisvateks kohutavateks stseenideks kinnitanud. Nii jääb tänapäeval jumalik juhendus vastu võtmata just neil, kes seda kõige enam vajavad, sest nad ei astu ühendusse taevaga. {Tt 366.5}

Kiusatused, millega me iga päev kokku puutume, muudavad palve hädavajalikuks. Ohud piiravad kõiki radu. Need, kes püüavad teisi pahedest ja hävingust päästa, on kiusatuste suhtes eriti ohustatud. Pidevalt kurjusega kokku puutudes on neil vaja hoida Jumalast

tugevasti kinni, muidu saavad nad ise rikutud. Lühikesed ja määravad on sammud, mis viivad inimesi kõrgelt ja pühalt pinnalt alla, madalale tasemele. Ühel hetkel tehtud otsus võib määrata inimese olukorra igaveseks. Üks võitmata viga jätab hinge kaitseta. Üks halb harjumus, millele ei ole kindlalt vastu pandud, tugevneb terasahelaks, mis seob kogu inimest. {Tt 367.1}

Põhjus, miks nii paljud jäetakse kiusatuskohtades omapead, on see, et nad ei sea Issandat alati enda ette. Kui me lubame oma ühendusel Jumalaga katkeda, siis on meie kaitse meist lahkunud. Mitte ükski sinu headest eesmärkidest ega kavatsustest ei võimalda sul kurjusele vastu panna. Sa pead olema palveinimene. Sinu anumine ei tohi olla nõrk, juhuslik ja hootine, vaid tõsimeelne, sihikindel ja lakkamatu. Alati pole vaja palvetamiseks põlvedele laskuda. Arenda harjumust rääkida Päästjaga, kui oled üksinda, kui kõnnid ja kui oled hõivatud oma igapäevase tööga. Olgu süda pidevalt vaikses abipalves üles tõstetud, paludes valgust, jõudu ja teadmisi. Olgu iga hingetõmme palve. {Tt 367.2}

Jumala töölistena peame jõudma inimesteni seal, kus nad on: ümbritsetud pimedusest, pahedesse vajunud ja rikutustest määritud. Aga kui me hoiame oma mõtted Temal, kes on meie päike ja kilp, siis ei tee meid ümbritsev kurjus meie rõivastele ühtegi plekki. Kui me töötame, et päästa hingi, kes on hukkumas, ei pea me häbenema, kui Jumal on meie kindlus. Meie julgeolek on Kristus südames ja Kristus elus. Tema ligioleku õhustik täidab hinge põlastusega kõige halva vastu. Meie vaim võib olla Temaga niivõrd samastunud, et me oleme oma mõtetes ja eesmärkides Temaga üks. {Tt 367.3}

Usu ja palve kaudu sai nõrgast ja patusest Jaakobist Jumala vürst. Nii võivad meist saada kõrge ja püha eesmärgi ning õilsa eluga inimesed, kes mitte mingitel kaalutlustel ei kaldu kõrvale tõest, õigusest ja õiglusest. Kõiki rõhuvad pakilised mured, koormad ja kohustused, ent mida keerulisem on sinu olukord ja mida raskemad on sinu koormad, seda enam vajad sa Jeesust. {Tt 368.1}

Tõsine viga on hooletusse jätta avalikud jumalateenistused. Jumala teenimise eesõigusesse ei tohi suhtuda kergelt. Need, kes hoolitsevad haigete eest, ei saa tihtipeale endale neid eesõigusi lubada, kuid nad peavad olema ettevaatlikud, et nad ei puuduks Jumala kojast asjatult. {Tt 368.2}

Haigete teenimisel sõltub edu rohkem kui üheski teises ainult ilmalikus ettevõtmises pühendumise ja eneseohverdamise vaimust, millega tööd tehakse. Need, kes kannavad vastutust, peavad asetama end sinna, kus Jumala Vaim saab neid sügavalt mõjutada. Sul peab olema sama palju suurem mure Püha Vaimu abi ja Jumala tundmise pärast, kuivõrd sinu ametikoht on teiste omadest vastutusrikkam. {Tt 368.3}

Meie töös ei ole midagi muud rohkem vaja kui Jumalaga ühenduse praktilisi tulemusi. Me peame oma igapäevase eluga näitama, et meil on rahu ja hingamine Päästjas. Tema rahu südames paistab välja näoilmest. See annab häälele veenva väe. Ühendus Jumalaga õilistab

iseloomu ja elu. Inimesed märkavad meie puhul nagu esimeste jüngrite puhulgi, et me oleme olnud Jeesusega. See annab töölisele väe, mida miski muu ei saa anda. Sellest väest ei tohi ta end ilma jätta. {Tt 368.4}

Me peame elame kahekordset elu — mõtisklemise ja tegutsemise, vaikse palve ja tõsise töö elu. Jumalaga ühenduses olemise kaudu saadud jõud, koos tõsise pingutusega harjutada mõistust tähelepanelikuks ja hoolitsevaks, valmistab inimese ette igapäevasteks kohustusteks ning hoiab vaimu rahulikuna kõigis, ükskõik kui proovile panevates olukordades. {Tt 368.5}

Jumalik nõuandja

Probleemidesse sattudes arvavad paljud, et peavad pöörduma mõne maise sõbra poole, rääkima talle oma raskustest ja paluma abi. Pingutavates olukordades täidab nende südant uskmatus ja tee tundub pimedana. Ja kogu see aeg seisab nende kõrval võimas ajastute Nõuandja ja kutsub neid Teda usaldama. Jeesus, suur Koormakandja, ütleb: „Tule minu juurde ja ma anna sulle hingamise!“ Kas peame pöörduma Temast ära muutlike inimeste poole, kes sõltuvad Jumalast samamoodi nagu meie ise? {Tt 369.1}

Sa võid tunda oma iseloomu puudulikkust ja võimete väiksust võrreldes töö suurusega. Aga kui sul oleks ka suurim intellekt, mis inimesele kunagi on antud, ei piisaks sellest sinu töö jaoks. „Ilma minuta ei või te midagi teha,“ ütleb meie Issand ja Päästja. (Jh 15:5, KJV) Kõigi meie saavutused on Jumala kätes. Ükskõik mis ka juhtuks, hoia vankumatu, püsiva usaldusega Temast kinni. {Tt 369.2}

Astu igasse suhtesse tõsise, alandliku palvega, olgu tegemist töö, vaba aja seltskonna või abieluga. Nii näitad sa, et austad Jumalat, ja Jumal austab sind. Palveta, kui oled arg. Kui oled lootusetu, sule huuled inimeste ees kindlalt, ära varjuta teiste rada, vaid räägi kõik Jeesusele. Siruta käed abi paludes välja. Haara oma nõrkuses kinni lõputust jõust. Palu alandlikkust, tarkust, julgust ja suuremat usku, et sa võiksid näha Jumala valguses valgust ja rõõmustada Tema armastuses. {Tt 369.3}

Pühendumine ja usaldus

Kui oleme alandlikud ja kahetsevad, siis seisame seal, kus Jumal saab ja tahab end meile ilmutada. Talle meeldib, kui me rõhutame varasemat halastust ja õnnistusi põhjusena, miks Ta peaks meile suuremaid õnnistusi andma. Ta täidab Teda usaldavate inimeste ootused rohkem kui küllaga. Issand Jeesus teab täpselt, mida Tema lapsed vajavad, kui palju jumalikku väge anname inimkonnale õnnistuseks ning Ta jagab meile kõike, et kasutaksime seda teiste õnnistamiseks ja enda hinge õilistamiseks. {Tt 369.4}

Meil peab olema vähem usaldust endasse, kui meil on, ning rohkem usaldust sellesse, mida Issand saab meie heaks ja meie kaudu teha. Sa ei ole hõivatud omaenda tööga, sa teed

Jumala tööd. Anna oma tahe ja elutee Temale. Ära tee ühtki erandit ega ühtki kompromissi endaga. Saa teada, mida tähendab olla vaba Kristuses. {Tt 370.1}

Üksnes hingamispäevast hingamispäeva jutluste kuulamisest, Piibli ikka ja jälle läbilugemisest või selle salmikaupa selgitamisest ei ole kasu meile ega neile, kes meid kuulevad, kui me ei rakenda Piibli tõdesid oma isiklikku kogemusse. Mõistus, tahe ja kiindumused tuleb allutada Jumala Sõna kontrollile. Siis saavad sõna õpetused Püha Vaimu töö kaudu elu põhimõteteks. {Tt 370.2}

Kui sa palud Issandalt abi, siis austa Päästjat, uskudes, et saad Tema õnnistuse. Meie käsutuses on kogu vägi ja kõik tarkus. Me peame ainult paluma. {Tt 370.3}

Käi kogu aeg Jumala valguses. Mõtiskle päeval ja ööl Tema iseloomu üle. Siis näed sa Tema ilu ja rõõmustad Tema headusest. Sinu süda hõõgub Tema armastuse tunnetuses. Sind tõstetakse üles nagu igavestest kätest kantuna. Sa suudad Jumala antud väe ja valgusega mõista ja saavutada enam, kui sa kunagi varem võimalikuks pidasid. {Tt 370.4}

Jääge minusse“

Kristus palub meid: „Jääge minusse, ja mina jään teisse. Nii nagu oks ei suuda kanda vilja omaette, kui ta ei jää viinapuu külge, nõnda ka teie, kui te ei jää minu külge. ... Kes jääb minusse ja mina temasse, see kannab palju vilja, sest minust lahus ei suuda te midagi teha. ... Kui te jääte minusse ja minu sõnad jäävad teisse, siis paluge, mida te iganes tahate, ning see sünnib teile. Selles on minu Isa kirgastatud, et te kannate palju vilja ja saate minu jüngriteks. {Tt 370.5}

Nõnda nagu isa on armastanud mind, olen minagi armastanud teid. Jääge minu armastusse! ... {Tt 370.6}

Teie ei ole valinud mind, vaid mina olen valinud teid ja olen seadnud teid, et te läheksite ja kannaksite vilja ja et teie vili jääks. Mida te iganes Isalt palute, seda ta annab teile minu nimel.“ (Jh 15:4- 16) {Tt 370.7}

„Ennäe, ma seisan ukse taga ja koputan. Kui keegi kuuleb mu häält ja avab ukse, siis ma tulen tema juurde sisse ning söön õhtust temaga ja tema minuga.“ (Ilm 3:20) {Tt 371.1}

„Võitjale ma annan süüa peidetud mannat ning annan talle valge kivikese ning kivikesele kirjutatud uue nime, mida ükski peale saaja ei tea.“ (Ilm 2:17) {Tt 371.2}

„Kes võidab ... sellele ma annan ... koidutähe“ „ning ma kirjutan tema peale oma Jumala nime ja oma Jumala linna, uue Jeruusalemma nime ... ning oma uue nime.“ (Ilm 2:26-28; 3:12) {Tt 371.3}

„Ühte aga ma ütlen“

Need, kes usaldavad Jumalat, võivad koos Paulusega öelda: „Ma suudan kõik tema läbi, kes teeb mind vägevaks.„(Fl 4:13) Ükskõik missugused on mineviku vead või eksimused, me võime Jumala abiga neist kõrgemale tõusta. Võime öelda koos apostliga: {Tt 371.4}

„Ühte aga ma ütlen: Ma unustan kõik, mis on taga, ja sirutun eesoleva poole, ma püüdlen sihtmärgi poole, Jumala üleva kutsumise võiduhinna poole Kristuses Jeesuses.“ (Fl 3:13, 14) {Tt 371.5}

Lõpu Ootuses